Проців Олег

Ловецтво Львова середини XIX – першої третини XX ст.

Івано-Франківськ

2018

Protsiv O.R.

Hunting in Lviv in the mid-nineteenth - first third of the twentieth century

Ivano-Frankivsk

2018

УДК 639(09) (477.83/.86)„18/19“
ББК 47 Г (4 Укр3)

П 84

Рецензенти: Калуцький І.Ф. доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри туризмознавства і краєзнавства Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Лущак М.М. кандидат сільськогосподарських наук, голова Івано-Франківської обласної організації Українського товариства мисливців та рибалок

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту гуманітарної підготовки та державного управління Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (протокол № 2 від 11 грудня 2017 року)

П 84 **ПРОЦІВ О.Р. Ловецтво Львова середини XIX – першої третини XX ст. // Івано-Франківськ, ФОЛІАНТ, 2018 – 476с.**

Анотація

У монографії проаналізовано розвиток мисливства у Львові, починаючи з середини XIX століття. Досліджено діяльність громадських мисливських організацій Львова, а саме: Галицького мисливського товариства, Малопольського мисливського товариства, Міського мисливського товариства у Львові, Львівського мисливського товариства ім. Святого Губерта, Львівського мисливського товариства «Тур», Міського товариства мисливців «Немрод» у Львові, Галицького товариства охорони тварин. Висвітлено гуманітарні, економічні, організаційні аспекти діяльності цих товариств.

Розглянуто економічні аспекти організації мисливства у Львові, а саме: виставки мисливських трофеїв та мисливських собак, розвиток мисливської зброярської галузі, торгівлю продукцією мисливства, мисливський стрілецький спорт, оренду права полювання на землях Львівської гміни.

ISBN 978-617-7496-09-9

УДК 639(09) (477.83/.86)„18/19“
ББК 47 Г (4 Укр3)
П 84

ISBN 978-617-7496-09-9

Summary

The monograph analyzes the development of hunting in Lviv, starting from the middle of the 19th century. It was researched the activity of public hunting organizations of Lviv, namely: Halytsky hunting society, Malopolska hunting society, City hunting society in Lviv, Lviv hunting association named after St. Hubert, Lviv Hunting Society "Tour", City Association of Hunters "Nemrod" in Lviv, Galician Society for the Protection of Animals. The humanitarian, economic, organizational aspects of the activity of these societies are described.

The economic aspects of hunting organization in Lviv are considered, namely: exhibitions of hunting trophies and hunting dogs, development of the hunting gunsmith industry, trade in hunting products, hunting rifle sport, rental of hunting rights on the lands of Lviv gmina.

ЗМІСТ

		сторінка
ВСТУП……………………………………………………………………..		9
1	Історіографія та джерельна база…………………………….	10
2.	Мисливські товариства………………………………………..	13
2.1.	Галицьке мисливське товариство………………………..	13
2.2.	Малопольське мисливське товариство…………………….	25
2.3.	Міське мисливське товариство у Львові……………………	33
2.4.	Львівське мисливське товариство ім. Святого Губерта…..	42
2.5.	Львівське мисливське товариство «Тур»………………….	51
2.6.	Міське товариство мисливців «Немрод» у Львові………	63
2.7.	Галицьке товариство охорони тварин………………………	71
3.	Діяльність графа Володимира Дідушицького для розвитку мисливства……………………………………………………….	81
4.	Каплиця святого Губерта у Львові………………………….	87
5.	Мисливські виставки ………………………………………..	91
6.	Виставки мисливських собак………………………………	98
7.	Розвиток мисливської зброярської галузі середини XIX – початку XX ст………………………………………………	105
8.	Розвиток мисливського стрілецького спорту………………	122
9.	Торгівля продукцією мисливства………………………….	137
10.	Торгівля шкірою мисливських видів тварин……………..	165
11.	Реклама ветеринарних препаратів для лікування собак…...	170

12. Оренда права полювання гміною Львова ………………… 171

13. Організація мисливської освіти……………………………. 172

14. Закордонні полювання львівських мисливців……………. 176

ВИСНОВКИ……………………………………………………………. 185
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ……………………………... 188
ДОДАТКИ ……………………………………………………………... 229

ВСТУП

З проголошенням незалежності України спостерігається зростання інтересу до вивчення її історії. У цьому контексті великого значення набуло вивчення історії Галичини, яку раніше досліджували виключно крізь призму боротьби за соціальні та національні інтереси місцевого населення. На сучасному етапі поглиблюється вивчення всіх сторін суспільного життя Галичини. Актуальність дослідження полягає в тому, що у Львові, який за Австро-Угорщини був столицею Галичини, а при Другій Речі Посполитій – воєводським містом, зосереджувалось суспільно-політичне, економічне та культурне життя. На економічне та суспільно-політичне життя Львова великий вплив мало мисливство. Це сприяло розвитку у місті чисельних громадських мисливських організацій, проведенню виставок мисливських трофеїв та мисливських собак, розвитку стрілецького мисливського спорту, торгівлі продукцією полювання та знаряддями для полювання.

У результаті проведеного автором дослідження зібрано значний фактичний матеріал, що дає можливість істотно доповнити і уточнити дані з досліджуваного питання. Викладені матеріали базуються на багатовидовій джерельній базі з урахуванням думок та здобутків попередників, поглиблюють пізнання мисливства у Галичині та у Львові, зокрема. Основу фактологічної бази праці становлять неопубліковані та опубліковані джерела XIX – початку XXI ст.

1. Історіографія та джерельна база

Джерелом законодавчих аспектів регулювання мисливського господарства слугують стенографічні звіти Галицького сейму[1], збірки законів та розпоряджень Галичини, які регулярно виходили у Львові[2].

Про аспекти правового регулювання мисливського господарства дізнаємось із мисливського законодавства[3]. Організація мисливського господарства у Львові займає чільне місце у фаховій мисливській літературі, спеціалізованих мисливських та періодичних виданнях Галичини та Другої Речі Посполитої.

Великі можливості у вивченні економічної сторони мисливства містяться у книзі Ю. Старкля і З. Фішера «Загальнонаціональна крайова виставка 1894 р. і виробничі потужності: полювання та риболовля»[4]. Дані про виставку та змагання зібрано на основі публікацій у часописах «Ловець» та «Ловець Польський».

Джерельною базою про законодавчі акти, що діяли на території Львова, стали протоколи засідань Галицького сейму[5], книга керівника Галицького мисливського товариства Северина Крогульського «Піввіку: нарис діяльності Малопольського мисливського товариства» (1929 р.)[6],

[1] Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1873. – Lwów, 1873, – S.127-128.

[2] Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem. – Lwów, 1906. – S.306-309.

[3] Nowa ustawa łowiecka dla Galicyi i W. Ks. Krakowskiego. – Kraków: Wisła, 1898. – S.27.

[4] Starkl J., Fiszer Z. Powszechna wystawa krajowa 1894 r. i siły produkcyjne kraju: Łowiectwo i rybactwo / Juliusz Starkl, Zygmunt Fiszer. – Lwów: Wydział krajowy, 1896. – S. 27-28.

[5] Posiedzenie 1-26 // Stenograficzne sprawozdania z trzeciej sesyi ósmego peryodu Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskie z roku 1895/96 od 28.grudnia 1895 do 8. lutego 1896. - Lwów, 1896, – S.474.

[6] Krogulski S. Pół wieku: Zarys działalności Małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876–1926 / Seweryn Krogulski. – Lwów: Małopolskie towarzystwo łowieckie, 1929. – S.6.

Мисливський закон 1897 року[7], книга «Економічне значення мисливства для нашого краю» Ружинського та Шехтеля (1921 р.).[8] Загальні статистичні дані щодо мисливства Львова збереглись у стенографічних звітах засідань Галицького сейму,[9] державних статистичних відомостях (1898 р.)[10], Шематизмах[11], Мисливських та рибальських календарях (1885 р.)[12], Мисливських шорічниках («Rocznik myśliwski»)[13], «Календарі Галичанина» («Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański»)[14], «Господарському календарі» («Gospodarz kalendarz»)[15], «Каталогах та рекламах зброярської фірми «Львівська мисливська спілка»[16], Каталозі промислової виставки, що проходила у Львові в 1877 р.[17], Каталозі рибальської та мисливської виставки, яка проходила у Кракові в 1887 році[18], Звіті першої Львівської мисливської виставки (23-26 червня 1922 р.)[19], «Путівнику львівського

---

[7] Nowa ustawa łowiecka dla Galicyi i W. Ks. Krakowskiego. – Kraków: Wisła, 1898. – s.

[8] Rożyński F., Dr. E. Schechtel Ekonomiczne znaczenie łowiectwa dla naszego kraju. – Warzsawa:Nakładem polskiego towarzystwa łowieckeigo, 1921.

[9] Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1913/1914 przytem index tych alegatów od 1 do 495. – Lwów, 1905, – S.1306-1307.

[10] Wiadomości statystyczne o stosunkach krajowych. – Lwów, 1898. – T. XVII, zeszyt I. – S. 33-49.

[11] Szematyzm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskiem na rok 1895. – Lwów: Nakładem c.k. Namiesnictwa z dr. W.Łorińskiego, 1898. – s.761.

[12] Kalendarz myśliwski i rybacki na rok 1885. – Lwów: Gal. Tow. Łowieckie, 1885. – S. 152-153.

[13] Broń myśliwska. // Rocznik myśliwski na rok 1886. – Warszawa, 1886. –S.94.

[14] Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański 1872. – Lwów: Drukarnia K. Pillera, 1872.

[15] Ogłoszenia // Gospodarz kalendarz – 1906.– S.266.

[16] Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska”: katalog. – S.1, 7, 19, 25, 33.

[17] Dział urzędowy Komitetµ Wykonawczego krejowej Wystawy rolniczej i przemysłowej r. 1877 we Lwowie. // Wystawa krajowa rolnicza i przemysłowa organ komitetu wystawy. – 1877. – № 24. – S.2.

[18] Katalog wystawy rybackiej, łowieckiej i lasowej na wystawie krajowej rolniczej i przemysłowej w Krakowie w r. 1887. – Kraków: Czas, 1887. – S. 25.

[19] Opis I. Wystawy łowieckiej we Lwowie 23-26 czerwiec 1922. – Lwów, 1922. – 12 s.

мисливського товариства імені Святого Губерта» («Przewodnik łowiecki członków towarzystwa myśliw. imienia św. Huberta we Lwowie»)[20].

Для ширшого вивчення процесів, що впливали на формування рибальського законодавства та його реалізацію, були опрацьовані матеріали мисливських періодичних видань досліджуваного періоду, а саме: журнали «Łowiec» («Ловець»), «Łowiec Polski» («Ловець Польський»), «Łowiec Wielkopolski» («Ловець Велькопольський»), «Przegląd myśliwski» («Мисливський огляд»).[21]

Крім спеціалізованих мисливських та рибальських видань питання ведення мисливського та рибальського господарства висвітлювали «Газета Львівська» («Gazeta Lwowska»), яка видавалась у Львові з 1811 року;[22] «Кур'єр львівський» («Kurjer Lwowski»),[23] «Опікун тварин» («Opiekun zwierząt»)[24], «Спортивна газета» («Gazeta sportowa»),[25] «Народна газета» («Gazeta Narodowa»),[26] «Слово Польське» («Słowo Polskie»)[27].

[20] Przewodnik łowiecki członków towarzystwa myśliw. imienia św. Huberta we Lwowie. – Lwów, 1884. – S. 55.

[21] Mniszek Tchorznicki M. Próba uporządkowania bibliografji łowieckiej w odrodzonej Polsce [Text] / M. Mniszek Tchorznicki. — Warszawa : [b. v.], 1936. — S. 21, 22, 27.

[22] Stan wod w Galicyi// Gazeta lwowska. – 1900. – № 161. – 17 lipca. – S.3.

[23] Akt oskarżenia // Kurjer Lwowski – 1923. – № 1. – 1 stycznia. – S.4.

[24] Członkowie honorowi krak. Stowarz. ochrony z wierz ą t. // Opiekun zwierząt. – 1888. – № 8-9. – S.129-130.

[25] Ogłoszenia // Gazeta sportowa – 1901. – № 10. – S.87.

[26] Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. – 1903. – № 46.– S.4.

[27] Proces Siczynskiego // Słowo Polskie– 1908. – № 302. – 1 lipca. – S.2.

2. Мисливські товариства

2.1. Галицьке мисливське товариство

Діяльність товариства розпочалась у 1876 році, коли ініціативна група подала до Галицького намісництва звернення про реєстрацію статуту Галицького мисливського товариства за підписами графа Володимира Дідушицького, графа Кароля Майєра, доктора Владислава Рігера, графа Едварда Ксавери Фредра, графа Юліуша Бєльського, Еразма Воляньського, Романа Шимановського, Зенона Слонецького, графа Генрика Водзіцького, доктора Євгеніуша Янота, доктора Фердинанда Кратера, Освальда Бартманського, Едварда Міцевського, графа Агенора Голуховського, Гіполіта Лонцинського, Станіслава Матковського, Владислава Тустановського, князя Владислава Сапєги, графа Романа Потоцького, графа Артура Потоцького, Станіслава Полановського, Мацєя Зенона Серватовського, графа Тадеуша Дідушицького, Томаша Городиського, графа Яна Шептицького, графа Мєчислава Рея, Миколи Рея, графа Яна Тарновського, Йозефа Тишковського, Еміля Торосєвича, Яна Чайковського, Корнеля Крешиновича, Едварда Вейсманна, графа Стефана Замойського, барона Северина Бруніцького, графа Юстина Козєбродзкого, Гіполіта Богдана, Юліуша Тустановського, доктора Адама Хенсела, Владислава Зонтака, доктора Емануїла Роїнского, доктора Міхала Гноїнського, Йозефа Гізовського.[28] (Додаток № 1).

Після реєстрації статуту 24 квітня 1876 року збираються перші збори членів товариства, в яких брали участь 42 особи. Діяльність Галицького мисливського товариства регламентувалась статутом. У Статуті Галицького мисливського товариства була визначена мета, засоби, управління та інші організаційні аспекти діяльності товариства.

Серед основних цілей товариства були:

- збільшення кількості дичини в Галичині;

[28] Pamięci założyciela M. T. Ł. // Łowiec – 1936. – № 6. – S.85-86.

- підтримка влади у питаннях нагляду за виконанням Закону про полювання і у розслідуванні випадків невиконання Мисливського закону від 30 січня 1875 року.

Засоби досягнення мети передбачали:

- особливий нагляд за виконанням Мисливського закону членами товариства;
- викриття браконьєрства і повідомлення про це владу для покарання;
- винагорода за викриття браконьєрства, якщо випадки будуть розслідувані, а злочинець буде покараний.

Статут передбачав певну структуру товариства: Галицьке мисливське товариство складалось з членів звичайних або чинних; членом товариства міг бути кожен громадянин Галичини.

Офіс товариства знаходився у місті Львові. За згодою Галицького мисливського товариства у Львові була утворена його філія у місті Кракові за умови, що там збереться 100 членів, які будуть у своїй діяльності керуватись Законом про товариства від 15 листопада 1867 року, застосовувати печатку з написом: «Галицьке мисливське товариство».

Кожен член товариства мав право бути присутнім на зборах товариства, виступати, голосувати, отримати безплатно часопис товариства, подавати пропозиції для вирішення проблем товариства.

Члени товариства, які були відсутні на зборах, мали право подати свою думку про роботу товариства письмово через одного із членів товариства.

Обов’язки членів товариства передбачали:

- підтримувати цілі товариства, визначені статутом товариства, в особливий спосіб здійснювати нагляд за дотримуванням Мисливського закону;
- платити річний внесок у розмірі 5 злотих та вступний – 2 злоті;
- кожен член товариства отримував відповідну відзнаку, яку повинен був носити на полюванні.

Управління товариством здійснювали таким чином:

- справи товариства вирішувало керівництво товариства;

- керівництво товариства складалось з керівника, заступника і дванадцяти членів;
- керівництво обирало секретаря, який отримував відповідну винагороду за свою роботу. Секретар одночасно був скарбником товариства;
- керівництво товариства обиралось на три роки;
- майно товариства складалось з членських внесків та пожертв. Ліквідація товариства могла бути здійснена лише на загальних зборах. Майно у цьому випадку переходило б у власність до крайової школи лісового господарства. (Додаток № 2, 3).

Галицьке мисливське товариство поширювало свою діяльність на всю територію Галичини. Керівництво товариства відмічало, що галузь буде лише тоді розвиватись, коли наглядом за дотриманням законодавства та мисливською наукою будуть займатись люди в провінції, бо вплив керівництва та його моральна влада губиться, чим далі від Львова. Для узгодження дій у кожному повіті Галичини існували делегати товариства. На делегатів покладався обов'язок бути посередниками між владою і товариством та вирішувати конфлікти, які виникали при веденні мисливського господарства. Їхня діяльність була регламентована інструкцією[29].

Відповідно до цієї інструкції делегат товариства представляв на місцях товариство і діяв від його імені; делегати товариства ділили повіт на мисливські райони, які контролювали окремі його члени; делегат товариства мав право звертатись до старости повіту від імені Галицького Мисливського товариства при порушенні вимог Мисливського закону; надавати власникам мисливських господарств поради з метою раціонального ведення господарства; контролювати мисливців за дотриманням ними Мисливського закону та правил полювання.

[29] Wskazówki dla delegatów galicyjskiego towarzystwa łowieckiego//Łowiec. – 1883. – № 2. – S. 17-18.

Обов’язком делегата був звіт повітовій владі і керівництву товариства про всі відомі випадки порушення Мисливського закону з прізвищами браконьєрів, які займають цим на промисловій основі, з метою їх переслідування.

Делегат агітував осіб до вступу у Галицьке мисливське товариство, контролював мисливські спілки, а свої спостереження направляв до керівництва товариства, а квартальні звіти про стан мисливства – до редакції часопису «Ловець» за адресою: місто Львів, Галицька площа, 14.

Він міг за поданням осіб вирішувати суперечки, які стосувались відшкодування збитків, заданих мисливськими тваринами. Щорічно збори членів Галицького мисливського товариства скликали в повіті. Після вирішення всіх формальних питань організовували показові вправи зі стрільби, організовували свята або бали, дискусії щодо мисливства, винагороджували мисливських охоронців, які добре працювали.

В загальному делегат повинен був докладати багато зусиль, щоб стати душею для всіх мисливців повіту, інформувати про всі справи мисливства у повіті, щоб вживати заходів для їхнього покращення[30]. На з’їзді товариства розглядали питання щодо діяльності делегатів товариства. За період з травня 1910 по травень 1911 року делегати подали 78 своїх пропозицій та експертиз щодо можливості надання в оренду права полювання.

Керівник товариства направив листа всім старостам із списками членів товариства та побажав тісної співпраці [31] . Про серйозність співпраці з органами державної влади Галичини свідчить той факт, що до товариства звертались за порадами. Зокрема, на засіданні товариства 30 січня 1903 року розглядали подання Намісництва Галичини про можливість виключити відстріл самиць оленя у Богородчанському повіті [32] . Слід відмітити, що

[30] Regulamin dla pp. Delegatów gal. Tow. łowieckiego // Łowiec. – 1897.– № 2. – S.19.
[31] Sprawozdanie wydziału Gal. Towarzystwa łowieckiego, za czas od 16 maja 1910, do 15 maja 1911//Łowiec. – 1911. - № 10. – S. 110-112.
[32] Posiedzenie wydziału galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego z dnia 30. stycznia 1903 // Łowiec – 1903. – № 5 – S.60.

ухвалені рішення товариство висвітлювало у тогочасній пресі. (Додаток № 4).

Влада Галичини визнавала ефективну роботу товариства. Так, у Розпорядженні № 108.358 від 13 серпня 1904 року, яке було направлене всім старостам, вказувалось, що Галицьке мисливське товариство протягом останніх років бере активну участь у розвитку мисливської галузі Галичини. Старостам давали вказівку контролювати виконання Мисливського закону, залучаючи для цього у якості експертів делегатів товариства[33]. Але заїзджі мисливці бачили у роботі членів товариства багато недосконалостей і публікували за межами Галичини критичні замітки: «Галицьке мисливське товариство є в місті Львові і має своїх уповноважених по повітах, де на ці посади здебільшого обирають людей за їхнім становищем, прізвищем, а не за їхні заслуги перед мисливством. Часто ті уповноважені (делегати) не знають вимог Мисливського закону і самі його порушують, долучаючись до браконьєрства»[34]. У 1914 році товариство випустило спеціальний каталог (68 сторінок) із списком членів товариства та делегатів у розрізі повітів Галичини[35]. (Додаток № 5).

Делегат від Галицького мисливського товариства у 1886 році по місту Львову був Чеслав Лєкчинський. Членами товариства були: Владислав Божиславський, графиня Юлія Браніцька, барон Константин Бруніцький, Тадеуш Чарковскі, Зигмунт Демяновскі, граф Володимир Дзєдушицький, Альфред Дзіковський, доктор Едвард Фестенбург, граф Анджей Фредро, доктор Густав Фукс, Йозеф Глянц, Генрик Гловацькі, Александр Глоінські, доктор Адам Хензель, Йозеф Єнджейович, Владислав Клосовскі, Броніслав Коморовскі, Владислав Косєрадзкі, доктор Фердинанд Кратер, Северин

---

[33] Okólnik do wszystkich panów c.k. starostów//Łowiec. – 1904. – № 18. – S. 209.

[34] O stosunkach łowieckich w Galicyi // Łowiec Wielkopolski. – 1909. – № 17. – S. 296-299.

[35] Spis członków i delegatów Galicyjskiego towarzystwa łowieckiego wedle powiatów. – Lwów: polonia, 1914. – 68. s.

Крогульський, Генрик Крушевскі, Александр Крушеновіч, Едмунт Лардимер, доктор Марцелій Мадейські, Пьотр Мадейські, Домінік Магновскі, Станіслав Матковскі, Станіслав Нєзабітовський, Еміль Обертинський, Юліуш Обмінські, Йозеф Пєнчиковскі, Станіслав Пєнчиковскі, Зигмунт Пєтрускі, Фердинанд Плукс, Фелікс Плавіскі, графиня Марія Потоцька, Артур Потоцький, Роман Потоцький, Александр Пшеджимірскі, Владислав Пшибиславскі, Владислав Рігер, доктор Зигмунт Рігер, доктор Емануель Роінскі, Павел Сапєга, Наполеон Сарнецкі, Станіслав Сарнецкі, граф Вільгельм Сємінскі, граф Станіслав Сємінскі, Едвард Сімон, Титус Славловскі, Францішек Щербіцкі, графиня Марія-Роза Шембек, граф Стефан Шембек, Роман Тхорчинський, графиня Климентина Тишкевич, Александр Убиш, Людвік Вебер, Корнель Вінтер, Йозеф Завадскі, Едвард Зігльбаєр, Владислав Зонтак[36].

У Львові в 1914 році членами Галицького мисливського товариства були Казимир Агопсович, Альфред Амброс де Рехтенберг, Роман Балко, Гжегож Бекман, граф Юліан Бєльський, доктор Станіслав Бєчинський, Владислав Бєсядецький, Станіслав Бєсядецький, Александр Бєнецький, Францішек Блоцкі, доктор Мар’ян Бозєвіч, Станіслав Богуш, барон Константин Бруніцький, доктор Владислав Бужинський, Анджей Вітольд Байгер, Владислав Брейтер, Стефан Байорський, граф Анджей Цетнер, Северин Хшонщевський, Щенсни Цєнський, Ян Чежовський, Тадеуш Чарковський-Голеєвський, доктор Леон Чешер, Болеслав Далбор, Ексиленція Владислав Длугош, Зигмунт Демяновські, Вацлав Домашевський, доктор Здіслав Дзіковський, Адам Ебенберг, доктор Йозеф Екєльський, Францішек Фукс, доктор Станіслав Фукс, доктор Стефан Гаєвський, Адольф Гаєвський, Леон Георгеон, Францішек Гарчинський, Вітольд Гнатовський, Фелікс Герушинський, Август Гєбултовський, Юліуш Гольчевскі, Хелена Готтлеб Халашкєвічова, Генрик Готлеб Халашкєвич, доктор Тадеуш Горецкі, Теофіл

[36] Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1886. – Lwów: Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1886. – S.108-112.

Гордашевскі, Кароль Гільовський, доктор Міхал Грек, Зигмунт Гєружинський, поручник Францішек Голінський, Казимир Гансьоровські, Мар'ян Хамерскі, граф Кароль Голуховський, Владислав Хенніг, Пьйотр Гірш, Марцелій Якубовський, доктор Максиміліан Ямпольський, доктор Антоній Якубовський, Емілія Єнджейовічова, Томіслав Єнджейович, Станіслав Яворський, Зигмунт Кендзєрський, Томаш Казецкі, Владислав Клосовскі, Тадеуш Клусюк-Ожеховскі, Францішек Клімовіч, Віктор Корнбергер, доктор Вітольд Коритовскі, Северин Крогульський[37].

У 1934 році делегатами Малопольського мисливського товариства були: Віктор Гошовський (Львів, вул. Святої Терези, 8), доктор Стефан Ішковський (Брюховичі), Леон Кречинович (Новий Яричів), доктор Ксавери Обмінський (Львів, вул. Леона Сапєги, 5), Фелікс Ожельський (Львів, Голомба, 10), Єжи Стойовський (село Знесіння), Вільгельм Вихера (Львів, вул. Кордецького, 14).[38] (Додаток № 347).

Для підтримки мисливського собаківництва 4 березня 1905 року ухвалено рішення – організовувати «Клуб з догляду та дресирування мисливських собак». У короткий термін – 23 травня 1905 року, його статут був затверджений Намісництвом Галичини[39].

Для популяризації мисливства під час з'їздів товариство організовувало виставки мисливських трофеїв [40] . Воно налагодило тісну співпрацю з Галицьким товариством охорони тварин, так як багато завдань, які ставили перед собою ці товариства, співпадали, а саме: охорона пернатих, контроль за реалізацією дичини, боротьба з браконьєрством, боротьба зі сказом. На сторінках «Ловця» Галицьке товариство охорони тварин зверталось до членів Галицького мисливського товариства з проханням вступити в їхні ряди.

---

[37] Spis członków i delegatów Galicyjskiego towarzystwa łowieckiego wedle powiatów. – Lwów: polonia, 1914. – S. 61-64.

[38] Kalendarz myśliwski na 1935 rok. – Warszawa: Polski związek Stowarzyszeń łowieckich, 1934. – S. 279.

[39] Sołowij W. Klub dla hodowli i tresury psów myśliwskich//Łowiec. – 1905. - № 12. – S.140-141.

[40] Odezwa // Łowiec – 1907. – №1. – S.10.

Щорічний членський внесок складав лише 2 крони 40 геллерів, та сплативши цей внесок, член товариства отримував безплатно часопис «Місячник»[41]. Також про тісну співпрацю з Галицьким товариством охорони тварин йшлось на XIII з'їзді Галицького мисливського товариства (1909 р.). Керівництво товариства закликало своїх членів вступати до Галицького товариства охорони тварин[42].

На зборах товариства в 1911 році ухвалено рішення про побудову в костелі святої Єлизавети у Львові вівтаря Святого Губерта, який є покровителем мисливців. Це рішення поставлено на голосування і отримало одноголосну підтримку всіх присутніх[43]. Крім того, це рішення підтримав тогочасний львівський архієпископ Більчевський[44]. Вівтар було урочисто відкрито 16 червня 1926 році під час святкування п'ятдесятилітнього ювілею Галицького мисливського товариства[45].

Головним ініціатором заснування товариства був граф В. Дідушицький. З 1880 року Дідушицький обіймає посаду голови товариства та його протектора[46], його заступником був Станіслав Ключицький[47], а першим секретарем товариства став Владислав Жонтак. Почесним членом товариства Дідушицький залишився до своєї смерті в 1899 р.[48]. Як член Галицького мисливського товариства, В. Дідушицький спілкувався на мисливську тематику з великим поціновувачем полювання – цісарем Австро-Угорщини

[41] Odezwa gal. Towarzystwa ochrony zwierząt//Łowiec . – 1909. – № 12. – S. 140-141.
[42] Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia XIII. Zjazdu, z dnia 4. czerwca//Łowiec. – 1909. - № 12. – S. 134-135.
[43] Odezwa//Łowiec. – 1911. - № 24. – S. 281.
[44] Drobiazgi myśliskie //Łowiec Polski. – 1912. – № 1. – S. 14.

[45] Krogulski S. Pół wieku//Łowiec . – 1929. – № 9. – S. 133-135.
[46] Wyciąg z protokółu posiedzenia i obrad zgromadzenia ogólnego odbytego dnia 26 Września 1880 r. // Łowiec – 1880. – № .12 – S.185.
[47] Szematyzm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskiem na rok 1892. – Lwów : Nakładem c.k. Namiesnictwa z dr. W.Łorińskiego, 1892. – S. 659.
[48] Szczerbowski I. Pamiętnik dwudziestopięcioletniej działalności Galicyjskiego towarzystwa leśnego 1882-1907 / Ignacy Szczerbowski . – Lwów: Polonia, 1907.

Францом Йосипом, коли той у 1880 році перебував у Львові[49]. (Додаток № 6). Наступним керівником товариства стає граф Роман Потоцький (Додаток № 7). Заступником Романа Потоцького був Тадеуш Чарковський-Голейовський. (Додатки № 9, 10). 30 червня 1902 року керівником товариства стає Станіслав Стадніцький. (Додаток № 11)Він був членом Лисовицького мисливського товариства. Про його участь в полюваннях описано у «Хроніках» товариства за 1871-1895 рр.[50] 15 жовтня 1873 р. його обирають керівником Лисовицього мисливського товариства[51]. Наприкінці XIX ст. він також бере активну участь у Небилівському мисливському товаристві і неодноразово є учасником колективних полювань[52].

Тогочасна преса відзначала, що Стадніцький значною мірою прилучився до організації мисливської виставки у Відні (1910 р.), на якій було представлено багато експонатів з Галичини[53]. Поряд з мисливською виставкою у Відні проходив паралельно Мисливський конгрес, який прийняв низку ухвал. З метою їх реалізації була утворена «Конгресова мисливська комісія», до якої від Галичини був обраний граф Станіслав Стадніцький[54]. Слід відміти, що він також обирався депутатом до Галицького сейму від Стрийщини[55]. На засіданнях Галицького сейму він відстоював інтереси мисливців. Зокрема, у 1903 році він відзначав: «Я можу стверджувати, що

---

[49] Nowolecki A. Pamiątka podróży Cezarza Franciszka Józefa I. po Galicyi i 20-dniowego pobytu Jego w tym kraju/ Aleksandr Nowolecki. – Kraków: drukarnia W.Kornieckiego, 1881. – S.146.

[50] Kroniki myśliwskie towarzystwa Lisowickiego w ciągu lat dwudziestu czterych od jesieni 1871, do zimy 1895 wlącznie. – Lwów: Nakładem towarzystwa, 1895. – S. 910-914.

[51] Kroniki myśliwskie towarzystwa Lisowickiego w ciągu lat dwudziestu czterych od jesieni 1871, do zimy 1895 wlącznie. – Lwów: Nakładem towarzystwa, 1895. – S. 167.

[52] Krogulski S. Szkic dziejów łowiectwa w Polsce: Niebyłów /Seweryn Krogulski //Łowiec – 1917. – № 19-20. – S. 146-148.

[53] Sprawozdanie z obrad XV. Zjazdu łowieckiego //Łowiec. – 1911. - № 12. – S. 134.

[54] Krogulski S. Międzynarodowy kongres myśliwski w Wiedniu //Łowiec . – 1910. – № 22. – S. 257-259.

[55] Posiedzenie 1-36 // Stenograficzne sprawozdania z pierwszej sesyi dziewiątego peryodu Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskie z roku 1908 od 15.wrzesnia do 5 listopada 1908. - Lwów, 1908. – S. 90.

теперішній Мисливський закон виконують добре, і селяни не можуть на нього скаржитись. Вважаю, що селянам немає на що жалітись, а питання про недоліки Мисливського закону, що вони піднімають на всіх вічах та зборах, є дуже перебільшеними. В загальному Мисливський закон є справедливим, і це визнають селяни. Найкращим доводом цього є те, що селянам платять великі гроші за оренду права полювання[56]. Помер Стадніцький 16 січня на 67 році життя у Відні. (Додаток № 12). Заступником керівника товариства при головуванні Станіслава Стадніцького був багатолітній редактор часопису «Ловець», а з 1897 року – голова Львівського мисливського товариства ім. Святого Губерта Северин Крогульський[57]. (Додатки № 13, 14). Помер Северин Крогульський 5 грудня 1933 року у Львові. (Додаток № 15). Перу Северина Крогульського належить книга «Піввіку. Нарис діяльності Галицького (Малопольського) мисливського товариства 1876-1926 рр.». (Додаток № 16). Серед почесних членів товариства у 1914 році були архикнязі – Кароль Стефан та Кароль Альбрехт, граф Роман Потоцький та Тадеуш Чарковський-Голейовський, доктор Вітольд Мора-Коритовський та князь Андрій Любомирський[58].

Відповідно до даних Шематизмів та інших історичних джерел кількість членів Галицького мисливського товариства становила на початку 1897 р. 308 осіб, а на кінець року сягнула аж 704 членів. У наступному 1898 році чисельність членів товариства зростала до 980 осіб[59]. У 1902 році товариство налічувало більше 1100 осіб[60], у 1910 році – 1240. Слід відмітити, що у товаристві практикували прийом інших мисливських товариств на

---

[56] Posiedzenie 17-49 // Stenograficzne sprawozdania z pierwszej sesyi ósmego peryodu Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskie z roku 1902/3 od 29. grudnia 1902 do 3 listopada 1903. - Lwów, 1903. – S. 2100.
[57] Odezwa//Łowiec. – 1911. - № 24. – S. 281.
[58] Spis członków i delegatów Galicyjskiego towarzystwa łowieckiego wedle powiatów. – Lwów: polonia, 1914. – 68. s.
[59] Ustawa a jej wykonanie//Łowiec – 1899. – № 1. – S. 6.
[60] Sprawozdanie z czynności wydziału galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za czas od 16 czerwca 1902 do 16 czerwca 1903 // Łowiec – 1903. – № 12 – S.137.

правах колективного члена. Так, у 1907 році до Галицького мисливського товариства вступило Станиславівське мисливське товариство[61].

З метою висвітлення своєї діяльності товариство видавало часопис «Łowiec» («Мисливець»), перший примірник якого з'явився 10 січня 1878 року[62]. Першим редактором часопису був Йозеф Лозинський. (Додаток № 25).

Під час Першої Світової війни видання часопису було припинено на три роки з фінансових причин. Перший повоєнний номер вийшов лише в 1921 році і мав лише 4 сторінки. Завдяки старанням тодішнього редактора кількість сторінок збільшилась до восьми. В 1928 році «Ловець» знову стає двотижневиком, але під час великої кризи (1929-1933 рр.) за редактора Вітольда Зембіцького повернувся до щомісячника. З огляду на зміст та форму «Ловець» конкурував з відомими іноземними журналами подібного типу[63]. Крім часопису «Ловець» видавались й мисливські календарі, у яких висвітлювали діяльність Галицького мисливського товариства та інших мисливських товариств Галичини, публікували мисливські закони Галичини та інших країн Європи, статут товариства тощо. Велику роль у видачі мисливських календарів відіграв граф Роман Потоцький, який за власні кошти надрукував 750 екземплярів та подарував кожному члену товариства.

Слід відмітити, що історія мисливських календарів починається з «Мисливського календаря» Ф. Хелда, виданого у 1817 році у Бидгощі.[64] У Львові вперше було видано Кишеньковий мисливський календар (1876 р.).

---

[61] Sprawy Towarzystwa.// Łowiec. – 1907. - № 17. – S. 211.
[62] Проців О. Р. Діяльність журналу "Łowiec" – друкованого органу Галицького мисливського товариства 1878-1939 рр. / О. Р. Проців // Науковий вісник НЛТУ : зб. наук.-техн. пр. Вип. 20.7. – Л., 2010. – С. 314 – 321.
[63] Łowiec Polski – 161. – № 13 . – S. 4.
[64] Held F. Kalędarz wykazujący jaki w ciągu roku są ważnieysze zatrudnienia leśne i łowieckie. – Bydgoszcz: Drukiem A. Gruenauer, 1817. – s.

Галицьке мисливське товариство самостійно видавало календарі у період 1884-1886, 1888-1890, 1893 і 1896 року у видавництві Е. Колбушовського[65].

Наприкінці XIX ст. Галицьке мисливське товариство брало участь у різноманітних міжнародних проектах. Так, у 1882 р. у Відні відбувся Мисливський конгрес, про що йшлося вище. З метою утворення центральної спілки Ціслейтанських мисливських товариств 7 червня 1883 р. у Відні відбулася попередня нарада за участю представників країн, які входили до Ціслейтанії. На нараді були присутні представники Чехії, Моравії, Штирії, Каринтії, Нижньої та Верхньої Австрії, Зальцбурга, Галичини, Тироля. Всі дебати зводилися до думки про спільну діяльність мисливських товариств Ціслейтанії для піднесення ролі мисливства, при цьому не порушувалась автономія кожного окремого товариства монархії.

Від Галичини участь у конгресі взяв доктор Зиґмунд Рігер[66]. Також для участі у наступній мисливській нараді з нагоди організації центрального органу мисливських товариств, яка мала відбутись 1884 р., делегатом від Галичини знову було обрано члена Галицького мисливського товариства, д-ра З. Рігера[67].

Галицьке мисливське товариство було асоційованим членом Австрійського мисливського товариства, за що сплачувало щорічно внески у розмірі 50 золотих. Але товариство поставило умову, якщо Австрійське товариство не буде належно підтримувати мисливські справи Галичини, то Галицьке товариство відразу вийде[68].

[65] Kobylański J.W. O polskich kalendarzach myśliwskich / Józef Władysław Kobylański. – Wilno, 1937.

[66] Protokoł narady wstępnej // Łowiec. – 1883. – № 8. – S. 120–125.

[67] Sprawy galic. Towaryzstwa łowieckiego // Łowiec. – 1884. – № 11. – S. 169–170.

[68] Проців О. Р. Діяльність Галицького мисливського товариства в кінці XIX – на початку XX ст. // Проблеми вивчення й охорони тваринного світу у природних і антропогенних екосистемах. Матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 50-річчю з часу опублікування регіонального зведення «Животный мир Советской Буковины» (м. Чернівці, 13 листопада 2009 р.). – Чернівці: ДрукАрт, 2010. – С. 216-222.

9 березня 1901 року товариство на з'їзді мисливських товариств у Відні представляв граф Антоній Водзіцький. У заході взяли участь не лише мисливські товариства, але й також лісники та рільники[69]. У 1907 році товариство брало участь у Мисливському конгресі 1907 року, скликаного «Saint Hubert Club de France».[70]

Крім міжнародних мисливських організацій, які існували в Австро-Угорщині, в Європі, у Брюсселі, 1908 р. була організована міжнародна мисливська організація «Міжнародна спілка підтримки мисливства» («Office international de Dokumentation pour la Chasse»). Відповідно до ст. 29 Статуту спілки на неї покладалася підтримка мисливства, а особливо: мисливської бібліографії, колекціонуваня картин, малюнків, фотографій й інших документів, які стосувалися мисливства різних народів. Щоб ця справа давала результати, було утворено виконавчий орган «College tehnigue», діяльність якого поширювалася на всі країни. Для реалізації статутних вимог велась переписка з багатьма країнами світу, які надсилали відповідну інформацію про мисливство. Отримані матеріали сортували за такими категоріями: бібліографія (публікації з мисливської тематики); зібрання рисунків, картин й інших предметів мисливської культури; зібрання документів. Галицьке мисливське товариство підняло питання про самостійне членство у тій спілці, а не в складі Мисливської спілки Австрії, щоб показати особливості галицького мисливства в усіх його проявах. Річна сума членського внеску складала 25 франків[71].

2.2. Малопольське мисливське товариство

Будь-яке товариство завжди представлене різними верствами населення, а точніше – різними суспільними групами, які виділяються на

---

[69] Austryacki zjazd łowiecki we Wiedniu //Łowiec. – 1901. – № 7. – S. 105.

[70] Krogulski S. Międzynarodowy kongres myśliwski w Wiedniu //Łowiec . – 1910. – № 20. – S.233-235.

[71] Łoboś S. Potrzeby naszego myśliwstwa//Łowiec – 1910. – № 20. – S. 240-242.

основі тієї чи іншої істотної ознаки, а саме: соціально-економічної, професійної, національної, вікової тощо і які характеризуються системою соціальних зв'язків і відносин. Механізм утворення і функціонування суспільних груп зумовлюється інтересами людей. Малопольське мисливське товариство було організоване за професійною ознакою. Власне до назви товариства входить назва адміністративної одиниці – Малопольщі та професійної ознаки – мисливства. Товариство розповсюджувало свою діяльність на територію бувшої Галичини і охоплювало Львівське, Тернопільське та Станиславівське воєводства. Після Першої Світової війни товариство орендувало офіс у Львові [72], у будинку № 6 по вулиці Міцкевича[73], а починаючи з 1927 року, по вул. Оссолінських, 11[74,75]. Слід відмітити, що на роботу в товариство набирали на конкурсній основі. Так, у 1923 році у пресі було опубліковане оголошення про вакантне місце керівника офісу Малопольського мисливського товариства. Особам, зацікавленим у працевлаштуванні, слід було подавати заявки до товариства з шостої до сьомої вечора[76]. (Додаток № 27).

У 1937 році Малопольське мисливське товариство налічувало 1084 члени. (Детальніше у таблиці 2.1.).

Таблиця 2.1.

Кількість членів Польської мисливської спілки станом на 31 грудня 1937 року[77]

Відділ	Сплатили членські внески		Кількість членів		Ловчі	Підловчі
	Звичайні	Почесні	Звичайні	Почесні		

[72] Statut małopolskiego towarzystwa łowieckiego stowarzyszenia zarejestrowanego //Łowiec. – 1938. – № 21-22. – S. LXX – LXXIV.
[73] Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 10. – S.13.
[74] Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 8. – S.156.
[75] Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 12. –S.179.
[76] Ogłoszenia // Łowiec – 1923. – № 7. – S.111.
[77] Z polskiego związku łowieckiego//Łowiec Polski – 1938. – № 11 . – S.224.

	члени	члени	члени	члени		
Бялостоцький	247	18	338	51	11	44
Кельцький	434	25	434	25	17	52
Любельський	530	23	530	23	16	55
Лодзький	512	7	512	7	10	30
Малопольський (Краківське, Львівське, Станиславівське, Тернопільські воєводства)	657	8	1084	206	63	158
Поліський	98	11	211	117	9	75
Поморський	508	89	508	89	16	87
Сілезький	119	6	205	180	8	28
Варшавський	760	94	760	94	26	72
Великопольський	650	110	1300	350	23	76
Віленський	363	131	363	131	17	47
Волинський	425	44	425	44	11	70
Всього	5300	567	6670	1317	227	794
	5867		7987			

Основна мета товариства – розвиток мисливства та збільшення чисельності дичини, була закріплена у Статуті товариства (стаття 2). У статті 3 були прописані вимоги – допомагати владі контролювати виконання Мисливського закону та розслідувати випадки, що стосувались порушення цього закону, встановлювати випадки незаконного полювання для притягнення винуватців до відповідальності. Для раціонального ведення мисливського господарства слід було надавати будь-яку підтримку власникам полювань, за умови виконання ними мисливського законодавства, в організації роботи мисливської охорони та охорони дичини, підтримувати

лісову та мисливську охорону, охоронців, які при виконанні своїх службових обов'язків дістали поранення від браконьєрів, опікуватись вдовами та сиротами родин загиблих. Для проведення роз'яснювальної роботи Статут передбачав організацію бібліотек та видавничої діяльності (випуск журналів, книжок), організацію з'їздів та виставок, підтримку власників мисливських собак для збільшення їх кількості та якості.

Третій розділ Статуту визначав права та обов'язки членів товариства. Зокрема, було два статуси членів товариства: звичайні та почесні. До звичайних членів могли бути прийняті особи, які не мали жодних покарань протягом останніх трьох років за порушення правил полювання. Почесних членів приймала повітова мисливська рада відповідно до місця проживання певного кандидата.

Кандидати на звичайних членів складали відповідний екзамен відповідно до затвердженої Польською мисливською спілкою програми. У разі відмови прийняття особи у звичайні члени товариства претендент міг подати протягом 14 днів апеляцію до керівництва Малопольського мисливського товариства.

Почесними членами були особи, які відповідали відповідним вимогам, і були щонайменше рік звичайними членами. Члени товариства отримували відповідні посвідчення, які підтверджували їхнє членство. (Додаток № 31).

До Малопольського мисливського товариства мали право входити й інші мисливські товариства, але лише за умови, що всі їхні члени прийняті звичайними членами до Малопольського мисливського товариства. Прийом у звичайні члени товариства проводило керівництво товариства за поданням повітової ради товариства. Спеціально для визнання заслуг перед товариством існував статус почесних членів товариства. Для отримання цього статусу було потрібне позитивне голосування 3/4 членів керівництва Малопольського мисливського товариства. Почесні члени товариства були звільнені від сплати членських внесків.

Стаття 9 визначала обов'язки членів товариства: виконувати вимоги статуту товариства; при проведенні полювання або веденні мисливського господарства виконувати вимоги мисливського законодавства; дотримуватись мисливської етики; співпрацювати з владними органами.

У випадку, якщо претендент подав недостовірні дані про себе, несплати членських внесків чи невиконання рішенню мисливського суду передбачалось його виключення з членів з товариства.

Відповідно до статті 13 була затверджена емблема (логотип) товариства, яку повинні були носити члени товариства. Взірець емблеми було затверджено на з'їзді товариства. Стаття 14 Статуту визначала, що керівництво товариством здійснювалось через з'їзд, а також виконавчим органом товариства та ревізійною комісією. З'їзди товариства ділились на дві категорії: звичайні та надзвичайні. Черговий з'їзд товариства скликався у першій половині кожного року, не пізніше 1-го травня. Позачерговий з'їзд відбувався у випадку, якщо цього вимагали 20 членів товариства, уповноважених до голосування, ревізійна комісія або керівництво Польської мисливської спілки. Керівництво товариства складалось з керівника, його трьох заступників та дванадцяти членів президії. Повноваження керівника та його заступників тривало повних три роки. Зміна керівництва проходила поступово, так як щорічно проходила ротація однієї третьої частини президії товариства.

Для перевірки діяльності товариства існувала комісія у складі трьох осіб. Вибори членів ревізійної комісії відбувались кожного року. Комісія складала щорічно звіт про бухгалтерський облік у товаристві та річний баланс. Бюджет товариства наповнювався із вступних членських внесків, коштів, отриманих від організації виставок, видавництва книг та журналів, а також з подарунків, пожертвувань, субсидій.

Для вирішення конфліктів між членами товариства існувала спеціально створена для цього комісія. Серед основних питань, які вирішувала комісія, були: міжособистісні конфлікти між членами товариства,

конфлікти через отримання права полювання, сусідсько-мисливські відносини між членами товариства. Рішення комісії не підлягало оскарженню.

Для вирішення конфліктів, що стосувались мисливської етики, був організований мисливський суд, який мав право винести рішення щодо виключення винного з товариства. Офіцери армії та поліції не підлягали юрисдикції цього суду, а матеріали про їхні правопорушення передавались військовій владі. Статут передбачав, що у випадку закриття товариства його майно переходило до Польської мисливської спілки. Але, як показала історія, ця вимога не спрацювала. Так, у вересні 1939 року внаслідок окупації Німеччиною та Радянським Союзом Другої Речі Посполитої практично одночасно припинило своє існування як Малопольське мисливське товариство, так і Польська мисливська спілка.

Для реалізації статутних вимог на місцях, на території кожного повіту був створений осередок товариства, керівними органами яких були повітовий з'їзд, повітова мисливська рада та повітовий ловчий, який отримував відповідну печатку, якою скріплював свій підпис. (Додаток № 32).

Відповідно до статті 34 Статуту, у повітовому з'їзді мали право брати участь звичайні та почесні члени Малопольського мисливського товариства, які постійно проживали на території відповідного мисливського повіту. Також у роботі з'їзду мали право брати участь власники мисливських угідь на території повіту, особи, які входили до складу повітової мисливської ради, надлісничі державних лісів, які знаходились на території повіту, старости або делеговані ними особи. Уповноваженим щодо ведення з'їзду був повітовий ловчий. Стаття 36 визначала, що до компетенції повітового мисливського з'їзду входило обрання членів до повітової мисливської ради. Рішення на з'їзді приймалось більшістю голосів присутніх. Між з'їздами поточні справи вирішувала повітова мисливська рада, що складалась з трьох-п'яти членів. Обирали повітову раду щороку. До функцій повітової мисливської ради входило: прийняття надзвичайних членів, аналіз та подання пропозицій щодо

ефективного мисливського господарювання на території повіту. Для співпраці з повітовими адміністративними органами, контролю за виконанням мисливського закону та розпоряджень органів виконавчої влади, зібрання статистичних даних, вирішення справ вступу нових членів, у кожному повіті були встановлені ловчі та підловчі, яких призначало Малопольське мисливське товариства. Чисельність підловчих коливалась в залежності від умов конкретного повіту. Ловчий був підпорядкований керівництву Малопольського мисливського товариства. Стаття 46 передбачала, що при Малопольському мисливському товаристві діяла Краківська філія, яка поширювала свій вплив лише на Краківське воєводство. Стаття 47 визначала, що всі фізичні особи, які проживали на території Малопольщі, мали право стати членами «Польської мисливської спілки» лише через вступ до Малопольського мисливського товариства. З метою ознайомлення членів товариства із Статутом, його публікували у часописі «Ловець», а також він був надрукований окремою брошурою об'ємом 24 сторінки. (Додаток № 33).

Товариство займало привілейоване становище в системі публічного управління сектору мисливства. Зокрема, старости були зобов'язані надавати в оренду мисливські угіддя, враховуючи думку Малопольського мисливського товариства[78]. Товариство надавало консультації владі, щодо реєстрації статутів товариств, які займались веденням мисливського господарства[79], а при ухваленні рішення щодо видачі мисливських білетів староста повіту повинен був вислухати та зважати на думку делегата товариства.[80]

[78] L. 3755/VII. a. Stanisławów, dnia 16. maja 1923.Sprawy gospodarstwa łowieckiego. Okólnlk Nr. 87/23. Do wszystkich Panów Starostów. // Dziennik urzędowy województwa Stanisławskiego. – 1923. – № 11. – S.10-12.

[79] (ДАІФО) Державний Архів Івано-Франківської області ф.2. оп. 3. спр. 376. арк. 56. , арк. 50.

[80] Gorski A. Rola starostów w tępieniu kłusownictwa//Łowiec Polski – 1933. – № 21. – S. 248-250.

З метою інформування суспільства про діяльність товариства виходив часопис «Łowiec», який був заснований у Львові у 1878 році Галицьким мисливським товариством [81]. Після І Світової війни видання журналу припинилося на три роки. Поновив журнал свою роботу у 1921 р. як друкований орган Малопольського мисливського товариства. Через матеріальну скруту цей номер мав лише 4 сторінки. Але через деякий час вдалось збільшити періодичність виходу на двотижневий формат [82]. Слід відмітити, що Іван Франко відзначав, що журнал «Łowiec» великою мірою спричинився до висвітлення краєзнавчих питань на території Галичини[83].

З розвитком економіки все більшого значення у мисливстві набирали мисливські трофеї, де на численних спеціалізованих виставках мисливці могли похвалитись ними. Крокуючи в ногу з часом, Малопольське мисливське товариство проводило оцінки мисливських трофеїв, залучаючи для цього експертів. (Додаток № 35).

Слід відмітити, що ювілеї товариство відзначало проведенням виставок мисливських трофеїв[84], службою Божою у костелі Святої Ельжбети. (Додаток № 36). Завдяки старанням товариства у костелі був побудований вівтар Святого Губерта – покровителя мисливців[85]. З розвитком кінематографії на з'їздах Малопольського мисливського товариства транслювали фільми Володимира Пухальського, який спеціалізувався у фільмах на мисливську тематику. (Додаток № 37). Детальна історія діяльності Малопольського мисливського товариства описана у книзі Северина Крогульського, «Піввіку:

---

[81] Slowo wstepne // Łowiec. – 1878. – № 1. – S. 5

[82] Ogłoszenia Łowiec Polski – 1961. – № 13. – S. 4.

[83] Франко І.Зібрання творів у 50 томах. т.46, книга 2: Історичні праці (1891-1897). – Київ:Наукова Думка,1986. – С. 124.

[84] Klasyfikacja eksponatów//Łowiec. – 1936. – № 10. – S. 176-182.

[85] Szczegółowy program uroczystości 50-letn. Jubileuszu Małopolskiego towarzystwa łowieckiego//Łowiec – 1926. – № 6. – S. 82.

огляд діяльності Малопольського мисливського товариства», виданій з нагоди відзначення 50-ліття Галицького мисливського товариства.[86]

Також на цей час у Центральному державному історичному архіві у м. Львів у фонді 844: «Малопольське мисливське товариство» знаходяться архівні матеріали, які висвітлюють діяльність товариства.[87.]

2.3. Міське мисливське товариство у Львові

Міське мисливське товариство у Львові можна вважати одним з найстарших товариств, організованих у місті. У Львівському архіві зберігаються документи, які вказують, що товариство було організоване в 1862 році. Засновниками товариства були львів'яни Леопольд Шімсер, Зигмунт Мосер і Войцех Пєшковський. Рішенням Львівської гміни від 3 вересня 1862 року їм було надано на шість років мисливські угіддя, в яких полювали лише лісники. Зважаючи на те, що орендарі права полювання були львів'янами, гміна їм надала право полювання із скидкою. Більше того, відповідно до цього рішення гміна вперше отримувала кошти за оренду права полювання[88]. (Додаток № 38).

Але на думку відомого дослідника Галицького мисливського товариства, «Міське товариство мисливців» у Львові було засноване не у 1862 році, а у 1838 році і є найстаршим товариством у Галичині. Після нього йде Лисовицьке мисливське товариство[89].

З історичних джерел відомо, що у 1880 році керівником товариства був Францішек Ерліх[90]. На виконання Першого мисливського закону Галичини

---

[86] Krogulski S. Pół wieku: zarys działalności małopolskiego towarzystwa łowieckiego. – S. 6.
[87] Центральний державний історичний архів України у м. Львів ф. 844, Малопольське мисливське товариство, м. Львів, 1876–1939 рр. оп. 1, спр. 35, Звіт про розведення риб в річках Галичини 1884 р. 1884 р., 3 арк.
[88] Krogulski S. Szkic dziejów łowiectwa w Polsce / Seweryn Krogulski // Łowiec. – 1916. – № 9-10. – S.72-75.
[89] Krogulski S. Pół wieku/ Seweryn Krogulski //Łowiec. – 1925. – № 2. – S. 18.
[90] Kronika// Łowiec. – 1881. – № 4. – S. 63.

від 30 січня 1875 року[91] товариство у 1880 році реорганізувалось, і було зареєстровано новий статут. У цей період товариство налічувало 20 осіб – в основному представники тогочасної львівської інтелігенції [92] (професори, лікарі, урядовці)[93]. З 1902 року керівником товариства стає радник Ян Чежовскі. За його керівництва затверджено новий статут та правила поведінки на полюванні, яких до цього часу не було: на полюванні керувались звичаєвим правом. Тогочасні мисливці відзначали, що Чежовскі дуже любив полювати на лисиць разом із синами. На полюванні він також використовував своїх нірних собак[94]. Близькість мисливських угідь до міста та велика кількість дичини приваблювала до товариства велику кількість потенційних мисливців, але відповідно до статуту їхня чисельність не повинна була перевищувати 20 осіб. У 1909 році керівником обирають Мар’яна Бозєвіча, його заступником стає Ян Хенцінський, секретарем товариства – Владислав Новаковський, касиром – Дионізій Тот. Членами тавариства були два доктори – Станіслав Добєцкі, Міхал Грек, а також Йозеф Фрюлінг, Казимир Гонсьоровскі, Юліуш Гольчевскі, Зиґмунд Гроблевскі, Мар’ян Хамерський, Миколай Людвіг, Август Лозинський, Олександр Малачинські, Станіслав Пєгловскі, Август Пльодер, Казімер Равскі, Владислав Садловскі, Адам Шнайдер [95]. У 1913 році керівником товариства обирають Оскара Крейсера[96], у 1915 році – Яна Людвіга[97]. У 1922 році Міське товариство мисливців у Львові було прийнято асоційованим членом

---

[91] Till E. Wykład prawa rzeczowego ausriyackiego (prawo własności, prawo służebności i prawo zastawu).T.II., wyd. drugie – Lwów: Nakładem księgarni Seyfartha i Czajkowskiego, 1892. – S. 177-184.
[92] Krogulski S. Szkic dziejów łowiectwa w Polsce / Seweryn Krogulski // Łowiec. – 1916. – № 9-10. – S.72-75.
[93] Krogulski S. Łowiectwo polskie pod zaborem auustriackim (1872 – 1918) // Łowiec. – 1924. – № 1. – S.4.
[94] Krogulski S. Szkic dziejów łowiectwa w Polsce / Seweryn Krogulski // Łowiec. – 1916. – № 9-10. – S.72-75.
[95] Krogulski S. Szkic dziejów łowiectwa w Polsce / Seweryn Krogulski // Łowiec. – 1916. – № 9-10. – S.72-75.
[96] Nekrolog // Łowiec. – 1913. – № 14. – S.167.
[97] Nekrolog // Łowiec. – 1915. – № 17-18. – S.143.

до Малопольського мисливського товариства[98]. У 1925 році керівником товариства стає Діонізій Тот,[99] у 1930 році головою товариства обирають доктора Лозинського, а ловчим стає Гуттерер. (Додаток № 39). У цей період товариство об'єднується з Львівським товариством «Ловець». Його керівництво у цей період здійснюють доктор Олександр Маланчинські і Мар'ян Кафка.[100]

Слід відмітити, що великий вклад у розвиток Галицького мисливства та Міського товариства мисливців у Львові зробив Мар'ян Кафка. У листопаді 1915 році він вступає до Галицького мисливського товариства.[101]. За інформацією тогочасної реклами, він займався виробництвом та реалізацією харчових продуктів, які призначались для мисливців. (Додатки № 40, 41).

Після смерті Мар'яна Кафки на загальних зборах товариства 16 березня 1938 року керівником було обрано професора Федоровського, заступником – інженера Данека, секретарем – доктора Ренцького (молодшого), бухгалтером – Гольшевського, головним ловчим – доктора Скровачевського, до керівництва належали також інспектор Закліка і майор Курилович[102]. У цей період товариство налічувало 21 особу[103]. Слід відмітити, що до товариства мисливців у цей період набирали на конкурсній основі. Претенденти повинні були звернутись до керівника товариства за адресою Львів, вул. Коперника, 3, або за телефоном 26-72. У фаховій мисливській періодиці публікувались навіть спеціальні оголошення. (Детально у додатках № 42, 43, 44)

Товариство потужно спричинилось до розвитку стрілецького мисливського спорту. Тогочасні мисливські товариства часто організовували змагання із влучності стрільби. З метою заохочення до гідних результатів

---

[98] Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału z dnia 1/IV. 1922. // Łowiec. – 1922. – № 5. – S.9.
[99] Na ołtarz sw. Huberta w daluszym ciagu zlozyli // Łowiec. – 1925. – № 11. – S.4.
[100] Zaklika Z. Miejskie towarzystwo myśliwskie we Lwowie / Zenon Zaklika //Łowiec. – 1939. – № 11-12. – S. 112-113.
[101] Sprawy Towarzystwa.// Łowiec – 1922. – № 10. – S.13.
[102] Miejskie towarzystwo myśliwskie we Lwowie.//Łowiec. – 1938. – № 7-8. – S. 19.
[103] Miejskie towarzystwo myśliwskie Sprawozdanie łowieckie z sezonu polowań 1937/8 //Łowiec. – 1938. – № 13-14. – S. 22.

Міське мисливське товариство у Львові відзначало переможців змагань цінними пам'ятними нагородами. Так, після з'їзду членів Галицького мисливського товариства, який відбувся 25 червня 1900 року, на військовому стрілецькому полігоні відбулись змагання, на яких переможець отримав від товариства бронзову статуетку собаки [104]. На аналогічному з'їзді, який відбувся через рік, товариство відзначило переможця бронзовою фігурою мисливця з годинником [105]. На інших стрілецьких змаганнях мисливців призер за третє місце у подарунок отримав підсвічник з вмонтованим годинником[106]. На змаганнях у 1910 році товариство подарувало за високі результати у влучності стрільби два портсигари [107]. Слід відмітити, що товариство продовжувало підтримку стрілецького мисливського спорту до початку Другої світової війни. Так, на змаганнях, які проходили у Львівському гарнізонному військовому тирі, за три місяці до війни (29-30 червня 1939 року) «Міське товариство мисливців» у Львові виділило переможцю нагороду – (чохол для зброї)[108].

Крім спонсорування нагород для переможців змагань зі стрільби, товариство приймало активну учать у побудові вівтаря у костелі Святої Єлизавети у Львові для вшанування покровителя мисливців – Святого Губерта. (Додаток № 45).

Про велику роль товариства у розвитку Галицького мисливства свідчать чисельні некрологи його керівників та членів з зазначенням їхніх заслуг, опублікованих у мисливській пресі. (Додатки № 46, 47, 48, 49, 50).

---

[104] Regulamin popisowego strzelania uczestników Zjazdu łowieckiego, urządzonego przez galicyjskie Towarzystwo łowieckie w dniu .25. czerwca 1900 o godzinie pół do 4. po południu na strzelnicy wojskowej. // Łowiec. – 1900. – № 12. – S.173.

[105] Regulamin popisowego strzelania uczestników Zjazdu łowieckiego, urządzonego przez galicyjskie Towarzystwo łowieckie w dniu I. lipca 1901 o godzinie pół do 4. po południu na strzelnicy wojskowej. // Łowiec. – 1901. – № 12. – S.175.

[106] Regulamin popisowego strzelania uczestników Zjazdu łowieckiego, urządzonego przez galicyjskie Towarzystwo łowieckie w dniu 30. czerwca 1902 o godzinie 3. po południu na strzelnicy wojskowej. // Łowiec. – 1902. – № 12. – S.139.

[107] Na strzelnicy. // Łowiec. – 1910. – № 13. – S.151.

[108] Zawody strzelecko-myśliwskie Małopolskiego towarzystwa łowieckiego //Łowiec. – 1938. – № 13-14. – S. 22.

В історичних джерелах зафіксовано багато інформації про проведення полювань членами Міського товариства мисливців у Львові. Вже на першому році випуску часопису «Ловець» у 1878 році була опублікована інформація про результати полювань членами товариства. Так, 3 листопада 1878 року відбулось полювання у Сихівських лісах: добуто лише 3 вальдшнепи, так як йшов великий дощ[109]. Всього члени товариства в лісах міста Львова у 1880 році на колективних полюваннях добули 18 лисиць, 198 зайців, 11 козуль. Кількість добутих пернатих не підраховували, бо їх добували лише на індивідуальних полюваннях та керівництву про кількість добутої пернатої дичини не доповідали[110].

Багатолітній мисливець, редактор газети «Ловець» С. Крогульський відзначав, що у середині XIX ст. населення у Львові не було таким великим, а саме місто було оточене великими масивами лісу. Проблем з організацією полювань для місцевих мисливців не виникало. Зокрема, зі сторони Клепарова втискається ліс до Кортимівки, від Городецької та Янівської сторони йде ліс Білогорський. З іншої сторни Львова йде Голосківський та Брюховецький ліси, а ще дальше із Зубри, Сихова, Пасік.

Близькість великих лісів до Львова сприяла великій кількості дичини. Так, у 40-х роках XX століття у Львові, на вул. Оссолінських, що в центрі міста, на дорозі поруч з машинами біг дикий заєць. За деякий час він перестрибнув в Оссолімський сад. У 70-тих роках XIX ст. зайця у Львові бачили також на вулиці Галицькій. Глядачі могли спостерігати, як за ним гналися бродячі собаки. Було описано випадок, як у 1882 році бачили зайців у парку на Високому замку. Олександр Убиш описував випадок, коли він на вул. Личаківській 6 вересня 1887 року бачив лисицю. Біля Стрийської рогатки у Львові у 1881 році жила колонія борсуків. У 1882 році тут бачили зайця, куріпок, борсуків. Також у Львові можна було бачити диких качок в

---

[109] Kronika// Łowiec. – 1878. – № 12. – S.186.
[110] Kronika// Łowiec. – 1881. – № 4. – S.63.

районі болота. У Стрийському парку наприкінці XIX століття водились вальдшнепи[111].

У 1880 році товариство уклало новий контракт з міською владою про продовження оренди права полювання на десять рокі[112]. Ці угіддя товариство орендувало протягом 40 років. Їх площа становила 4 тисячі гектарів. В мисливському сезоні 1893-1894 років тут було добуто на 16 колективних полюваннях 11 козуль, 227 зайців, 13 лисиць, 1 борсука, 20 вальдшнепів. З метою розведення дичини товариство в 1905 році організувало у Гаях біля Львова фазанарій.

У міській зоні товариство орендувало мисливські ревіри у Зубрі, Сихові, Котельниках, Білогорщі, Брюховичах, Стінках, Кугаєві, Кривулі, Деревачі. Загальна площа цих ревірів становила 40 тис. моргів, з яких лише половину становили ліси [113]. Великих збитків угіддям, які орендували товариство, завдала Перша Світова війна. Тож для підвищення чисельності дичини товариство деякий час після війни не проводило полювань, а у 1921 році полювання проводилось лише один раз за сезон в одному ревірі, що на думку тогочасних членів товариства принесло результати. Так, в орендованих товариством мисливських угіддях у селі Зубра на полюванні, яке проводили 5 листопада 1921 р., добуто лише 16 зайців. Відзначалось, що цей ревір з усіх є найгіршим, так як в сусідніх ревірах проходить інтенсивне добування дичини, що негативно впливає на її чисельність. Кращі результати члени товариства отримали в інших мисливських ревірах. Зокрема, на полюванні 12 грудня 1921 року у Сихівському ревірі добуто 30 зайців та 1 лисицю, у Солонці – 26 листопада 1921 р. 36 зайців, 1 козулю, 1 лисицю. Кращі результати мисливці товариства отримали у Голосці (ревір Дембняки) на полюванні, яке проходило 3 грудня 1921 р. 21 мисливець добув 76 зайців,

[111] Zające i inna zwieryna na ulicach Lwowa// Gazeta lwowska. – 1943. – № 295.– S. 3.
[112] Krogulski S. Szkic dziejów łowiectwa w Polsce / Seweryn Krogulski // Łowiec. – 1916. – № 9-10. – S.72-75.
[113] Krogulski S. Szkic dziejów łowiectwa w Polsce / Seweryn Krogulski // Łowiec. – 1916. – № 9-10. – S.72-75.

1 козулю[114]. З публікацій у пресі відомо, що ці угіддя товариство орендувало і в подальшому[115]. У грудні 1938 року на полюванні у Брюховицькому лісі взяло участь 14 членів товариства, які добули 26 зайців та 3 лисиці, а у січні 18 мисливців добули 29 зайців[116]. У мисливському сезоні 1937/1938 рр. для членів товариства було організовано 20 колективних полювань. В середньому в одному колективному полювання брало участь 13 членів товариства. Всього на колективних полюваннях добуто 2 кабани, 4 козулі, 32 лисиці, 426 зайців, 19 куріпок. Крім цього, члени товариства та єгері добули й шкідників: 70 бродячих собак, 18 котів, 19 яструбів, 46 ворон, 16 сорок. Всього товариство у цей період орендувало право полювання на території 16 тис. га, хоча з метою примноження дичини на площі 5,5 тис. га не проводились полювання [117]. В середньому за один гектар товариство сплачувало 1,08 злотих орендної плати. З метою ефективного використання часу у 1938 році товариство при організації колективних полювань орендувало автобус, який зранку відвозив мисливців на полювання і в той же день ввечері їх забирав. Для покращення популяції мисливських тварин товариство закупило для відсвіжування крові 4 козулі із гірських мисливських угідь. Також було випущено в угіддя 7 зайців з інших мисливських угідь.

(Детальніше про господарсько-фінансові результати див. у таблиці 2.2.)

Таблиця 2.2.

Господарсько-фінансова діяльність Львівського міського мисливського товариства за 1936-1939 рр.

Доходи (в злотих)	1936/37 рр.	1937/38 рр.	1938/39 рр.

[114] Z rewirow miejskiego Tow. myśl. we Lwowie. // Łowiec. – 1922. – № 3. – S.4.
[115] Kafka M. // Z Miejskiego Towarzystwa Myśliwskiego we Lwowie. //Łowiec. – 1934. – № 8-9. – S. 72.
[116] Polowania w cyfrach (miesiące: grudzień 1937 i styczeń 1938) //Łowiec. – 1938. – № 3-4. – S. 40.
[117] Miejskie towarzystwo myśliwskie Sprawozdanie łowieckie z sezonu polowań 1937/8 //Łowiec. – 1938. – № 13-14. – S. 22.

Членські внески, дохід з полювань	4260	4680	4176
Видатки			
Оплата за оренду права полювання (в злотих)	2575	3100	2665
Зарплата мисливській охороні (в злотих)	520	500	600
Корми для дичини (в злотих)	300	250	100
Зброя для мисливських охоронців (в злотих)	100	150	100
Премії за добутих хижаків (в злотих)	150	200	100
Податок з полювань (в злотих)	60	60	175
Сплата позички (в злотих)	-	200	-
Сплата за збитки, спричинені кабанами (в злотих)	300	300	200

Витрати на адміністрування товариства (в злотих)	255	100	300
Всього	4260	4860	4240

Чисельність добутої дичини за 1936-1939 рр.

Види дичини	Мисливський сезон 1936/37	Мисливський сезон 1937/38	Мисливський сезон 1938/39
Кабани	3	2	-
Лисиці	11	32	21
Самці козулі	13	17	10
Зайці	511	426	434
Вальдшнепи	7	5	5
Качки	11	37	31
Куріпки	139	172	169

За зразкове ведення мисливського господарства, відповідно до рішення від 6 листопада 1932 року Спілки мисливських товариств Польщі, Львівське міське мисливське товариства отримало золоту медаль. Найбільшу шкоду веденню мисливського господарства завдавали сусідні мисливські господарства, які на своїх угіддях проводили масові полювання, та браконьєри. У боротьбі із браконьєрством велику допомогу надавала поліція. У свою чергу, товариство заохочувало їх преміями. Зокрема, за період з 1937 по 1939 рік воно сплатило премій поліції на загальну суму 105 злотих. За ці три роки поліція конфіскувала 4 рушниці, а мисливські охоронці – один карабін і одну рушницю, також щороку знімали по декілька сотень сілець. На

жаль, стався й неприємний випадок для товариства – було затримано мисливського охоронця, який займався браконьєрством[118].

Слід відмітити, що у періодичній пресі керівництво Львова публікувало оголошення про оренду права полювання у лісах, які відносились до Львівської гміни. То ж для того, щоб орендувати угіддя, Міське товариство мисливців у Львові повинно було брати участь в аукціоні. (Додаток № 51).

2.4. Львівське мисливське товариство ім. Святого Губерта

Львівське мисливське товариство імені Святого Губерта було утворене в 1876 році [119]. Спочатку зібрався організаційний комітет засновників товариства, а лише 19 грудня 1879 року Галицьке намісництво затвердило статут товариства. Біля витоків організації стояло 25 осіб. У 1884 році друком виходить мисливський путівник товариства, в якому було опубліковано статут товариства, список членів товариства, правила внутрішньої поведінки у товаристві. (Додатки № 57, 58)

Для завірення документів, які виходили з товариства, існувало дві печатки: окремо для керівництва товариства та з емблемою товариства. (Додаток № 59)

Товариство складалось переважно з державних службовців, військових, професорів, адвокатів, лікарів, промисловців та купців. Першими керівниками товариства імені Святого Губерта були Грегор, Н. Лозинський (обраний на зборах товариства 9 січня 1880 року), Броніслав Коморовскі (Додаток № 61), доктор Зигмунт Рігер, Владислав Годовскі. На початку XX ст. бухгалтером товариства був відомий зброярський майстер Альфред Дзіковський[120].

---

[118] Zaklika Z. Miejskie towarzystwo myśliwskie we Lwowie / Zenon Zaklika //Łowiec. – 1939. – № 11-12. – S. 112-113.
[119] Wacek R. Łowiectwo w Małopolsce // Łowiectwo Polskie. – 1921. – №3. – S. 37.
[120] Nekrolog // Łowiec – 1906. – № 20. – S.250.

13 січня 1880 року керівництво товариства виступило до всіх членів товариства із зверненням, щоб підтримати рішення – обрати почесним членом та протектором товариства графа Володимира Дзєдушицького[121]. (Додатки № 61, 62).

Членами товариства в різні роки були: Фердинанд Кратер, Тадеуш Ковнацький, Казимир Мармарос, Едвард Юнтер, Александр Пшеджемірський, Альфред Мисловські, Генрик Прек, Станіслав Пєнчиковські, Едмунд Рильські, Альберт Мнішек (Додаток № 62), Йозеф Грюнвальд, Юліуш Цєлецкі, Ян Соловій, Зиґмунд Пєтруський, Йозеф Звольський, Ян Клейкі, К. Полянські, В. Прибиславські, Й. Стойовський. [122]

Збереглась фотографія членів товариства, зроблена з нагоди святкування п'ятдесятої річниці заснування товариства. (Додаток № 63). Згодом товариство орендувало право полювання у Пасіках Зубрицьких, Сигнівцях, Скнилові та Жураках,[123] а у період з 1895 по 1905 рр. товариство орендувало 100 тис. моргів мисливських угідь, які були поділені на 12 ревірів. Із джерел відомо, що найкращими ревірами вважались ті, що знаходились близько до Львова: Нагожани, Солонка, Лісновичі. Також товариство орендувало гірські угіддя у фундації «Скарбувка», серед яких – мисливські ревіри Клімець, Сморж, Жаб'є, Рожнятів і Дуба. Товариство орендувало також мисливські ревіри в Турці біля Коломиї та *Баранчиці* в Самбірському повіті[124].

На зборах товариства, які відбулись у 1897 році, керівник товариства Владислав Годовскі відзначив, що ціна за оренду мисливських угідь для товариства у Клепарові піднеслась з 31 золотого в 1896 році до 102. У зв'язку

---

[121] Towarzystwo myśliwych im. Św. Huberta we Lwowie //Łowiec. – 1880. – № 3. – S. 38.

[122] Wacek R. Łowiectwo w Małopolsce // Łowiectwo Polskie. – 1921. – №3. – S. 37-39.

[123] Towarzystwo myśliwych im. Św. Huberta we Lwowie //Łowiec. – 1880. – № 3. – S. 38.

[124] Мисливське господарство та полювання на пернатих у Галичині в XIX – на початку XX ст. // Івано-Франківськ, ФОЛІАНТ, 2017 – С. 197.

з цим товариство відмовилось від їх оренди. Секретар товариства Горват виступив з доповіддю про ведення господарства в орендованих мисливських ревірах. Він відзначив, що в них піднеслась чисельність куріпок, а популяція зайців зменшилась. Відзначив, що негативно на стан мисливства впливає Мисливський закон, який забороняє працюючим полювати у неділю та великі релігійні свята. Він також відзначив, що товариство у 1897 році за 100 золотих орендує угіддя у Сможі за 100 золотих, а ще 100 золотих товариство доплачує місцевим лісникам, щоб вони охороняли й дичину. Також товариство доплачувало їм за добування хижаків, зокрема: за рись – 10 золотих. У доповіді зазначалось, що у мисливських угіддях товариства у Стільську та Діброві (біля м. Миколаїва) ситуація з браконьєрством є дуже складною, так як тут існують великі банди браконьєрів, які з нечуваним нахабством полюють. За допомогою товариство звернулось до жандармерії у Миколаєві та до Галицького мисливського товариства. За результатами перевірки знято гайового Кузика. У 1897 році зменшилась чисельність членів товариства до 70 членів, так як 7 членів призупинили членство. На рахунку товариства у цьому році було 480 золотих. В результаті дискусії було прийнято рішення про вибори керівництва товариства: керівником обрано Северина Крогульського, заступником – доктора Малачинського, касиром – Альфреда Дзіковського, секретарем – Владислава Горвата.

Відповідно до звіту за мисливський сезон 1897/98 рр. мисливці оплатили за право полювання в загальних угіддях 900 золотих, Занадністрянах – 200 золотих, Турці –1000 зол., Розвадові – 360 зол., Стільську – 360 зол., Дуброві – 200 зол., у гірських ревірах – 200 золотих. Всього товариство на реалізації права полювання на власних мисливських ревірах заробило 3420 золотих. За оренду мисливських ревірів товариство оплатило: у Кульпаркові – 26 золотих, Сокільниках – 19,2 золотих, Солонці – 80 золотих, Стільську – 80 золотих, Розвадові – 19 золотих, Верині – 15 золотих, за утримання будинку в Турці – 120 золотих, закупівлю кормів – 250 золотих, закупівлю живих зайців – 200 золотих, куріпок – 100, організацію

солонців – 500 золотих. Всього видатки товариства у мисливському сезоні 1896/1897 рр. склали 3628 золотих[125].

Члени товариства за десятилітній період (1897-1907 рр.) добули 70 оленів, 102 кабани, 390 лисиць, 495 козуль, 4207 зайців, 3000 курiпок.[126] Для боротьби з браконьєрством та регулювання чисельності хижаків товариство оплачувало роботу мисливських охоронців. За знищення хижаків їм доплачували.[127] Так, на засіданні членів товариства 26 травня 1898 року у Малому залі міського казино було ухвалено рішення – сплачувати премію: за добутого бродячого собаку – 0,30 золотого; кота, ласку, тхора – 0,20 зол., за лисицю – 1 зол., куницю – 0,50 зол., яструба – 0,30 зол.[128]

У 1886 р. Львівське мисливське товариство ім. Святого Губерта збільшилось до 90 осіб і орендувало 70 ревірів площею 70 тис. моргів лісу та 200 тис. моргів поля.[129] Статистика полювань за час діяльності товариства (1879-1894 рр.) свідчить про значну чисельність добування хижаків. (Детальніше у таблиці 2.3.).

---

[125] Towarzystwo myśliwskie im. św. Huberta we Lwowie. //Łowiec. – 1897. – № 9. – S. 151-152.

[126] Wacek R. Łowiectwo w Małopolsce // Łowiectwo Polskie. – 1921. – №3. – S. 37.

[127] Towarzystwo myśliwych im. Św. Huberta we Lwowie. Sprawozdanie z czynności Towarzystwa w pierwczym roku swego istnienia //Łowiec. – 1880. – № 12. – S. 184-185.

[128] Towarzystwo myśliwskie im. Św. Huberta we Lwowie // Łowiec. – 1898.– № 6. – S.94-95.

[129] Kronika//Łowiec. – 1886. - № 7. – S.119.

Таблиця 2.3.

Чисельність добутої дичини у мисливських ревірах товариства мисливців ім. Святого Губерта у Львові (1879-1894 рр.)[130]

Мисливський сезон (роки)	Ведмідь (гол.)	Рись (гол.)	Дикий кіт (гол.)	Лисиця (гол.)	Куниця (гол.)	Видра (гол.)	Кабан (гол.)	Борсук (гол.)	Козуля (гол.)	Заєць (гол.)	Хижі пернаті (гол.)
1879										2	7
1880/1							1		3	29	18
1881/2				4			3		6	42	29
1882/3				7			5		9	58	37
1883/4				23	2		4		14	79	68
1884/5				49	1		6	1	13	184	57
1885/6				71		5	4		61	273	93
1886/7				61		3	7	2	75	298	75
1887/8	1	2	1	72			12		89	212	112
1888/9				75			9		73	325	98
1889/90				68			7		83	396	124
1890/1	3			83			11		74	359	111
1891/2				49			8		59	249	106
1892/3				29			6		25	221	80
1893/4	1			32			15		42	264	120
Всього	5	2	1	623	3	8	98	3	626	2991	1135

[130] Wykaz ubitej zwierzyny w rewirach towarzystwa myśliwskiego im. Św. Huberta we Lwowie // Łowiec. – 1894. – № 10. – S. 156.

Мисливський сезон (роки)	Глухарі (гол.)	Тетеруки (гол.)	Рябчики (гол.)	Курiпки (гол.)	Перепілки (гол.)	Гуси (гол.)	Качки (гол.)	Нурки (гол.)	Вальдшнепи (гол.)	Дубельти (гол.)	Кулики (гол.)	Інші пернаті (гол.)
1879												
1880/1			1				26		2			2
1881/2			3	1	39		31		16	11		39
1882/3			4	5	62		36		37	22		156
1883/4			2	11	106		27	1	81	18	2	268
1884/5			1	9	493	2	48	3	66	37	14	417
1885/6			6	21	684	3	272	2	95	262	49	1555
1886/7			7	35	832	7	451	8	64	320	32	2037
1887/8		2	3	48	1075		675		57	215	41	2602
1888/9			5	39	1125		283	1	84	276	26	1773
1889/90			1	27	1266		167		43	117	9	939
1890/1			4	21	1301		71	2	76	168	3	1049
1891/2			3	24	1203		217	4	56	352	39	4312
1892/3	5			15	1117		313		36	211		1762
1893/4	7	1	1	18	816	2	282		45	206	25	2286
Всього	12	3	41	274	10119	14	2809	21	758	2215	240	19197

За період з 1879 по 1912 рік у мисливських угіддях, які орендувало мисливське товариство, співвідношення добування лисиць до зайців склало 1:8. (Детальніше у таблиці № 2.4.).

Таблиця 2.4.

Добування дичини у мисливських угіддях товариства імені Святого Губерта у Львові (1879-1912 рр.)[131]

Роки / Дичина	1879-1889	1890-1896	1897-1907	1908-1912	Всього за період з 1879-1912
Ведмідь	4	4	3		11
Рись	2		1	1	4
Вовк	2		1	2	5
Дикий кіт	1		2		3
Лисиця	362	261	320	159	1102
Куниця	3		23	8	34
Видра	8		1	2	11
Кабан	51	47	102	20	220
Борсук	3		4	3	10
Олень	4	5	70		79
Козуля	343	283	495	53	1147
Заєць	1502	1489	4207	1441	8639
Хижі птахи	504	541	1167	666	2878
Глухар		12			12
Тетерук	2	1			3
Рябчик	32	9	64	1	106
Куріпка	169		2962	595	3726
Перепілка	4816	5703	2025	1086	13630

[131] Szczegóły statystyczne // Łowiec. – 1924. – № 2. – S. 18.

Лебідь		1	1		2
Гуска	12	2	1	1	16
Качка	1869	1050	2802	647	6368
Нирок	15	6			21
Вальдшнеп	502	256	513	106	1377
Дубельт	1161	1054	736	276	3227
Кулик	164	76	382	71	693
Інші пернаті	8159	9918	5608	1050	24735
Всього	19690	20718	21490	6188	68059

Слід відзначити, що у товаристві існували відповідні внутрішні правила полювань, які доповнювали чинне на той час мисливське законодавство. Іноді товариство встановлювало навіть жорсткіші вимоги щодо його виконання. Так, відповідно до правил Товариства, затверджених на загальних зборах 9 вересня 1884 р., було встановлено штрафні санкції за порушення правил полювання, а саме: за добування або поранення самиці козулі – штраф 25 золотих. (Примітка – О. П. відповідно до тодішнього законодавства самиць козулі забороняли добувати у будь-який час). За добування зайця або козулі-самця на забороненій для полювання території встановлювався штраф – 5 золотих; за добування будь-якої чотириногої тварини в охоронний час – штраф у 5 золотих, за добування птаха у невідповідному місці або невідповідний час – 2 золоті, за добування будь-якої дичини на несанкціонованому колективному полюванні – штраф у 5 золотих. Ці покарання не звільняли винуватця від відповідальності перед чинним законом.

Окремі правила відносились до полювання на лисицю, яку забороняли стріляти з укриття. Кожного мисливського сезону керівництво товариства визначало місця, де можна було полювати на пернату дичину. Також визначали власника дичини під час полювання. Зокрема, якщо по дичині стріляло кілька мисливців, то вона ставала власністю того мисливця, після

пострілу якого вона впала. Винятком у розподілі права власності були дикий кабан, вовк, ведмідь і рись, яких присуджували мисливцю, що зробив перший влучний постріл. У разі конфлікту, що стосувався власності дичини, за справу брався мировий суд. Якщо ж і він був не в стані вирішити конфлікт, то дичина ставала власністю товариства. Дичина, добута мисливськими охоронцями під час колективних полювань, теж ставала власністю товариства, яку воно одразу після полювання продавало на аукціоні, а кошти йшли на покриття видатків щодо організації полювання.[132]

У мисливській пресі публікували оголошення про закупівлю товариством живого пугача. (Додаток № 64). Товариство брало активну участь у громадсько-політичному житті. Зокрема, на зборах товариства 27 травня 1899 року члени товариства висловили незгоду з вимогами статті 41 Мисливського закону, яка забороняла полювання в неділю та свята[133].

Для точного обліку добутої дичини та підтвердження її легальності товариство пропонувало запровадити законодавчий механізм пломбування дичини[134].

У 1897 році на зборах товариства було розглянуто проект зміни до Мисливського закону від 1897 року, представлений депутатом Жардецьким. За результатами обговорення було ухвалене узгоджене рішення, яке направили Наміснику Галичини. У листі наголошували на ігноруванні вимог закону органами державної влади при організації оренди права полювання. Викладені у листі зміни до тогочасного законодавства, пропонували, щоб плата за мисливські білети йшла у фонд розвитку мисливства[135]. З метою лобіювання інтересів членів товариства керівництво звернулось до

[132] Przewodnik łowiecki członków towarzystwa myśliw. imienia św. Huberta we Lwowie. – Lwów, 1884. – S. 55.
[133] Towarzystwo myśliwskie im. Św. Huberta we Lwowie//Łowiec – 1899. – №11. – S.127-129.
[134] Walne Zgromadzenie Gal. Towarzystwa Łowieckiego odbyte we Lwowie, dnia 2. lipca 1907. // Łowiec – 1907. – № 14. – S.166.

[135] Z towarzystwa myśliwskiego im. Św. Huberta we Lwowie//Łowiec. – 1904. – № 12. – S.138-139.

керівництва поліції і старост з проханням не відмовляти членам товариства видачі сертифікатів на зброю.

Слід відмітити, що для назви обрали покровителя мисливців – Святого Губерта, також товариства зі Станіславова,[136] Жовкви,[137,138] Ріпного[139].

2.5. Львівське мисливське товариство «Тур»

Будь-яке товариство завжди представлене різними верствами населення, а точніше – різними суспільними групами, які виділяються на основі тієї чи іншої істотної ознаки, а саме: соціально-економічної, професійної, національної, вікової тощо і які характеризуються системою соціальних зв’язків і відносин. Механізм утворення і функціонування суспільних груп зумовлюється матеріальними інтересами людей, їхнім відношенням до власності, місцем, яке вони займають у системі суспільних відносин. Львівське мисливське товариство «Тур» було організоване за професійною та національною ознакою. Назва товариства походить від виду тварин, які у великій кількості населяли Галичину. Існують свідчення, що князь Данило Галицький (1220-1264) спричинився великою мірою до збереження тура,[140] але наприкінці XVI століття вони на території України перевелись.[141]

---

[136] Spis członków i delegatów Galicyjskiego towarzystwa łowieckiego wedle powiatów. – Lwów: polonia, 1914. – S. 56-57.

[137] Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1888. – Lwów: Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1888. – S.122.

[138] Starkl J., Fiszer Z. Powszechna wystawa krajowa 1894 r. i siły produkcyjne kraju: Łowiectwo i rybactwo / Juliusz Starkl, Zygmunt Fiszer. – Lwów: Wydział krajowy, 1896. – S.26.

[139] Sołtyński K. Koło łowieckie im. Św. Huberta w Rypnem/ K. Sołtyński //Łowiec. – 1938. – № 11-12. – S. 114.

[140] В.П.Кучерявий Історико-екологічні апекти природоохоронної дидактики у вищій школі // Науковий вісник НЛТУ: збірник науково-технічних праць. Вип. 14.8. – Львів, 2004. – с.28-29.

[141] Історія української культури/ під заг.ред. Івана Крип’якевича. – Київ: Либідь, 1994. – С.15-17.

Першою справою для юридичної організації діяльності будь-якого товариства була й залишається реєстрація статуту в органах державної влади. Статут ловецького товариства «Тур» затверджено рескриптом Львівського Воєводства від 29 серпня 1922 року ч. 13090/22. Відповідно до статуту, головний офіс товариства повинен був знаходитись у місті Львові, а його символом був «Тетерук». Майно товариства складалось з вступних внесків, членських внесків та здачі майна в оренду, інвентаря, фонду, призначеного на збільшення чисельності дичини та добровільних пожертвувань членів товариства. Адміністративний рік починався з 1 липня і закінчувався 30 червня. В статуті були визначені головні цілі товариства, серед яких:

- допомога владі у справі контролю за виконанням вимог мисливського закону і переслідуванні осіб, які не дотримуються мисливського закону;
- допомогти власникам полювання у веденні мисливського господарства та захист їх перед владою відповідно до закону;
- підтримка шляхетного мисливського спорту;
- підтримка членів товариства у набутті мисливських угідь;
- проведення полювання без шкоди для мисливського господарства;
- розведення дичини у місцях із малою її чисельністю і піднесення її популяції;
- зменшення популяції шкідників всіма дозволеними методами.

Члени товариства мали різні статуси: звичайні та почесні члени, прихильники. Звичайним та членом-прихильником міг бути будь-який громадянин – бездоганний у справі мисливства, за якого на зборах товариства проголосувало більшість членів товариства та поручилось двоє членів товариства. Почесним ставав лише той мисливець, що мав відповідні заслуги перед товариством, спричинився до його розвитку. Крім того, право призначити звання почесного члена надавалось загальним зборам товариства за представленням його керівництва. Дісний член товариства зобов’язується виконувати статут товариства.

В залежності від статусу члени товариства мали різні права. Зокрема, звичайні члени товариства мали право:

- брати участь в загальних зборах з активним та пасивним правом вибору;
- брати участь в колективних полюваннях та інших відпочинкових акціях, організованих товариством;
- полювати на полюваннях самостійно, а також разом із собакою на птахів, зайців, куріпок, козуль, кабанів у мисливських угіддях, визначених керівництвом товариства. Менше прав мали члени-прихильники. Вони могли брати участь в загальних зборах без права голосування, брати участь у товариських забавах та у полюваннях лише за спеціальним запрошенням.

Члени товариства були зобов'язані сплачувати членські внески. Сума та час оплати ухвалювались Загальними зборами. Під час полювання всі присутні члени повинні були безумовно виконувати розпорядження ловчого (керівника полювання). Покинути товариство дозволялось лише наприкінці адміністративного року на підставі поданої заяви. Керівництво товариства мало право вигнати людину з товариства, якщо:

- член товариства не сплатив на протязі трьохмісячного терміну заборгованість по членських внесках і попри нагадування надалі не сплачує їх;
- якщо важко порушив статут товариства або рішення загальних зборів товариства;
- якщо діяв на шкоду товариству.

Вигнанець мав право подати апеляцію до загальних зборів товариства, але до часу вирішення його питання йому не дозволялось брати участь у полюваннях. Так, стаття 13 Статуту товариства визначала, що вигнаний член товариства не має права на повернення сплачених ним членських внесків або інших коштів, які він пожертвував товариству.

Важливу роль в діяльності товариства відігравали збори членів товариства. Так, не пізніше ніж за 14 днів до завершення кожного адміністративного року за головування керівника товариства повинні були

відбутись загальні збори (стаття 14). Всі голосування на зборах товариства проводились виключно картками. На цих зборах обов'язково обирався голова товариства та заступник, повноваження яких тривали три роки, тоді як секретар, касир, ловчий та керівник господарством товариства обирались на річний термін. Рішення загальних зборів набирали свою чинність у випадку, якщо за них проголосувала абсолютна більшість присутніх на зборах. Збори вважались правочинними, якщо на них була присутня хоча б одна третя членів товариства. Засідання керівництва повинно було відбуватись кожного року перед початком сезону полювання. До керівництва товариства зараховувались голова, заступник, секретар, касир, ловчий, керівник господарства.

Свою діяльність товариство мало право припинити на основі рішення його загальних зборів. У цьому разі майно переходило у фонд на виплату стипендії, з якого міг користуватись один студент Вищого лісового інституту із скромними статками. Право першості призначення стипендії мав син члена товариства, син лісничого чи гайового, який обслуговував мисливські угіддя товариства.

Крім статуту товариства існував також «Правильник», у сучасному розумінні − інструкція для проведення полювання, затверджений на загальних зборах товариства 28 червня 1924 і в подальшому доповнений 29 червня 1926 року. У ньому визначалось, що члени товариства були поділені на групи (гуртки), які самостійно орендували право полювання у власників земельних ділянок. Кожен звичайний член, який бажав полювати, повинен був належати до одного із гуртків товариства і був зобов'язаний сплачувати кошти за оренду мисливських ревірів. Члени товариства мали право полювати й в інших мисливських ревірах за умови, що цим самим вони не зашкодять справам товариства «Тур». Гуртки мали назву відповідно «Тур 1», «Тур 2» і т. д. Прийняття до гуртка повинно було відбуватись за взаємною згодою. Діяльність гуртків прив'язувалась до мисливських угідь (ловецьких теренів), якщо в одній місцевості збереться більше 25 людей.

Гуртки не були територіально обмежені в оренді своїх полювань, але для виключення між ними конкурентності, їм заборонялось боротись за отримання одного і того ж ревіру. Члени товариства могли належати до багатьох мисливських гуртків, але у випадку зміни гуртка гроші, вкладені в оренду мисливських угідь, не поверталось. На членів гуртків був покладений обов'язок брати участь у зборах, але вони, в свою чергу, мали право письмово передавати свій голос іншому члену гуртка.

Члени товариства об'єднувались для плекання правильного ловецького спорту, дотримання традицій, старих мисливських звичаїв. Статут зобов'язував їх жити між собою дружно, один одному ставати у пригоді, гідно представляти своїх предків (стаття 29). Кожен член товариства був зобов'язаний досконало знати правильник товариства та мисливський закон. Любов до природи, правди і свободи, порядок і відповідальність, спокійна та весела вдача, гаряче серце без злоби та зависти, гостре та погідне око, тверда та дружня рука – це прикмети правдивого мисливця. Байдужий до краси і величі природи, неуважний до товариства, необережний, сварливий, завидливий, захланний на м'ясо не вартий був зватися мисливцем.

Для фінансування товариства кошти залучались із місячних (річних) внесків, з накладених штрафів, з продажу спірної дичини та прибутків від організованих змагань, забав, прогулянок. І все ж пріоритетною ціллю, яке ставило собі товариство, була організація видавництва літератури, бібліотеки, виставки, конкурси, виплата мисливських премій, коштів на охорону дичини.

Крім того, відповідно до правильника визначались різні терміни для індивідуального та колективного полювань. Так, індивідуальне полювання починалось з 15 червня на пернату дичину і закінчувалось 15 квітня. Полювати на пернату дичину дозволяється без винятку, обмеження стосувались лише полювання на куріпок. Індивідуальне полювання на іншу дичину організовувалось лише за дозволом керівника гуртка у запланованих мисливських угіддях і лише з повідомленням ловчого про намір полювання

та з обов'язковим поданням інформації про його результати. Індивідуальне полювання дозволялось проводити в одному мисливському ревірі лише один раз на місяць і добути за сезон полюваня лише 5 зайців та 5 голів куріпок, а дрібнішу дичину − без обмежень. Індивідуальне полювання на самців козуль дозволялось в лісах товариства з 1 червня по 1 жовтня лише з підходу або засідки. В сезоні можна було добувати лише одного самця козулі в одному ревірі. Диких кабанів, лисиць та інші хижаків дозволялось відстрілювати або добувати іншим способом за будь якої нагоди. Щоб не розполохати дичину, заборонялось індивідуальне полювання у тих мисливських ревірах, де за 14 днів планувалось колективне полювання.

Колективне ж полювання починалось з 1 жовтня і закінчувалось у лютому. У той час дозволялось добувати будь-яку дичину, відповідно до мисливського законодавства. Кошти на організацію колективного полювання повинні були сплачувати всі учасники у рівних долях. Учасники, які заявили про свою участь у полюванні і не з'явились, також повинні були сплатити кошти на рівні з учасниками.

При організації колективного полювання для розстановки мисливців на номери керівник полювання призначав мисливців відповідно до жеребкування. Прибувши на місце полювання, мисливці повинні були носити незаряджені рушниці на плечі, стволом догори, а коли дощ – вниз. На місці полювання необхідно було припинити голосні розмови, співи, сміх, а на протязі всього полювання спілкуватись напівголосно або жестами. Зі свого номера мисливець мав право переміститись максимум на 10 кроків. Під час перебування на номері слід було заряджати рушницю, однак заборонялось порушувати тишу, навіть, кашляти і пчихати. Задля влучного пострілу дозволялось зламати лише декілька малих галузок, але ламати гілки заборонялось. Залишати свій номер можна було тільки тоді, коли нагінка вийде на лінію стрільців. Добута дичина переходила у власність мисливця, який її добув, лише після сплати відповідно визначеної суми. Якщо була добута незапланована дичина, то її слід було одразу продати. Право першості

купівлі мав той мисливець, який на полюванні нічого не добув, а якщо таких не було, то кидався жереб. Ціну дичини визначав ловчий. Гроші від продажу йшли у бюджет товариства. Учасники колективного полювання, які вбили більше двох зайців, були зобов'язані віддати одного «на розраду» тим особам, які не добули жодного. У випадку, коли дичина впаде після кількох пострілів, вважалось, що її добув той, чия куля смертельно поранила тварину. Крім членів товариства участь у полюванні мали право брати гості, запрошені турівцями. Їхня участь у полюванні регламентувалась іншим способом: кожен член товариства мав право запросити тричі на рік по одному гостю на полювання. Гість відшкодовував вартість організації полювання. На відміну від члена товариства гість мав право на всю добуту дичину крім лисиці, кабана, самця козулі, грубшої дичини, яку повинні були продати, а отримані кошти направити у бюджет товариства.

Для мотивування роботи мисливської охорони після полювання їй виплачувалась премія з фонду «Туру», сума якої була пропорційна до кількості добутої дичини.

Для вирішення конфліктів між членами товариства діяв мировий суд, керівником якого був голова товариства. За невиконання вимог статуту товариства призначались штрафи. Наприклад, тодішнє мисливське законодавство не дозволяло добувати самиць козуль. Тож за випадкове добування самиці козулі членом товариства «Тур» накладався штраф в одну гривню*[142], за повторне − дві гривні, за третє мисливець вибував із членів товариства. Крім того, за навмисне добування козулі передбачалось також виключення з товариства[143].

Слід відмітити, що завдяки участі у роботі товариства «Тур» непересічних громадян про нього залишились цікаві спогади. Серед них і український поет Роман Купчинський, який прославив діяльність цього

[142]*– одна гривня рівнялась одному долару США

[143] Статут і правильник ловецького товариства «Тур» у Львові. – Львів: Наук.товариство ім. Т. Шевченка, 1926. – С.

мисливського товариства у збірці «Мисливські оповідання» (9 оповідань). Національний патріотизм письменника найбільше виявляється в оповіданні «Як з книжки», в якому він устами власника маєтку під Львовом, українця Вадицького з великою гордістю щиро декларує своє почуття радості від існування українського мисливського товариства: «Колись мисливських товариств не було, пізніш були, але не наші. Слава вам, панове, за те, що зібрали гурт мисливців, оснували товариство, дали тому товариству назву, правно його оформили і плекаєте в ньому українські мисливські традиції. Нехай в українських логовищах полюють українці! А українське товариство «Тур» нехай живе і процвітає!» [144]. Крім того, Роман Купчинський під псевдонімом Галактіон Чіпка *у* газеті «Діло» закликав мисливців до благородного полювання, дотримування мисливських традицій та приємного спілкування[145].

Більше того, у міжвоєнний період товариство «Тур» започаткувало видавництво першого та єдиного на території Галичини спеціалізованого ловецького періодичного видання, редакція якого знаходилась у Львові за адресою вул. Домініканська, 11, що відповідало адресі мисливського товариства. Світ побачило 12 номерів додатку «Ловецтво» до українського журналу «Новий час», перший номер якого вийшов 27 березня 1937 року. Крім того, «назустріч побажанням гурту українських мисливих» була створена «Сторінка Ловецького Спорту». Чітко сформульована мета видання охоплювала п'ять принципових «щоб»: «...шляхотний мисливський спорт спопуляризувати між тими, хто має «жилку» й також матеріальну спроможність»; «загал громадянства ознайомити із цею прецікавою й гарною

---

[144] Проців О. Р. Проців Б.О. Українсько-Польські взаємини у галузі мисливства Галичини кінця XIX – початку XX століття / Олег Проців // Етнонаціональна політика в теорії та практиці українського націоналізму: історія і сьогодення. Матеріали Vвсеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю. Івано-Франківськ, 14-15 червня 2013р./ Наук. Ред.. О.М. Сич. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2013. – С. 342-350.

[145] Мельник М. Мисливські оповідання Романа Купчинського // Вісник Львівського університету. вип.35. – 2004. – С. 289-291.

ділянкою модерної господарки»; «підтримати тодішні ловецькі інституції – станіславську «Ватру» і львівський «Тур»; надати українським мисливцям «окремий куток для обговорення їхніх «фахових справ», а також – «змогу, у власному живлі й кольориті», час від часу – «спробувати пера й чорнила, щой в йому за сила».[146]

Плеканя української мисливської культури спостерігається у публікаціях товариства. Так, у дописах читачів до додатку «Нового часу» від 15 квітня 1937 року пропонувалось пильну увагу присвятити українській ловецькій термінології та вести «ловецький словник». Проте редакція сама не могла взятись за цю справу хоча б тому, що в різних околицях краю існували різні мисливські визначення. Часопис звернувся до читачів, щоб якнайбільше мисливців та прихильників ловецького спорту допомогли йому у цьому. Кожен бажаючий міг написати відомі йому ловецькі визначення й надіслати їх за адресою Львівського українського мисливського товариства «Тур» для редакції додатку «Ловецтво». [147] Більшість матеріалів додатку були присвячені пропагуванню, розвитку, організації, проблемам та координації українського мисливського руху. Так, публікації турівців: «На теренах Тура», «Ловецьке т-во «Ватра» В. Гірняка, «Тур» у «Ватри» Я. Сопляка висвітлювали самостійну та спільну діяльність, акції двох головних галицьких ловецьких інституцій українців – станіславівської «Ватри» та львівського «Туру»[148]. Більше того, про практичну співпрацю між двома українськими товариствами свідчать й інші чисельні публікації. Деякі з них повідомляли, що на спільній нараді товариств було вирішено для кращого порозуміння та нав’язання товариських стосунків організувати спільні

[146] Ковпак В. Особливості спортивної політики редакції часопису «Новий час» (1923-1939)// Вісник Львівського університету. вип. 31. – 2007. – С.184-193.

[147] Треба ловецького словника//Новий час. – 15 квітня 1937 року «Ловецтво» Сторінка ловецького спорту

[148] Проців О.Р. Станіславівське мисливське товариство «Ватра» 1925-1939 // Науковий вісник НЛТУ: збірник науково-технічних праць. Вип. 20.9. – Львів, 2010. – С.297-303.

полювання для членів «Туру» та «Ватри».[149] З мисливської періодики за 1937 рік довідуємось, що з відкриттям мисливського сезону на копитних ці полювання, організовані «Туром», таки відбулись: «Тож на полювання запрошена ловецька еліта Митрополичих дібр та представники братнього ловецького товариства «Ватра» зі Станіславова. Затіснюємо дружні й товаристські взаємини. Збірка буде о 5.30 рано, як завжди на площі Ринок. Їдемо вантажним – але таки автом і уперше цього року заспіваємо: Вже ясне сонце світ позолотило

Гаї-діброви освітило,

Ми йдем. Ідем у тихий бір!» [150]

Наступне спільне полювання відбулось у грудні 1937 року, організоване вже «Ватрою». Тож, як відзначалось у «Новому часі», день 3 грудня 1937 року треба буде великими літерами записати в Ловецькому альманасі: «Тої днини два братні ловецькі товариства нав'язали справжній контакт. Ватра улаштувала лови на одному із своїх теренів (Тязів) і запросила «Тура». «Тур» радо послухав. Як делегати поїхали Голова і Ловчий. Всього було 19 мисливців … Настрій був зразу трошки церемонійний, це гості «давались просити», та по кількох тостах всі почувались, як у себе дома» [151]. Полювання вдалось на славу. Цьому сприяли наші селяни з Тязова, які просто всі хотіли йти в нагінку. Треба було трохи «дипломатичного» хисту, щоб вияснити добрягам, що так не піде. Але найцікавіше гамірлива ловецька братія могла поспілкуватись в неформальній обстановці. Цікавим є й те, що на офіційній частині голова «Тура» привітав братнє товариство та подякував за гостинність зі склянкою чаю в руці. Закликом «Нехай живе ловецька дружба!» заохотив і голова «Ватри» все товариство випити запашний чай за здоров'я і многії літа.

---

[149] Перший початок зроблений // Новий час. – 15 квітня 1937 року «Ловецтво» Сторінка ловецького спорту

[150] Починаємо сезон//Новий час. – 13 жовтня 1937 року «Ловецтво» Сторінка ловецького спорту

[151] Я. Скопляк «Тур» у «Ватри» //Новий час. – 9 грудня 1937 року «Ловецтво» Сторінка ловецького спорту

Турівцям настільки сподобалось полювання, організоване «Ватрою», що вони вирішили взяти «реванш», який відбувся того ж місяця – 31 грудня 1937 року. У цей прегарний день «Тур» влаштував лови і запросив станіславівську «Ватру». Стояв дуже сильний мороз. Два авта, одне – з дванадцятьма «турівцями», а друге – з трьома «ватранськими» гостями мчались крізь ранню імлу по дорозі до села Запитів біля Львова. У знайомих з села, в окремій кімнаті були застелені столи, а припаси привезені із собою. Зустріч вийшла ніби на Різдво разом із ріднею і численними тостами, які закінчувались словами «Дай Боже, щоб…». На цьому полюванні було добуто 98 зайців.[152]

Товариство «Тур» у різний час орендувало мисливські угіддя на території Львівського воєводства, зокрема, у 1934 році – у селі Вислобоки (Кам'янка-Бузький район), у Запитові, Малих Підлісках, Сулимові (Жовківський район).[153]

В часописі «Ловецтво» за 1938 рік подавались мисливські терени, які орендувало товариства і вказівка, як до них можна було дістатись.

З огляду на початок сезону подаємо опис теренів товариства «Тур»

Місцевість	Напрямок зі Львова	Залізнична станція	Ім'я та прізвище сторожа
Велика Грожанна	Стрий	Черкаси	Іван Дзюма
Новосілка Лопарська	Стрий	Черкаси	Ясько Черкавський
Речихів	Стрий	Черкаси	Степан Старух
Якторів	Підгайці	Куровичі	Дмитро Рибак
Запитів	Стоянів	Запитів	Василь Боднар
Новосілка лісок	Тернопіль	Задвір'я	Йосиф Гаріска

[152] Скопляк Я. Реванж//Новий час. – 6 січня 1938 року «Ловецтво» Сторінка ловецького спорту.
[153] Zarys rozwoju mieszczańskiego towarzystwa myśliwskiego „Nemrod" we Lwowie (1898 – 1934). – Lwów, 1934. – S.9

Городжів	Рава Руська	Добросин	Андрій Бокало
Лавриків	Рава Руська	Лавриків	Андрій Бокало
Тенятинськ	Рава Руська	Любича	Михайло Савойка
Махнів	Рава Руська	Гребінне	Василь Роїк
Корні	Рава Руська	Гребенне	Василь Роїк

Всім членам товариства зверталась увага на те, що в мисливському сезоні 1938/9 років полювання на куріпку починалось з першого вересня. Хоча на куріпку всім членам товариства дозволялось полювати «досхочу», але принагідно у часописі згадувались і правила: необхідно було повідомити ловчого про свій приїзд на полювання на куріпок за день, щоб оминути скупчення великої кількості мисливців в одному мисливському ревірі. Крім того, в одному і тому самому мисливському ревірі член товариства мав право полювати лише один раз у місяць; обов'язком мисливця під час полювання на куріпок було знешкодження будь-якого випадкового хижака (яструба, кота, пса, сорок та ворон); слід було також щоразу при зустрічі з мисливським сторожем перевіряти його, як він займається роботою і чи точно знає стан дичини; при полюванні для нагінки потрібно було залучати не місцевих хлопців, а мисливських охоронців товариства і заплатити їм відповідно до виконаної роботи.

Після повернення з полювання, не пізніше наступного дня, слід було повідомити ловчого про кількість добутої дичини та й взагалі про дичину, яка зустрічалась на полюванні. У жовтні, коли починалось колективне полювання, рекомендувалось не полювати індивідуально, щоб природа відпочила.[154]

Слід відмітити, що правила, які дозволяли необмежений відстріл куріпок, вступили в дію у 1937 року у зв'язку з їх різким збільшенням, тоді

[154] На початок сезону//Новий час. – 17 вересня 1938 року «Ловецтво» Сторінка ловецького спорту.

як до того часу мисливцеві дозволялось добувати в день не більш як 5 голів.[155]

З приходом на територію Галичини Радянської влади у вересні 1939 року всі мисливські та й не лише мисливські товариства припинили своє існування. Багато членів товариства емігрували з України. Але свою діяльність мисливське товариство «Тур» не припинило. Зокрема, воно об'єднало українських мисливців у США. У 1977 році за його підтримки вийшла книга Г. М. Яценка «Останні Слобожани», (156 сторінок, шість оповідань), а автор книги був головою мисливського і рибальського товариства «Тур» в Нью-Йорку.[156]

Примітка

2.6. Міське товариство мисливців «Немрод» у Львові

У 1896 році в Львові було організоване Міське товариство мисливців «Немрод». Ініціаторами заснування товариства виступили чотири відомі у Львові мисливці – В. Вихера, Ф. Куглер, Г. Паммер та К. Воспіл. Для практичного ведення мисливського господарства та полювання товариство взяло в оренду мисливські угіддя біля села Щирець, які до цього часу самостійно орендував В. Вихера. В подальшому товариство бере в оренду угіддя біля с. Підсадки, Миклашів, Виннички і Запитів. До товариства вступають нові члени: Р. Черний, К. Льова, А. Камінський. Товариство у своїх звітах відзначало, що завдяки праці членів товариства значно зросла чисельність дичини. Аргументами послужили факти, що після отримання товариством в оренду мисливських угідь у селі Миклашові на полюванні 13 мисливців добули 17 зайців, а через декілька років завдяки добрій охороні добуто 60 зайців і багато куріпок. У мисливських угіддях села Підсадки

[155] На теренах «Тура» //Новий час. – 16 вересня 1937 року «Ловецтво» Сторінка ловецького спорту.

[156] Яценко М. Г. Останні слобожани. – Нью-Йорк: видання українського мисливського та рибальського товариства «Тур», 1977. – 156 с.

добували за одне колективне полювання 3 козулі, 50 зайців і 2 лисиці. Ефективна робота товариства спричинилась до збільшення членів товариства. Товариство поповнили Ф. Табачинський, А. Гаїх, професор Мандибура та доктор Марс, Б. Солтис, А. Росса. За цими особами були закріплені угіддя у Віслобоках. На загальних зборах товариства в 1898 році було вирішено реалізувати подання Якоба Стауффера щодо написання статут товариства, ще не реєстрували органи влади, і надати йому назву «Немрод».

На зборах в 1898 році керівником товариства обрали В. Вихеру, заступником – Ф. Табачинського, касиром – Ф. Куглера, секретарем – А. Гаїха, ловчими – К. Льова, Р. Черного.

У 1901 році до товариства вступило три нових члени: купець Ф. Зволінський, радник Львівського магістрату К. Гіловський і будівничий Я. Розмуша. З їхнім членством до товариства влились мисливські угіддя в селах Сулимів та Звертів Жовківського повіту. У 1902 році товариство долучає нові мисливські угіддя у селах Опори та Гаї у Пустомитівському повіті. У цьому ж році керівник товариства В. Вихера склав проект статуту товариства. Він направив його всім членам з проханням внести до нього зміни. Затверджено комісію, яка повинна була внести зміни, як це вимагає чинне законодавство, і зареєструвати його в органах державної влади. Також було затверджено відзнаку товариства.

У 1903 році керівником «Немрода» залишився В. Вихера, заступником – Ф. Табачинські, секретарем – К. Гіловські, скарбником – Ф. Куглер, ловчим – капітан К. Льов та майор З. Черни. До складу ревізійної комісії увійшли К. Турковські, В. Солтис. В цей час членами товариства були Я. Стауффер, Е. Стауффер, Г. Паммер, професор доктор Мандибур, інженер Я. Дец, пенсіонер С. Гуральчук, який працював у Галицькому намісництві, агроном С. Залевський, М. Бідзінський. У цьому році товариство орендувало такі мисливські ревіри:

- *Лесиничі,* Запитів, Віслобоки, Малі Підліски, Сулимів, Звертів;

- Підбірці, Миклашів, Гаї, Опарів, Чижиків;

- Поршна, Підсадки;

- Рокитно.

На зборах товариства відзначалось, що велика площа мисливських угідь сприяє ефективному веденню мисливського господарства. На 1903-1914 роки припадає найбільший розвиток товариства. Площа всіх орендованих мисливських угідь складала 30600 моргів. У цих мисливських ревірах щороку добували 6-8 лисиць, 7-8 козуль, 500-600 зайців, 50-100 куріпок. Про свої здобутки львівські мисливські товариства повідомляли у часописі «Ловець» [157] (Додаток № 348). Зокрема, п'ятеро мисливців товариства на колективному полюванні у Підбірцях добули 18 зайців і 8 куріпок. З нагоди 15-ої річниці утворення товариства – 25 травня, були проведені урочисті збори зі спільною вечерею. Однак Перша світова війна розпорошила всіх членів товариства, а за дичиною ніхто не доглядав. Але навіть у період війни товариством 1914-1915 рр. керував В. Вихера, а з 1916 по 1917 рік керівництво здійснювали Паммер, Куглер і Табачинський. Лише у 1917 році до Львова почали з'їжджатись члени товариства та думати про продовження діяльності товариства. Чотири роки товариство провело у летаргічному сні. 1919-1922 роки можна вважати другим розквітом товариства. У цей період товариство складалось з керівника товариства – Вільгельма Вихери [158], а членами були: Ф. Табачинський, поручник Ф. Куглер, В. Блайм, Я. Зецхе, промисловець В. Данко, професор Р. Вацек, власник млина Дронович, доктор Ф. Шрам, інженера Е. Каменобродський, А. Клімович, купець В. Богданович, землевласник В. Цьонглен, урядовець Львівського магістрату В. Равський та К. Вейс, інженери Долинський, Пшетоцький, власник цукерні А. Альбрехт. Всього товариство налічувало 20 членів.

[157] Kronika mysliwska // Łowiec. – 1927. – № 14. – S. 213.
[158] Sprawy Towarzystwa. //Łowiec. – 1922. – № 5. – S. 9.

Мисливські угіддя серед інших знаходились у Лесиничах, Підбірцях, Миклашові, Опарові, Гаях, Глуховичах, Чижикові, Білках, Поршні, Рокитно (Яворівський повіт). Своєму розвитку товариства завдячує Львівському старості та його раднику (референту) з питань мисливства Александру Ульму. У 1924 році товариство покинули Вацек, Шрам, Каменобродський і Куглер, які під керівництвом Шрама організували нове товариства – «Понова». З осіб, які пішли з «Немрода», за декілька років повернувся лише Куглер.

У 1927 році з товариства виходять Вєсь, Долинський, Якобчинський, Пшетоцький, які під керівництвом Кафки організовують товариство «Ловець». Через вихід багатьох членів товариства фінансовий стан «Немрода» став критичним, і воно, напевно, розпалось, якщо б його фінансово не підтримував керівник товариства. Через фінансову скруту товариство втратило багато мисливських ревірів.

Завдяки керівнику товариства, який сам оплачував оренду мисливських угідь у Винничках: 4 тис. злотих та перші 6 років щорічно – по 100 злотих, а наступні 6 років – по 150 злотих. Також біля с. Винннички товариство орендувало мисливські угіддя у Гончарах, де одноразово слід було оплатити 1380 злотих з наступною оплатою протягом 12 років по 100 злотих кожного року. Тож з 1927 року члени товариства полювали на цих угіддях у статусі гостя керівника товариства. У цьому ж році до товариства вступили Ф. Ожеховський, С. Луковський, В. Вейх, С. Боровський, Кончковський, В. Ковалевський радник магістрату Я. Вихера. У 1928 році товариство святкувало своє 30-ліття та 30-ліття безперервного керівництва В. Вихери. Святковий банкет відбувся у залі готелю «Краківський».

Слід відмітити, що у мисливському товаристві «Немрод» була традиція збиратися наприкінці мисливського сезону та відзначати «Мисливський Сильвестр». Такі зустрічі відбувались кожного року. У 1933 році така зустріч відбулась 2 березня у Львівському готелі «Джордж»[159].

[159] Korespondencje//Łowiec. – 1933. – № 9-10. – S. 117.

Про активну діяльність багаторічного керівника товариства «Немрод» В. Вихери свідчить некролог, розміщений у «Ловці»: «8 липня 1936 р. помер багатолітній член та делегат Малопольського мисливського товариства, керівник та засновник міського товариства мисливців «Немрод»[160]. (Додаток № 349)

У 1931 році загальні видатки товариства становило 5558 злотих, в тому числі за оренду мисливських ревірів товариство сплатило 3519 злотих, зарплата єгерів склала 1488, закупівля кормів для дичини – 109 злотих. Загальні доходи склали у цьому ж році 3088 злотих. Слід відмітити, що всі члени товариства страхувались від нещасних випадків під час полювання[161].

З нагоди відзначення 35-ої річниці з часу заснування Міського товариства мисливців «Немрод» у Львові видано спеціальною брошурою звіт «Міське товариство мисливців «Немрод» у Львові (1898-1934). Його було прочитано на урочистих зборах які відбулись 24 березня 1934 року у Львові у залі готелю «Джорж». Подячна служба Божа відбулась у костелі Святої Єлизавети перед вівтарем Святого Губерта. Також 27 березня 1934 року була відправлена жалобна служба Божа за померлими членами товариства. (Додаток № 351)

Історичні джерела свідчать, що великий внесок у громадське мисливське життя Львова зробив член товариства А. Ульм. Зокрема, у 1909 році він вступив до Галицького мисливського товариства[162], а після Першої Світової війни брав участь у роботі Малопольського мисливського товариства. 10 травня 1922 року він був присутній на зборах товариства в якості секретаря Львівського воєводи[163]. Вже на наступній нараді, яка проходила через місяць – 23 червня, відзначалось, що А. Ульм, як мисливський референт Львівського старости, вагомо спричинився до

[160] Nekrolog //Łowiec. – 1936. – № 8. – S. 147.
[161] Sprawozdanie z 46-go zwyczajnego walnego zgromadzenia Tow. Myśl. NEMROD we Lwowie.// Łowiec. – 1926. – № 9. – S. 130.
[162] Sprawy Towarzystwa. //Łowiec. – 1909. – № 12. – S. 141-142.
[163] Sprawy Towarzystwa. Sprawozdanie 7 posiedzenia Wydziału w dniu 10/V. 1922. //Łowiec. – 1922. – № 6. – S. 10-11.

розвитку мисливства у Львові[164]. Також А. Ульм постійно брав участь у засіданнях Малопольського мисливського товариства: 30 травня 1923 року – як староста Львівського повіту[165], 12 листопада[166], 16 грудня 1925року[167], 21 травня[168] та 12 жовтня 1926 року[169], 5 квітня[170] та 4 червня 1927 року[171], 5 травня 1931[172] та 22 червня 1931 року[173], 21 листопада 1932 року[174], 27 лютого[175], 26 травня 1933, 8 червня 1933 року[176], 2 березня 1937 року[177], 6 січня 1938 року.[178]

У 1925 році Вільгельм Вихера та радник Львівського магістрату Александр Ульм були делегатами Малопольського мисливського товариства

---

164 Sprawozdanie z obrad XXI. Zjazdu Malop. Tow. Łowiec. Odbytego w dniu 23. czerwca 1922 r. //Łowiec. – 1922. – № 9. – S. 1.

165 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału z dnia 30. maja 1923. //Łowiec. – 1923. – № 7. – S. 109.

166 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału odbytego w d. 12. listopada 1925 //Łowiec. – 1925. – № 12. – S. 193.

167 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 16. Grudnia 1925 r. //Łowiec. – 1926. – № 1. – S. 14.

168 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 10. Maja 1926 r. //Łowiec. – 1926. – № 6. – S. 194.

169 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 12. pazdziern. 1926 r. //Łowiec. – 1926. – № 11. – S. 175.

170 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 8. kwietnia 1927 r. //Łowiec. – 1927. – № 5. – S. 95.

171 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 4. czerwca 1927 r. //Łowiec. – 1927. – № 7. – S. 140.

172 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 5. Maja 1931 r. //Łowiec. – 1931. – № 10. – S. 160.

173 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 22. czerwca 1931 r. //Łowiec. – 1931. – № 13. – S. 208.

174 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł., w dniu 21 listopada 1932 r. //Łowiec. – 1932. – № 23. – S. 299.

175 Sprawy Towarzystwa Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 27 lutego 1933 r. // Łowiec. – 1933. – № 5-6. – S. 71.

176 Sprawozdanie posiedzenia Wydziału Małopolskiego Tow. Łowieckiego z dnia 8 czerwca 1933. //Łowiec. – 1933. – № 15-16. – S. 191.

177 Sprawy towarzystwa sprawozdanie z posiedzenia wydziału M. T. Ł. w dniu 2 marca 1937. // Łowiec. – 1937. – № 4. – S. 67.

178 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Małopolskiego Towarzystwa Łowieckiego i Walne Zgromadzenie konstytuujące z dnia 6 stycznia 1938 r. // Łowiec. – 1938. – № 3-4. – S. 2.

по Львівському повіті[179]. На XXV з'їзді Малопольського мисливського товариства, який проходив 16 червня 1926 року, А. Ульма обирають в президію – керівний орган товариства[180]. За дорученням Малопольського мисливського товариства він взяв участь у роботі Львівської ради охорони природи, де 17.12.1931 р. виступив зі звітом про свою участь у роботі ради за дорученням Малопольського мисливського товариства[181]. Також як делегат Малопольського мисливського товариства 3 [182] та 24 листопада 1934 р. брав участь у роботі Центральної спілки мисливських організацій у Варшаві.[183]

З метою підвищення популяції дичини він виступив на зборах Малопольського мисливського товариства з пропозицією звернутись до влади, щоб заборонити полювання на всю дичину у східній частині Малопольщі. Більшістю голосів ця пропозиція була підтримана[184]. Власні роздуми про реформування управління мисливським господарством Галичини він виклав у своїх статтях, опублікованих у «Ловці»: «З роздумів над мисливським законодавством»[185], «Делегат Малопольського мисливського товариства тепер і колись»[186], «Шляхи законодавчого регулювання мисливства» (1926 р.), в яких заторкує практику

---

[179] Sprawy towarzystwa sprawozdanie z posiedzenia wydzi ału odbytego w d. 22. maja 1925. // Łowiec. – 1925. – № 6. – S. 92.

[180] Sprawozdanie z obrad walnego zgromadzenia XXV zjazdu Małopolskiego towarzystwa łowieckiego odbytego dnia 16. czerwca 1926 we Lwowie towarzystwa gospodarczego przy ul. w sali posiedzeń Kopernika 20 // Łowiec. – 1926. – № 7. – S. 102-105.

[181] Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 17 grudnia 1931 r. //Łowiec. – 1935. – № 1. – S. 12.

[182] Z Polskiego Związku Stow. Łowieckich Protokół posiedzenia Zarządu Związku z dn. 3 listopada 1934 r. //Łowiec. – 1935. – № 1. – S. 11.

[183] Z Polskiego Związku Stow. Łowieckich Protokół posiedzenia Zarządu Związku z dn. 24 sierpnia 1935 r. //Łowiec. – 1935. – № 12. – S. 154.

[184] Sprawozdanie z Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia członków Małopolskiego Tow. Łowieckiego, odbytego we Lwowie, dnia 12. września 1923. //Łowiec. – 1923. – № 10. – S. 146.

[185] Z rozważań nad ustawą łowiecką // Łowiec. – 1926. – № 9. – S. 130.

[186] Delegat M.T.Ł. dziś a dawniej // Łowiec. – 1932. – № 8. – S. 104.

правозастосування мисливського законодавства у Львівському повіті [187]. (Додаток № 352)

Розлогу статтю «Мисливство на регіональній та рільничій виставці у Тернополі» про організацію мисливської виставки публікує в часописі «Ловець» [188]. У Цьому ж році виходить його стаття «Перша виставка мисливських трофеїв у Варшаві», де він проаналізував показ на цій виставці мисливських трофеїв з Галичини[189]. (Додаток № 354) У 1933 році з'являється його стаття «Загальнопольська виставка породистих собак на XIII східному ярмарку у Львові» [190]. (Додаток № 355) Також на кінологічну тематику виходить стаття «Мисливський спанієль» [191]. (Додаток № 356) Робота А. Ульма на державній службі дала поштовх для публікації низки статтей, в яких він розглядає питання публічного управління мисливським господарством («Обмеження полювання для іноземців»)[192], (Додаток № 357), «Новий мисливський закон у Прусії з 18 січня 1934 року» [193] (Додаток № 358).

Думки про зміни до законодавства та практику правозастосування автор формулює у статті «Часткова зміна мисливського закону»[194]. (Додаток № 359), Мисливська статистика[195] (Додаток № 360).

Відомо, що А. Ульм розводив мисливські види собак. Так, на виставці собак у рамках Східного ярмарку 1927 року А. Ульм виставив собаку породи

[187] Ulm A. Z rozważań nad ustawą łowiecką //Łowiec. – 1926. – № 5. – S. 74.
[188] Łowiectwo na Wystawie regjonalnej i rolniczej w Tarnopolu //Łowiec. – 1931. – № 14. – S. 209-210.
[189] Pierwszy pokaz trofeów łowieckich w Warszawie //Łowiec. – 1931. – № 14. – S. 209-210.
[190] Ogólnopolska Wystawa psów rasowych przy XIII Targach Wsch. we Lwowie // Łowiec. – 1933. – № 13-14. – S. 163-164.
[191] Ulm A. Spaniel myśliwski // Łowiec. – 1938. – № 17-18. – S. 167-168.
[192] Ograniczenie polowaniowe dla obcokrajowców w Rumunji // Łowiec. – 1934. – № 2-3. – S. 22-23.
[193] Nowe prawo łowieckie w Prusiech z 18 stycznia 1934 r. // Łowiec. – 1934. – № 4-5. – S. 29-30.
[194] Ulm A. Częściowa zmiana ustawy łowieckiej // Łowiec. – 1932. – № 18. – S. 233.
[195] Ulm A. Statystyka Łowiecka // Łowiec. – 1932. – № 4. – S. 49.

пойнтер, яка завоювала срібну медаль.[196] Відмінні знання у розведенні собак спричинились до його призначення комісаром (суддею) на виставці мисливських собак[197].

Аналіз часопису «Ловець» показав, що він був також філантропом. Зокрема, відгукнувшись на звернення Малопольського мисливського товариства, Ульм пожертвував 5 тис. марок. Всього ж на зборах члени Малопольського мисливського товариства пожертвували 662 тис. марок,[198] а на вівтар Святого Губерта він пожертвував 8 злотих[199]. Проживав Вільгельм Вихер у Львові по вул. Кордецького, 14 (сучасна вулиця Степанівни).

2.7. Галицьке товариство охорони тварин

З розвитком людської цивілізації більшого значення набувають гуманітарні аспекти ставлення до живої природи, зокрема і до тварин. Для впровадження гуманітарних ідей на практиці – недопущення жорстокого ставлення до тварин – організовуються товариства.

У Галичині завдяки ініціативі священика і професора германістики Львівського університету Євгена Яноти було організоване Галицьке товариство охорони тварин. У перший рік свого існування – після реєстрації, кількість членів товариства становила 254 особи[200]. Товариство було зареєстровано рескриптом намісника Галичини від 12 лютого 1876 року № 5832. (Додаток № 361)

Друкованим органом товариства був журнал «Місячник»[201]. Він став першим природоохоронним часописом у Галичині, який виходив до 1915

---

196 Sprawozdanie z Ogólnokrajowej Wystawy Psów. Rasowych na Targach Wschodnich we Lwowie. // Łowiec. – 1927. – № 14. – S. 213-214.

197 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 16. kwietnia 1931 r. //Łowiec. – 1931. – № 9. – S. 144.

198 Sprawozdanie z obrad XXI. Zjazdu Malop. Tow. Łowiec. Odbytego w dniu 23. czerwca 1922 r. //Łowiec. – 1922. – № 7. – S. 2-4.

199 Ha ołtaz sw. Huberta w dalszym ciagu zlozyli: //Łowiec. – 1925. – № 11. – S. 172.

200 Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1897. – № 4. – S. 57.

201 Szematyzm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskiem na rok 1892. – Lwów: Nakładem c.k. Namiesnictwa z dr. W.Łorińskiego, 1892. – S.657.

рр.[202] У 1886 році тираж часопису становив 1020 екземплярів. (Додаток № 362, 363, 364)

Лише через 3 роки після організації у Львові Галицького товариства охорони тварин на підставі рескрипту Галицького намісництва від 13 січня 1879 року L. 1158 у Кракові організовано Краківське товариство охорони тварин[203]. Офіс товариства знаходився на вул. Вєльополе, 89. На початку було лише 36 членів, першим керівником товариства став Йозеф Мохнацькі, заступником – Хуго Йон, секретарем – Броніслав Густавич[204]. Фактично відразу після реєстрації товариства було організовано випуск часопису «Опікун тварин» (Opiekun zwierząt).[205] (Додаток № 365)

Головною ціллю Галицького товариства охорони тварин відповідно до затвердженого статуту була охорона від переслідування і винищення всіх видів тварин, утримання і розмноження яких має господарське, лісове, наукове та інші значення, запобігання будь-якій жорстокості при утриманні тварин взагалі, а особливо тих тварин, яких людина використовує для своїх потреб. Слід було також запобігати будь-яким подразненням, каліченням, негуманному відношенню при забитті тварин.

Для досягнення цілі товариство поставило собі завдання – пробудити у суспільстві співпереживання до живої природи, раціональне втручання у природу і поширення розумного співіснування людини і тварини, а особливо поширювати роботу серед нижчих суспільних соціальних груп для

---

[202] Вей О. "Miesięcznik Galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt" (Львів, 1876—1915 рр.) як джерело до історії виникнення і розвитку природоохоронного руху в Галичині / О. Вей // Збірник праць Науково-дослідного інституту пресознавства. - 2014. - Вип. 4. - С. 181-190.

[203] Проців О.Р. Роль Краківського товариства охорони тварин у межах здійснення державно-правового забезпечення сфери розвитку мисливства та рибальства Галичини кінця XIX ст. // Вісник НУЦЗУ (Серія «Державне управління»). – 2017. – Вип. 1. (6). – С. 49-59.

[204] Czynności towarzystwa. // Opiekun zwierząt. – 1887. – № 1. – S.9.

[205] Odezwa // Opiekun zwierząt. – 1887. – 1. – S.20.

дотримання норм поведінки з тваринами. Засобами для досягнення мети були:

- власний добрий приклад членів товариства;
- нагадування, осуд винуватця;
- поширення закону і повага до нього;
- підтримка влади і її службовців, яким довірено наглядати за виконанням законодавства, що забороняє знущатись над тваринами;
- випуск і розповсюдження преси, яка підтримує цілі товариства;
- розповсюдження природничих знань;
- стимулювання підтримки цілей товариства фінансовими й матеріальними засобами.

Відповідно до статуту член товариства повинен був дотримуватись громадянських обов'язків і мати добру репутацію. Рішення про прийняття у товариство вирішувалось його керівництвом після отримання усного або письмового звернення. Кожен член отримував відповідне членське посвідчення, мав право вийти із членів товариства після письмового або усного звернення до керівника товариства. У випадку недотримання статуту або, якщо своїми діями член товариства його зганьбив, то такого виключали з товариства. Офіс товариства був розташований у Львові. У повітах можна було утворювати філії товариства. Для підтвердження підписів відповідно до статуту передбачалось виготовлення печатки «Галицьке товариство охорони тварин», написане польською та українською (русинською) мовами.

Члени товариства мали право брати участь у зборах товариства: виступати, голосувати, отримувати безплатно журнали, які видає товариство. Члени товариства, які не проживали у Львові, мали право направляти свої звернення та побажання, які стосуються справ товариства. Не допускались у лоні товариства дебати на політичні та церковно-релігійні теми.

У часописі «Місячник» (№ 3, 1895 р.) публікувались оголошення про проведення зборів товариства, зокрема про проведення Галицьким

товариством охорони тварин загальних зборів 21 квітня 1895 року у великому залі Львівської ратуші.[206] (Додаток № 367)

На членів товариства покладався обов'язок підтримувати цілі товариства, викладені у статуті, сплачувати річні членські внески у сумі 1 злотий. У випадку несплати членських внесків з товариства виганяли, а попередньо сплачені членські внески не повертали.

Управління товариством здійснювало керівництво, яке складалось з керівника, заступника, секретаря. Секретар товариства одночасно був скарбником (касиром) товариства. Щороку керівник товариства зобов'язаний був скликати загальні збори. Щоб рішення зборів набрали силу, необхідна була присутність половини членів товариства. Філії товариства для участі у зборах направляли своїх представників. Рішення ухвалювали простою більшістю голосів присутніх осіб. У випадку, коли член товариства не мав змоги бути присутнім, він свій голос мав право передати іншому члену, який брав участь у засіданні. Для закриття товариства потрібне було рішення, за яке проголосувало дві третіх членів товариства[207].

На 36-х загальних зборах товариства у 1911 році відзначалось, що товариство з метою залучення молоді співпрацює з шкільною радою міста Львова, а з педагогічним товариством – з метою утворення природничих гуртків.

Лише за 1911 рік Галицьке товариство охорони тварин припинило 800 випадків жорстокого поводження. На свою діяльність товариство отримало від держави субвенцій на 200 крон. У 1911 році доходи та видатки товариства склали 1767 крон[208].

Діяльність Галицького товариства охорони тварин поширювало свою співпрацю з іншими товариствами. Зокрема, у 1912 році товариство уклало

---

[206] Foto // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1895. – № 3.

[207] Ustawa galicyjskiego towarzystwa ochrony zwierząt. – Lwów: drukarnia ludowa pod zarządem S.Baylego, 1876. – 6 s.

[208] Walne zgromadzenie G.T.0.Z. odbyło się w ratuszu 5. maja 1912. // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1912. – № 5-6. – S. 36-40.

угоду з Галицьким мисливським товариством, згідно якої кожен член мисливського товариства залишився записаним до Галицького товариства охорони тварин. Відзначалось, що мета двох товариств є подібною, тому для ефективної реалізації поставлених завдань доцільною є й співпраця, зокрема у сфері охорони пернатої дичини та контролю за продажем на ринках дичини, в боротьбі з браконьєрством та захворюванням тварин на сказ.

Вказувалось, що мисливське товариство завдяки тому своїм багатим членам диспонує великими грошима, тому й результативно охороняє популяцію дичини шляхом боротьби з браконьєрством, слідкує за дотриманням термінів полювання, регулює чисельність бродячих тварин та хижаків. З метою тіснішої співпраці було вирішено видати ловецькому товариству декілька сотень посвідчень мисливця Галицького товариства охорони тварин. Слід відмітити, що Галицьке товариство охорони тварин тісно співпрацювало також з Львівським мисливським товариством імені Святого Губерта. Так, у статті «З-під знаку Святого Губерта» (1914 р.) відзначалось, що голова товариства Северин Крогульський багато уваги приділяв охороні мисливських тварин, за що йому висловили подяку[209].

Також Галицьке товариства охорони тварин тісно співпрацювало з Галицьким мисливським товариством, так як ці два братні товариства мали багато спільного, а головним чином, співпрацювали у сфері подолання недозволеної торгівлі дичиною під час охоронного часу, браконьєрства, боротьби зі сказом[210].

Товариство вживало низку заходів з пропаганди культури гуманного ставлення до тварин. У своєму зверненні (1909 р.) до суспільства товариство декларувало, що через брак цивілізації і моралі серед широких мас населення Галичини на низькому рівні залишається як економічний, так і етичний та гуманітарний розвиток суспільства.

---

[209] Z pod „Znaku św. Huberta". // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1914. – № 3-4. – S. 25-26.

[210] Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia XIII. Zjazdu, z dnia 4. Czerwca // Łowiec. – 1909. - № 12. – S.134-135.

Також відзначалось, що різні мисливські законодавства Європи не сприяють збільшення популяції птахів. На їхню думку, вирішення цього питання можливе шляхом добуванням пернатих виключно за допомогою вогнепальної зброї і у невеликій кількості [211]. Товариство підтримало ініціативу Галицького мисливського товариства щодо організації фауністичних резерватів [212]. Для врегулювання термінів полювання, починаючи з 1910 року, «Місячник» публікує мисливський календар, в якому зазначено, на яку дичину дозволено полювати і яку можна продавати[213]. Там же популяризували полювання та рибалку у селі Микуличин[214]. У свою чергу Галицьке мисливське товариство звернулось до свої членів з пропозицією вступити до Галицького товариства охорони тварин. Річний членський внесок складав 2,40 крони, але сплативши членські внески, член товариства отримував ще й часопис «Місячник»[215].

У зверненні, яке розповсюджувало Галицьке товариство охорони тварин у 1884 році, були представлені психологічні особливості людини і її вплив на гуманне ставлення до тварин: «Найновіші судові справи над вбивцями доказують, що теперішні вбивці у молодості погано відносились до тварин. Взагалі неприятелі тварин це – люди деморалізовані, які піддаються лише найбруднішим інстинктам, кожен раз вони завдають шкоду гуманізму, якого ніколи не можуть зрозуміти. Звертаємось до всіх наших друзів, щоб до нас прилучались, і про всі злочини, які трапляються супроти тварин, повідомляли нам. Наш обов’язок полягає в тому, щоб кожна людина, яка негуманно відноситься до тварин, була покарана. Адрес товариства охорони

---

[211] Rozmaitości // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1896. – № 1. – S. 14.
[212] Człowiek niszczyciel. // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1913. – № 11-12. – S. 89-92.
[213] Kalendarzyk łowiecki. // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1910. – № 10. – S. 160.
[214] Korespondencye. // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1884. – № 9-10. – S. 148-149.
[215] Odezwa gal. Towarzystwa ochrony zwierząt//Łowiec . – 1909. – № 12. – S.140-141.

тварин: м. Львів вулиця Театинська № 23 (сучасна Максима Кривоноса)»[216]. (Додаток № 368)

Також у зверненні до членів товариства пропонувалось звертати увагу на те, щоб у зимовий час собаки, які утримуються на прив'язі, мали добротні буди, хоча б один раз в день теплу їжу й у мисках незамерзаючу свіжу воду. Коней під час великих холодів пропонували накривати, а птахів – підгодовувати. Зверталась увага, щоб при виявленні порушень члени товариства негайно повідомляли керівництво товариства[217]. Піднімали й питання про те, що багато куріпок, добутих браконьєрами, реалізовують на ринку у Кракові[218].

24 червня 1914 року на загальних зборах товариства розглядали низку звернень. Одне із них стосувалось охорони ведмедів. Товариство звернулось з листом до Львівського магістрату: « Вже декілька років товариство звертається до Львівського магістрату з просьбою щодо вирішення тяжкої долі ведмедів, які ув'язнені в тісній клітці на виставковій площі парку Кілінського (сучасний Стрийський). Вказувалось також, що клітка є низькою, а болото ніколи не висихає. Про це питання писали також у «Щоденнику польському» № 329 від 29 листопада 1913 року: «Скаути вимагали від магістрату вирішити це питання, бо вони не розуміють, з якою ціллю утримують цих ведмедів. Вони вказували, якщо магістрату так залежить на ведмедях, то слід зробити велику клітку – на щонайменше 400 $м^2$»[219].

За 1883 рік товариство подало 57 звернень: до намісництва Галичини, магістратів, дирекції поліції, старост, ветеринарної школи, судів. Надрукувало і розіслало 5 тисяч екземплярів «Рибальського закону».

---

[216] Wezwanie // Miesięcznik galicyjskiego towarzystwa ochrony zwierząt. – 1884. – № 6. – S. 81.
[217] Odezwa do członków // Miesięcznik galicyjskiego towarzystwa ochrony zwierząt. – 1884. – № 11. – S. 162.
[218] Z oddziału Tow. w Nowym Sączu // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1890. – № 6-7. – S. 102.
[219] Posiedzenie Wydziału G.T.O.Z. // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1914. – № 5-6. – S. 50-52.

Товариство вживало практичні заходи, а саме: сприяло підгодівлі птахів на Високому замку, у міських парках. Для цього гміна міста Львова виділила 60 злотих, а за допомогою звернення до органів державної влади вдалось домогтись, щоб худобу таврували не на шкірі, а на рогах. У Львові вдалось запровадити порядок, щоб у возах, які тягне один кінь, було два дишла, а не одне, як до цього часу. Також товариство взяло участь у Міжнародному конгресі товариств з охорони тварин у Відні. Річний дохід товариства у 1883 році склав 769 злотих, а видатки – 822 злотих. Дефіцит бюджету, який склав 53 золоті, покрив пан Ріхтман.

На зборах товариства, які відбулись 15 липня 1884 року у Львові, було ухвалено рішення звернутись до Галицького сейму, щоб він видав розпорядження для дирекції ветеринарної школи – приймати до своєї клініки хворих або покалічених коней, а кошти на заходи покривались з міського бюджету міста Львова. Крім того, вимагалось, щоб всі вози, які використовували підприємці у місті, мали номери, що дозволило б прослідкувати, як візники відносяться до коней. Вимагалось також ухвалення закону, щоб власники всіх собак – незалежно від статі – сплачували по 3 золотих податку.

За період з 1885 по 1886 рік товариство направило владі 140 звернень про порушення вимог законодавства щодо полювання та жорстокого поводження з тваринами.

У 1889 році було направлено 63 звернення до різних органів влади. Крім питань щодо жорстокого поводження з тваринами увагу акцентували на необхідності ремонту публічних стаєнь для коней, належної торгівлі тваринами[220].

Слід звернути увагу, що товариство проводило роботу не лише у Львові, але й у філіях, які були у багатьох містах Галичини. Зокрема, у місті Жешів

[220] Walne zgromadzenie Towarzystwa ochrony zwierząt we Lwowie, // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1890. – № 6-7. – S. 98-100.

керівництво філії Галицького товариства охорони тварин 24 листопада 1884 року видало постанову, в якій містились такі розпорядження:

1. Розклеїти плакати, в яких повідомити громаду Жешова про головні цілі товариства охорони тварин;
2. Повідомити магістрат міста про утворення філії з проханням про підтримку товариства і навчання місцевої поліції законам, які стосуються охорони тварин;
3. Повідомити повітове управління шкіл, деканат (церкву) з проханням про підтримку товариства на рівні гмін;
4. Просити дирекцію гімназії, семінарії щодо підтримки учнів для вступу у товариство та передплату «Місячника»;
5. Членам товариства повіту організувати у містах повіту філії[221].

У 1883 році у Галицькому товаристві охорони тварин нараховувалось 1102 члени, в тому числі у Львові – 226, у провінції – 511, у філіях товариства – 365.

На зборах, які відбулись 15 липня 1884 року, було переобрано керівництво товариства: керівником обрано Бенедикта Дибовського, який у 1883 році обіймав посаду завідувача кафедри зоології при Львівському університеті. До кінця життя він займався науковою діяльністю і помер у віці 97 років 1 січня 1930 р. Заступником голови товариства був обраний депутат Галицького сейму – Фелікс Плавіцький. Також до керівництва товариством входив Ісидор Шараневич – відомий галицький історик, почесний член Просвіти з 1871 року, громадський діяч москвофільського напряму[222].

1886 року кількість членів товариства зменшилась до 934 членів, у Львові проживало 279. У цьому році доходи товариства становили 647 золотих, а видатки – 734 золотих[223]. Географія діяльності Товариства

---

[221] Z oddziałów towarzystwa // Miesięcznik galicyjskiego towarzystwa ochrony zwierząt. – 1884. – № 12. – S. 179-180.
[222] Sprawozdanie z Walnego zgromadzenia członków galicyjskiego towarzystwa ochrony zwierząt odbytego dnia 15. Lipca 1884 we Lwowie // Miesięcznik galicyjskiego towarzystwa ochrony zwierząt. – 1884. – № 7-8. – S. 114-116.
[223] Z Towarzystw ochrony zwierząt. // Opiekun zwierząt. – 1887. – № 3-4. – S.20.

поступово розширювалась за межі Львова. У 1888 році до його складу входило 200 осіб зі Львова. Філії ж були засновані у Сяноку, Перемишлі, Бродах, Станиславові, Коломиї, Роздолі та інших містах[224]. Серед його членів були професори університету, технічної академії, директори шкіл, священики. Відзначимо, що священиків латинського обряду налічувалося 18 осіб, а греко-католицького — значно більше — 27 осіб [225].

5 липня 1890 року відбулись збори товариства. У 1889 році товариство нараховувало 800 членів, з яких 243 проживали у Львові. До нового керівництва обрано: керівником – Фелікса Плавицького, заступником – Яна Шнейдера. До президії ввійшли Едварт Хеппе, Павел Ствертня, Стоковський, Якіб Строх, Бниновський, доктор Стефан Федак, Александр Мареш, Фердинант Габор, Генрик Ревакович, Йозеф Підгорський, Тадеуш Дубковський, Едмунд Рідль. У 1911 році протектором товариства став його ексиленція, граф Леон Пінінський, який був намісником Галичини.

Зі Львова заслуженими членами товариства були Йозеф Хлодзецький, доктор Теофіл Цісельський, Станіслав Круліковський, Владислав Крачковський, директор Йозеф Лімбах, Александр Мареш, Марія Мазиркувна, Адольф Муссіл, Йозеф Нойманн, Плавіцкі, доктор Йозеф Рейнладер, Міколай Рибовскі, Третер. (Додаток № 369)

Отже органи державної влади та місцевого самоврядування Галичини у досліджуваний період вживали організаційні, законодавчі, інформаційні заходи з метою запобігання негуманного ставлення до тварин. Окремий напрям у недопущенні жорстокого поводження з мисливськими тваринами становила специфічна мисливська культура, яка у своєму загалі базувалась більше на звичаєвому праві, ніж на вимогах тогочасного законодавства. Гуманне ставлення до тварин проявлялось з розвитком суспільства. Було організовано багато громадських організацій з метою подолання у суспільстві жорстокого поводження з тваринами та впливу на органи влади

[224] Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1888. – № 2. – S. 26.
[225] // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1878. – № 9. – S. 138.

для законодавчого забезпечення цього процесу та контролю за владою щодо правозастосування.

3. Діяльність графа Володимира Дідушицького для розвитку мисливства

Захоплення Володимира Дідушицького мисливством проявлялось в його участі у багатьох товариствах, діяльність яких була пов'язана із збереженням та примноженням фауни Галичини. Він стає головним засновником Галицького мисливського товариства, яке розпочало свою діяльність у Львові в 1876 році[226].

Як член Галицького мисливського товариства, В. Дідушицький поспілкувався на мисливську тематику з великим поціновувачем полювання – цісарем Австро-Угорщини Францом Йосипом, коли той у 1880 році перебував у Львові[227]. З 1880 року Дідушицький обіймає посаду голови товариства та його протектора[228], його заступником був Станіслав Ключицький[229]. Почесним членом товариства Дідушицький залишився до своєї смерті в 1899 р.[230].

За видатні заслуги у справі охорони тварин від жорстокого поводження його обирають почесним членом Краківського товариства охорони тварин[231]. Також за сприяння графа Володимира Дідушицького було організоване

---

[226] Проців О. Р. Діяльність Галицького мисливського товариства в кінці XIX – на початку XX ст. // Проблеми вивчення й охорони тваринного світу у природних і антропогенних екосистемах. Матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 50-річчю з часу опублікування регіонального зведення «Животный мир Советской Буковины» (м. Чернівці, 13 листопада 2009 р.). – Чернівці: ДрукАрт, 2010. – С. 216-222.

[227] Nowolecki A. Pamiątka podróży Cezarza Franciszka Józefa I. po Galicyi i 20-dniowego pobytu Jego w tym kraju/ Aleksandr Nowolecki. – Kraków: drukarnia W.Kornieckiego, 1881. – S.146.

[228] Wyciąg z protokółu posiedzenia i obrad zgromadzenia ogólnego odbytego dnia 26 Września 1880 r. // Łowiec – 1880. – № .12 – S.185.

[229] Szematyzm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskiem na rok 1892. – Lwów : Nakładem c.k. Namiesnictwa z dr. W.Łorińskiego, 1892. – S. 659.

[230] Szczerbowski I. Pamiętnik dwudziestopięcioletniej działalności Galicyjskiego towarzystwa leśnego 1882-1907 / Ignacy Szczerbowski . – Lwów: Polonia, 1907.

[231] Członkowie honorowi krak. Stowarz. ochrony z wierz ą t. // Opiekun zwierząt. – 1888. – № 8-9. – S.129-130.

Крайове рибальське товариство з офісом у Кракові, перше засідання якого відбулось 23 серпня 1879 року[232]. Основною метою товариства був розвиток і охорона рибальства у Галичині. Товариство зариблювало мальком ріки – Дністер, Віслу, Буг, Сян [233]. Відомо, що, шанувальник полювання, Дідушицький був членом не лише громадських організацій, які опікувались мисливством та рибальством Галичини, але й брав участь в товариствах з метою полювання. Зокрема, він був членом Небилівського мисливського товариства, яке проводило свою діяльність на території гмін Перегінська, Велдіжа, Долини, Рожнятова, Дуби[234].

Історичні джерела свідчать, що Дідушицький приймав активну участь в діяльності Галицького мисливського товариства. Так, на загальних зборах товариства 14 жовтня 1882 року розглядалось питання про допомогу Львівській лісовій школі. Він зі своєї колекції позичав для практичних занять учням школи зброю, якої у школи не було.[235]

В. Дідушицький також приймав активну участь у публічному управлінні мисливством Галичини. Так, на засіданні Галицького мисливського товариства 4 липня 1880 року проходила дискусія щодо можливості встановлення добування лисиці круглорічно, Дідушицький вказував на недоцільність цього рішення, так як в Галичині у мисливців існує звичаєве право, за яким мисливці влітку лисицю не стріляють, так як у неї погане хутро[236]. У 1878 році він виступив проти неналежної організації торгівлі дичиною, що спричиняє збільшення випадків браконьєрства[237]. Будучи

[232] Nowicki M. Do świętego wydziału towarzystwa łowieckiego we Lwowie//Łowiec. – 1879. – № 11. – S.162.
[233] Szematyzm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskiem na rok 1895. – Lwów : Nakładem c.k. Namiesnictwa z dr. W.Łorińskiego, 1895. – S. 656.
[234] Krogulski S. Szkic dziejów łowiectwa w Polsce: Niebyłów /Seweryn Krogulski //Łowiec – 1917. – № 19-20. – S.146-148.
[235] Sprawozdanie stenograficzne z Walnego zgromadzenia galic. Towarzystwa łowieckiego z dnia 14. pażdziernika 1882//Łowiec. – 1882. – № 11. – Dodatek nadzwyczajny do N 11.
[236] Sprawy Galic. towarzystwa łowieckiego: Protokól posiedzenia wydziału tow. łow. z dnia 4 lipca 1880 roku // Łowiec. – 1880. - №8. – S.113-114.
[237] Dwudziestopięcioletnią rocznicą // Łowiec. – 1903. – № 2. – S.15–18.

депутатом (послом) Галицького сейму, він лобіював галузь мисливського господарства. Зокрема, на засіданні Галицького сейму 9 липня 1887 року він підняв питання щодо мінімальної площі мисливського ревіру, професійності мисливських охоронців, ведення вольєрних господарств, питання оплати за оренду права полювання[238].

В. Дідушицький на власних землях створив мисливські господарства, в яких організовував полювання для свої товаришів. Зокрема, з 27 січня по 2 лютого у своїх угіддях в Поторицях він організував полювання, в якому брало участь 25 мисливців. В. Дідушицький особисто керував полюванням[239]. В Потужинському господарстві з 8 по 18 лютого проходило полювання, в яких взяло участь 15 мисливців. За цей період добуто 23 кабани, 24 козулі, 3 вовки, 9 лисиць та одного орла[240]. (Додаток № 70).

За спогадами самого Дідушицького він змалку захоплювався природою, що проявилось у збиранні гербаріїв. Лише після переїзду на постійне проживання до сільської місцевості в ньому пробудився мисливський азарт. Чільне місце у музейній колекції Дідушицького займали мисливські види тварин, які у великій кількості дарували мисливці. Серед тварин він найбільше любив збирати колекцію пернатих. Серед мисливської пернатої дичини найбільшу групу становили глухарі, зокрема подаровані: Ернестом Шауером (добутий у Дорі на горі Синячка 26 червня 1856 року); князем Яном Павлом Сапєгою (добутий 4 липня 1889 року у Вигоді Долинського повіту); графом Станіславом Голуховським (добутий у 1870 році); Францішеком Хессом, (добутий 5 травня 1871 року); графом Потоцьким (добутий 17 квітня 1876 року на Волині); Фердинандом Кратером (добутий у ревірі Зелениця Надвірнянського повіту) [241] . Серед мисливських видів пернатих були представлені дрохви – подарунки від графа Казимира Дідушицькоко (добуті 20 травня 1852 року у селі Ярчівці Золочівського

[238] Komisya dla ustawy łowieckiej // Gazeta lwowska. – 1887. – № 147. – 1 lipca. – S.5.
[239] Poturzyca l. Marca 1879. // Łowiec – 1879. – № . – S.62.
[240] Kronika // Łowiec – 1881. – № .3 – S.47.
[241] Kronika// Łowiec. – 1881. - № 7. – S.112.

повіту); графа Вацлава Дідушицького (добуті 4 червня 1864 року у Бережанському повіті та у селі Куровичі Перемишлянського повіту 14.02.1891 року); Юлії Півчинської (добуті у селі Лісова Слобідка Коломийського повіту 15 грудня 1869 року).

Серед мисливських видів ссавців були представлені ведмеді. Особливо цікаві експонати були добуті графом Станіславом Дідушицьким у вересні 1867 році в Жидачівському повіті та у листопаді 1887 року у селі Ясеня Калуського повіту; два ведмеді з білими ободками, добуті Янішевським у Солотвино. Також був представлений лось, добутий у Велдіжі Долинського повіту. Всього у музеї станом на 22 червня 1895 року нараховувалось:[242]

Класи тварин	Види	Кількість (гол.)
Ссавці	64	405
Птахи	290	2108
Рептилії	10	95
Плазуни	12	168
Риби	54	377

Для тогочасних галицьких мисливців добування вартісного трофею та передачі його музею Дідушицького стало предметом гордості, про них багато писали й вихваляли в тогочасній мисливській періодиці. Саме з періодичних джерел сьогодні нам відомо, що Владислав Пшибиславський з Чортівця направив добутого у Чортівці в 1878 р. кабана[243] та добуту під час полювання 18 грудня 1880 року у селі Рахиня Долинського повіту рись[244]. Крім мисливців рись добували й пастухи, так як вона вважалась хижаком. Так, 14 вересня 1881 року до музею направлено добуту пастухами в Чорному лісі у

---

[242] Dzieduszycki W. Przewodnik po muzeum im. Dzieduszyckich we Lwowie / Włodzimierz Dzieduszycki. – Lwów: Nakładem muzeum im. Dzieduszyckich, 1895. – 272 s.
[243] Czortowiec 26. Marca. 1878. // Łowiec – 1878. – № 5. – S.78.
[244] Kronika // Łowiec. – 1881. - № 3. – S.47.

ревірі Хотта (Солотвинська державна дирекція лісів) рись[245], а з села Гнилиця Збаражського повіту – молодого вовка. Його відловив нагінщик під час полювання[246]. Спеціально добуванню трофеїв для музею була присвячена поїздка у Литву графа Йозефа Потоцького, який пообіцяв публічно у журналі «Ловець» (1884 р.) доставити чучело ведмедя для музею Дідушицьких[247]. Вже у наступному номері повідомлялось про його дар музею – чучела двох добутих ним ведмедів[248].

Спеціалізована мисливська преса повідомляла, що у 1894 році у Галичині з'явились пелікани (Pelecanus ninor). Спеціально для фондів музею у Бучацькому повіті було добуто два птахи[249].

Музей Дідушицького був також культовим місцем для галицьких мисливців. Для прикладу, під час святкування п'ятдесятилітнього ювілею Малопольського мисливського товариства до програми ввійшли: Служба Божа в костелі Святої Єлизавети, урочиста академія в залі офіцерського казино по вул. Фредра за участю Львівського співочого товариства «Lutnia», вечеря в ресторані Краківського готелю, змагання з влучності стрільби по рухомих мішенях, а також екскурсія до музею Дідушицького[250].

При музеї Дідушицького під керівництвом Францішека Калькуса діяла майстерня з виготовлення мисливських трофеїв та чучел. Він пропонував свої послуги й іншим мисливцям. (Додатки № 71,72).

З метою пропаганди національної економіки влада Австро-Угорщини організовувала низку виставок. В. Дідушицький не оминав нагоди представити власні експонати на виставках, присвячених мисливству та рибальству. Так, на загальногосподарській виставці у Відні 1872 року він представив засоби для вилову риби[251], які були відмічені дипломами[252].

---

[245] Kronika // Łowiec. – 1881. - № 10. – S.159.
[246] Kronika // Łowiec. – 1882. - № 7. – S.110.
[247] Kronika // Łowiec. – 1884. - № 2. – S.34.
[248] Kronika // Łowiec. – 1884. - № 3. – S.52.
[249] Kronika // Łowiec. – 1894. - № 10. – S.159.
[250] Szczegółowy program uroczystości 50-letn. Jubileuszu Małopolskiego towarzystwa łowieckiego//Łowiec – 1926. – № 6. – S. 82.
[251] Gospodarstwo, przemysł i handel. // Gazeta lwowska. – 1872. – № 150.– S. 87.

Увагу Дідушицького не оминула сільськогосподарська виставка у Кракові 1887 року. В рамках цієї виставки вперше в Галичині були представлені досягнення рибальської та мисливської галузі [253]. На цій виставці граф Володимир Дідушицький представив 15 пар козулячих рогів, пастки для ловів дичини[254].

Галицьке мисливське товариство на своєму засіданні 19 листопада 1889 року доручило В. Дідушицькому організувати комітет для участі у Віденський рільничо-лісовій виставці 1890 року [255]. В подальшому від делегатів провінцій імперії було сформовано організаційний комітет. Галичину на ньому представляв Дідушицький[256].

Галицьке мисливське товариство вшанувало засновника та протектора товариства після його смерті. На похорон Дідушицького прийшли керівники Галицького мисливського товариства – Вітольд Коритовський, Северин Крогульський, Юліуш Бєльський. Вони поклали до його могили скромний вінок, як символ скромного життя Дідушицького[257].

4. Каплиця святого Губерта у Львові

Опікою саме Святого Губерта користувалось багато мисливців та мисливських товариств Галичини. Відомо, що у 1876 році у Львові засновується мисливське товариство ім. Святого Губерта,[258] у 1880 році воно нараховувало 25 членів, а статут товариства був затверджений Галицьким

[252] Nagrody udziełone wystawcom galicyjskim. // Gazeta lwowska. – 1872. – № 193.– S. 3.

[253] Wystawa rybacka we Lwowie 1912 r.// Okólnik. – 1912. – № 125. – S.157-161.

[254] Katalog wystawy rybackiej, łowieckiej i lasowej na wystawie krajowej rolniczej i przemysłowej w Krakowie w r. 1887. – Kraków: Czas, 1887. – S. 25.

[255] Kronika// Łowiec. – 1889. - № 12. – S.188.

[256] Kronika// Łowiec. – 1889. - № 7. – S.111.

[257] Oddanie czci śp. Włodzi1nierzowi hr. Dzieduszyckiemu .// Łowiec. – 1894. - № 10. – S.159.

[258] Krogulski S. Szkic dziejów łowiectwa w Polsce / Seweryn Krogulski // Łowiec. – 1916. - № 7-8. – S.50-54.

намісництвом 19 грудня 1879 року. [259] Вже у 1886 році товариство нараховувало 90 осіб та орендувало для права полювання 70 тис. моргів лісу та 200 тис. моргів поля.[260] Як відзначалось у статуті товариства, основним його завданням було згуртування мисливців довкола контролю за виконанням мисливського закону. Товариство виконувало свої завдання лише на орендованих товариством мисливських угіддях, мало мисливську охорону, що складала присягу для охорони дичини від браконьєрів і шкідників.[261] Аналогічні за назвою товариства ім. Святого Губерта були у Жовкві (організоване у 1883 році)[262], а також у Станіславові (сучасний Івано-Франківськ), офіс якого розташовувався на вул. Каземирівській, 30.[263] Також товариство під аналогічною назвою існувало до 1939 року у селі Ріпне (що в теперішньому Рожнятівському районі). [264]

Крім вшанування свого покровителя у назві товариств, на території Галичини було багато сакральних споруд, присвячених святому Губерту, а саме: у селі Мілоцін біля Жешова князь Любомирський збудував церкву на честь святого Губерта в подяку за чудове зцілення після зустрічі з ведмедем.[265]

Звісно, що мисливці тодішньої столиці Галичини Львова не могли оминути нагоди не лише закласти товариство мисливців імені Святого Губерта, але й зробити щось більше. І тут трапилась нагода. У 1911 році освячується костел Святої Ельжбєти (Єлизавети), будівництво якого тривало

---

[259] Towarzystwo myśliwych im. Św. Huberta we Lwowie //Łowiec. – 1880. – № 3. – S. 38.
[260] Kronika//Łowiec. – 1886. - № 7. – S.119.
[261] Przewodnik łowiecki członków towarzystwa myśliw. imienia św. Huberta we Lwowie. – Lwów, 1884. – S. 55
[262] Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1888. – Lwów: Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1888. – S.122.
[263] Spis członków i delegatów Galicyjskiego towarzystwa łowieckiego wedle powiatów. – Lwów: polonia, 1914. – S. 56-57
[264] Sprawozdanie łowieckie//Łowiec. – 1938. – № 11-12. – s. 114
[265] Krogulski S. Pół wieku: zarys działalności małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876-1926. – Lwów: Nakładem małopolskiego towarzystwa łowieckiego, 1929. – S. 139.

з 1903 року, а перший камінь у фундамент храму був закладений Францом Йосифом I. Але при освячені храму внутрішнє оздоблення було повністю відсутнє. Тодішні мисливці вирішили використати дану обставину і прикласти свою енергію для вшанування свого патрона. Отож, на зборах Галицького мисливського товариства член товариства – доктор Йозеф Єкельський, піднімає питання про спорудження каплиці Святого Губерта у новозбодованому костелі. Дана пропозиція була одноголосно підтримана всіма учасниками зборів. За благословінням розпочатої роботи товариство звернулось до правлячого архієпископа – Юзефа Більчевського.

Для збору коштів на створення каплиці був відкритий спеціальний рахунок, а у журналі Ловець надруковане звернення до всіх мисливців Галичини про допомогу. «Нехай Ваша щедра рука, хоча б вдовиною лептою спричинеться до так дорогого кожному серцю мисливця святого Губерта і підтримає традицію наших батьків вшанування культу цього Святого. Нехай живуть в наших серцях не лише емоції, а й справи, якими ми засвідчуємо нашу віру».[266] Крім того, у журналі друкувалась інформація про збір коштів: за перші 2 тижні було зібрано 257 крон, а всього в списку подано 11 жертводавців. Найбільшу пожертву у сумі 100 крон зробили Владислав та Марія Соловій. При проведенні полювання в селі Родатичі учасниками полювань зібрано 10 крон, а анонімом W.G. перераховано виграні у карти 6 крон.[267]. Вже на кінець 1912 року було було зібрано пожертв на суму 3880 крон. Проте цієї суми було недостатньо, щоб почати будову вівтаря святого Губерта. Організатори просили збирати гроші на вівтар під час полювань, нагадували про відновлення традиції, коли кошти збирались мисливцями між собою при порушенні правил полювання, наприклад, за вживання ненормативної лексики.[268]

---

[266] Odezwa//Łowiec. – 1911. - № 24. – S.281.
[267] Sprawy towarzystwa//Łowiec. – 1912. - № 1. – S.12.
[268] Krogulski S. Ołtarz św. Huberta//Łowiec. – 1912. - № 18. – S.214.

Вибух Першої Світової війни відклав наміри щодо побудови каплиці. Слушна нагода випала вже після війни: на 1926 рік припадає п'ятидесятилітній ювілей з часу заснування Галицького мисливського товариства. До цієї події було вирішено завершити будівництво каплиці і вівтаря. Всього на їх спорудження було витрачено 18587 злотих, але на час святкування ювілею вся робота все ще не була завершена, а будівництво затягнулось до 1927 року.[269]

Однак 16 червня 1926 році у костелі Святої Єлизавети літургією розпочалось святкування п'ятдесятилітнього ювілею Галицького мисливського товариства. Під час літургії відбулось посвячення ще недобудованої каплиці святого Губерта. На святкування прибули представники від органів державної влади, представлені радником Міністра сільського господарства Польщі – Юліаном Есмондом, воєвода Львівський, генерал Сікорський, Меравільгія та інша мисливська еліта.

Голова товариства відзначив, що всі з'їзди товариства розпочинались з прославлення Бога, і ця традиція збережеться і в подальшому.[270] Чин посвячення каплиці виконав ксьондз Болеслав Твардовський, наголосивши у проповіді, що «католицька церква має багато святих у різних сферах – святих королів, святих вчених, святих рільників, святих слуг. У цьому великому переліку святих є й ім'я святого Губерта, яке особливо дороге для мисливців. Від найдавніших часів у всіх християнських країнах він об'єднує мисливців і вони до нього хиляться. У святого Губерта мисливці шукають опіки та допомоги під час тяжких полювань, у небезпеках, які супроводжують мисливське життя». Саме цим можна пояснити факт, що мисливське товариство пожертвувало вівтар на честь святого Губерта, а також благало його, щоб він заступився за них перед Богом при кожній мисливській пригоді.

---

[269] Sander A. W dziesięć lat póżniej / Alfred Sander //Łowiec. – 1936. – № 6. – S. 88.

[270] Krogulski S. Pół wieku//Łowiec . – 1929. – № 9. – S.133-135.

Святий Губерт, однак, є не лише патроном у мисливській діяльності та небезпеці. Легенда, яка подає його навернення, підказує нам ще одну глибоку думку. Після Божественного об'явлення Губерту на полюванні його життя кардинально змінилось. Він покаявся, покинув мирське життя, став священником і присвятив себе виключно Богові. Ця історія із життя майбутнього патрона мисливців вчить, як йти до правдивої цілі життя. А на думку архиєпископа, «нашою ціллю є Бог. Тому у нашій земній подорожі нам не можна відхилятись від Бога і від тієї дороги, що веде до Бога». [271] Архиєпископ виразив подяку мисливцям та їх родинам за каплицю та вівтар та побажав, щоб Святий Губерт взяв їх під свою опіку у мисливських пригодах і залишався опікуном і охоронцем їх душі і тіла.

Про розуміння життєвих цілей мисливця свідчить їх велике зібрання у християнській святині і святкування ювілей Галицького мисливського товариства за християнськими традиціями. Більше того, будівництво вівтаря на честь святого Губерта є свідченням їх віри і прикладом для наступних поколінь.

Каплиця була розмальована художником Казимиром Сіхульським, професором промислової школи у Львові.[272] Перед вівтарем був постелений гарний килим з емблемою Галицького мисливського товариства. Лисовицьке мисливське товариство пожертвувало для вівтаря стильні світильники.[273]

Але, як з'ясувалось пізніше (1935 рік), мисливська громада Львова мала проблеми з парафіянами костелу, які побажали, щоб вітраж Святого Губерта був прикритий іконою Діви Марії, так як у їхньому розумінні святий не може зображатись із зброєю в руках, добуваючи дичину. Це дуже обурило мисливців, які за власні кошти побудували каплицю, а особливо те, що місцевий священник нічого не робив, бо не хотів вступати у конфлікти із парафіянами. На думку голови Галицького мисливського товариства, така

---

[271] Poświencenie kaplicy św. Huberta w kościele św. Elżbiety//Łowiec. – 1926. – № 7-8. – S. 98-100.
[272] Poświencenie kaplicy św. Huberta w kościele św. Elżbiety//Łowiec. – 1926. – № 7-8. – S. 101.
[273] Sander A. W dziesięć lat póżniej / Alfred Sander //Łowiec. – 1936. – № 6. – S. 88.

ситуація склалась через те, що парафіяни походили з нижчих прошарків суспільства і були малоосвіченими. Було подано відповідне звернення від Галицького мисливського товариства архиєпископу, який пообіцяв дану ситуацію виправити на їхню користь.[274]

5. Мисливські виставки

Однією із основних складових, яка визначає ефективність мисливства, є його пропаганда для отримання позитивного іміджу у суспільстві з метою відстоювання інтересів мисливської галузі та ухвалення лояльних для цієї галузі нормативно-правових документів. Для реалізації цієї мети мисливськими товариствами використовувались такі методи, як видання друкованої продукції, вибори в законодавчі органи влади лояльних до мисливства осіб, а одним із найефективніших засобів була організація мисливських виставок.

Як свідчать статути мисливських товариств, вони брали на себе організацію виставок, зокрема, Малопольське мисливське товариство – організацію з'їздів та виставок, проведення інформаційної діяльності[275]. Аналогічне завдання, наприклад, ставило перед собою і Львівське мисливське товариство «Тур», в статуті якого було визначено, що «найголовнішою ціллю товариства є розвиток мисливського спорту, видавництво літератури, організація бібліотеки, виставок, мотивація мисливської охорони через премії, конкурси тощо»[276]. Крім громадських мисливських організацій, проведенням виставок займались також і наукові

[274] Sprawozdanie z obrad XXIV Zjazdu członków Małopolskiego Towarzystwa Łowieckiego we Lwowie odbytego dnia 30 maja 1935 //Łowiec. – 1935. – № 10. – S. 112.

[275] Statut małopolskiego towarzystwa łowieckiego stowarzyszenia zarejestrowanego //Łowiec. – 1938. – № 21-22. – S. LXX – LXXIV.

[276] Статут і правильник ловецького товариства «Тур» у Львові. – Львів: Наук.товариство ім. Т. Шевченка, 1926. – С.

інституції, зокрема, відповідно до статуту дану функцію було покладено і на Перший мисливський інститут, заснований у Станиславові[277].

Слід відмітити, що організація мисливських виставок мала не лише гуманітарне, але й також економічне значення. Наприклад, вартість всієї добутої у 1928 році у Німеччині дичини нараховувала 75 мільйонів марок, придбання набоїв та зброї – 18 мільойонів марок, догляд за собаками 12 мільонів, випуск мисливської літератури – 6 мільйонів, а коштів від організації мисливських виставок поступило 2 мільйони марок[278].

Слід сказати, що у Німеччині у 1905 році відбулось 37 виставок собак[279], а вже у 1912 р. за рік організовано 16 мисливських виставок та 116 виставок мисливських собак[280].

Відомо, що 5 червня 1894р. у Стрийському парку міста Львова була організована загально-господарська Галицька виставка. Всього на виставці було відкрито 130 павільйонів. Був представлений також і мисливський павільйон, який займав площу 300 квадратних метрів. На виставці було представлено багато чучел, серед яких – чучела зубрів, серни, вовка, лисиці, козулі, борсука, куниці, чаплі, диких гусей, качок, роги оленів, козуль. Оригінальним експонатом виділилось Лисовицьке мисливське товариство, яке представило чучело ведмедя, добутого Казимиром Водзіцьким, який тримає у своїх лапах таблицю із даними про проведені товариством на протязі 23 років полювання. На окремому столику були представлені всі екземпляри журналу «Ловець», що видавався Галицьким мисливським товариством.

Широко була представлена мисливська вогнепальна зброя із львівських зброярень Дзіковського, Копчинського і Шатковського. Негативні емоції у жінок викликали розкладені фекалії диких тварин, але чоловіки-мисливці

---

[277] Powstanie pierwszego polskiego instytutu łowieckiego//Łowiec. – 1928. – № 8. – S. 118.

[278] Przegląd prasy zagranicznej//Łowiec Polski – 1928. – № 21. – S.330-331

[279] Drobiazgi myśliwski //Łowiec Polski. – 1906. – № 5. – S.77.

[280] Statystyka myśliwska //Łowiec Polski. – 1913. – №24. – S.377.

пояснювали, що вони є дороговказом для тих, хто переслідує дичину. Також були представлені ліки від мотилиці (фасціольозу) козуль, які додають в солонці[281].

В загальному експонати на цій виставці були систематизовані по різних розділах. В історичний розділ входили стародавні викопні рештки мисливських тварин та давня зброя, за допомогою якої добувались мисливські тварини, набої, порохівниці, мисливські торби та ножі. Були представлені різноманітні прибори для мисливських собак (намордники, поводки, будки), збруя для коней, мисливські трубки, одяг. Також був розділ присвячений сокільництву, в якому були представлені різні специфічні знаряддя – рукавиці, шнурки, сітки, які використовуються для відлову птахів. Побут мисливців ілюстрували палатки, будиночки. Різноманітні мисливські товариства представили звіти про добування дичини в окремих господарствах, плани організації мисливських господарств, тощо.

У розділі «Історія природи тварин» серед іншого була представлена колекція скелетів тварин, добутих у різні пори року, патології рогів. Відтворено місця перебування тварин, приклади пошкодження різними тваринами лісових рослин.

У розділі «Догляд і охорона мисливських тварин» була представлені колекції насіння, дерев, кущів, які висаджуються по лісах та полях для підгодівля тварин, біотехнічні споруди, годівнички для куріпок та зайців, форма та відзнаки мисливської охорони, браконьєрські знаряддя з різних місцевостей країни, біноклі.

У розділі «Мисливські акліматизовані тварини» була представлена сучасна мисливська зброя, набої, одяг та взуття на різні види полювання та на різні пори року, човни та знаряддя для водного виду полювання, мисливські собаки, зразки дичини та приготування її до поштової пересилки у різні пори року, способи обробки дичини, виправлення свіжих шкір, способи зберігання шкір, мисливські трофеї.

---

[281] Łowiectwo na powszechnej wystawie krajowej //Łowiec. – 1894. – № 6. – S. 81-83

Крім того, велика кількість стародавніх видів мисливської зброї була представлена князем Євстахій Сангуський, а саме: стародавні арбалети з XVII ст. та мисливські ріжки, оздоблені сріблом.

Цікаві стародавні знаряддя для полювання представив Владислав Пшибиславський з Косова, а саме: стару мисливську зброю, шкіряні торби, рушниці. Олександр Швейковський представив форму мисливських урядовців з Косова. Лісові управління з Гриняви та Татарова представили капкани та саморобні знаряддя, які гуцули використовують для добування ведмедів[282].

Наступна велика виставка у Львові була організована 4-5 липня 1908 року «Галицьким клубом догляду та дресирування собак» у співпраці з Буковинською спілкою по розведенню породистих собак у виставковому павільйоні парку Кілінського (сучасний Стрийський парк) під протекторатом князя Андрія Любомирського. Як відзначала преса, це була перша такого роду виставка собак, проведена у Галичині[283].

Участь у виставці собак була платною і коливалась від 8 до 50 крон в залежності від виду випробувань, на яку передбачалось виставляти собаку. Але участь у цій виставці передбачала не лише фінансові витрати, але й можливість власнику собаки отримати грошову винагороду: за перше місце – 30 крон, друге – 20 крон, третє – 10 крон. Конкурс організовувався окремо по кожній породі собак. До участі у виставці допускались собаки лише перевірені ветеринарним лікарем, більше того, вони забезпечувались безоплатним спеціальним харчуванням, представленим фірмою Fattinger & Co з Відня[284].

---

282 Starkl J., Fiszer Z. Powszechna wystawa krajowa 1894 r. i siły produkcyjne kraju: Łowiectwo i rybactwo / Juliusz Starkl, Zygmunt Fiszer. – Lwów: Wydział krajowy, 1896. – S. 2-10.
283 I.Wystawa psów wszystkich ras//Łowiec. – 1908. - № 11. – S.121.

284 Program wystawy psów myśliwskich i zbytkownych urządzanej przez galic. Klub hodowli i tresury psów myśliwskich we Lwowie w dniach 4. i 5. lipca 1908 roku //Łowiec. – 1908. - № 11. – S.127.

Тодішня преса відзначала, що особливим інтересом на вистаці користувались гончаки, яких брало участь 87 голів, а найбільшим зацікавленням користувались собаки англійських порід. Відзначалось, що виставка дала поштовх для розвитку Галицького мисливського собаківництва, так як багато собак, привезених з інших країн, залишились у Галичині[285].

Наступна така виставка відбулась у 1914 році, про що було випущено брошуру «Із виставки собак»[286]. З вибухом Першої світової війни мисливські виставки у Львові припиняються.

Перша післявоєнна мисливська виставка у Львові з'являється у 1922 році (з 23 по 26 червня). Всього 53 мисливці представили на ній свої трофеї[287].

Наступна виставка відбулась з 3 по 16 червня 1927 р. Як свідчить каталог, на цій виставці були представлені мисливські трофеї 77 мисливців. Цікаво, що це були не лише мисливські трофеї тварин, які водяться у Галичині, але й екзотичних тварин (крокодили, гірські барани, носороги тощо), полювання на яких могли собі дозволити лише тодішні аристократи[288].

Наступна мисливська виставка, (з 5 по 30 вересня 1936 р.) була присвячена 60-річчю з часу заснування Малопольського мисливського товариства. Були представлені мисливські трофеї від більше, як 100 осіб, зокрема, 100 оленячих рогів, 3 лосячих, 18 ланей, 530 козулячих, 100 кликів кабана, 11 трофеїв з ведмедя, 11 вовків, 17 рисів, 6 диких котів, 150 птахів. В загальній кількості було більш як 1000 експонатів. Тодішня преса відмітила, що ця виставка відзначалась більшою кількістю експонатів ніж попередня,

---

[285] Mniszek A. I. Powszechna wystawa psów rasowych we Lwowie//Łowiec. – 1908. - № 14. – S.157-158.

[286] Oreński J. Z dziejów redakcyjno-wydawniczych „Łowca polskiego" (z powodu numeru 500-nego)//Łowiec Polski – 1928. – № 45. – S.770-783.

[287] Opis I. Wystawy łowieckiej we Lwowie 23-26 czerwiec 1922. – Lwów, 1922. – 12 s.

[288] Wystawa łowiecka urządzona w ramach I. Ogóno-polskiej wystawy sportowej we Lwowie od 3 do 16 czerwca 1927r. – Lwów: S-ka Targów wschodnieh, 1927. – 13 s.

1927 року. Окремі мисливські трофеї були представлені на модних для того часу фотографіях, зокрема, п.п. Корсака, Пухальського. Свої фотографії представили також державна рада з охорони природи, та багато любителів фотографії. В рамках виставки трофеїв відбулась також виставка мисливських собак[289].

Звісно тодішня преса схвально оцінила трофеї, які були добуті тодішньою мисливською елітою. Високою оцінкою був відзначений мисливських трофей – «Шкіра ведмедя», добутого Президентом Польщі Ігнатієм Мосціцьким 15 грудня 1932 року на території надлісництва Ілемня в Східніх Карпатах. За підсумками виставки вручались нагороди власникам трофеїв. Журнал «Ловець» у № 10 за 1936 рік детально на шести сторінках відмітив всіх переможців цієї виставки[290].

Крім представлення мисливських трофеїв на різноманітних виставках предметом гордості мисливців були й чучела добутих мисливських видів тварин. Костянтин Пєтруський у книзі «Про рідкісних ссавців краю» відмічав, що у Львові вже у 1800 році були майстерні по виготовленню чучел [291]. Тогочасні майстри таксидермісти навчались мистецтву виготовлення чучел за книгою патанатома з Вільнюського університету Генрика Лаупмана, який видав у 1828 році книгу «O wypychaniu i zachowywaniu zwierząt i t. d.» «Про виготовлення опудал»[292].

З метою популяризації мисливських трофеїв та виготовлених чучел з добутих мисливських тварин проходили тематичні виставки. Відомо, що у Кракові з 13 по 18 вересня 1869 року проходила виставка лікарських та природничих предметів, де були представлені чучела диких тварин[293]. Також

[289] Mniszek A. Wystawa łowiecka (od 5 do 30 września b.r.)/ Albert Mniszek//Łowiec. – 1936. – № 9. – S. 149.
[290] Klasyfikacja eksponatów//Łowiec. – 1936. – № 10. – S. 176-182.
[291] O niektórych rzadszych krajowych zwierzętach ssących. przez Stan. Konlt. Pietruskiego. // Gazeta lwowska. – 1869. – № 117.– S. 1.
[292] Encyklopedia powszechna. T. 9.– Warszawa: Nakład, druk i własność S. Orgelbranda, 1901. – S. 184.
[293] Wystawa przedmiotów mających styczność ze sztuką1 lekarską i z naukami przyrodnlczemi // Gazeta lwowska. – 1869. – № 150.– S.3.

у цьому ж році в червні у Кракові проходила господарсько-рільнича виставка, де також експонували чучела мисливських тварин. На цій виставці відзначено похвальною грамотою Северина Пьотровського за колекцію чучел[294]. На Загальній Крайовій виставці у Львові (1894 р.) Міністерство рільництва Австрії бронзовою нагородою відзначило Антонія Матковського з Велдіжа та Едмунда Хартла зі Львова за представлені чучела[295].

У Львові чучела мисливських видів птахів експонувались 2 червня 1900 року на виставці курей, голубів та інших птахів[296]. Як свідчить судова хроніка, чучела птахів були цінними предметами, так як їх вилучали у боржників і реалізовували на аукціонах[297]. Чучела диких тварин застосовували як навчальні унаочнення. Зокрема, вони експонувались на виставці шкільного приладдя, яка відбулась у Львові 28-30 червня 1914 року[298]. (Додаток № 78).

---

[294] Wystawa gospodarezo-rolnicha w Krakowie.// Gazeta lwowska. – 1869. – № 139.– S.2.

[295] Nagrody na wystawie lwowskiej przyznane przez komitet sędziow. // Gazeta lwowska. – 1874. – № 244.– S.1.

[296] I. Wystawa drobiu, golebi i snnego ptactwa // Gazeta lwowska. – 1900. – № 127.– S.4.

[297] Sądowa hala aukcyjna we Lwowie // Gazeta lwowska. – 1913. – № 233.– S.10.

[298] Wystawa środków szkolnych // Gazeta lwowska. – 1914. – № 145.– S.3.

6. Виставки мисливських собак

Людина у процесі життєдіяльності рухається еволюційним шляхом, підвищуючи ефективність своєї праці у різних галузях. В період мезоліту людині вдалося приручити диких тварин, з'являються перші собаки, близькі до вовка [299] . Сьогодні полювання з мисливським собакою приносить мисливцю не лише більше трофеїв, але й незрівнянне задоволення від спостереження за хорошою роботою собаки, відчуття присутності надійного помічника, надає азарт і емоційну насиченість полюванню. Більше того, за якістю собак було видно соціальний статус людини, що з ними полювала, так як їх утримання вимагало великих коштів. [300] Тогочасні дослідники відзначали, що Великобританія є найбагатшою країною Європи, тому там на високому рівні проводять полювання з собаками, а англійці виявляють найбільшу любов до собак[301]. Хоча й мисливське собаківництво найбільше було розвинуте у Великобританії, найбільше собак було в Франції, а саме: 75 собак на 1000 мешканців, у Німеччині – 31 собака, у Англії – 38 собак[302].

Галичина у досліджуваний період була однією з найвідсталіших частин Європи, і мисливське собаківництво не мало широкого застосування. Гуцули практично взагалі не використовували собак на полюванні. На рівнинних територіях дозволити тримати собаку міг лише поміщик, гайовий чи писар[303].

З метою демонстрації мисливських навиків собаки та підвищення власного соціального статусу мисливці організовували у Львові чисельні виставки собак мисливських порід. Історичні джерела свідчать, що до часу організації в Галичині виставок мисливських собак, їхні власники збирались на мисливські випробування собак. Так, у 1885 році у готелі «Жорж» зібрався спеціальний організаційний комітет під керівництвом графа Альфреда

---

299 Аксаков С. Т. Охота пуще неволи. – К.: Дніпро, 1991. – 589 с.
300 .Łoboś S. Myśliwstwo polskie w obcej prasie łowieckiej//Łowiec.– 1910. – № 18. – S. 216.
301 de la Rue F. W Europie//Łowiec. – 1887. - № 7. – S. 116-119.
302 Drobiazgi myśliwskie //Łowiec Polski – 1901. – № 15 . – S. 14.
303 Українське народознавство / За заг. ред. С. П. Павлюка. – Львів: Фенікс, 1994. – С. 329.

Потоцького, графа Альберта Цетнера, майора – графа Хорінського. Організатори запрошували власників мисливських собак у весняний період збиратись щотижня в суботу о 13.30 на площі Святого Юри, після чого буде організований транспорт для поїздки за місто[304]. Вперше у Львові виставка собак, живих птахів, голубів, добутої дичини була запланована на 1873 рік, однак вона не відбулась[305]. Вперше у Львові була організована 5 червня 1894 р. велика загальногосподарська Галицька виставка. Всього на виставці було відкрито 130 павільйонів, а мисливський павільйон займав площу 300 м^2 [306].

Граф Владислав Замойський виступив з ініціативою – організувати в рамках цієї виставки у період з 21 по 23 вересня 1894 року також й виставку собак[307]. Було створено виконавчий комітет під керівництвом Владислава Федоровича. [308] Метою цієї виставки була пропаганда мисливського собаківництва та мотивування власників собак до організації кінологічного товариства для розведення породистих собак[309]. Учасники виставки повинні були сплатити організаційний внесок. Але для незаможних власників собак за рішенням організаторів участь була безплатною. Планувалось поділити собак на три групи: мисливських, службових, декоративних. Для заохочення до участі у виставці планувалось преміювання учасників. Спонсорувати премії зголосились Галицьке господарське товариство та Галицьке лісове товариство[310].

Плани організаторів виставки не були результативними. За тиждень до запланованої дати відкриття виставки «Газета Львівська» опублікувала оголошення щодо відміни виставки через малу кількість поданих заявок[311]. (Додаток № 82). Великий поштовх в організації кінологічних тренувань

---

304 Gonitwy myśliwskie // Gazeta lwowska. – 1885. – № 263. – 22 stycznia. – S.3.
305 Jeneralna dyrekcya wystawy// Gazeta lwowska. – 1873. – № 206.– S.3.

306 Łowiectwo na powszechnej wystawie krajowej / Łowiec. — 1894. — №~6. — S.~81—83.
307 Wystawa psów // Łowiec. – 1894. – № 6. – 16 s.
308 Wystawa.// Gazeta lwowska. – 1894. – № 203. – S.5.
309 Nowe deklaracye// Gazeta lwowska. – 1894. – № 8. – 12 stycznia. – S.4.
310 Wystawa.// Gazeta lwowska. – 1894. – № 8. – S.4.
311 Wystawa.// Gazeta lwowska. – 1894. – № 212. – S.5.

мисливських порід собак дала організація у Львові Клубу з догляду та дресирування мисливських собак. Рішення про організацію Клубу було прийняте Галицьким мисливським товариством на зборах, 4 березня 1905 року, а вже 23 травня 1905 року був схвалений статут товариства[312, 313]. Головною метою товариства були контроль за чистокровним розведенням мисливських порід собак, допомога власникам собак в імпорті та експорті, організація виставок[314]. Крім статуту товариства були затверджені правила поведінки його членів, що визначали правила придбання собак, обміну, дарування, дресирування, ведення книги родоводів[315]. Відповідно до рішення зборів товариства від 3 липня 1906 року сума членських внесків в залежності від соціального статусу складала 5-10 крон[316].

Вперше Клуб догляду та дресирування мисливських собак організував виставку 4-5 липня 1908 року. Тогочасна преса відзначала, що вперше до виставки залучені професійні кінологи з усієї Галичини[317]. У липневому номері мисливський фаховий часопис «Ловець» на першій сторінці повідомляв, що для участі у виставці надійшло більше сотні заяв від власників кращих собак Галичини. Відзначалось, що участь у виставці має намір взяти граф Сечені виставляючи сімох норних собак.[318]

Виставка була організована у виставковому павільйоні парку Кілінського (сучасний Стрийський парк) у Львові під протекторатом князя Андрія Любомирського. Для участі у виставці претендент, який виставляв собак, повинен був заповнити розлогий формуляр. Участь у виставці собак була платною і плата коливалась від 8 до 50 крон в залежності від виду

---

312 Sołowij W. Klub dla hodowli i tresury psów myśliwskich//Łowiec. – 1905. - № 12. – S. 140-141.
313 Krogulski S. Pół wieku//Łowiec. – 1929. – № 9. – S. 133-135.
314 Statut galicyjkiego Klubu dla hodowli i tresury psów myśliwskich//Łowiec. – 1905. - № 12. – S. 140-141.
315 Regulamin Galicyjskiego Klubu dla hodowli i tresury psów myśliwskich //Łowiec. – 1905. - № 12. – S. 144-145.
316 Galicyjski klub hodowli i tresury psów myśliwskich // Łowiec – 1907. – №1. – S. 9.
317 I.Wystawa psów wszystkich ras//Łowiec. – 1908. - № 11. – S. 121.
318 Wystawa , psow myśliwskich i zbytkownych//Łowiec. – 1908. - № 13. – S. 145.

випробувань, на яку передбачалось виставляти собаку. Також передбачались грошові винагороди власникам собак, а саме: за перше місце – 30 крон, друге – 20 крон, третє – 10 крон. Випробування проводили окремо для кожної породи собак. Для участі собаки у виставці передбачався ветеринарний огляд, який проводив львівський ветеринарний лікар. Собаки, які були допущені до участі у виставці, були забезпечені безоплатним спеціальним харчуванням, яке було представлене фірмою Fattinger & Co з Відня.

Встановлювались обмеження щодо участі собак у виставці: не допускали щенистих, або щойно після пологів сук, собак, які не піддавались виконанню наказів судді. Для відзначення собак були встановлені такі титули: «Чемпіон», «Переможець», а також похвальні грамоти. Рішення судді не можна було оскаржити у жодному із судів, але можна було внести протест до Клубу протягом 8 днів після закінчення виставки, обґрунтовавши протест та доплативши 20 крон, які залишаться в Клубі, якщо керівництво визнає протест необґрунтованим.

Для зручності учасників змагань секретаріат безкоштовно підготував плакати такого змісту: «Не годувати», «Не випускати», «Ціна продажі …. крон». Всі інші оголошення на виставці можна було подавати лише за дозволом організаторів виставки. На дозволі повинна була стояти печатка Клубу.

Суддями на виставці були Франц Краус-Штенгберг, Круше з Чернівців, Товарніцькій з Борислава, Каммерер з Відня. Керівниками виставки виступили Товарніцький та Альберт Мнішек – віце-президент Клубу[319].

Нагороди на виставці отримали собаки різних порід: з домашніх видів бернардинці довгошерсті та короткошерсті, ньюфаундленди, були шотландські вівчарки (коллі), бульдоги, німецькі боксери, італійські гончаки, спанієлі; з мисливських видів – короткошерсті німецькі гончаки, німецькі довгошерсті гончаки, пойнтери, сеттери, англійські сеттери, ірландські

[319] Program wystawy psów myśliwskich i zbytkownych urządzanej przez galic. Klub hodowli i tresury psów myśliwskich we Lwowie w dniach 4. i 5. lipca 1908 roku //Łowiec. – 1908. - № 11. – S. 127.

сеттери, спаніелі, норні короткошерсті, норні карликові, норні довгошерсті, фокстер'єри, гончаки довгошерсті та короткошерсті[320].

По закінченні виставки у тодішній фаховій галицькій пресі були опубліковані схвальні відгуки про неї. Так, «Ловець» писав, що перша виставка породистих собак, яка відбулась завдяки старанню «Галицького клубу з догляду та дресирування собак» у співпраці з буковинською «Спілкою розведення породистих собак», мала позитивний вплив на розведення мисливських собак. Особливий інтерес з'явився до гончаків, яких на цій виставці було представлено 87. Особливо репрезентативними були англійські гончі. І тут добре постаралась псарня зі світовою славою «My Darling». Завдяки виставці Галичина збагатилась привезеними на виставку породистими собаками, яких було придбано галицькими мисливцями. Велику подяку за організацію виставки висловили князю Андрію Любомирському, який здійснював патронат, та князю Вітольду Чарторийському, який своїми грошовими пожертвами сприяв проведенню виставки на високому рівні. Великі суми коштів та матеріальних пожертв у фонд виставки були направлені графами Стадницьким, Бєльським, Скшинським, Монтером, доктором Ямпольським, Дзіковським, Пашковським, Крусхеом, професором Хальбаном, керівником буковинської спілки доглядачів собак – паном Круше[321]. (Додаток № 83).

Лихоліття Першої Світової війни призупинили проведення у Львові виставок мисливських собак. Перша післявоєнна виставка була організована в рамках загальнопольської спортивної виставки 3-16 червня 1927 року. На відкриття виставки о 12 годині прийшли керівники міста Львова, Львівського воєводства, Міністр внутрішніх справ Складовський [322]. В організації виставки активну участь взяли Малопольське мисливське товариство, Львівська спілка любителів собак, Львівська ветеринарна академія, Польська

---

[320] Łowiec. – 1908. - 15. – S. 169-172.
[321] Mniszek A. I. Powszechna wystawa psów rasowych we Lwowie//Łowiec. – 1908. - № 14. – S. 157-158.
[322] Otwarcie I. Wystawy Sportowej we Lwowie. // Łowiec. – 1927. – № 7. – S.132.

спілка з розведення породистих собак[323]. (Додаток № 86). Друга повоєнна виставка собак була організована у Львові 24-26 червня 1932 року[324]. (Додаток № 88). Всього на виставці було представлено 102 собаки, в тому числі – 43 мисливські. Організатори виставки за прикладом Варшави прагнули організовувати щорічно у Львові виставки мисливських собак. Залізниця навіть давала пільги для власників собак, які повинні були приїхати до Львова, але цього було недостатню, щоб велика кількість учасників з інших міст брала участь. Головними організаторами виставки виступило Малопольське рільниче товариство, Академія ветеринарії у Львові, Львівська державна комендатура поліції. Окрему подяку організатори висловили львів'янину Вітольду Зембіцькому, який прислужився до розвитку галицької кінології «Каталогом польської кінологічної книги», що був широко презентований на виставці[325]. (Додаток № 90).

На 3-5 червня 1933 року була запланована загальнопольська виставка собак в рамках XIII Східного ярмарку, що проходив у Львові. Претенденти на участь повинні були подати заявку до 27 травня 1933 року[326].

З 5 по 30 вересня 1936 р. була організована мисливська виставка, присвячена 60-річчю заснування Малопольського мисливського товариства. На цій виставці відбувся також показ мисливських собак[327]. У цьому ж році у програмі Східних ярмарків у Львові була запланована виставка собак. Організатором заходу виступила Львівська філія «Польського союзу породистих собак» у Варшаві. Слід відмітити, що відповідно до статуту однією з головних цілей товариства була підтримка мисливського

[323] O wystawie psów we Lwowie // Łowiec. – 1927. – № 9. – S.163.
[324] Ogłoszenia // Łowiec – 1932. – № 13-14. – S.178.
[325] Wystawa psów we Lwowie w dniach 24, *25,* 26 czerwca 1932 r. Sprawozdanie sedziowskie // Łowiec – 1932. – № 13-14. – S. 178- 182.
[326] Przypomnienie // Łowiec Polski – 1933. – № 15 . – S.183.
[327] Mniszek A. Wystawa łowiecka (od 5 do 30 września b.r.)/ Albert Mniszek//Łowiec. – 1936. – № 9. – S. 149.

собаківництва[328]. Учасники виставки – члени спілки повинні були за собаку сплатити 1,5 злотого, інші – 3 злоті[329]. 20 вересня 1936 року Малопольське мисливське товариство організувало виставку «День собаки» у Львові, в рамках виставки «Наші ліси і охорона породи». Учасників змагань могли пройти лише з собакою у наморднику та ветеринарним свідоцтвом. Вхідний квиток коштував 50 грош. Учасники змагань поділялись на групи: мисливські собаки та службові для охорони кордону[330]. Слід відмітити, що в 1936 році у Львові було зареєстровано 10580 собак, їхні власники сплатили 160 тис. злотих податку [331] . (Додаток № 92). Організатором змагань виступило Малопольське мисливське товариство (Додаток № 93). У 1937 році (12-13 вересня) у Львові була організована загальнокрайова виставка собак в рамках «Східних ярмарків». У цій виставці зголосились взяти участь 149 учасників, а реально взяли участь 142[332]. (Додаток № 94).

У 1938 році Львівська філія Польської кінологічної спілки (11-12 вересня) організувала загальнокрайову виставку собак в рамках «Східних ярмарків». Організатори «Східних ярмарків» представили для диспозиції 108 боксів для утримання собак. Оцінку здоров'я собак проводив асистент Львівської академії ветеринарної медицини Здіслав Шмідт. Всіх собак було поділено на чотири групи: мисливські, тер'єри, строжові собаки, кімнатні. На виставці виступила 91 доросла собака та 10 щенят. В тому числі були представлені: 1 сетер ірландський, 2 – англійські, 4 німецькі гончі, 6 спанієлів, 10 собак нірних порід, 4 шотландські фокстер'єри. Суддею у категорії мисливських собак була інженер Ярена Водзінські[333].

---

[328] Statut małopolskiego towarzystwa łowieckiego stowarzyszenia zarejestrowanego //Łowiec. – 1938. – № 21-22. – S. LXX – LXXIV.
[329] Dzień psa // Wschód. – 1936. – № 18. – S.6.
[330] „Dzień psa '' we Lwowie // Mój pies. – 1936. – № 9. – S. 2.
[331] Kronika // Mój pies. – 1936. – № 2. – S.17.
[332] Sprawozdanie z Wystawy Psow Rasowych na Targach Wschodnich we Lwowie w dniach 12 i 13 września 1937 r. // Mój pies. – 1937. – № 10. – S.15.
[333] Sprawozdanie z Ogolnokrajowej Wystawy Psow Rasowych na Targach Wschodnich we Lwowie w dniach 11 i 12 września 1938 roku. // Mój pies. – 1938. – № 11. – S.12.

Львівські власники мисливських порід собак мали можливість вдосконалювати мисливські якості собак, здаючи їх на навчання до професійних дресирувальників. Оголошення з пропозиціями про надання послуг з дресирування собак часто публікували у мисливській періодиці. Зокрема, Флоріан Войцеховський надавав такі послуги. (Додаток № 101).

А Львівський відділ «Польської спілки породистих собак» пропонував місцевим власникам мисливських собак польові випробування під наглядом фахових суддів – доктора Т. Мархлевського та доктора Я. Робля. Вартість участі у змаганнях становила 5-10 злотих, а переможці отримували від 30 до 100 злотих. (Додаток № 102).

7. Розвиток мисливської зброярської галузі середини XIX – початку XX ст.

Велику роль в ефективності мисливського господарства відіграють знаряддя полювання, які використовують мисливці. Однією з складових галузі мисливського господарства є виробництво та торгівля вогнепальною мисливською зброєю. Тогочасні дослідники вказували, що у 1906 році мисливство Галичини принесло працівникам галузі дохід на суму 1232999 крон. У зброярській галузі було працевлаштовано 2500 осіб з фондом оплати праці на суму 1 млн. крон, тобто, кожен працівник отримував по 400 крон за рік. За оренду права полювання сплачували 182999 крон, а за організацію колективних полювань (нагінка, транспорт) – 50 тис. крон. Автор не деталізував конкретну суму отриманих доходів зброярів, лише відзначено, що вони щороку заробляли по декілька десятків тисяч крон[334]. На думку Шехтеля і Рожинського, доходи від мисливського господарства у Галичині на початку XX ст. складали 31,8 млн. крон, з яких доходи зброярів становили 250 тис. (Детальніше у таблиці 7.1.).

[334] O ustawie łowieckiej. // Słowo Polskie– 1907. – № 62. – 6 lutego. – S.3.

Таблиця 7.1.

Економічна діяльність мисливських господарств Австро-Угорської імперії [335]

№ п/п	Статті доходів та витрат	Сума, тис. крон
1.	Добута дичина	1635,4
2.	Оренда мисливських угідь	3896,4
3.	Зарплата працівників мисливського господарства	19995,5
4.	Видача мисливських квитків	650,0
5.	Податок за право полювання	88,0
6.	Організація полювання	4824,6
7.	Переробна промисловість (трофеї, шкури)	462,6
8.	Продукція зброярів та легкої промисловості	250,0
	Всього	31802,5

З історичних джерел відомо, що у Галичині вогнепальну зброю почали використовувати досить рано. У Львові перші зброярські майстерні були засновані у 1468 році за правління Казимира Ягелончика [336]. Статистика Галичини середини XIX ст. відзначає, що підприємства, які виробляли зброю, відносились до групи ремісників металевих виробів, серед яких були бляхарі, цвяхарі, гути по виробництву заліза та міді, виробники голок, котлів, ковалі, гончарі, майстри з плетіння сіток, купці, які торгували виробами цієї групи.

Статистичні дані свідчать, що у 1866 році у Львові нараховувалось 5 зброярських підприємств, 43 слюсарських, 39 бляхарських, 27 ковальських. Слід відзначити, що у Львові були зосереджені зброярські майстерні, і лише по 3 підприємства знаходилось у Краківському, Стрийському та Жовківському округах, дві майстерні – у Жешівському окрузі, по одній – у

---

[335] Rożyński F., Schechtel E. Ekonomiczne znaczenie łowiectwa dla naszego kraju. – Warzsawa:Nakładem polskiego towarzystwa łowieckeigo, 1921. – S. 11-17.
[336] Broń myśliwska. // Rocznik myśliwski na rok 1886. – Warszawa, 1886. –S.94.

Коломийському, Перемишльському, Тарновському та Вадовіцькому. (Детальніше у таблиці 7.2.).

Таблиця 7.2.

Наявність ремісничих майстерень у Галичині (1868 р.)[337]

	Зброярські	Слюсарські	Бляхарські	Воробництво цвяхів	Виплавка заліза	Кузні
Місто Львів	5	43	39	3		27
Округи (обводи)						
Коломийський	1	13	8			108
Львівський		6	2	1		106
Перемишський	1	18	13	1		57
Самбірський		9	4	1	1	194
Сяноцький		27	11		2	146
Станиславівський		17	14			127
Стрийський	3	13	5		6	102
Жовківський	3	16		1	2	163
Чортківський		1	5			5
Тернопільский			3			2
Золочівський			6			4
Краківський	3	61	35	2	1	161
Жешівський	2	17	12			104
Тарновський	1	26	25			139
Вадовіцький	1	18	12	2	4	140

Статистичні дані за 1890 рік свідчать, що у Галичині було 16 майстерень, які ремонтували та виготовляли мисливську зброю, в яких

337 Wykaz przedsiębiorstw przemysłowych w Galicyi z koncem roku 1866. ułożony na podstawie sprawozdań, przez galicyjskie Izby handlowe wypracowanych.// Dodatek tygodniowy do Gazety Lwowskiej. – 1868. – № 33 – S. 174.

працювало 65 робітників. А всього це заняття давало роботу 163 особам.[338] Інші статистичні дані вказували, що в 1890 році у Галичині було аж 19 зброярських фірм, що становило 3,41 % від 539 зброярських фірм, які налічувались в Австрії[339]. У 1884 році у місті Львові було лише 4 зброярські фірми, що обслуговували мисливську галузь, враховуючи її специфіку. Для порівняння: столярів було 124, слюсарів – 49, ковалів – 25, ножарів – 7, ремонтники газових труб – 1, шевців – 375[340].

Слід відмітити, що зброярів готували у школі святої Ельжбєти у Львові. У 1891 році тут навчалось 8 учнів на шевців, 12 – на слюсарів, 8 – на кравців, 8 – на столярів, 4 – на мулярів, 4 на пічників, 7 – на бляхарів, 4 – на ковалів, 8 – на кімнатних малярів, 5 – на різників та 2 – на зброярів[341].

Промисловий довідник за 1912 рік вказував, що у Львові діяло 7 підприємств з виробництва та торгівлі зброєю, а саме: Галицька мисливська спілка (Львів, вул. Кароля Людвіка, 1), керівник – Альфред Дзіковський, Болеслава Янковського (Чарнецького, 2), Стефана Пєлецького (Академічна, 4), Амброзія Соболти (Замкова, 11), Тадеуша Святкевича (Зублікевича, 13), Валеріана Шадковського (Бернадинська площа, 2), Казимира Табачковського (Кароля Людвіка, 3). У Перемишлянському повіті зброярські фірми мали Стефан Крисяк, Ян Крук та Йозеф Крисяк, Людвік Цесля, у Жешівському – Адольф Рутовський, у Тарнові Кароль Біртус та Кароль Дудзінський (вул. Краківська), у Золочеві – Францішек Круковецький, у Рожнятові – Антоній Пальчинській[342].

Щоб стимулювати виробництво зброї, органи державної влади Галичини широко застосовували надання безпроцентних, або під низький

[338] Katalog powszechnej wystawy krajowej we Lwowie w 1894 roku . – Lwów: Drukarnie Pillera i spółki, 1894.
[339] Wykaz przedsiębiorstw przemysłowych według stanu z r. 1890 // Rocznik statystyki Galicyi: rok IV. 1892-1893. – Lwów: I. związkowa drukarnia, 1893. – S. 266.
[340] Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich / pod red. F. Sulimirskiego, B. Chlebowskiego, W. Walewskiego. – Warszawa: Wiek, 1884. – S. 510.
[341] Szkoły uzupełniające we Lwowie // Gazeta Narodowa. – 1891. – № 158.– S.2.
[342] Dział IV. Przemysł metalowy. Rusznikarstwo (broń myśliwska). // Skorowidz premzslowo- handlowy Krolestwa Galicyi II wydanie. Lwów:1912. – S.458.

відсоток, кредитів. Зокрема, у 1901 році влада Галичини на 10 років виділила безпроцентний кредит зброярському майстру Петру Ярошу в розмірі 2000 крон[343], у 1904 році К. Дудзінському з Тарнова було виділено 3 тис. крон під 3 % річних. Сплачувати кредит він повинен був двадцятьма рівними долями, починаючи лише 1 липня 1904 року[344], а у 1905 р. 5 тис. крон виділено Болеславу Янковському зі Львова під 3 % річних[345].

З метою реклами вогнепальної зброї для полювання у місцевих часописах подавали відповідні оголошення, хоча деякі автори зазначали, що при виборі зброї потрібно бути космополітом і не піддаватись на рекламу проплачених статей, які рекламують зброю місцевих товаровиробників[346]. Першою рекламою щодо реалізації зброї у Львові була реклама Боніфація Штіллера, опублікована у 1863 р. Господарська діяльність Боніфація Штіллера у Львові була припинена у 1878 році. З нагоди закриття складу був проведений повний розпродаж товару. Про перший та єдиний у Галичині магазин мисливської зброї і мисливських знарядь (площа Ринок, 22), заснований у 1852 році Францішком Ерліхом, йдеться у рекламі (1883 р.). Починаючи з 1879 року з'являється реклама зброярської фірми Казимира Табачковського. У пресі відмічалось, що львівський зброяр Казимир Табачковський у 1877 році на Крайовій промислово-рільничій виставці за

343 Pożyczki bezprocentowe dla rękodzielników. // Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1910 przytem index tych alegatów od 713 do 875. – Lwów, 1910, – S.3341.

344 Pożyczki bezprocentowe dla rękodzielników. // Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1904 przytem index tych alegatów od 1 do 337. – Lwów, 1904, – S.2152.

345 Pożyczki bezprocentowe dla rękodzielników. // Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1905 przytem index tych alegatów od 338 do 675. – Lwów, 1905, – S.1825.

346 L. G. Dziubiński.Korespondencye // Łowiec – 1902. – № 10. – S.117.

представлену колекцію мисливської зброї був нагороджений дипломом за заслуги [347].

У період з 1884 по 1890 рр. у Львові, спочатку у готелі «Жорж», а пізніше на вул. Крутій, 1 можна було купити мисливську зброю від фірми Мольнара. У деяких оголошеннях відзначалось, що фірма Мольнара є правонаступницею зброярської фірми Т. Вишновецького. У 1880 році у часописі «Ловець» публікується оголошення щодо реалізації у Львові мисливської зброї від відомого зброяра Т. Вишновецького.

У 1885 році у Львові на площі Галицькій відкривається зброярська фірма Яна Сокольніцького. У рекламі повідомлялось, що фірма ремонтує, продає та модернізує мисливську зброю всіх систем та калібрів. Відзначалось, що Скольницький 14 років співпрацював з відомим Львівським зброярем Т. Вишновецьким.

У період з 1883 по 1896 рр. регулярно з'являється реклама зброярської фірми Я. Колієвича, що з 1883 р. знаходилась у Львові по вулиці Чарнецького, 6, а у 1896 р. – по вул. Словацького, 8. Крім торгівлі зброєю у магазині Яна Колієвича можна було придбати також собак породи «сеттер».

З 1889 р. мисливці Львова мали змогу придбати зброю та набої у спеціалізованому магазині Стефана Пєлецького, який знаходився на площі Катедральній, 3, а пізніше – на площі Капітульній, 3 (1890 р.) та на Мар'яцькій площі біля готелю «Жорж» (1904 р.).

Все ж у пресі мисливці висловлювали незадоволення якістю набоїв, які виготовляли на фірмі Пєлецького. Зокрема, граф Володимир Дідушицький мало не позбувся пальців рук після пострілу з рушниці, зарядженої патроном фірми Пєлецького. На думку графа, це сталось через те, що патрони були заряджені шротом № 2 у поєднанні з бездимним порохом[348].

---

[347] Dział urzędowy Komitetµ Wykonawczego krejowej Wystawy rolniczej i przemysłowej r. 1877 we Lwowie. // Wystawa krajowa rolnicza i przemysłowa organ komitetu wystawy. – 1877. – № 24. – S.2.

[348] Włodzimierz hr. Dzieduszycki Kronika. // Łowiec – 1914. – № 1. – S.13.

У період з 1889 по 1902 рік активно публікує оголошення та рекламу зброярська майстерня В. Я. Шадковського і Я. Ф. Копчинського («W. J. Szadkowski i J. F. Kopczynski»), яка знаходилась у Львові на площі Бернардинській, 1 та у готелі «Саський» по вул. Батори, 20. Схвальні відгуки про зброярську фірму В. Шадковського та С. Копчинського розмістив у журналі «Ловець» Л. Стаженський, відзначивши, що рушниці й інша зброя є дуже якісними. Автор визнав, що купивши їхню зброю, не користується англійськими, французькими та німецькими рушницями, які придбав попередньо[349]. Помер Станіслав Копчинський на 46 році життя у 1910 році[350].

У 1901 році по вул. Чарнецького, 2 знаходилась зброярська майстерня Болеслава Янковського, де крім мисливської зброї можна було придбати револьвери для власної оборони. Також мисливці мали змогу здати на комісію стару зброю. У 1900 році мисливську зброю також можна було придбати у магазині Е. Махайського, який знаходився на роздоріжжі вулиць Ягеллонської та 3-го травня. У 1903 році на площі Стрілецькій, 1 зброєю власного виробництва торгував А. Соболта. В оголошенні відзначалось, що його зброярська майстерня нагороджена у 1894 році відзнакою Міністра торгівлі Австрійської імперії. У 1922 році мисливці Львова мали змогу придбати мисливську зброю у зброяря Ф. Гондека по вул. Бурлярда, 2 та Баторія, 30.

На початку XX ст. у Львові на вулиці Шайнохи діяла зброярська фірма «Доротеум», яка спеціалізувалась на комісійній торгівлі та ремонті мисливської зброї. У 20-тих роках XX ст. з’явилась реклама зброярської фірми Станіслава Копчинського, заснованої у 1899 році, про реалізацію мисливської зброї різних систем. Фірма знаходилась у Львові по вул. Бернардинській, 3.

У тридцятих роках XX ст. у Львові (вул. Академічній, 3) Я. Бєньковський володів магазином зброї. За цією ж адресою Людвик Гошовський реалізовував зброярське масло «Роскаль» для чищення зброї. У

[349] L. Stazenski Korespondencye // Łowiec – 1901. – № 2. – S.25.
[350] Zmarli // Gazeta lwowska. – 1910. – № 247.– S.3.

1939 році у Львові на вул. Легіонів, 3 функціонував магазин мисливської вогнепальної зброї Е. Дмитраха.

У Галицькій пресі широко рекламували зброярське масло «Полмінол», яке виготовляли на державній фабриці мінеральних речовин «Полмін». Відмічалось, що масло не містить будь-яких шкідливих складників.

У 1926 році у Львові на площі Мар'яцькій, 4 відкрито мисливський зброярський магазин. Керівником магазину був зброяр Теофіл Мілош. Цей магазин був філією «Варшавської мисливської спілки», організованої у 1904 році після реорганізації Варшавської зброярської фірми Б. Рончевського, заснованої у 1878 році. Акціонерами-засновниками організації були такі відомі мисливці як Ян Штольцман, Владислав Сломчинський, Станіслав Ліллпоп, Станіслав Заборовський, Антоній Вольчинський. У 1911 році було придбано електричний механічний верстат, який автоматично заряджав патрони. Під час першої Світової війни виробництво та торгівля зброєю практично припинились. Лише у 1921 році нормалізувались післявоєнні відносини і відновилось виробництво та торгівля. З метою збільшення можливості реалізації зброї та набоїв «Варшавська мисливська спілка» організувала окрім Львова філії магазину у головних містах Другої Речі Посполитої. Зокрема, у 1924 році відкрилась філія у Вільнюсі на вул. Вільнюській, 10. Її керівником став Александр Рончевський – син засновника фірми; у 1925 році – в Познані на вул. Пєрацького, 12. У 1904 році у спілці працювало 10 осіб, а у 1935 році їх було вже 130.[351]

У 1934 році магазин товариства у Львові був радикально реорганізований і розширено асортимент товарів: тут з'явились спортивні товари для заняття тенісом, легкою атлетикою, стрільбою з лука, футболом та зимовим туризмом.

Крім спеціалізованих мисливських магазинів мисливську зброю можна було придбати й в офісах мисливських товариств. Як свідчать оголошення у тогочасній мисливській періодиці, мисливську зброю наприкінці ХІХ ст.

[351] Warszawska spółka myśliwska. Fabryka amunicji i śrutu: Katalog. – W-wa: WFA, 1935. – S. 2-5.

можна було придбати у Галицькому мисливському товаристві, офіс якого знаходився на вул. Театральній,18. Після Першої Світової війни товариство з політичних міркувань було перейменоване на Малопольське мисливське товариство. У двадцятих роках ХХ ст. зброю можна було купити в офісі товариства за адресою: м. Львів, вул. Міцкевича, 6.

Зброю також можна було придбати й у приватних осіб. Зокрема, у Львові приватно на вул. Ягелонській, 3 можна було придбати 5 рушниць, а по вул. Домініканській реалізовували роги лані, оленя та 7 одиниць зброї. Крім власне вогнепальної зброї у спеціалізованих магазинах для мисливців реалізовували й мисливські аксесуари.

При Другій Речі Посполитій у Галичині у 20-тих роках ХХ ст. у Кракові зброю можна було придбати у першій зброярській майстерні Йозефа Спліхаля молодшого (вул. Славківська, 16). На вул. Ринок, 9 у Кракові Владислав Скопський пропонував великий вибір мисливської зброї (більш як 200 видів).

З утвердженням на території Галичини після Першої Світової війни Другої Речі Посполитої мисливська зброярська галузь набирає промислового характеру. Так, 5 липня 1922 року Львівський завод зброї «Арма» викупив нерухомість у панів Мар'яна Брилінського та Володимира Іжинського, що складалась з житлового будинку площею 1200 м^2 на площі Бема. За короткий час після придбання було проведено капітальний ремонт будівлі та добудову площею 120 м^2. 4 серпня цього ж року «Арма» укладає з Міністерством оборони Польщі додаткову угоду щодо оренди на 20 років інших 9 будинків загальною площею 2500 м^2 [352] . Виробництво зброї було налагоджено швидко, так як ще до оренди приміщень фірма вже придбала станки для її виготовлення. У наступному 1923 році Малопольське мисливське товариство прийняло пропозицію співпраці з Львівським заводом з виготовлення зброї «Арма» і перенесло офіс товариства до його магазину по вул. Лінди, 9[353]. В подальшому, Львівський завод з виготовлення зброї «Арма» було

[352] ARMA// Łowiec – 1922. – № 10. – S.11.
[353] Sprawy Towarzystwa// Łowiec – 1923. – № 1. – S.1.

реорганізовано у Львівську мисливську спілку та випущено акції. 11 лютого 1928 року відбулись щорічні збори членів Львівської мисливської спілки з метою ухвалення фінансового звіту за 1927 рік. За результатами звіту було ухвалене рішення про сплату 10 відсотків за акціями спілки, що була зареєстрована за тією ж адресою, що й Львівський завод зброї «Арма»[354]. З метою кращої реклами мисливських товарів спілкою випускались ілюстровані каталоги з зазначеними цінами.

Зважаючи на те, що мисливська зброя є специфічним товаром, якість якого можна встановити лише під час стрільби, зброярі на засіданні Львівської торгової палати підтримали проект змін до закону, відповідно до яких всі випробування зброї повинні відбуватись виключно у державних зброярських закладах.[355] З цією метою у Львові було організовано публічний міський тир. У 1891 році з метою заощадження міських коштів її передали в оренду приватним особам. Мисливці обурювались діями влади Львова, бо їх позбавили можливості швидко випробувати та пристріляти мисливську зброю у Львові, для цього потрібно було виїжджати за місто[356].

Виробники зброї були добрими знавцями вогнепальної зброї. Іноді розгляд у судах справ, пов'язаних з використанням мисливської вогнепальної зброї у побутових конфліктах, потребував фахівців, які б консультували суддів при винесенні судових ухвал[357]. Зокрема, великий резонанс викликало вбивство 12 квітня 1908 року намісника Галичини, графа Андрія Потоцького. Консультували суд у цій справі в якості судових експертів зброярі Мольнар[358] та Янковський[359]. Так, на судовому засіданні від 30 червня 1908 року виступив експерт Янковський, який дав вичерпну характеристику зброї,

354 Sprawozdanie Lwowskiej Spółdzielni Myśliwskiej za rok 1927. // Łowiec – 1928. – № 5. – S.79.
355 Lwowska Izba handlowa i przemyslowa// Gazeta lwowska. – 1890. – № 102.– S.5.
356 Strzelanie do celu. // Gazeta Narodowa. – 1891. – № 148.– S.2.
357 Sprawa Kazimierza Rozwadowskiego. // Słowo Polskie– 1898. – № 190. – 11 sierpnia. – S.1.
358 Tajemnicze morderstwo. // Słowo Polskie– 1907. – № 583. – 26 grudnia . – S.7.
359 z Izby sądowej. // Gazeta lwowska. – 1909. – № 74.– S.3.

з якої стріляв до Потоцького Січинський. Це був пістолет браунінг малого калібру, що відзначається великою скорострільністю – 4 постріли за одну секунду, і ця зброя має відмінну цільність і потужність: на відстані 100 кроків пробиває дошку 15 см.[360]. Експерт Мольнар дійшов до висновку, що вбивство намісника Галичини у жодному разі не можна трактувати як фатальний випадок, так як Мирослав Січинський зробив не один, а декілька пострілів[361]. У 1909 році до присяжних зброярських експертів було прийнято зброяря Казимира Табачковського[362], а у 1923 році у львівських судах консультував зброяр Збігнєв Клепінський[363]. Слід відмітити, що крім судових експертів зброярі надавали консультації страховим агентам при розгляді справ відшкодування при використанні вогнепальної зброї. Зокрема, у 1907 році зброяр Казимир Табачковський був балістичним експертом в одній із страхових компаній[364].

Історичні джерела свідчать, що на практиці продавці нерідко порушували вимоги чинного законодавства при торгівлі зброєю. Зокрема відмічалось, що зброяр Тарновський незаконно продав револьвер, і через це сталось вбивство[365], а власник зброярського магазину Єжи Купчинський (Львів, площа Бернадинська, 3) отримав від пенсіонера Едмунта Ігліцького турецький меч XV століття вартістю 900 злотих, який зобов'язався продати, але тривалий час не повертав ані меча, ані грошей. Цю справу навіть розслідувало слідче відділення Львова[366].

Траплялись й трагікомічні випадки. Так, схвальні відгуки у «Газеті Львівській» з'явилось на одного із зброярів Львова, який дізнавшись, що друкар Ян Моздєж з вул. Личаківської, 149 хотів вчинити самогубство,

---

360 Proces Siczynskiego // Słowo Polskie– 1908. – № 289. – 25 czerwca . – S.11.
361 Proces Siczynskiego // Słowo Polskie– 1908. – № 302. – 1 lipca. – S.2.
362 Losowanie sędziów przysięgłych. // Gazeta lwowska. – 1909. – № 239.– S.4.
363 Akt oskarżenia // Kurjer Lwowski – 1923. – № 1. – 1 stycznia. – S.4.
364 Zakład ubezpieczeń robotników od wypadków // Słowo Polskie– 1907. – № 451. – 28 września. – S.3.
365 Rewizya // Gazeta Narodowa. – 1900. – № 314.– S.2.
366 Miecz turecki p XV. w. nie może wrócić do właściciela! // Kurjer Lwowski – 1935. – № 282. – 15 października. – S.3.

продав йому набої з малим вмістом пороху, які власноручно зарядив. Самогубець зробив чотири постріли, але все закінчилось легким пораненням[367].

При реалізації мисливської зброї траплялись й крадіжки. Так, з магазину зброяря Кароля Сонненсхейна (вул. Яновського, Львів) було вкрадено 4 револьвери та карабін[368], а з зброярської майстерні, що знаходилась у Львові на вул. Вроновських, 5, було вкрадено два карабіни[369]. Аналогічний випадок зафіксовано у магазині Анджея Соботки по вул. Камінського, 9. Розглядаючи зброю у приміщенні магазину, покупець несподівано вибіг з магазину зі зброєю і втік[370]. У Берліні ж випадок крадіжки виявився трагічним: покупець попросив показати зброю, після чого тричі вистрелив у продавця та втік[371].

Однією з найбільш розвинених фірм з виготовлення, ремонту та торгівлі зброєю кінця XIX – початку XX ст. була зброярська фірма Альфреда Дзіковського. Історія його діяльності у Львові починається з 1876 року, коли він викупив у львівського купця Боніфація Штіллера магазин зброї[372,373]. Через два роки, у 1878 р., він організував зброярську майстерню в якій працювало 12 майстрів[374].

У 1881 році у фаховому мисливському часописі Галицького мисливського товариства вперше опубліковано оголошення про реалізацію у Львові мисливських рушниць, карабінів, пістолетів та револьверів з патентованої фабрики М. Арендта у магазині А. Дзіковського за найнижчими цінами.

---

[367] Zamach samobójczy. // Gazeta lwowska. – 1913. – № 68.– S.4-5.
[368] Kronika policyjna. // Gazeta lwowska. – 1912. – № 44.– S.4.
[369] Skradzione karabiny. // Gazeta lwowska. – 1899. – № 136.– S.3.
[370] W złodziejskie czyny // Słowo Polskie– 1907. – № 499. – 26 października. – S.4.
[371] Napad bandycki w Berlinie // Gazeta lwowska. – 1911. – № 127.– S.3.
[372] Швагуляк-Шостак О. Курорт Боніфація. – Контракти. – 2008. – №25 (червень). – Режим доступу: archive.kontrakty.ua/gc/2008/25/18-zayavi.html?lang=ua
[373] Моршин-карпатська перлина про курорт Моршин на Прикарпатті – Режим доступу: marushchaksadyba.io.ua/s1683598/morshin-karpatska_perlina
[374] Мисливський павільйон – Режим доступу: lvivcenter.org/uk/uid/picture/?pictureid=2535

Як свідчить реклама, в подальшому асортимент зброї та супутніх мисливських товарів фірми був значно розширений. Зокрема, А. Дзіковський презентував свій магазин як єдиний у Галичині, в якому можна було купити зброю системи «Лефоше» (Lefaucheux) та «Ланкастер» (Lancaster) всіх відомих калібрів. Крім зброї, тут реалізовували патрони марки «Teschner» та «Dreyseg», ціна яких відповідно становила 2,20 та 3,50 золотих. Для мисливців, які набивали патрони самостійно, реалізовували дріб: 1 кг – 36 центів, а при купівлі 10 і більше кілограм була передбачена скидка до 34 центів. Вартість кілограму пороху коливалась від 1,42 до 3,60 золотих. Крім зброї, магазин торгував манками для приваблювання самців козулі за ціною від 0,7 до 2 золотих. Для ширшої реклами фірма на письмову вимогу розсилала розширений прейскурант товарів та мисливський календар.

В ілюстрованому календарі «Галичанин» повідомляли, що головний магазин зброї, мисливських знарядь, а також парфумерії А. Дзіковського знаходився у Львові на вул. Кароля Людвіка,1. Для приваблення потенційних клієнтів їм надавали можливість випробувати зброю при її купівлі. Вартість одноствольних рушниць становила від 6 до 25 золотих, двостволок – 24-150 золотих, двостволки марки «Ланкастер» −35-250 золотих, двостволки фірми «Teschner» та «Dreyseg» − 120-150 золотих. За 8-40 золотих можна було купити зброю для дітей. Вартість револьверів коливалась від 4,25 до 50 золотих.

Крім зброї можна було купити патрони до зброї всіх систем за ціною виробника. Вартість сотні патронів коливалась у межах 1,35-8 золотих. Для мисливців, які надавали перевагу споряджати патрони самостійно, реалізовували спеціальні ручні машинки за ціною 1-5 золотих. Для полювання продавали також спеціальні мисливські торби, одяг, шапки, чохли для зброї. У 1885 році з’явилась реклама фабрики та магазину зброї Альфреда Дзіковського, а також оголошення про продаж 500 рушниць. Відзначалось, що фірма отримала нагороду на крайовій виставці та має філію

у Тернополі[375]. Реклама зброярської фірми А. Дзіковського у Мисливському та рибальському календарі за 1885 р. пропонувала мисливцям не лише різноманітні системи зброї за найнижчими цінами, але інформували, що у Тернопільській філії можна купити зброю не лише мисливцям, але й також держслужбовцям, військовим та поліціянтам.

На мисливський сезон 1886/7 років для мисливців пропонували новинку – англійський карабін системи «Кольт» вартістю 65 золотих. Тогочасний мисливський закон, на відміну від сьогочасного, не забороняв полювати вночі. Тож для мисливців пропонували спеціальні світлові прилади для полювання на кабанів, качок, гусей. Вартість приладу разом з інструкцією користування становили 1 золотий.

Реклама зброї містилась не лише у спеціалізованих мисливських виданнях, але й у суспільних та наукових, зокрема в «Огляді» («Przegląd»), що позиціонував себе як суспільно-політичний і літературний часопис. Так, у 1888 році тут подавали рекламу мисливської зброї, але, враховуючи специфіку читачів, наголос поставили на рекламу зброї, необхідної для захисту у випадку війни. Зокрема, пропонували револьвери у будь-якій кількості за ціною 50 золотих. У рекламі, розміщеній у «Ловці» (1899 р.), крім асортименту мисливської зброї інформували про високі відзнаки фірми: 10 медалей. Для тих, хто цікавиться виробами фірми, у магазині можна було безоплатно отримати прейскурант на товари.

Вміння та навички Альфреда Дзіковського у виробництві зброї використовували органи державної влади. Він виступав зброярсько-балістичним експертом під час судових засідань у львівських судах[376]. Про високу повагу до якості зброї свідчить оголошення про реалізацію комісійної мисливської зброї від п. Ольшевської (Львів, вул. Малецького, 10). Вона вказувала, що зброя куплена у магазині А. Дзіковського.

---

375 Ogłoszenia // Łowiec – 1885. – № 7. – S.120.

376 Z Izby sądowej. // Gazeta lwowska. – 1899. – № 110.– S.3.

У 1903 році магазин подав рекламу про продаж різних видів пороху та патронів до мисливської зброї, відзначивши, що відповідно до розпорядження Міністерства війни від 6 травня 1902 року № 744 фірма отримала ліцензію на продаж австрійського пороху у Галичині та Буковині[377]. Крім того, з реклами фірми, опублікованої у «Господарському календарі», видно зміну адреси магазину зброї.

Після смерті Альфреда Дзіковського на 56 році життя (12 жовтня 1906 року) у некролозі були перераховані всі його заслуги. Він був успішним торгівцем, членом Галицького мисливського товариства, почесним членом товариства мисливців Святого Губерта, бухгалтером цих товариств, власником найкращої зброярської майстерні та магазину мисливської зброї [378]. Після смерті Альфреда Дзіковського його зброярську справу успадкував син Здіслав Дзіковський, який опублікував оголошення наступного змісту: «Маю честь повідомити, що буду й надалі добросовісно вести зброярську майстерню і магазин зброї А. Дзіковського з 30-літнім стажем у Львові, й триматиму високу планку батька»[379].

Через два роки по смерті Альфреда Дзіковського відповідно до рішення крайового суду від 20 вересня 1908 року було зареєстроване господарське товариство «Альфред Дзіковський» (Львів, вул. Кароля Людвіка, 3) з правом торгівлі та ремонту зброї[380], що свідчить, про високу довіру до його імені. Акціонерами фірми були Здіслав Дзіковський, Казимир Табачковський та Ришард Сарторі[381]. Про відмінну якість зброї, яку виготовляв А. Дзіковський, свідчить також реклама Рішарда Сарторі, багаторічного партнера та технічного директора керівника фірми А. Дзіковського.

У рекламі від 1908 року відзначалось, що фірма Альфреда Дзіковського була єдиною у Галичині фабрикою зброї, відзначеної на виставках

[377] Ogłoszenia // Łowiec – 1903. – № 9. – S.110.
[378] Ogłoszenia // Łowiec – 1906. – № 20. – S.250.
[379] Ogłoszenia // Łowiec – 1906. – № 24. – S.298.
[380] Dział IV. Przemysł metalowy. Rusznikarstwo (broń myśliwska). // Skorowidz premzslowo- handlowy Krolestwa Galicyi II wydanie. Lwów:1912. – S.458.
[381] Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1908. – № 261.– S.10.

найвищими нагородами, і була генеральним представником у Галичині та Буковині фабрик зброї Зауера та Коллатха[382]. У 1915 році господарське товариство А. Дзіковського було перереєстроване на Галицьку мисливську спілку. Добре ім'я Альфреда Дзіковського експлуатували й у Другій Речі Посполитій. У 1922 році в часописі «Ловець» опублікували оголошення про реалізацію зброї за адресою: вул. Легіонів, 3, з зауваженням, що тут знаходилась мисливська спілка імені А. Дзіковського.

Також для популяризації мисливської зброї використовували виставки, де зброярі мали можливість представити власну продукцію. Так, у 1882 році в Перемишлі проходила промислова виставка, в якій взяв участь львівський зброяр Альфред Дзіковський. Газета Львівська відзначала, що представлену ним зброю розмістили в окремому сейфі, а сумарна вартість цієї зброї складала 1500 золотих. В кулуарах говорили, що найкращою зброярською фірмою у Львові є фірма Т. Вішновецького, що перейшла у власність А. Мольнара, але й надалі виробляє дуже якісну зброю[383]. На наступній виставців у Кракові в 1887 році директор зброярської фірми А. Дзіковського А. Табачковський[384] отримав 2 дукати премії та похвальну грамоту за відмінну якість зброї[385].

На загальногосподарській Галицькій виставці 1894 року у Львові були відзначені й зброярські фірми. Зокрема, Теофіл Жировський – суддя на крайовій виставці відзначав, що на виставці проходили випробування зброї львівських фірм А. Дзіковського, Шадковського та Копчинського. На його думку, зброя фірми Альфреда Дзіковського є найкращою. Під час випробувань на показових стрільбах по мішенях всі 8 пострілів поцілили у чорне коло мішені, а при пострілі у мішень зайця з відстані 36 метрів дробом № 4 попадання становило від 24 до 34 дробинок. З цієї відстані дріб пробивав

[382] Ogłoszenia // Łowiec – 1908. – № 1. – S.12.
[383] Wystawa w Przemyślu. // Gazeta lwowska. – 1882. – № 207.– S.3.
[384] Wystawa krajowa. Kraków dnia 19. września. // Gazeta Narodowa. – 1887. – № 215.– S.1-2.
[385] Wystawa krajowa w Krakowie. // Gazeta lwowska. – 1887. – № 211.– S.5.

100 листів паперу і, на думку автора, якщо б ще було додано 30 аркушів, він їх також пробивав б. Якість зброї фірм Шадковського та Копчинського також є відмінною, але їх ціна є вищою[386]. Про слушність думки судді свідчить той факт, що представлені експонати майстерні Альфреда Дзіковського були відзначені бронзовою медаллю Міністра рільництва Австрії[387].

Крім виставок мисливську зброю у Львові представляли в мисливському музеї, який діяв при Львівській лісовій школі. Для організації мисливського музею журнал «Ловець» звертався до своїх читачів з проханням направляти до Львівської лісової школа стару зброю різних систем, мисливські знаряддя, а саме: сітки, сільця, конфісковані у браконьєрів, а також різні роги, шкіри, клики[388]. Учнів у цій школі навчали різним способам поводження зі зброєю. А оскільки школа власної зброї не мала, то позичали її у торгівців та графа В. Дідушицького. Тож організація мисливського музею сприяла б вивченню мисливської науки[389].

Слід відзначити, що Альфред Дзіковський був бібліофілом. Книги з його приватної бібліотеки на мисливську тематику з його екслібрисом розійшлись по книгозбірнях.

---

386 Żurowski Teofil. Korespondencye // Łowiec – 1894. – № 9. – S.142.
387 Korespondencye// Łowiec – 1894. – № 10. – S.157.

388 Sprawy galic. towaryzstwa łowieckiego //Łowiec. – 1882. – № 11. – s.161.
389 Sprawozdanie stenograficzne z Walnego zgromadzenia galic. Towarzystwa łowieckiego z dnia 14. października 1882//Łowiec. – 1882. – № 11. – Dodatek nadzwyczajny do N 11

8. Розвиток мисливського стрілецького спорту

Як свідчать літературні джерела, стрілецтво, як фах існувало у Галичні, і зокрема у Львові ще з середини XV століття. Слід відмітити, що у той час основною мішенню татар був Львів, оскільки місто стояло на межі Польщі. Для оборони міста від загарбників організовували стрільців, професійним обов'язком яких була оборона міста. Вже перші стрілецькі братства діяли на підставі статутів. У Львові і Кракові існували лицарські школи, у яких вчили влучно стріляти із луків. Перші товариства мали назву лучники, від латинської назви «Jaculatores». Роль влучної стрільби при обороні Львова розумів й польський Король Сигизмунд Август II (1520—1572), який в 1546 році видав стрільцям розпорядження, щоб вправ зі стрільби не занедбувати, а цехи міста зобов'язані були надавати стрільцям всіляку допомогу. Влучність стрільби серед мешканців Львова заохочувалась тим, що за влучний постріл звільняло від сплати накладених на той час повинностей, як королівських, так і державних. З розвитком суспільства змінюються й технології захисту міста. Поступово захисники міста переходять виключно на вогнепальну зброю. Зокрема, король Хенрк Валези запровадив стрільби лише з вогнепальної зброї. Переможець змагань отримував статус «короля стрільців». Щоб дотримуватись техніки безпеки і не поранити мешканців міста, магістрат міста Львова своїм розпорядженням виділив місце для тиру (стрільниці) для вправляння у стрільбі з вогнепальної зброї по мішенях. У Львові він розміщувався у рові між мурами і валами міста, на вулиці Вірменській.

Стрільниця була великою, так як тут стріляли по мішенях з відстані 427,5 кроків. Хенрк Валези наказав бургомістрові і радникам міста Львова, щоб стрільцям, які стріляють до курка, щороку сплачувати 40 польських золотих, для закупівлі клейнодів, тобто, нагород за добру стрільбу. Якщо хто-небудь не виконає цієї вимоги, та на такого урядовця накладався штраф у розмірі 100 польських золотих, які слід було заплатити із власного майна. Тому відповідно до цієї постанови стрільці стали незалежні від міської влади.

Вони не перебували під керівництвом магістрату, а обирали між собою стрільців, які призначались старшими над ними. Були організовані спілки, які на себе взяли функції економічного управління та проведення стрілецьких вправ.

Більше того, на ці товариства покладався обов'язок з організації стрілецьких вправ для всіх мешканців міста Львова. Лише старі або сліпі мешканці Львова мали право не брати участь в стрілецьких вправах. В подальшому король Зигмунт ІІІ у 1600 році підтвердив привілей для стрільців, який видав Генрик, але замість того, щоб місто сплачувало 40 золотих на клейноди, як це було раніше, надав у власність товариства будинки біля Краківської брами при рові, де відбувались тренування зі стрільби. Частину з цих будинків товариство здавало в оренду, бо для тренування зі стрільби потрібні були великі кошти, так як порох та кулі у той час коштували досить дорого.

З 1623 року рада міста Львова запровадила вправи з вогнепальної зброї та арбалетів. Було запроваджено в свої традиції, а саме: великі показові стрільби відбувались на наступний день після дня Святого Михайла та на свята Пилипа та Якова. Вправи з арбалетом відбувались виключно в понеділок після Вознесіння і в день Святої Маргарити. Стрільби до курка відбувались лише раз у рік – у день Свято Вавжинця. В 1653 році рада Львова за зверненням доктора філософії Анджея Вахлевіча уклала із товариством угоду, відповідно до якої братство мало отримувати половину річного доходу з вежі, що складало тоді 50 золотих[390].

Згодом стрілецькі вправи у Львові втрачають оборонне значення. Проте з розвитком мисливства не зникають, а навпаки еволюціонують і набирають спортивного характеру.

Військові традиції влучності у стрільбі домінували при організації стрілецьких змагань. Так, Львівське офіцерське стрілецьке товариство запросило Галицьке мисливське товариство взяти участь у змаганнях з

[390] Kulczycki T. Rys historyczny wraz z zbiorem przywilejów towarzystwa strzelców lwowskich/ Tomasz Kulczycki. – Lwów: drukiem P.Pillera, 1848. – S. 3-18.

влучності стрільби, яке мало відбутись у Львові 28 травня 1902 року, а також 12 та 16 червня, 10 та 24 липня, 7 та 16 серпня[391]. Аналогічне запрошення для участі у змаганнях надійшло до Галицького мисливському товариства й у 1904 році. Змагання повинні були відбутись 23 червня, 7 липня та 4 серпня[392]. Співпраця в організації стрільб продовжилась й в 1906 р.[393] Традиція проведення показових стрільб у Галицькому мисливському товаристві спостерігалась під час проведення його з'їздів. В організації стрільб під час IX, X, XI з'їздів товариства (1902-1906 рр.) воно тісно співпрацювало з Львівським стрілецьким товариством[394,395,396,397]. Більше того, офіцерське стрілецьке товариство вишукало можливості преміювати цінними призами переможців змагань. Так, у 1904 році переможця було нагороджено срібним портсигаром, а за друге місце – запальничкою[398]; у 1905 році член товариства Альберт Мнішек отримав від офіцерів золотий годинник «Омега»[399]. Аналогічно у 1910 році переможець отримав золотий годинник.[400] А переможцю 1908 року від офіцерів дісталась бронзова статуетка стрільця.[401]

Під час XIV з'їзду Галицького мисливського товариства 28 травня 1910 року, в якому взяло участь 43 члени, були організовані показові вправи зі стрільби з мисливської зброї. Змагання відбулись при гарній погоді. Переможницею змагань стала Емілія Єнджейовічова, яка здобула три другі нагороди і змагалась за дві перші. Але чоловіки поздоровляли амазонку, яка так вправно стріляє, стримано. Перші нагороди цим разом здобули поручик

---

[391] Zaproszenie// Łowiec – 1902. – № 11. – S.134.
[392] Zaproszenie// Łowiec – 1904. – № 12. – S.145.
[393] Na strzelnicy. // Łowiec – 1906. – № 11. – S.143.

[394] IX. Zjazd łowiecki. // Łowiec – 1905. – № 14. – S.161-162.
[395] X. Zjazd łowiecki. // Łowiec – 1906. – № 14. – S.169-170.

[396] XI. Zjazd łowiecki. // Łowiec – 1906. – № 14. – S.165-166.
[397] Regulamin popisowego strzelania uczestników Zjazdu łowieckiego, urządzonego przez galicyjskie Towarzystwo łowieckie w dniu 30. czerwca 1902 o godzinie 3. po południu na strzelnicy wojskowej. // Łowiec – 1902. – № 12. – S.138-139.
[398] Na strzelnicy. // Łowiec – 1904. – № 13. – S.149-150.
[399] Na strzelnicy. // Łowiec – 1905. – № 14. – S.166-167.
[400] Na strzelnicy. // Łowiec – 1907. – № 14. – S.167.
[401] Na strzelnicy. // Łowiec – 1908. – № 12. – S.134-135.

Ленц, Казимир Мармаросс, Людвік Шанецкі, Альберт Мнішек, Здіслав Мармаросс, Мар'ян Ярошинскі, Ян Дрогойовскі. Першим чемпіоном був М. Ярошинскі. За цю нагароду змагались лише переможні з окремих вправ, вони стріляли по рухомому кабану зі 100 кроків[402]. Аналогічні змагання були організовані й під час XV з'їзду Галицького мисливського товариства[403]. Як писав «Ловець», найбільшою розвагою після закінчення з'їзду було проведення змагань і нагорода переможця, а нагороду надав член Малопольського мисливського товариства Мар'ян Ярошинський – цінний, ручної роботи корделяс (клинок). До участі у змаганнях допускали лише членів Малопольського мисливського товариства, які здобули перше місце в окремих конкретних вправах. У «вправах переможців» було дозволено використовувати лише рушницю з трьома стволами, яка для мисливства є найуніверсальнішою та найвідповіднішою.

Мисливець, разом з цією нагородою отримував звання «Майстра». Корделяс ставав власністю тієї особи, яка два рази поспіль стала переможцем. У перший день нагороди отримали Станіслав Бромільські (3), Генрик Прек (2), Едвард Монтер, Владислав Загурскі, князь Єжи Любомирський – по одній. Турнір закінчився тим, що п'ятеро переможців розіграли між собою головний приз, який дістався Генрику Преку[404]. (Додаток № 195).

Аналогічні показові вправи зі стрільби з мисливської зброї відбулись під час проведення XVIII з'їзду Галицького мисливського товариства (1913 р.). У програмі змагань були вправи з попадання у рухому мішень кабана та лисиці з відстані 100-150 кроків. Організаторами та спонсорами, які покрили видатки змагань, були Казимир та Здіслав Мармаросс, Станіслав Бромільський, Зигмунт Лончинський, Ян Дрогойовський, Генрик Прек, Станіслав Кєльчевський, Йозеф Яблоновський, Мар'ян Ярошинський. Суддівська команда складалась з десяти осіб, яку очолював намісник

---

[402] Krogulski S. Pół wieku/ Seweryn Krogulski //Łowiec. – 1927. – № 10. – S. 176.
[403] Na strzelnicy. // Łowiec – 1911. – № 12. –S.137.
[404] Krogulski S. Pół wieku/ Seweryn Krogulski //Łowiec. – 1927. – № 11. – S. 190-193.

Галичини Вітольд Коритовський[405]. (Додатки № 196, 197, 198). Такі ж змагання були організовані на XIX з'їзді Галицького мисливського товариства у 1914 році. На цих змаганнях найвправнішим у вправі з пістолетом був барон Капрі, а друге місце посів Ян Дрогойовський. У стрільбі з карабіна переможцем став капітан Вальчок, другим був Мар'ян Слонський. Нагороджені отримали пам'ятні нагороди, які представили різні мисливські товариства та щедрі мисливці[406]. (Додаток № 199).

Змагання з стрілецтва набирали також рекреаційного характеру. Тогочасна преса відмічала, що на Міжнародній мисливській виставці у Відні (1910 р.), яку відвідало два мільйони осіб, відвідувачам вперше була показана стрільба по літаючих тарілках. Преса з захопленням коментувала, як з машинки вилітають глиняні мішені, по яких стріляють мисливці. Цей показ став одним із найбільших.

Відвідувачів розважали ще й тим, що для них організовували конкурси зі стрільби: для цього використовували спеціальну машину, з якої вилітали глиняні вироби. Також були організовані забави. Кульмінаційним пунктом було свято, організоване на честь вісімдесятиріччя монарха. Кінематографісти показували найкращі фотографії всіх монархів на великих полюваннях[407].

Після Другої Світової війни з встановленням на території Галичини Другої Речі Посполитої перші мисливські стрілецькі змагання відбулись 17, 18, 19 травня 1924 року у військовому тирі. Учасники змагались у влучності стрільби з карабіну в мішень з відстані 100 метрів, без оптичного прицілу, з трьох основних позицій: стоячи, з коліна і лежачи. На кожну позицію давались три пробні постріли, які не враховували, і п'ять залікових. Для цих вправ використовували мішень міжнародного зразка діаметром 1 метр з десятьма кругами. Учасників змагань, які отримали 76 очок і вище,

---

[405] Ze strzelnicy. // Łowiec – 1913. – № 12. – S.136.
[406] Na strzelnicy. // Łowiec – 1914. – № 12. –S.143.
[407] Kronika//Łowiec – 1910. – № 20. – S.243.

допускали до другого туру змагань «Кращий стрілець Львова». Учасникам пропонувалось стріляти у мішень з 200 метрів з довільної позиції. Також учасники мали змогу взяти участь у конкурсах на кращого стрільця Польщі, де можна було застосовувати будь-яку зброю, а для учасників, які не змогли кваліфікуватись до участі у цих конкурсах, були організовані «Потішні змагання».

Крім стрільби з карабіну, проводили змагання зі стрільби з пістолету по мішені з відстані 25 метрів із стоячої позиції, без спирання: 3 серії по 6 пострілів, та з малокаліберної гвинтівки з відстані 50 метрів, без використання оптичного прицілу: чотири серії по 10 пострілів. Мішень була міжнародного зразка діаметром 50 сантиметрів з десятьма кругами.

Окремо проводили змагання для мисливців у двох категоріях: одиночний постріл та дуплет. Для цього виставлялась мішень оленя натуральної величини, поділеної на круги (від 1 до 5) на відстань 100 метрів. Мисливцю давалось 4 секунди для пострілу, після чого мішень ховали (Додатки № 201, 202).

Також мисливці змагались у вправі «штучні голуби» (літаючі тарілки). Дозволялось використовувати будь-яку мисливську зброю, що не перевищувала 12 калібр, а вага дробу не повинна була перевищувати 36 грам. Сам дріб не міг бути більшим від 6 номеру (англійська міра), тобто, в діаметрі не більше 2,5 мм. Відстань від стріляючого до місця пострілу в «голубів» становила 15 метрів[408].

У наступному році (18-19 червня) у Львові знову відбулись стрілецькі змагання, організовані Малопольським мисливським товариством. (Додаток № 203). Змагання розпочались на стрільбищі у Клепарові о 9 годині ранку. Відповідно до програми змагань на перший день (18 червня) були заплановані: стрільби з пістолета з відстані 25 кроків, стрільби кулями з рушниці з відстані 100 кроків, стрільби кулями з використанням оптичного

[408] Program I. Narodowych zawodów strzeleckich we Lwowie (strzelnica wojskowa) 17, 18 i 19 maja 1924 r. //Łowiec – 1924. – № 5. – S. 66.

прицілу з відстані 300 кроків, стрільби кулями з малокаліберної зброї по нерухомих мішенях з відстані 50 метрів. На другий день (19 червня) були заплановані: стрільби по рухомих мішенях (кабан) з відстані 100 кроків, по мішені кабана дуплетом з відстані 100 кроків, кулями по рухомій мішені (лисиця) з відстані 100 кроків, юніорів, молодих по рухомій мішені з відстані 100 кроків, на стенді по літаючих тарілках, дуплетом по мішенях кабана і лисиці на приз мисливського товариства «Кнея» («Kneja»), змагання переможців попередніх турів на визначення чемпіона. Реєстраційний збір складав 5 злотих.

Правила проведення змагань передбачали, що в деяких вправах мали право брати участь виключно члени Малопольського мисливського товариства. Окремо визначався переможець в категорії юніор та сеньйор. До юніорів відносились особи, які не досягли 18 років. Глядачам забороняли переходити за межу, де проводились змагання. За порушення регламенту судді мали право давати учасникам змагання зауваження, а за повторне зауваження учасник міг бути дискваліфікованим. Правила визначали, що при пострілі по рухомих цілях, якщо постріл був проведений у землю і зрекошетив у ціль, то він вважався промахом. Кулі на змаганнях не повинні бути важчими за 6 грам, і мали бути зарядженими 1 грамом бездимного пороху або до 2 грамів чорного. При стрільбі з використанням оптичного прицілу було дозволено спертись двома ліктями, але ствол не повинен бути підпертим, позиція стрільця була довільною. У вправі при стрільбі по літаючих тарілках дозволяли 10 пострілів, а тарілка мала розлетітись лише у повітрі. В одну тарілку можна було стріляти не більш двох разів.

Загалом на вправу по нерухомих цілях давали 10 хвилин. Учасників змагань, у яких з рук випала зброя, дискваліфіковували. Якщо зброя не вистрілила, постріл повторювався, але якщо зброя не вистрілила з вини стрільця, наприклад: була поставлена на запобіжник, то такий постріл вважався промахом.

Для мотивації учасників змагань тогочасна аристократія виділила низку нагород. Так, Стефан Рейхард спонсорував кубок «Нагорода першого майстра». Цей кубок був перехідним. Його отримувала особа, яка набрала найбільше балів з суто мисливських вправ й здобула три перші нагороди у вправах стрільби по рухомих мішенях, при чому одна із цих вправ мала бути з пострілом дробом. Визначалось, що отримати нагороду мали право виключно члени Малопольського мисливського товариства.

Адам Каплінський спонсорував нагороду для учасників змагань, які перемогли у вправах зі стрільби по мішенях кабана і лисиці з відстані 100 кроків: 2 постріли по статичній мішені кабана та лисиці і два – по рухомій за певний час. У випадку, коли стрілець влучив лише один раз по мішені, або не міг зробити другий постріл, він вибував. Нагороду з тих, хто влучив двічі по мішені, отримував той, хто здобував найбільше балів.

Мар'ян Ярошинський спонсорував приз для переможця зі стрільб по літаючих тарілках[409]. Рівно через рік, 18-19 червня 1926 року, Малопольське мисливське товариство у Клепарові біля Львова організувало аналогічні змагання. (Додаток № 204). Практично аналогічні вправи були і на цих змаганнях, але оплата за участь зросла з 5 до 10 злотих[410].

З нагоди 50-ої річниці Галицького мисливського товариства 16 червня 1926 року відбулось святкування ювілею у залі засідань господарського товариства по вул. Коперника, 20. Участь у святкуванні взяло 100 членів Малопольського мисливського товариства. Керував засіданням граф Юліуш Бєльський. Після участі в XXV з'їзді Малопольського мисливського товариства учасники мали змогу два наступні дні (17-18 червня) показати вміння з влучної стрільби у тирі. Організатори змагань надали можливість

---

[409] Program i regulamin popisowego strzelania M.T. Ł. 18. i 19. czerwca 1925.//Łowiec. – 1925. – № 5. – S. 68-69.
[410] Program i regulamin popisowego strzelania M.T. Ł. 18. i 19. czerwca 1926//Łowiec – 1926. – № 6. – S. 84.

учасникам показати свою фаховість у 13 вправах[411]. (Додатки № 205, 206, 207).

У 1931 році у Львові пройшли XXVIII Міжнародні стрілецькі змагання (Додаток № 208). Традиція проведення змагань серед мисливців збереглась у Клепарові й в подальшому. Зокрема, змагання відбулись 26-29 червня 1937 року. (Додаток № 209). Члени Малопольського мисливського товариства вправлялись у чотирьох вправах, а саме: дві вправи – з карабінів і дві – із дробовиків.

З карабінів необхідно було з відстані 100 метрів поцілити в мішень рухомого оленя природної величини і забарвлення, який був поділений на секції від 1 до 5. Також була можливість здійснити 5 пострілів по п'яти рухомих мішенях оленя з відстані 23 метрів протягом 4 секунд. Найбільше можна було здобути 25 очок. В загальному на ці вправи давали 10 хвилин. Друга вправа з карабіну передбачала стрільбу по малій рухомій мішені кабана, поділеного на п'ять полів, з відстані 50 метрів. З гладкоствольної зброї мисливці змагались у влучності пострілу по рухомій мішені зайця з прикріпленою міткою для влучного пострілу з відстані 35 метрів у десяти забігах. За попадання у мішень зайця нараховували 1 бал. Цю вправу можливо бути виконати із довільної рушниці, але із калібром не більше 12 та діаметром дробу 3 мм. Максимальна вага дробу складала 36 грам. Перед початком змагань учасникам надавали можливість попередньо вправлятись у тирі в Клепарові під керівництвом досвідчених тренерів 13 та 20 червня з 9.00. Охочі взяти участь у змаганнях повинні були попередньо зареєструватись у Варшавській мисливській спілці на Мар'яцькій площі 4[412]. (Додаток № 210).

---

[411] Na strzelnicy //Łowiec – 1926. – № 7-8. – S. 110-111.

[412] Jaśkiewicz S. Program zawodów strzeleckich z broni myśliwskiej/ Stanisław Jaśkiewicz //Łowiec. – 1937. – № 6. – S. 100.

З 5 по 9 листопада 1937 року у Львові відбулись V змагання на першість мисливського стрілецтва міста Львова[413]. У вправі зі стрільби по летючих тарілках переможцем став Силевскі, друге місце посів Вагнер, а третє – доктор Шайнберг. Слід відмітити, що Шайнберг був переможцем у вправах зі стрільби по зайцю, що рухається, поціливши у 10 мішеней з 10 можливих[414]. 19 червня 1938 року Малопольське мисливське товариство організувало у Львові стрілецько-мисливські змагання, в яких взяло участь 56 мисливців[415].

Слід відмітити, що співпраця воєнних та мисливців в частині проведення змагань з влучності стрільби продовжилась у Львові також після Першої Світової війни. Так, 30 липня 1931 року на військовому стрілецькому полігоні у Львові відбулись показові офіцерські стрільби, до участі в яких були запрошені члени Малопольського мисливського товариства[416]. А в 1929 році Офіцерський мисливський клуб набув статусу асоційованого члена Малопольського мисливського товариства[417].

Співпраця мисливських товариств та воєнних спостерігалась і в інших повітах Галичини. Зокрема, у Жешові 1 липня 1908 року військові організували ювілейні стрільби, на які було запрошено членів Галицького мисливського товариства[418]. У серпні 1923 році відбулись показові стрільби гірської дивізії в Стрию на стрільниці у Завадові, в яких взяли активну участь члени Малопольського мисливського товариства[419]. Такі ж змагання через рік у Стрию, 5 липня 1924 року, організували офіцери 6-го полку піхоти[420]. У

---

413 V Zawody strzelecki i myśliwskie polskiego Związku Strzelectwa sportowego //Łowiec – 1937. – № 12. – S. 182.

414 Zawody myśliwski o Mistrzowstwo Lwowa//Łowiec. – 1937. – № 13. – S. 196.

415 Małopolskie towarzystwo łowieckie//Łowiec. – 1939. – № 5-6. – s. XI.

416 Ogłoszenia //Łowiec. – 1921. – № 3. – S.2.

417 Sprawy towarzystwa sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M.T.l. w dniu 11. lutego 1929 r //Łowiec. – 1929. – № 5. – S.78.

418 Program i regulamin Jubileuszowego Strzelania Premiowego urządzonego przez towarzystwom myśliwych w Rzeszowie w dniu 1. lipca 1908., punktualnie o god 1-ej po południu, na strzelnicy wojskowej. // Łowiec – 1908. – № 13. – S.155.

419 Popisowe strzelanie w Stryju. //Łowiec. – 1923. – № 8. – S.123.

420 Drugie premiowe strielanie w Stryju //Łowiec. – 1924. – № 8. – S.118.

1922 році у Перемишлі[421], а у 1924 році у Ярославі відбулись змагання з влучності стрільби мисливців та офіцерів[422].

Аналогічно із Львівськими, змагання проходили й у Варшаві. Так 4-6 червня 1937 року відбулись змагання зі стрільби по летючих тарілках. Організатори змагань відзначали, що мисливці надають цій вправі найбільшого значення, так як вона дає можливість результативніше полювати на дрібних птахів та запобігає каліцтву птахів. Відзначалось, що ця вправа також сприяє психологічній стійкості, яка необхідна військовим для захисту країни. Плата за участь у змаганнях складала 10 злотих, а у змагання взяло участь 124 учасники. Найкращий результат склав 97 % попадань. На змаганнях була присутня делегація зі Львова, яка презентувала Малопольське мисливське товариство. Тадеуш Бараньський на цих змаганнях показав результат 91 % влучень[423].

Велике значення для розвитку мисливського стрілецтва мало Малопольське мисливське товариство. У лоні товариства була організована стрілецька секція. Членам секції видавали відповідні посвідчення. (Додаток № 211). На загальних зборах товариства у 1938 році було відзначено позитивний розвиток мисливського стрілецтва, як у Львові, так і в повітах. Відзначалось, що мисливський стрілецький спорт має велике значення не лише для мисливства, але й носить оборонний характер. Мисливські стрілецькі змагання завдяки товариству пройшли у Любені Великому, Золочеві, Бучачі, Сяноку, Ярославі[424]. Результати змагань публікували у мисливських виданнях[425].(Додаток № 212).

421 Korespondencje//Łowiec. – 1924. – № 10. – S.124.
422 Sprawozdanie z popisowego strzelania w Jarosławiu //Łowiec. – 1924. – № 11. – S.172.
423 Maryański W. IV ogólnopolskie zawody w strzelaniu do rzutków w Warszawie/ Walery Maryański // Myśliwy. – 1938. – № 7. – S. 105.
424 Małopolskie towarzystwo łowieckie//Łowiec. – 1939. – № 5-6. – S. XI.

425 Wyniki zawodów //Łowiec. – 1939. – № 13-14. – S. XLIV.

29-30 червня 1939 року у гарнізанному тирі у Львові відбулись щорічні мисливсько-стрілецькі змагання. Участь у змаганнях взяли службовці Дирекції державних лісів у Львові, члени багатьох мисливських товариств Львова. Організатори запропонували учасникам взяти на вибір участь у 8 вправах. У перший день змагання тривали з 8 години ранку до 20 вечора, а на другий день – з 10.00 до 18.00. Головний суддя змагань – поручик Новосад вручив нагороди 54 учасникам змагань. Малопольське мисливське товариство спонсорувало для переможців призи – пістолет, Дирекція державних лісів – мисливську торбу. Інші спонсори представили коньяки, годинники, порцелянові кубки, шкіряні валізи, попільнички, патрони [426]. (Додаток № 213).

Крім суто мисливських товариств, розвитку мисливського стрілецького спорту у Львові сприяли спортивні громадські організації. Зокрема, при львівському спортивному клубі «Погонь» існувала стрілецька секція, керівником якої був Вітольд Маєвські. У 1937 році видатки клубу складали 4702 злотих, а стрілецьку секцію профінансували на 105 злотих.

Керівництво товариства відзначало, що стрілецький спорт потребує великого фінансування через дорогі патрони (2 злотих/шт.) та платну участь у змаганнях (10 злотих). Цей фактор негативно позначився на чисельності членів секції та спортивні результати. Тому спортивному товариству було важко конкурувати з організаціями, які були добре фінансово забезпечені. Товариство мало у своєму розпорядженні три одиниці вогнепальної зброї[427].

Влучність при полюванні забезпечує ефективність полювання. Тому мисливські товариства вживали низку заходів до мисливців, які не вміють влучно стріляти. Як свідчать правила поведінки мисливців Лисовицького мисливського товариства (листопад 1873 року), за промах по рябчику слід

---

[426] Zawody strzelecko- myśliwskie Małopolskiego towarzystwa łowieckiego //Łowiec. – 1939. – № 15-16. – S. XLVIII.
[427] Lwowski klub sportowy „Pogoń“ w roku 1937. – Lwów: Nakładem L.K.S. „Pogoń", 1937. – S. 91.

було сплатити десяту частину ринського золотого[428]. Відповідно до правил поведінки у товаристві мисливців ім. Святого Губерта у Львові від 9 вересня 1884 року темі поводження із зброєю був присвячений цілий четвертий розділ – «Поведінка із зброєю». Велику увагу приділяли техніці безпеки на полюванні, а при невлучному пострілі мисливець також сплачував десяту частину ринського золотого[429].

Практично аналогічні правила поведінки існували й у галицьких товариствах за Другої Речі Посполитої. Зокрема, на зборах Бориславсько-Дрогобицького товариства мисливців «Орел», які проходили 6 жовтня 1932 року, було ухвалено рішення про сплату 10 грош за промах по зайцю та лисиці.[430] Аналогічно – штраф у розмірі 10 грош за промах, був затверджений на зборах Снятинського мисливського товариства, але з доповненням, що за наступний промах сума штрафу становила 20 грош[431].

Відповідно до правил поведінки Станиславівського мисливського товариства «Кнея», затверджених 17 вересня 1932 року, за невлучний постріл мисливець повинен був сплатити 5 грош штрафу, а за постріл з великої відстані, з якої апріорі не можна добути дичину, аж 2 злотих. За 2-3 – разове порушення цих правил мисливець позбавлявся права бути членом товариства[432].

Не лише члени мисливських товариств не бажали бачити у своїх рядах мисливців, які не вміють влучно стріляти, але й організатори мисливських турів. Так, Львівська дирекція державних лісів у 1932 році пропонувала мисливцям у надлісництві Зелена Надвірнянського повіту вполювати глухаря

[428] Kroniki myśliwskie towarzystwa Lisowickiego w ciągu lat dwudziestu czterych od jesieni 1871, do zimy 1895 wląсznie. – Lwów: Nakładem towarzystwa, 1895. – S. 65.
[429] Przewodnik łowiecki członków towarzystwa myśliw. imienia św. Huberta we Lwowie. – Lwów, 1884. – S. 55.
[430] Regulamin dla członków Borysławsko-drohobyckiego towarzystwa myśliwskiego „Orzeł" w Borysławlu. – Borysław, 1932. – S.2.
[431] Statut regulamin i karta prawa polowania towarzystwa łowieckiego w Śniatynie. – Śniatyn, 1921. – 17 s.
[432] Statut i regulamin towarzystwa łowieckiego „Knieja" w Stanisławowie: rok założenia 1901. – Stanislawów: drukarnia L. Gellera, 1932. – S. 24.

за 42 злотих. Але в умовах контракту було передбачено, що за промах або поранення слід було також заплатити 42 злотих[433].

Слід відмітити, що поряд з добуванням мисливських тварин, площею мисливських угідь, фінансовими показниками мисливські товариства вели статистику промахів на полюванні. Зокрема у мисливському товаристві імені святого Губерта у Ріпному протягом 1927-1937 рр. кількість промахів складала від 21до 45%[434]. (Детальніше у таблиці 7.3.).

Таблиця 7.3.

Мисливський сезон	1927/28	1928/29	1929/30	1930/31	1931/32	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37	1937/38
Кількість відбутих полювань	14	16	22	18	18	16	17	19	20	18	16
Кількість відданих пострілів	233	350	277	425	726	667	620	670	700	690	420
Співвідношення влучних пострілів до невлучних	67:166	98:252	82:195	112:313	224:502	183:484	145:475	142:528	140:560	118:572	100:320

Крім гуманного відношення до дичини під час проведення полювання, деякі товариства вимагали від своїх членів шанобливого ставлення до дерев. Зокрема, у Львівському мисливському товаристві «Тур» правила поведінки

433 Komunikaty// Łowiec. – 1932. - № 9. – S. 124.
434 Sołtyński K. Koło łowieckie im. Św. Huberta w Rypnem/ K. Sołtyński //Łowiec. – 1938. – № 11-12. – S. 114.

передбачали, що задля влучного пострілу дозволялось зламати декілька малих галузок, але ламати грубі гілки було заборонено[435].

Тогочасні дослідники традицій стрілецтва намагались прищепити мисливцям відповідний етикет поведінки на полюванні. Вони рекомендували, щоб мисливець, який поцілив у дичину, не вибухав непристойною радістю і не хвалився цим після полювання на загальному обіді. Рекомендували, щоб мисливці, які влучно стріляють, не кепкували з тих, які промахнулись[436].

У львівській мисливській пресі публікували оголошення та рекламу оптичних прицілів для влучної стрільби. (Додаток № 214).

---

435 Статут і правильник ловецького товариства «Тур» у Львові. – Львів: Наук.товариство ім. Т. Шевченка, 1926. – С. 5.
436 Colonna Walewska M. Obyczaje towarzyskie / Maria Colonna Walewska. – Lwów: Państwowe wyd-wo książek szkolnych, 1938. – S.155-156.

9. Торгівля продукцією мисливства

З утворенням мисливських ревірів (мисливських господарств), яких у Галичині нараховувалось у 1890 р. 6044[437], а в 1905 р. ця цифра доходить до 8479[438], постає необхідність реалізації продукції мисливства. Відповідно органами державної влади Галичини встановлюються і законодавчі вимоги до умов торгівлі дичиною, які повинні були зважати на існування звичаєвих норм торгівлі дичиною. Так, на день народження бургомістра Кракова, починаючи із XIV століття торгівці дарували йому по дві куріпки[439].

Слід відмітити що з економічним розвитком Галичини у XIX столітті все більшу роль у харчуванні починають відігравати м'ясні продукти, ціна на які у порівняні з рослинними зростає. Так, якщо протягом 1805–1814 р.р. співвідношення вартості пшениці до м'яса було 33 : 1, то з 1865 по 1874 рік вартість м'яса зросла у два рази. (Детальніше у таблиці № 9.1)

Таблиця 9.1

Ціни продуктів харчування у місті Львові у золотих ринських[440]

Роки	За центнер					За 1 кг
	Пшениця	Жито	Ячмінь	Гречка	Овес	М'ясо
1805-1814	4,89	3,76	2,96	3,20	1,82	0,15
1815-1824	4,42	3,35	2,42	2,87	1,43	0,13

437 Statystyczny pogląd na stosunki łowiecki w Austryi//Łowiec. – 1894. – № 11. – S. 161-164.

438 Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1905 przytem index tych alegatów od 338 do 675. – Lwów, 1905, – S. 5-6.

439 Krawczynski W.Lowiectwo: Przewodnik dla leśników zawodowych I amatorów myśliwych. – Kraków: Druk W.L.Anczyca i spółki, 1924. – S. 7-16.

440 Miasto Lwów w okresie samorządu 1870 – 1895. – Lwów: Drukarnia W.A. Szyjkowskiego, 1896. – S.663.

1825-1834	2,89	1,98	1,52	1,89	1,29	0,10
1835-1844	2,81	2,04	1,53	2	1,2	0,13
1845-1854	5,92	4,57	3,70	3,96	2,58	0,20
1855-1864	7,04	4,38	3,59	4,23	2,65	0,36
1865-1874	7,68	4,99	4	4,85	2,84	0,45
1875-1884	6,94	4,86	3,70	4,63	2,85	0,50
1885-1894	5,71	4,06	3,11	4,90	2,72	0,59

Серед важливих чинників, що впливали на ціну м’яса, – поширеність дичини у певному регіоні (дорожчою дичина була у тих місцях, де її було менше), ціна на м’ясо домашніх тварин. Крім того, у великих містах дичина коштувала більше, ніж у селах або малих містечках.[441] Фахівці відзначали, що захід Галичини був більш цивілізованим, тому там споживання м’яса було вищим. Якщо у Кракові в середньому кожна людина у рік споживала 66,9 кг м’яса, а разом з рибою – 84,7 кг, то у Львові в середньому одна людина споживала 58,8 кг м’яса, а з пернатими та дичиною – 64,5 кг.[442] Тодішні дослідники вказували, що споживання м’яса у Кракові було вищим, ніж в інших містах Європи. Так, у 1899 р. один мешканець Кракова споживав

[441] Процців О. Р. Державне регулювання торгівлі продукцією мисливства у Галичині середини XIX – початку XX століття на прикладі міста Львова / О. Р. Процців // Ефективність державного управління: Збірник наукових праць Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України / За заг. ред. проф. В. С. Загорського. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2012. – Вип. 33. – С.127-137.
[442] Nasz handel bydłem // Dzeinnik polski. – 1899. – № 65. – 18 lipca. – S.12.

98,84 кг, у 1900 р. – 104,28 кг, тоді як у більш заможному Берліні у 1899 р. – 76,64 кг, а у 1900 р. – 81 кг м'яса. Мешканець Праги у цей же період споживав біля 90 кг м'яса Але автори статистики вказували, що перепис населення у Кракові відбувається 31 грудня, коли учні та студенти мали канікули та роз'їхались додому, тому чисельність жителів міста насправді була вищою і така велика цифра щодо споживання м'яса може мати велику похибку.[443]

Для полегшення реалізації м'яса законно добутої дичини Галицьке мисливське товариство, починаючи з 1878 року, організовує на Львівському ринку торговий ряд для продажу м'яса дичини, добутої членами товариства, що дало можливість зменшити його вартість, так як при продажу виключались перекупники[444].

У структурі харчування жителів Львова кінця XIX ст. дичина, й зокрема пернаті, займала вагоме місце. У 1865 році чисельність населення Львова становила 55662 осіб. В середньому за період 1860-1865 р.р. Львів споживав 20479 голів ВРХ, 18737 телят, 8772 вівці, 18668 свиней, 27450 центнерів риби, 285633 свійські пернаті. Серед дичини споживали: 4956 гол. копитних та 6896 пернатих.[445] Протягом 1874-1876 років до міста лише через митні пости (рогатки) завозили від 258 до 322 голів фазанів, глухарів, тетеруків, 2722 – 2792 рябчиків, куріпок, качок, вальдшнепів, 1138-1898 бекасів, 511-4068 дрібної пернатої дичини. (Детальніше про ввезення дичини у таблиці № 9.2)

Таблиця № 9.2

Ввезення дичини через митну рогатку Львова (1874-1876 р.р.)[446]

---

[443] Statystyka miasta Krakowa zestawiona przez biuro statystyczne miejskie. – Kraków: Drukarnia uniwersytetu Jagiellońskiego, 1910. – S. 154-155.

[444] Krogulski S. Pół wieku: zarys działalności małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876-1926. – Lwów: Nakładem małopolskiego towarzystwa łowieckiego, 1929. – S.8.

[445] Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański 1867. – Lwów: Drukarnia K. Pillera, 1867. – S. 43-45.

[446] Kronika // Łowiec – 1878. – № 2. – S.30.

Вид дичини	1874 р.	1875 р.	1876 р.
Олені (гол.)	2	2	4
Кабани (гол.)	64	94	84
Козулі (гол.)	1243	1045	777
Зайці (гол.)	8930	8631	8656
Розроблена дичина (кг)	1085	2068	1342
Фазани, глухарі, тетеруки (гол.)	258	256	322
Рябчики, куріпки, качки, вальдшнепи (гол.)	2792	4430	2722
Бекаси (гол.)	1898	920	1138
Дрібні птахи (гол.)	511	10400	4068

Як вказували тогочасні дослідники, на початку XIX ст. практично кожна країна мала свою культуру торгівлі дичиною. У деяких країнах було встановлена ціна за цілу тварину, а в інших на вагу продавалась, як м'ясо домашніх тварин. Наприклад, у Польщі олень, кабан, козулі продавались цілими разом із шкірою. Великий вплив на вартість дичини мала стать тварини. Так, м'ясо самиць вартувало більше, ніж м'ясо самців, бо за смаковими якостями вважалось делікатнішим. Також на ціну м'яса впливав час добування. Ціна оленя, добутого була у липні, була вищою, ніж добутого восени під час парування, знову ж таки через якість м'яса. Натомість більше вартували дикий кабан та заєць, добуті пізньою осінню, ніж наприкінці літа, так як те м'ясо було жирнішим. Вказувалось, що бекаси, вальдшнепи, кулики стають найсмачнішими з початком осені.[447]

[447] Upominek dla gospodyń. // Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański 1853. – Lwów: Drukarnia K. Pillera, 1853. – S. 35.

Серед важливих чинників впливу на ціну м’яса була поширеність дичини у певному регіоні. На рівень цін впливала також ціна м’яса домашніх тварин. Крім того, у великих містах дичина коштувала дорожче, ніж у селах або містечках. Що стосується вартості шкіри, то на її ціну більший вплив мав фактор сезону добування дичини. Найбільш цінувались шкіри тварин, добутих, у зимовий період[448].

Тогочасні дослідники відзначали, що у Львові протягом 1881-1890 років споживання дичини було незначним: в середньому споживали 12 тисяч зайців; з пернатої дичини: 4300 рябчиків, куріпок, диких гусей і качок; дрібних пернатих: 1500 гол. фазанів, глухарів, тетеруків; з копитних: 110 гол. кабанів, оленів, 1600 гол. молодняка (кабанів та козуль). В середньому у цей період у Львові спожили 21 тис. голів дичини, в тому числі: 40 центнерів м’яса копитної дичини. Ціни на м’ясо мали тенденцію до зростання. Так, у період з 1805 по 1848 рік в середньому кілограм м’яса коштував 0,17 золотого ринського (центів). Найменша ціна у цей період була зафіксована у 1826 році – лише 6 центів, а найвища – у 1811 році 45 центів. У 1849 році ціна м’яса зростає до 20 центів, а у 1890-1894 р.р. – до 60 центів за кілограм. Протягом 1881 по 1892 р.р. споживання свійських пернатих на 100 осіб населення Львова в рік становило від 385 до 403 голів. Але місцеві мисливські господарства не задовольняли попит Львова на дику пернату дичину. У «Львівський Газеті» (1883 р.) відзначалось, що для організації весілля на 50 осіб на місцевому ринку не знайшлось відповідної кількості пернатої дичини, і пернату дичину (рябчиків, вальдшнепів) довелось у терміновому порядку закуповувати у Чехії.[449] (Детальніше інформація щодо споживання м’ясних продуктів мешканцями Львова у таблиці № 9.3)

Таблиця № 9.3

[448] Reuman M. Gospodarstwo łowieckie z historią starożytną łowiectwa polskiego. – Warszawa: Drukarnia Orgelbranda, 1845. – S.602

[449] Z kraju i ze świata // Gazeta lwowska. – 1883. – № 273. – 29 listopada. – S.1.

Споживання м’ясних продуктів на 100 мешканців Львова (1881-1892 р.р.)[450]

Роки	М’ясо (кг)	ВРХ (гол.)	Дрібна рогата худоба (гол.)	Пернаті (гол.)
1881-1890	1285	13,5	49	385
1891	1242	13,3	53	434
1892	1118	12,9	53	403

Статистика відзначала, що у 1901 році на львівській різниці (м’ясокомбінаті) із забитої худоби було отримано 18000 центнерів свіжого та копченого м’яса. Крім того, було забито копитної дичини: 125 оленів, 2575 козуль та кабанів, 16447 зайців. Додатково для переробки було завезено 5000 кг м’яса розібраної дичини. Зі свійських пернатих було забито 241168 курей та 550162 голубів; з диких пернатих – 855 фазанів і глухарів, 5816 рябчиків і куріпок, 688 бекасів. З попередньо забитих 760 кг диких пернатих вироблено м’ясні вироби.[451]

Статистичні дані щодо реалізації свійської пернатої дичини мали сезонний характер. Найменше у 1906 році у Львові їх споживали у січні, а найбільше – у жовтні, листопаді та грудні. Дика перната дичина відзначалась сезонністю споживання, яке пов’язували з термінами полювання на той чи інший вид дичини. Зокрема, велику пернату дичину найбільше реалізовували у вересні-жовтні, тоді як малу – у січні. (Детальніше у таблиці № 9.4)

[450] Miasto Lwów w okresie samorządu 1870 – 1895. – Lwów: Drukarnia W.A. Szyjkowskiego, 1896. – S.663.
[451] Konsumcya mięsa we Lwowie // Gazeta lwowska. – 1902. – № 73. – 4 lutego. – S.3.

Таблиця № 9.4

Забезпечення міста Львова продуктами харчування у 1906 р. [452], [453], [454], [455], [456], [457], [458], [459], [460], [461], [462]

Вид м’ясної продукції	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень
ВРХ (гол.)	1274	1515	1200	1200	1660	1328	1171	1361	1660	1328	1117
Телята (гол.)	4761	3212	3569	3444	3950	3690	4001	3580	3950	3640	4001
Вівці (гол.)	12	14	22	112	380	342	346	435	380	342	346
Ягнята	180	6	1	23	82	98	88	27	82	98	88

[452] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Styczeń 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1906. – 8 s.
[453] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Luty 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1906. – 8 s.
[454] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Marzec 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1906. – 8 s.
[455] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Kwiecień 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1906. – 8 s.
[456] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Czerwiec 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1906. – 8 s.
[457] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Lipiec 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1906. – 8 s.
[458] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Sierpień 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1906. – 8 s.
[459] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Wrzesień 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1906. – 8 s.
[460] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Październik 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1906. – 8
[461] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Listopad 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1906. – 8 s.
[462] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Grudzień 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1906. – 8 s.

(гол.)											
Кози (гол.)	6										
Підсвинки (гол.)	42	5	6	63	168	122	67	136	168	122	67
Свині (ц)	2966	2705	2477	2808	3464	4652	4466	3402	3464	4652	4466
М'ясо свіже, копчене (ц)	1997	2097	1310	1175	1422	1160	1296	1373	1422	1160	1296
Птахи (гол.)	3870	13870	20557	26580	38675	38161	38442	33820	38675	38161	38442
Кури, голуби (гол.)	33366	86785	88415	88339	72536	82623	55274	79305	72536	82623	55274
Олені (гол.)											
Кабани (гол.)	1	4	1		3	5	6		3	5	6
Козулі (гол.)	2	109	70	85	99	201	240	86	99	201	240
Зайці (гол.)	1		1	1	2636	3471	3757	21	2636	3471	3757
Бита дичина (розроблена) (ц)	0,82	2	1	1	2	12	7	3,5	2	12	7

Фазани (гол.)	51				186	184	476	18	186	184	476
Дикі птахи (великі (гол.)	231		18	841	1260	1310	698	2804	1260	1310	698
Диких птахів (малі) (гол.)	6		39	105	86	48		500	340	300	2312
Риба благородна (ставкова) (ц)	273	168	149	232	356	236	298	288	356	294	298
Риба річкова (ц)	4889	796	239	1250	1483	294	1242	810	1483	1478	1242
Волове м'ясо (передня частина) (ціна у кронах)	1,16-1,36	1,10-1,26	1,20-1,34	1,20-1,60	1,18-1,44	1,20-1,40	1,16-1,32	1,28-1,66	1,18-1,44	1,20-1,40	1,16-1,32
Волове м'ясо	1,30-	1,24-	1,26-1,48	1,36-1,52	1,44-1,52	1,40-1,48	1,30-1,44	1,44-1,52	1,44-152	1,40-1,48	1,30-1,44

(задня частина) (ціна у кронах)	1,42	1,40									
Волове м’ясо (ціна у кронах)	1,0-1,28	1,04-1,28	1,16-1,34	1,06-1,36	1,18-1,42	1,18-1,36	1,12-1,28	1,24-1,42	1,18-1,42	1,18-1,36	1,12-1,28
Телятина (ціна у кронах)	1,01-1,36	1,04-1,28	1,04-1,24	1,12-1,60	1,30-1,52	1,26-1,36	1,20-1,40	1,44-1,60	1,30-1,52	1,24-1,36	1,20-1,40
Свинина (ціна у кронах)	1,28-1,36	1,26-1,36	1,20-1,32	1,08-1,24	1,20-1,40	1,12-1,28	1,04-1,28	1,20-1,40	1,20-1,40	1,12-1,28	1,04-1,28

Статистичні дані щодо реалізації пернатої дичини відзначали, що у 1908 році у Львові в місяць реалізовували від 174 до 1292 голів пернатої дичини, тоді як свійських птахів – від 1898 до 36697 голів. Перната дичина складала лише двадцяту частину від свійських пернатих. У порівнянні з 1906 роком реалізація диких пернатих видів дичини у Львові зменшилась. (Детальніше у таблиці № 9.5)

Таблиця № 9.5

Забезпечення міста Львова продуктами харчування у 1908 р. [463],[464],[465],[466],[467],[468],[469],[470],[471],[472],[473],[474]

Вид м'ясної продукції	Грудень 1907	Січень 1908	Лютий 1908	Березень 1908	Квітень 1908	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад 1908
ВРХ (гол.)	1355		1290	1270	1431	1396	1211	1246	1274	1524	1657	1476
Телята (гол.)	4397		5020	5489	5340	7388	7492	620	5260	4583	5271	4816
Вівці (гол.)	23		11	1	24	18	19	30	176	150	163	296

[463] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Styczeń 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
[464] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Luty 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
[465] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Marzec 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
[466] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Kwiecień 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
[467] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Maj 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
[468] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Czerwiec 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
[469] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Lipiec 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
[470] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Sierpień 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
[471] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Wrzesień 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
[472] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Paździermik 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8s.
[473] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Listopad 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
[474] Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Grudzień 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.

Ягнята (гол.)	57		27	47	138	37	36	10	100	10	87	166
Кози (гол.)	0			4		3						
Підсвинки (гол.)	55		32	34	35	26	28	28	132	28	85	45
Свині (гол.)	5376		5198	5637	3840	4311	3880	3275	4228	3434	5791	5819
М’ясо свіже, копчене (ц)	1840		1951	2045	2175	1939	1728	1410	1040	1165	1362	1585
Птахи (гол.)	1898		8447	5979	5360	3168	2618	15510	28320	22528	36697	33850
Кури голуби (гол.)	33926		30340	33847	37960	51974	5320	80100	69634	63315	70115	53650
Олені (гол.)	2		1									
Кабани (гол.)	17		22	8	2	1	2					5
Козулі (гол.)	265		220	61	2	43	53	50	79	32	128	162
Зайці (гол.)	4474		1362	8							1870	2018
Бита дичина (розроблена)	7		6	1	1	13	2	2	1	1	3	4

(ц)												
Фазани (гол.)	134		93	64	34						390	770
Дикі птахи (великі) (гол.)	104		12	8	110				210	450	1596	280
Дикі птахи (малі) (гол.)	120		149	160	30				212	110	438	242
Риба благородна (ставкова) (ц)	276		192	298	278	218	210	168	178	158	288	368
Риба річкова (ц)	120		618	437	49	339	290	510	310	1236	1128	796
Ціна м'яса свійських тварин у місті за 1 кг												
Волове м'ясо (передня частина) (ціна у кронах)	1,04-1,34		1,22-1,58	1,10-1,44	1,08-1,46	1,24-1,52	1,14-1,56	1,20-1,34	1,20-1,36	1,64-1,32	0,96-1,24	0,94-1,24
Волове м'ясо (задня частина)	1,16-1,40		1,22-1,4	1,26-1,36	1,28-1,38	1,30-1,40	1,28-1,42	1,12-1,24	1,08-1,20	1,10-1,26	1,14-1,26	1,12-1,24

(ціна у кронах)			0									
Волове м’ясо (ціна у кронах)	0,92-1,12		0,92-1,24	0,90-1,16	1,94-1,20	0,98-1,28	0,96-1,24	1,00-1,08	0,94-1,06	0,96-1,06	0,96-1,10	0,92-1,10
Телятина (ціна у кронах)	1,16-1,32		0,9-1,1	0,84-1,2	0,8-1,1	0,8-1,2	0,88-1,24	0,96-1,1	1,2-1,3	1,16-1,36	1,24	1,04-1,20
Свинина (ціна у кронах)	1,02-1,16		1,1-1,2	1,20-1,32	1,10-1,28	1,17-1,34	1,17-1,35	1,20-1,34	1,20-1,36	1,12-1,36	1,06-1,24	1,02-1,20

За січень 1908 року дані відсутні через те, що магістрат Львова не подав їх редакції статистичного віснику.

Як показує аналіз правового забезпечення торгівлі дичиною, держава здійснювала наповнення бюджету через акцизний податок при торгівлі дичиною на внутрішньому ринку та встановлення мита при торгівлі дичиною з іншими країнами, регулювала споживчі ціни під час війн, контролювала якість мисливської продукції і торгівельних послуг. Так, у розпорядженні Галицької фінансової дирекції від 15 жовтня 1858 року № 39.319 йдеться про оподаткування дичини при реалізації її на території міста Львова. При реалізації дичини необхідно було сплатити два види податків − споживчий та міський, причому споживчий податок був у два рази вищим, ніж міський. (Детальніше дивись таблицю № 9.6)

Таблиця № 9.6

Оподаткування мисливської продукції при її реалізації у Львові (1858 р.) [475]

Вид продукції (одиниця виміру)	Споживчий податок (у кронах)	Міський податок (у кронах)
Олені (гол.)	1,05	0,52
Кабани живою вагою 30 і більше фунтів (гол.)	0,79	0,39
Кабани живою вагою до 30 фунтів (гол.)	0,26	0,13
Зайці (гол.)	0,05	0,03
Розроблена дичина (за центнер віденський – 50 кг)	1,05	0,52
Рябчик, качка, вальдшнеп, дика гуска, бекаси, куріпка (гол.)	0,05	0,03
Дрозд, перепілка та інші птахи, придатні для харчування (гол.)	0,02	0,001
Свіжі риба, рак, ікра (за центнер віденський – 50 кг)	1,05	0,52
Морська рибу (за центнер віденський – 50 кг)	0,35	0,17
ВРХ (гол.)	4,20	1,05
Телята (гол.)	0,7	0,17
Вівця, баран (гол.)	0,26	0,07
Свиня від 9–35 фунтів (гол.)	0,52	0,13
Свиня від 35 і більше фунтів (гол.)	1,05	0,26
Свіже м’ясо, сальцесон	0,87	0,44

[475] Dziennik rządowy dla okręgu administracyjnego Namiesnictwa we Lwowie. – Lwów : Król. galic. drukarnia rządowa, 1858. – S. 362.

ковбаса (за центнер віденський – 50 кг)		

Таблиця № 9.7

Тариф споживчого податку для Львова в золотих (1857 р.)[476]

Вид продукції	Одиниця виміру	Споживчий податок	Податок міський	Всього
Свійські тварини				
ВРХ (вгодовані воли, бики, корови)	за голову	4	0,36	4,36
ВРХ (молодняк)	за голову	0,4	0,02	0,42
Вівця, баран, коза	за голову	0,15	0,01	0,16
Свиня від 9 до 35 фунтів	за голову	0,3	0,07	0,37
Свиня більше 35 фунтів	за голову	1	0,03	1,03
Свійська перната (індики, гуси, качки)	за голову	0,03	0,01	0,04
Дичина				
Олень	за голову	1	0,3	1,3
Кабан 30 і більше фунтів	за голову	0,45	0,22	0,67
Кабан до 30 фунтів	за голову	0,15	0,7	0,85
Заєць	за голову	0,03	0,01	0,04
Дичина розроблена	за центнер віденський	1	0,3	1,3
Фазан, глухар, тетерук, куріпка, рябчика	за голову	0,06	0,03	0,09
Дрозд, перепілка, бекас	за голову	0,01	0,01	0,02
Риба річкова та ставкова, раки, ікра – свіжі	центнер віденський	1	0,30	1,30
Морська риба	центнер віденський	0,20	0,10	0,30

476 Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański 1858. – Lwów: Drukarnia K. Pillera, 1857. – S. 68-69.

Таблиця № 9.8

Тариф споживчого податку для міста Львова у золотих

Даний тариф діє з 1 січня 1876 року[477]

Вид продукції	Одиниця виміру	Споживчий податок	Податок надвичайний	Податок міський	Всього
ВРХ (вгодовані воли, бики, корови)	за голову	4,20	0,84	1,05	6,09
ВРХ (молодняк)	за голову	0,7	0,14	0,17	1,1
Вівця, баран, кози	за голову	0,26	0,05	0,07	0,38
Свиня від 5 до 19,5 кг	за голову	0,52	0,1	0,13	0,76
Свиня більше 19,5 кг	за голову	1,05	0,21	0,26	1,52
Свіже м’ясо	100 кг	1,56	0,31	0,79	2,66
Свійські пернаті (індики, гуси, качки)	за голову	0,05	0,01	0,01	0,07
Олень	за голову	1,05	0,21	0,52	1,78
Кабан 17 кг і більше	За голову	0,79	0,15	0,39	1,33
Заєць	за голову	0,05	0,01	0,03	0,09

[477] Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański 1879. – Lwów: Drukarnia K. Pillera, 1879. – S. 70-71.

Дичина розроблена	100 кг	1,87	0,37	0,94	3,18
Фазан, глухар, тетерук, куріпка, рябчик	за голову	0,1	0,02	0,05	0,17
Дрізд, перепілка, бекас	за голову	0,05	0,01	0,03	0,09
Риба річкова та ставкова раки, ікра - свіжі	100 кг	0,62	0,12	0,31	1,05
Морська риба	100 кг	1,87	0,37	0,94	3,18

Таблиця № 9.9

Тариф споживчого податку для Львова в золотих діє з 2 липня 1883 року[478]

Вид продукції	Одиниця виміру	Споживчий податок	Податок надзвичайний	Податок міський	Всього
ВРХ (вгодовані воли, бики, корови)	за голову	4,20	0,84	1,05	6,09
ВРХ (молодняк)	за голову	0,7	0,14	0,17	1,01

478 Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański 1883. – Lwów: Drukarnia K. Pillera, 1883. – S. 60-61.

Вівця, баран, коза	за голову	0,26	0,05	0,07	0,38
Свиня від 5 до 19,5 кг	за голову	0,52	0,1	0,13	0,75
Свиня більше 19,5 кг	за голову	1,05	0,21	0,26	1,52
Свіже м’ясо	100 кг	1,56	0,31	0,79	2,66
Свійські пернаті (індики, гуси, качки)	за голову	0,05	0,01	0,01	0,07
Олень	за голову	1,05	0,21	0,52	1,78
Кабан 17 кг і більше	за голову	0,79	0,15	0,39	1,33
Заєць	за голову	0,05	0,01	0,03	0,09
Дичина розроблена	100 кг	1,87	0,37	0,94	3,18
Фазан, глухар, тетерук, куріпка, рябчик	за голову	0,1	0,02	0,05	0,17
Дрізд, перепілка, бекас	за голову	0,05	0,01	0,03	0,09
Риба річкова та ставкова раки, ікра - свіжі	100 кг	0,62	0,12	0,31	1,05
Морська риба	100 кг	1,87	0,37	0,94	3,18

Таблиця № 9.10

Тариф споживчого податку для Львова у кронах з 30 жовтня 1903 р.[479]

Вид продукції	Одиниця виміру	Споживчий податок	Податок надвичайний	Податок міський	Всього
ВРХ (вгодовані воли, бики, корови)	за голову	8,4	1,68	2,1	12,18
ВРХ (молодняк)	за голову	1,4	0,28	0,35	2,03
Вівця, баран, коза	за голову	0,53	0,1	0,14	0,77
Свиня від 5 до 19,5 кг	за голову	1,05	0,21	0,27	1,53
Свиня більше 19,5 кг	за голову	2,10	0,42	0,53	3,05
Свіже м'ясо	100 кг	3,12	0,62	2,18	5,92
Свійські пернаті (індики, гуси, качки)	за голову	0,11	0,02	0,08	0,21
Олень	за голову	2,10	0,42	2,18	4,7
Кабан 17 кг і більше	за голову	1,58	0,31	1,11	3
Заєць	за голову	0,11	0,02	0,08	0,21

479 Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański 1915. – Lwów: Drukarnia K. Pillera, 1915. – S. 5-6.

Дичина розроблена	100 кг	3,74	0,74	2,62	7,10
Фазан, глухар, тетерук, куріпка, рябчик	за голову	0,21	0,04	0,05	0,3
Дрізд, перепілка, бекас	за голову	0,11	0,02	0,08	0,21
Риба річкова та ставкова раки, ікра - свіжі	100 кг	3,74	0,74	2,62	7,10
Морська риба	100 кг	1,24	0,24	0,87	2,35

Таблиця № 9.11

Тариф споживчого податку для Львова у марках в 1923 році[480]

№	Вид продукції	Одиниця виміру	Гмінна оплата у ах
1	ВРХ (вгодовані воли, , корови)	за голову	2800
2	ВРХ (молодняк)	за голову	320
3	Вівця, баран, кози	за голову	320
4	Свиня від 5 до 19,5 кг	за голову	200
5	Свиня більше 19 ,5 кг	за голову	1100

480 Taryfa podatku konsumcyjnsgo z dodatkami. dla miasta Lwowa // Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański 1915. – Lwów: Drukarnia K. Pillera, 1923. – S. 98-99.

6	Свіже м’ясо	100 кг	1500
7	Свійські пернаті (індики, качки)	за голову	60
8	Олень	за голову	0 без оподаткування
9	Кабан 17 кг і більше	за голову	300
10	Заєць	за голову	30
11	Дичина розроблена	за центнер 100 кг	1000
12	Фазан, глухар, тетерук, ка, рябчик	за голову	40
13	Дрізд, перепілка, бекас	за голову	20
14	Риба річкова та ставкова ікра-свіжі	100 кг	3000
15	Морська риба	100 кг	800

Як свідчить аналіз мисливської літератури XIX-XXст. встановлювались конкретні терміни реалізації м’яса дичини, які були прив’язані до часу права їх добування. Починаючи із середини XIX століття, конкретні нормативно-правові документи врегульовували дане питання. Зокрема, відповідно до розпорядження Галицького намісництва від 21 березня 1854 р. до L 6241 не дозволялось добувати дичину під час парування або висижування яєць, м’ясо якої вважалось шкідливим для людського організму в цей період. Були встановлені конкретні терміни торгівлі для кожного окремого виду дичини, а саме: дозволялось реалізовувати зайців від 1 серпня до кінця лютого, оленів – від 1 червня до кінця листопада, козуль – від 1 червня до кінця січня, кабанів – від 1 липня до кінця січня, глухарів, тетеруків, рябчиків і куріпок – від 1 серпня до кінця березня наступного року. На іншу дичину дане розпорядження не поширювалось. Також цим розпорядженням визначалось, що вся дичина, яка продається у недозволений час, повинна бути знищена. Торговці, які не виконують дане розпорядження, повинні піддаватись штрафу. Крім того, визначалось, що дичина, продається на базарах у

дозволений час, повинна бути засвідчена відповідною довідкою, що видається керівництвом гміни, на якій її добуто[481].

Положення про встановлення видачі сертифікатів походження дичини було пролобійоване Галицьким мисливським товариством для перших мисливських законів, які діяли на території Галичини[482]. Так у Мисливському законі Галичини від 1897 р. відповідно до ст. 36 було визначено, що для продажу м’яса потрібно представити свідоцтво про походження дичини. У свідоцтві повинні міститись такі дані, як вид та кількість дичини. Повноваження на їх видачу були покладені на керівників мисливських господарств[483].

Якщо дичина добувалась у вольєрах, де не діяли терміни дозволеного полювання, а дозволялось добувати дичину у будь-який час, то повноваження на видачу відповідного сертифікату покладалось на державну повітову владу [484]. У наступному Мисливському законі Галичини, який вступив в силу у 1908 р. ст. 58 вимагалось від осіб, що торгують м’ясом дичини мати при собі відповідний сертифікат. Діяла також заборона на продаж дичини у чотирнадцятиденний термін по закінченні строків добування певного виду дичини відповідно цього ж закону[485]. Наступний Мисливський закон, який діяв у Галичині із грудня 1927 р. (ст. 53), давав ще менший термін щодо можливості реалізації м’яса дичини після запровадження охоронного часу, а саме – 10 днів. Крім того, заборонялось не

---

481 Zbiór ustaw administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim obowiązujących do użytku organów c.k. władz rządowych i władz autonomicznych. – Kraków: universytet Jagelloński, 1868. – S. 1034-1035.
482 Krogulski S. Pół wieku: zarys działalności małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876-1926. – Lwów: Nakładem małopolskiego towarzystwa łowieckiego, 1929. – S. 23.
483 Nowa ustawa łowiecka dla Galicyi i W. Ks. Krakowskiego. – Kraków: Wisła, 1898. – s
484 Das neue Jagdgesetz für Galizien und Großherzogtum Krakau: giltig vom 26.März 1898. – Złoczów: Nakładem i drukiem księgarni W.Zukerkandla, 1905. – S. 74-75.
485 Posiedzenie 1-36 // Stenograficzne sprawozdania z pierwszej sesyi dziewiątego peryodu Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskie z roku 1908 od 15.wrzesnia do 5 listopada 1908. - Lwów, 1908. – S. 2062.

лише продавати м'ясо, шкіру дичини, але і готувати страви дичини у ресторанах, їдальнях, кафе та інших закладах харчування[486].

Виступають за реалізацію м'яса з відповідними сертифікатами походження і мисливські товариства. Вони переслідували мету не стільки регулювання реалізації продукції полювання, скільки зменшення випадків браконьєрства. Так, наприклад Галицьке мисливське товариство неодноразово через пресу зверталось до влади з вимогою виконувати вимоги щодо продажу м'яса із сертифікатом походження [487] . Галицьким намісництвом видавались розпорядження щодо дотримання вимог законодавства щодо торгівлі дичиною при наявності сертифікатів походження дичини [488]. Галицьке мисливське товариство було незадоволене діями Львівського магістрату: «… У Львові вільно продають дичину, яку незаконно відстрілюють, без відповідних сертифікатів про походження дичини», «купівля дичини у Львові проводиться на високому рівні, а акційна охорона нічого не робить ... », «браконьєр, який не може збути свою дичину на місці їде у Львів, де має можливість продавати дорого дичину. У Львові вже на нього чекають жиди, які не питають про сертифікати походження дичини. Вони навіть не задумуються, що купуючи дичину у злодіїв, самі стають причасними до злодійства»[489]. Аналогічні факти висвітлює у своїй статті С. Павлік, відзначаючи, що через те, що жиди оминали податки і закуповували м'ясо у браконьєрів, у Львові у них можна було купити м'ясо втричі дешевше ніж на базарі [490] . Для наведення порядку із торгівлею дичиною журнал «Ловець» апелював до влади з вимогою конфіскації незаконно добутої дичини[491].

[486] Kilka słów o Polskim Prawie łowieckim //Łowiec – 1928. – № 15. – S. 238-239.
[487] Ustawa a jej wykonanie//Łowiec – 1899. – № 1. – S. 6-7.
[488] W ochronie łowiectwa//Łowiec – 1904. – № 18. – S. 209.
[489] Ustawa a jej wykonanie//Łowiec – 1899. – № 1. – S. 6-7.
[490] Pawlik S. Handel zwieryzuną, rybami i rakami w Galicyi//Łowiec. – 1899. – № 1. – S. 2-6.
[491] Schult W sprawie wykonania ustawy łowieckiej//Łowiec – 1899. – № 2. – S. 18-19.

Для полегшення реалізації м'яса законно добутої дичини Галицьке мисливське товариство, починаючи із 1878 року, організовує на Львівському ринку торговий ряд для продажу м'яса дичини, добутої членами товариства, що дало можливість зменшити його вартість, так як при продажі виключались перекупники[492].

На думку тогочасного дослідника проблем торгівлі дичиною у Львові п. Кохановського, ця торгівля не мала у місті системного характеру і умови тут диктували торгівці, а не мисливські господарства[493]. Формування ціни на м'ясо дичини у м. Львові зумовлювали ряд факторів, які пов'язані із регулюючим впливом магістрату міста та економічними особливостями. Так, у Львові на початку XX ст. були встановлені наступні акцизи (податок на споживання): олень – 3,95 крон, дикі кабани більш як 17 кг – 2,80 крон, козулі, малі кабани – 0,95 крон, зайці – 0,2 крони. Вартість одного кілограму м'яса у зв'язку із встановленням податку на споживання підносилась в залежності від виду дичини на 5-10%.

На вартість дичини впливали також і інші видатки, причому найдорожчою із них була вартість транспортування, заробіток торгівця становив 10%, а в загальному вартість м'яса дичини підносилась від 25 до 35 % відносно закупленої у мисливському господарстві. Як свідчить аналіз тогочасної літератури, на початку XX ст. склались наступні ціни на дичину безпосередньо у мисливських господарствах, а саме заєць: коштував 1,5-1,80 крон, козуля більше 14 кг – 13 крон, кабан три і більше років – біля 20 крон, дворічний – 16 крон, і однорічний – 6-10 крон, олень більше 100 кг – біля 25 крон, від 60 до 100 кг – біля 20 крон, нижче 60 кг – біля 15 крон за одну голову.

У той же час ціни на львівській торговиці складались наступним чином: заєць коштував 2-2,5 крон, козуля велика – 18-20 крон, середня – 14-

---

[492] Krogulski S. Pół wieku: zarys działalności małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876-1926. – Lwów: Nakładem małopolskiego towarzystwa łowieckiego, 1929. – S. 8.
[493] Kochanowski C. Sprzedaż dziczyzny w mieście Lwowie / C. Kochanowski // Łowiec – 1903. – № 22 – S. 258.

15 крон, кабан великий – біля 30 крон, середній – 25 крон, малий – біля 15 крон, великий олень – біля 32 крони, середній – біля 24 крони, малий – 20 крон.

Слід відмітити, що у цей же період у Відні ціна продажу дичини була вищою ніж у Львові і становила: заєць – 3-3,20 крони, куріпка – 1,30-1,60 крони, старі куріпки – 0,8-1,10, качки – 2-2,40 крони, вальдшнепи – 2,20 до 2,80 крони, олень за 1 кг 0,64 – 0,76 крони, козулі – 1,40 – 1,50 крон, кабани старі – 0,60-0,80 крон. Одна з причин здорожчання м'яса дичини у Відні полягала у правилах експорту, за який сплачували досить високі мита, тоді як у Німеччині ці мита були меншими і дичину туди було легше постачати. Також через несправедливу фіскальну політику багато мисливської продукції проходило повз ринок: Так, розмір податку за оленя великого чи малого була однаковим, тому на львівський ринок потрапляли старі особини, тоді, як молоді відправлялись на Віденський ринок, де ціни були вижчими[494].

Також у порівнянні з іншими країнами на ринках міста Львова наприкінці XIX ст. встановились низькі ціни на пернатих,[495] а гуцули обмінювали вальдшнепа лише за пачку тютюну, що коштувала лише 4 геллери, тоді як у Відні його вартість була у тридцять разів вищою.[496] Преса заохочувала експортувати дичину до країн Європи, інформуючи про досить високі ціни на тамтешніх ринках. Саме тому у Відні закуповували дичину для Гамбурга і Лондона, бо там її ціна постійно зростала: молоді куріпки коштували 90 геллерів, фазан – 2,5 крон, дика качка – 1-1,2 крони, вальдшнеп – 1-1,3 крони, 1 кг оленини – 44-49 геллерів, великих кабанів – 32-36 геллерів, середніх – 50-60 геллерів, малих – 80-90 геллерів.[497]

---

[494] Kochanowski C. Sprzedaż dziczyzny w mieście Lwowie / C. Kochanowski // Łowiec – 1903. – № 22 – S. 256.
[495] Kronika // Łowiec – 1885. – № 10. – S.165.
[496] Słowo o hucułach i polowaniu // Łowiec. – 1879. – № 6. – S. 81–83.
[497] Dziczyzna // Gazeta lwowska. – 1892. – № 303. – 18 grudnia. – S.3.

Слід відзначити, що чисельність споживання дичини у період з 1881 по 1895 рр. постійно підносилась. Докладніше інформацію подано у таблиці 9.12.

Таблиця 9.12.

Споживання дичини в м. Львові по роках 1881-1895[498]

Роки	Олені, гол.	Кабани вагою до 17 кг, гол.	Великі кабани, козулі, дикі кози, гол.	Зайці, гол.	Перната дичина, гол.	Розроблена дичина всіх видів, у центнерах	Фазани, глухарі, тетеруки, гол.	Рябчики, куріпки дикі гуси і качки, гол.	Болотні птахи, гол.	Перепілки, дрозди і інші птахи, гол.
1881	1	80	1250	8350	12740	30	330	4050	1040	7320
1890	4	140	1850	12050	15825	45	610	4560	695	9960
1891	3	105	1990	13020	17295	55	635	4320	1360	10980
1892	2	160	2150	14060	19910	51	630	4820	3280	11720
1893	2	110	2440	14280	8590	50	620	4360	2470	11400
1894	9	120	2600	15630	18260	70	1190	6400	2380	9480
1895	6	145	2470	15030	17780	60	1110	6350	1640	10680

Закономірно, що Відень як столиця імперії споживав найбільшу кількість дичини, а для Галичини був найбільшим споживачем її мисливської продукції. Так, жителі Відня у 1893 р. спожили 2534 гол. оленів, 844 голови диких кабанів, 11675 гол. козуль, диких свиней і серн, зайців 441843 гол., 22070 кг козячого м’яса, 31570 кг іншої розробленої дичини, 44216 гол. фазанів та глухарів, куріпок та інших птахів, всього – 177520 гол.[499].

Вартість дичини у Львові не підносилась, починаючи із 1888 р., через фіскальну політику Львівського магістрату, який встановив вищий податок на дичину ніж на м’ясну продукцію із свійських тварин. На цю «несправедливість» вказував часопис «Ловець», подаючи порівняння податків на свійських тварин та дичину: за теля одного року платили лише 2,03 крони тоді, як оленя того самого віку – 3,95 крон, за вівцю та барана – 0,78 крон, тоді як за козулю – 0,95 крон, за одного індика сплачули 0,16 крон,

[498] Pawlik S. Handel zwieryzuną, rybami i rakami w Galicyi//Łowiec. – 1899. – № 1. – S. 5-6.
[499] Pawlik S. Handel zwieryzuną, rybami i rakami w Galicyi//Łowiec. – 1899. – № 1. – S. 2-4.

а за пару голубів – 0,21 крони, за одного дикого голуба платили податку 0,21 крони, тоді як за пару свійських голубів лише 0,053 крони, за одну дику курку сплачули 0,06 крони, а за найбільші і добре вгодовані курки лише – 0,058 крони.

Хоча й акцизні податки на дичину були вищими, її вартість зрівнялась із свійською продукцією через те, що багато лікарів у той час приписували дичину хворим на шлунково-кишковий тракт.

Цікавим є той факт, що на здорожчання дичини впливали такі негативні, а для сучасника дивні чинники, вказані у тогочасній літературі, а саме: для приготування дичини необхідно було використовувати більшу кількість приправ, які на той час коштували досить дорого, та послуги доброго кухаря, бо господині нижчих соціальних страт не вміли приготовувати з дичини смачні страви[500].

Як вказували тогочасні дослідники, на початку XIX ст. практично кожна країна мала свою культуру торгівлі дичиною. В деяких країнах встановлюється ціна за цілу тварину, а в інших продається на вагу, як м'ясо домашніх тварин. Наприклад, у Польщі олень, кабан, козулі продавались цілими разом із шкірою. Великий вплив на вартість дичини мала стать тварини. Так, м′ясо самиць вартувало більше ніж м′ясо самців, бо за смаковими якостями вважалось делікатнішим. Також на ціну м′яса впливав час добування. Ціна оленя, добутого у липні, була вищою, ніж добутого восени під час парування, знову ж таки через якість м’яса. Натомість більше вартували дикий кабан та заєць, добуті пізньою осінню ніж наприкінці літа, так як те м′ясо було жирнішим. До важливих чинників впливу на ціну м′яса належала поширеність дичини у певному регіоні і відповідно дорожчою дичина була у тих місцях де її було менше. На рівень цін впливала також ціна м′яса домашніх тварин. Крім того, у великих містах дичина коштувала більше, ніж у селах або малих містечках.

---

[500] Kochanowski C. Sprzedaż dziczyzny w mieście Lwowie / C. Kochanowski // Łowiec – 1903. – № 22 – S. 257.

Що стосується вартості шкіри, то на її ціну більший вплив мав фактор сезону добування дичини. Найбільш цінувались шкіри із добутих тварин у зимовий період[501].

Узагальнений досвід організації державного регулювання торгівлі та цінової політики на дичину у Галичині (на прикладі міста Львова) вказує на те, що за реалізацію продукції мисливства стягувався податок. Розмір податку у Галичині за реалізацію продукції мисливства встановлювався відповідно до виду дичини. У порівнянні з теперішнім станом державного регулювання торгівлею дичиною в Україні є певні подібності та відмінності. Серед відмінностей – залежність розміру податку на даний час від вартості продажу дичини. Крім того, у Галичині податок підвищував вартість продукції на 5-10%, тоді як на даний час податок на додану вартість становить 20%. Позитивно на торгівлю дичиною впливає сучасний науково-технічний прогрес, при якому м'ясо дичини можна довгий час зберігати в охолодженому вигляді, а тому часові обмеження добування дичини не впливають на час торгівлі м'ясом дичини та його сезонне здорожчання. Разом з тим, на цей час підвищуються вимоги щодо якості м'яса. Вся мисливська продукція повинна проходити ветеринарно-санітарну експертизу, без якої не дозволяється реалізація м'яса.

10. Торгівля шкірою мисливських видів тварин

Мисливська галузь володіє різноманітними матеріальними активами – м'ясом дичини, її хутром або шкірою в залежності від виду дичини, а також нематеріальними активами, до яких можна віднести добуті мисливцем трофеї, кількість добутої дичини, участь в мисливських виставках, влучність пострілів.

Історичні джерела свідчать, що шкіра мисливських видів тварин мала віддавна велике значення. Ще до обігу будь-яких грошей за часів Київської Русі шкіра куниці виконувала функцію грошей. Так, одна шкірка куниці

501 Reuman M. Gospodarstwo łowieckie z historią starożytną łowiectwa polskiego. – Warszawa: Drukarnia Orgelbranda, 1845. – S. 602.

отримала назву «куна»[502], а за правління на Київській Русі в Х столітті князя Володимира шкіри куниць цінувались на рівні з грошима.[503]

Мисливське господарство в кожний історичний період відігравало велике господарське значення. Дослідники відзначали, що торгівля шкірою дичини у Середні віки за значенням та вартістю прирівнювалась до торгівлі кіньми.[504]

Історичні джерела вказують, що відповідно до статистичної інформації про обробку шкіри мисливська галузь в Австро-Угорській імперії отримувала в 1898 році доходу на суму 412 тис. крон. (Таблиця № 10.1.).

Таблиця 10.1.

Кількість добутої дичини, вартість однієї шкіри та отриманий дохід в Австро-Угорській імперії (1898 р., у кронах)

Вид тварини	Добуто (гол.)	Вартість однієї шкірки	Дохід
Олень	9321	6.0	55926
Лань	2628	4.0	10512
Козуля	54782	1.0	54782
Серна	6529	2.0	13.058
Дикий кабан	2449	3.0	7347
Заєць і кролик	1175259	0,2	235051
Ведмідь	29	5.0	145
Вовк	142	2.0	284
Рись	34	1.0	34
Лисиця	24432	0.9	21988
Куниця	4257	0,5	4257

[502] Хрестоматія із зоології / Упор. А. М. Охріменко, Е. В. Шухова. – К.: Рад. шк., 1988. – С. 102.
[503] Денисов А. Все об охоте. – К.: Книга-Сервіс, 1996. – С.6.
[504] Mniszek Tchorznicki M. Polskie prawo łowieckie w wiekach średnich / Mieczysław Mniszek Tchorznicki. – Warszawa, 1935. – 14 s.

Тхір	17603	0.3	5280
Видра	920	1,0	920
Борсук	2928	1,0	2923
Всього			412663

Аналіз показав, що аналогічні доходи приносить реалізація рогів та чучел від диких тварин[505].

Тогочасна статистична інформація свідчить, що високі ціни на зовнішніх ринках мотивували товаровиробників експортувати шкірки дичини та свійських тварин. Так, вартість вивезених з Австро-Угорської монархії заячих і кролячих шкірок складала у 1894 р. 379256 зол., у 1895 р. – 543610 зол., у 1896 р. – 252470 зол. У 1896 р. найбільше шкірок було вивезено до Німеччини (186800 зол.) і Бельгії (58360 зол.). Експорт шкір козулі з Австро-Угорщини у 1894 р. становив 2262755, у 1895 р. – 2056985, у 1896 р. – 1768720 зол. Шкірки козуль, головним чином, вивозили до Німеччини, Франції, Швейцарії, Сполучених Штатів. Загальна вартість вивозу з Австро-Угорщини дичини, шкірок козуль, зайців, кролів, а також хутра мисливських тварин в 1896 р. становила 4027420 зол.

До Австро-Угорщини мисливську продукцію також імпортували. (Таблиця № 10.2.)

Таблиця 10.2.

Імпорт мисливської продукції (у золотих)

Роки	Заячі і кролячі шкірки	Шкіри козуль	Хутро	Дичина
1894	174150	606345	863900	32480
1895	267620	751960	696900	32695
1896	130810	505910	568100	41648

505 Ekonomiczno-społeczne znaczenie łowiectwa //Łowiec Polski. – 1902. – № 24. – s.384-385.

Вартість імпортованої мисливської продукції в 1896 р. складала 1246468 зол., експорту – 4027420 зол., що становило позитивне торгове сальдо для Австро-Угорщини на суму 2780952 зол[506].

У 30-тих роках XX ст. на Львівському ринку найвище цінувалась видра. Шкіра невичениної видри коштувала 90-110 злотих, лісової куниці – 70-90 злотих, вовка – 15-35 злотих, лисиці – 35 злотих, тхора – 10-30 злотих, борсука – 12 злотих, горностая – 6-12 злотих. Найдешевше вартувала шкірка білки – 60-70 грош[507]. Одного зайця з шкірою у Львові можна було придбати за 3,5 злотого, тоді як без шкіри – за 2,20-2,75 злотого, тобто, вартість однієї заячої шкіри становила 1 злотий[508].

Вартість хутра дичини у Польщі в 1932 році різнилась: куниці – 72-80 злотих, видри – 90-100 злотих, лисиці – 40 злотих, тхора –18 злотих, борсука – 8-10 злотих, білки – 1 злотий, горностая – 7-8 злотих, зайця – 70-80 грош, кролика – 40-80 грош, шкіра козулі вартувала 1,5-2 злотих, шкіра оленя – 5-8, шкіра кабана – 7-10.[509] Дещо дешевші ціни нотували на ринку Львова в травні 1932 року: за шкіру оленя (4-5 злотих), кабана (4-6 злотих), а за козулячу шкіру потрібно було оплатити 2-2,50 злотих, куниці – 70-80, видри – 90-100, лисиці – 25-40, тхора – 12-16, борска – 3-15, білки – 1-1,2, горностая – 7-8, зайця – 0,9 злотого. М'ясо 1 кг кабана коштувало 50 грош, качка – 2 злотих за голову, а вальдшнеп – 2,5 злотих.[510] З метою запобігання браконьєрству у Другій Речі Посполитій відповідно до ст. 53 Мисливського закону 1927 року заборонялось продавати шкіру дичини після 10-тиденного терміну від запровадження охоронного часу на відповідний вид[511]. (Додаток № 216).

Про велике господарське значення шкіри дичини свідчать чисельні рекламні оголошення про її реалізацією та обробку, які публікувались у періодичних виданнях Галичини. Аналіз історичних джерел показав, що перше таке оголошення було публіковане у «Галицькому загальному календарі на рік

[506] Pawlik S. Handel zwieryzuną, rybami i rakami w Galicyi. – S. 2–6.
[507] Wiadomoścs handlowe//Łowiec Polski – 1932. – № 3. – S. 58.
[508] Wiadomości handlowe // Łowiec – 1931. – № 24. – S.372.
[509] Wiadomości handlowe// Łowiec. – 1932. - № 4. – S.40.
[510] Wiadomości handlowe // Łowiec – 1932. – № 10. – S.126.

[511] Kilka słów o Polskim Prawie łowieckim //Łowiec – 1928. – №15. – S. 238-239.

Божий 1872» (Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański 1872). Фірма Ф. Свачіна («F. Swaczina»), яка знаходилась на Мар'яцькій площі у Львові, пропонувала послуги з обробки шкіри. (Додаток № 217).

У 1905 році майстерня Станіслава Вронського, яка знаходилась на вул. Театральній, 5 у Львові, пропонувала виправку шкіри дичини. (Додаток № 218). Більшість оголошень та реклами щодо реалізації, закупівлі та обробки шкіри дичини були сфокусовані на мисливцях і публікувались у Львівському часописі «Ловець», який виходив за підтримки Галицького мисливського товариства. Так, в 1902 році Х. Вєршицький з Тарнува звертався до мисливців щодо можливості закупівлі великих партій шкір козулі. (Додаток № 219). На початку ХХ ст. у Львові на вулиці Ваговій, 5 знаходилась фірма «Фалл», яка закуповувала за найвищими цінами шкірки лисиць, куниць, тхорів, зайців. (Додаток № 220). Аналогічним промислом у Львові займалась також Крайова промислова спілка, яка закупляла шкірки зайців, лисиць. (Додаток № 221).

Фірма Петра Карп'яка пропонувала власникам вичинку сирих шкір лисиць, ласок, тхорів, куниць, кротів, хом'яків, білок. У примітках було вказано, що приймаються виключно шкіри тварин, добутих взимку. (Додаток № 222).

Слід відмітити, що ця фірма функціонувала з 1909 року і до початку Другої Світової війни. В оголошенні, опублікованому в 1938 році, вказано, що фірма знаходилась у Львові по вул. Зублікевича, 4 та приймала від мисливців різні невпривлені шкіри. Більше того, мисливцям, які були членами мисливських товариств, надавалась знижка. (Додаток № 223). У 20-х роках ХХ ст. «Польська гарбарня», що знаходилась у Львові, вул. Зублікевича, 24, пропонувала мисливцям повний спектр вичинки всіх видів дичини. (Додаток № 224). У 30-их роках ХХ ст. у Львові мисливці мали можливість вичинити шкіри мисливських тварин (лисиці, куниці, видри, тхора, козуль, оленя) у хутряній майстерні Кароля Шюрера (вул. Сенаторська, 11а). (Додаток № 225). Оголошення майстерні хутра Кароля Шюрера (Львів, вул. Сенаторська, 10) про вичинку шкіри лисиць, куниць, тхорів, видр, зайців і кроликів[512]. Послуги з фарбування та виправлення шкір лисиць, куниць, тхорів, вовків, видр, ведмедів

[512] Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 1. – S.2.

надавала також фірма «Соболь», яка знаходилась у Львові по вул. Львівських дітей, 56. Фірма мала добру репутацію, і її роботу було оцінено золотою та срібною відзнаками. (Додаток № 436).

У тридцятих роках у Львові по вулиці Рутовського, 2 діяла фабрика рукавиць Черніцького та Ольшевського. З реклами фабрики дізнаємось, що місцеві мисливці мали можливість здати на вичинку шкіри з добутих тварин: козуль, оленів, лисиць, кабанів, зайців. (Додаток № 229).

У додатках 242 -254 проілюстровано рекламу та оголошення з реалізації м'яса дичини, 255-256 – живої дичини, 257-261 – риби, 262-263 – трофеїв, 264-271 – чучел, 272-281 – мисливських собак, 282-296 – мисливського одягу та взуття, 297-335 – книг, 337-345 – аксесуарів, які мисливці використовували на полюванні.

11. Реклама ветеринарних препаратів для лікування собак.

Однією з умов ефективного розведення мисливських собак є належне ветеринарне забезпечення. Одним з доказів, який свідчить про велике значення мисливського собаківництва у Галичині, стали оголошення, опубліковані у фаховому мисливському часописі «Ловець» − друкованому органі Галицького мисливського товариства.

Так, у 1885 році опубліковані оголошення про реалізацію ліків для собак за рецептом К. Гостонького. Купити препарат можна було у секретаря товариства. (Додаток № 230). У 1893 році рекламували ліки фірми «Kwizdy».для лікування собак. Зокрема, таблетки від собачих захворювань, вода для протирання очей, мазь для лікування корости, желатинові капсули для лікування гельмінтозів, мило для виведення вошей, сухарі для годівлі собак. (Додаток № 231). В оголошенні, поданому Каролем Гостонським у 1897 році містилось підтвердження ефективності його лікування, засвідчене на засіданні Галицького мисливського товариства у 1883 році. (Додаток № 232). Крім місцевих виробників ліків у львівській пресі публікували рекламу виробників ветеринарних препаратів з Австрії. (Додаток № 233). У 1936 році з'явилась реклама лікарського крему для лікування у собак шкірних

захворювань. Крем «Міка» був розроблений Академією ветеринарної медицини у Львові. (Додаток № 234).

Слід відмітити, що у Львівській ветеринарній академії успішно лікували собак. Свідченням цього стали численні подяки від господарів собак, які друкувала мисливська преса. (Додаток № 235). Попит на ветеринарні препарати сприяв організації у Львові лікарської ветеринарної спілки «Серум». (Додаток № 236). Також у Львові за сприяння професорів Львівського академії ветеринарної медицини щомісяця виходив часопис «Ветеринарний огляд» (Додаток № 237).

12. Оренда права полювання гміною Львова

Львівський магістрат отримував від оренди права полювання значні кошти. Так в 1911 році магістрати мали такі доходи від здачі в оренду права полювання: Львів – 12,800 крон, Краків – 8,700 крон, Коломия – 5,360 крон, Броди – 5,600 крон. Вартість 1 кг м'яса кабана в той час становила 0,30 крон, 1 кг м'яса оленя – 0,80 крон.[513]

Гміна Львова подала оголошення про оренду права полювання в Голосках Великих, Брюховичах, Білогорщі, Зубрі, Сихові, Кульпаркові, Малехові на площі біля 4500 моргів. Заявку на участь в аукціоні необхідно було подати до 30 жовтня 1918 року у департамент Львівського магістрату. До заявки слід було додати заставу у розмірі 10% від вартості оренди.

Аналогічне оголошення про проведення аукціону щодо оренди права полювання у господарстві Воля Добростанська було опубліковане на наступний рік, в «Газеті Львівський» (1919 р.). (Додаток № 238).

В оголошенні, опублікованому в 1934 році у часописі «Ловець», йшлось про оренду мисливського ревіру у с. Борщовичі, 20 км від Львова. Серед переваг ревіру: ідеальне сполучення залізничним та автомобільним транспортом; можливість відпочивати у лісництві. Мисливський ревір охоплював 800 моргів лісу та 700 моргів поля. Щороку тут можна добувати

[513] Handel zwieżyny//Łowiec. – 1908. – № 1. – S. 11.

близько 20 голів оленя. Крім того, у ревірі водилось також багато лисиць, куріпок, качок, вальдшнепів. (Додаток № 239).

Крім прямого укладення угоди з мисливським господарством щодо добування дичини, мисливці практикували вступ до мисливських товариств, які самі вели мисливське господарство. Зокрема, «Міське товариство мисливців у Львові» подавало оголошення про можливість прийому у члени товариства. (Додаток № 240). Про 10 вакансій для членів Офіцерського мисливського клубу у Львові йшлось в оголошенні, опублікованому у «Ловцю». Преференції мали дійсні офіцери, військові пенсіонери та особи, які володіли мисливськими угіддями. Заяви слід було подавати капітану Нериновичу (Львів, вул. Пекарська, 17). (Додаток № 241).

Про чисельність дичини у мисливських угіддях біля Львова опосередковано свідчила і їх чисельність у самому місті. У статті «Зайці й інші тварини на вулицях Львова» (Zającе і inna zwieryna na ulicach Lwowa) вказано, що у 40-х роках ХХ століття у Львові на вул. Оссолінських, яка знаходилась в центрі міста, бігав по дорозі з машинами заєць. Через деякий час він перестрибнув в сад Оссолінських. У 70-тих роках ХІХ ст. зайця у Львові бачили також на вулиці Галицькій і за ним ганялися бродячі собаки. Також заєць був зафіксований у 1882 році у парку на Високому замку. Олександр Убиш описував випадок, коли він 6 вересня 1887 року на вул. Личаківській бачив лисицю. Біля Стрийської рогатки у Львові в 1881 році жила колонія борсуків. У 1882 році тут бачили також зайця, куріпок. Також у Львові можна було бачити диких качок, де були болота. У Стрийському парку наприкінці ХІХ століття водились вальдшнепи[514].

13. Організація мисливської освіти

З розвитком науково-технічного прогресу у Галичині кінця ХІХ – початку ХХ століття зростає роль науки та навчання персоналу, який повинен оволодіти відповідними навиками для його повсякденного

[514] Zającе i inna zwieryna na ulicach Lwowa // Gazeta lwowska. – 1943. – № 295.– S. 3.

використання при виконанні своїх професійних обов'язків. Для цього закладаються і використовуються вищі навчальні заклади Австрії, де мала змогу вчитись еліта Галичини, громадяни якої були її підданими. Так, відповідно до Розпорядження міністра рільництва Австрії від 24 лютого 1873 року у Відні створюється рільнича академія. Відповідно до статуту Академія готувала управлінців з найвищим рівнем освіти, які могли управляти як приватними, так і державними маєтками, викладачів та вчителів у галузі лісництва та сільського господарства. Зрозуміло, що мова викладання тут була німецькою, тоді як у Галичині розмовляли українською та польською. Більше того, німецькі слова засмічували польську мисливську та лісову термінологію у науковому та повсякденному вжитку [515]. Тож місцева галицька мисливська еліта була обурена засиллям німецькомовної мисливської термінології у Галичині і для нівелювання цього чиннику вирішила видати польський мисливський термінологічний словник[516].

Головними предметами, які вивчали на лісовому факультеті у Віденській академії були: методологія лісової науки, використання хімічних засобів, догляд за лісами, використання лісів, наука вимірювання деревини (таксація), визначення доходів від лісів та обрахування їх вартості, управління лісовим господарством, охорона лісів з огляду технічного та правового, лісова інженерія, механічна технологія, хімічна технологія, суспільні науки. До теоретичних предметів були віднесені: математика, геодезія, креслення, мінералогія, геологія, ґрунтознавство, кліматологія, загальна ботаніка, фізіологія рослин, загальна зоологія, загальна фізика, загальна хімія, механіка. Допоміжними вважались науки про полювання, будівництво, бухгалтерія, економіка, історія і лісова статистика, законодавство [517]. Важливу роль у цьому процесі починає відігравати і статистика. Зокрема, для узагальнення результатів ведення мисливського

[515] Wyżcza szkoła lasowa we Lwowie//Łowiec. – 1910. – № 17. – S. 207.
[516] W sprawie oczyszczenia języka łowieckiego//Łowiec – 1910. – № 4. – S. 40-41.
[517] Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1873. – Lwów, 1873, – S.127-128.

господарства у Галичині, починаючи з 1874 року, відповідно до розпорядження Міністерства рільництва Австрії започатковується ведення мисливської статистики, яка включала статистику добутої дичини, чисельність мисливського персоналу, господарські показники, завдані збитки сільськогосподарським угіддям дикими тваринами.[518]

Через рік після організації Рільничої академії у Відні у 1874 році у Львові організовується Вища крайова школа лісового господарства. У перші десятиліття її існування чисельність учнів не перевищувала 50 осіб. Після закінчення навчання учні повинні були здати екзамен. У 1910 році термін навчання становив три роки, навчальний рік тривав з 1 жовтня по 31 липня. Навчання було платним і в середньому становило 70 крон на місяць. Слід відмітити, що вартість одного кілограма м'яса у той час складав на Львівському ринку біля 2 крон.[519] Учням, які добре навчались, надавались різні стипендії та допомоги вже через півроку навчання. Вимоги до абітурієнтів були наступними: вік 17 років; особи, які успішно закінчили 6 класів гімназії, або реальної школи, приймались до школи без вступних іспитів, інші повинні були їх здати. До вступного екзамену допускались лише ті, хто успішно закінчив щонайменше 4 класи гімназії. Особи, які закінчили гімназію, приймались одразу на другий курс, з умовою, що вони покажуть хороші результати з таких предметів, як хімія, геологія, ботаніка, зоологія. Вступні екзамени складались з математики, географії, польської мови. Документи для вступу слід було подати до 15 вересня за адресою м. Львів, вул. Святого Марка, 1.[520] У школі за підтримки Галицького мисливського

---

[518] Starkl J., Fiszer Z. Powszechna wystawa krajowa 1894 r. i siły produkcyjne kraju: Łowiectwo i rybactwo / Juliusz Starkl, Zygmunt Fiszer. – Lwów: Wydział krajowy, 1896. – S. 27-28.

[519] Sprawozdania statystyczne za miesiąc Styczeń 1911. – Kraków: Biuro statystyczne, 1911. – 4s.

[520] Wyżcza szkoła lasowa we Lwowie//Łowiec. – 1910. – № 17. – S. 207.

товариства з 1882 року діяв мисливський музей.[521] Серед експонатів була стара зброя різних систем, різні знаряддя для полювання, а саме: сітки, сильця, конфісковані у браконьєрів, а також різні мисливські трофеї.[522] Керівник школи – Генріх Стшелєцький на з'їзді Галицького мисливського товариства відзначав, що мисливство у школі викладається з 1880 року. Не зважаючи на те, що вивчення лісового господарства вимагало багато часу, все ж навіть за відсутності такої дисципліни як «Мисливство» на уроках зоології учні ознайомлювались з мисливським законом, вивчали, коли можна добувати мисливських тварин, заходи для догляду за дичиною, правила поводження із зброєю.[523]

На відміну від сучасної освіти закінчення школи не означало автоматичне отримання диплому. Так, у 1900 році кількість професійних працівників, які були зайняті у лісовому господарстві Австрії, становила 36106 осіб, з яких тільки 9816 були дипломованими.[524] А у 1908 році в Австрії на професійній основі займалось мисливським господарством 5374 особи, які отримали диплом, 4595 осіб, які провалили випускний екзамен і не отримали диплом.[525]

---

521 Krogulski S. Pół wieku: Zarys działalności Małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876–1926 / Seweryn Krogulski. – Lwów: Małopolskie towarzystwo łowieckie, 1929. – S.23.

522 Sprawy galic. towaryzstwa łowieckiego //Łowiec. – 1882. – № 11. – S. 161.

523 Sprawozdanie stenograficzne z Walnego zgromadzenia galic. Towarzystwa łowieckiego z dnia 14. października 1882//Łowiec. – 1882. – № 11. – Dodatek nadzwyczajny do N 11.

524 Ze statystyki łowieckiej// Łowiec. – 1904. - № 23. – S.296.

525 Rożyński F., Dr. E. Schechtel Ekonomiczne znaczenie łowiectwa dla naszego kraju. – Warzsawa:Nakładem polskiego towarzystwa łowieckeigo, 1921. S.17.

14. Закордонні полювання львівських мисливців

Полювання для європейської політичної та господарської еліти наприкінці XIX ст. ставало одним із способів самовираження. У Карпатах на Гуцульщині орендував мисливські угіддя один із найбагатших людей Європи – князь Ліхтенштейн, за які оплачував майже 50 тис. крон[526]. Також наприкінці XIX століття граф Пауль Пальфій фон Ердьодь у безлюдних горах, недалеко від Осмолоди орендував для полювання близько десяти тисяч гектарів лісових угідь. У 1933 році в цих мисливських угіддях англійський лорд вполював оленя, роги якого важили 7,5 кілограми, а у 1936 році тут на полювання приїжджав магараджа оф Кох, який добув оленя на шістнадцять відростків.[527] У 1904 році англійський лорд під час полювання на схилі г. Кострицi добув роги –«двадцятку» довжиною 105 см та розмахом 108 см, що важили 14 кг.[528]. У 1899 році у державних лісах Татарова та Ворохти десять мисливців добули 27 оленів, 2 ведмеді, 2 самиці оленя. Серед мисливських трофеїв – рогів оленя були: одна 20-ка, одна 18-ка, одна 16-ка, шість 14-ок, сім 12-ок, шість 10-ок, чотири 8-ки. Участь у полюваннях брали: князі Браганца, Кароль Еміл Фестенберг, граф Ковенгуллер, граф Ауерсберг, лорд Андре, граф Хойос, художник Піцє[529].

Відомі львівські мисливці часто полювали не лише вдома, але й брали участь в закордонних мисливських турах. Серед них – Юзеф Миколай Потоцький, який народився у Львові 8 вересня 1862 року. Батько Йозефа Потоцького –Альфред Потоцький був намісником Галичини (1875-1883 рр.).

Свої закордонні мисливські полювання Йозеф Потоцький описував у багатьох свої працях. Першою такою працею стала книга «Мисливські

---

[526] Mniszek A. Dworzec myśliwski księcia Jana Liechtensteina w Tatarowie i jego łowiectwo we wschodnim Beskiedzie//Łowiec – 1906. – № 11. – S. 134-135.
[527] Z Karpat//Łowiec – 1933. – № 20. – S. 236.
[528] Mniszek A. Dworzec myśliwski księcia Jana Liechtensteina w Tatarowie i jego łowiectwo we wschodnim Beskiedzie/ A. Mniszek //Łowiec – 1906. – № 12. – S. 145–147.

[529] Korespondencye //Łowiec – 1900. – №19. – S. 294.

замітки з Далекого Сходу. Індія».[530] (Додаток № 371) Написана книга була у травні 1890 року, а видана у Кракові в 1891 році. Розмір книги був 24х16 см і складався з 149 сторінок. Ілюстровано книгу було 13 фотографіями. У статті «Польський мисливець в Індії», яка вийшла у другому – восьмому номері часопису «Ловець», подано реферування книги з коментарями[531,532,533,534,535,536,537]. Ця мисливська подорож до Індії тривала з 6 січня по 11 квітня 1890 року. Вітольд Зембіцький відзначав, що Йозеф Потоцький написав цю книгу як професійний мисливець, використовуючи просту мову. Він описав свої географічні, кліматичні, етнографічні, політичні спостереження. Потоцький відзначав, що його завжди приваблювали Індія, Непал, підніжжя Гімалаїв. Його також тягнуло до африканського континенту на береги африканських озер та до підніжжя Кіліманджаро.

Рівно через чотири роки після першої подорожі до Індії Йозеф Потоцький 6 січня 1894 року вирушає з Трієсту до Шрі-Ланки (Цейлону). Ця друга подорож тривала до 19 березня 1894 року. У цю подорож він бере з собою дружину – Гелену Радзивілл, з якою заручився у Берліні 24 грудня 1891 року,[538] а одружився 28 квітня 1892 року[539].

Про полювання на Цейлоні він подавав на батьківщину регулярні телеграфні звіти, які публікували у львівському «Ловці». Зокрема, він повідомляв, що полювання проходить успішно, і він добув 2 слони, 5 диких буйволів, 5 оленів і велику кількість дрібної дичини. Був описаний випадок, як граф тричі стріляв до слона, якого тяжко поранив, і той на нього почав

---

[530] Potocki Józef Notatki myśliwskie z Indyi – Kraków: Nakładem autora. 1891. – 149 s.
[531] Łowiec Polski w Indyach // Łowiec – 1891. – № 2. – S.17-20.
[532] Łowiec Polski w Indyach // Łowiec – 1891. – № 3. – S.33-37.
[533] Łowiec Polski w Indyach // Łowiec – 1891. – № 4. – S.49-51.
[534] Łowiec Polski w Indyach // Łowiec – 1891. – № 5. – S.65-67.
[535] Łowiec Polski w Indyach // Łowiec – 1891. – № 6. – S. 85-88.
[536] Łowiec Polski w Indyach // Łowiec – 1891. – № 7. – S. 104-108.
[537] Łowiec Polski w Indyach // Łowiec – 1891. – № 2. – S.121-127.
[538] Zaręczyny. // Gazeta lwowska. – 1891. – № 293.– S.3.
[539] Ziembicki Witold Literacka spuscizna Józefa hr. Potockiego (notatka bibljooraficzna) – Lwów: Drukarnia Narodowa, Lwów, ul. Szajnochy 2., 1928. – S. 6.

нападати. Жінка, яка була неподалік, дуже перелякалась[540]. Про подорож Потоцького до Шрі-Ланки йшлось у статті, опублікованій у «Ловці» – «Граф Йозеф Потоцький на Цейлоні»[541].(Додаток № 372) Також про мисливську подорож Йозефа писали в англійських часописах, які виходили у Коломбо («CeyLon Observer» і «Times of Ceylon»). Про цю подорож Потоцький написав книгу «Мисливські замітки з Далекого Сходу. Цейлон», яка вийшла у Кракові в 1894 році. У 1896 році у Варшаві цю працю поділили на два томи: Том І. – Індія (Додаток № 373) об'ємом 141 сторінка та том ІІ – Цейлон (Додаток № 374) об'ємом 150 сторінок. Про популярність книг Йозефа Потоцького свідчить той факт, що у 1905 році (Додаток № 375) та 1906 році (Додаток № 376) завдяки видавництву «Ловця Польського» її було перевидано.

Після закінчення мисливської подорожі до Цейлону та Індії почались приготування до подорожі в Африку, до Сомалі. Взяти участь Потоцький запросив графа Томаша Замойського та графа Яна Грудзінського. Подорож почалась 3 грудня 1896 року з Трієсту і тривала 3 місяці – до 7 березня. Преса повідомляла, що мисливський тур відзначився добрими результатами – учасники подорожі привезуть з собою відмінні трофеї. Зокрема, Йозеф Потоцький добув лева, носорога, слона і дві пантери; граф Томаш Замойський –2 леви, слона і дві гієни; граф Грудзінський – 2 левиці і слона. Також були добуті різних видів антилопи (60 гол.). [542] Результати мисливського туру та враження описані у книзі Й. Потоцького «Мисливські замітки з Африки. Сомалі», яка вийшла у 1899 році у Варшавському мисливському календарі.[543] (Додаток № 377) У 1900 році ця книга («Sport in

[540] Kronika. // Łowiec – 1894. – № 4. – S.63.

[541] Hr. Józef Potocki na Cejlonie. //Łowiec – 1896. – № 3. – S. 33-38.

[542] Kronika. // Łowiec – 1896. – № 3. – S.47.

[543] Notatki myśliwskie z Afryki – Somali // Kalendarz myśliwski na rok 1899. – Warszawa: 1899. – S. 55.

Somaliland») вийшла в англійському перекладі в Лондоні тиражем 200 екземплярів за ціною 4 фунти.

Книгу «Мисливські замітки з Африки» Йозефа Потоцького обговорили на загальних зборах Галицького мисливського товариства 13 лютого 1898 року. Було ухвалене рішення висловити йому подяку. Потоцький подарував товариству 50 екземплярів[544] «Заміток з Африки» з метою розповсюдження книги між членами товариства по зниженій ціні, а доходи від реалізації перерахувати товариству[545].

Четверта мисливська подорож Йозефа Потоцького мала відбулась у 1901 році на Білий Ніл, але по дорозі плани були скоректовані і подорож відбулась до Блакитного Нілу, до Сеннаару – у місця, куди, як вказував автор, ще не ступала нога європейця[546]. У цій подорожі йому товаришував Ян Штольцман. Праця була опублікована у низці номерів «Ловця» в 1901-1902 рр. у замітках «Мисливська подорож графа Йозефа Потоцького до Судану»[547, 548, 549, 550, 551,552, 553,554] . (Додаток № 378)

---

544 Sprawozdanie z czynności Wydziału galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za czas od 16. czerwca 1899 do 16. czerwca 1900. // Łowiec – 1900. – № 13. – S.188-189.
545 Sprawy Towarzystwa. // Łowiec – 1898. – № 2. – S.30.
546 Kronika. // Łowiec – 1901. – № 2. – S.29.
547 Wyprawa myśliwska hr. Józefa Potockiego do Sudanu. // Łowiec – 1901. – № 17. – S.237-239.
548 Wyprawa myśliwska hr. Józefa Potockiego do Sudanu. // Łowiec – 1901. – № 10. – S.150-153.
549 Wyprawa myśliwska hr. Józefa Potockiego do Sudanu. // Łowiec – 1901. – № 11. – S.158-159.
550 Wyprawa myśliwska hr. Józefa Potockiego do Sudanu. // Łowiec – 1901. – № 12. – S.175-177.
551 Wyprawa myśliwska hr. Józefa Potockiego do Sudanu. // Łowiec – 1901. – № 13. – S.186-187.
552 Wyprawa myśliwska hr. Józefa Potockiego do Sudanu. // Łowiec – 1901. – № 14. – S.201-203.
553 Wyprawa myśliwska hr. Józefa Potockiego do Sudanu. // Łowiec – 1901. – № 15. – S.213-215.
554 Wyprawa myśliwska hr. Józefa Potockiego do Sudanu. // Łowiec – 1902. – № 2. – S.2-3

Також про цю подорож Штольцман написав книгу «Над блакитним Нілом», яка вийшла в 1902 році та була перевидана у Варшаві в 1928 році. (Додаток № 379) Через трагічний випадок на полюванні 21 лютого 1902 року, коли Потоцький отримав травму ноги (постріл у ногу), [555] його мисливські подорожі на деякий час перервались. Лише в 1907 році Йозеф Потоцький побував на полюванні у Вологодській губернії[556]. П’ята подорож Потоцького до Африки відбулась в лютому-березні 1921 року на річку Сетіт басейну Блакитного Нілу. Подорожував Потоцький разом із своїми синами – Романом та Йозефом. Плодом подорожі стала книга «Над Сетітом» (1921 р.). Об’єм книги складав 61 сторінку, тираж – 250 примірників, з яких 5 екземплярів – на нідерландському високоякісному папері. (Додаток № 380) Також у 1923 році ця книга була опублікована у львівському часописі «Ловець»[557] (Додаток № 381) Слід відмітити, що Потоцький крім видання книг дописував й у мисливський часопис «Ловець». Зокрема, у 1893 році він описав полювання на бобрів біля річки Прип’ять[558]. У 1928 році відомий львівський історик мисливства Вітольд Зембицький видав книгу «Літературний спадок графа Йозефа Потоцького», в якій описав та проаналізував його літературний спадок. (Додаток № 382, 383)

Крім графа Йозефа Потоцького також багато львівських мисливців не оминали нагоди взяти участь в екзотичному полюванні. У мисливській пресі публікувалось оголошення про те, що п. Міхал Броштовські організовує малу подорож для шістьох осіб до східної Азії – Анатолії. На підтвердження гарантії організації вдалого полювання надавець оголошення відзначав, що там багато років проживає його племінник – відомий мисливець, який має у своєму розпорядження мисливських собак, знає мову, місцеві звичаї щодо полювання, а його мисливська фірма отримала від отаманської влади дозвіл на полювання. Вказувалось, що полювання відбуватимуться у частині

[555] Kronika. // Łowiec – 1902. – № 7. – S.80.
[556] Kronika. // Łowiec – 1907. – № 7. – S.86.
[557] Z obcych światów. Nad Setitem. //Łowiec – 1923. – № 5. – S. 72.
[558] Potocki Józef Korespondencye //Łowiec – 1893. – №3. – S. 43.

Анатолії (Конья), яка дуже багата на дичину. Полювання буде організоване на пантер, рисів, диких котів, ведмедів, оленів, кабанів, муфлонів. Вказувалось, що є 2-3 вільні місця [559]. У наступному номерів «Ловця» відзначалось, що участь у мисливському турі до Анатолії взяли Міхал Бжостовський, Кароль Язвінські, Віктор Скібнєвський Людвік Грво[560].

Про зростання зацікавленності «екзотичних полювань» у світі свідчить і той факт, що англійське південно-африканське товариство видало окремою брошурою «Мисливські закони Африки», в якій роз'яснювали норми добування слонів, гіпопотамів, буйволів, різних видів антилоп, зайців, фазанів, куріпок. У книзі були вказані терміни полювання та охоронний час коли заборонялось полювати. За недотримання законодавства передбачався штраф у 5 фунтів[561]. Слід відмітити, що африканське сафарі користувалось популярністю особливо у англійців. Так, англійський лорд Дельмар в Африці побудував для себе у пустелі мисливський будиночок і добув 50 львів[562].

Про зацікавленість африканським сафарі свідчить й те, що хоча й багато галицьких мисливців не могли собі дозволити таке полювання, але мали змогу задовільнити свою пристрасть, читаючи замітки у періодичних фахових мисливських виданнях про екзотичні полювання. Так, Ян Гжегожевський описав полювання у південній частині Африки – Трансваалі і Калахарі – напівпустельній області в Африці[563]. (Додаток № 384) Власний досвід полювання в Африці описав французький мисливець Едвард Фоа у статті «Полювання на великих тварин в середній Африці». Переклад з французької публікувався у «Ловці» [564]. (Додаток № 385) Антоній Пісулінський опублікував працю «Нарис з життя екзотичних мисливських

---

[559] Wyprawa do Anatolii. // Łowiec – 1891. – № 9. – S.141.
[560] W wycieczce myśliwskiej // Łowiec – 1891. – № 10. – S.159.

[561] Ustawy łowieckiej //Łowiec – 1894. – № 6. – S. 95.
[562] Z literatury lowieckiej. //Łowiec – 1898. – № 3. – S. 38-39.

[563] Grzegorzewski Jan Na lowach w Transwaalu i Kalaharze //Łowiec – 1900. – № 14. – S. 203-206.
[564] Z obcych swiatów//Łowiec – 1903. – № 16. – S. 186-187.

тварин східної Африки»[565]. (Додаток № 386) Мемуари про мисливську подорож по Африці написав Йозеф Пісулінський у праці «Нарис з подорожі і полювань в Африці»[566] (Додаток № 387) Львівські мисливці мали змогу ознайомитись з працею графа Генріха фон Куденхове з інтригуючою назвою «У засідці на лева»[567]. (Додаток № 388) Наступною працею графа були Куденхове мемуари про полювання у Сомалі («У країні Сомалі»),[568] (Додаток № 389) Слід відмітити, що мисливські подорожі графа Куденхове сягали не лише Африки, але й Бразилії. Тож полювання у Бразилії він описав у статті «Мисливська подорож до південної Бразилії в 1886 році» [569] (Додаток № 390)

Доктор А. Якубський описав власну мисливську подорож до Африки у праці «З африканських спогадів»[570] (Додаток № 391) У періодиці були також надруковані перекладені з англійської мови розділи з книги «Африканські подорожі», автором якої був президент Сполучених Штатів Америки Теодор Рузвельт [571] : «Слони у лісах Кенії» (Додаток № 392), «Дорогою через Африку» [572] (Додаток № 393), «Носоріг країни Ладо» [573] (Додаток № 394), «Про полювання на жирафів» [574] (Додаток № 395) Галицьких мисливців цікавили не лише мисливські тури по Африці, але й африканська мисливська фауна. Зокрема, у «Ловці» опублікували статтю доктора Ланкавла «Слон і його екологічно-господарське значення»[575]. (Додаток № 396)

Одним з способів самореалізації графа Йозефа Потоцького були мисливські трофеї, добуті в Африці. Австрійський журнал „Jagd Zeitung"

---

565 Obrazki z życia egzotycznych zwierząt łownych //Łowiec – 1927. – № 12. – S. 210.
566 Szkice z podróżyi polowań w Afryce//Łowiec – 1895. – № 1. – S. 5-7.
567 W zasiadce na lwy. //Łowiec – 1894. – № 12. – S. 186.
568 W kraju Somalisow //Łowiec – 1894. – № 9. – S. 186.
569 Łowiecka wycieczka w południowej Brazylii w r. 1886. //Łowiec – 1890. – № 1. – S. 72.
570 Ze wspomnień afrykańskich. //Łowiec – 1912. – № 14. – S. 159-160.
571 Słonie w lesie Kenia.//Łowiec – 1911. – № 19. – S. 224-225.
572 W drodze przez Afrykę. //Łowiec – 1911. – № 2. – S. 18-19.
573 Nosorożec krainy Lado.//Łowiec – 1912. – № 13. – S. 13.
574 Z polowań na żyrafy.//Łowiec – 1913. – № 2. – S. 15-16.
575 Słon i jego przyrodniczo-ekonomiczne znaczenie. //Łowiec – 1894. – № 7. – S. 104.

(Мисливська газета) відзначав, що граф Йозеф Потоцький був не лише найбільшим польським мисливцем, але й мав колекцію найкращих мисливських трофеїв. Часопис вказував, що він має гідні гірські роги антилопи «Ourebia oureb», роги червоної газелі, буйвола і інших екзотичних тварин[576]. Трофеї, добуті в Африці, він представив на спортивно-промисловій виставці, що проходила у Варшаві в 1912 році. Фахівці відзначали, що його експонати були найкращими[577] і Потоцького було нагороджено великою золотою медаллю.[578]

Також на цій виставці представив свої трофеї граф Томаш Замойський, який в 1896 році брав участь в африканських полюваннях спільно з Потоцьким. Він представив мисливських тварин, добутих в Сомалі в 1905-1906 рр.: шкіру і голову лева, добутого 15 лютого 1906 року, два леопарди, 12 різних антилоп, 2 носорога. Крім мисливських трофеїв було представлено багато фотографій з мисливської подорожі по Африці[579].

Крім спеціалізованих мисливських виставок Йозеф Потоцький систематично дарував трофеї природничому музею Дідушицького у Львові. У путівнику по музею, виданого у 1895 році, відзначається, що він подарував глухаря з великими білими плямами, дві сиві чаплі, добуті на Волині, ведмедя, чорного східного вовка, зайця, добутих у Литві, бобра, добутого у Шепетівці 9 квітня 1895 року, козулю, добуту 21.02. 1886 року на Волині[580].

Слід відмітити, що Йозеф Потоцький, як член Галицького мисливського товариства, активно впливав на раціональне ведення

[576] Słynne trofea myśliwskie. // Łowiec. – 1905. – № 13. – S. 152.
[577] Wystawa sportowo-przemysłowa w Warszawie. // Łowiec Wielkopolski. – 1912. – № 1. – S.17.
[578] Nagrody udzielone na Wystawie Sportowo-Przemysłowej.// Łowiec Wielkopolski. – 1912. – № 10. – S.177.
[579] Wystawa sportowo-przemysłowa w Warszawie. // Łowiec Wielkopolski. – 1912. – № 7. – S.119-124.
[580] Dzieduszycki W. Przewodnik po muzeum im. Dzieduszyckich we Lwowie / Włodzimierz Dzieduszycki. – Lwów: Nakładem muzeum im. Dzieduszyckich, 1895. – 272 s.

мисливського господарства у Галичині. З 1881 року він входив до президії Галицького мисливського товариства[581].

Для стимулювання та мотивації мисливської охорони до відстрілу хижаків граф Йозеф Потоцький започаткував нагороду для мисливської охорони ім. графа Йозефа Потоцького, яку отримували особи, які відзначились самовіданністю у справі охорони дичини і відстрілу хижаків та у боротьбі з браконьєрством. Відповідно до прийнятого регламенту щороку нагороджували осіб у шести номінаціях: дві нагороди – по 30 корон, дві – по 20 корон і дві – по 10 корон[582]. (Додаток № 407)

Відповідно до річних звітів Галицького мисливського товариства виплата нагород відбувалась у період з 1902 по 1911 рік. Так, у 1902 році нагороди отримали мисливські охоронці: Йосиф Багрій – 50 корон, Йосиф Кваснєвський – 30 корон, Антоній Григорак і Петро Сава – по 20 корон[583]. У 1903 році на нагороди мисливським охоронцям було виділено 90 корон[584], у 1904 році – 60 корон[585], у 1905 році – 60 корон[586], у 1906 році – 70 корон[587], у 1907 році – 100 корон[588], у 1909 році – 120 корон[589], у 1910 році – 120 корон[590], у 1911 році – 120 корон[591].

---

[581] Sprawy towarzystwa łowieckego // Łowiec – 1881. – № 2. – S. 17.

[582] Konkurs na nagrody im. Hr. Józefa Potockiego dla straży łoweickiej//Łowiec. – 1904. - № 13. – s.147.

[583] Sprawy Towarzystwa. Posiedzenie Wydziału Towarzystwa z 29 sierpnia 1902. //Łowiec. – 1902. - № 18. – S. 220.

[584] Zamknięcie rachunków galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za rok 1903. //Łowiec. – 1904. - № 12. – S. 136.

[585] Zamknięcie rachunków galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za rok 1904. //Łowiec. – 1905. - № 12. – S. 139.

[586] Zamknięcie rachunków galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za rok 1905. //Łowiec. – 1906. - № 12. – S. 150.

[587] Zamknięcie rachunków galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za rok 1906. //Łowiec. – 1907. - № 12. – S. 146.

[588] Zamknięcie rachunków galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za rok 1907. //Łowiec. – 1908. - № 10. – S. 117.

[589] Zamknięcie rachunków galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za rok 1909. //Łowiec. – 1910. - № 10. – S. 117.

[590] Zamknięcie rachunków galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za rok 1910. //Łowiec. – 1910. - № 10. – S. 113.

Висновки

Встановлено, що у Львові у досліджуваний період діяло багато мисливських товариств. Найстарішим товариством було Міське товариство мисливців у Львові, організоване в 1838 році. Свою діяльність воно не припиняло до початку Другої Світової війни. Товариство сприяло гуманітарному розвитку мисливства у Львові, спонсоруючи організацію стрілецьких змагань, кошти на побудову вівтаря у львівському костелі Святої Єлизавети. Товариство в основному орендувало елітні мисливські угіддя, які знаходились біля Львова. До його складу входила тогочасна еліта – урядовці, лікарі, професори.

Львівське мисливське товариство ім. Святого Губерта діяло у Львові у період з 1876 по 1939 рік. З початком Другої Світової війни товариство було ліквідоване з політичних мотивів. Члени товариства впливали на розвиток мисливської етики та на формування політики у галузі мисливства. У міжвоєнний період, відповідно до рескрипту Львівського воєводства від 29 серпня 1922 року ч. 13090/22, було затверджено статут ловецького товариства «Тур». Товариство мало проукраїнську спрямованість.

З метою контролю за діяльністю органів державної влади у 1876 році у Львові було організоване Галицьке мисливське товариство. Після Першої Світової війни товариство реформується у Малопольське мисливське товариство. Встановлено, що товариство відповідно до своїх статутних вимог мало значний вплив на органи державної влади. Виявлено, що крім господарського спрямування діяльності товариства велике значення мала й гуманітарна складова – випуск фахової літератури, організація виставок тощо.

З метою вправляння у влучності, яка необхідна на полюванні, у місті широко практикували стрілецтво, яке бере свій початок з XVI ст. Воно мало велику підтримку влади, бо основна ціль стрілецтва у той період полягала в

[591] Zamknięcie rachunków galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za rok 1911. //Łowiec. – 1912. - № 10. – S. 111.

обороні Львова. З початку XX ст. у Львові великого значення набувають змагання з мисливського стрілецтва. Головним організатором заходів виступило Галицьке мисливське товариство (пізніше – Малопольське мисливське товариство), яке знаходилось у Львові. Для мотивації мисливців до влучності пострілу мисливські товариства встановлювали правила, відповідно до яких за промахи на полюванні карали штрафом, а у деяких випадках виключали з товариства. Окремі товариства вели статистику влучних пострілів. Існувала й певна стрілецька мисливська етика, яка визначала правила поведінки осіб, які влучно стріляють, і для тих, які хиблять.

Також широкого значення набуло мисливське собаківництво, яке тісно було пов’язане з розвитком мисливства, добробутом суспільства, науково-технічним прогресом. Мисливське собаківництво та організація виставок у Галичині у порівнянні з іншими країнами досліджуваного періоду були на доволі низькому рівні. Львів, як столиця Галичини, а пізніше воєводське місто, вирізнявся з інших міст Галичини великою кількістю організованих виставок мисливських собак. Велику роль в організації виставок відігравали громадські організації: Галицьке мисливське товариство, Малопольське мисливське товариство, Галицьке господарське товариство, Галицьке лісове товариство, Малопольське рільниче товариство, а також Академія ветеринарії у Львові. Встановлено, що у свій час у Львові були організовані спеціалізовані громадські організації, а саме: «Клуб з догляду та дресирування мисливських собак», «Львівська спілка любителів собак», які опікувались мисливською кінологією та організацією виставок.

Встановлено, що галузь мисливського господарства Галичини досліджуваного періоду продукувала не лише велику частину харчової продукції, але й хутра та шкірок. Встановлено, що шкіри та хутро становило п’яту частину від всієї продукції мисливської галузі. У Галичині велика кількість підприємств з вичинки шкір дичини та її реалізації знаходилась у Львові. Виявлено, що найбільшу вартість серед хутрової продукції мало

хутро видри, куниці, лисиці. Географічне положення та природний ресурс сприяли добуванню хутрових видів мисливських тварин, що мало велике економічне значення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1 Akt oskarżenia // Kurjer Lwowski – 1923. – № 1. – 1 stycznia. – S.4.

2 Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1873. – Lwów, 1873, – S.127-128.

3 Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1905 przytem index tych alegatów od 338 do 675. – Lwów, 1905, – S. 5-6.

4 Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1905 przytem index tych alegatów od 338 do 675. – Lwów, 1905, – S. 5-6.

5 ARMA// Łowiec – 1922. – № 10. – S.11.

6 Austryacki zjazd łowiecki we Wiedniu //Łowiec. – 1901. – № 7. – S. 105.

7 Broń myśliwska. // Rocznik myśliwski na rok 1886. – Warszawa, 1886. – S.94.

8 Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska": katalog. – S.1, 7, 19, 25, 33.

9 Colonna Walewska M. Obyczaje towarzyskie / Maria Colonna Walewska. – Lwów: Państwowe wyd-wo książek szkolnych, 1938. – S.155-156.

10 Członkowie honorowi krak. Stowarz. ochrony z wierz ą t. // Opiekun zwierząt. – 1888. – № 8-9. – S.129-130.

11 Członkowie wydziału M. T. Ł. w r. 1935/36 na tle wejscia do pierwszego lokalu towarzystwa z r. 1876 w Dziedzińcu muzeum im. Dzieduszyckich we Lwowie // Łowiec – 1936. – № 6. – S.92.

12 Człowiek niszczyciel. // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1913. – № 11-12. – S. 89-92.

13 Czortowiec 26. Marca. 1878. // Łowiec – 1878. – № 5. – S.78.

14 Czynności towarzystwa. // Opiekun zwierząt. – 1887. – № 1. – S.9.

15 Das neue Jagdgesetz für Galizien und Großherzogtum Krakau: giltig vom 26.März 1898. – Złoczów: Nakładem i drukiem księgarni W.Zukerkandla, 1905. – S. 74-75.
16 de la Rue F. W Europie//Łowiec. – 1887. - № 7. – S. 116-119.
17 Delegat M.T.Ł. dziś a dawniej // Łowiec. – 1932. – № 8. – S. 104.
18 Drobiazgi myśliskie //Łowiec Polski. – 1912. – № 1. – S. 14.
19 Drobiazgi myśliwski //Łowiec Polski. – 1906. – № 5. – S.77.
20 Drobiazgi myśliwskie //Łowiec Polski – 1901. – № 15 . – S. 14.
21 Drugie premiowe strielanie w Stryju //Łowiec. – 1924. – № 8. – S.118.
22 Dwudziestopięcioletnią rocznicą // Łowiec. – 1903. – № 2. – S.15–18.
23 Dział IV. Przemysł metalowy. Rusznikarstwo (broń myśliwska). // Skorowidz premzslowo- handlowy Krolestwa Galicyi II wydanie. Lwów:1912. – S.458.
24 Dział urzędowy Komitetμ Wykonawczego krejowej Wystawy rolniczej i przemysłowej r. 1877 we Lwowie. // Wystawa krajowa rolnicza i przemysłowa organ komitetu wystawy. – 1877. – № 24. – S.2.
25 Dzieduszycki W. Przewodnik po muzeum im. Dzieduszyckich we Lwowie / Włodzimierz Dzieduszycki. – Lwów: Nakładem muzeum im. Dzieduszyckich, 1895. – 272 s.
26 Dzień psa we Lwowie // Mój pies. – 1936. – № 9. – S. 2.
27 Dziennik rządowy dla okręgu administracyjnego Namiesnictwa we Lwowie. – Lwów : Król. galic. drukarnia rządowa, 1858. – S. 362.
28 Ekonomiczno-społeczne znaczenie łowiectwa //Łowiec Polski. – 1902. – № 24. – S.384-385.
29 Encyklopedia powszechna. T. 9.– Warszawa: Nakład, druk i własność S. Orgelbranda, 1901. – S. 184.
30 Foto // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1895. – № 3.
31 Foto // Łowiec – 1903. – № 1. –S.3.
32 Foto // Łowiec. – 1903. – № 7. – S.77.

33 Foto // Dodatek ilustrowany – 1930. – № 3. – S.3.
34 Foto // Łowiec – 1926. – Wydanie jubileuszowe
35 Foto // Łowiec. – 1903. – № 1. – S.3.
36 Galicyjski klub hodowli i tresury psów myśliwskich // Łowiec – 1907. – №1. – S. 9.
37 Gazeta lwowska. – 1893. – № 213.– S.12.
38 Gazeta lwowska. – 1894. – № 277.– S.11.
39 Gonitwy myśliwskie // Gazeta lwowska. – 1885. – № 263. – 22 stycznia. – S.3.
40 Gorski A. Rola starostów w tępieniu kłusownictwa//Łowiec Polski – 1933. – № 21. – S. 248-250.
41 Gospodarstwo, przemysł i handel. // Gazeta lwowska. – 1872. – № 150.– S. 87.
42 Gospodarz kalendarz – 1909.
43 Grzegorzewski Jan Na lowach w Transwaalu i Kalaharze //Łowiec – 1900. – № 14. – S. 203-206.
44 Ha ołtaz sw. Huberta w dalszym ciagu zlozyli: //Łowiec. – 1925. – № 11. – S. 172.
45 Haliczanin, kalendarz humorystyczny ilustrowany noworocznik dla wszystkich 1883. – Lwów:, 1883.
46 Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański 1867. – Lwów: Drukarnia K. Pillera, 1867. – S. 43-45.
47 Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański 1872. – Lwów: Drukarnia K. Pillera, 1872.
48 Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański 1879. – Lwów: Drukarnia K. Pillera, 1879. – S. 70-71.
49 Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański 1915. – Lwów: Drukarnia K. Pillera, 1915. – S. 5-6.
50 Handel zwieżyny//Łowiec. – 1908. – № 1. – S. 11.
51 Held F. Kalędarz wykazujący jaki w ciągu roku są ważnieysze

zatrudnienia leśne i łowieckie. – Bydgoszcz: Drukiem A. Gruenauer, 1817. – s.
52 Hr. Józef Potocki na Cejlonie. //Łowiec – 1896. – № 3. – S. 33-38.
53 I. Wystawa drobiu, golebi i snnego ptactwa // Gazeta lwowska. – 1900. – № 127.– S.4.
54 I.Wystawa psów wszystkich ras//Łowiec. – 1908. - № 11. – S. 121.
55 IX. Zjazd łowiecki. // Łowiec – 1905. – № 14. – S.161-162.
56 Jaśkiewicz S. Program zawodów strzeleckich z broni myśliwskiej/ Stanisław Jaśkiewicz //Łowiec. – 1937. – № 6. – S. 100.
57 Jeneralna dyrekcya wystawy// Gazeta lwowska. – 1873. – № 206.– S.3.
58 Kafka M. // Z Miejskiego Towarzystwa Myśliwskiego we Lwowie. //Łowiec. – 1934. – № 8-9. – S. 72.
59 Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1886. – : Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1886.
60 Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1886. – Lwów: Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1886. – S.123.
61 Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1886. – Lwów: Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1886. – S.113-122.
62 Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1888. – Lwów: Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1888. – S.122.
63 Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1902. – Lwów: Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1902.
64 Kalendarz myśliwski i rybacki na rok 1885. – Lwów: Gal. Tow. Łowieckie, 1885. – S. 304.
65 Kalendarz myśliwski i rybacki na rok 1885. – Lwów: Gal. Tow. Łowieckie, 1885. – S. 298, 303.
66 Kalendarz myśliwski na 1935 rok. – Warszawa: Polski związek Stowarzyszeń łowieckich, 1934. – S. 279.
67 Kalendarzyk łowiecki. // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1910. – № 10. – S. 160.

68 Katalog powszechnej wystawy krajowej we Lwowie w 1894 roku . – Lwów: Drukarnie Pillera i spółki, 1894.
69 Katalog wystawy rybackiej, łowieckiej i lasowej na wystawie krajowej rolniczej i przemysłowej w Krakowie w r. 1887. – Kraków: Czas, 1887. – S. 25.
70 Kilka słów o Polskim Prawie łowieckim //Łowiec – 1928. – № 15. – S. 238-239.
71 Klasyfikacja eksponatów//Łowiec. – 1936. – № 10. – S. 176-182.
72 Kobylański J.W. O polskich kalendarzach myśliwskich / Józef Władysław Kobylański. – Wilno, 1937.
73 Kochanowski C. Sprzedaż dziczyzny w mieście Lwowie / C. Kochanowski // Łowiec – 1903. – № 22 – S. 256-258.
74 Komisya dla ustawy łowieckiej // Gazeta lwowska. – 1887. – № 147. – 1 lipca. – S.5.
75 Komunikaty// Łowiec. – 1932. - № 9. – S. 124.
76 Konkurs na nagrody im. Hr. Józefa Potockiego dla straży łoweickiej//Łowiec. – 1904. - № 13. – S.147.
78 Konsumcya mięsa we Lwowie // Gazeta lwowska. – 1902. – № 73. – 4 lutego. – S.3.
79 Korespondencje//Łowiec. – 1924. – № 10. – S.124.
80 Korespondencje//Łowiec. – 1933. – № 9-10. – S. 117.
81 Korespondencye //Łowiec – 1900. – №19. – S. 294.
82 Korespondencye. // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1884. – № 9-10. – S. 148-149.
83 Korespondencye// Łowiec – 1894. – № 10. – S.157.
84 Krawczynski W.Lowiectwo: Przewodnik dla leśników zawodowych I amatorów myśliwych. – Kraków: Druk W.L.Anczyca i spółki, 1924. – S. 7-16.
85 Krawczynski W.Lowiectwo: Przewodnik dla leśników zawodowych I amatorów myśliwych. – Kraków: Druk W.L.Anczyca i spółki, 1924. – S.

7-16.
86 Krogulski S. Łowiectwo polskie pod zaborem auustriackim (1872 – 1918) // Łowiec. – 1924. – № 1. – S.4.
87 Krogulski S. Międzynarodowy kongres myśliwski w Wiedniu //Łowiec . – 1910. – № 22. – S. 257-259.
88 Krogulski S. Międzynarodowy kongres myśliwski w Wiedniu //Łowiec . – 1910. – № 20. – S.233-235.
89 Krogulski S. Ołtarz św. Huberta//Łowiec. – 1912. - № 18. – s.214.
90 Krogulski S. Pół wieku/ Seweryn Krogulski //Łowiec. – 1925. – № 2. – S. 18.
91 Krogulski S. Pół wieku/ Seweryn Krogulski //Łowiec. – 1927. – № 10. – S. 176.
92 Krogulski S. Pół wieku/ Seweryn Krogulski //Łowiec. – 1927. – № 11. – S. 190-193
93 Krogulski S. Pół wieku//Łowiec . – 1929. – № 9. – S. 133-135.
94 Krogulski S. Pół wieku: Zarys działalności Małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876–1926 / Seweryn Krogulski. – Lwów: Małopolskie towarzystwo łowieckie, 1929. – S.23.
95 Krogulski S. Pół wieku: Zarys działalności Małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876–1926 / Seweryn Krogulski. – Lwów: Małopolskie towarzystwo łowieckie, 1929. – S. 3.
96 Krogulski S. Pół wieku: Zarys działalności Małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876–1926 / Seweryn Krogulski. – Lwów: Małopolskie towarzystwo łowieckie, 1929. – 268 s.
97 Krogulski S. Pół wieku: zarys działalności małopolskiego towarzystwa łowieckiego. – S. 6.
98 Krogulski S. Pół wieku: zarys działalności małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876-1926. – Lwów: Nakładem małopolskiego towarzystwa łowieckiego, 1929. – S.139.
99 Krogulski S. Pół wieku: Zarys działalności Małopolskiego towarzystwa

łowieckiego 1876–1926 / Seweryn Krogulski. – Lwów: Małopolskie towarzystwo łowieckie, 1929. – S. 8, 23, 41-42, 72-75,146-148.
100 Krogulski S. Szkic dziejów łowiectwa w Polsce / Seweryn Krogulski // Łowiec. – 1916. – № 9-10. – S.72-75.
101 Kronika // Łowiec – 1878. – № 2. – S.30.
102 Kronika // Łowiec – 1881. – №. 3 – S.47.
103 Kronika // Łowiec. – 1881. - № 10. – S.159.
104 Kronika // Łowiec. – 1881. - № 3. – S.47.
105 Kronika // Łowiec. – 1882. - № 7. – S.110.
106 Kronika // Łowiec. – 1884. - № 2. – S.34.
107 Kronika // Łowiec. – 1884. - № 3. – S.52.
108 Kronika // Łowiec. – 1894. - № 10. – S.159.
109 Kronika // Mój pies. – 1936. – № 2. – S.17.
110 Kronika mysliwska // Łowiec. – 1927. – № 14. – S. 213.
111 Kronika policyjna. // Gazeta lwowska. – 1912. – № 44.– S.4.
112 Kronika. // Łowiec – 1894. – № 4. – S.63.
113 Kronika. // Łowiec – 1896. – № 3. – S.47.
114 Kronika. // Łowiec – 1901. – № 2. – S.29.
115 Kronika. // Łowiec – 1902. – № 7. – S.80.
116 Kronika. // Łowiec – 1907. – № 7. – S.86.
117 Kronika// Łowiec. – 1878. – № 12. – S.186.
118 Kronika// Łowiec. – 1881. – № 4. – S. 63.
119 Kronika// Łowiec. – 1881. - № 7. – S.112.
120 Kronika// Łowiec. – 1889. - № 12. – S.188.
121 Kronika// Łowiec. – 1889. - № 7. – S.111.
122 Kronika//Łowiec – 1910. – № 20. – S.243.
123 Kronika//Łowiec. – 1886. - № 7. – S.119.
124 Kroniki myśliwskie towarzystwa Lisowickiego w ciągu lat dwudziestu czterych od jesieni 1871, do zimy 1895 wlącznie. – Lwów: Nakładem towarzystwa, 1895. – S. 65,167, 910-914.

125 Kulczycki T. Rys historyczny wraz z zbiorem przywilejów towarzystwa strzelców lwowskich/ Tomasz Kulczycki. – Lwów: drukiem P.Pillera, 1848. – S. 3-18.

126 L. 3755/VII. a. Stanisławów, dnia 16. maja 1923.Sprawy gospodarstwa łowieckiego. Okólnlk Nr. 87/23. Do wszystkich Panów Starostów. // Dziennik urzędowy województwa Stanisławskiego. – 1923. – № 11. – S.10-12.

127 L. G. Dziubiński.Korespondencye // Łowiec – 1902. – № 10. – S.117.

128 L. Stazenski Korespondencye // Łowiec – 1901. – № 2. – S.25.

129 Łoboś S. Myśliwstwo polskie w obcej prasie łowieckiej//Łowiec.– 1910. – № 18. – S. 216.

130 Łoboś S. Potrzeby naszego myśliwstwa//Łowiec – 1910. – № 20. – S. 240-242.

131 Losowanie sędziów przysięgłych. // Gazeta lwowska. – 1909. – № 239.– S.4.

132 Łowiec Polski – 161. – № 13 . – S. 4.

133 Łowiec Polski w Indyach // Łowiec – 1891. – № 2. – S.121-127.

134 Łowiec Polski w Indyach // Łowiec – 1891. – № 2. – S.17-20.

135 Łowiec Polski w Indyach // Łowiec – 1891. – № 3. – S.33-37.

136 Łowiec Polski w Indyach // Łowiec – 1891. – № 4. – S.49-51.

137 Łowiec Polski w Indyach // Łowiec – 1891. – № 5. – S.65-67.

138 Łowiec Polski w Indyach // Łowiec – 1891. – № 6. – S. 85-88.

139 Łowiec Polski w Indyach // Łowiec – 1891. – № 7. – S. 104-108.

140 Łowiec. – 1897. – № 2. – S.18, 19, 31.

141 Łowiec. – 1908. - 15. – S. 169-172.

142 Łowiecka wycieczka w południowej Brazylii w r. 1886. //Łowiec – 1890. – № 1. – S. 72.

143 Łowiectwo na powszechnej wystawie krajowej / Łowiec. — 1894. — №~6. — S. 81—83.

144 Łowiectwo na Wystawie regjonalnej i rolniczej w Tarnopolu //Łowiec. –

1931. – № 14. – S. 209-210.
145 Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Czerwiec 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
146 Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Grudzień 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
147 Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Kwiecień 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
148 Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Lipiec 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
149 Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Listopad 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
150 Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Luty 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
151 Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Maj 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
152 Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Marzec 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
153 Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Paždziernik 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8s.
154 Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Sierpień 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
155 Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Styczeń 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
156 Lwów w cyfrach: Miesięcznik statystyczny. Wrzesień 1908. – Lwów: drukarnia W. A. Szyjkowskiego, 1908. – 8 s.
157 Lwowska Izba handlowa i przemyslowa// Gazeta lwowska. – 1890. – № 102.– S.5.
158 Lwowski klub sportowy „Pogoń“ w roku 1937. – Lwów: Nakładem L.K.S. „Pogoń", 1937. – S. 91.
159 Małopolskie towarzystwo łowieckie//Łowiec. – 1939. – № 5-6. – S. XI.

160 Maryański W. IV ogólnopolskie zawody w strzelaniu do rzutków w Warszawie/ Walery Maryański // Myśliwy. – 1938. – № 7. – S. 105.

161 Miasto Lwów w okresie samorządu 1870 – 1895. – Lwów: Drukarnia W.A. Szyjkowskiego, 1896. – S.663.

162 Miasto Lwów w okresie samorządu 1870 – 1895. – Lwów: Drukarnia W.A. Szyjkowskiego, 1896. – S.663.

163 Miecz turecki p XV. w. nie może wrócić do właściciela! // Kurjer Lwowski – 1935. – № 282. – 15 października. – S.3.

164 Miejskie towarzystwo myśliwskie Sprawozdanie łowieckie z sezonu polowań 1937/8 //Łowiec. – 1938. – № 13-14. – S. 22.

165 Miejskie towarzystwo myśliwskie we Lwowie.//Łowiec. – 1938. – № 7-8. – S. 19.

166 Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1878. – № 9. – S. 138.

167 Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1888. – № 2. – S. 26.

168 Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1897. – № 4. – S. 57.

169 Mniszek A. Dworzec myśliwski księcia Jana Liechtensteina w Tatarowie i jego łowiectwo we wschodnim Beskiedzie//Łowiec – 1906. – № 11. – S. 134-135.

170 Mniszek A. Dworzec myśliwski księcia Jana Liechtensteina w Tatarowie i jego łowiectwo we wschodnim Beskiedzie/ A. Mniszek //Łowiec – 1906. – № 12. – S. 145–147.

171 Mniszek A. I. Powszechna wystawa psów rasowych we Lwowie//Łowiec. – 1908. - № 14. – S.157-158.

172 Mniszek A. Wystawa łowiecka (od 5 do 30 września b.r.)/ Albert Mniszek//Łowiec. – 1936. – № 9. – S. 149.

173 Mniszek Tchorznicki M. Polskie prawo łowieckie w wiekach średnich / Mieczysław Mniszek Tchorznicki. – Warszawa, 1935. – 14 s.

174 Na ołtarz sw. Huberta w daluszym ciagu zlozyli // Łowiec. – 1925. – № 11. – S.4.

175 Na strzelnicy //Łowiec – 1926. – № 7-8. – S. 110-111.

176 Na strzelnicy. // Łowiec – 1904. – № 13. – S.149-150.

177 Na strzelnicy. // Łowiec – 1905. – № 14. – S.166-167.

178 Na strzelnicy. // Łowiec – 1906. – № 11. – S.143.

179 Na strzelnicy. // Łowiec – 1907. – № 14. – S.167.

180 Na strzelnicy. // Łowiec – 1908. – № 12. – S.134-135.

181 Na strzelnicy. // Łowiec – 1911. – № 12. –S.137.

182 Na strzelnicy. // Łowiec – 1914. – № 12. –S.143.

183 Na strzelnicy. // Łowiec – 1911. – № 12. –S.137.

184 Na strzelnicy. // Łowiec. – 1910. – № 13. – S.151.

184 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Małopolskiego Towarzystwa Łowieckiego i Walne Zgromadzenie konstytuujące z dnia 6 stycznia 1938 r. // Łowiec. – 1938. – № 3-4. – S. 2.

185 Nagrody na wystawie lwowskiej przyznane przez komitet sędziow. // Gazeta lwowska. – 1874. – № 244.– S.1.

186 Nagrody udzielone na Wystawie Sportowo-Przemysłowej.// Łowiec Wielkopolski. – 1912. – № 10. – S.177.

187 Nagrody udziełone wystawcom galicyjskim. // Gazeta lwowska. – 1872. – № 193.– S. 3.

188 Napad bandycki w Berlinie // Gazeta lwowska. – 1911. – № 127.– S.3.

189 Nasz handel bydłem // Dzeinnik polski. – 1899. – № 65. – 18 lipca. – S.12.

190 Nekrolog // Łowiec – 1915. – № 19-20.

191 Nekrolog // Łowiec. – 1915. – № 3-4. – S.18-19.

192 Nekrolog //Łowiec. – 1936. – № 8. – S. 147.

193 Nekrolog // Łowiec – 1899. – № 20. –S.217-219.

194 Nekrolog // Łowiec – 1906. – № 20. – S.250.

195 Nekrolog // Łowiec – 1933. – № 24. –S. 277.

196 Nekrolog // Łowiec. – 1913. – № 14. – S.167.
197 Nekrolog // Łowiec. – 1915. – № 17-18. – S.143.
198 Nekrolog // Łowiec. – 1923. – № 9. – S.143.
199 Nekrolog //Łowiec. – 1935. – № 4. – S. 44.
200 Nekrolog //Łowiec. – 1937. – № 14. – S. 215.
201 Nosorożec krainy Lado.//Łowiec – 1912. – № 13. – S. 13.
202 Notatki myśliwskie z Afryki – Somali // Kalendarz myśliwski na rok 1899. – Warszawa: 1899. – s.55.
203 Nowa ustawa łowiecka dla Galicyi i W. Ks. Krakowskiego. – Kraków: Wisła, 1898. – s
204 Nowe deklaracye// Gazeta lwowska. – 1894. – № 8. – 12 stycznia. – S.4.
205 Nowe prawo łowieckie w Prusiech z 18 stycznia 1934 r. // Łowiec. – 1934. – № 4-5. – S. 29-30.
206 Nowicki M. Do świętego wydziału towarzystwa łowieckiego we Lwowie//Łowiec. – 1879. – № 11. – S.162.
207 Nowolecki A. Pamiątka podróży Cezarza Franciszka Józefa I. po Galicyi i 20-dniowego pobytu Jego w tym kraju/ Aleksandr Nowolecki. – Kraków: drukarnia W.Kornieckiego, 1881. – S.146.
208 O niektórych rzadszych krajowych zwierzętach ssących. przez Stan. Konlt. Pietruskiego. // Gazeta lwowska. – 1869. – № 117.– S. 1.
209 O stosunkach łowieckich w Galicyi // Łowiec Wielkopolski. – 1909. – № 17. – S. 296-299.
210 O ustawie łowieckiej. // Słowo Polskie– 1907. – № 62. – 6 lutego. – S.3.
211 O wystawie psów we Lwowie // Łowiec. – 1927. – № 9. – S.163.
212 Obrazki z życia egzotycznych zwierząt łownych //Łowiec – 1927. – № 12. – S. 210.
213 Oddanie czci śp. Włodzi1nierzowi hr. Dzieduszyckiemu .// Łowiec. – 1894. - № 10. – S.159.
214 Odezwa // Łowiec – 1907. – №1. – S.10.
215 Odezwa // Opiekun zwierząt. – 1887. – 1. – S.20.

216 Odezwa do członków // Miesięcznik galicyjskiego towarzystwa ochrony zwierząt. – 1884. – № 11. – S. 162.

217 Odezwa gal. Towarzystwa ochrony zwierząt//Łowiec . – 1909. – № 12. – S. 140-141.

218 Odezwa//Łowiec. – 1911. - № 24. – S. 281.

219 Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1883. – № 151.– S.10.

220 Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1908. – № 261.– S.10.

221 Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1910. – № 24.– S.14.

222 Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1918. – № 219.– S.14.

223 Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. – 1863. – № 23.– S.4.

224 Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. – 1903. – № 46.– S.4.

225 Ogłoszenia // Gazeta sportowa – 1901. – № 10. – S.87.

226 Ogłoszenia // Gospodarz kalendarz – 1906.– S.266.

227 Ogłoszenia // Kurjer Lwowski – 1884. – № 20. – 20 stycznia. – S.7.

228 Ogłoszenia // Łowiec – 1902. – № 1. – S.12.

229 Ogłoszenia // Łowiec – 1904. – № 3. – S.35.

230 Ogłoszenia // Łowiec – 1904. – № 5. – S.60.

231 Ogłoszenia // Łowiec – 1905. – № 23.

234 Ogłoszenia // Łowiec – 1905. – № 24. – S.292.

235 Ogłoszenia // Łowiec – 1906. – № 24. – S.298.

236 Ogłoszenia // Łowiec – 1906. – № 7. – S.95.

237 Ogłoszenia // Łowiec – 1907. – № 12. – S.152.

238 Ogłoszenia // Łowiec – 1907. – № 24. – S.295.

239 Ogłoszenia // Łowiec – 1907. – № 5. – S.59.

240 Ogłoszenia // Łowiec – 1907. – № 7. – S.99.

241 Ogłoszenia // Łowiec – 1908. – № 1. – S.12.

242 Ogłoszenia // Łowiec – 1908. – № 19. – S.230.

243 Ogłoszenia // Łowiec – 1909. – № 15. – S.155.

244 Ogłoszenia // Łowiec – 1910. – № 22. – S.268.

245 Ogłoszenia // Łowiec – 1913. – № 12. – S.136.

246 Ogłoszenia // Łowiec – 1914. – № 7. – S.84.

247 Ogłoszenia // Łowiec – 1914. – № 9. – S.116.

248 Ogłoszenia // Łowiec – 1915. – № 1. – S.1.

249 Ogłoszenia // Łowiec – 1917. – № 7-8. – S.49.

250 Ogłoszenia // Łowiec – 1918. – № 19-20. – S.159.

251 Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 3. – S.8.

252 Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 7. – S.8.

253 Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 1. – S.12.

254 Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 10. – S.13.

255 Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 10. – S.15.

256 Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 11. – S.13.

257 Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 12. – S.14.

258 Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 7. – S.13.

259 Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 7. – S.14, 16.

260 Ogłoszenia // Łowiec – 1923. – № 1. – S.1,16.

261 Ogłoszenia // Łowiec – 1923. – № 6. – S.95.

262 Ogłoszenia // Łowiec – 1923. – № 7. – S.111-112.

263 Ogłoszenia // Łowiec – 1925. – № 10. – S.145.

264 Ogłoszenia // Łowiec – 1925. – № 12. – S.184, 194.

265 Ogłoszenia // Łowiec – 1926. – № 3.

266 Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 1. – S.1.

267 Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 12. – S.222.

268 Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 3. – S.34.

268 Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 6. – S.124.

269 Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 8. – S.156.

270 Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 12. – S.178.

271 Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 18. –S.278.

272 Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 23-24. – S.389.

274 Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 1. – S.2.

275 Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 12. –S.179.

276 Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 17. – S.260.
277 Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 21. – S.323.
278 Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 24. – S. 373, 386.
279 Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 9. –S.130.
280 Ogłoszenia // Łowiec – 1930. – № 22. – S.352.
281 Ogłoszenia // Łowiec – 1930. – № 5. – S.80.
282 Ogłoszenia // Łowiec – 1931. – № 18. – S.274.
283 Ogłoszenia // Łowiec – 1931. – № 21. – S.322.
284 Ogłoszenia // Łowiec – 1931. – № 9. – S.129.
285 Ogłoszenia // Łowiec – 1932. – № 8. – S.110.
286 Ogłoszenia // Łowiec – 1932. – № 8. – S.98.
287 Ogłoszenia // Łowiec – 1933. – № 21. – S.252 .
288 Ogłoszenia // Łowiec – 1933. – № 4. – S.48.
289 Ogłoszenia // Łowiec – 1934. – № 17. – S.148.
290 Ogłoszenia // Łowiec – 1934. – № 2-3. – S.28.
291 Ogłoszenia // Łowiec – 1934. – № 6-7. – S.60.
292 Ogłoszenia // Łowiec – 1935. – № 1. – S.12.
293 Ogłoszenia // Łowiec – 1935. – № 3. – S.36.
294 Ogłoszenia // Łowiec – 1937. – № 13. –S.200.
295 Ogłoszenia // Łowiec – 1937. – № 4. – S.70.
296 Ogłoszenia // Łowiec – 1938. – № 19-20.
297 Ogłoszenia // Łowiec – 1939. – № 1-2. – S.25.
298 Ogłoszenia // Łowiec – 1939. – № 17-18.
299 Ogłoszenia // Łowiec. – 1934. – № 11-12. – S.87.
300 Ogłoszenia // Łowiec. – 1934. – № 2-3. – S.28.
301 Ogłoszenia // Łowiec. – 1935. – № 12. – S.156.
302 Ogłoszenia // Łowiec. – 1935. – № 9. – S.108.
303 Ogłoszenia // Łowiec. – 1936. – № 5. – S.81.
304 Ogłoszenia // Łowiec. – 1936. – № 6. – S.82.
305 Ogłoszenia // Łowiec. – 1936. – № 9. – S.163-164.

306 Ogłoszenia // Łowiec. – 1937. – № 12. – S.181-183.

307 Ogłoszenia // Łowiec. – 1937. – № 13. – S.198, 200.

308 Ogłoszenia // Łowiec. – 1937. – № 3. – S.53.

309 Ogłoszenia // Łowiec. – 1937. – № 4. – S.66.

310 Ogłoszenia // Łowiec. – 1938. – № 1-2. – S.23-26.

311 Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 13-14. – S.124.

312 Ogłoszenia // Mój pies. – 1936. – № 2. – S.3.

313 Ogłoszenia // Słowo Polskie– 1908. – № 16. – 10 Stycznia. – S.11.

314 Ogłoszenia //Łowiec. – 1926. – № 6. – S. 95.

315 Ogłoszenia //Łowiec. – 1929. – № 22. – S. 340.

316 Ogłoszenia //Łowiec. – 1933. – № 18. – S. 216.

317 Ogłoszenia //Łowiec. – 1934. – № 17-18. – S. 148.

318 Ogłoszenia //Łowiec. – 1934. – № 21-22. – S. 179.

319 Ogłoszenia //Sylwan. – 1889. – № 12. – S.476.

320 Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 6. – S.124.

321 Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1919. – № 249. – S.8.

322 Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. – 1867. – № 25. – 30 stycznia. – S.4.

323 Ogłoszenia // Haliczanin, kalendarz humorystyczny ilustrowany noworocznik dla wszystkich 1925. – Lwów:, 1925. – S. 105.

324 Ogłoszenia // Haliczanin, kalendarz humorystyczny ilustrowany noworocznik dla wszystkich 1935. – Lwów:, 1935. – S. 135.

325 Ogłoszenia // Haliczanin, kalendarz powszechny zastosowany do potzreb wszystkich mieszkancow Galicji i ilustrowany rok pański 1891. – Lwów: 1891.

326 Ogłoszenia // Haliczanin, kalendarz powszechny zastosowany do potzreb wszystkich mieszkancow Galicji i ilustrowany rok pański 1883. – Lwów:, 1883.

327 Ogłoszenia // Kurjer Lwowski – 1885. – № 3. – 3 stycznia. – S.8.

328 Ogłoszenia // Łowiec – 1878. – № 2. – S.32.

329 Ogłoszenia // Łowiec – 1879. – № 3. – S.48.

330 Ogłoszenia // Łowiec – 1880. – № 9. – S.144.

331 Ogłoszenia // Łowiec – 1881. – № 3. – S.48.

332 Ogłoszenia // Łowiec – 1882. – № 6. – S.96.

333 Ogłoszenia // Łowiec – 1883. – № 6. – S.100.

334 Ogłoszenia // Łowiec – 1883. – № 7. – S.116.

335 Ogłoszenia // Łowiec – 1884. – № 1. – S.20.

336 Ogłoszenia // Łowiec – 1884. – № 5. – S.84.

337 Ogłoszenia // Łowiec – 1884. – № 8. – S.136.

338 Ogłoszenia // Łowiec – 1885. – № 1. – S.20.

339 Ogłoszenia // Łowiec – 1885. – № 11. – S.184.

340 Ogłoszenia // Łowiec – 1885. – № 12. – S.200.

341 Ogłoszenia // Łowiec – 1885. – № 7. – S.120.

342 Ogłoszenia // Łowiec – 1886. – № 2. – S.36.

343 Ogłoszenia // Łowiec – 1886. – № 7. – S.120.

344 Ogłoszenia // Łowiec – 1887. – № 1. – S.28.

343 Ogłoszenia // Łowiec – 1887. – № 6. – S.104.

345 Ogłoszenia // Łowiec – 1887. – № 9. – S.156.

346 Ogłoszenia // Łowiec – 1888. – № 1. – S.16.

347 Ogłoszenia // Łowiec – 1888. – № 11. – S.184.

348 Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 10. – S.160.

349 Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 11. – S.176.

350 Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 12. – S.192.

351 Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 2. – S.32.

352 Ogłoszenia // Łowiec – 1890. – № 1. – S.16.

353 Ogłoszenia // Łowiec – 1890. – № 10. – S.160.

354 Ogłoszenia // Łowiec – 1890. – № 11. – S.176.

355 Ogłoszenia // Łowiec – 1892. – № 9. – S.144.

356 Ogłoszenia // Łowiec – 1894. – № 1. – S.16.

357 Ogłoszenia // Łowiec – 1894. – № 2. – S.32.

358 Ogłoszenia // Łowiec – 1895. – № 11. – S.176.

359 Ogłoszenia // Łowiec – 1895. – № 3. – S.48.

360 Ogłoszenia // Łowiec – 1897. – № 10. – S.176.

361 Ogłoszenia // Łowiec – 1897. – № 12. – S.212.

362 Ogłoszenia // Łowiec – 1898. – № 6. – S.96.

363 Ogłoszenia // Łowiec – 1899. – № 16. – S.192.

364 Ogłoszenia // Łowiec – 1900. – № 2. – S.32.

365 Ogłoszenia // Łowiec – 1900. – № 3. – S.48.

366 Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 1. – S.12.

367 Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 11. – S.132.

368 Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 18. – S.260.

369 Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 20. – S.284.

370 Ogłoszenia // Łowiec – 1902. – № 2. – S.96.

371 Ogłoszenia // Łowiec – 1902. – № 20. – S.246.

372 Ogłoszenia // Łowiec – 1902. – № 21. – S.258.

373 Ogłoszenia // Łowiec – 1902. – № 23. – S.282.

374 Ogłoszenia // Łowiec – 1903. – № 10. – S.121.

378 Ogłoszenia // Łowiec – 1903. – № 4. – S.50.

379 Ogłoszenia // Łowiec – 1903. – № 9. – S.110.

380 Ogłoszenia // Łowiec – 1906. – № 20. – S.250.

381 Ogłoszenia // Łowiec – 1909. – № 5. – S.59.

382 Ogłoszenia // Łowiec – 1911. – № 16. – S.196.

383 Ogłoszenia // Łowiec – 1911. – № 18. – S.220.

384 Ogłoszenia // Łowiec – 1911. – № 24. – S.292.

385 Ogłoszenia // Łowiec – 1911. – № 6. – S.72.

386 Ogłoszenia // Łowiec – 1912. – № 10. – S.120.

387 Ogłoszenia // Łowiec – 1912. – № 19. – S.228.

388 Ogłoszenia // Łowiec – 1912. – № 24. – S.287.

389 Ogłoszenia // Łowiec – 1912. – № 3. – S.36.

390 Ogłoszenia // Łowiec – 1913. – № 24. – S.292.

391 Ogłoszenia // Łowiec – 1913. – № 8. – S.95.

392 Ogłoszenia // Łowiec – 1914. – № 7. – S.84.

393 Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 1. – S.4.

394 Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 2. –S.8.

395 Ogłoszenia // Łowiec – 1925. – № 8. – S.128.

396 Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 11. – S.189.

397 Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 14. – S.190.

398 Ogłoszenia // Łowiec – 1933. – № 23. – S.276.

399 Ogłoszenia // Łowiec – 1936. – № 1. – S.18.

400 Ogłoszenia // Łowiec – 1936. – № 6. – S.113.

401 Ogłoszenia // Łowiec – 1938. – № 17-18.

402 Ogłoszenia // Łowiec – 1908. – № 14. – S.2.

403 Ogłoszenia // Łowiec – 1908. – № 14. – S.3.

404 Ogłoszenia // Łowiec – 1931. – № 18. – S.12.

405 Ogłoszenia // Łowiec – 1932. – № 13-14. – S.178.

406 Ogłoszenia // Łowiec – 1938. – № 15-16.

407 Ogłoszenia // Łowiec – 1938. – № 17-18.

408 Ogłoszenia // Łowiec – 1938. – № 5-6. – S.53.

409 Ogłoszenia // Łowiec. – 1938. – № 21-22. – S.193.

410 Ogłoszenia // Łowiec. – 1938. – № 7-8. – S.26.

411 Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 3-4. – S.25.

412 Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 5-6. – S.29.

413 Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 5-6. – S.30.

414 Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 5-6. – S.32.

415 Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 5-6. – S.4.

416 Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 5-6. – S.5.

417 Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 5-6. – S.55.

418 Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 7-8. – S.25.

420 Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 9-10. – S.24.

421 Ogłoszenia // Łowiec. – 1924. - № 5. – S.74.

422 Ogłoszenia // Mój pies. – 1936. – № 4. – S.2.

423 Ogłoszenia // Mój pies. – 1937. – № 10. – S.13.

424 Ogłoszenia // Mój pies. – 1937. – № 8. – S.15.

425 Ogłoszenia // Mój pies. – 1937. – № 8. – S.3.

426 Ogłoszenia // Mój pies. – 1938. – № 8. – S.18.

427 Ogłoszenia // Przegląd – 1888. – № 53. – S.4.

428 Ogłoszenia // Życie – 1893. - № 2. – S. 4.

429 Ogłoszenia //Łowiec. – 1921. – № 3. – S.2.

430 Ogłoszenia Łowiec Polski – 1961. – № 13. – S. 4.

431 Ogłoszenia// Łowiec – 1896. – № 4. – S.64.

432 Ogłoszenia// Łowiec – 1896. – № 5. – S.80.

433 Ogólnopolska Wystawa psów rasowych przy XIII Targach Wsch. we Lwowie // Łowiec. – 1933. – № 13-14. – S. 163-164.

434 Ograniczenie polowaniowe dla obcokrajowców w Rumunji // Łowiec. – 1934. – № 2-3. – S. 22-23.

435 Okólnik do wszystkich panów c.k. starostów//Łowiec. – 1904. – № 18. – S. 209.

436 Opis I. Wystawy łowieckiej we Lwowie 23-26 czerwiec 1922. – Lwów, 1922. – 12 s.

437 Oreński J. Z dziejów redakcyjno-wydawniczych „Łowca polskiego“ (z powodu numeru 500-nego)//Łowiec Polski – 1928. – № 45. – S.770-783.

438 Otwarcie I. Wystawy Sportowej we Lwowie. // Łowiec. – 1927. – № 7. – S.132.

439 Pamięci założyciela M. T. Ł. // Łowiec – 1936. – № 6. – S.85-86.

440 Pawlik S. Handel zwieryzuną, rybami i rakami w Galicyi//Łowiec. – 1899. – № 1. – S. 2-6.

441 Pawlik S. Handel zwieryzuną, rybami i rakami w Galicyi//Łowiec. – 1899. – № 1. – S. 2-4.

442 Pięćdziesięciolecie „Łowca“(1878-1928) wizerunki redaktorów. // Łowiec – 1928. – № 23-24. –S. 361.

443 Pięćdziesięciolecie „Łowca“(1878-1928) wizerunki redaktorów. // Łowiec

– 1928. – № 23-24. –S. 359.

444 Pięćdziesięciolecie „Łowca“(1878-1928) wizerunki redaktorów. // Łowiec – 1928. – № 23-24. –S. 361.

445 Pierwszy pokaz trofeów łowieckich w Warszawie //Łowiec. – 1931. – № 14. – S. 209-210.

446 Polowania w cyfrach (miesiące: grudzień 1937 i styczeń 1938) //Łowiec. – 1938. – № 3-4. – S. 40.

447 Popisowe strzelanie w Stryju. //Łowiec. – 1923. – № 8. – S.123.

448 Posiedzenie 1-36 // Stenograficzne sprawozdania z pierwszej sesyi dziewiątego peryodu Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskie z roku 1908 od 15.wrzesnia do 5 listopada 1908. - Lwów, 1908. – S. 90.

449 Posiedzenie 1-36 // Stenograficzne sprawozdania z pierwszej sesyi dziewiątego peryodu Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskie z roku 1908 od 15.wrzesnia do 5 listopada 1908. - Lwów, 1908. – S. 2062.

450 Posiedzenie 17-49 // Stenograficzne sprawozdania z pierwszej sesyi ósmego peryodu Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskie z roku 1902/3 od 29. grudnia 1902 do 3 listopada 1903. - Lwów, 1903. – S. 2100.

451 Posiedzenie Wydziału G.T.O.Z. // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1914. – № 5-6. – S. 50-52.

452 Posiedzenie wydziału galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego z dnia 30. stycznia 1903 // Łowiec – 1903. – № 5 – S.60.

453 Poświencenie kaplicy św. Huberta w kościele św. Elżbiety//Łowiec. – 1926. – № 7-8. – S. 101.

454 Potocki Józef Korespondencye //Łowiec – 1893. – №3. – S. 43.

455 Potocki Józef Nad Setitem kartki z wyprawy, mysliwskiej: Gebethner i Wolf., 1921. 61.s.

456 Potocki Józef Notatki myśliwskie z Dalekiego Wschodu. Cejlon –

Warszawa: Gebethner i Wólf, 1896. – S.1.

457 Potocki Józef Notatki myśliwskie z Dalekiego Wschodu. Cejlon – Warszawa: «Łowiec Polski» 1906. – S.1.

458 Potocki Józef Notatki myśliwskie z Dalekiego Wschodu. Indye – Warszawa: «Łowiec Polski» 1905. – S.1.

459 Potocki Józef Notatki myśliwskie z Indyi – Kraków: Nakładem autora. 1891. – 149 s.

460 Poturzyca l. Marca 1879. // Łowiec – 1879. – № . – S.62.

461 Powstanie pierwszego polskiego instytutu łowieckiego//Łowiec. – 1928. – № 8. – S. 118.

462 Pożyczki bezprocentowe dla rękodzielników. // Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1910 przytem index tych alegatów od 713 do 875. – Lwów, 1910, – S.3341.

463 Pożyczki bezprocentowe dla rękodzielników. // Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1904 przytem index tych alegatów od 1 do 337. – Lwów, 1904, – S.2152.

464 Pożyczki bezprocentowe dla rękodzielników. // Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1905 przytem index tych alegatów od 338 do 675. – Lwów, 1905, – S.1825.

465 Proces Siczynskiego // Słowo Polskie– 1908. – № 289. – 25 czerwca . – S.11.

466 Proces Siczynskiego // Słowo Polskie– 1908. – № 302. – 1 lipca. – S.2.

467 Program i regulamin Jubileuszowego Strzelania Premiowego urządzonego przez towarzystwom myśliwych w Rzeszowie w dniu 1. lipca 1908.,

punktualnie o god 1-ej po południu, na strzelnicy wojskowej. // Łowiec – 1908. – № 13. – S.155.

468 Program i regulamin popisowego strzelania M.T. Ł. 18. i 19. czerwca 1925.//Łowiec. – 1925. – № 5. – S. 68-69.

469 Program i regulamin popisowego strzelania M.T. Ł. 18. i 19. czerwca 1926//Łowiec – 1926. – № 6. – S. 84.

470 Program I. Narodowych zawodów strzeleckich we Lwowie (strzelnica wojskowa) 17, 18 i 19 maja 1924 r. //Łowiec – 1924. – № 5. – S. 66.

471 Program wystawy psów myśliwskich i zbytkownych urządzanej przez galic. Klub hodowli i tresury psów myśliwskich we Lwowie w dniach 4. i 5. lipca 1908 roku //Łowiec. – 1908. - № 11. – S.127.

472 Program wystawy psów myśliwskich i zbytkownych urządzanej przez galic. Klub hodowli i tresury psów myśliwskich we Lwowie w dniach 4. i 5. lipca 1908 roku //Łowiec. – 1908. - № 11. – S. 127.

473 Protokoł narady wstępnej // Łowiec. – 1883. – № 8. – S. 120–125.

474 Przed laty // Łowiec – 1936. – № 6. – S.84.

475 Przegląd prasy zagranicznej//Łowiec Polski – 1928. – № 21. – S.330-331

476 Przewodnik łowiecki członków towarzystwa myśliw. imienia św. Huberta we Lwowie. – Lwów, 1884. – S. 55.

477 Przypomnienie // Łowiec Polski – 1933. – № 15 . – S.183.

478 Regulamin dla członków Borysławsko-drohobyckiego towarzystwa myśliwskiego „Orzeł” w Borysławlu. – Borysław, 1932. – S.2.

479 Regulamin dla pp. Delegatów gal. Tow. łowieckiego // Łowiec. – 1897.– № 2. – S.19.

480 Regulamin Galicyjskiego Klubu dla hodowli i tresury psów myśliwskich //Łowiec. – 1905. - № 12. – S. 144-145.

481 Regulamin popisowego strzelania uczestników Zjazdu łowieckiego, urządzonego przez galicyjskie Towarzystwo łowieckie w dniu .25. czerwca 1900 o godzinie pół do 4. po południu na strzelnicy wojskowej. // Łowiec. – 1900. – № 12. – S.173.

482 Regulamin popisowego strzelania uczestników Zjazdu łowieckiego, urządzonego przez galicyjskie Towarzystwo łowieckie w dniu I. lipca 1901 o godzinie pół do 4. po południu na strzelnicy wojskowej. // Łowiec. – 1901. – № 12. – S.175.

483 Regulamin popisowego strzelania uczestników Zjazdu łowieckiego, urządzonego przez galicyjskie Towarzystwo łowieckie w dniu 30. czerwca 1902 o godzinie 3. po południu na strzelnicy wojskowej. // Łowiec. – 1902. – № 12. – S.139.

484 Regulamin popisowego strzelania uczestników Zjazdu łowieckiego, urządzonego przez galicyjskie Towarzystwo łowieckie w dniu 30. czerwca 1902 o godzinie 3. po południu na strzelnicy wojskowej. // Łowiec – 1902. – № 12. – S.138-139.

485 Reuman M. Gospodarstwo łowieckie z historią starożytną łowiectwa polskiego. – Warszawa: Drukarnia Orgelbranda, 1845. – S. 602.

486 Reuman M. Gospodarstwo łowieckie z historią starożytną łowiectwa polskiego. – Warszawa: Drukarnia Orgelbranda, 1845. – S.602

487 Rewizya // Gazeta Narodowa. – 1900. – № 314.– S.2.

488 Rozmaitości // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1896. – № 1. – S. 14.

489 Rożyński F., Dr. E. Schechtel Ekonomiczne znaczenie łowiectwa dla naszego kraju. – Warzsawa:Nakładem polskiego towarzystwa łowieckeigo, 1921. S.17.

Rożyński F., Schechtel E. Ekonomiczne znaczenie łowiectwa dla naszego kraju. – Warzsawa:Nakładem polskiego towarzystwa łowieckeigo, 1921. – S. 11-17.

490 Sądowa hala aukcyjna we Lwowie // Gazeta lwowska. – 1913. – № 233.– S.10.

491 Sander A. W dziesięć lat póżniej / Alfred Sander //Łowiec. – 1936. – № 6. – S. 88.

492 Schult W sprawie wykonania ustawy łowieckiej//Łowiec – 1899. – № 2.

– S. 18-19.

493 Skradzione karabiny. // Gazeta lwowska. – 1899. – № 136.– S.3.

494 Słon i jego przyrodniczo-ekonomiczne znaczenie. //Łowiec – 1894. – № 7. – S. 104.

495 Słonie w lesie Kenia.//Łowiec – 1911. – № 19. – S. 224-225.

496 Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich / pod red. F. Sulimirskiego, B. Chlebowskiego, W. Walewskiego. – Warszawa: Wiek, 1884. – S. 510.

497 Slowo wstepne // Łowiec. – 1878. – № 1. – S. 5.

498 Słynne trofea myśliwskie. // Łowiec. – 1905. – № 13. – S. 152.

499 Sołowij W. Klub dla hodowli i tresury psów myśliwskich//Łowiec. – 1905. - № 12. – S.140-141.

500 Sołtyński K. Koło łowieckie im. Św. Huberta w Rypnem/ K. Sołtyński //Łowiec. – 1938. – № 11-12. – S. 114.

501 Sołtyński K. Koło łowieckie im. Św. Huberta w Rypnem/ K. Sołtyński //Łowiec. – 1938. – № 11-12. – S. 114.

502 Spis członków i delegatów Galicyjskiego towarzystwa łowieckiego wedle powiatów. – Lwów: polonia, 1914. – 68. s.

503 Spis członków i delegatów Galicyjskiego towarzystwa łowieckiego wedle powiatów. – Lwów: polonia, 1914. – S. 56-57.

504 Sprawa Kazimierza Rozwadowskiego. // Słowo Polskie– 1898. – № 190. – 11 sierpnia. – S.1.

505 Sprawozdania statystyczne za miesiąc Styczeń 1911. – Kraków: Biuro statystyczne, 1911. – 4s.

506 Sprawozdanie z obrad XXI. Zjazdu Malop. Tow. Łowiec. Odbytego w dniu 23. czerwca 1922 r. //Łowiec. – 1922. – № 9. – S. 1.

507 Sprawozdanie łowieckie//Łowiec. – 1938. – № 11-12. – S. 114.

508 Sprawozdanie Lwowskiej Spółdzielni Myśliwskiej za rok 1927. // Łowiec – 1928. – № 5. – S.79.

509 Sprawozdanie posiedzenia Wydziału Małopolskiego Tow. Łowieckiego z

dnia 8 czerwca 1933. //Łowiec. – 1933. – № 15-16. – S. 191.

510 Sprawozdanie stenograficzne z Walnego zgromadzenia galic. Towarzystwa łowieckiego z dnia 14. pażdziernika 1882//Łowiec. – 1882. – № 11. – Dodatek nadzwyczajny do N 11.

511 Sprawozdanie stenograficzne z Walnego zgromadzenia galic. Towarzystwa łowieckiego z dnia 14. pażdziernika 1882//Łowiec. – 1882. – № 11. – Dodatek nadzwyczajny do N 11.

512 Sprawozdanie stenograficzne z Walnego zgromadzenia galic. Towarzystwa łowieckiego z dnia 14. pażdziernika 1882//Łowiec. – 1882. – № 11. – Dodatek nadzwyczajny do N 11

513 Sprawozdanie wydziału Gal. Towarzystwa łowieckiego, za czas od 16 maja 1910, do 15 maja 1911//Łowiec. – 1911. - № 10. – S. 110-112.

514 Sprawozdanie z 46-go zwyczajnego walnego zgromadzenia Tow. Myśl. NEMROD we Lwowie.// Łowiec. – 1926. – № 9. – S. 130.

515 Sprawozdanie z czynności wydziału galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za czas od 16 czerwca 1902 do 16 czerwca 1903 // Łowiec – 1903. – № 12 – S.137.

516 Sprawozdanie z czynności Wydziału galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za czas od 16. czerwca 1899 do 16. czerwca 1900. // Łowiec – 1900. – № 13. – S.188-189.

517 Sprawozdanie z Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia członków Małopolskiego Tow. Łowieckiego, odbytego we Lwowie, dnia 12. września 1923. //Łowiec. – 1923. – № 10. – S. 146.

518 Sprawozdanie z obrad walnego zgromadzenia XXV zjazdu Małopolskiego towarzystwa łowieckiego odbytego dnia 16. czerwca 1926 we Lwowie towarzystwa gospodarczego przy ul. w sali posiedzeń Kopernika 20 // Łowiec. – 1926. – № 7. – S. 102-105.

519 Sprawozdanie z obrad XV. Zjazdu łowieckiego //Łowiec. – 1911. - № 12. – S. 134.

520 Sprawozdanie z obrad XVlll. Zjazdu łowieckiego. // Łowiec – 1914. – №

12. –S.145.

521 Sprawozdanie z obrad XXI. Zjazdu Malop. Tow. Łowiec. Odbytego w dniu 23. czerwca 1922 r. //Łowiec. – 1922. – № 7. – S. 2-4.

523 Sprawozdanie z obrad XXI. Zjazdu Malop. Tow. Łowiec. Odbytego w dniu 23. czerwca 1922 r. //Łowiec. – 1922. – № 7. – S. 2-4.

524 Sprawozdanie z obrad XXIV Zjazdu członków Małopolskiego Towarzystwa Łowieckiego we Lwowie odbytego dnia 30 maja 1935 //Łowiec. – 1935. – № 10. – S. 112.

525 Sprawozdanie z Ogolnokrajowej Wystawy Psow Rasowych na Targach Wschodnich we Lwowie w dniach 11 i 12 września 1938 roku. // Mój pies. – 1938. – № 11. – S.12.

Sprawozdanie z Ogólnokrajowej Wystawy Psów. Rasowych na Targach Wschodnich we Lwowie. // Łowiec. – 1927. – № 14. – S. 213-214.

526 Sprawozdanie z popisowego strzelania w Jarosławiu //Łowiec. – 1924. – № 11. – S.172.

527 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł., w dniu 21 listopada 1932 r. //Łowiec. – 1932. – № 23. – S. 299.

528 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 10. Maja 1926 r. //Łowiec. – 1926. – № 6. – S. 194.

529 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 12. pazdziern. 1926 r. //Łowiec. – 1926. – № 11. – S. 175.

530 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 16. Grudnia 1925 r. //Łowiec. – 1926. – № 1. – S. 14.

531 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 16. kwietnia 1931 r. //Łowiec. – 1931. – № 9. – S. 144.

532 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 17 grudnia 1931 r. //Łowiec. – 1935. – № 1. – S. 12.

533 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 22. czerwca 1931 r. //Łowiec. – 1931. – № 13. – S. 208.

534 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 4. czerwca 1927 r.

Łowiec. – 1927. – № 7. – S. 140.

535 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 5. Maja 1931 r. //Łowiec. – 1931. – № 10. – S. 160.

536 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 8. kwietnia 1927 r. //Łowiec. – 1927. – № 5. – S. 95.

537 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału odbytego w d. 12. listopada 1925 //Łowiec. – 1925. – № 12. – S. 193.

538 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału z dnia 1/IV. 1922. // Łowiec. – 1922. – № 5. – S.9.

539 Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału z dnia 30. maja 1923. //Łowiec. – 1923. – № 7. – S. 109.

540 Sprawozdanie z Walnego zgromadzenia człoków galicyjskiego towarzystwa ochrony zwierząt odbytego dnia 15. Lipca 1884 we Lwowie // Miesięcznik galicyjskiego towarzystwa ochrony zwierząt. – 1884. – № 7-8. – S. 114-116.

541 Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia XIII. Zjazdu, z dnia 4. czerwca//Łowiec. – 1909. - № 12. – S. 134-135.

542 Sprawozdanie z Wystawy Psow Rasowych na Targach Wschodnich we Lwowie w dniach 12 i 13 września 1937 r. // Mój pies. – 1937. – № 10. – S.15.

543 Sprawy galic. Towaryzstwa łowieckiego // Łowiec. – 1884. – № 11. – S. 169–170.

544 Sprawy galic. towaryzstwa łowieckiego //Łowiec. – 1882. – № 11. – S. 161.

545 Sprawy Galic. towarzystwa łowieckiego: Protokól posiedzenia wydziału tow. łow. z dnia 4 lipca 1880 roku // Łowiec. – 1880. - №8. – S.113-114.

546 Sprawy towarzystwa łowieckego // Łowiec – 1881. – № 2. – S. 17.

547 Sprawy towarzystwa sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M.T.l. w dniu 11. lutego 1929 r //Łowiec. – 1929. – № 5. – S.78.

548 Sprawy towarzystwa sprawozdanie z posiedzenia wydzi ału odbytego w d.

22. maja 1925. // Łowiec. – 1925. – № 6. – S. 92.
549 Sprawy Towarzystwa Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 27 lutego 1933 r. // Łowiec. – 1933. – № 5-6. – S. 71.
550 Sprawy towarzystwa sprawozdanie z posiedzenia wydziału M. T. Ł. w dniu 2 marca 1937. // Łowiec. – 1937. – № 4. – S. 67.
551 Sprawy Towarzystwa. // Łowiec – 1898. – № 2. – S.30.
552 Sprawy Towarzystwa. //Łowiec. – 1909. – № 12. – S. 141-142.
553 Sprawy Towarzystwa. //Łowiec. – 1922. – № 5. – S. 9.
554 Sprawy Towarzystwa. Posiedzenie Wydziału Towarzystwa z 29 sierpnia 1902. //Łowiec. – 1902. - № 18. – S. 220.
555 Sprawy Towarzystwa. Sprawozdanie 7 posiedzenia Wydziału w dniu 10/V. 1922. //Łowiec. – 1922. – № 6. – S. 10-11.
556 Sprawy Towarzystwa.// Łowiec – 1922. – № 10. – S.13.
557 Sprawy Towarzystwa.// Łowiec. – 1907. - № 17. – S. 211.
558 Sprawy Towarzystwa// Łowiec – 1923. – № 1. – S.1.
559 Sprawy towarzystwa//Łowiec. – 1912. - № 1. – S.12.
560 Sprawy związkowe: dodatek poświęcony wiadomościom urzędowym //Łowiec. – 1939. – № 7-8.
561 Starkl J., Fiszer Z. Powszechna wystawa krajowa 1894 r. i siły produkcyjne kraju: Łowiectwo i rybactwo / Juliusz Starkl, Zygmunt Fiszer. – Lwów: Wydział krajowy, 1896. – S. 27-28.
562 Starkl J., Fiszer Z. Powszechna wystawa krajowa 1894 r. i siły produkcyjne kraju: Łowiectwo i rybactwo / Juliusz Starkl, Zygmunt Fiszer. – Lwów: Wydział krajowy, 1896. – S.26.
563 Starkl J., Fiszer Z. Powszechna wystawa krajowa 1894 r. i siły produkcyjne kraju: Łowiectwo i rybactwo / Juliusz Starkl, Zygmunt Fiszer. – Lwów: Wydział krajowy, 1896. – S. 2-10.
564 Statut galicyjkiego Klubu dla hodowli i tresury psów myśliwskich//Łowiec. – 1905. - № 12. – S. 140-141.
565 Statut i regulamin towarzystwa łowieckiego „Knieja” w Stanisławowie:

rok założenia 1901. – Stanislawów: drukarnia L. Gellera, 1932. – S. 24.

566 Statut małopolskiego towarzystwa łowieckiego stowarzyszenia zarejestrowanego //Łowiec. – 1938. – № 21-22. – S. LXX – LXXIV.

567 Statut regulamin i karta prawa polowania towarzystwa łowieckiego w Śniatynie. – Śniatyn, 1921. – 17 s.

Statystyczny pogląd na stosunki łowiecki w Austryi//Łowiec. – 1894. – № 11. – S. 161-164.

568 Statystyczny pogląd na stosunki łowiecki w Austryi//Łowiec. – 1894. – № 11. – S. 161-164.

569 Statystyka miasta Krakowa zestawiona przez biuro statystyczne miejskie. – Kraków: Drukarnia uniwersytetu Jagiellońskiego, 1910. – S. 154-155.

570 Statystyka myśliwska //Łowiec Polski. – 1913. – №24. – S.377.

571 Strzelanie do celu. // Gazeta Narodowa. – 1891. – № 148.– S.2.

572 Szczegółowy program uroczystości 50-letn. Jubileuszu Małopolskiego towarzystwa łowieckiego//Łowiec – 1926. – № 6. – S. 82.

573 Szczegóły statystyczne // Łowiec. – 1924. – № 2. – S. 18.

574 Szczerbowski I. Pamiętnik dwudziestopięcioletniej działalności Galicyjskiego towarzystwa leśnego 1882-1907 / Ignacy Szczerbowski . – Lwów: Polonia, 1907.

575 Szematyzm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskiem na rok 1892. – Lwów : Nakładem c.k. Namiesnictwa z dr. W.Łorińskiego, 1892. – S. 659.

576 Szematyzm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskiem na rok 1895. – Lwów : Nakładem c.k. Namiesnictwa z dr. W.Łorińskiego, 1895. – S. 656.

577 Szematyzm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskiem na rok 1892. – Lwów: Nakładem c.k. Namiesnictwa z dr. W.Łorińskiego, 1892. – S.657.

578 Szkice z podróżyi polowań w Afryce//Łowiec – 1895. – № 1. – S. 5-7.

579 Szkoły uzupełniające we Lwowie // Gazeta Narodowa. – 1891. – № 158.–

S.2.
580 Sztolcman J. Nad Nilem niebieskim – Warszawa: Gebethner i Wólf, 1928. – S.1.
581 Tajemnicze morderstwo. // Słowo Polskie– 1907. – № 583. – 26 grudnia. – S.7.
582 Taryfa podatku konsumcyjnsgo z dodatkami. dla miasta Lwowa // Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański 1915. – Lwów: Drukarnia K. Pillera, 1923. – S. 98-99.
583 Till E. Wykład prawa rzeczowego ausriyackiego (prawo własności, prawo służebności i prawo zastawu).T.II., wyd. drugie – Lwów: Nakładem księgarni Seyfartha i Czajkowskiego, 1892. – S. 177-184.
584 Towarzystwo myśliwskie im. Św. Huberta we Lwowie // Łowiec. – 1898.– № 6. – S.94-95.
585 Towarzystwo myśliwskie im. św. Huberta we Lwowie. //Łowiec. – 1897. – № 9. – S. 151-152.
586 Towarzystwo myśliwskie im. Św. Huberta we Lwowie//Łowiec – 1899. – №11. – S.127-129.
587 Towarzystwo myśliwych im. Św. Huberta we Lwowie //Łowiec. – 1880. – № 3. – S. 38.
588 Towarzystwo myśliwych im. Św. Huberta we Lwowie. Sprawozdanie z czynności Towarzystwa w pierwczym roku swego istnienia //Łowiec. – 1880. – № 12. – S. 184-185.
589 Ulm A. Spaniel myśliwski // Łowiec. – 1938. – № 17-18. – S. 167-168.
590 Ulm A. Statystyka Łowiecka // Łowiec. – 1932. – № 4. – S. 49.
591 Ulm A. Częściowa zmiana ustawy łowieckiej // Łowiec. – 1932. – № 18. – S. 233.
592 Ulm A. Z rozważań nad ustawą łowiecką //Łowiec. – 1926. – № 5. – S. 74.
593 Upominek dla gospodyń. // Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański 1853. – Lwów: Drukarnia K. Pillera, 1853. – S. 35.

594 Ustawa a jej wykonanie//Łowiec – 1899. – № 1. – S. 6-7.

595 Ustawa galicyjskiego towarzystwa ochrony zwierząt. – Lwów: drukarnia ludowa pod zarządem S.Baylego, 1876. – 6 s.

596 Ustawy łowieckiej //Łowiec – 1894. – № 6. – S. 95.

597 V Zawody strzelecki i myśliwskie polskiego Związku Strzelectwa sportowego //Łowiec – 1937. – № 12. – S. 182.

598 W drodze przez Afrykę. //Łowiec – 1911. – № 2. – S. 18-19.

599 W kraju Somalisow //Łowiec – 1894. – № 9. – S. 186.

600 W ochronie łowiectwa//Łowiec – 1904. – № 18. – S. 209.

601 W sprawie oczyszczenia języka łowieckiego//Łowiec – 1910. – № 4. – S. 40-41.

602 W wycieczce myśliwskiej // Łowiec – 1891. – № 10. – S.159.

603 W zasiadce na lwy. //Łowiec – 1894. – № 12. – S. 186.

604 W złodziejskie czyny // Słowo Polskie– 1907. – № 499. – 26 października. – S.4.

605 Wacek R. Łowiectwo w Małopolsce // Łowiectwo Polskie. – 1921. – №3. – S. 37-39.

606 Walne zgromadzenie G.T.0.Z. odbyło się w ratuszu 5. maja 1912. // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1912. – № 5-6. – S. 36-40.

607 Walne Zgromadzenie Gal. Towarzystwa Łowieckiego odbyte we Lwowie, dnia 2. lipca 1907. // Łowiec – 1907. – № 14. – S.166.

608 Walne zgromadzenie Towarzystwa ochrony zwierząt we Lwowie, // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1890. – № 6-7. – S. 98-100.

609 Warszawska spółka myśliwska. Fabryka amunicji i śrutu: Katalog. – W-wa: WFA, 1935. – S. 2-5.

610 Warszawska spółka myśliwska. Fabryka amunicji i śrutu: Katalog. – W-wa: WFA, 1935.

611 Wezwanie // Miesięcznik galicyjskiego towarzystwa ochrony zwierząt. –

1884. – № 6. – S. 81.

612 Wiadomości handlowe // Łowiec – 1931. – № 24. – S.372.

613 Wiadomości handlowe // Łowiec – 1932. – № 10. – S.126.

614 Wiadomości handlowe// Łowiec. – 1932. - № 4. – S.40.

615 Wiadomoścs handlowe//Łowiec Polski – 1932. – № 3. – S. 58.

616 Włodzimierz hr. Dzieduszycki Kronika. // Łowiec – 1914. – № 1. – S.13.

617 Wskazówki dla delegatów galicyjskiego towarzystwa łowieckiego//Łowiec. – 1883. – № 2. – S. 17-18.

618 Wyciąg z protokółu posiedzenia i obrad zgromadzenia ogólnego odbytego dnia 26 Września 1880 r. // Łowiec – 1880. – № .12 – S.185.

619 Wykaz przedsiębiorstw przemysłowych w Galicyi z koncem roku 1866. ułożony na podstawie sprawozdań, przez galicyjskie Izby handlowe wypracowanych.// Dodatek tygodniowy do Gazety Lwowskiej. – 1868. – № 33 – S. 174.

620 Wykaz przedsiębiorstw przemysłowych według stanu z r. 1890 // Rocznik statystyki Galicyi: rok IV. 1892-1893. – Lwów: I. związkowa drukarnia, 1893. – S. 266.

621 Wykaz ubitej zwierzyny w rewirach towarzystwa myśliwskiego im. Św. Huberta we Lwowie // Łowiec. – 1894. – № 10. – S. 156.

622 Wyniki zawodów //Łowiec. – 1939. – № 13-14. – S. XLIV.

623 Wyprawa do Anatolii. // Łowiec – 1891. – № 9. – S.141.

624 Wyprawa myśliwska hr. Józefa Potockiego do Sudanu. // Łowiec – 1901. – № 17. – S.237-239.

625 Wyprawa myśliwska hr. Józefa Potockiego do Sudanu. // Łowiec – 1901. – № 10. – S.150-153.

626 Wyprawa myśliwska hr. Józefa Potockiego do Sudanu. // Łowiec – 1901. – № 11. – S.158-159.

627 Wyprawa myśliwska hr. Józefa Potockiego do Sudanu. // Łowiec – 1901. – № 12. – S.175-177.

628 Wyprawa myśliwska hr. Józefa Potockiego do Sudanu. // Łowiec – 1901.

– № 13. – S.186-187.

629 Wyprawa myśliwska hr. Józefa Potockiego do Sudanu. // Łowiec – 1901. – № 14. – S.201-203.

630 Wyprawa myśliwska hr. Józefa Potockiego do Sudanu. // Łowiec – 1901. – № 15. – S.213-215.

631 Wyprawa myśliwska hr. Józefa Potockiego do Sudanu. // Łowiec – 1902. – № 2. – S.2-3

632 Wystawa , psow myśliwskich i zbytkownych//Łowiec. – 1908. - № 13. – S. 145.

633 Wystawa gospodarezo-rolnicha w Krakowie.// Gazeta lwowska. – 1869. – № 139.– S.2.

634 Wystawa krajowa. Kraków dnia 19. września. // Gazeta Narodowa**.** – 1887. – № 215.– S.1-2.

635 Wystawa krajowa w Krakowie. // Gazeta lwowska. – 1887. – № 211.– S.5.

636 Wystawa łowiecka urządzona w ramach I. Ogóno-polskiej wystawy sportowej we Lwowie od 3 do 16 czerwca 1927r. – Lwów: S-ka Targów wschodnieh, 1927. – 13 s.

637 Wystawa przedmiotów mających styczność ze sztuką1 lekarską i z naukami przyrodnlczemi // Gazeta lwowska. – 1869. – № 150.– S.3.

638 Wystawa psów // Łowiec. – 1894. – № 6. – 16 s.

639 Wystawa psów we Lwowie w dniach 24, *25,* 26 czerwca 1932 r. Sprawozdanie sedziowskie // Łowiec – 1932. – № 13-14. – S. 178- 182.

640 Wystawa rybacka we Lwowie 1912 r.// Okólnik. – 1912. – № 125. – S.157-161.

641 Wystawa sportowo-przemysłowa w Warszawie. // Łowiec Wielkopolski. – 1912. – № 1. – S.17.

642 Wystawa sportowo-przemysłowa w Warszawie. // Łowiec Wielkopolski. – 1912. – № 7. – S.119-124.

643 Wystawa środków szkolnych // Gazeta lwowska. – 1914. – № 145.– S.3.

644 Wystawa targowa nasion połączona z wystawą narybku we Lwowie //

Okólnik. – 1906. – № 83. – S.112.

645 Wystawa w Przemyślu. // Gazeta lwowska. – 1882. – № 207.– S.3.

646 Wystawa.// Gazeta lwowska. – 1894. – № 203. – S.5.

647 Wystawa.// Gazeta lwowska. – 1894. – № 212. – S.5.

648 Wystawa.// Gazeta lwowska. – 1894. – № 8. – S.4.

649 Wyżcza szkoła lasowa we Lwowie//Łowiec. – 1910. – № 17. – S. 207.

650 Wyżcza szkoła lasowa we Lwowie//Łowiec. – 1910. – № 17. – S. 207.

651 X. Zjazd łowiecki. // Łowiec – 1906. – № 14. – S.165-170.

652 Z Izby sądowej. // Gazeta lwowska. – 1899. – № 110.– S.3.

653 z Izby sądowej. // Gazeta lwowska. – 1909. – № 74.– S.3.

654 Z Karpat//Łowiec – 1933. – № 20. – S. 236.

655 Z knieje miejskiej // Łowiec. – 1894. – № 3. – S. 41.

656 Z kraju i ze świata // Gazeta lwowska. – 1883. – № 273. – 29 listopada. – S.1.

657 Z literatury lowieckiej. //Łowiec – 1898. – № 3. – S. 38-39.

658 Z obcych światów. Nad Setitem. //Łowiec – 1923. – № 5. – S. 72.

659 Z obcych swiatów//Łowiec – 1903. – № 16. – S. 186-187.

660 Z oddziałów towarzystwa // Miesięcznik galicyjskiego towarzystwa ochrony zwierząt. – 1884. – № 12. – S. 179-180.

661 Z oddziału Tow. w Nowym Sączu // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1890. – № 6-7. – S. 102.

662 Z pod „Znaku św. Huberta". // Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1914. – № 3-4. – S. 25-26.

663 Z polowań na żyrafy.//Łowiec – 1913. – № 2. – S. 15-16.

664 Z polskiego związku łowieckiego//Łowiec Polski – 1938. – № 11 . – S.224.

665 Z Polskiego Związku Stow. Łowieckich Protokół posiedzenia Zarządu Związku z dn. 3 listopada 1934 r. //Łowiec. – 1935. – № 1. – S. 11.

666 Z Polskiego Związku Stow. Łowieckich Protokół posiedzenia Zarządu Związku z dn. 24 sierpnia 1935 r. //Łowiec. – 1935. – № 12. – S. 154.

667 Z rewirow miejskiego Tow. myśl. we Lwowie. // Łowiec. – 1922. – № 3. – S.4.

668 Z rozważań nad ustawą łowiecką // Łowiec. – 1926. – № 9. – S. 130.

669 Z Towarzystw ochrony zw ie rzą t. // Opiekun zwierząt. – 1887. – № 3-4. – S.20.

670 Z towarzystwa myśliwskiego im. Św. Huberta we Lwowie//Łowiec. – 1904. – № 12. – S.138-139.

671 Z XXXV zjazdu łowieckiego we Lwowie // Łowiec – 1936. – № 7. – S.117.

672 Zające i inna zwieryna na ulicach Lwowa// Gazeta lwowska. – 1943. – № 295.– S. 3.

673 Zające i inna zwieryna na ulicach Lwowa// Gazeta lwowska. – 1943. – № 295.– S. 3.

674 Zakład ubezpieczeń robotników od wypadków // Słowo Polskie– 1907. – № 451. – 28 września. – S.3.

675 Zaklika Z. Miejskie towarzystwo myśliwskie we Lwowie / Zenon Zaklika //Łowiec. – 1939. – № 11-12. – S. 112-113.

676 Zamach samobójczy. // Gazeta lwowska. – 1913. – № 68.– S.4-5.

677 Zamknięcie rachunków galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za rok 1903. //Łowiec. – 1904. - № 12. – S. 136.

678 Zamknięcie rachunków galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za rok 1904. //Łowiec. – 1905. - № 12. – S. 139.

679 Zamknięcie rachunków galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za rok 1905. //Łowiec. – 1906. - № 12. – S. 150.

680 Zamknięcie rachunków galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za rok 1906. //Łowiec. – 1907. - № 12. – S. 146.

681 Zamknięcie rachunków galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za rok 1907. //Łowiec. – 1908. - № 10. – S. 117.

682 Zamknięcie rachunków galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za rok 1909. //Łowiec. – 1910. - № 10. – S. 117.

683 Zamknięcie rachunków galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za rok 1910. //Łowiec. – 1910. - № 10. – S. 113.

684 Zamknięcie rachunków galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za rok 1911. //Łowiec. – 1912. - № 10. – S. 111.

685 Zaproszenie// Łowiec – 1902. – № 11. – S.134.

686 Zaproszenie// Łowiec – 1904. – № 12. – S.145.

687 Zaręczyny. // Gazeta lwowska. – 1891. – № 293.– S.3.

688 Zarys rozwoju mieszczańskiego towarzystwa myśliwskiego „Nemrod" we Lwowie (1898 – 1934). – Lwów, 1934. – S.9

689 Zawody myśliwski o Mistrzowstwo Lwowa//Łowiec. – 1937. – № 13. – S. 196.

690 Zawody strzelecko- myśliwskie Małopolskiego towarzystwa łowieckiego //Łowiec. – 1939. – № 15-16. – S. XLVIШ.

691 Zawody strzelecko-myśliwskie Małopolskiego towarzystwa łowieckiego //Łowiec. – 1938. – № 13-14. – S. 22.

692 Zbiór ustaw administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim obowiązujących do użytku organów c.k. władz rządowych i władz autonomicznych. – Kraków: universytet Jagelloński, 1868. – S. 1034-1035.

693 Ze statystyki łowieckiej// Łowiec. – 1904. - № 23. – S.296.

694 Ze strzelnicy. // Łowiec – 1913. – № 12. – S.136.

695 Ze wspomnień afrykańskich. //Łowiec – 1912. – № 14. – S. 159-160.

696 Ziembicki Witold Literacka spuscizna Józefa hr. Potockiego (notatka bibljooraficzna) – Lwów: Drukarnia Narodowa, Lwów, ul. Szajnochy 2., 1928. – S. 6.

697 Ziembicki Witold Literacka spuscizna Józefa hr. Potockiego (notatka bibljooraficzna) – Lwów: Drukarnia Narodowa, Lwów, ul. Szajnochy 2., 1928. – S. 1.

698 Ziembicki Witold Literacka spuscizna Józefa hr. Potockiego (notatka bibljooraficzna) – Lwów: Drukarnia Narodowa, Lwów, ul. Szajnochy 2.,

1928. – S. 6.
699 zień psa // Wschód. – 1936. – № 18. – S.6.
700 Zmarli // Gazeta lwowska. – 1910. – № 247.– S.3.
701 Żurowski Teofil. Korespondencye // Łowiec – 1894. – № 9. – S.142.
702 Аксаков С. Т. Охота пуще неволи. – К.: Дніпро, 1991. – 589 с.
703 В.П.Кучерявий Історико-екологічні апекти природоохоронної дидактики у вищій школі // Науковий вісник НЛТУ: збірник науково-технічних праць. Вип. 14.8. – Львів, 2004. – с.28-29.
704 Вей О. "Miesięcznik Galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt" (Львів, 1876—1915 рр.) як джерело до історії виникнення і розвитку природоохоронного руху в Галичині / О. Вей // Збірник праць Науково-дослідного інституту пресознавства. - 2014. - Вип. 4. - С. 181-190.
705 ДАІФО Державний Архів Івано-Франківської області ф.2. оп. 3. спр. 376. арк. 56. , арк. 50.
706 Денисов А. Все об охоте. – К.: Книга-Сервіс, 1996. – С.6.
707 Історія української культури/ під заг.ред. Івана Крип'якевича. – Київ: Либідь, 1994. – С.15-17.
708 Ковпак В. Особливості спортивної політики редакції часопису «Новий час» (1923-1939)// Вісник Львівського університету. вип. 31. – 2007. – С.184-193.
709 Мельник М. Мисливські оповідання Романа Купчинського // Вісник Львівського університету. вип.35. – 2004. – С. 289-291.
710 Мисливське господарство та полювання на пернатих у Галичині в XIX – на початку XX ст. // Івано-Франківськ, ФОЛІАНТ, 2017 – С. 197.
711 Мисливський павільйон – Режим доступу: lvivcenter.org/uk/uid/picture/ ?pictureid=2535
712 Моршин-карпатська перлина про курорт Моршин на Прикарпатті – Режим доступу: marushchaksadyba.io.ua/s1683598/morshin-

karpatska_perlina

713 На початок сезону//Новий час. – 17 вересня 1938 року «Ловецтво» Сторінка ловецького спорту

715 На теренах «Тура» //Новий час. – 16 вересня 1937 року «Ловецтво» Сторінка ловецького спорту

716 Перший початок зроблений // Новий час. – 15 квітня 1937 року «Ловецтво» Сторінка ловецького спорту

717 Починаємо сезон//Новий час. – 13 жовтня 1937 року «Ловецтво» Сторінка ловецького спорту

718 Проців О. Р. Державне регулювання торгівлі продукцією мисливства у Галичині середини XIX – початку XX століття на прикладі міста Львова / О. Р. Проців // Ефективність державного управління: Збірник наукових праць Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України / За заг. ред. проф. В. С. Загорського. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2012. – Вип. 33. – С.127-137.

719 Проців О. Р. Діяльність Галицького мисливського товариства в кінці XIX – на початку XX ст. // Проблеми вивчення й охорони тваринного світу у природних і антропогенних екосистемах. Матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 50-річчю з часу опублікування регіонального зведення «Животный мир Советской Буковины» (м. Чернівці, 13 листопада 2009 р.). – Чернівці: ДрукАрт, 2010. – С. 216-222.

720 Проців О. Р. Діяльність журналу “Łowiec” – друкованого органу Галицького мисливського товариства 1878-1939 рр. / О. Р. Проців // Науковий вісник НЛТУ : зб. наук.-техн. пр. Вип. 20.7. – Л., 2010. – С. 314 – 321.

721 Проців О. Р. Проців Б.О. Українсько-Польські взаємини у галузі мисливства Галичини кінця XIX – початку XX століття / Олег Проців // Етнонаціональна політика в теорії та практиці українського

націоналізму: історія і сьогодення. Матеріали Vвсеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю. Івано-Франківськ, 14-15 червня 2013р./ Наук. Ред.. О.М. Сич. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2013. – С. 342-350

722 Проців О.Р. Роль Краківського товариства охорони тварин у межах здійснення державно-правового забезпечення сфери розвитку мисливства та рибальства Галичини кінця XIX ст. // Вісник НУЦЗУ *(*Серія *«*Державне управління*»). – 2017. –* Вип. 1. *(6). –* С. 49-59.

723 Проців О.Р. Станіславівське мисливське товариство «Ватра» 1925-1939 // Науковий вісник НЛТУ: збірник науково-технічних праць. Вип. 20.9. – Львів, 2010. – с.297-303.

724 Скопляк Я. Реванж//Новий час. – 6 січня 1938 року «Ловецтво» Сторінка ловецького спорту

725 Статут і правильник ловецького товариства «Тур» у Львові. – Львів: Наук.товариство ім. Т. Шевченка, 1926. – С. 5.

726 Треба ловецького словника//Новий час. – 15 квітня 1937 року «Ловецтво» Сторінка ловецького спорту

727 Українське народознавство / За заг. ред. С. П. Павлюка. – Львів: Фенікс, 1994. – С. 329.

728 Франко І.Зібрання творів у 50 томах. т.46, книга 2: Історичні праці (1891-1897). – Київ:Наукова Думка,1986. – С. 124.

729 Хрестоматія із зоології / Упор. А. М. Охріменко, Е. В. Шухова. – К.: Рад. шк., 1988. – С. 102.

730 Центральний державний історичний архів України у м. Львів ф. 844, Малопольське мисливське товариство, м. Львів, 1876–1939 рр. оп. 1, спр. 35, Звіт про розведення риб в річках Галичини 1884 р. 1884 р., 3 арк.

731 Швагуляк-Шостак О. Курорт Боніфація. – Контракти. – 2008. – №25 (червень). – Режим доступу: archive.kontrakty.ua/gc/2008/25/18-

zayavi.html?lang=ua
732 Я. Скопляк «Тур» у «Ватри» //Новий час. – 9 грудня 1937 року «Ловецтво» Сторінка ловецького спорту
733 Яценко М. Г. Останні слобожани. – Нью-Йорк: видання українського мисливського та рибальського товариства «Тур», 1977. – 156 с.

Додатки

(Додаток № 1)

PAMIĄTKOWY DOKUMENT

1876. 17121. 51.
Wolne od stempla tp 75 lit a.

Wysokie Namiestnictwo!

Podpisani założyciele galicyjskiego Towarzystwa Łowieckiego przedstawiają pod A–E w pięciu egzemplarzach statuta tegoż Towarzystwa Wys. Namiestnictwu w myśl § 5. ustawy o stowarzyszeniach, z prośbą przyjęcia do wiadomości.

Lwów dnia 30 marca 1876.

86 „Ł O W I E C" Nr. 6

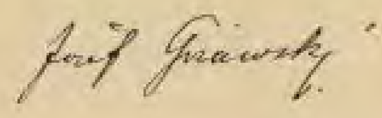

Podpisane na powyższem podaniu nazwiska założycieli Towarzystwa łowieckiego we Lwowie, zwanego wówczas Galicyjskiem, dziś, w odrodzonej Polsce, Małopolskiem, są następujące:

Włodzimierz hr. Dzieduszycki,
Karol hr. Mier,
dr. Władysław Rieger,
Edward Xawery hr. Fredro,
Juljusz hr. Bielski,
Erazm Wolański,
Roman Szymanowski,
Zenon Słonecki,
Henryk hr. Wodzicki,
Dr. Eugenjusz Janota,
Dr. Ferdynand Kratter,
Oswald Bartmański,
Edward Miecewski,
Agenor hr. Gołuchowski,
Hipolit Łączyński,
Stanisław Matkowski,
Władysław Tustanowski,
Władysław Xżę Sapieha,
Roman hr. Potocki,
Artur hr. Potocki,
Stanisław Polanowski,
Maciej Zenon Serwatowski,
Tadeusz hr. Dzieduszycki,
Tomasz Horodyski,
Jan hr. Szeptycki,
Mieczysław hr. Rey,
Mikołaj Wolański,
Jan hr. Tarnowski,
Józef Tyszkowski,
Emil Torosiewicz,
Jan Czaykowski,
Kornel Krzeczunowicz,
Edward Weissmann,
Stefan hr. Zamoyski,
Seweryn br. Brunicki,
Justyn hr. Koziebrodzki,
Hipolit Bochdan,
Juljusz Tustanowski,
dr. Adam Hensel,
Władysław Zontak,
dr. Emanuel Roiński,
dr. Michał Gnoiński,
Józef Gizowski.

Звернення до Галицького намісництва щодо реєстрації статуту Галицького мисливського товариства (1876 р.)

(Додаток № 2)

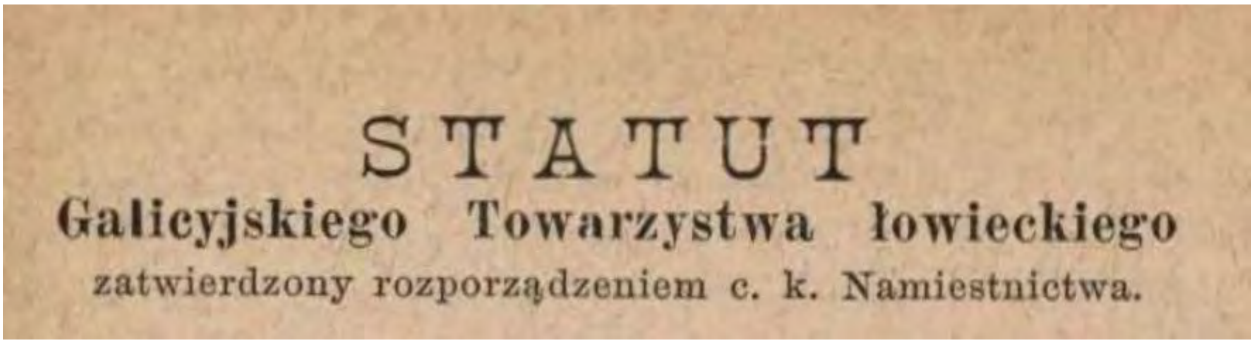

STATUT
Galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego
zatwierdzony rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa.

Титульна сторінка Статуту Галицького мисливського товариства[592]

(Додаток № 3)

Regulamin dla pp. Delegatów gal. Tow. łowieckiego.

Правила поведінки для делегатів Галицького мисливського товариства[593]

(Додаток № 4)

WALNE ZGROMADZENIE
galic. Towarzystwa łowieckiego we Lwowie,
odbyte 14. lutego 1897.

Заголовок стенографічного звіту зборів Галицького мисливського товариства які відбулись 14 лютого 1897 р.[594]

[592] Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1886. – Lwów: Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1886. – S.123.

[593] Łowiec. – 1897. – № 2. – S.19.

[594] // Łowiec. – 1897. – № 2. – S.31.

(Додаток № 5)

Spis członków i delegatów
GALICYJSKIEGO
Towarzystwa Łowieckiego
wedle powiatów.

(Delegaci oznaczeni rozstrzelonym drukiem).

LWÓW.
Nakładem Galic. Towarzystwa Łowieckiego.
DRUKARNIA POLONIA.
1914.

Титульна сторінка книги «Список членів Галицького мисливського товариства в розрізі повітів»[595].

[595] Spis członków i delegatów Galicyjskiego towarzystwa łowieckiego wedle powiatów. – Lwów: polonia, 1914. – S. 61-64.

(Додаток № 6)

J. E. WŁODZIMIERZ HR. DZIEDUSZYCKI
Członek honorowy gal. Tow. leśn. od r. 1884.
† w r. 1899.

Граф В. Дідушицький – почесний член Галицького лісового товариства (1884-1899 рр.)[596].

---

[596] Szczerbowski I. Pamiętnik dwudziestopięcioletniej działalności Galicyjskiego towarzystwa leśnego 1882-1907 / Ignacy Szczerbowski . – Lwów: Polonia, 1907.

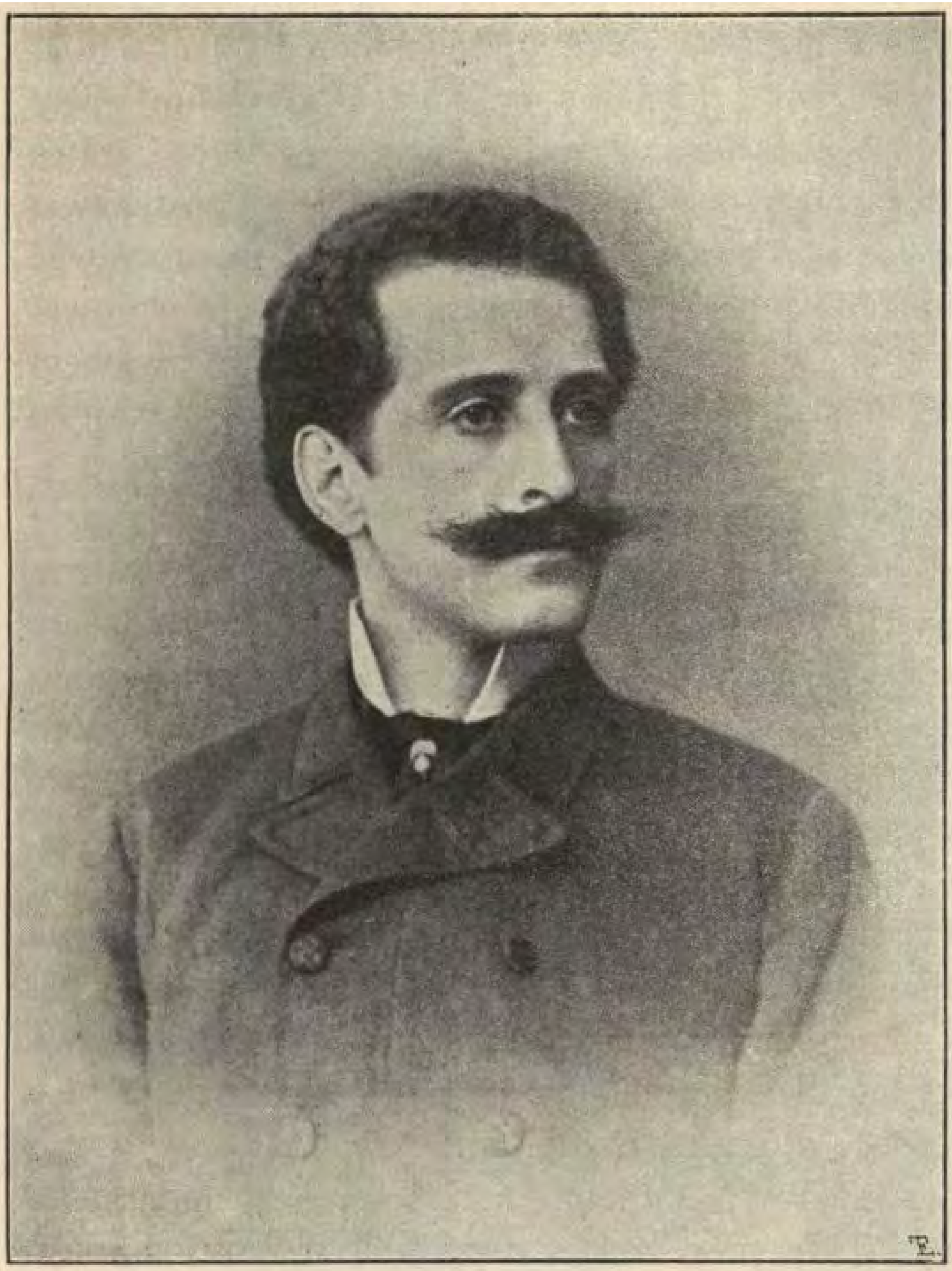

JE. Roman hrabia Potocki,
drugi prezes Towarzystwa (od r. 1882 do r. 1902), Członek honorowy Towarzystwa.

Фото графа Романа Потоцького – другого керівника Галицького мисливського товариства (1882 – 1902 рр.) та його почесного члена[597].

[597] Foto // Łowiec – 1903. – № 1. –S.3.

(Додаток № 8)

Roman hr. Potocki.

Kirem okrył się znak Zakonu kultu św. Huberta i w żałobie się chyli nad świeżą mogiłą byłego Prezesa i Członka honorowego Galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego.

Na zamku Łańcuckim zmarły, dnia 24 września 1915 Ordynat, śp. Roman hr. Potocki, hetmanił nam przez pełnych lat dwadzieścia, wziąwszy buławę z rąk śp. Włodzimierza Dzieduszyckiego.

Co Zmarły w długim lat tych szeregu — 1882—1902 — zdziałał na łowieckiej niwie, dawno już z uznaniem i wdzięcznością zapisały roczniki „Łowca".

Kochając przyrodę i myśliwstwo, czego dowodem wzorowa gospodarka łowiecka na olbrzymich obszarach całej „Potocczyzny" — przyczynił się w znacznej mierze do rozwoju kultury łowieckiej naszego kraju i silniejszego zrzeszenia się w nim myśliwych.

Некролог Романа Потоцького[598].

(Додаток № 9)

Ordynat Tadeusz Czarkowski-Golejewski, wiceprezes Towarzystwa w czasie jego reorganizacyi, Członek honorowy Towarzystwa.

Тадеуш Чарковський-Голейовський – заступник голови Галицького мисливського товариства[599].

[598] Nekrolog // Łowiec – 1915. – № 19-20.

(Додаток № 10)

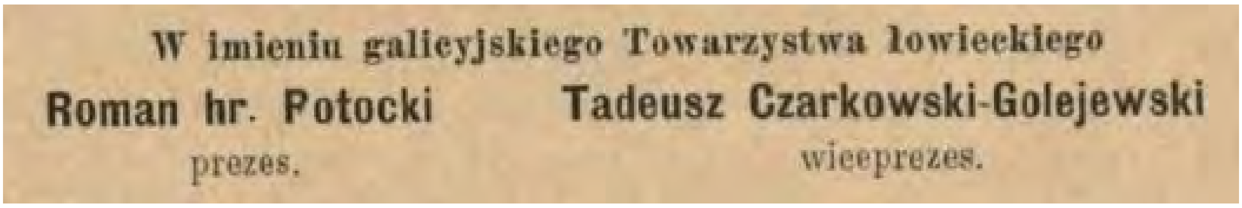
W imieniu galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego

Roman hr. Potocki — prezes.

Tadeusz Czarkowski-Golejewski — wiceprezes.

Підписи керівництва Галицького мисливського товариства[600].

(Додаток № 11)

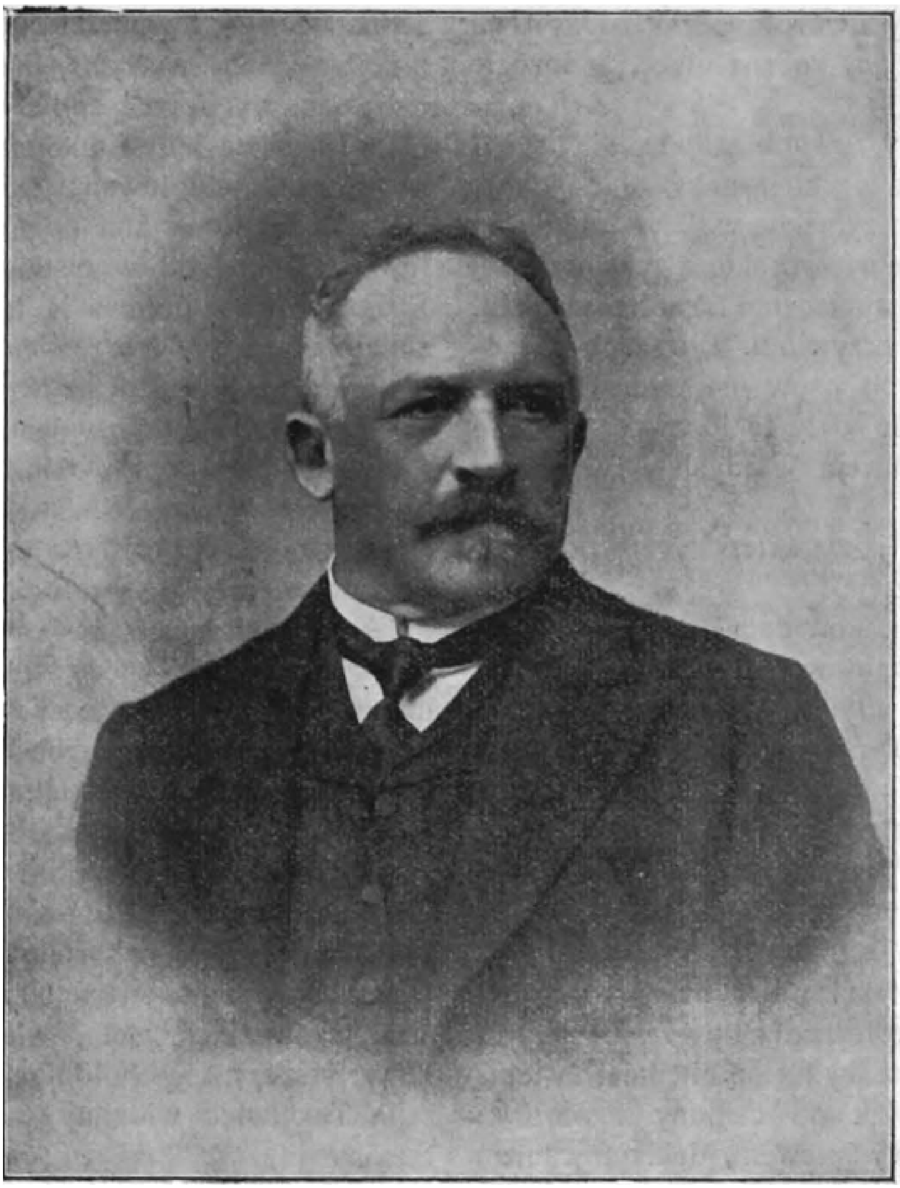

Граф Станіслав Стадніцький

[599] Foto // Łowiec. – 1903. – № 1. – S.3.

[600] Łowiec. – 1897. – № 2. – S.18.

(Додаток № 12)

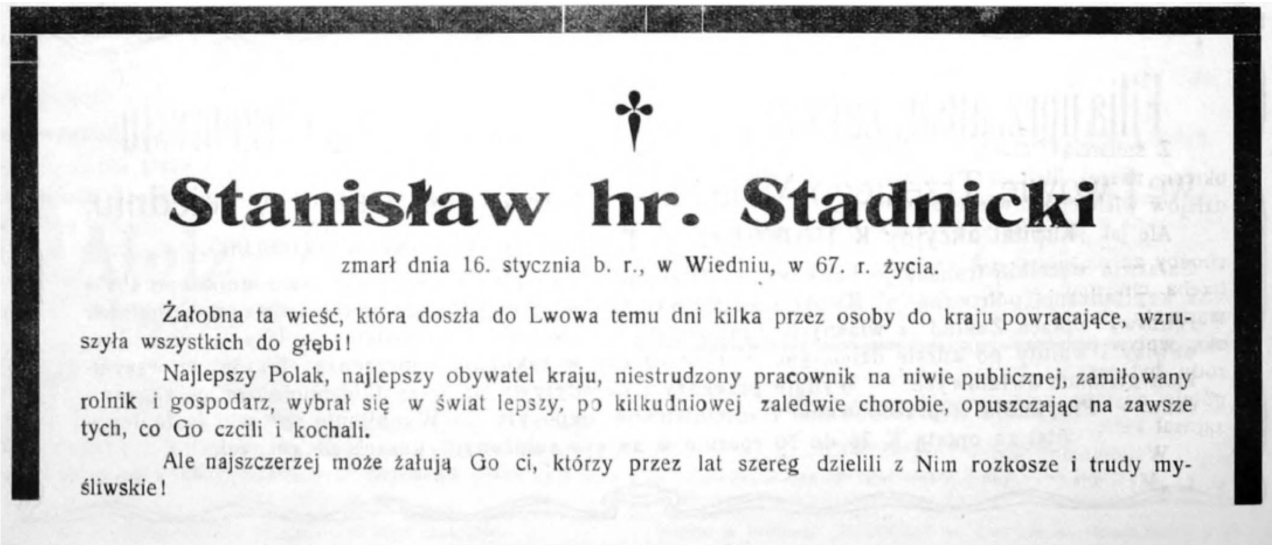

†

Stanisław hr. Stadnicki

zmarł dnia 16. stycznia b. r., w Wiedniu, w 67. r. życia.

Żałobna ta wieść, która doszła do Lwowa temu dni kilka przez osoby do kraju powracające, wzruszyła wszystkich do głębi!

Najlepszy Polak, najlepszy obywatel kraju, niestrudzony pracownik na niwie publicznej, zamiłowany rolnik i gospodarz, wybrał się w świat lepszy, po kilkudniowej zaledwie chorobie, opuszczając na zawsze tych, co Go czcili i kochali.

Ale najszczerzej może żałują Go ci, którzy przez lat szereg dzielili z Nim rozkosze i trudy myśliwskie!

Некролог графа Станіслав Стадніцького[601].

(Додаток № 13)

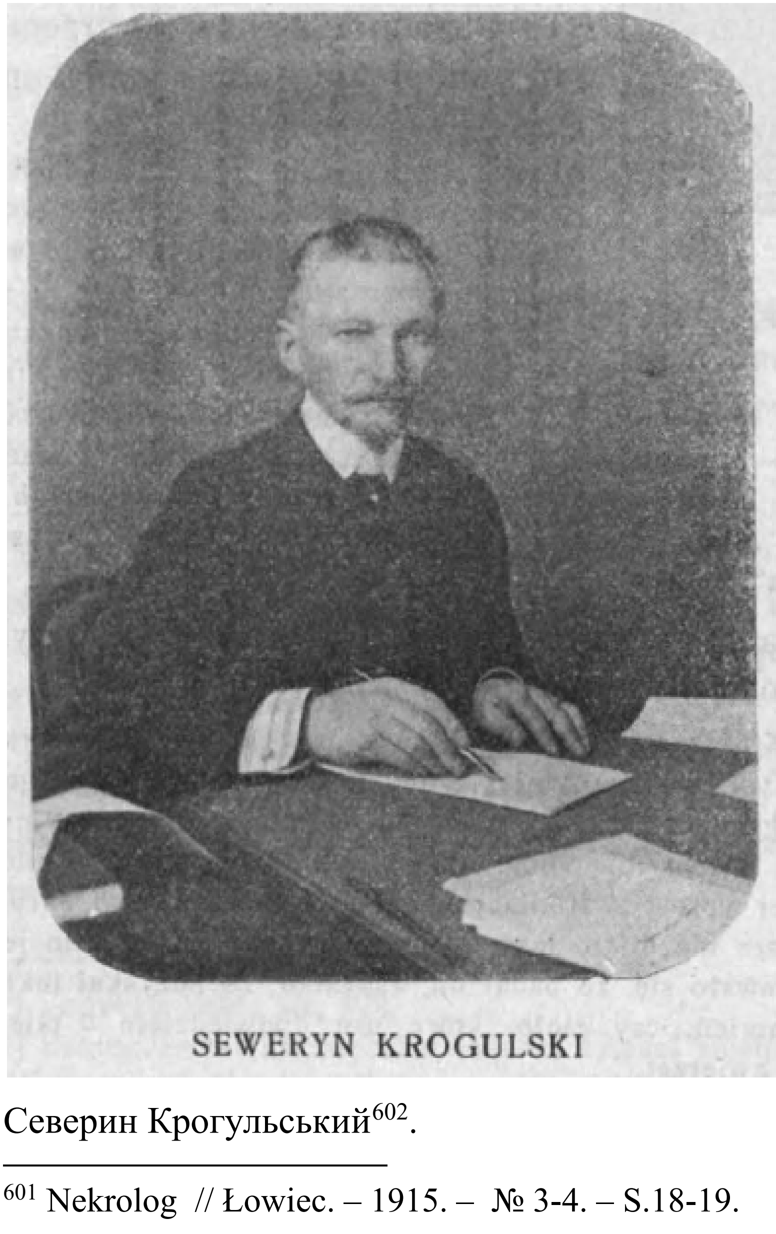

SEWERYN KROGULSKI

Северин Крогульський[602].

---

[601] Nekrolog // Łowiec. – 1915. – № 3-4. – S.18-19.

(Додаток № 14)

Фотографія Северина Крогульського[603]

---

[602] Pięćdziesięciolecie „Łowca“(1878-1928) wizerunki redaktorów. // Łowiec – 1928. – № 23-24. –S. 361.

[603] Krogulski S. Pół wieku: Zarys działalności Małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876–1926 / Seweryn Krogulski. – Lwów: Małopolskie towarzystwo łowieckie, 1929. – S. 3.

(Додаток № 15)

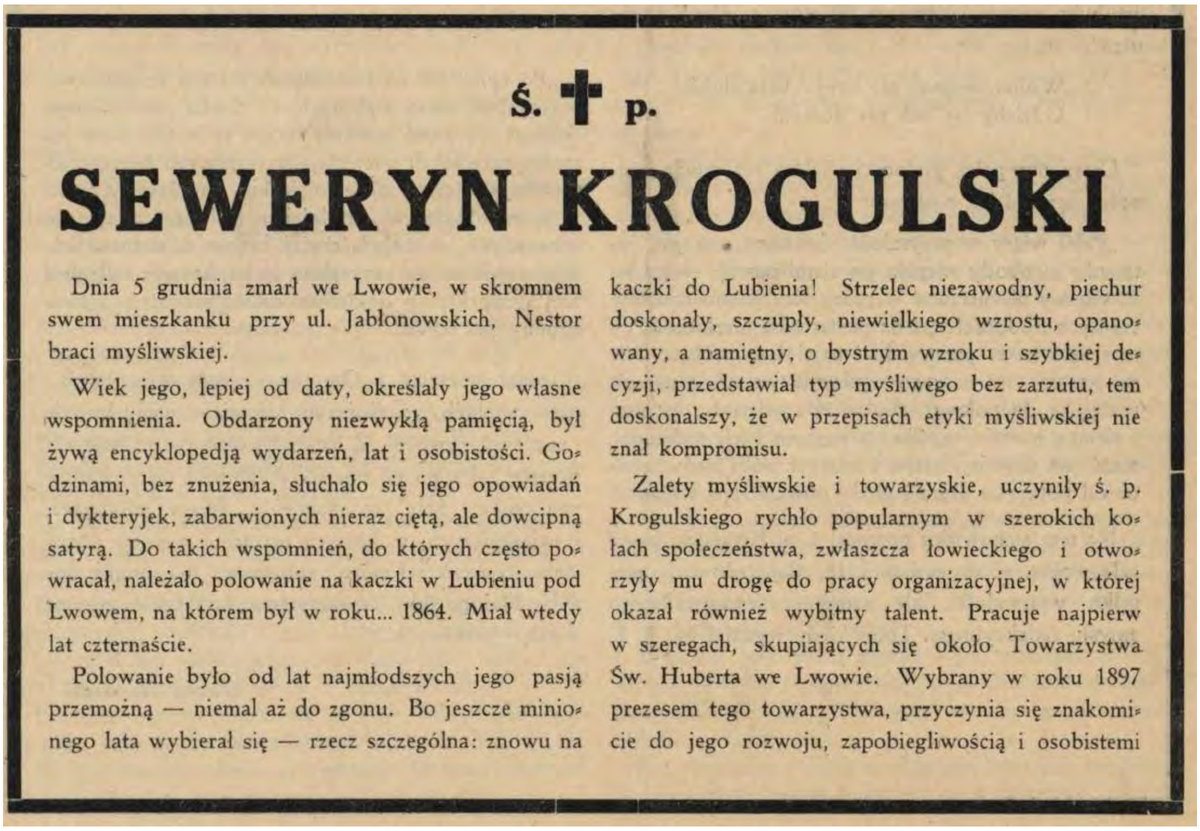

ś. ✝ p.

SEWERYN KROGULSKI

Dnia 5 grudnia zmarł we Lwowie, w skromnem swem mieszkanku przy ul. Jabłonowskich, Nestor braci myśliwskiej.

Wiek jego, lepiej od daty, określały jego własne wspomnienia. Obdarzony niezwykłą pamięcią, był żywą encyklopedją wydarzeń, lat i osobistości. Godzinami, bez znużenia, słuchało się jego opowiadań i dykteryjek, zabarwionych nieraz ciętą, ale dowcipną satyrą. Do takich wspomnień, do których często powracał, należało polowanie na kaczki w Lubieniu pod Lwowem, na którem był w roku... 1864. Miał wtedy lat czternaście.

Polowanie było od lat najmłodszych jego pasją przemożną — niemal aż do zgonu. Bo jeszcze minionego lata wybierał się — rzecz szczególna: znowu na kaczki do Lubienia! Strzelec niezawodny, piechur doskonały, szczupły, niewielkiego wzrostu, opanowany, a namiętny, o bystrym wzroku i szybkiej decyzji, przedstawiał typ myśliwego bez zarzutu, tem doskonalszy, że w przepisach etyki myśliwskiej nie znał kompromisu.

Zalety myśliwskie i towarzyskie, uczyniły ś. p. Krogulskiego rychło popularnym w szerokich kołach społeczeństwa, zwłaszcza łowieckiego i otworzyły mu drogę do pracy organizacyjnej, w której okazał również wybitny talent. Pracuje najpierw w szeregach, skupiających się około Towarzystwa Św. Huberta we Lwowie. Wybrany w roku 1897 prezesem tego towarzystwa, przyczynia się znakomicie do jego rozwoju, zapobiegliwością i osobistemi

Некролог Северина Крогульського[604].

[604] Nekrolog // Łowiec – 1933. – № 24. –S. 277.

(Додаток № 16)

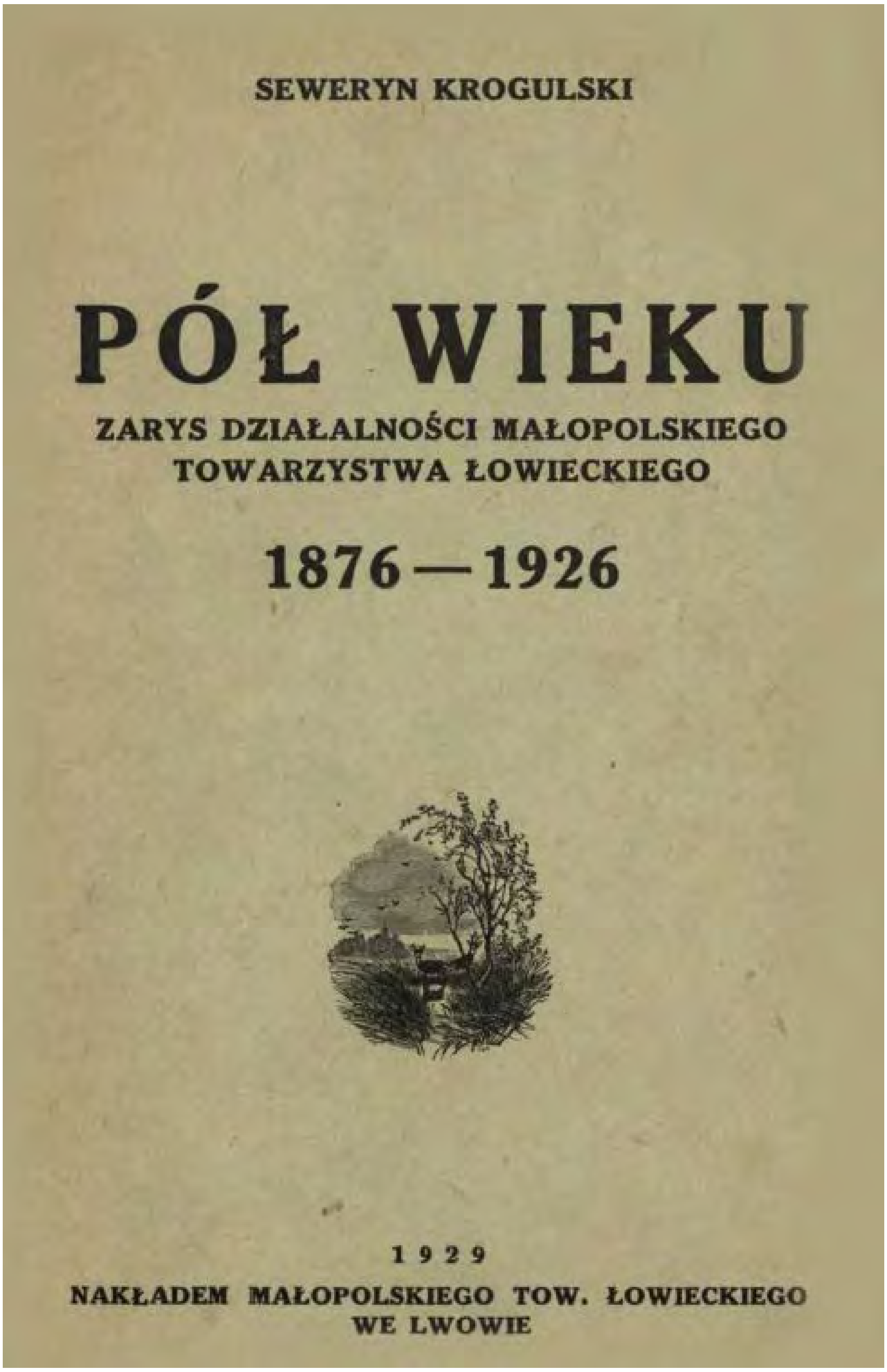

SEWERYN KROGULSKI

PÓŁ WIEKU

ZARYS DZIAŁALNOŚCI MAŁOPOLSKIEGO TOWARZYSTWA ŁOWIECKIEGO

1876—1926

1929

NAKŁADEM MAŁOPOLSKIEGO TOW. ŁOWIECKIEGO WE LWOWIE

Титульна сторінка книги Северина Крогульського «Піввіку. Нарис діяльності Галицького (Малопольського) мисливського товариства 1876-1926 рр.»[605].

[605] Krogulski S. Pół wieku: Zarys działalności Małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876–1926 / Seweryn Krogulski. – Lwów: Małopolskie towarzystwo łowieckie, 1929. – 268 s.

(Додаток № 17)

Реклама книги Северина Крогульського «Піввіку Нарис діяльності Галицького (Малопольського) мисливського товариства 1876-1926 рр.»[606].

(Додаток № 18)

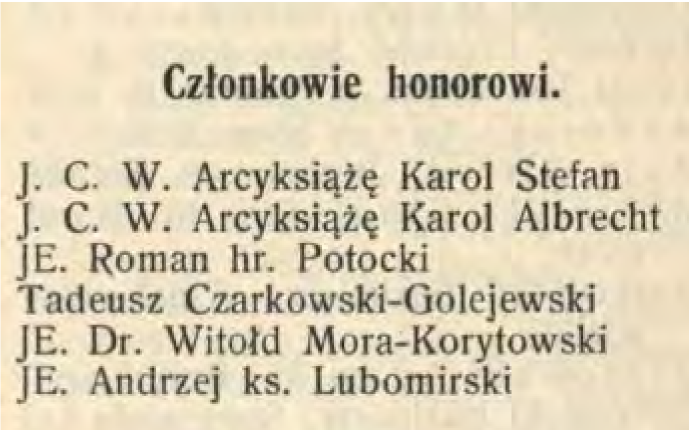

Członkowie honorowi.

J. C. W. Arcyksiążę Karol Stefan
J. C. W. Arcyksiążę Karol Albrecht
JE. Roman hr. Potocki
Tadeusz Czarkowski-Golejewski
JE. Dr. Witołd Mora-Korytowski
JE. Andrzej ks. Lubomirski

(Додаток № 19)

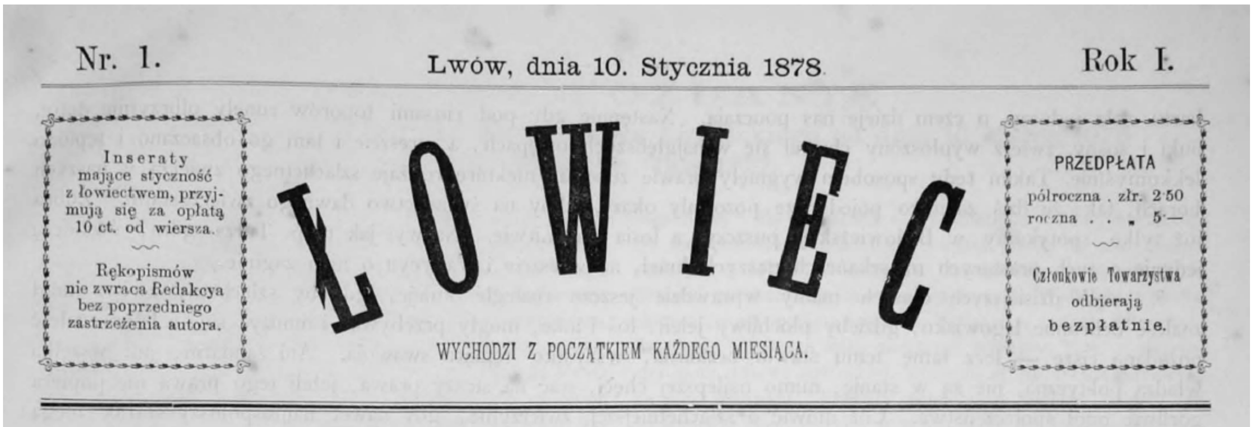

Nr. 1. Lwów, dnia 10. Stycznia 1878. Rok I.

ŁOWIEC

Inseraty mające styczność z łowiectwem, przyjmują się za opłatą 10 ct. od wiersza.

Rękopismów nie zwraca Redakcya bez poprzedniego zastrzeżenia autora.

PRZEDPŁATA
półroczna . zlr. 2·50
roczna . . . 5·—

Członkowie Towarzystwa odbierają bezpłatnie.

WYCHODZI Z POCZĄTKIEM KAŻDEGO MIESIĄCA.

Титульна сторінка першого номеру «Ловця» (1878 р.)

606 Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 17. – S.260.

(Додаток № 20)

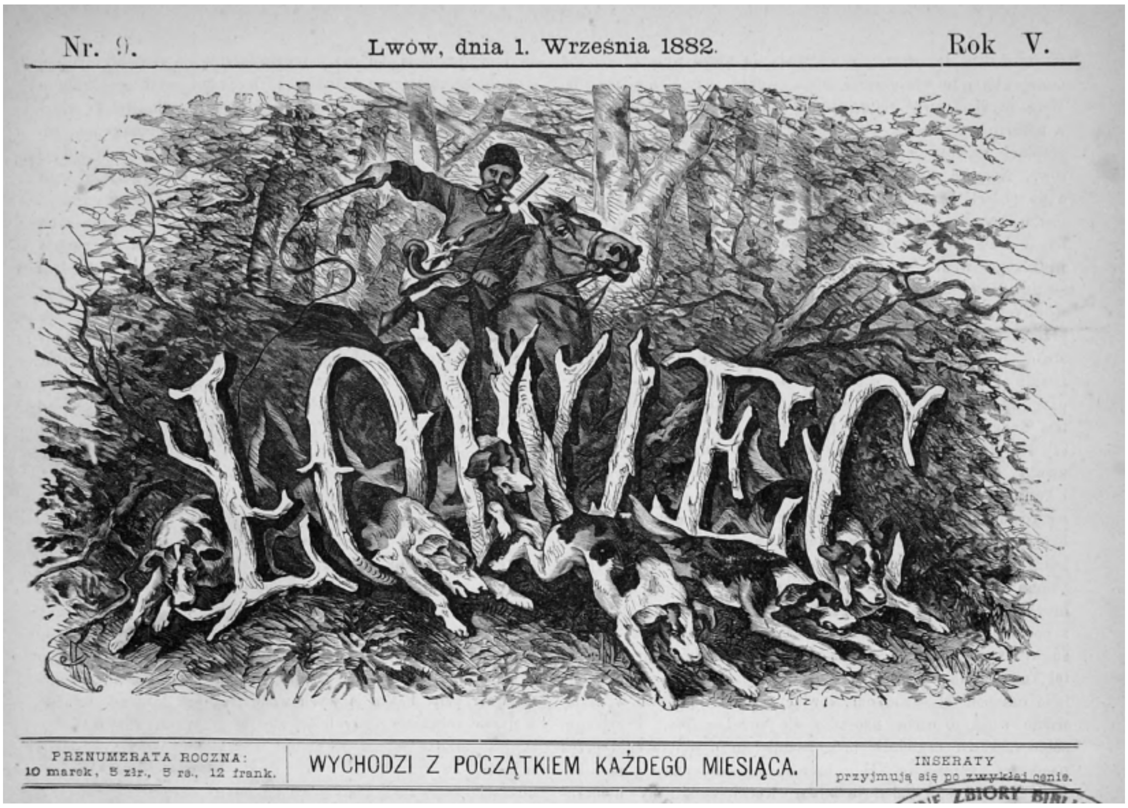

Титульна сторінка «Ловця» (1882 р.)

(Додаток № 21)

Титульна сторінка «Ловця» (1898 р.)

(Додаток № 22)

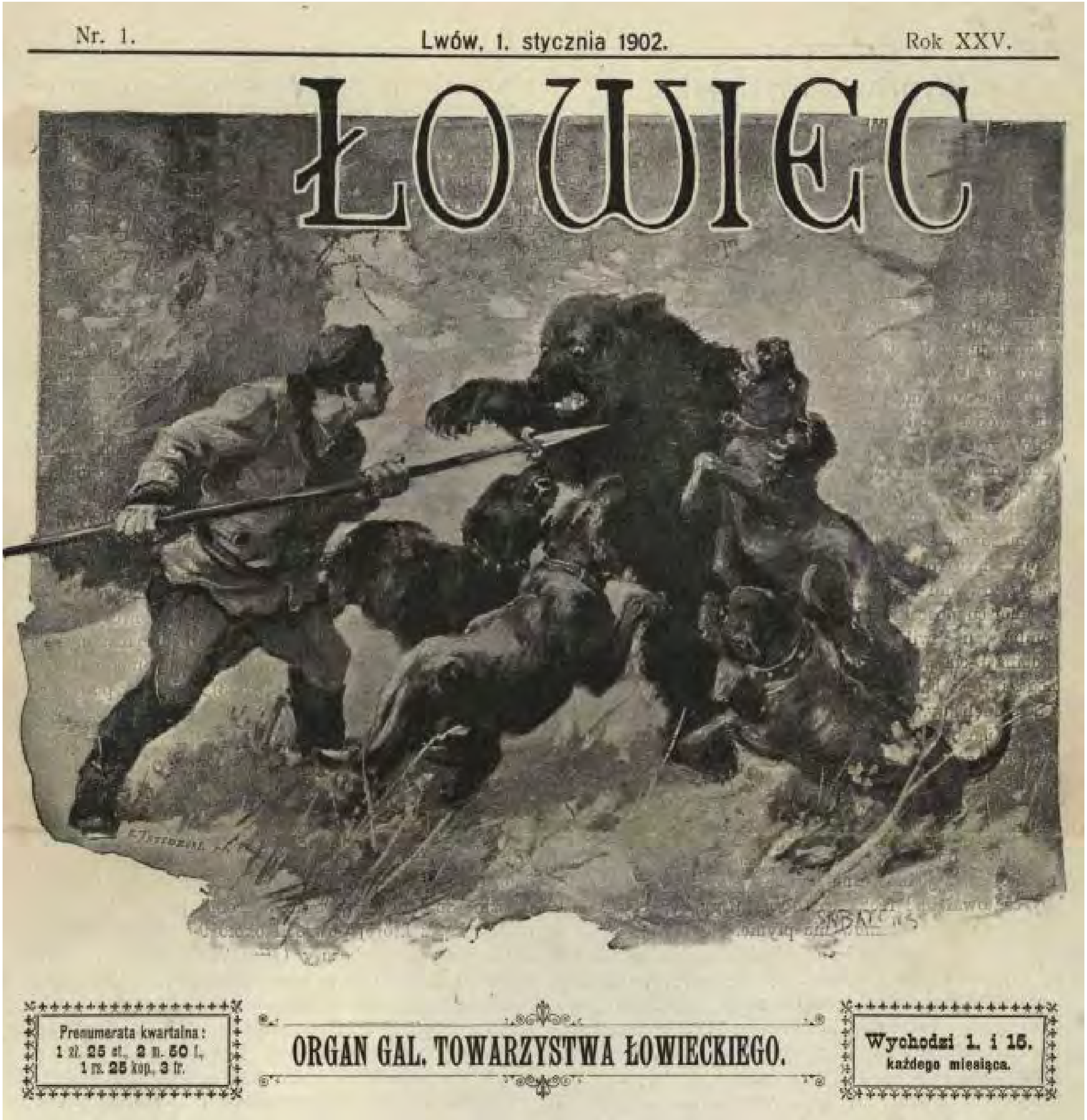
Nr. 1. Lwów, 1. stycznia 1902. Rok XXV.

ŁOWIEC

Prenumerata kwartalna:
1 zł. 25 ct., 2 m. 50 f.,
1 rs. 25 kop., 3 fr.

ORGAN GAL. TOWARZYSTWA ŁOWIECKIEGO.

Wychodzi 1. i 15.
każdego miesiąca.

Титульна сторінка «Ловця» (1902 р.)

(Додаток № 23)

ŁOWCA

okładka inseratowa.

Nr. 8. — We Lwowie, 16. kwietnia 1906. — Rok XXIX.

BIURO WYDZIAŁU GAL. TOWARZYSTWA ŁOWIECKIEGO I JEGO KASA, jak również Biuro **Redakcyi i Administracyi** jego organu **„Łowca“**, znajduje się przy **ulicy Mickiewicza l. 5 I. p.** Godziny urzędowe od 9—1 i od 4—6. W niedziele i święta biura zamknięte.

Wszelkie wpłaty należy uskuteczniać w tem biurze za jego odpowiedniem pokwitowaniem, względnie za przekazem pieniężnym lub czekiem, zachowując recepis jako dowód zapłaty. Tam również należy przesyłać wszelkie korespondencye przeznaczone tak dla Wydziału Towarzystwa, jak dla Redakcyi i Administracyi „Łowca“.

Титульна сторінка «Ловця» (1906 р.)

(Додаток № 24)

Nr. 14. Lwów, dnia 16. lipca 1914. Rok XXXVII.

Wpisowe do Towarz. (jednorazowe) 4 korony.

Wkładka roczna członka 12 koron = 12 marek = 6 rubli.

ŁOWIEC

ORGAN GAL. TOW. ŁOWIECKIEGO.

Wychodzi 1. i 16. każdego miesiąca.

Adres i bliższe wskazówki — patrz okładka inseratowa „Łowca“.

Титульна сторінка «Ловця» (1914 р.)

(Додаток № 25)

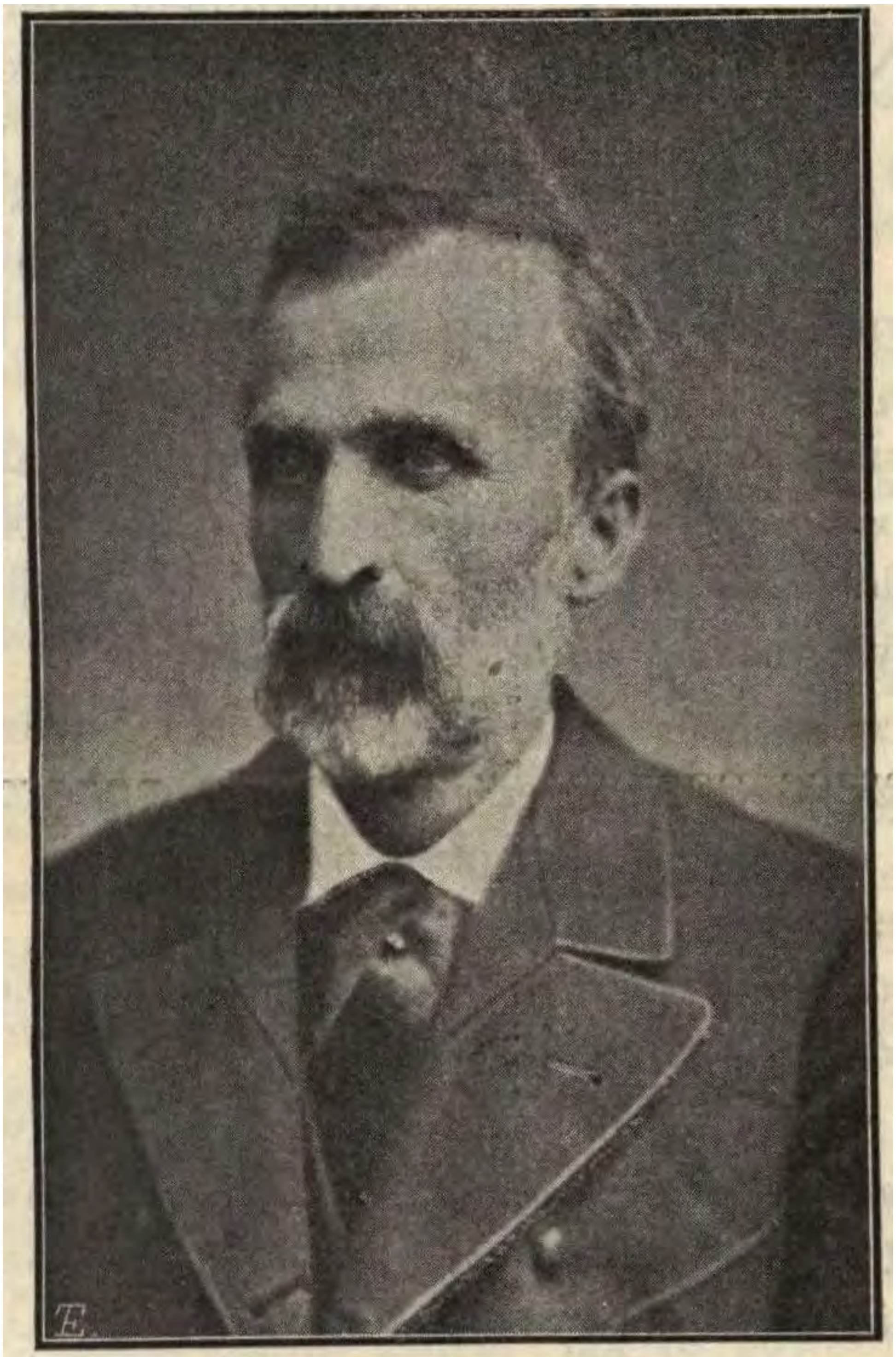

Józef Łoziński,
pierwszy redaktor „Łowca“.

Йозеф Лозинський – перший редактор часопису «Ловець»[607].

[607] Foto // Łowiec. – 1903. – № 7. – S.77.

(Додаток № 26)

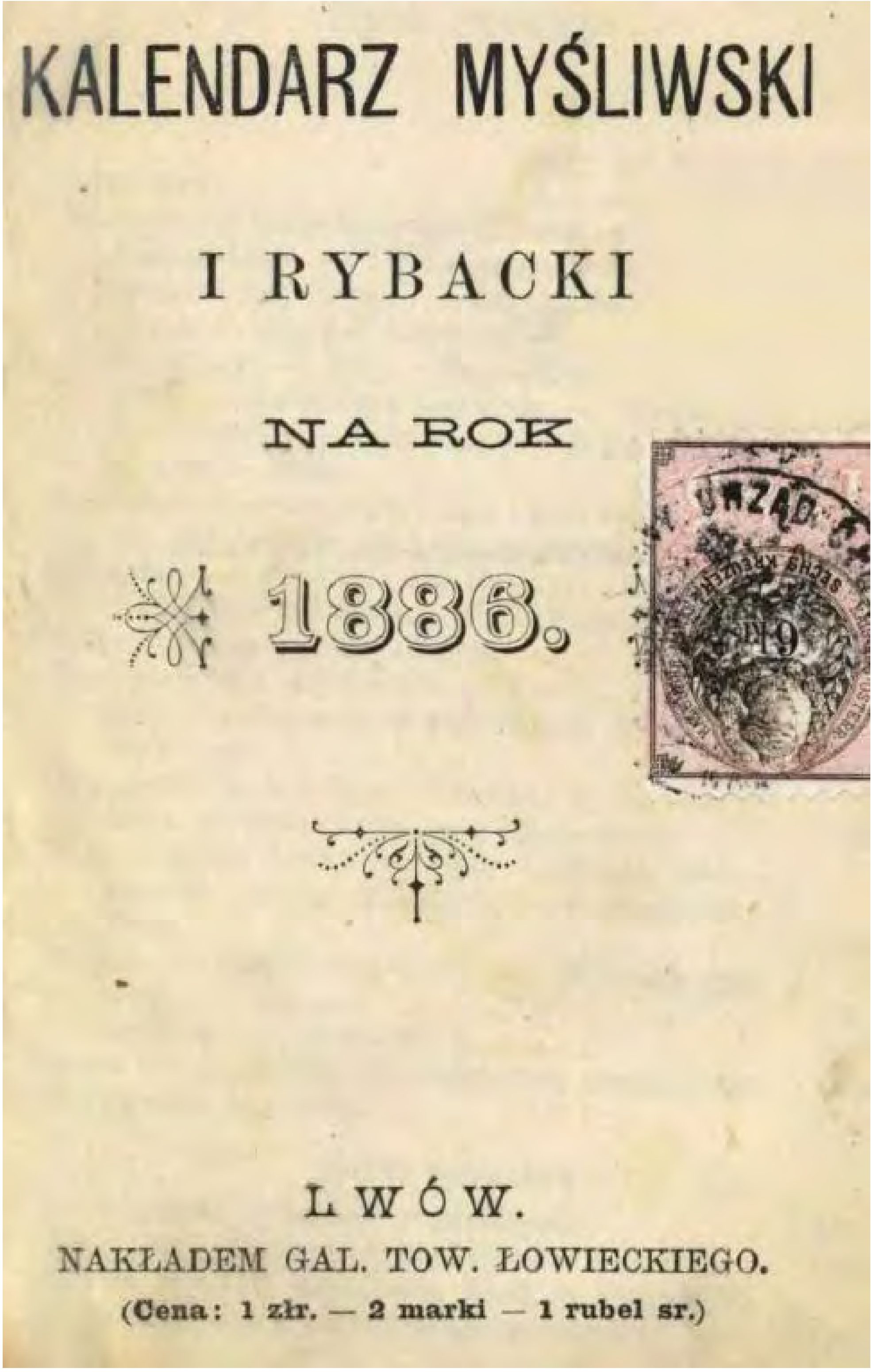

KALENDARZ MYŚLIWSKI

I RYBACKI

NA ROK

1886.

LWÓW.

NAKŁADEM GAL. TOW. ŁOWIECKIEGO.

(Cena: 1 złr. — 2 marki — 1 rubel sr.)

Титульна сторінка «Мисливського та рибальського календаря на 1886 рік», виданого Галицьким мисливським товариством[608].

---

[608] Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1886. – Lwów: Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1886. – S.113-122.

(Додаток № 27)

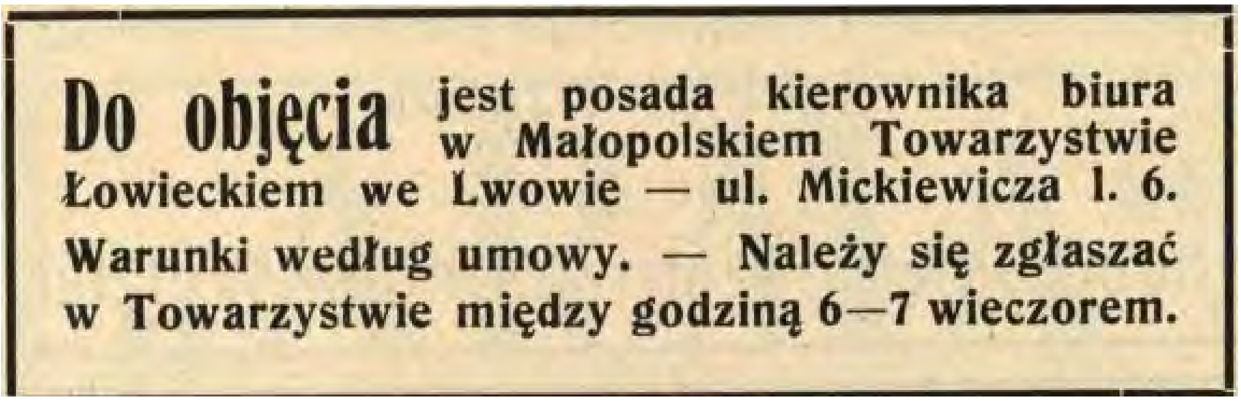

Do objęcia jest posada kierownika biura w Małopolskiem Towarzystwie Łowieckiem we Lwowie — ul. Mickiewicza l. 6. Warunki według umowy. — Należy się zgłaszać w Towarzystwie między godziną 6—7 wieczorem.

(Додаток № 28)

WYDZIAŁ MAŁOPOLSKIEGO TOWARZYSTWA ŁOWIECKIEGO W ROKU 1926

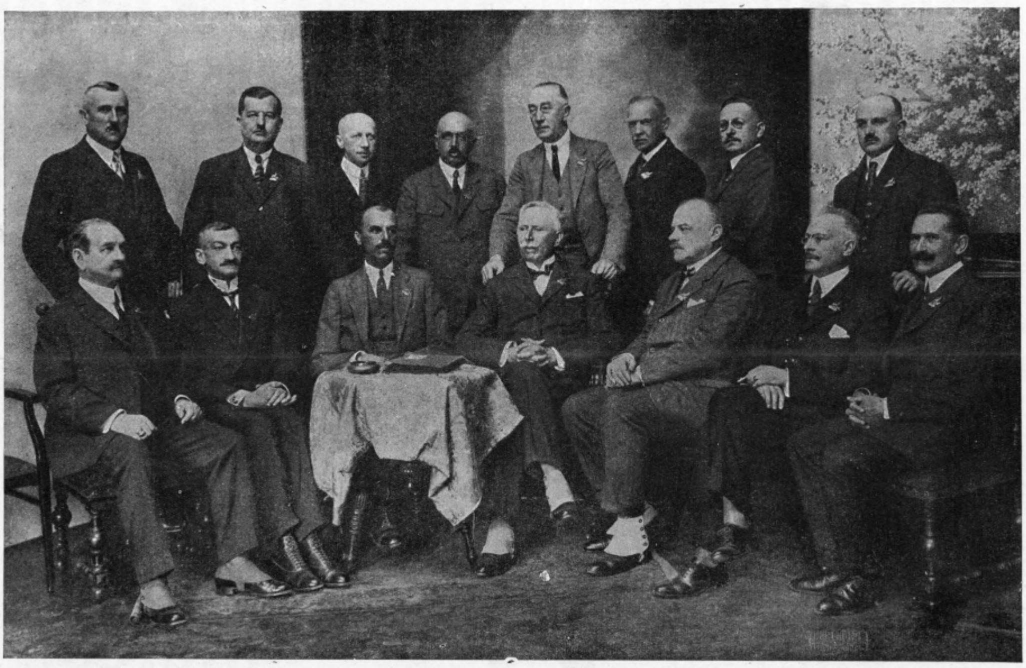

STOJĄ: STANISŁAW KIEŁCZEWSKI. INŻ. ADAM EBENBERGER, INŻ. EDMUND KAMIENOBRODZKI, ALEKSANDER ULM, WŁADYSŁAW GARAPICH, STANISŁAW PIEŃCZYKOWSKI, DR. WITOŁD ZIEMBICKI, INŻ. WŁADYSŁAW DANEK
SIEDZĄ: EDWARD MÜNTER, DR. ALFRED SANDER, CYRYL CZARKOWSKI GOLEJEWSKI, JULJUSZ HR. BIELSKI, ALBERT MNISZEK, STANISŁAW JĘDRZEJOWICZ, DR. ALEKSANDER MAŁACZYŃSKI.

Керівництво Малопольського мисливського товариства (1926 р.), ІІ ряд (зліва направо): Станіслав Кельчевський, інженер Адам Ебенбергер, інженер Едмунт Камєнобродський, Александр Ульм, Владислав Карапіх, Станіслав Пєнчиковський, доктор Вітольд Зембіцький, інженер Владислав Данек;

І ряд (зліва направо): Едвард Мюнтер, доктор Альфред Сандер, Цириль Чарковський Голеєвський, граф Юліуш Бєльський, Альберт Мнішек, Станіслав Єнджейович, доктор Александр Малачинський[609].

(Додаток № 29)

PREZYDJUM I CZĘŚĆ UCZESTNIKÓW WALNEGO ZGROMADZENIA M. T. Ł.

po zamknięciu obrad, dnia 31 maja 1936 r.

Siedzą od lewej: Marjan Chrzanowski, Wojciech hr. Gołuchowski, Alfred Sander, Albert Mniszek, Włodzimierz hr. Dzieduszycki, Juljusz hr. Bielski, Andrzej Ks. Lubomirski, Witołd Ziembicki, Adam hr. Starzeński, Adam Sołowij, Stanisław Pieńczykowski. Stoją w dolnym rzędzie: Marjan Nerunowicz, Paweł Wiktor, Józef Błeszyński, Franciszek Piechowski, Edward Skowroński, Mieczysław Kruszewski, Alfred Knapp, Leon Teodor Skrzypek, Stanisław Madeyski, Ksawery Obmiński, Zygmunt Gronziewicz, Bronisław Welczer, Zdzisław Marmoross, Bogusław Longchamps, Janusz Trzcieniecki. W górnym rzędzie: Aleksander Ostrowski, Zbigniew Sander, Adam Wiktor, Tadeusz Sroczyński, Stanisław Korwin-Milewski, Marjan Dębicki, Stanisław Jaśkiewicz, Stanisław Mączewski, Leszek Jakliński, Wiktor Kornberger, Stanisław Zwoliński, Stanisław Longchamps, Tadeusz Marcinkiewicz, Wiktor Domański, Edward Schechtel, Adam hr. Bielski.

Президія та частина членів Малопольського мисливського товариства після засідання 31 травня 1936 року[610].

[609] Ogłoszenia // Łowiec – 1926. – № 3.

[610] Z XXXV zjazdu łowieckiego we Lwowie // Łowiec – 1936. – № 7. – S.117.

(Додаток № 30)

CZŁONKOWIE WYDZIAŁU M. T. Ł. w r. 1935/36

NA TLE WEJŚCIA DO PIERWSZEGO LOKALU TOWARZYSTWA Z R. 1876
W DZIEDZIŃCU MUZEUM IM. DZIEDUSZYCKICH WE LWOWIE

W PIERWSZYM RZĘDZIE STOJĄ OD LEWEJ: ALFRED SANDER, ALBERT MNISZEK, JULJUSZ HR. BIELSKI, ANDRZEJ KS. LUBOMIRSKI, WALERY MARYAŃSKI, WOJCIECH HR. GOŁUCHOWSKI; — W DRUGIM RZĘDZIE: WITOŁD ZIEMBICKI, EDWARD SKOWROŃSKI, STEFAN GAJEWSKI, STANISŁAW JAŚKIEWICZ; — NA PODWYŻSZENIU: STANISŁAW LONGCHAMPS, FRANCISZEK PIECHOWSKI, STANISŁAW PIENCZYKOWSKI, KSAWERY OBMIŃSKI, TADEUSZ SROCZYŃSKI, BRONISŁAW WELCZER.

Члени керівництва Малопольського мисливського товариства 1935/36 рр. на фоні входу до першого офісу товариства 1876 року, який знаходився у музеї ім. Дідушицьких у Львові.

Перший ряд (зліва направо): Альфред Сандер, Альберт Мнішек, граф Юліуш Бєльський, князь Анджей Любомирський, Валерій Мар’янський, граф Войцех Голуховський: другий ряд (зліва направо): Вітольд Зємбіцький, Едвард Сковронський, Стефан Гаєвський, Станіслав Яскевич. На підвищенні:

Стефан Лонгхампс, Францішек Пєховський, Станіслав Пєнчиковський, Ксавери Обмінський, Тадеуш Срочинський, Броніслав Вєлчер[611].

У 1939 році до складу керівництва Малопольського мисливського товариства входили: граф Юліуш Бєльський (керівник товариства), князь Андрій Любомирський, інженер Тадеуш Срочинський, граф Станіслав Тишкевич (заступники керівника товариства), Адам Лардемер (керівник Краківської філії), генеральні делегати: Станиславівське воєводство – Станіслав Чужинські, Тернопільське воєводство – генерал Валерій Мирянський, скарбник – Францішек Пєховскі.

Членами президії товариства були: Зиґмунд Гронзієвіч, Леон Кшечунович, Юліуш Курилович, Ксавери Обмінські, Станіслав Віктор Орскі, Володимир Пухальський, Єжи Росінкевич, Адам Соловій, Броніслав Вельчер, граф Олександр Залєскі, Вітольд Зємбіцкий.[612]

(Додаток № 31)

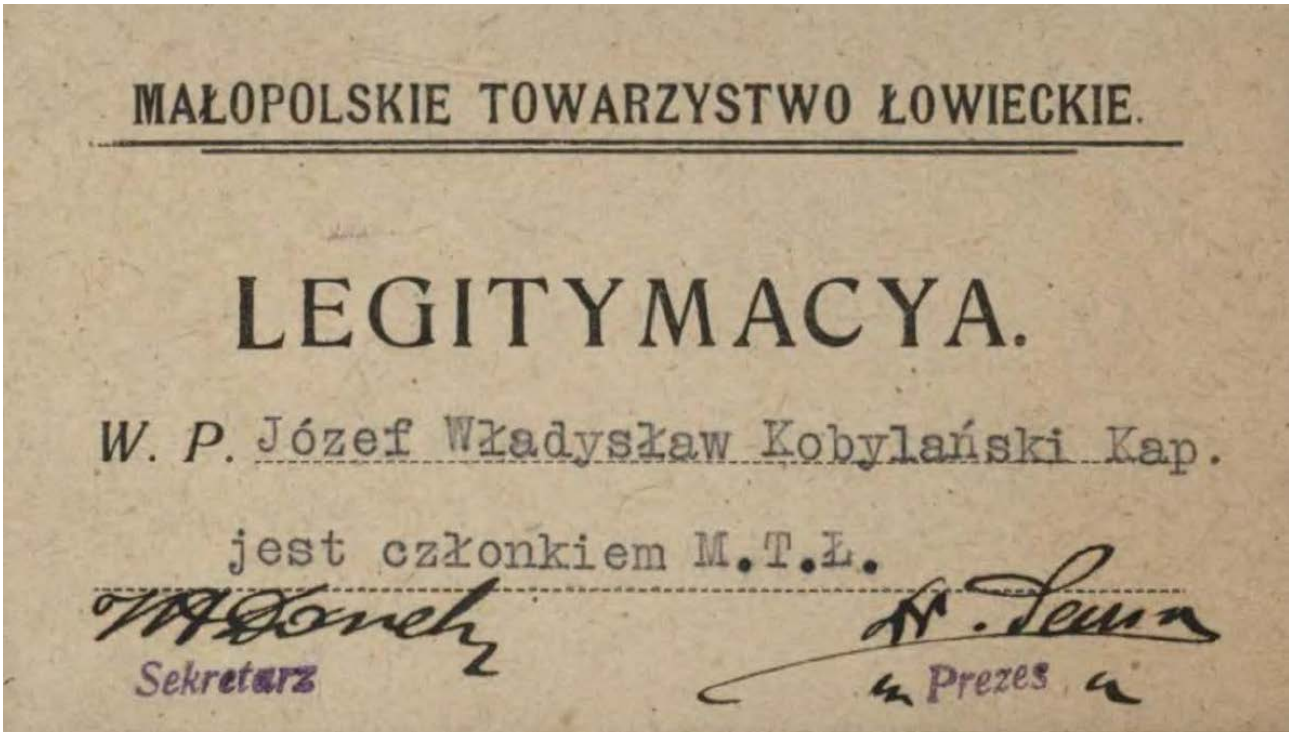

Посвідчення члена Малопольського мисливського товариства

[611] Członkowie wydziału M. T. Ł. w r. 1935/36 na tle wejscia do pierwszego lokalu towarzystwa z r. 1876 w Dziedzińcu muzeum im. Dzieduszyckich we Lwowie // Łowiec – 1936. – № 6. – S.92.

[612] Sprawy związkowe: dodatek poświęcony wiadomościom urzędowym //Łowiec. – 1939. – № 7-8.

(Додаток № 32)

Wzór pieczątki dla P. P. Łowczych

(w powiększeniu)

MAŁOPOLSKIE TOWARZYSTWO ŁOWIECKIE
ODDZIAŁ P. Z. Ł.
ŁOWCZY
POWIATU SOKALSKIEGO

W rzeczywistości długość około 5 *cm*.

Взірець штемпелю для ловчих Малопольського мисливського товариства[613].

(Додаток № 34)

NOWY STATUT

Małopolskiego Towarzystwa Łowieckiego

ogłoszony w „Łowcu" nr. 21/22 z dnia 1 listopada 1938 został obecnie wydany w osobnej broszurze, w formacie wygodnym, kieszonkowym, o 24 stronicach druku, w półkartonowej okładce.

Cena egzemplarza wynosi tylko **25 groszy.**

Statut jest do nabycia w Biurze M. T. Ł.

Оголошення про продаж брошури «Статут Малопольського мисливського товариства» за ціною 25 грош.[614]

[613] Ogłoszenia // Łowiec. – 1938. – № 7-8. – S.26.

[614] Ogłoszenia // Łowiec – 1939. – № 1-2. – S.25.

(Додаток № 35)

MAŁOPOLSKIE TOWARZYSTWO ŁOWIECKIE
ul. Ossolińskich 11, schody 5 m. 44
posiada wszystkie urządzenia do
pomiaru trofeów
i dokonuje oceny wieńców jelenich, rożków sarnich, szabel dziczych i skór, według reguł międzynarodowych

Оголошення Малопольського мисливського товариства про проведення оцінки мисливських трофеїв[615].

(Додаток № 36)

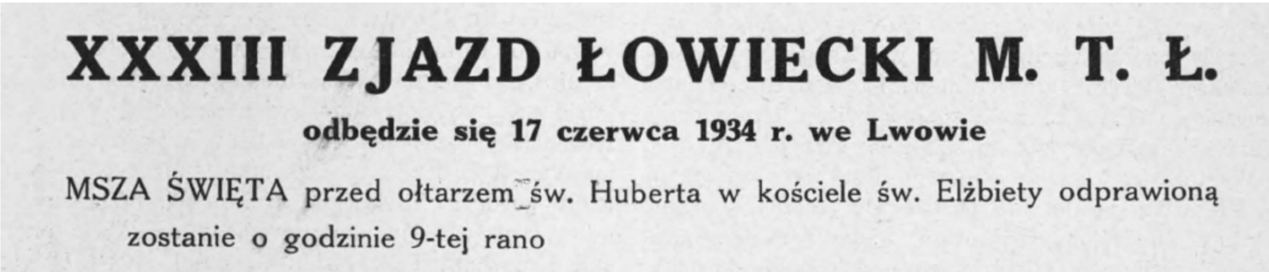
XXXIII ZJAZD ŁOWIECKI M. T. Ł.
odbędzie się 17 czerwca 1934 r. we Lwowie
MSZA ŚWIĘTA przed ołtarzem św. Huberta w kościele św. Elżbiety odprawioną zostanie o godzinie 9-tej rano

Оголошення про проведення 17 червня 1934 року XXXIII з’їзду Малопольського мисливського товариства, який розпочинається службою Божою у костелі святої Єлизавети о 9 год. Ранку[616].

[615] Ogłoszenia // Łowiec – 1939. – № 17-18.
[616] Ogłoszenia // Łowiec. – 1934. – № 11-12. – S.87.

(Додаток № 37)

NA OGÓLNE ŻYCZENIE KÓŁ MYŚLIWSKICH

POKAZ FILMOWY WŁODZIMIERZA PUCHALSKIEGO

BĘDZIE POWTÓRZONY

w niedzielę dnia 19 marca t. j. w dniu Walnego Zjazdu MTŁ. o godz. 19

Pokaz odbędzie się w Kasynie i Kole Literackiem przy ul. Akademickiej

BLIŻSZE SZCZEGÓŁY PROGRAMU OGŁOSZĄ AFISZE

Bilety wstępu na miejsca siedzące w cenie po zł. 2 i 1·50, a stojące po zł. 1, do nabycia wcześniej w magazynie nut firmy G. Seyfarth, Akademicka 6, a przed pokazem przy kasie

Реклама: На вимогу переважної більшості мисливців у неділю 19 березня 1939 року на з'їзді Малопольського мисливського товариства буде повторно транслюватись фільм Володимира Пухальського[617].

(Додаток № 38)

Przy nich, tym samym duchem owiani i dziedzicznie żyłką myśliwską *obciążeni*... (szczęśliwi!), stają do czynu łowcy z pod znaku „Towarzystwa Lisowickiego" (rok założ. 1859 i 1871) i „Miejskiego Tow. myśl. we Lwowie" (1838) — najstarsze), luzem zaś: ziemianie,

[617] Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 5-6. – S.4.

(Додаток № 39)

Miejskie Towarzystwo Myśliwych we Lwowie. (1) Prezes dr. Łoziński, (2) Łowczy Gutterer.

Фотографія членів Міського товариства мисливців у Львові. Голова товариства – доктор Лозинський, ловчий – Гуттерер[618].

(Додаток № 40)

[618] Foto // Dodatek ilustrowany – 1930. – № 3. – S.3.

(Додаток № 41)

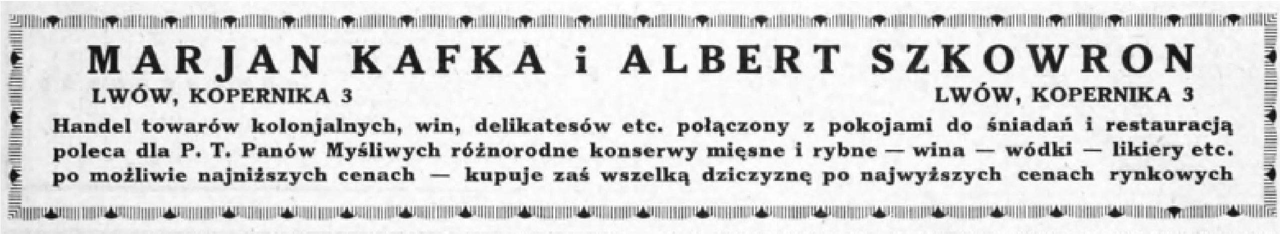

MARJAN KAFKA i ALBERT SZKOWRON

LWÓW, KOPERNIKA 3 LWÓW, KOPERNIKA 3

Handel towarów kolonjalnych, win, delikatesów etc. połączony z pokojami do śniadań i restauracją poleca dla P. T. Panów Myśliwych różnorodne konserwy mięsne i rybne — wina — wódki — likiery etc. po możliwie najniższych cenach — kupuje zaś wszelką dziczyznę po najwyższych cenach rynkowych

Реклама фірми Мар'яна Кафки щодо реалізації продуктів харчування для мисливців[619].

(Додаток № 42)

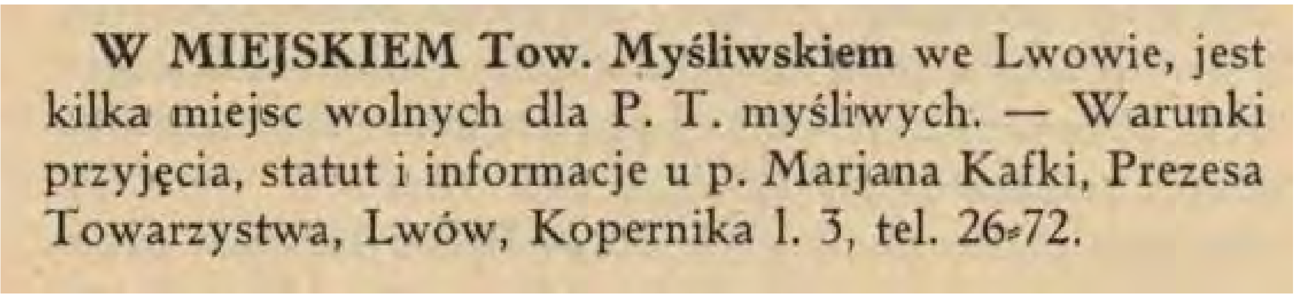

W MIEJSKIEM Tow. Myśliwskiem we Lwowie, jest kilka miejsc wolnych dla P. T. myśliwych. — Warunki przyjęcia, statut i informacje u p. Marjana Kafki, Prezesa Towarzystwa, Lwów, Kopernika l. 3, tel. 26-72.

Оголошення про прийом до Львівського міського товариства мисливського товариства[620]

(Додаток № 43)

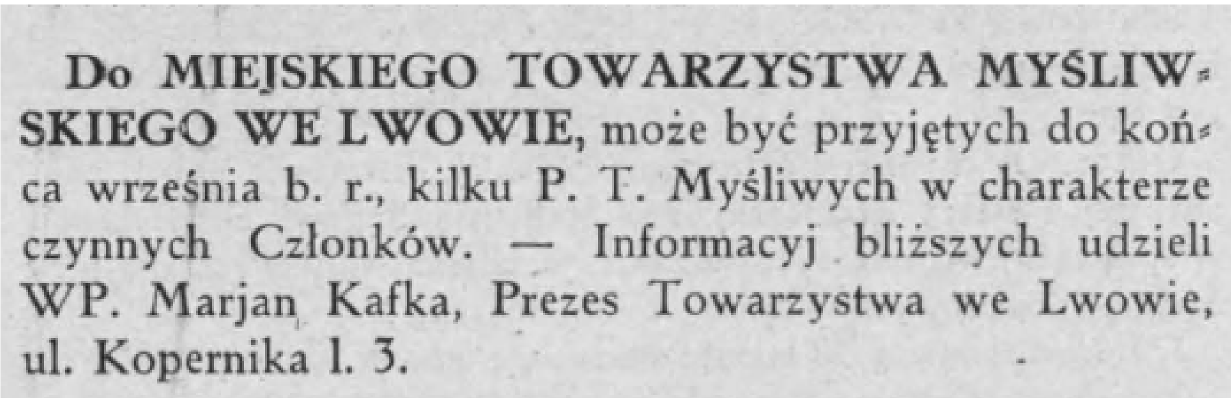

Do MIEJSKIEGO TOWARZYSTWA MYŚLIWSKIEGO WE LWOWIE, może być przyjętych do końca września b. r., kilku P. T. Myśliwych w charakterze czynnych Członków. — Informacyj bliższych udzieli WP. Marjan Kafka, Prezes Towarzystwa we Lwowie, ul. Kopernika l. 3.

Оголошення про прийом до Львівського міського товариства мисливського товариства[621]

---

619 Ogłoszenia //Łowiec. – 1929. – № 22. – S. 340.

620 Ogłoszenia //Łowiec. – 1933. – № 18. – S. 216.

621 Ogłoszenia //Łowiec. – 1934. – № 17-18. – S. 148.

(Додаток № 44)

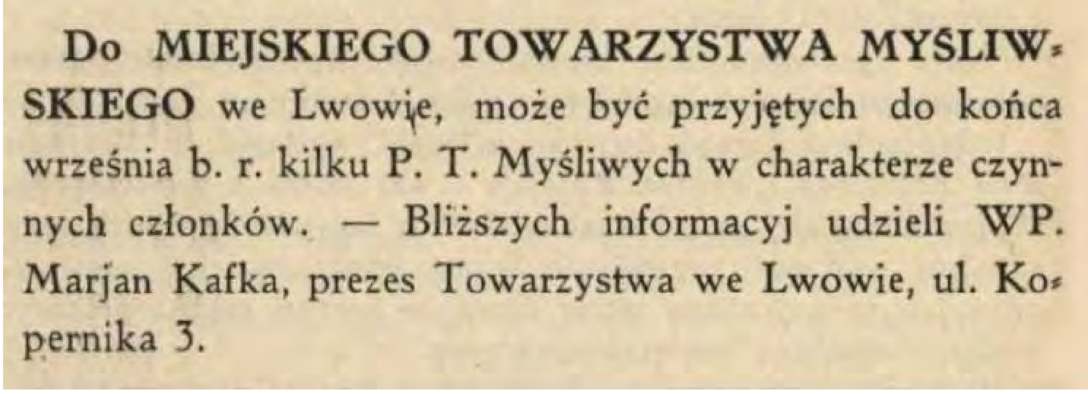

Do MIEJSKIEGO TOWARZYSTWA MYŚLIWSKIEGO we Lwowie, może być przyjętych do końca września b. r. kilku P. T. Myśliwych w charakterze czynnych członków. — Bliższych informacyj udzieli WP. Marjan Kafka, prezes Towarzystwa we Lwowie, ul. Kopernika 3.

Оголошення про прийом до Львівського міського мисливського товариства[622].

(Додаток № 45)

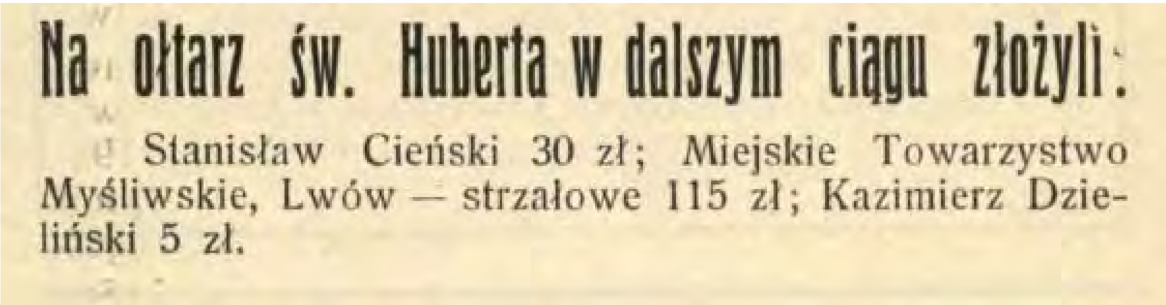

Na ołtarz św. Huberta w dalszym ciągu złożyli:

Stanisław Cieński 30 zł; Miejskie Towarzystwo Myśliwskie, Lwów — strzałowe 115 zł; Kazimierz Dzieliński 5 zł.

«Міське товариство мисливців» у Львові в 1926 році виділило 115 злотих на побудову вівтаря Святого Губерта[623].

(Додаток № 46)

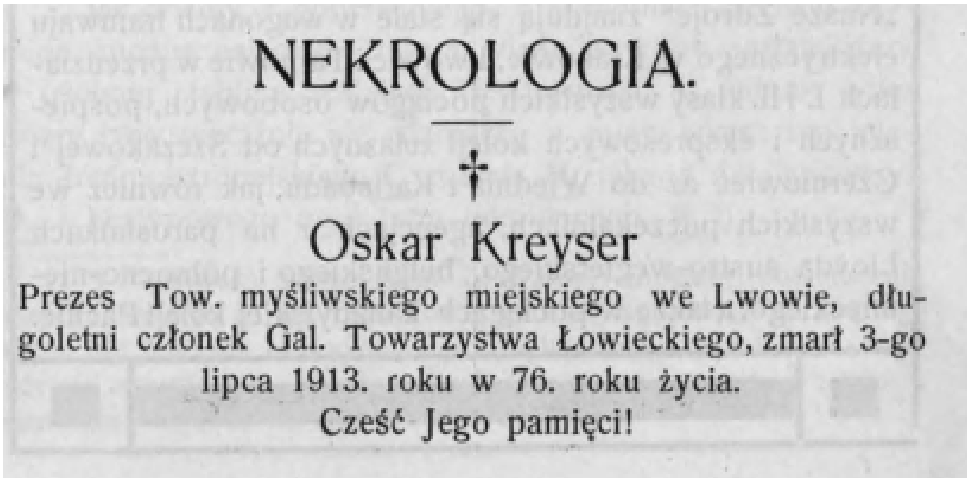

NEKROLOGIA.

†

Oskar Kreyser

Prezes Tow. myśliwskiego miejskiego we Lwowie, długoletni członek Gal. Towarzystwa Łowieckiego, zmarł 3-go lipca 1913. roku w 76. roku życia.

Cześć Jego pamięci!

Некролог керівника Міського товариства мисливців у Львові Оскара Крейсера, який помер 3 липня 1913 року[624].

---

622 Ogłoszenia // Łowiec. – 1935. – № 12. – S.156.

623 Ogłoszenia //Łowiec. – 1926. – № 6. – S. 95.

(Додаток № 47)

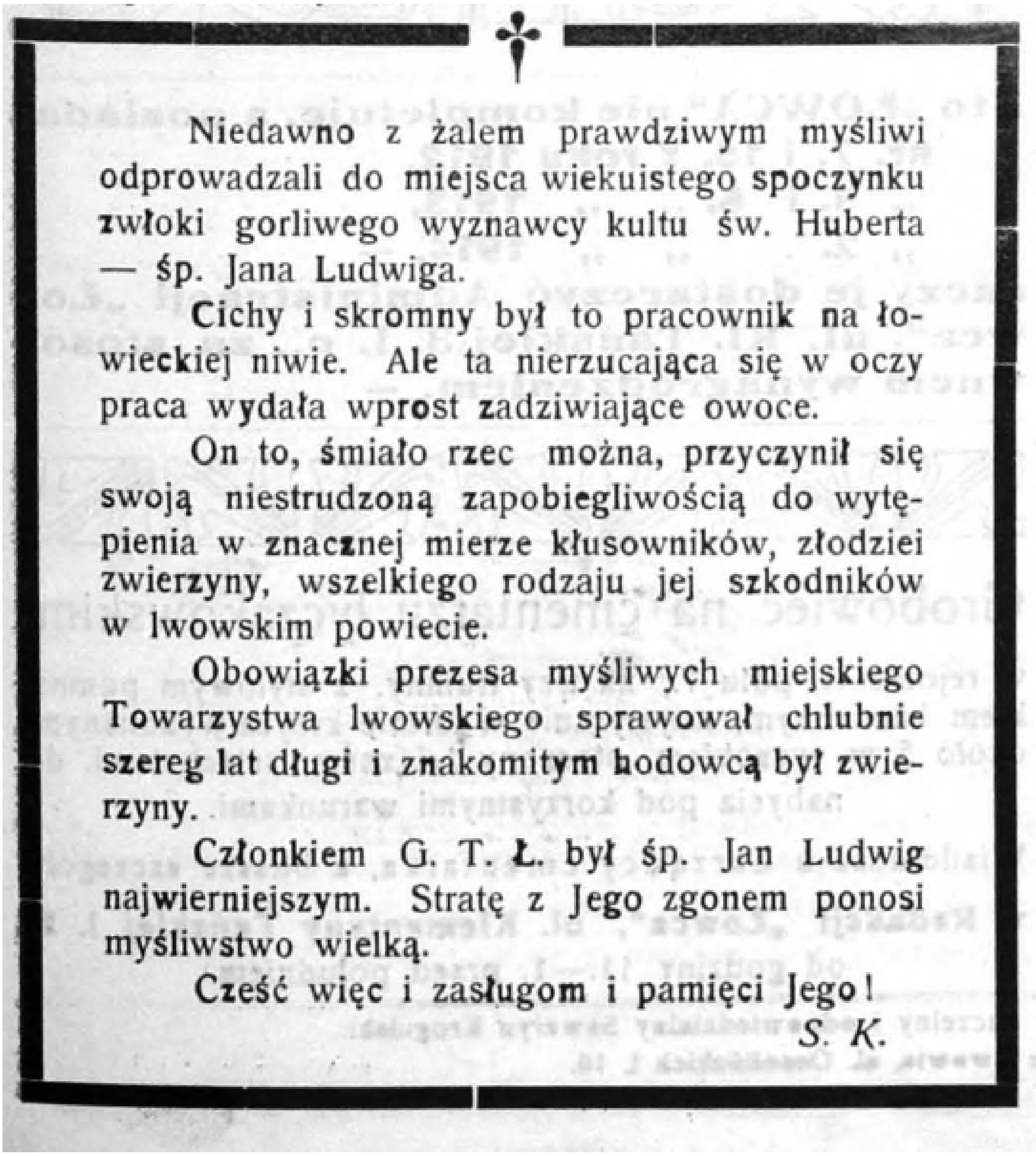

Niedawno z żalem prawdziwym myśliwi odprowadzali do miejsca wiekuistego spoczynku zwłoki gorliwego wyznawcy kultu św. Huberta — śp. Jana Ludwiga.

Cichy i skromny był to pracownik na łowieckiej niwie. Ale ta nierzucająca się w oczy praca wydała wprost zadziwiające owoce.

On to, śmiało rzec można, przyczynił się swoją niestrudzoną zapobiegliwością do wytępienia w znacznej mierze kłusowników, złodziei zwierzyny, wszelkiego rodzaju jej szkodników w lwowskim powiecie.

Obowiązki prezesa myśliwych miejskiego Towarzystwa lwowskiego sprawował chlubnie szereg lat długi i znakomitym hodowcą był zwierzyny.

Członkiem G. T. Ł. był śp. Jan Ludwig najwierniejszym. Stratę z Jego zgonem ponosi myśliwstwo wielką.

Cześć więc i zasługom i pamięci Jego!

S. K.

Некролог керівника Львівського міського товариства мисливців Яна Людвіга з відзначенням його заслуг перед мисливством і товариством[625].

[624] Nekrolog // Łowiec. – 1913. – № 14. – S.167.

[625] Nekrolog // Łowiec. – 1915. – № 17-18. – S.143.

(Додаток № 48)

✝

Dr. AUGUST PLODER

adwokat we Lwowie, wybitny członek tut. palestry, długoletni członek M. T. Ł. i członek Miejskiego Towarz. Myśliwych we Lwowie, dla niezwykłych zalet serca powszechnie żałowany, zmarł nagle w dniu 29. sierpnia 1923.

Cześć pamięci Obywatela i Towarzysza.

Некролог довголітнього члена Міського товариства мисливців у Львові доктора Августа Пльодера, який помер 29 серпня 1923 р.[626].

(Додаток № 49)

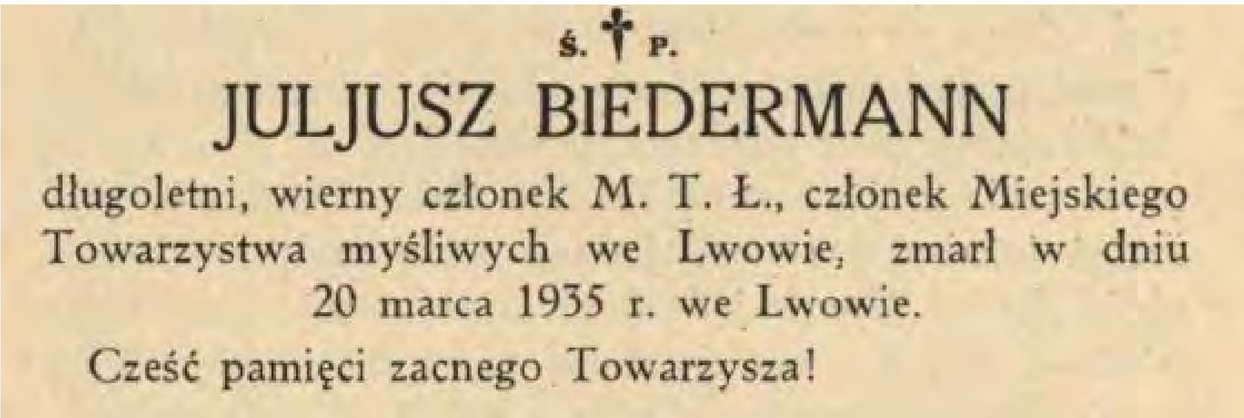

ś. ✝ p.

JULJUSZ BIEDERMANN

długoletni, wierny członek M. T. Ł., członek Miejskiego Towarzystwa myśliwych we Lwowie, zmarł w dniu 20 marca 1935 r. we Lwowie.

Cześć pamięci zacnego Towarzysza!

Некролог довголітнього вірного члена Міського товариства мисливців у Львові Юліана Бідермана, який помер 20 березня 1935 року[627]

[626] Nekrolog // Łowiec. – 1923. – № 9. – S.143.

[627] Nekrolog //Łowiec. – 1935. – № 4. – S. 44.

(Додаток № 50)

Ś. † p.

Marian Kafka

Prezes Miejskiego Towarzystwa Myśliwych we Lwowie, dlugoletni członek Małopolskiego Tow. Łowieckiego, zmarł w dniu 27 listopada 1937.

W niezmiernym bólu dzielimy się wieścią o stracie najlepszego Towarzysza łowów i niezmordowanego Prezesa. Zmarł nagle w kniei, którą tak ukochał, w gronie serdecznych druhów, niebaczny na trapiącą Go chorobę serca, wydając jak żołnierz na posterunku w ostatniej chwili swego pracowitego żywota, dyspozycje z zakresu gospodarki łowieckiej.

Cześć Jego świetlanej pamięci.

Miejskie Towarzystwo Myśliwskie we Lwowie.

Некролог голови Міського товариства мисливців у Львові Мар’яна Кафки, який помер 27 листопада 1937 року[628].

(Додаток № 51)

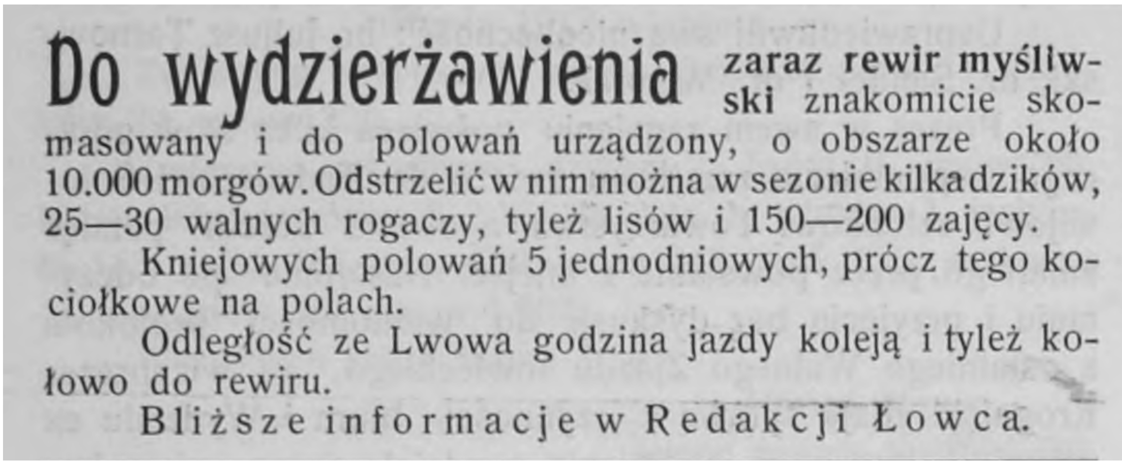

Do wydzierżawienia zaraz rewir myśliwski znakomicie skomasowany i do polowań urządzony, o obszarze około 10.000 morgów. Odstrzelić w nim można w sezonie kilka dzików, 25—30 walnych rogaczy, tyleż lisów i 150—200 zajęcy.

Kniejowych polowań 5 jednodniowych, prócz tego kociołkowe na polach.

Odległość ze Lwowa godzina jazdy koleją i tyleż kołowo do rewiru.

Bliższe informacje w Redakcji Łowca.

Оголошення про надання в оренду ревіру площею 10 тис. моргів, який знаходиться недалеко від Львова (1 година поїздом або бричкою). У цьому ревірі можна щороку добувати декілька кабанів, 25-30 оленів, стільки ж лисиць і 150-200 зайців[629].

---

[628] Nekrolog //Łowiec. – 1937. – № 14. – S. 215.

[629] Ogłoszenia // Łowiec – 1912. – № 19. – S.228.

(Додаток № 52)

L. M. 115.140/18
I.

OGŁOSZENIE.

Celem wydzierżawienia prawa polowania w należących do Gminy król. stoł. miasta Lwowa i do Zakładu św. Łazarza dobrach, a położonych w powiecie lwowskim w gminach katastralnych:

Hołosko wielkie, Brzuchowice, Białohorszcze, Zubrza, Sichów. Kulparków II. część i Malechów,

obejmujących około 4500 morgów lasu i około 1100 morgów gruntu, — tudzież na gruntach miejskich, położonych w obrębie Gminy miasta Lwowa, tak zw.

„BODNARÓWKA“

a obejmujących około 60 morgów obszaru, — na przeciąg lat sześciu, z policzeniem od 30. września 1919 do 30 września 1925, rozpisuje Zarząd Gminy król. stoł. miasta Lwowa publiczną licytację ofertową.

Opieczętowane oferty należy wnosić najdalej do **31. października 1918** do godziny 12. w południe **w I. Departamencie Magistratu** król. stoł. miasta Lwowa **(Ratusz, II. piętro.)**

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone w Kasie miejskiej wadjum licytacyjne w gotówce, lub w książeczce miejskiej Kasy oszczędności we Lwowie, w wysokości 10% ofiarowanego czynszu, w przeciwnym bowiem razie oferta nie będzie wzięta pod rozwagę.

Szczegółowe warunki licytacyjne można przejrzeć w I. Departamencie Magistratu w godzinach urzędowych.

Zarząd Gminy król. stoł. miasta.
Lwów, dnia 18. września 1918.

Оголошення гміни столичного міста Львова про оренду права полювання у Голосках Великих, Брюховичах, Білогорщі, Зубрі, Сихові, Кульпаркові, Малехові на площах біля 4500 моргів. Заявку на участь в аукціоні необхідно подати до 30 жовтня 1918 року в департамент Львівського магістрату. До заявки необхідно додати заставу у розмірі 10% від вартості оренди[630].

---

[630] Ogłoszenia // Łowiec – 1918. – № 19-20. – S.159.

(Додаток № 53)

L. M. 114867/1918
I.

OGŁOSZENIE!

Zarząd Gminy miasta Lwowa rozpisuje niniejszem publiczną licytację ofertową na wydzierżawienie prawa polowania w dobrach miejskich

WOLA DOBROSTAŃSKA

położonych w powiecie gródeckim, obejmujących około 3.500 morgów lasu, na przeciąg lat trzech, względnie sześciu, począwszy od 1. listopada 1918 r. do końca sierpnia 1921, względnie 1924 roku.

Od polowania wyłącza się staw we Woli dobrostańskiej i łąki pomiędzy lasami, zajęte pod ujęcia wodociągowe.

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone w Kasie miejskiej wadjum w wysokości 10% ofiarowanego za cały czas czynszu dzierżawnego.

Bliższe warunki dzierżawy przejrzeć można w godzinach urzędowych **w I. Departamencie Magistratu (II. piętro, ratusz).**

Opieczętowane oferty należy wnosić najdalej do dnia **19. października 1918 r.** do godziny 12. w południe w I. Departamencie Magistratu.

Zarząd Gminy król. stoł. miasta.

We Lwowie, dnia 19. września 1918.

Dr. Stesłowicz m. p.

Оголошення гміни столичного міста Львів про оренду права полювання у господарстві Воля Добростанська. Площа господарства складає 3500 моргів. Час оренди – з 1 листопада 1918 р. по серпень 1921 року. Заявки слід було подати до 19 жовтня 1918 року[631].

[631] Ogłoszenia // Łowiec – 1918. – № 19-20. – S.159.

(Додаток № 54)

MAGISTRAT KRÓL. STOŁ. MIASTA LWOWA
L. ZD. 113/32 r.

We Lwowie, dnia 19 kwietnia 1932 r.

OGŁOSZENIE LICYTACJI

Magistrat król. stoł. miasta Lwowa rozpisuje niniejszem publiczną licytację ofertową na wydzierżawienie prawa polowania na okres 6 lat, t. j. od 1 maja 1932, do 30 kwietnia 1938, w rewirze Pniatyn, pow. Przemyślany, o powierzchni około 850 morgów.

Warunki dzierżawy są do przeglądnięcia w Z. d. i m. m., Lwów, ul. Skarbkowska 26/III p. Czynsz dzierżawny ustala się w złotych.

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone w Kasie miejskiej wadjum w wysokości 10% oferowanego czynszu dzierżawnego. Opieczętowane oferty należy wnosić najdalej do dnia 10 maja 1932 r., do godziny 12-tej w południe, do biura Z. d. i m. m.

Wiceprezydent m. Lwowa
Dr Zdzisław Stroński

Оголошення Львівського магістрату про проведення аукціону щодо оренди права полювання на 6 років (01.05.1932 р. – 30.04.1938 р.) у ревірі Пнятин Перемишлянського повіту на площі 850 моргів[632].

[632] Ogłoszenia // Łowiec – 1932. – № 8. – S.110.

(Додаток № 55)

L. M. 115.140/18 (I.) (4513 1—3)

Ogłoszenie.

Celem **wydzierżawienia prawa polowania** w należących do Gminy król. stoł. miasta Lwowa i do Zakładu im. św. Łazarza dobrach a położonych w powiecie lwowskim w gminach katastralnych: **Hołosko wielkie, Brzuchowice, Białohorszcze, Zubrza, Sichów, Kulparków II. część i Malechów** obejmujących około 4500 morgów lasu i około 1100 morgów gruntu, tudzież na gruntach miejskich, położonych w obrębie Gminy m. Lwowa t. zw. **„Bodnarówka"a** obejmujących około 60 morgów obszaru, na przeciąg lat sześciu z policzeniem od 30 września 1919 do 30 września 1925 rozpisuje Zarząd Gminy król. stoł. miasta Lwowa puliczną licytacyę ofertową:

Opieczętowane oferty należy wnosić najdalej do 31 października 1918 do godziny 12 w południe w I. Departamencie Magistratu król. stoł. miasta Lwowa (Ratusz II. piętró).

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone w Kasie miejskiej wadyum licytacyjne w gotówce lub książeczce miejskiej Kasy oszczędności we Lwowie w wysokości 10 prc. ofiarowanego czynszu, w przeciwnym bowiem razie oferta nie będzie wzięta pod rozwagę.

Szczegółowe warunki licytacyjne można przejrzeć w I. Departamencie Magistratu w godzinach urzędowych.

Zarząd Gminy król. stoł. miasta Lwowa.

Lwów, dnia 18 września 1918.

Оголошення керівництва королівського столичного міста Львів про аукціон щодо оренди права полювання в катастральних гмінах Голоски Великі, Брюховичі, Білогорща, Зубра, Сихів, Кульпарків та Малехів загальною площею 5600 моргів[633].

[633] Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1918. – № 219.– S.14.

(Додаток № 56)

Lm. 77592/19 I.

Ogłoszenie licytacyi.

Gmina miasta Lwowa rozpisuje niniejszem publiczną licytacyę ofertową na wydzierżawienie prawa polowania w dobrach miejskich Wola-dobrostańska, położonych w powiecie gródeckim obejmujących około 3.500 morgów lasu na przeciąg lat trzech, względnie sześciu, począwszy od 1 grudnia 1919 do końca listopada 1922 względnie 1925.

Od polowania wyłącza się staw w Woli dobrostańskiej i łąki pomiędzy lasami zajęte pod ujęcia wodociągowe.

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone w kasie miejskiej wadyum w wysokości 10 proc. ofiarowanego za cały czas czynszu dzierżawnego.

Bliższe warunki dzierżawy przejrzeć można w godzinach urzędowych w Depart. I. Magistratu (II. p. ratusz).

Opieczętowane oferty należy wnosić najdalej do dnia 15 listopada 1919 włącznie do godziny 12 w południe w Depart. I. Magistratu.

Lwów, dnia 16 października 1919.

Magistrat król. stoł. miasta Lwowa

4885 Neumann w. r.

Оголошення про проведення аукціону щодо надання в оренду права полювання на території гміни Воля Добростанська площею 3500 моргів. Пропозицію можна подати до 15 листопада 1919 року[634].

[634] Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1919. – № 249.– S.8.

(Додаток № 57)

STATUT
Towarzystwa myśliwskiego Im. Św. Huberta
we Lwowie.

Статут Львівського мисливського товариства Святого Губерта (1884 р.)

(Додаток № 58)

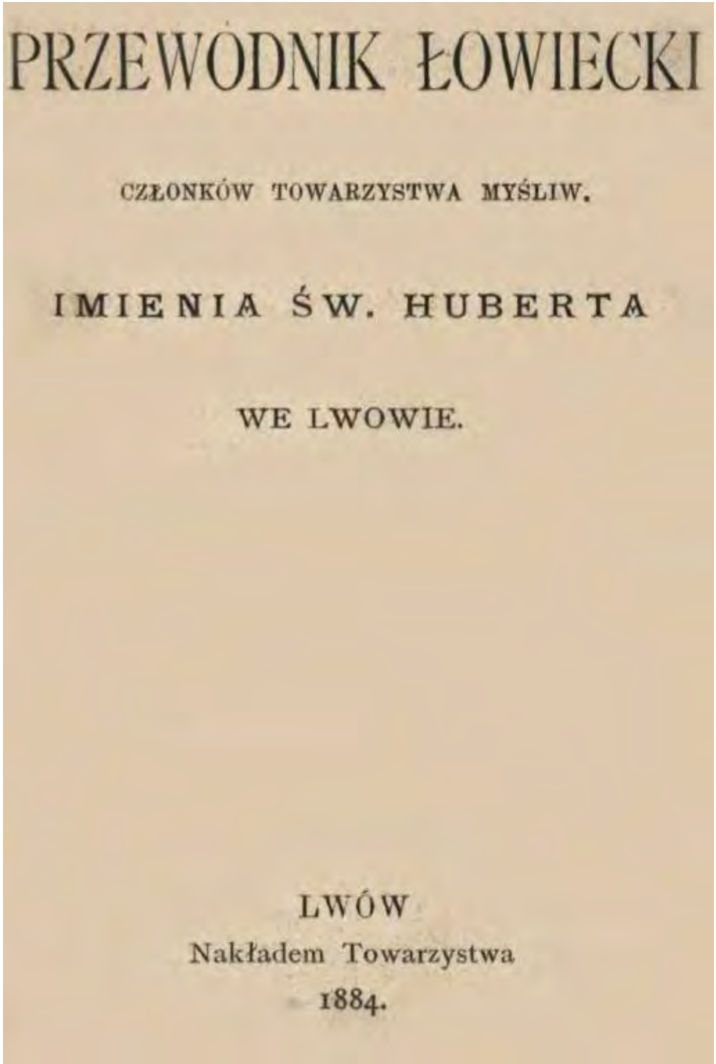
PRZEWODNIK ŁOWIECKI

CZŁONKÓW TOWARZYSTWA MYŚLIW.

IMIENIA ŚW. HUBERTA

WE LWOWIE.

LWÓW
Nakładem Towarzystwa
1884.

Мисливський путівник Львівського мисливського товариства Святого Губерта (1884 р.)

(Додаток № 59)

Печатка Львівського мисливського товариства Святого Губерта

(Додаток № 60)

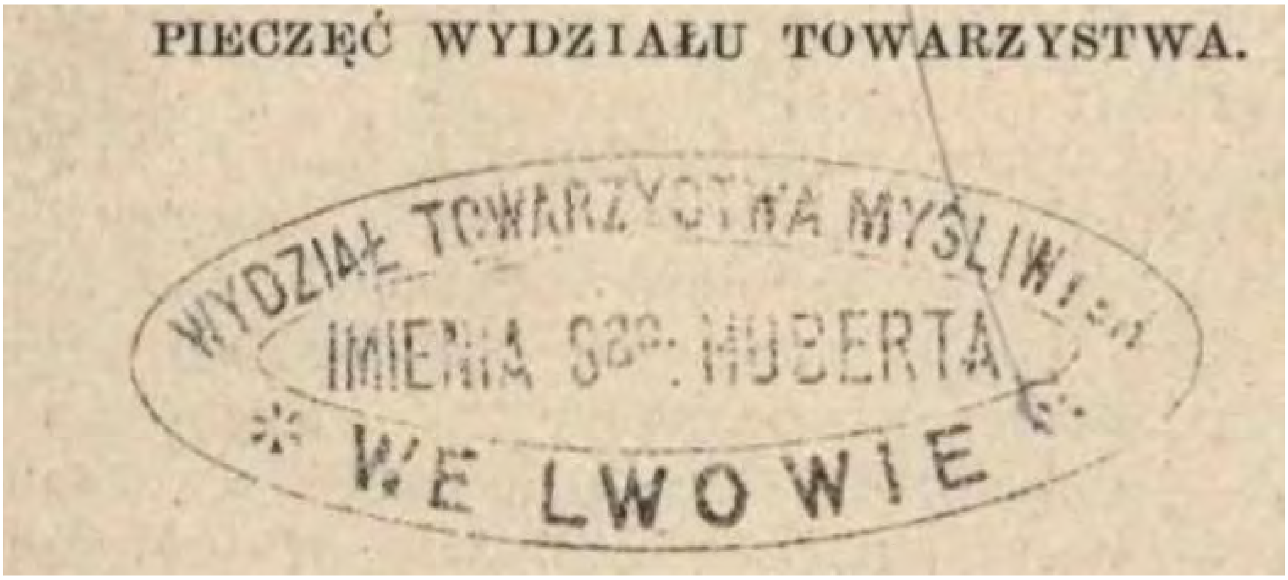

Печатка керівництва Львівського мисливського товариства Святого Губерта

(Додаток № 61)

Фото Броніслава Коморовського

Броніслав Коморовський – багаторічний керівник товариства мисливців ім. Святого Губерта у Львові[635].

[635] Pięćdziesięciolecie „Łowca"(1878-1928) wizerunki redaktorów. // Łowiec – 1928. – № 23-24. –S. 359

(Додаток № 62)

Альберт Мнішек[636].

[636] Pięćdziesięciolecie „Łowca"(1878-1928) wizerunki redaktorów. // Łowiec – 1928. – № 23-24. –S. 361.

(Додаток № 63)

50-LECIE TOW. MYŚL. IM. „ŚW. HUBERTA" WE LWOWIE. — Siedzą od lewej strony: pułk. Sanojca, starosta Zieliński, dyr. Baranowski, gen. Jędrzejewski, S. Krogulski, prezes dr. prof. Obmiński, inż. Welczer, Longchamps; stoją: inż. Domaszewicz, dr. Walichiewicz, dr. Breiter, dr. prof. Węglowski, inż. Nahlik, dr. Andruszewski, inż. Waydowski, dr. X. Obmiński, Domaszewicz, Majewski, inż. Szybalski, inż. Poldt, sekr. Siemiński, nacz. woj. Leurmann.

Фотографія членів Львівського мисливського товариства ім. Святого Губерта з нагоди відзначення 50-ліття: I ряд (зліва направо): полковник Санойца, староста Зелінський, директор Барановський, генерал Єнджеєвський, керівник товариства Северин Крогульський, директор, професор Обмінський, інженер Вельчер, Лонгехампс; II ряд (зліва направо): інженер Домашевський, доктор Валіхєвіч, доктор Брайтер, доктор, професор Венгльовський, інженер Нахлік, доктор Андрушевський, інженер Вайдовський, доктор К. Обмінський, Домашевіч, Маєвський, інженер Шабальський, інженер Полдт, секретар Сємінський, Леурман[637].

[637] Ogłoszenia // Łowiec – 1926. – № 12. – S.184.

(Додаток № 64)

Мисливське товариство «Тур». Початок 20-тих років XX ст.

(Додаток № 65)

Члени українського мисливського товариства «Тур»: у верхній частині сидить учитель академічної гімназії у Львові; другий по середині лежить професор Володимир Левицький – український математик.

(Додаток № 66)

Члени мисливського товариства «Тур».

(Додаток № 67)

Печатка мисливського товариства «Тур».

Додаток № 68)

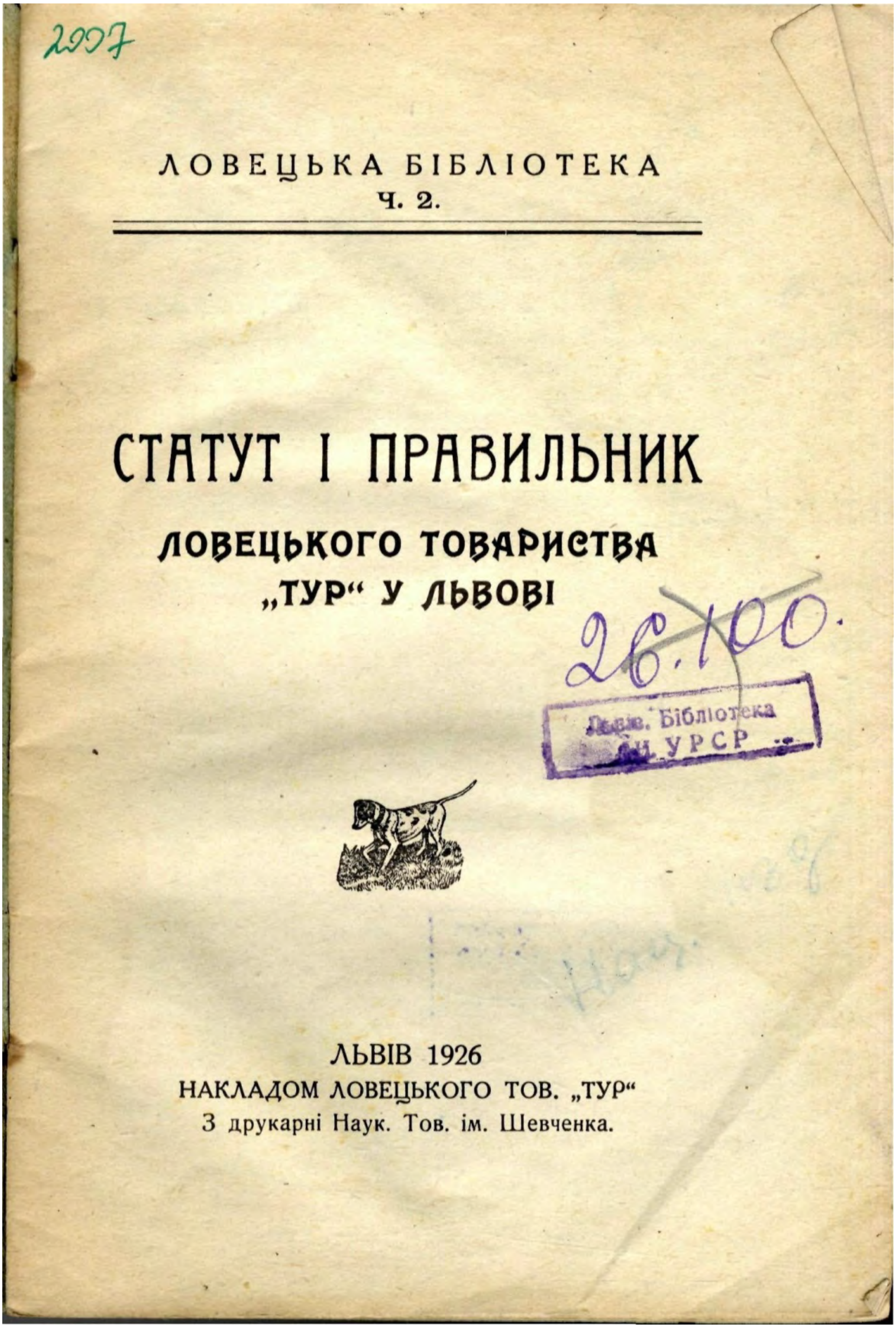

ЛОВЕЦЬКА БІБЛІОТЕКА
Ч. 2.

СТАТУТ І ПРАВИЛЬНИК
ЛОВЕЦЬКОГО ТОВАРИСТВА
„ТУР“ У ЛЬВОВІ

ЛЬВІВ 1926
НАКЛАДОМ ЛОВЕЦЬКОГО ТОВ. „ТУР“
З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка.

Титульна сторінка Статуту і Правильника ловецького товариства «Тур» у Львові.

(Додаток № 69)

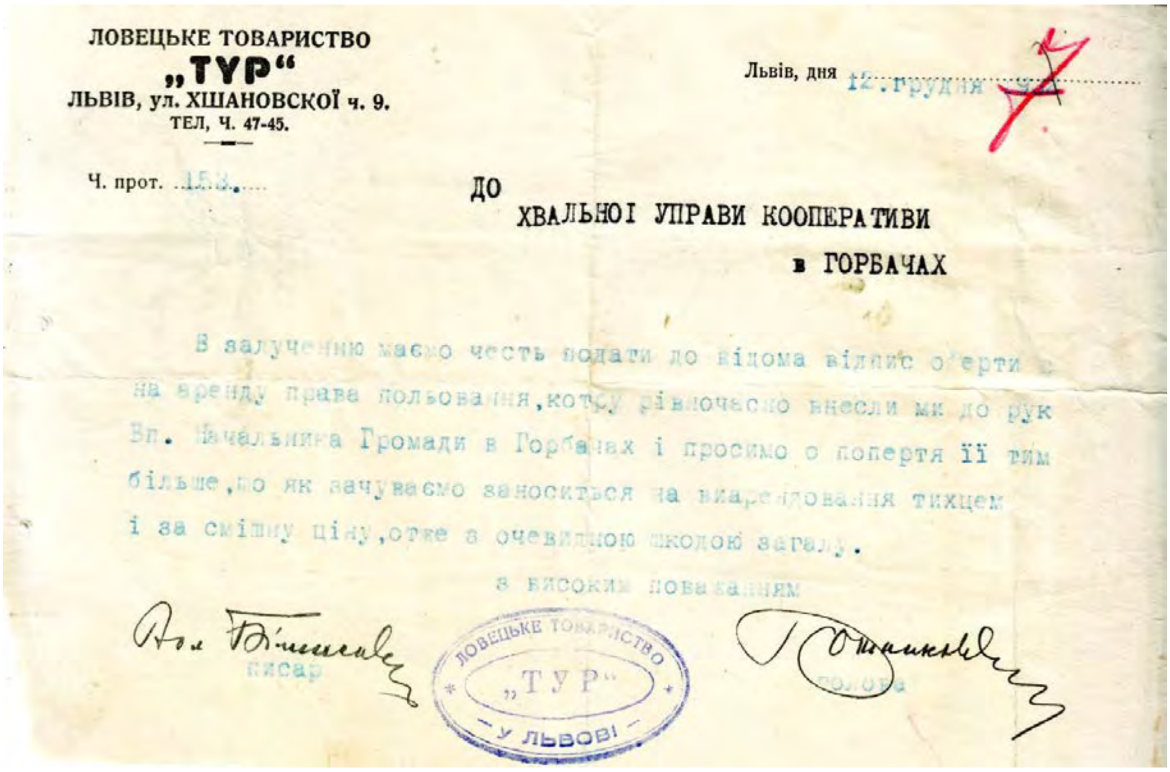

ЛОВЕЦЬКЕ ТОВАРИСТВО
„ТУР“
ЛЬВІВ, ул. ХШАНОВСКОЇ ч. 9.
ТЕЛ. Ч. 47-45.

Ч. прот. 158.

Львів, дня 12. грудня

ДО
ХВАЛЬНОЇ УПРАВИ КООПЕРАТИВИ
в ГОРБАЧАХ

В залученню маємо честь подати до відома відпис оферти на аренду права польовання, котру рівночасно внесли ми до рук Вп. Начальника Громади в Горбачах і просимо о попертя її тим більше, що як зачуваємо заноситься на виарендовання тихцем і за смішну ціну, отже з очевидною шкодою загалу.

з високим поважанням

писар

ЛОВЕЦЬКЕ ТОВАРИСТВО „ТУР“ У ЛЬВОВІ

голова

Офіційний лист ловецького товариства «Тур»

(Додаток № 70)

GOSPODARZ KNIEI POTURZYCKIEJ ZE SWYMI GOŚCMI W R. 1894.

Siedzą: ś. p. Włodzimierz hr. Dzieduszycki, ś. p. Juljusz hr. Tarnowski, ś. p. Stanisław hr. Gołuchowski, ks. Andrzej Lubomirski, Józef Cieński, ś. p. Wincenty Kruszewski, (poza J. Cieńskim częściowo widoczny ś. p. Tadeusz hr. Dzieduszycki). Stoją: ś. p. Wacław Fabiański, ś. p. Aleksander Hulimka, ś. p. Karol Biliński, ś. p. Zdzisław Skrzyński, ś. p. Tadeusz Kownacki, ś. p. Stefan hr. Szembek.
Fotografował ś. p. Michał Sozański.

Господар мисливського господарства – граф Володимир Дідушицький на полюванні разом з своїми гостями[638].

---

[638] Przed laty // Łowiec – 1936. – № 6. – S.84.

(Додаток № 71)

Оголошення Францішека Калькуса – препаратора музею ім. графів Дідушицьких про прийом замовлень на виготовлення чучел. (Львів, вул. Сташиця, 3)[639].

[639] Ogłoszenia // Łowiec – 1918. – № 19-20. – S.159.

(Додаток № 72)

Оголошення Францішека Калькуса – препаратора музею ім. графів Дідушицьких про прийом замовлень на виготовлення чучел. (Львів, Сташиця, 3)[640].

(Додаток № 73)

Włodzimierz hr. Dzieduszycki.

W grobach rodziny Dzieduszyckich w Zarzeczu pod Jarosławiem złożono w zeszłym tygodniu na spoczynek wieczny zwłoki śp. hr. Włodzimierza Dzieduszyckiego, byłego marszałka krajowego, radcy tajnego, członka Akademji umiejętności itd., męża, który całe swe życie poświęcił pracy dla dobra kraju i narodu. Nazwisko hr. Dzieduszyckiego złotemi głoskami zostało zapisane w historyi naszej, a praca szlachetna jego, ofiarność na cele narodowe i poświęcenie wystawiło imieniu jego pomnik trwalszy nad spiż i zapisało je w sercach wszystkich.

Некролог Володимира Дідушицького[641].

640 Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 1. – S.4.

641 Nekrolog // Łowiec – 1899. – № 20. –S.217-219.

(Додаток № 74)

Ks. ARCYB. BOLESŁAW TWARDOWSKI PRZEMAWIA PO POŚWIĘCENIU KAPLICY

Єпископ Болеслав Твардовський під час посвячення збудованого вівтаря Святого Губерта[642].

[642] Poświencenie kaplicy św. Huberta w kościele św. Elżbiety // Łowiec. – 1926. – № 7-8. – S.100.

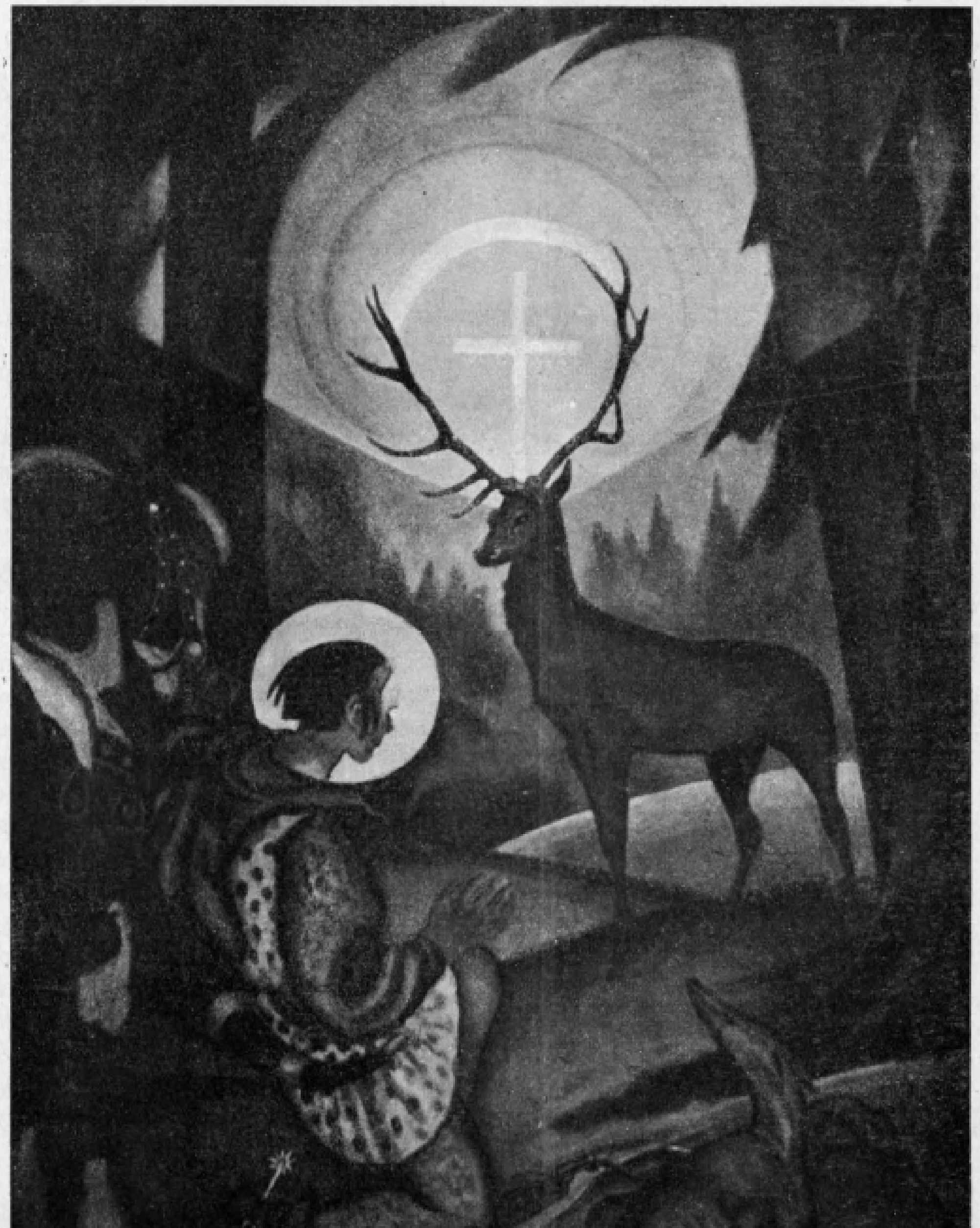

OBRAZ ŚW. HUBERTA W OŁTARZU FUNDOWANYM PRZEZ M. T. Ł.
W KOŚCIELE ŚW. ELŻBIETY WE LWOWIE

Образ Святого Губерта, подарований Малопольським мисливським товариством, у вівтарі костелу Святої Єлизавети у Львові [643].

[643] Foto // Łowiec – 1926. – Wydanie jubileuszowe

(Додаток № 76)

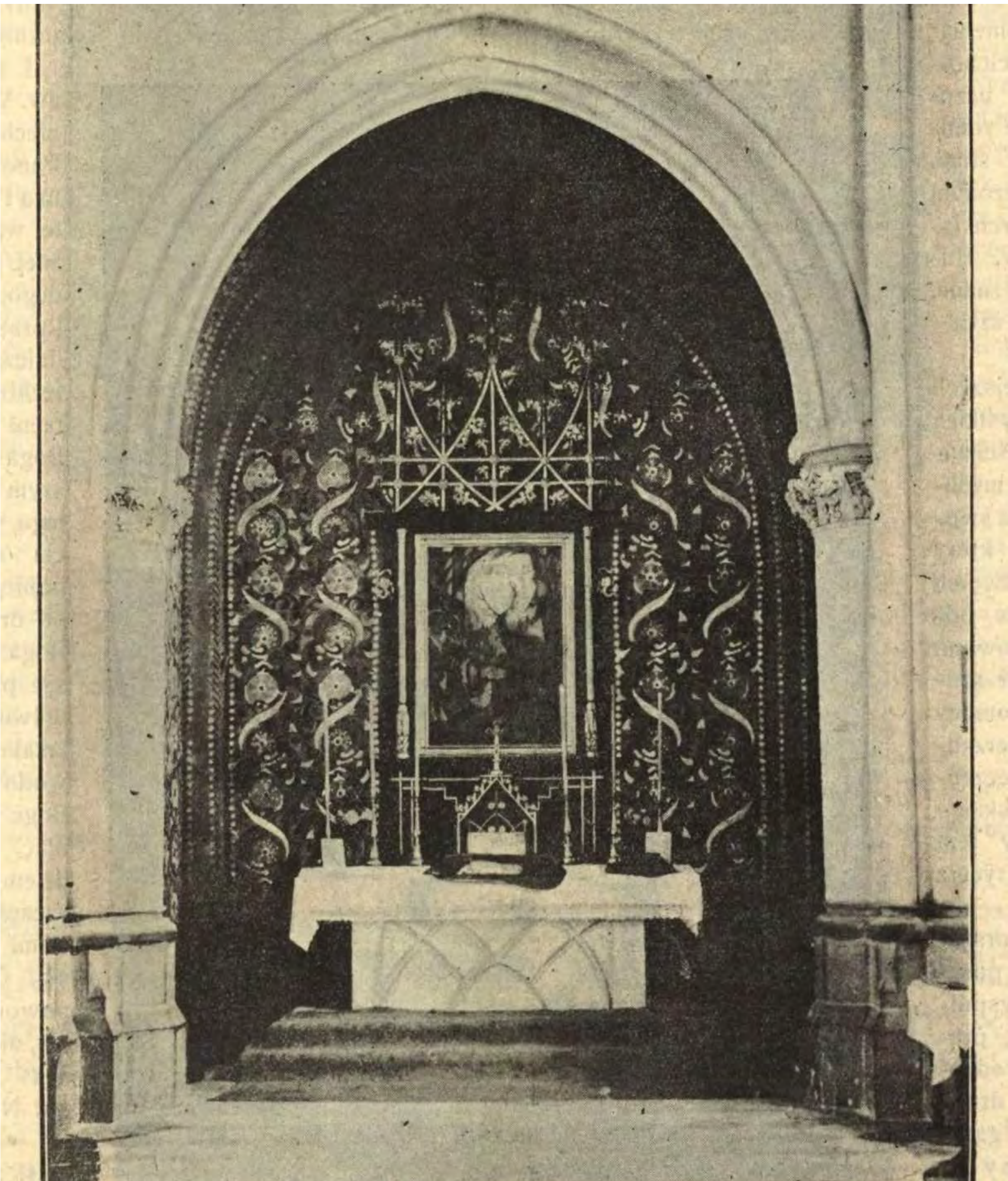

KAPLICA ŚW. HUBERTA
W KOŚCIELE ŚW. ELŻBIETY WE LWOWIE

Вівтар Святого Губерта в костелі Святої Єлизавети у Львові[644].

---

[644] Poświencenie kaplicy św. Huberta w kościele św. Elżbiety // Łowiec. – 1926. – № 7-8. – S.99.

(Додаток № 77)

PRZED OŁTARZEM

Перед вівтарем Святого Губерта[645].

[645] Poświencenie kaplicy św. Huberta w kościele św. Elżbiety // Łowiec. – 1926. – № 7-8. – S.101.

(Додаток № 78)

Z dniem 25 sierpnia b. r. został otwarty przy ulicy Jagiellońskiej l. 8

Zakład przyrodniczy środków naukowych

tudzież

zbiorów i pojedyńczych szczególniejszych okazów trzech działów przyrody. 1147

Utrzymywać będzie w zapasie żywe: krajowe i zagraniczne ssaki, ptaki, rybki, płazy etc. tudzież wszelkie preparata i modele przyrodniczo-naukowe, przedmioty etnograficzne, wyroby wschodnie etc.

Przyjmuje wszelkie zamówienia w powyższym zakresie, jakoto: wypychanie ptaków i zwierząt, tudzież wyprawy szczególnych skór etc.

Połączony zarazem jest również wyłączny skład agencyjny i komisowy

surowców i wyrobów artystycznych marmurowych

z łomów Towarzystwa budowlanego „Union“ w Wiedniu.

Licząc na poparcie P. T. Publiczności polecam się łaskawym względom

F. M. Złotnicki.

25 серпня 1893 року у Львові по вул. Ягелонській, 8 відкрився магазин наукового приладдя. У магазині можна було також замовити виготовлення опудала[646].

(Додаток № 79)

Zakład przyrodniczy

F. M. Złotnickiego

Lwów, Jagiellońska l. 8

poleca świetnym Zakładom naukowym wszelkie w dział przyrody podpadające środki naukowe: preparaty naturalne suche i spirytusowe, ssaki, ptaki. ryby, płazy, rozwoje owadów etc. wypychane i w spirytusie, szkielety ludzkie i zwierzęce kompletne tudzież pojedyncze części tychże, owady, rośliny, minerały pojedyncze lub w żądanych poszczególnych zestawieniach, preparata mikroskopowe, wzory krystalograficzne i geometryczne z szkła, drutu. drzewa, gipsu, tektury etc., modele anatomiczne. zoologiczne, botaniczne i mineralogiczne z gipsu, wosku, masy papierowej, żelatyny szkła etc. Zbiory technologiczne, przyrządy fizykalne etc.

Osobliwości z działów przyrody.

Tablice chromolitograficzne do nauki: zoologii, botaniki, anatomii, geografii etc.

Wyszłe dotychczas cenniki na żądanie franco. 1339

Повідомлялось, що вже у 1894 році у магазині можна було купити опудала.[647]

[646] Gazeta lwowska. – 1893. – № 213.– S.12.

(Додаток № 80)

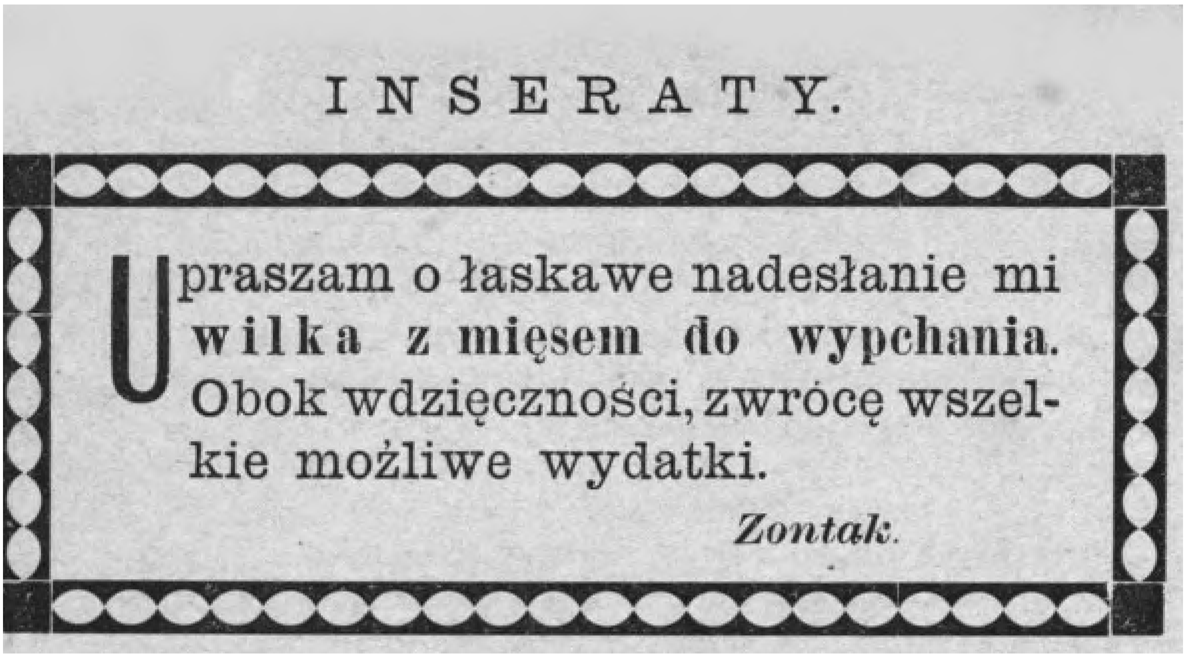

Оголошення про купівлю добутого вовка з метою виготовлення опудала[648].

(Додаток № 81)

Оголошення Роберта Шрайнтера з Відня про виготовлення опудал з різних видів дичини та риби[649].

---

647 Gazeta lwowska. – 1894. – № 277.– S.11.

648 Ogłoszenia // Łowiec – 1881. – № 3. – S.48.

649 Ogłoszenia // Łowiec – 1897. – № 10. – S.176.

(Додаток № 82)

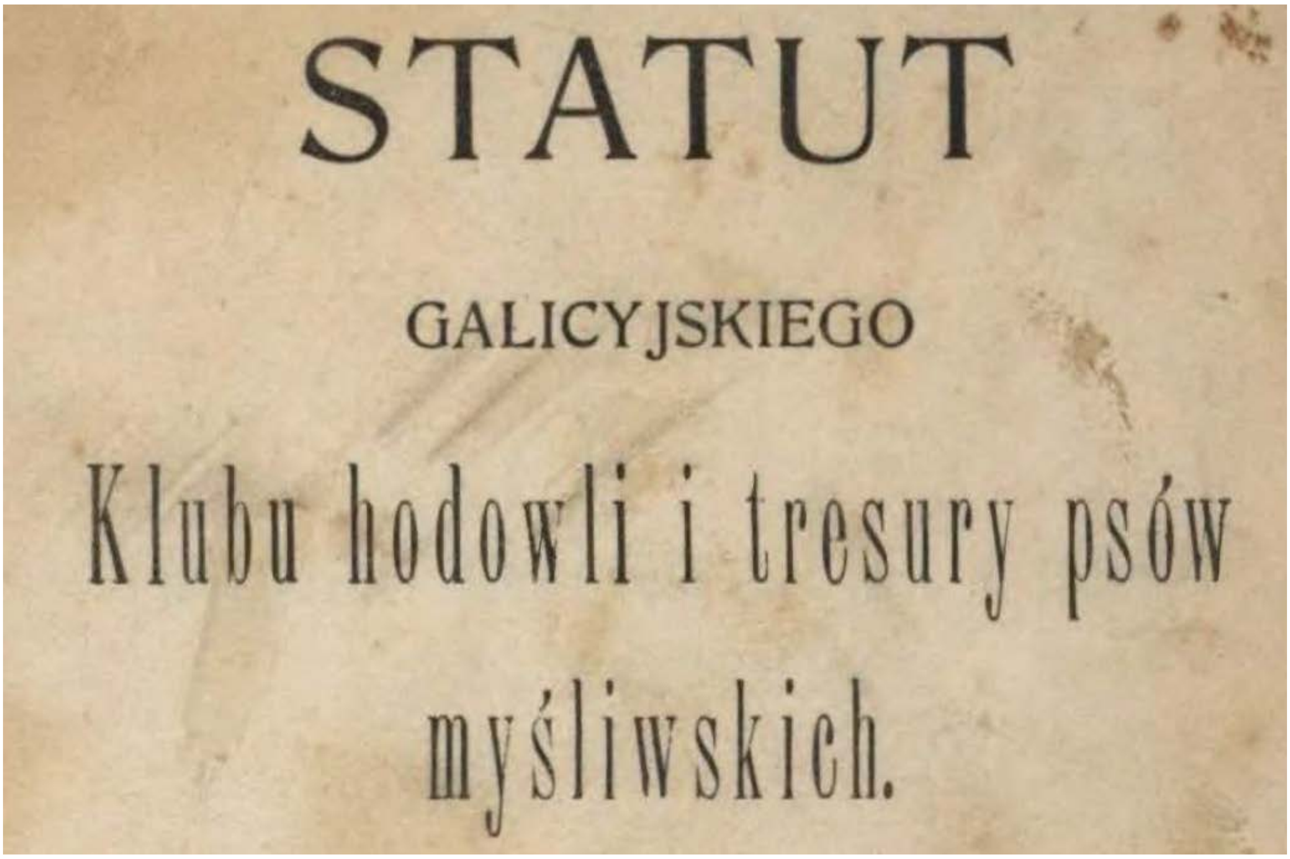
STATUT

GALICYJSKIEGO

Klubu hodowli i tresury psów myśliwskich.

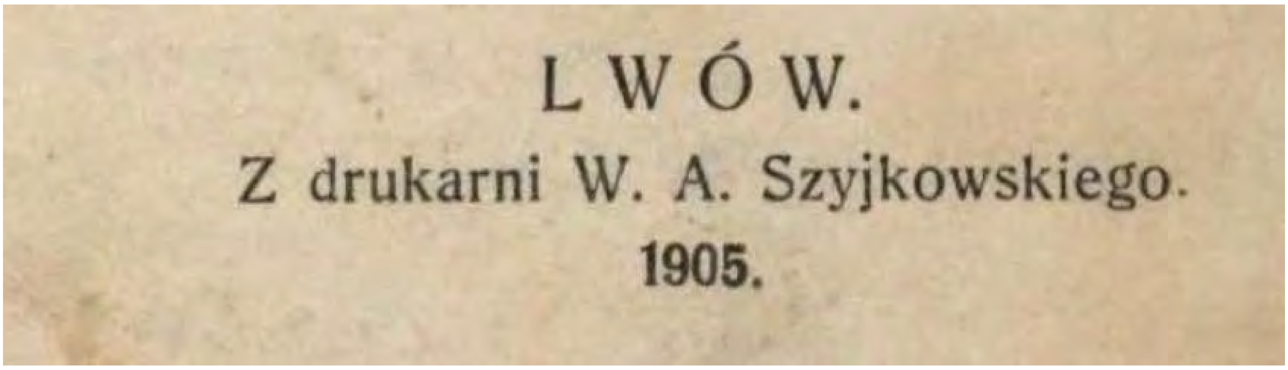
LWÓW.

Z drukarni W. A. Szyjkowskiego.

1905.

Статут Галицького клубу з розведення та дресирування собак (1905 р.)

(Додаток № 83)

Фотографія з виставки собак у Львові (1908 р.): пойнтери[650].

(Додаток № 84)

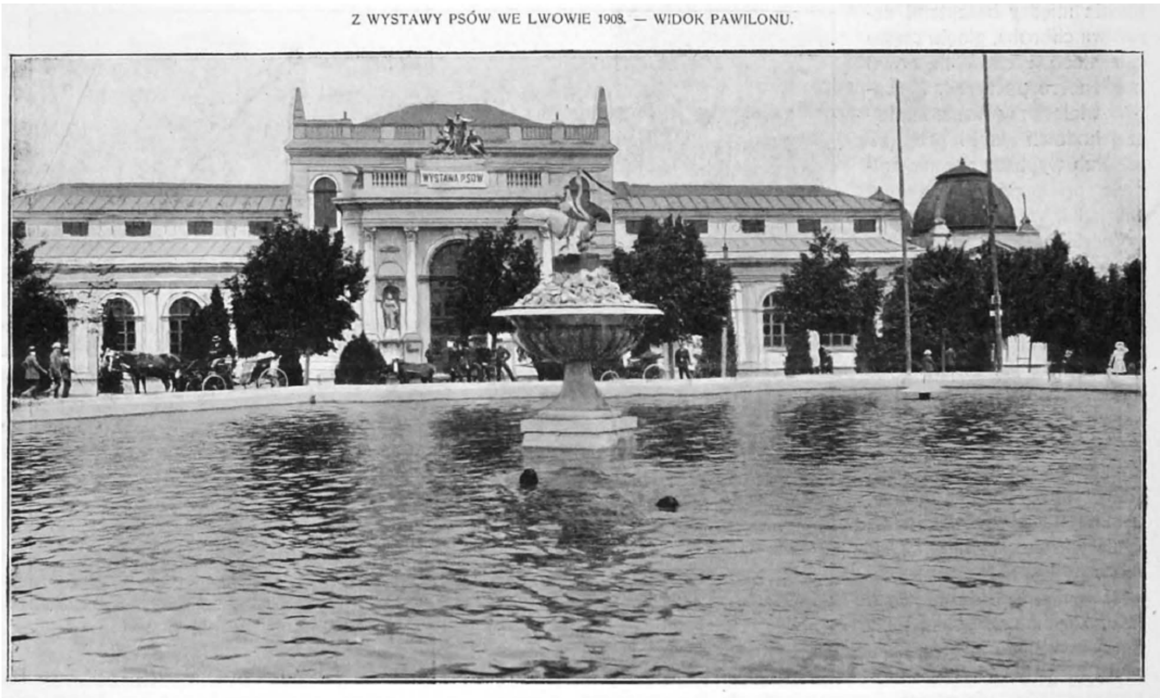

Фотографія з виставки собак у Львові (1908 р.): вид на Головний палац[651].

[650] Ogłoszenia // Łowiec – 1908. – № 14. – S.3.

(Додаток № 85)

Z WYSTAWY PSÓW WE LWOWIE 1908.

KOMITET I SĘDZIOWIE.

Фотографія з виставки собак у Львові (1908 р.): організаційний комітет та судді[652].

[651] Ogłoszenia // Łowiec – 1908. – № 14. – S.2.

[652] Ogłoszenia // Łowiec – 1908. – № 14. – S.2.

(Додаток № 86)

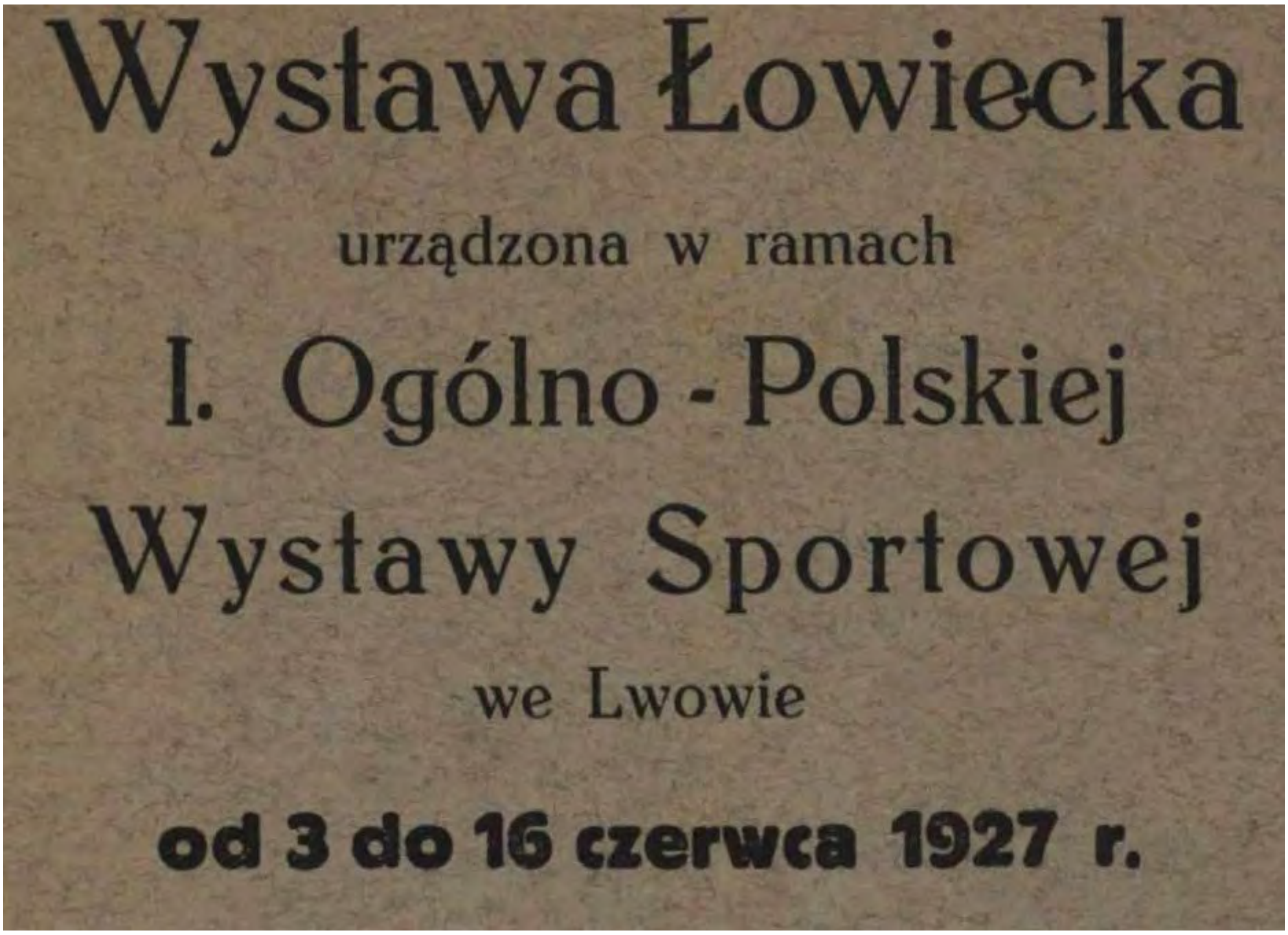

Wystawa Łowiecka

urządzona w ramach

I. Ogólno - Polskiej

Wystawy Sportowej

we Lwowie

od 3 do 16 czerwca 1927 r.

Каталог мисливської виставки загальнопольської спортивної виставки 3-16 червня 1927 року.

(Додаток № 87)

Бланк диплому, яким відзначали собаку на загальноспортивній виставці собак у Львові 3-16 червня 1927 року.

(Додаток № 89)

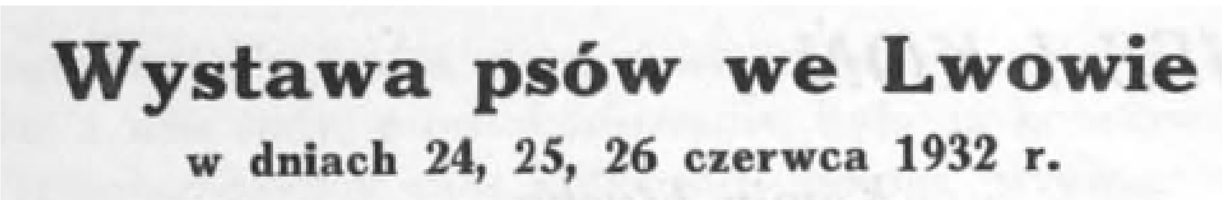
Wystawa psów we Lwowie
w dniach 24, 25, 26 czerwca 1932 r.

Оголошення про проведення виставки собак у Львові 24-26 червня 1932 року

(Додаток № 91)

KATALOG WYSTAWY
POLSKIEJ KSIĄŻKI KYNOLOGICZNEJ
ułożył i wstępem opatrzył
WITOŁD ZIEMBICKI
Lwów 1932

Katalog ten, wydany ozdobnie, na pięknym papierze, a obejmujący 35 stronic i szereg ilustracyj, będzie pożądanym nabytkiem nawet dla tych osób, które nie oglądały wystawy. Zawiera on bowiem przystępne, a pouczające zestawienie piśmiennictwa o psie od najdawniejszych czasów i stanowi niejako przewodnik orjentacyjny dla poszukujących w tym dziale czyto podręczników, czy dzieł naukowych, czy wreszcie beletrystyki, tak dla starszych, jak dla dzieci.

Cena obecnie zniżona: 60 groszy

Do nabycia
w Biurze M. T. Ł. i w księgarni Gubrynowicza we Lwowie

Оголошення про реалізацію «Каталогу польської кінологічної книги» [653]

(Додаток № 92)

„Dzień psa" we Lwowie

(Додаток № 93)

„Dzień Psa" Oddział Lwowski P. Z. H. P. R. urządza dn. 20-go września pokaz psów rasowych.

Opłata w kwocie 1 zł. 50 gr. dla członków Oddziału a dla niecżłonków w kwocie 3 zł. należy przesłać ze zgłoszeniem najdalej do dnia 30 sierpnia 1936 r. pod adresem: Oddział Lwowski P. Z. H. P. R. przy Małopolskiem Tow. Łowieckiem, Lwów, Ossolińskiego 11.

Оголошення Малопольського мисливського товариства про проведення 20 вересня 1936 року у Львові виставки собак «День собаки»[654].

[653] Ogłoszenia // Łowiec – 1931. – № 18. – S.12.

(Додаток № 94)

Ogólnokrajowa wystawa psów na „Targach Wschodnich" we Lwowie
12—13 września 1937 r.

Zgłoszenia i informacje: „Łowiec", Lwów, ul. Ossolińskich 11

Оголошення про проведення загальнокрайової виставки собак в рамках «Східних ярмарків» у Львові 12-13 вересня 1937 року[655].

(Додаток № 95)

Fot. K. Różanowski

Airedale teriery na ringu sędziowskim podczas pokazu psów we Lwowie w dn. 12. 9. br.

Фрагмент виставки собак у Львові 12 вересня 1937 року[656].

---

[654] Ogłoszenia // Mój pies. – 1937. – № 8. – S.15.
[655] Ogłoszenia // Mój pies. – 1937. – № 8. – S.3.

(Додаток № 96)

Fot. K. Różanowski

Szkockie teriery na ringu sędziowskim podczas pokazu psów we Lwowie w dniu 12 września br.

Фрагмент виставки собак у Львові 12 вересня 1937 року[657].

[656] Ogłoszenia // Mój pies. – 1937. – № 10. – S.13.
[657] Ogłoszenia // Mój pies. – 1937. – № 10. – S.13.

(Додаток № 97)

Grupa szkockich terrierów z hodowli „Victoria“ Stefana Wiktora. (Wystawa Lwów 1937).

Фотографія з виставки собак (Львів, 1937 р.)[658].

(Додаток № 98)

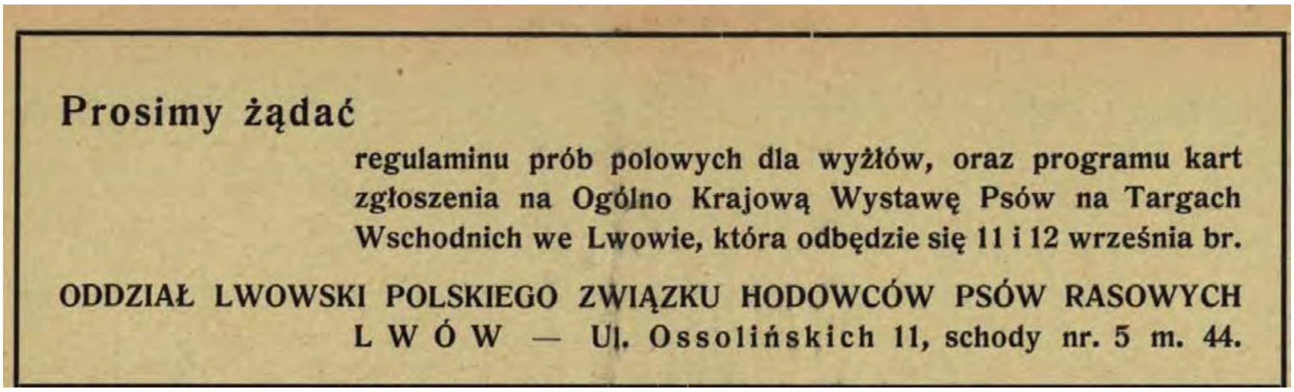

Prosimy żądać

regulaminu prób polowych dla wyżłów, oraz programu kart zgłoszenia na Ogólno Krajową Wystawę Psów na Targach Wschodnich we Lwowie, która odbędzie się 11 i 12 września br.

ODDZIAŁ LWOWSKI POLSKIEGO ZWIĄZKU HODOWCÓW PSÓW RASOWYCH
L W Ó W — Ul. Ossolińskich 11, schody nr. 5 m. 44.

Оголошення про проведення виставки собак, організованої Львівською філією Польської кінологічної спілки 11-12 вересня 1938 року. (Львів, вул. Оссолінських, 11)[659].

[658] Ogłoszenia // Łowiec – 1938. – № 5-6. – S.53.

(Додаток № 99)

PROGRAM

OGÓLNOKRAJOWEJ WYSTAWY PSÓW RASOWYCH NA TARGACH WSCHODNICH WE LWOWIE W DNIACH 11 i 12 WRZEŚNIA 1938 ROKU

Sobota, dnia 10 września

GODZ. 16—20. Przyjmowanie i karmienie psów zamiejscowych.

Niedziela, dnia 11 września

GODZ. 8—10. Przyjmowanie psów, badanie weterynaryjne, oznaczanie psów numerami i rozmieszczanie w boksach,

GODZ. 10—12. Osądzanie psów przez specjalnie zaangażowanych kwalifikowanych rzeczoznawców — popis tresury psów,

GODZ. 12—14. Karmienie psów — popis tresury psów,

GODZ. 14—15. Osądzanie psów (ciąg dalszy — w razie potrzeby),

GODZ. 15—17·30. Pokaz tresury psów służbowych,

GODZ. 17·30—18. Ogłoszenie wyników oceny psów,

GODZ. 18—20. Karmienie psów i wydawanie pozwoleń na wyprowadzenie psów na noc poza obręb wystawy.

Poniedziałek, dnia 12 września

GODZ. 8—10. Przyjmowanie psów wyprowadzonych na noc,

GODZ. 12—14. Karmienie psów,

GODZ. 14—18. Oglądanie psów w boksach oznaczonych wynikami oceny sędziowskiej,

GODZ. 16—18. Przetarg licytacyjny psów zgłoszonych do sprzedaży,

GODZ. 18—19. Wydawanie psów ewent. wysyłka psów do wagonowania,

GODZ. 19—21. Wspólna kolacja Członków P. Z. H. P. R., oraz Wystawców i Miłośników psów.

Програма загально крайової виставки породистих собак в рамках «Таргів східніх» (Львові 12-13 вересня 1938 року).

Субота 10 вересня (16-20 год.) Реєстрація собак

Неділя 11 вересня (8-10 год.) ветеринарний огляд, нумерація

(10-12 год.) конкурсні випробування щодо якості дресирування собак

(12-14 год.) конкурсні випробування щодо поводження собак під час їди

(14-15 год.) продовження конкурсу у разі потреби

---

[659] Ogłoszenia // Łowiec – 1938. – № 15-16.

(15-17^{30} год.) огляд службових собак

(17^{30}-18 год.) оголошення результатів конкурсу

(18-20 год.) годування собак на отримання дозволу на виведення собак з виставкового комплексу

Понеділок 12 вересня

(8-10 год.) реєстрація собак власники яких забирали на ночівлю

(12-14 год.) годування собак

(14-18 год.) утримання собак у боксах та проведення аукціону про продаж собак

(18-19 год.) видача собак власникам

(19-21 год.) спільна вечеря власників собак та любителів[660].

(Додаток № 100)

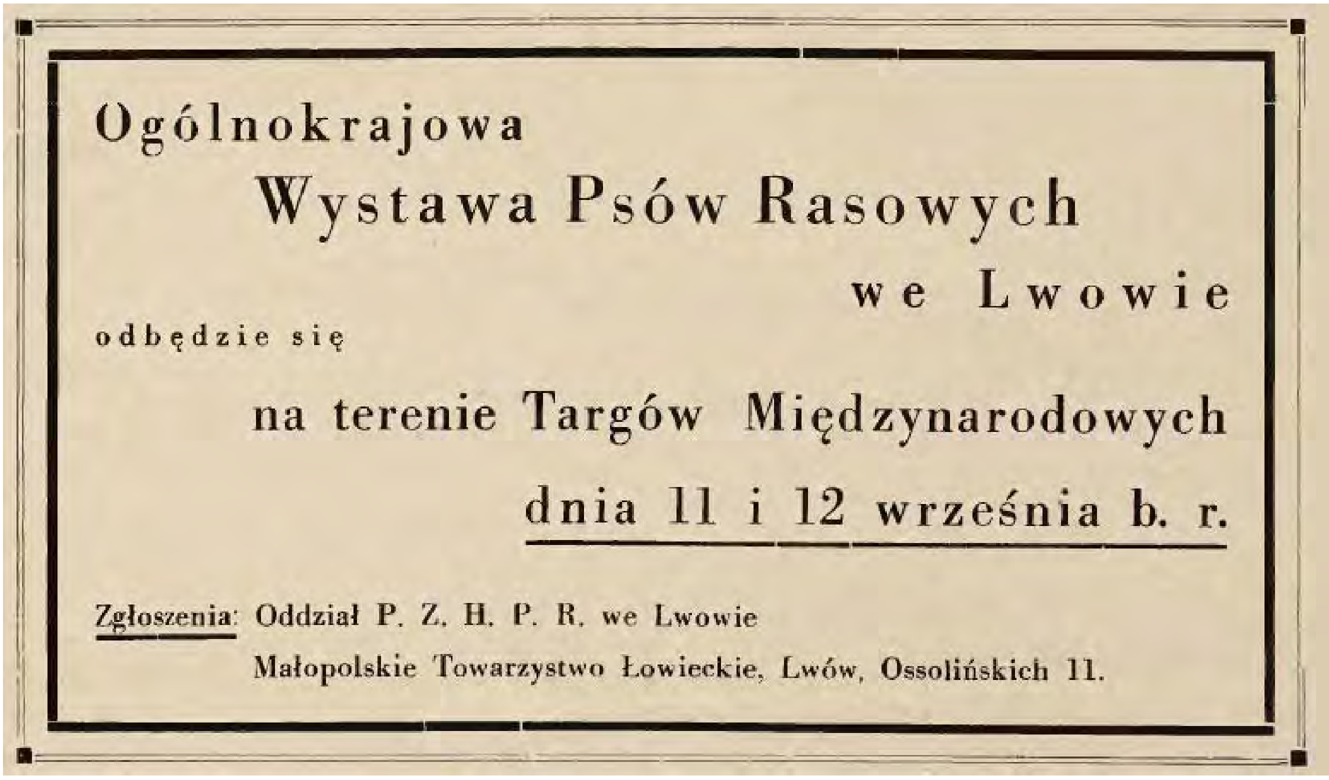

Оголошення про проведення загальнокрайової виставки собак на території Міжнародного ярмарку у Львові 12-13 вересня 1938 року. Організатор виставки – Малопольське мисливське товариство[661].

---

[660] Ogłoszenia // Łowiec – 1938. – № 17-18.

[661] Ogłoszenia // Mój pies. – 1938. – № 8. – S.18.

(Додаток № 101)

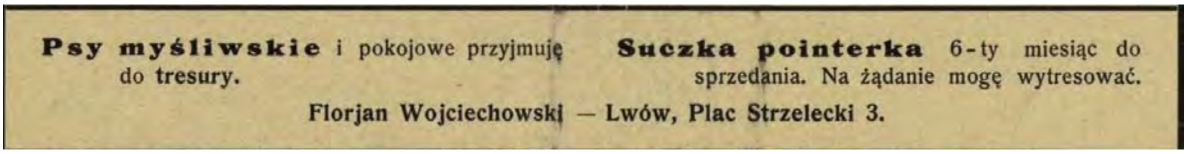

Psy myśliwskie i pokojowe przyjmuję do tresury.

Suczka pointerka 6-ty miesiąc do sprzedania. Na żądanie mogę wytresować.

Florjan Wojciechowski — Lwów, Plac Strzelecki 3.

Оголошення Флоріана Войцеховського про організацію дресирування мисливських собак (Львів, площа Стрілецька, 3)[662].

(Додаток № 102)

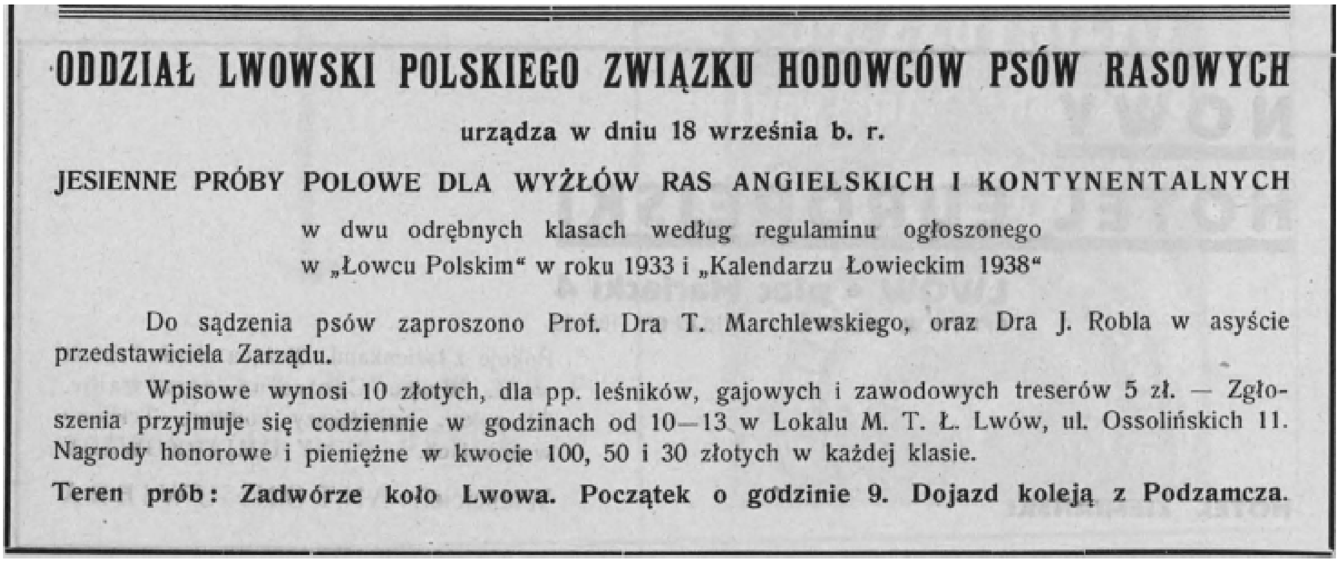

ODDZIAŁ LWOWSKI POLSKIEGO ZWIĄZKU HODOWCÓW PSÓW RASOWYCH

urządza w dniu 18 września b. r.

JESIENNE PRÓBY POLOWE DLA WYŻŁÓW RAS ANGIELSKICH I KONTYNENTALNYCH

w dwu odrębnych klasach według regulaminu ogłoszonego w „Łowcu Polskim“ w roku 1933 i „Kalendarzu Łowieckim 1938“

Do sądzenia psów zaproszono Prof. Dra T. Marchlewskiego, oraz Dra J. Robla w asyście przedstawiciela Zarządu.

Wpisowe wynosi 10 złotych, dla pp. leśników, gajowych i zawodowych treserów 5 zł. — Zgłoszenia przyjmuje się codziennie w godzinach od 10—13 w Lokalu M. T. Ł. Lwów, ul. Ossolińskich 11. Nagrody honorowe i pieniężne w kwocie 100, 50 i 30 złotych w każdej klasie.

Teren prób: Zadwórze koło Lwowa. Początek o godzinie 9. Dojazd koleją z Podzamcza.

Оголошення Львівського відділу «Польської спілки породистих собак» про організацію 18 вересня 1938 року змагання для англійських гончих. Змагання відбудуться о 9 годині на Підзамчу[663].

[662] Ogłoszenia // Łowiec – 1938. – № 15-16.

[663] Ogłoszenia // Łowiec – 1938. – № 17-18.

(Додаток № 103)

— 4 —

Bonifacy Stiller

we LWOWIE ulica Halicka l. 294,

ma zaszczyt polecić swój

największy skład

BRONI

osobiście zakupiony od najsławniejszych rusznikarzy angielskich, francuskich belgijskich, niemieckich i czeskich po następujących cenach.

Ferlachowki pojedynki	od	9	do	10	złr.
dtto. dubeltówki	„	15	„	16	„
Damas imitowany belgijski	„	18	„	25	„
Ruban prawdziwy (band damas)	„	30	„	35	„
Ruban d'arier (stahlband)	„	40	„	48	„
Laminett (rosen et stahlband)	„	40	„	60	„
dtto. Bernard (bufnagel)	„	65	„	220	„
System Lefaucheur	„	80	„	140	„

Rewolwery.

z najnowszym systemem, najsławniejszych fabrykantów E. Lefaucheus, Devisme, Adam, Sam, Cow Mariette i Flobert po 35, 45, 48, 50, 60 do 100 złr.; *pistolety tarczowe* w szkatulach po dtal, z wszelkim przyrządzeniem od 80 do 150 złr.; *pistolety salonowe* Flobert po 15, 25, 30 złr., nareszcie *krucice* edno, dwu, cztero i sześcio-rurkowe w rozmaitych cenach, oraz wszelkie potrzeby do polowania.

Wyż wymienioną broń sprzedaje pod największą gwarancją; w miejsce daje do wypróbowania, na prowincję zaś posyła na wymowę, gdyby się nie podobała, to natychmiast inną broń wysyła — przyjmuje także w zamian broz używaną. (1—24)*

Оголошення Боніфація Штіллера (Bonifacy Stiller) про реалізацію різних систем з найбільшого складу зброї (Львів, вул. Галицька, 294)[664].

664 Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. – 1863. – № 23.– S.4.

(Додаток № 104)

Оголошення про закриття магазину Боніфація Штіллера та повний розпродаж різних видів мисливської зброї за цінами нижчими від цін виробника.[665]

(Додаток № 105)

Оголошення про закриття магазину Боніфація Штіллера та повний розпродаж різних видів мисливської зброї за цінами нижчими від цін виробника[666].

[665] Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. – 1867. – № 25. – 30 stycznia. – S.4.

(Додаток № 106)

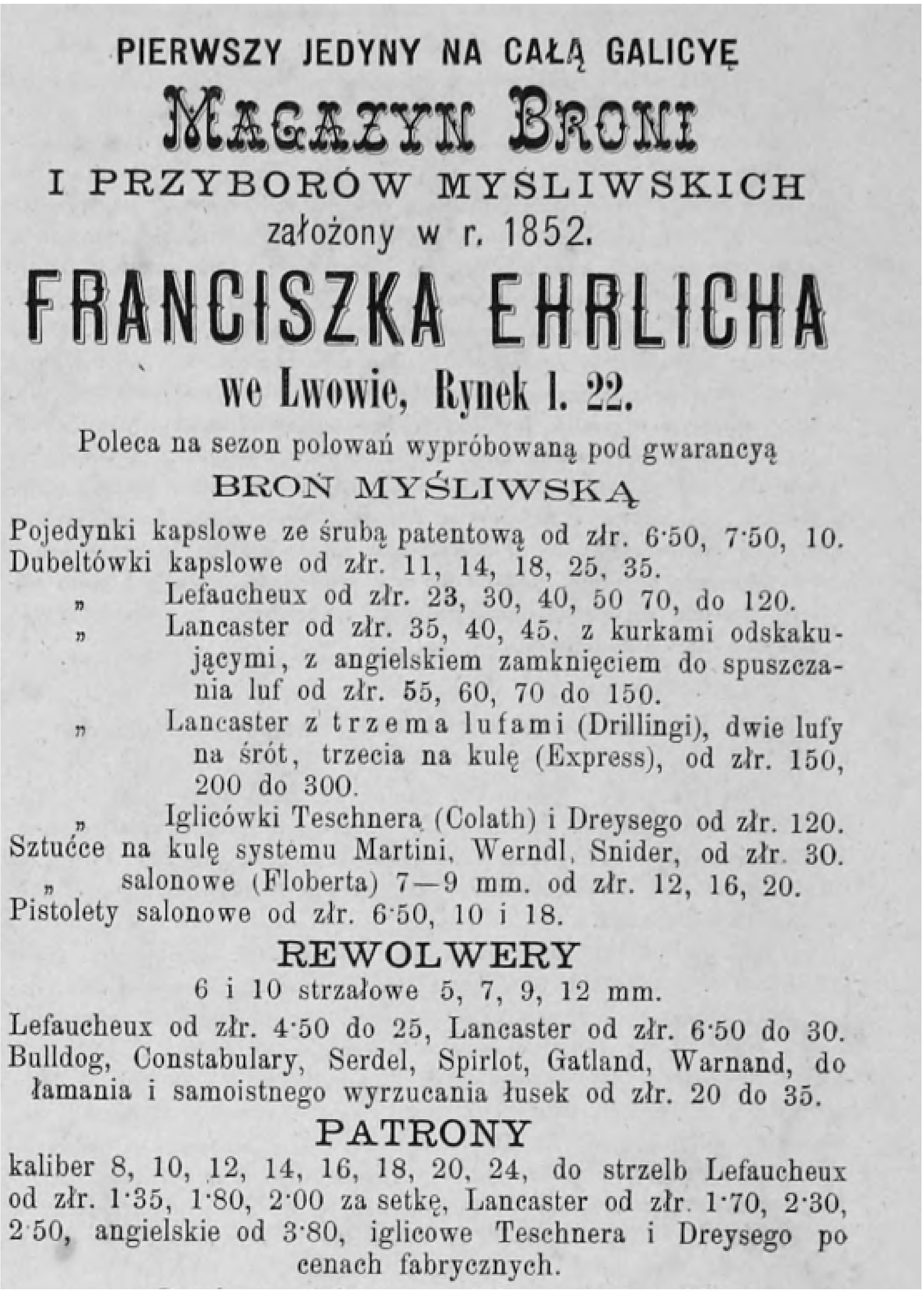

Реклама магазину мисливської зброї та мисливських знарядь Францішка Ерліха у місті Львові (пл. Ринок 22.). Магазин пропонує різну мисливську зброю, револьвери та патрони (1852 р.) [667].

[666] Ogłoszenia // Łowiec – 1878. – № 2. – S.32.

[667] Ogłoszenia // Łowiec – 1883. – № 6. – S.100.

(Додаток № 107)

(Medal zasługi na Wystawie Krajowej 1877.)

Rusznikarz

K. TABACZKOWSKI

we Lwowie

Ulica cłowa Nr. 2

Przyjmuje zamówienia na broń odtylcową

wszystkich dotychczasowych systemów, zwracając głównie uwagę na

system Teschnera z kurkami odskakującymi

Reparacye uskutecznia się jak najspieszniej.

Polecam przytem mojego wyrobu pistolety miniaturowe odtylcowe.

Майстер-зброяр К. Табачковський приймає замовлення на виготовлення та ремонт зброї за адресою: Львів, вул. Митна, 2. Роботи майстра відзначені на Крайовій виставці у 1877 році[668].

(Додаток № 108)

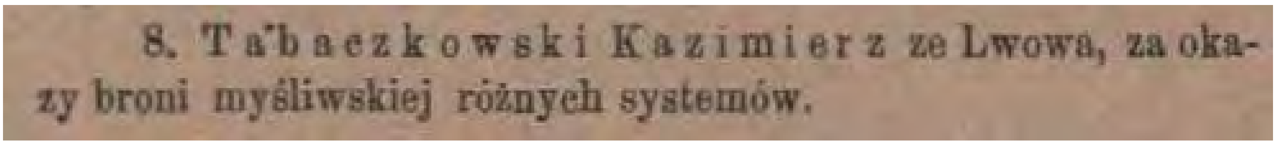
8. Tabaczkowski Kazimierz ze Lwowa, za okazy broni myśliwskiej różnych systemów.

[668] Ogłoszenia // Łowiec – 1879. – № 3. – S.48.

(Додаток № 109)

Оголошення зброярської фірми А. В. Мольнара про реалізацію всіх видів зброї та набоїв[669].

[669] Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 10. – S.160.

(Додаток № 110)

Реклама карабінів підприємства Мольнара у Львові[670].

(Додаток № 111)

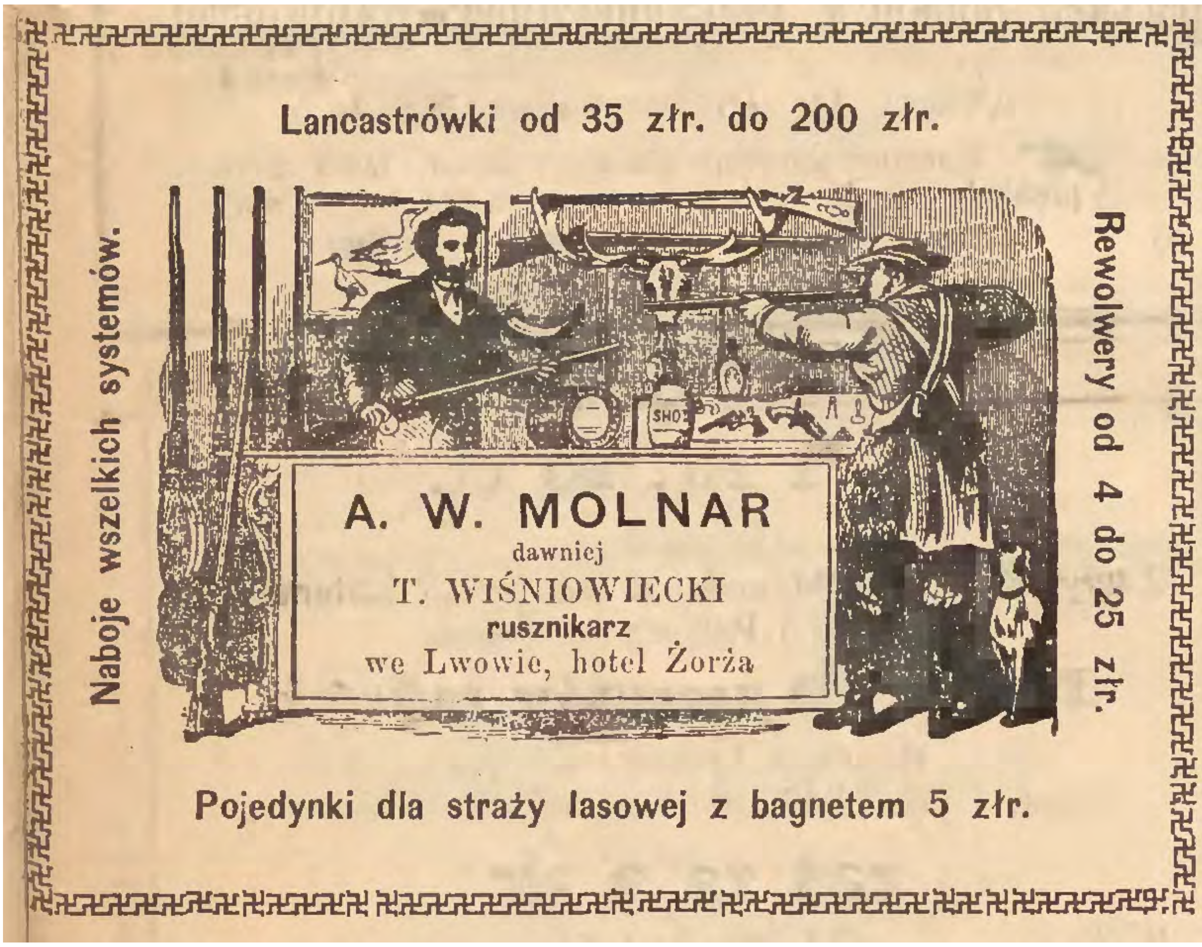

Реклама зброярської фірми А. В. Мольнара (Львів, готель «Жорж»)[671].

[670] Ogłoszenia // Łowiec – 1884. – № 1. – S.20.

(Додаток №112)

Оголошення фірми А. В. Мольнара (колишня – Вишновецького), що знаходиться у готелі «Жорж», про реалізацію зброї системи «Кольт» за ціною 70 золотих та 100 патронів – за 6 золотих[672].

(Додаток № 113)

Оголошення про продаж зброї з гарантією (Львів, вул. Крута, 1).[673]

[671] Ogłoszenia // Kurjer Lwowski – 1884. – № 20. – 20 stycznia. – S.7.

[672] Ogłoszenia // Łowiec – 1886. – № 7. – S.120.

[673] Ogłoszenia // Łowiec – 1890. – № 11. – S.176.

(Додаток № 114)

Donosimy, iż znany rusznikarz **T. Wiśniowiecki** sprowadził **strzelby** różnych systemów i sprzedaje je po cenach umiarkowanych.

Оголошення: відомий зброяр Т. Вишновецький завіз до Львова рушниці за помірними цінами[674].

(Додаток № 115)

Реклама зброярської фірми Юліана Сокольніцького (Львів, площа Галицька, 7)[675].

[674] Ogłoszenia // Łowiec – 1880. – № 9. – S.144.

(Додаток № 116)

Реклама зброярської фірми Юліана Сокольніцького (Львів, площа Галицька, 7)[676]

[675] Kalendarz myśliwski i rybacki na rok 1885. – Lwów: Gal. Tow. Łowieckie, 1885. – S. 304.

[676] Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1886. – : Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1886.

(Додаток № 117)

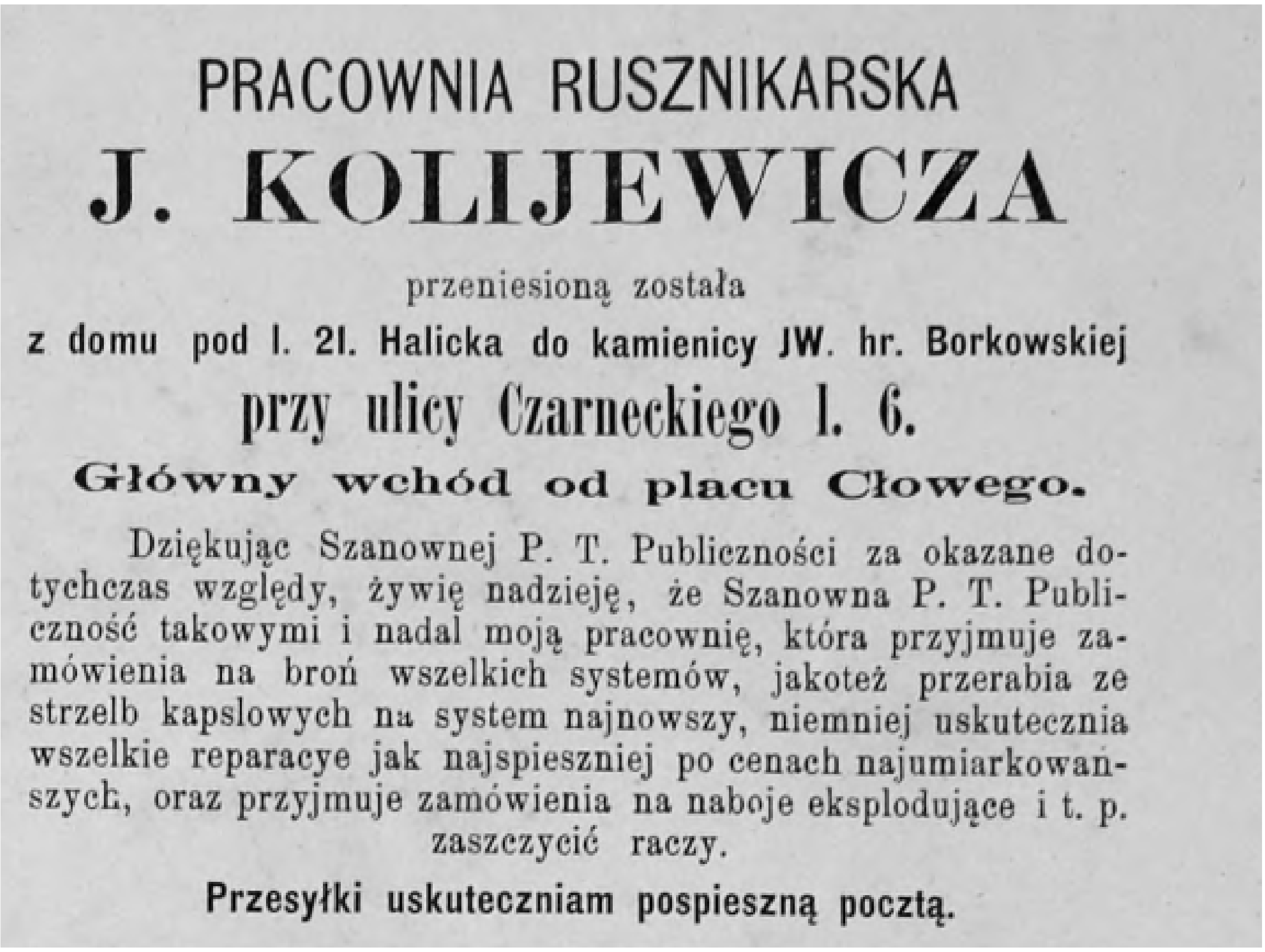

Оголошення про переїзд зброярської майстерні Я. Колієвича з будинку 21 по вул. Галицькій до кам’яниці № 6 по вулиці Чарнецького (головний вхід – з Митної площі, місто Львів)[677,678].

---

677 Ogłoszenia // Łowiec – 1884. – № 5. – S.84.

678 Ogłoszenia // Łowiec – 1883. – № 7. – S.116.

(Додаток № 118)

Реклама зброярської фірми Я. Колієвича (судового експерта). (Львів, Митна площа[679]).

[679] Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1883. – № 151.– S.10.

(Додаток № 119)

Реклама зброярської фірми Я. Колієвича (Львів, Митна площа) [680].

[680] Kalendarz myśliwski i rybacki na rok 1885. – Lwów: Gal. Tow. Łowieckie, 1885. – S. 303.

(Додаток № 120)

Реклама зброярської фірми Я. Колієвича (Львів, Митна площа, 2)[681].

(Додаток № 121)

Оголошення про реалізацію мисливської собаки породи «сеттер». Пропозиції щодо купівлі можна було подати до зброярської майстерні Яна Колієвича у Львові, вул. Словацького, 8[682].

---

[681] Ogłoszenia // Kurjer Lwowski – 1885. – № 3. – 3 stycznia. – S.8.

[682] Ogłoszenia// Łowiec – 1896. – № 5. – S.80.

(Додаток № 122)
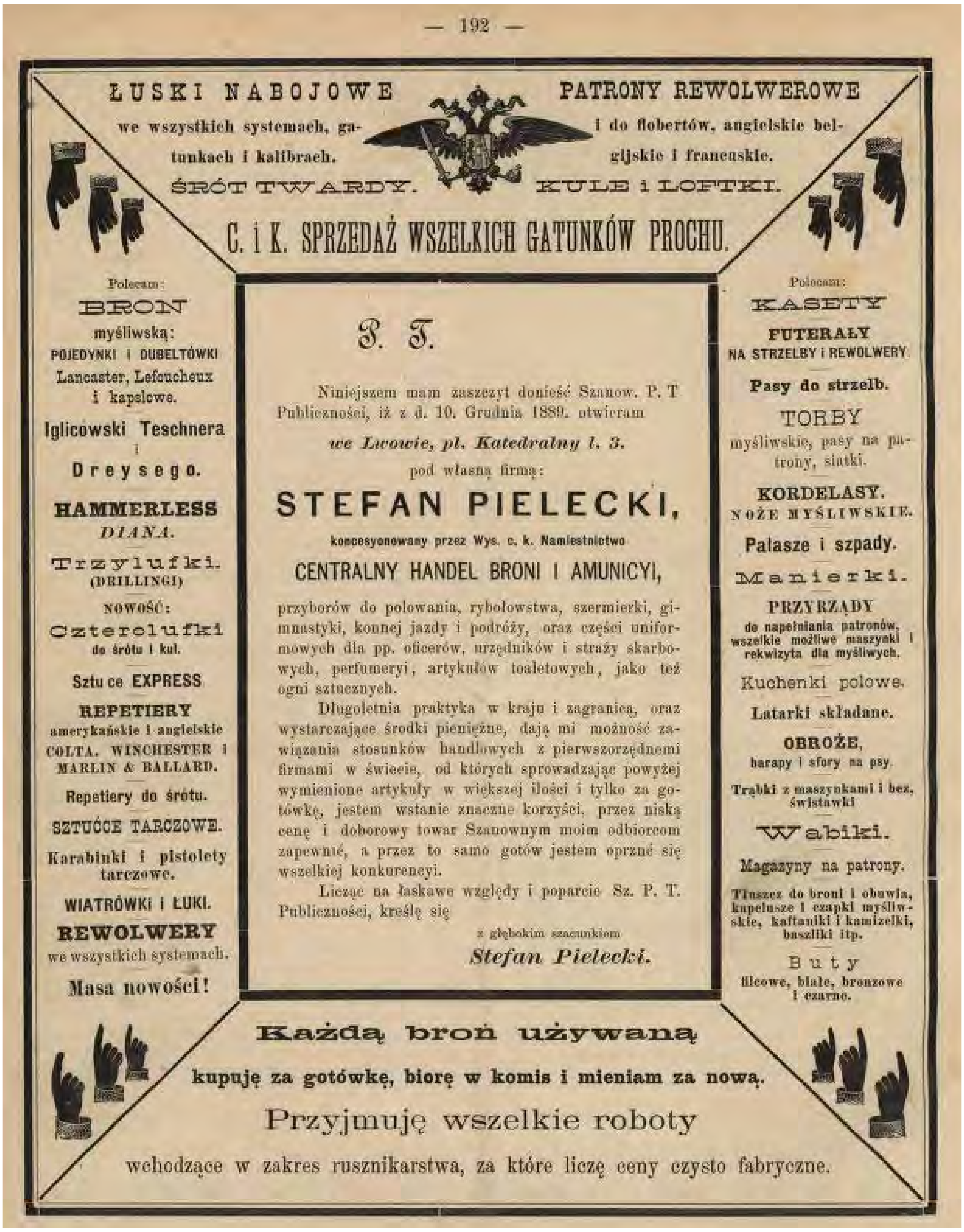
— 192 —

ŁUSKI NABOJOWE
we wszystkich systemach, gatunkach i kalibrach.
ŚRÓT TWARDY.

PATRONY REWOLWEROWE
i do flobertów, angielskie belgijskie i francuskie.
KULE i LOFTKI.

C. i K. SPRZEDAŻ WSZELKICH GATUNKÓW PROCHU.

Polecam:
BROŃ
myśliwską:
POJEDYNKI I DUBELTÓWKI
Lancaster, Lefoucheux
i kapslowe.
Iglicowski Teschnera
i
Dreysego.
HAMMERLESS
DIANA.
Trzylufki.
(DRILLINGI)
NOWOŚĆ:
Czterolufki
do śrótu i kul.
Sztu ce EXPRESS
REPETIERY
amerykańskie i angielskie
COLTA. WINCHESTER i
MARLIN & BALLARD.
Repetiery do śrótu.
SZTUĆCE TARCZOWE.
Karabinki i pistolety
tarczowe.
WIATRÓWKI I ŁUKI.
REWOLWERY
we wszystkich systemach.
Masa nowości!

P. T.

Niniejszem mam zaszczyt donieść Szanow. P. T Publiczności, iż z d. 10. Grudnia 1889. otwieram

we Lwowie, pl. Katedralny l. 3.

pod własną firmą:

STEFAN PIELECKI,

koncesyonowany przez Wys. c. k. Namiestnictwo

CENTRALNY HANDEL BRONI I AMUNICYI,

przyborów do polowania, rybołowstwa, szermierki, gimnastyki, konnej jazdy i podróży, oraz części uniformowych dla pp. oficerów, urzędników i straży skarbowych, perfumeryi, artykułów toaletowych, jako też ogni sztucznych.

Długoletnia praktyka w kraju i zagranicą, oraz wystarczające środki pieniężne, dają mi możność zawiązania stosunków handlowych z pierwszorzędnemi firmami w świecie, od których sprowadzając powyżej wymienione artykuły w większej ilości i tylko za gotówkę, jestem wstanie znaczne korzyści, przez niską cenę i doborowy towar Szanownym moim odbiorcom zapewnić, a przez to samo gotów jestem oprzeć się wszelkiej konkurencyi.

Licząc na łaskawe względy i poparcie Sz. P. T. Publiczności, kreślę się

z głębokim szacunkiem

Stefan Pielecki.

Polecam:
KASETY
FUTERAŁY
NA STRZELBY i REWOLWERY.
Pasy do strzelb.
TORBY
myśliwskie, pasy na patrony, siatki.
KORDELASY.
NOŻE MYŚLIWSKIE.
Palasze i szpady.
Manierki.
PRZYRZĄDY
do napełniania patronów, wszelkie możliwe maszynki i rekwizyta dla myśliwych.
Kuchenki polowe.
Latarki składane.
OBROŻE,
harapy i sfory na psy.
Trąbki z maszynkami i bez, świstawki
Wabiki.
Magazyny na patrony.
Tłuszcz do broni i obuwia, kapelusze i czapki myśliwskie, kaftaniki i kamizelki, baszliki itp.
Buty
licowe, białe, bronzowe i czarne.

Każdą broń używaną
kupuję za gotówkę, biorę w komis i mieniam za nową.
Przyjmuję wszelkie roboty
wchodzące w zakres rusznikarstwa, za które liczę ceny czysto fabryczne.

Оголошення про відкриття 10 грудня 1899 року фірми Стефана Пєлецького «Stefan Pielecki», за адресою: Львів, площа Катедральна, 3. Магазин реалізує зброю всіх систем, а також мисливські ножі, паски до рушниць, набої, манки, а також спеціалізований одяг. Також магазин буде брати на реалізацію вживану зброю та проводити її ремонт[683].

[683] Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 12. – S.192.

(Додаток № 123)

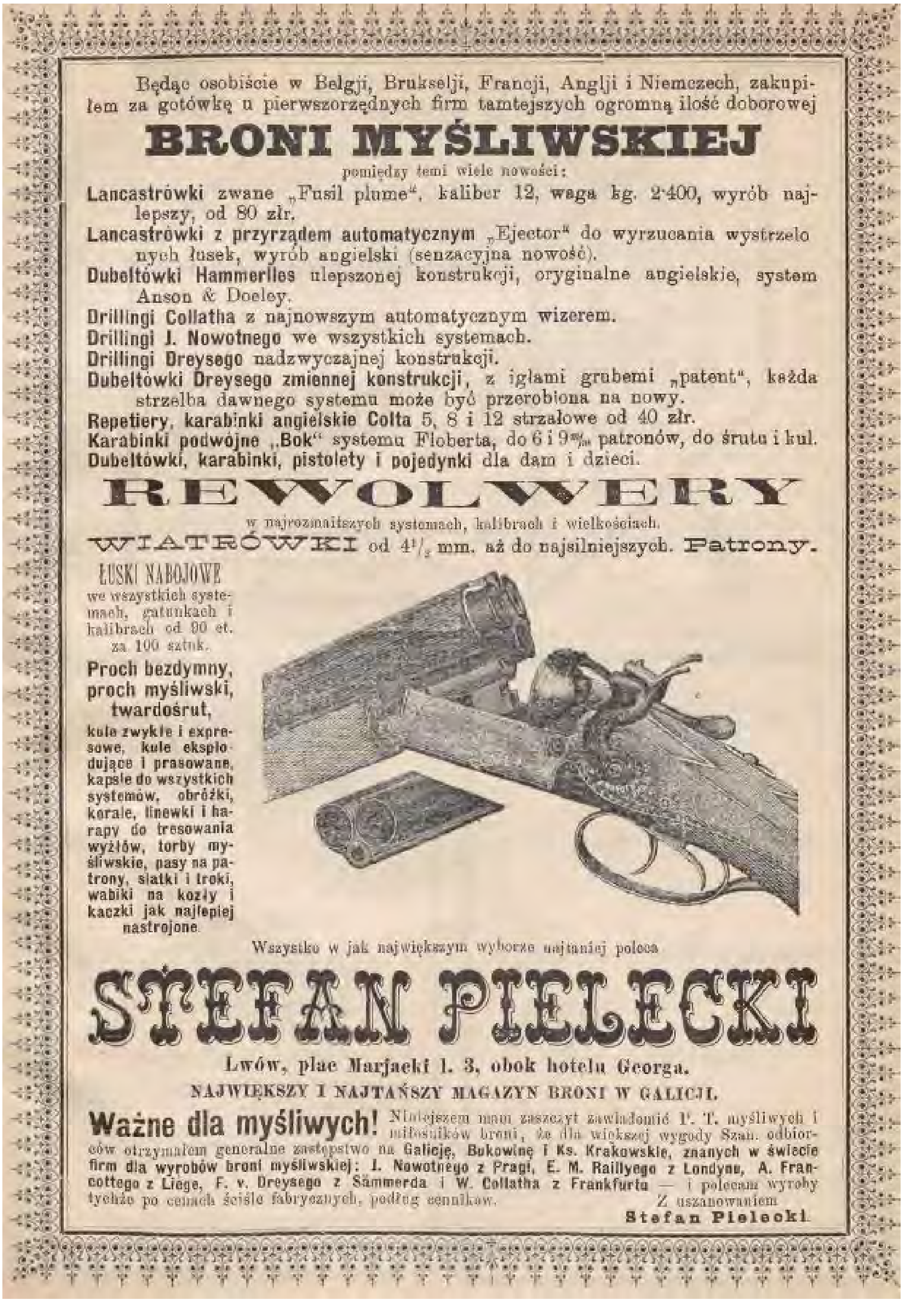

Реклама зброярської фірми Стефана Пєлецького[684].

---

[684] Ogłoszenia // Haliczanin, kalendarz powszechny zastosowany do potzreb wszystkich mieszkancow Galicji i ilustrowany rok pański 1891. – Lwów: 1891.

(Додаток № 124)

Реклама фірми Стефана Пєлецького – генерального дилера мисливської зброї фірми Новотного з Праги, у Галичині та Росії. Зброя продається за найнижчими цінами[685].

[685] Ogłoszenia // Łowiec – 1890. – № 1. – S.16.

(Додаток № 125)

Реклама фірми С. Пєлєцького, що спеціалізувалась на виготовленні чучел диких тварин, мисливських трофеїв, продажі та закупівлі зброї, мисливських меблів. Фірма знаходилась за адресою: м. Львів, Мар'яцька площа (біля готелю «Жорж»)[686].

[686] Ogłoszenia // Łowiec – 1904. – № 3. – S.35.

(Додаток № 126)

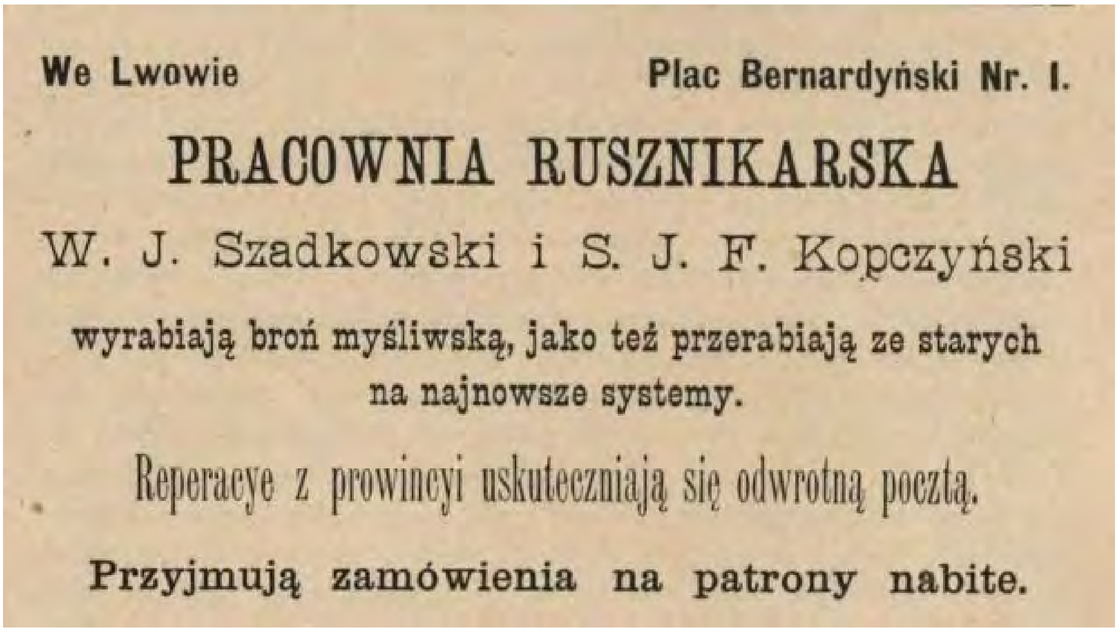

Майстерня зброї В. Я. Шадковського і Я. Ф. Копчинського («W. J. Szadkowski i J. F. Kopczynski») виготовляє, модернізує та ремонтує зброю за адресою: м. Львів, площа Бернардинська, 1[687].

(Додаток № 127)

Оголошенння майстерні зброї В. Шадковського та С. Купчинського про реалізацію зброї різних систем за адресою: м. Львів, площа Бернардинська, 1[688].

[687] Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 11. – S.176.

(Додаток № 128)

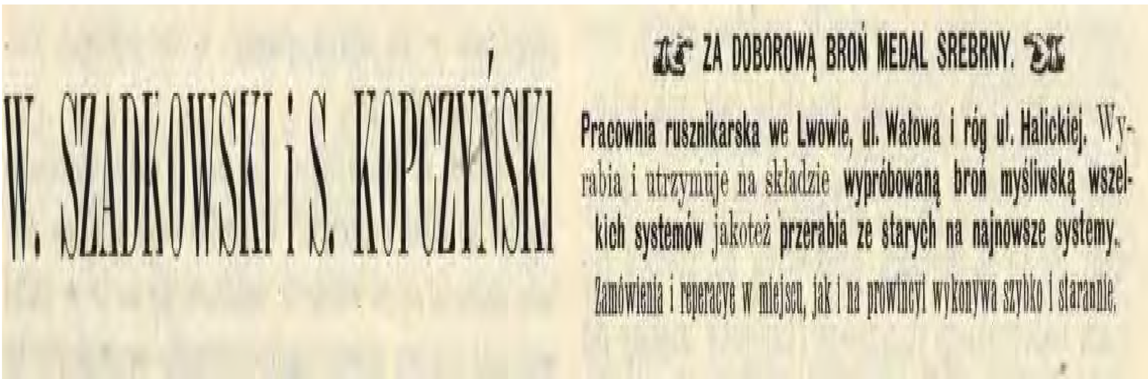

Оголошення зброярської фірми В. Шадковського та С. Копчинського (м. Львів, на розі вул. Валової та Галицької) [689].

(Додаток № 129)

Оголошення зброярської фірми В. Шадковського та С. Копчинського (м. Львів, площа Бернадинська, 3)[690].

---

688 Ogłoszenia // Łowiec – 1895. – № 11. – S.176.

689 Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 20. – S.284.

690 Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 11. – S.132.

(Додаток № 130)

Оголошення зброярської фірми В. Шадковського та С. Копчинського про реалізацію зброї різних систем. Купити зброю можна у Львові, вул. Батори, 20 та у готелі «Саський».[691]

(Додаток № 131)

Оголошення Болеслава Янковського про продаж зброї мисливцям та для власної оборони (Львів, вул. Чарнецького, 2)[692].

[691] Ogłoszenia // Łowiec – 1902. – № 1. – S.12.

[692] Ogłoszenia // Gazeta sportowa – 1901. – № 10. – S.87.

(Додаток № 132)

Реклама зброярської фірми Болеслава Янковського у Львові (вул. Чарнецького, 2) про послуги з ремонту зброї та закупівлі старої зброї[693].

(Додаток № 133)

Реклама зброярської фірми Болеслава Янковського, що спеціалізується на продажі зброї, набоїв різних систем на марок (м.Львів, вул. Чарнецького, 2)[694].

693 Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 19. – S.260.

(Додаток № 134)

Оголошення зброяра Янковського щодо поступлення нового комісійного товару (Львів, вул. Чарнецького, 2)[695].

(Додаток № 135)

Оголошення про реалізацію у магазині Е. Махайського новинок мисливської зброї. Магазин знаходився у Львові на роздоріжжі вулиць Ягеллонської та 3-го травня[696].

[694] Ogłoszenia // Łowiec – 1905. – № 24. – S.292.

[695] Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1910. – № 24.– S.14.

[696] Ogłoszenia // Łowiec – 1900. – № 3. – S.48.

(Додаток № 136)

Оголошення зброяра А. Соболти про реалізацію мисливської зброї (Львів, Стрілецька площа, 1)[697].

(Додаток № 137)

Реклама зброярні Ф. Гондека про продаж мисливської зброї (Львів, вул. Бурлярда, 2)[698].

[697] Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. – 1903. – № 46.– S.4.

[698] Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 11. – S.13.

(Додаток № 138)

Оголошення зброярської майстерні та магазину Францішка Гондека «Franciszek Gądek» (Львів, вул. Баторія, 30) про ремонт та продаж різних видів мисливської зброї[699].

(Додаток № 139)

Оголошення фірми «Доротеум» («Doroteum»), що спеціалізувалась на ремонті зброї (м. Львів, вул. Шайнохи)[700].

699 Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 7. – S.16.

700 Ogłoszenia // Łowiec – 1904. – № 5. – S.60.

(Додаток № 140)

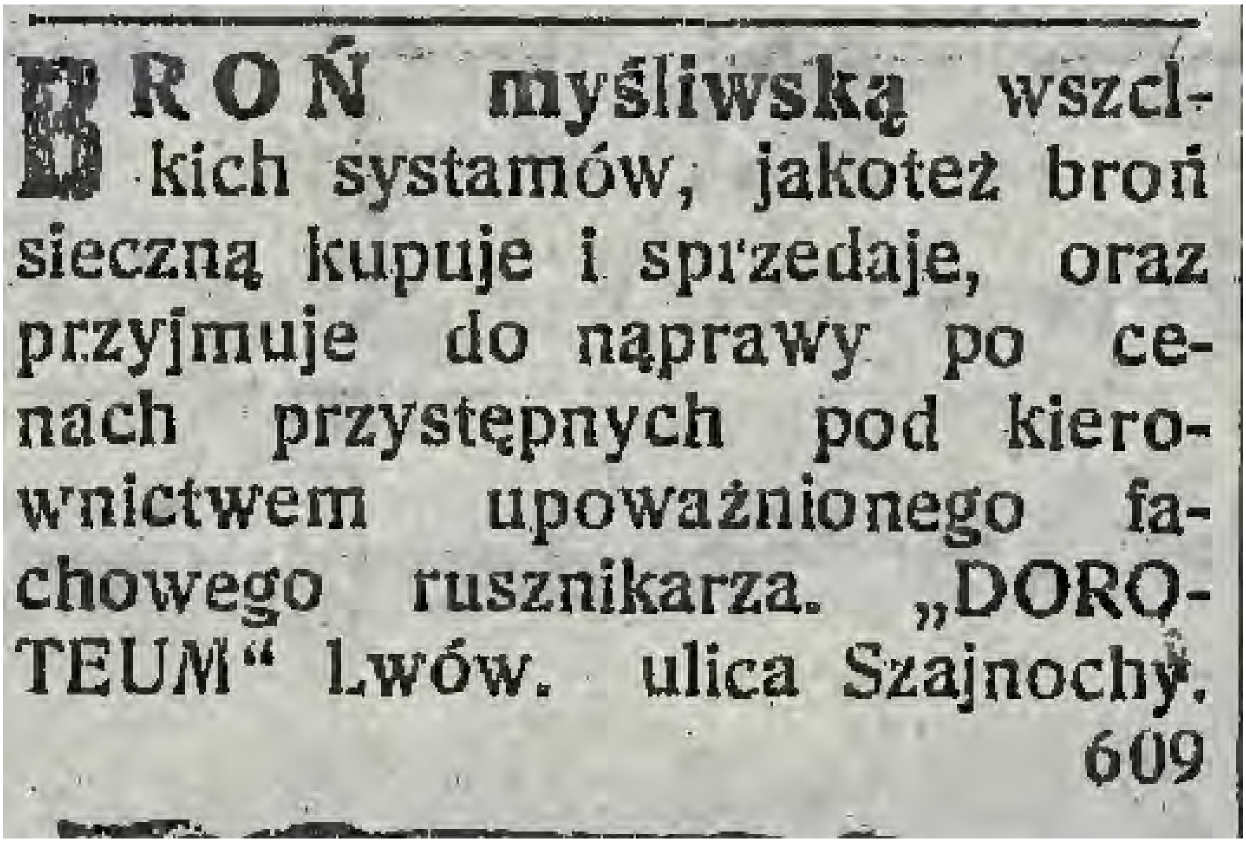
BROŃ myśliwską wszel-
kich systamów, jakoteż broń
sieczną kupuje i sprzedaje, oraz
przyjmuje do naprawy po ce-
nach przystępnych pod kiero-
wnictwem upoważnionego fa-
chowego rusznikarza. „DORO-
TEUM“ Lwów. ulica Szajnochy.
609

Оголошення фірми «Доротеум» про продаж мисливської зброї (Львів, вул. Шайнохи)[701].

[701] Ogłoszenia // Słowo Polskie– 1908. – № 16. – 10 Stycznia. – S.11.

(Додаток № 141)

Оголошення зброярської фірми Станіслава Копчинського щодо ремонту зброї різних систем[702].

(Додаток № 142)

Оголошення фірми Станіслава Копчинського про реалізацію мисливської зброї різних систем у магазині за адресою: Львові вул. Бернардинська, 3[703].

[702] Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 7. – S.8.

(Додаток № 143)

Магазин зброї Ю. Бєньковського пропонує різні види зброї та мисливського спорядження (м. Львів, вул. Академічна, 3)[704].

(Додаток № 144)

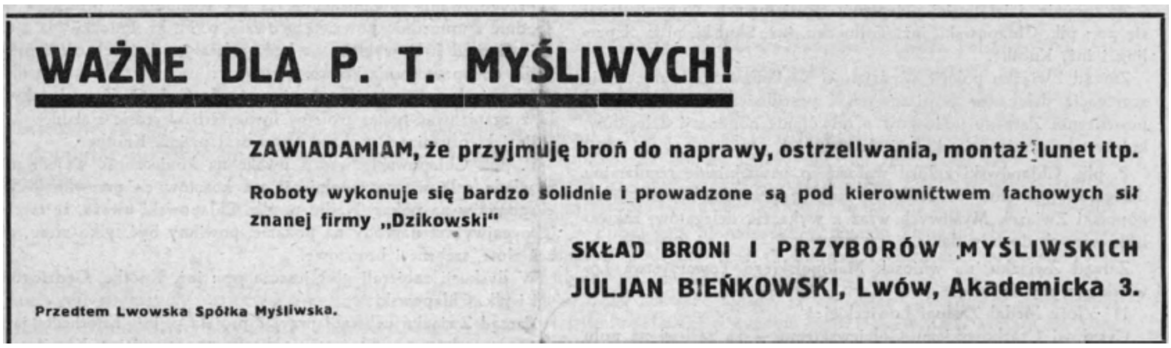

Оголошення Юліана Бєньковського щодо реалізації у магазині мисливської зброї по вул. Академічній, 3 у Львові[705].

(Додаток № 145)

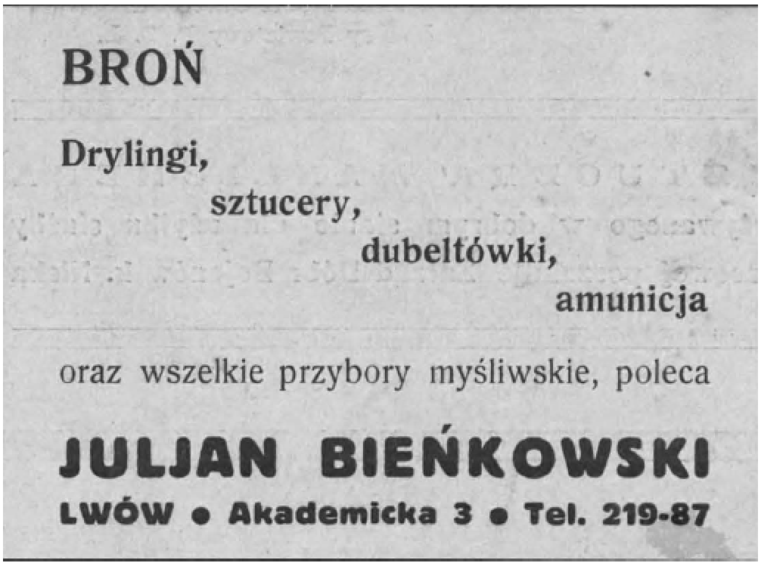

Реклама магазину зброї Юліана Бєньковського (Львів, вул. Академічна, 3)[706].

---

703 Ogłoszenia // Łowiec – 1923. – № 1. S.16.

704 Ogłoszenia // Łowiec – 1933. – № 23. – S.276.

705 Ogłoszenia // Łowiec. – 1934. – № 2-3. – S.28.

706 Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 3-4. – S.25.

(Додаток № 146)

Реклама зброярського масла «Роскаль» від Людвика Гошовського (Львів, вул. Академічна, 3)[707].

(Додаток № 147)

Реклама магазину Е. Дмитраха про продажу зброї (Львів, вул. Легіонів, 3)[708].

(Додаток № 148)

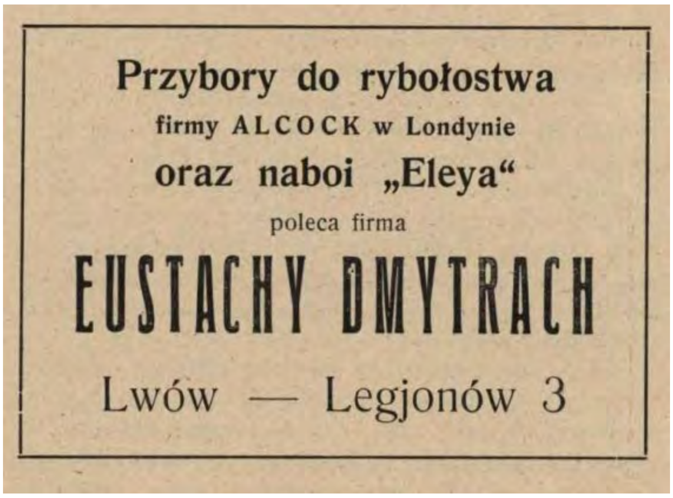

Реклама магазину Е. Дмитраха про продажу набоїв фірми «Елея»[709].

---

[707] Ogłoszenia // Łowiec – 1930. – № 5. – S.80.

[708] Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 7-8. – S.25.

(Додаток № 149)

Реклама зброярського масла «Роскаль» від Людвика Гошовського (Львів, вул. Академічна, 3)[710].

(Додаток № 150)

Магазин зброї та набої у Львівської філії Варшавської спілки мисливців (Львів, площа Мар'яцька, 4)[711].

---

709 Ogłoszenia // Łowiec. – 1924. - № 5. – S.74.

710 Ogłoszenia // Łowiec – 1930. – № 5. – S.80.

711 Warszawska spółka myśliwska. Fabryka amunicji i śrutu: Katalog. – W-wa: WFA, 1935.

(Додаток № 151)

Реклама Львівського відділення Варшавської мисливської спілки (Львів, площа Мар'яцька, 4)[712].

(Додаток № 152)

Реклама зброї Львівської філії Варшавської мисливської спілки. (Львів, Мар'яцька площа, 4)[713].

---

[712] Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 1. – S.1.

[713] Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 9-10. – S.24.

(Додаток № 153)

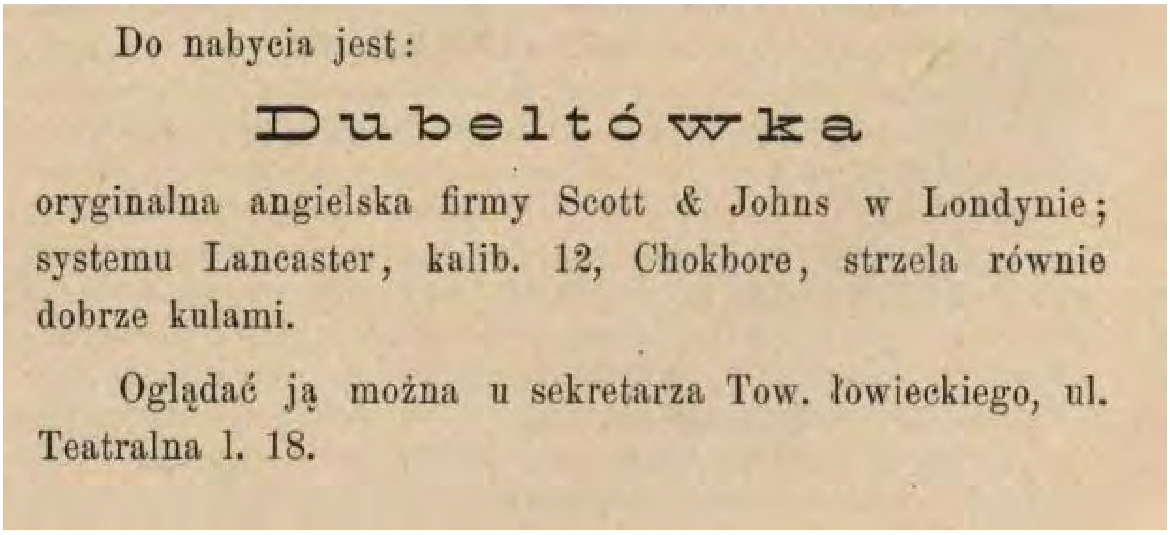
Do nabycia jest:

Dubeltówka

oryginalna angielska firmy Scott & Johns w Londynie; systemu Lancaster, kalib. 12, Chokbore, strzela równie dobrze kulami.

Oglądać ją można u sekretarza Tow. łowieckiego, ul. Teatralna l. 18.

Оголошення про продаж рушниці англійської фірми «Scott & Johns». Оглянути та купити зброю можна в офісі Галицького мисливського товариства по вул. Театральній, 18[714].

(Додаток № 154)

Broń myśliwska na sprzedaż!

1. Dubeltówka angielska firmy W. A. Monk, Chester, jedna lufka choke-bore

2. Dubeltówka kniejówka (Büchsflinte).

O cenę i bliższe warunki sprzedaży zgłaszać się należy pod adresem: W. Zontak, Lwów, ulica Teatralna nr. 18.

Оголошення про продаж мисливської зброї англійської фірми В. А. Монка[715]

[714] Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 11. – S.176.

[715] Ogłoszenia // Łowiec – 1890. – № 10. – S.160.

(Додаток № 155)

Оголошення про торгівлю зброєю в офісі Малопольського мисливського товариства (Львів, вул. Міцкевича, 6)[716].

(Додаток № 156)

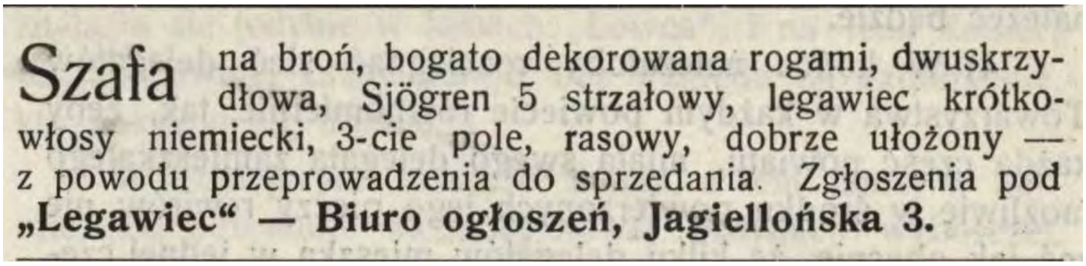

Оголошення про реалізацію мисливського сейфу на 5 рушниць та собаки лягавої породи[717].

[716] Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 10. – S.13.

[717] Ogłoszenia // Łowiec – 1914. – № 7. – S.84.

(Додаток № 157)

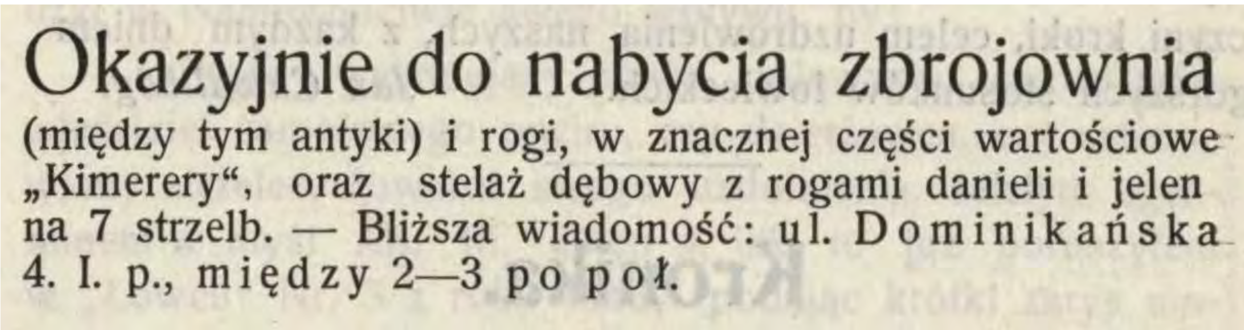
Okazyjnie do nabycia zbrojownia (między tym antyki) i rogi, w znacznej części wartościowe „Kimerery“, oraz stelaż dębowy z rogami danieli i jelen na 7 strzelb. — Bliższa wiadomość: ul. Dominikańska 4. I. p., między 2—3 po poł.

Оголошення про розпродаж колекції зброї та мисливських трофеїв. (Львів, вул. Домініканська, 4)[718].

(Додаток № 158)

SPRZEDAŻ OKAZYJNA

FIRMA

EUSTACHY DMYTRACH LWÓW, LEGJONÓW 3

SPRZEDAJE

BROŃ PO Ś. P. HENRYKU PREKU

Dryling Heym kurkowy kal. 12 × 12 × 22 Savage
Dubeltowy Stuciec Peterlongo kal. 11,2 × 70 R
Dubeltowy Stuciec Sauer kal. 9,3 × 74 R.
Dubeltowy Stuciec Heym syst. Holland kal. 22 Savage (5,6 × 52 R)
Mauzer repetyer kal. 12 × 70
Rumuński Stuciec repetyer 6,5 × 53
Schönauer kal. 9,5
Dubeltówka kurkowa Kaletzky kal. 16
2 Standhauery
6 futerałów
5 futeralików na naboje kulowe
Naboje do powyższych broni.

Реклама розпродажі зброї, що залишалась після смерті мисливця Генрика Прека[719].

[718] Ogłoszenia // Łowiec – 1914. – № 7. – S.84.

[719] Ogłoszenia // Łowiec. – 1936. – № 5. – S.81.

(Додаток № 159)

Оголошення Львівської фірми «E. & J. Stromenger» щодо продажу пасків до вогнепальної зброї, що відзначаються найкращою якістю та виготовлені відповідно до патенту (Е. Х. Суліковського) «E.H. Sulikowskiego». Вартість паска становила 3 золоті[720].

[720] Ogłoszenia // Łowiec – 1894. – № 2. – S.32.

(Додаток № 160)

Оголошення гравера Євгена Мар'яна Унгера про проведення різьбярських та гравірувальних робіт на зброї (Львів, вул. Академіцька, 8)[721].

[721] Ogłoszenia // Łowiec – 1912. – № 3. – S.36.

(Додаток № 161)

Реклама магазину з реалізації зброї, який купила Малопольська мисливська спілка з обмеженою відповідальністю спільно з Малопольським мисливським товариством [722].

(Додаток № 162)

Реклама Львівського заводу з виготовлення зброї «Арма» (1922 р.)[723].

[722] Ogłoszenia // Łowiec – 1925. – № 10. – S.145.

[723] ARMA// Łowiec – 1922. – № 10. – S.11

(Додаток № 163)

Оголошення Львівської мисливської спілки (Львів, вул. Лінди, 9) про реалізацію зброї , набоїв, капканів[724].

(Додаток № 163)

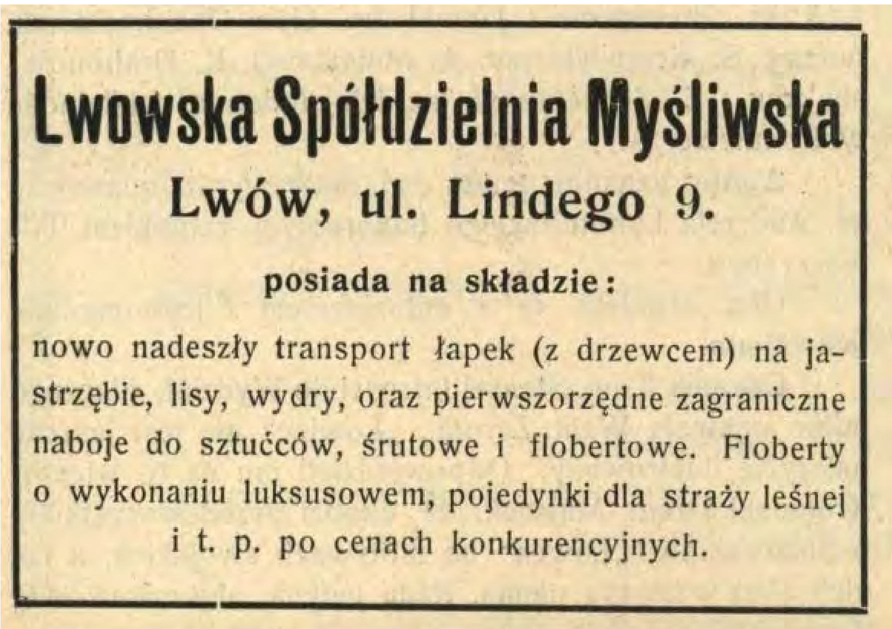

Оголошення Львівської мисливської спілки (Львів, вул. Лінди, 9) про реалізацію капканів на яструбів, лисиць, видр, а також набоїв та мисливської зброї[725].

[724] Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 9. –S.130.

[725] Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 11. – S.189.

(Додаток № 164)

Реклама Львівського заводу з виготовлення зброї «Арма». Повідомлялось про відкриття фірмових магазинів у Львові на площі Бема і в центрі міста на вулиці Лінди, 9[726].

(Додаток № 165)

Найдешевша зброя – одностволка 16-го калібру з довжиною стволу 70 см, яку виготовляли на Львівському заводі «Арма», коштувала 65 злотих. Виробник давав гарантію на результативний постріл з відстані 70 кроків[727].

---

726 Ogłoszenia // Łowiec – 1923. – № 1. – S.1.

727 Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska”: katalog. – S.19.

(Додаток № 166)

CENNIK BRONI
i PRZYBORÓW
MYŚLIWSKICH

FIRMY

LWOWSKA SPÓŁDZIELNIA MYŚLIWSKA
SP. Z OGR. ODP.

Lwowska Spółka myśliwska
Spółka z ogr. odp.
we Lwowie, ul. Akademicka 3.

KSIĘGOZBIÓR PRYWATNY
ŁOWIECTWO
LESZEK SZEWCZYK

WE LWOWIE
ULICA LINDEGO L. 9 — TELEFON Nr. 10-74

Титульна сторінка каталогу зброї і мисливських знарядь, які виготовляли у Львівській мисливській спілці (м. Львів, вул. Лінди, 9)[728].

(Додаток № 167)

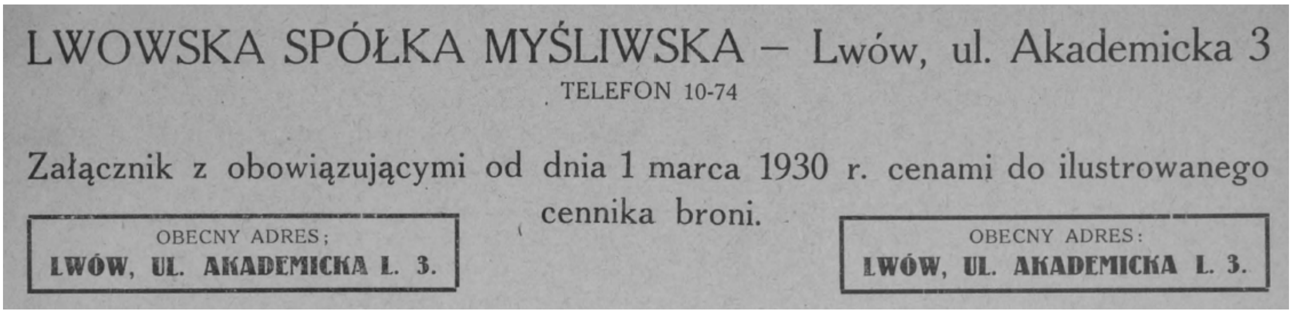
LWOWSKA SPÓŁKA MYŚLIWSKA – Lwów, ul. Akademicka 3
TELEFON 10-74

Załącznik z obowiązującymi od dnia 1 marca 1930 r. cenami do ilustrowanego cennika broni.

OBECNY ADRES;
LWÓW, UL. AKADEMICKA L. 3.

OBECNY ADRES:
LWÓW, UL. AKADEMICKA L. 3.

Додаток цін до каталогу зброї і мисливських знарядь Львівської мисливської спілки, що діяли з 1 березня 1930 р.[729].

---

[728] Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska”: katalog. – S.1.

[729] Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska”: katalog. – S.33.

(Додаток № 168)

Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska”: katalog. – S.5.

(Додаток № 169)

ŁWOWSKA SPÓŁDZIELNIA MYŚLIWSKA SP. Z OGR. ODP. WE LWOWIE UL. LINDEGO 9 — TELEFON 10-74

BROŃ ŚRUTOWA.

G. DEFOURNY SEVRIN, a Liège,

w parach i pojedynczo, wykonane na specjalne zamówienie, kal. 12, 20 i 16 zyskały uznanie najlepszych myśliwych w kraju i zagranicą. **Strzelby te zdobyły największą ilość nagród na strzelaniu do gołębi i talerzyków. W roku 1927 MISTRZOSTWO MAŁOPOLSKI we Lwowie.**

Nr.			
1.	**Dubeltówka bezkurkowa** syst. Anson Deeley z krytem zamknięciem Greener'a Nr. 9 SB.	Zł.	580·—
2.	Także z eżektorami, zamknięciem Purdey Nr 9 SB.	„	710·—
3.	„ „ lepiej wykończona	„	800·—
4.	Z bocznemi platami syst. Holland & Holland eżektorami, zamknięciem Purdey, pięknie wykończona	„	980·—

Безкуркова мисливська рушниця системи «Anson Deeley». Ця рушниця була відзначена у 1927 році на стрілецьких змаганнях «Першість Малопольщі» у Львові найбільшою кількістю нагород у вправах зі стрільби по стендах. Вартість рушниці в залежності від модифікації складала від 580 до 980 злотих[730].

[730] Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska”: katalog. – S.7.

(Додаток № 170)

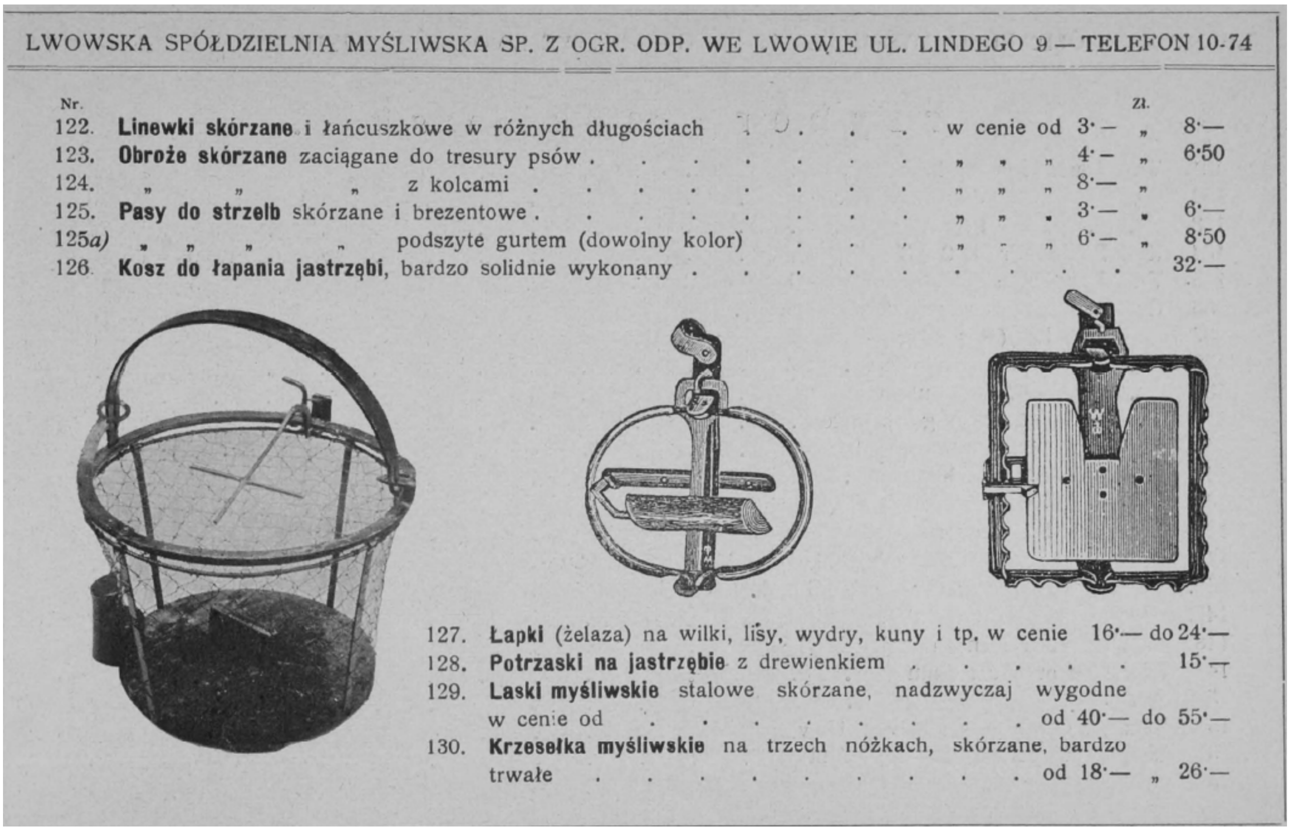

LWOWSKA SPÓŁDZIELNIA MYŚLIWSKA SP. Z OGR. ODP. WE LWOWIE UL. LINDEGO 9 — TELEFON 10-74

Nr.			zł.
122.	**Linewki skórzane** i łańcuszkowe w różnych długościach	w cenie od 3·—	„ 8·—
123.	**Obroże skórzane** zaciągane do tresury psów	„ „ „ 4·—	„ 6·50
124.	„ „ „ z kolcami	„ „ „ 8·—	„
125.	**Pasy do strzelb** skórzane i brezentowe	„ „ „ 3·—	„ 6·—
125a)	„ „ „ „ podszyte gurtem (dowolny kolor)	„ „ „ 6·—	„ 8·50
126.	**Kosz do łapania jastrzębi**, bardzo solidnie wykonany		32·—

127. **Łapki** (żelaza) na wilki, lisy, wydry, kuny i tp. w cenie 16·— do 24·—
128. **Potrzaski na jastrzębie** z drewienkiem . . . . . . 15·—
129. **Laski myśliwskie** stalowe skórzane, nadzwyczaj wygodne w cenie od . . . . od 40·— do 55·—
130. **Krzesełka myśliwskie** na trzech nóżkach, skórzane, bardzo trwałe . . . . od 18·— „ 26·—

Капкани фабрики зброї «Арма» у Львові[731].

Додаток № 171)

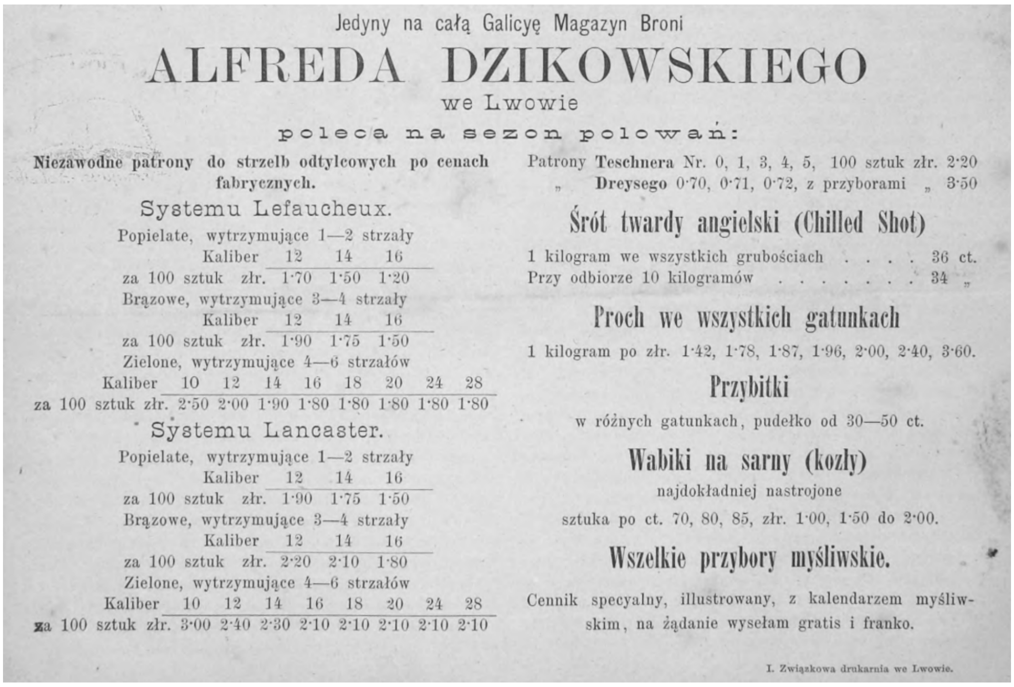

Jedyny na całą Galicyę Magazyn Broni

ALFREDA DZIKOWSKIEGO

we Lwowie

poleca na sezon polowań:

Niezawodne patrony do strzelb odtylcowych po cenach fabrycznych.

Systemu Lefaucheux.

Popielate, wytrzymujące 1—2 strzały

Kaliber	12	14	16
za 100 sztuk złr.	1·70	1·50	1·20

Brązowe, wytrzymujące 3—4 strzały

Kaliber	12	14	16
za 100 sztuk złr.	1·90	1·75	1·50

Zielone, wytrzymujące 4—6 strzałów

Kaliber	10	12	14	16	18	20	24	28
za 100 sztuk złr.	2·50	2·00	1·90	1·80	1·80	1·80	1·80	1·80

Systemu Lancaster.

Popielate, wytrzymujące 1—2 strzały

Kaliber	12	14	16
za 100 sztuk złr.	1·90	1·75	1·50

Brązowe, wytrzymujące 3—4 strzały

Kaliber	12	14	16
za 100 sztuk złr.	2·20	2·10	1·80

Zielone, wytrzymujące 4—6 strzałów

Kaliber	10	12	14	16	18	20	24	28
za 100 sztuk złr.	3·00	2·40	2·30	2·10	2·10	2·10	2·10	2·10

Patrony Teschnera Nr. 0, 1, 3, 4, 5, 100 sztuk złr. 2·20
„ Dreysego 0·70, 0·71, 0·72, z przyborami „ 3·50

Śrót twardy angielski (Chilled Shot)

1 kilogram we wszystkich grubościach . . . . 36 ct.
Przy odbiorze 10 kilogramów . . . . 34 „

Proch we wszystkich gatunkach

1 kilogram po złr. 1·42, 1·78, 1·87, 1·96, 2·00, 2·40, 3·60.

Przybitki

w różnych gatunkach, pudełko od 30—50 ct.

Wabiki na sarny (kozły)

najdokładniej nastrojone

sztuka po ct. 70, 80, 85, złr. 1·00, 1·50 do 2·00.

Wszelkie przybory myśliwskie.

Cennik specyalny, illustrowany, z kalendarzem myśliwskim, na żądanie wysełam gratis i franko.

I. Związkowa drukarnia we Lwowie.

Реклама магазину мисливської зброї Альфреда Дзіковського[732]

[731] Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska”: katalog. – S.25.

(Додаток № 172)

Реклама головного магазину мисливської зброї зброярської фірми Альфреда Дзіковського[733].

[732] Ogłoszenia // Łowiec – 1884. – № 8. – S.136.

[733] Ogłoszenia // Haliczanin, kalendarz powszechny zastosowany do potzreb wszystkich mieszkancow Galicji i ilustrowany rok pański 1883. – Lwów:, 1883.

(Додаток № 173)

Реклама головного магазину мисливської зброї зброярської фірми Альфреда Дзіковського

(Додаток № 174)

Реклама зброярської фірми Альфреда Дзіковського[734].

---

[734] Kalendarz myśliwski i rybacki na rok 1885. – Lwów: Gal. Tow. Łowieckie, 1885. – S. 298.

(Додаток № 175)

— 28 —

Pierwszy, najstarszy, jedyny na całą Galicyę
MAGAZYN BRONI
i przyborów myśliwskich
założony w r. 1852.
FRANCISZKA EHRLICHA
we Lwowie Halicka ulica l. 6.

BROŃ
wyrobu najsławniejszych belgijskich fabryk M. Arendt, Augustá Frankolego, wyroby czeskie i niemieckie, po bardzo zniżonych cenach.

	Od zł.	Do zł.
Pojedynki kapslowe	6.—	9.50
Dubeltówki kapslowe	11.—	35.—
Dubeltówki Lefaucheux	22.—	120.—
Dubeltówka Lankaster	33.—	150.—
Pojedynki Lefaucheux i Lancastra	24.—	35.
Dubeltówki Teschnera i Dreysego	120.—	130.—
Sztućce do polowania	28.—	60.—
Sztućce tarczowe	60.—	150.—
Sztućce Floberta	8.—	30.—
Pistolety Floberta	4.50	30.—
Krucice jedno- i dwururkowe	1.—	10.—
Rewolwery Lefaucheux na 5, 7, 9, 12 m/m	4.—	20.—
Rewolwery Lancaster 5, 7, 9, 12 m/m	6.—	35.—

Magazyny, miarki i rożki na proch, śrutownice, trąbki, piszczałki, wabiki, kapselniczki, futerały do strzelb i rewolwerów, torby myśliwskie wszelkiego rodzaju, paski do strzelb, pióra, kapelusze, czapki, kamasze i pończochy myśliwskie, kubki rogowe i cynowe do składania, etui ze szklanką, łyżką, nożem i widelcem do składania, kordelasy, noże i sztylety myśliwskie, siatki, krzesła do polowania, przybitki filcowe, dykturowe i tłuszczone, w różnych wielkościach, manierki i do wszystkich wyżej wymienionych broni wszelkie naboje i przybory.

Patrony	Kaliber 8	10	12	14	16	18	20	24	28
Za 100 sztuk	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.
Lefaucheux zielone	2.70	2.50	2.	1.90	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80
" bronz.	2.20	2.—	1.90	1.70	1.40	1.40	1.40	1.40	1.40
" szare	1.80	1.60	1.45	1.25	1.—	1.30	1.30	1.30	1.30
Lancastra zielone	2.90	2.80	2.40	2.20	2.10	2.10	2.10	2.10	2.10
" bronzowe	2.80	2.70	2.20	2.10	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80
" szare	2.50	2.—	1.80	1.50	1.35	1.40	1.40	1.40	1.30

OGNI SZTUCZNYCH
salonowych, ogrodowych i wodnych.
Szczegółowy cennik na żądanie wysyłam gratis i franco.
Łaskawe zamówienia z prowincyi uskutecznione zostaną odwrotną pocztą.

!Ważne dla myśliwych!
Główny magazyn broni i przyborów myśliwskich
ALFREDA DZIKOWSKIEGO
we Lwowie i w Tarnopolu
poleca po znacznie zniżonych cenach.

Na sezon 1886/7

Niezawodne, wyprób. **łuski** nabojowe Lefaucheux, kaliber 16 100 szt. 1·—; 14 " " 1·25; 12 " " 1·45

Niezawodne, wyprób. **łuski** nabojowe Lancaster, kaliber 16 100 szt. 1·35; 14 " " 1·50; 12 " " 1·60

Wyłączny skład na Galicyę **patronów piorunowych**, patent. ulepsz. konstrukcji do strzelb Lancastrowych (Centralfeuer-Blitz-Brandpatronen) 100 szt. kalibr. 16 3 zł., kalibr. 12 3·50.

Patrony iglicowe Dreysego; " Teschnera; " **Lefau. i Lancas.** Eleya; " " Kynocha.

Mosiężne masiw z jednego kawałka Lefaucheux lub Lancaster 100 sztuk kaliber 16 5·—; 100 " " 14 5·20; 100 " " 12 5·40

200 szt. najlepszych **przybitek** 35 ct.
Kule 5-cio częściowe 10 sztuk 60 "
Kule łańcuchowe, 1 sznurek 10 "

Proch myśliwski w najlepszym gatunku: pół kilogr. po 71, 94 ct. i wyżej; pół kilogr. do rozsadzania 40 ct.

Śrut we wszystkich grubościach 1 kilogram 30 ct. Przy odbiorze 10 kilogr. z jednego rozmiaru 28 ct.

Strzelby odtylcowe: Dubeltówki Lancaster od 25·—; " Lefaucheux od 20·—; " kapslowe od 10·50; Pojedynki kapslowe od 6·50

Rewolwery syst. Lefaucheux od 3·75; " " Lancaster " 5·50; Patrony do rewolwerów we wszystkich kalibrach.

Pistolety tarczowe Floberta od 4.—; **Sztućce** " " " 8·50; 250 patronów 6 m/m z kulami 1·25; 100 " 9 " " 1·50

Torby myśliwskie od 2·—; **Siatki** od 1·—, **troki** —·40; **Pasy** na patrony 1·25; **Kamasze** do błota 2·—

NOWOŚĆ!
Oryginalne angielskie karabinki repetjery
12-strzałowe z zapałem centralnym kalibr. 44 (12 m/m)
systemu i wyrobu COLTA w Londynie.

Długość całego sztućca 100 ctm:
Waga . . . . . . 265 dekgr.
Cena . . . . . . 65 złr.

100 patronów ostrych z kulami . . 6 złr.
Oryginalnych angielskich 100 sztuk . 8 złr.

Jest to broń myśliwska, która uznana została przez ludzi fachowych, za najlepszą w swoim rodzaju tak pod względem precyzji strzału jak i wykończenia nadzwyczaj starannego. Karabinki te przewyższają wszystkie dotychczasowe systemy magazynowe swoją pojedynczą konstrukcyą i trwałym mechanizmem.

Bardzo praktyczne dla każdego myśliwego
Lusterka świecące w nocy,
zastępujące muszki na lufach, dające się używać z najlepszym skutkiem do polowań nocnych (na zasiadki) na dziki, lisy, gęsi i kaczki.

Cena jednej sztuki wraz z opisem użycia 1 złr.
Cennik illustrowany na żądanie rozsyłam franco.

Реклама зброярських фірм Альфреда Дзіковського та Франціішка Ерліха[735]

---

[735] Ogłoszenia // Łowiec – 1887. – № 1. – S.28.

(Додаток № 176)

Реклама зброярської фірми А. Дзіковського[736].

(Додаток № 177)

Реклама зброярської фірми Альфреда Дзіковського, нагороджені медалями і дипломами Міністерством торгівлі Австрії. (Львів, вул. Кароля Людвіка, 1)[737].

---

[736] Ogłoszenia // Przegląd – 1888. – № 53. – S.4.

[737] Ogłoszenia // Życie – 1893. - № 2. – S. 4.

(Додаток № 178)

Реклама фабрики та магазину зброї Альфреда Дзіковського про продаж рушниць[738].

[738] Ogłoszenia // Łowiec – 1899. – № 16. – S.192.

(Додаток № 179)

Реклама фабрики та магазину зброї Альфреда Дзіковського, де вказано, що фірма нагороджена почесним дипломом Міністерства торгівлі та 10 різними медалями[739].

(Додаток № 180)

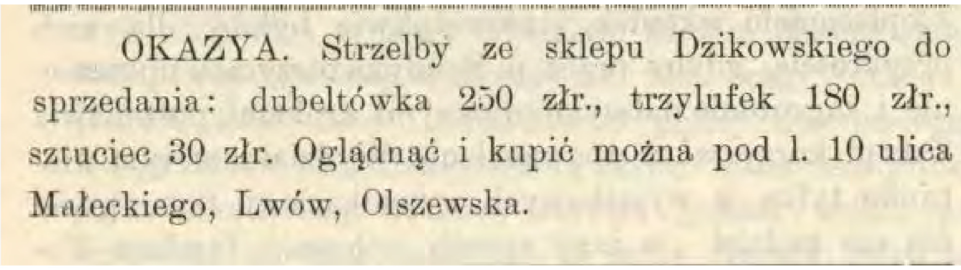
OKAZYA. Strzelby ze sklepu Dzikowskiego do sprzedania: dubeltówka 250 złr., trzylufek 180 złr., sztuciec 30 złr. Oglądnąć i kupić można pod l. 10 ulica Małeckiego, Lwów, Olszewska.

Оголошення про продаж зброї з магазину А. Дзіковського[740].

[739] Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 1. – S.12.

[740] Ogłoszenia // Łowiec – 1902. – № 20. – S.246.

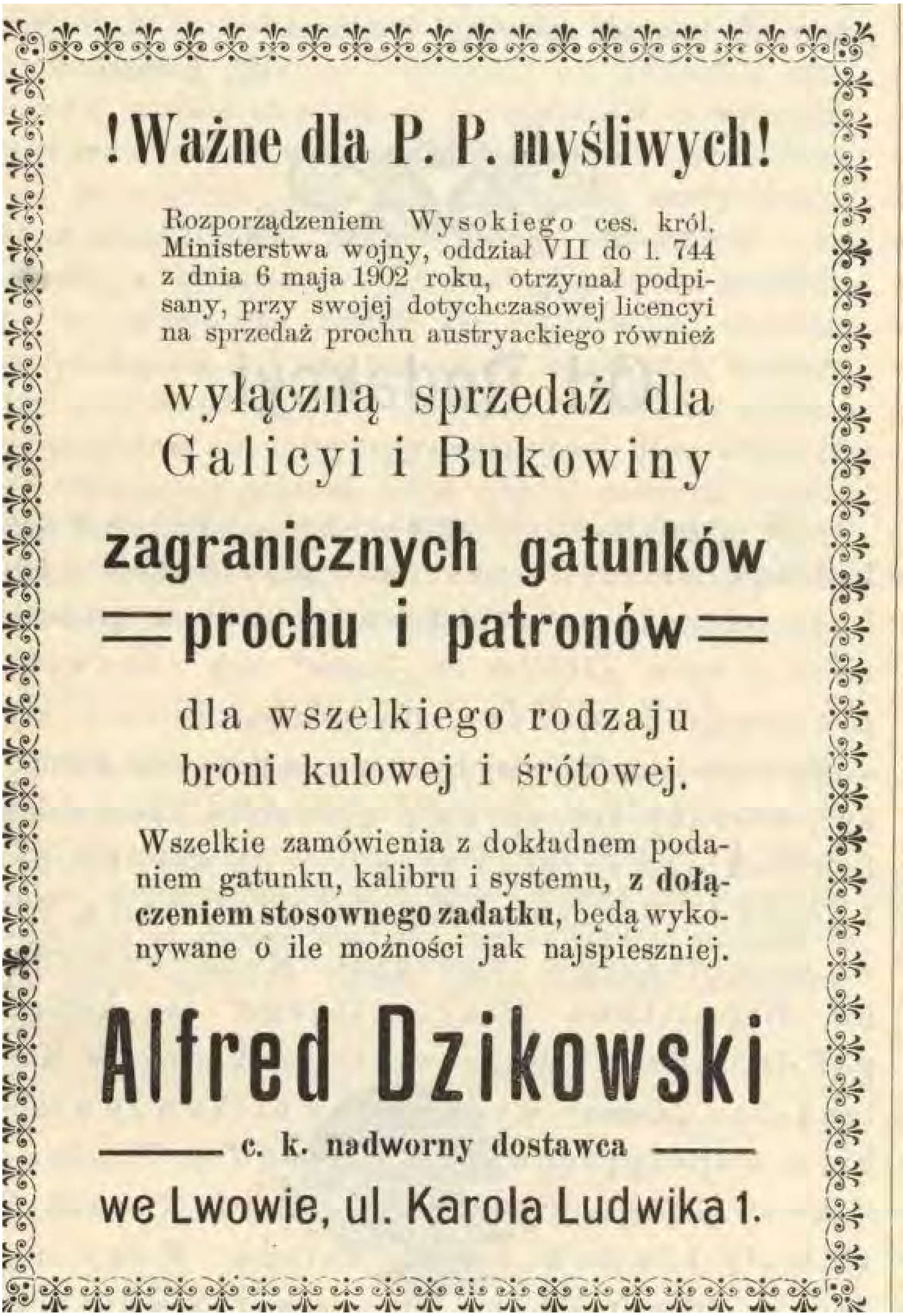

Реклама фірми Альфреда Дзіковського.

(Додаток № 182)

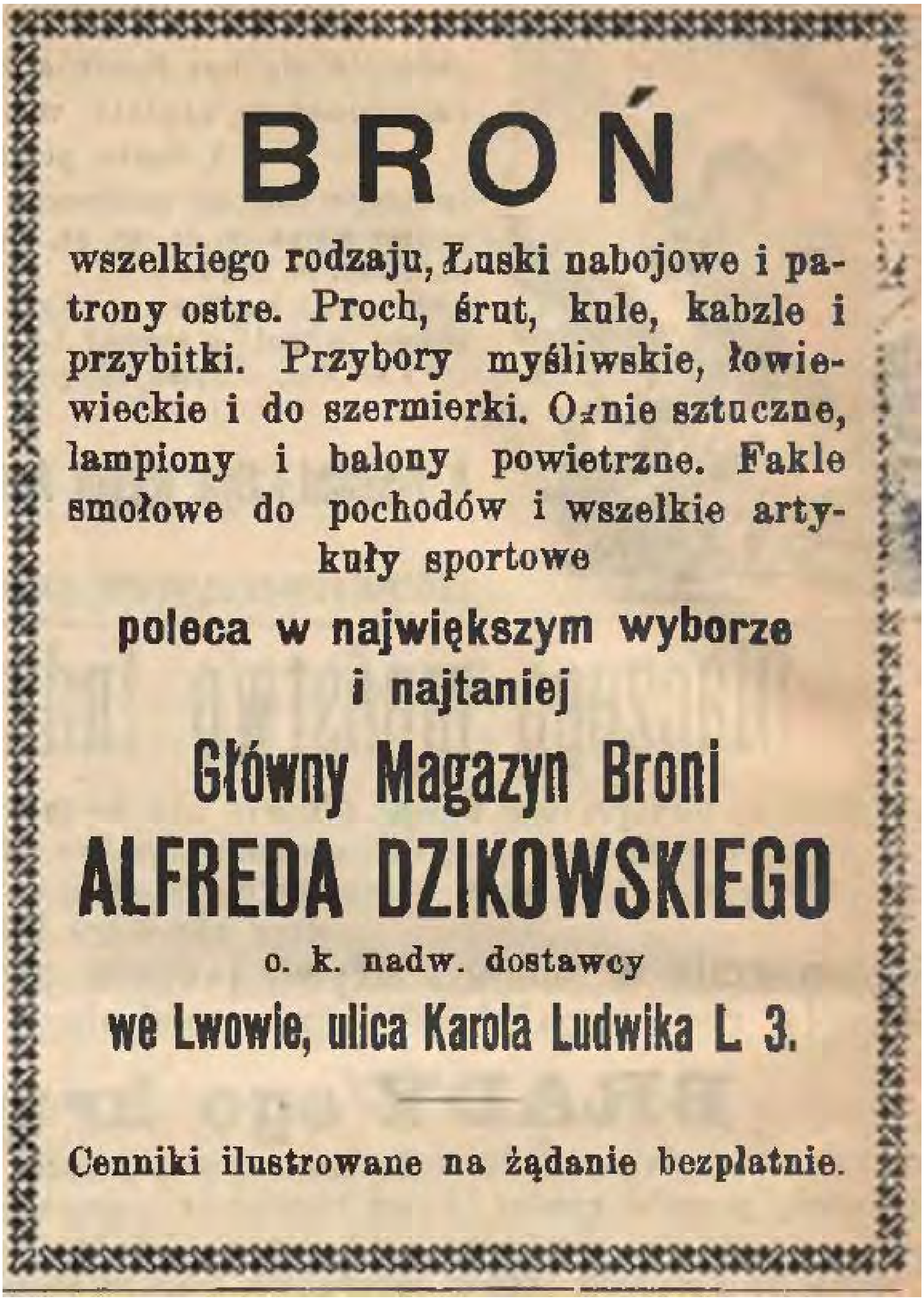

Реклама магазину Альфреда Дзіковського (Львів, вул. Людвіка, 3) щодо реалізації зброї та набоїв[741].

[741] Ogłoszenia // Gospodarz kalendarz – 1906.– S.266.

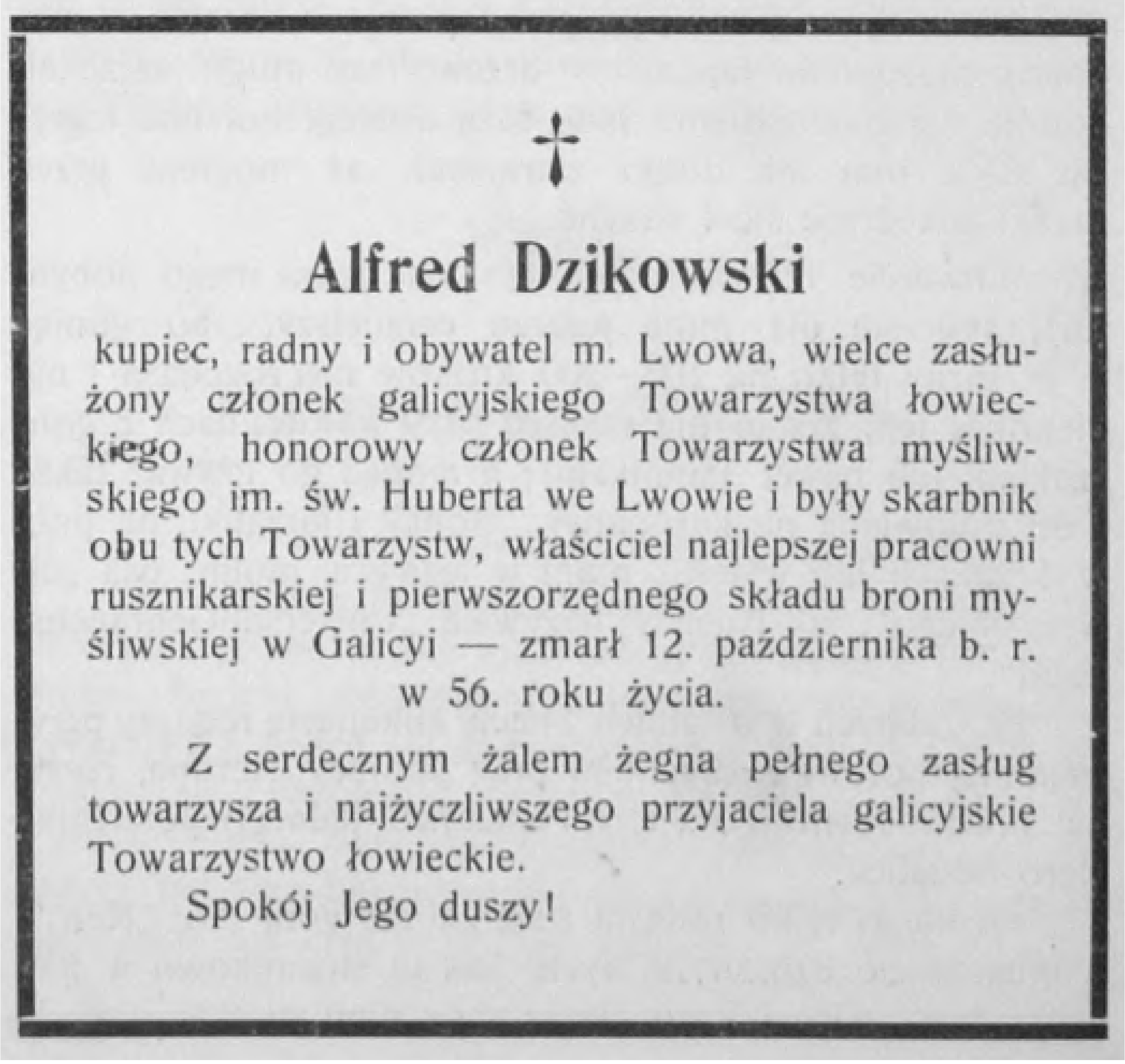

✝

Alfred Dzikowski

kupiec, radny i obywatel m. Lwowa, wielce zasłużony członek galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego, honorowy członek Towarzystwa myśliwskiego im. św. Huberta we Lwowie i były skarbnik obu tych Towarzystw, właściciel najlepszej pracowni rusznikarskiej i pierwszorzędnego składu broni myśliwskiej w Galicyi — zmarł 12. października b. r. w 56. roku życia.

Z serdecznym żalem żegna pełnego zasług towarzysza i najżyczliwszego przyjaciela galicyjskie Towarzystwo łowieckie.

Spokój Jego duszy!

Некролог Альфреда Дзіковського

(Додаток № 184)

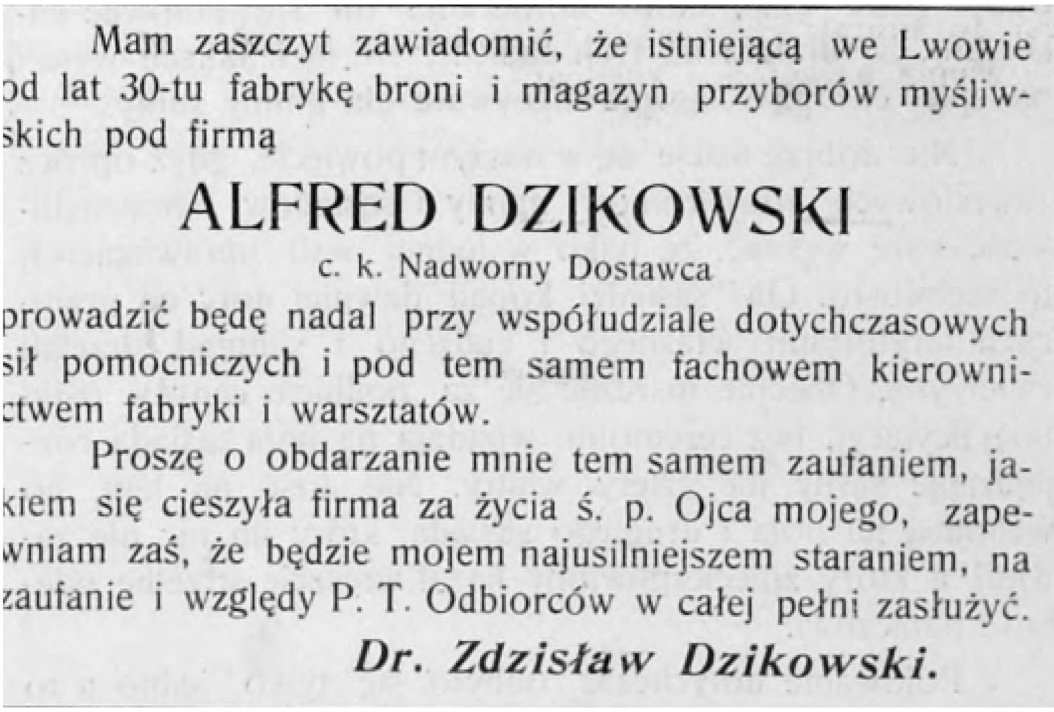

Mam zaszczyt zawiadomić, że istniejącą we Lwowie od lat 30-tu fabrykę broni i magazyn przyborów myśliwskich pod firmą

ALFRED DZIKOWSKI

c. k. Nadworny Dostawca

prowadzić będę nadal przy współudziale dotychczasowych sił pomocniczych i pod tem samem fachowem kierownictwem fabryki i warsztatów.

Proszę o obdarzanie mnie tem samem zaufaniem, jakiem się cieszyła firma za życia ś. p. Ojca mojego, zapewniam zaś, że będzie mojem najusilniejszem staraniem, na zaufanie i względy P. T. Odbiorców w całej pełni zasłużyć.

Dr. Zdzisław Dzikowski.

Оголошення доктора Здіслава Дзіковського, сина Альфреда Дзіковського.

(Додаток № 185)

J. R SARTORI

LWÓW, UL. KURKOWA L. 2.

długoletni wspólnik i techniczny kierownik firmy A. Dzikowskiego

poleca swą

PRACOWNIĘ RUSZNIKARSKĄ

sprzedaż prochu, amunicję i przyborów myśliwskich. Wykonuje wszelkie w zakres rusznikarstwa wchodzące roboty po cenach umiarkowanych.

Specjalista w ostrzeliwaniu broni kulowej jakoteż w lunetach.

Оголошення Я. Сарторі (Львів, вул. Куркова, 2) – багаторічного партнера та технічного керівника фірми А. Дзіковського з рекламою власної зброярської фірми, що реалізує порох, зброю, мисливські знаряддя, оптичні приціли[742].

[742] Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 3. –S.8.

(Додаток № 186)

Реклама фірми (Альфреда Дзіковського) «Alfred Dzikowski».

(Додаток № 187)

Оголошення зброярської майстерні (Альфреда Дзіковського) «Alfred Dzikowski» про реалізацію відомого засобу для чищення зброї «BALISTOLU – KLEWERA»[743].

[743] Ogłoszenia // Łowiec – 1908. – № 19. – S.230.

(Додаток № 188)

Реклама зброярської фірми Альфреда Дзіковського[744]

(Додаток № 189)

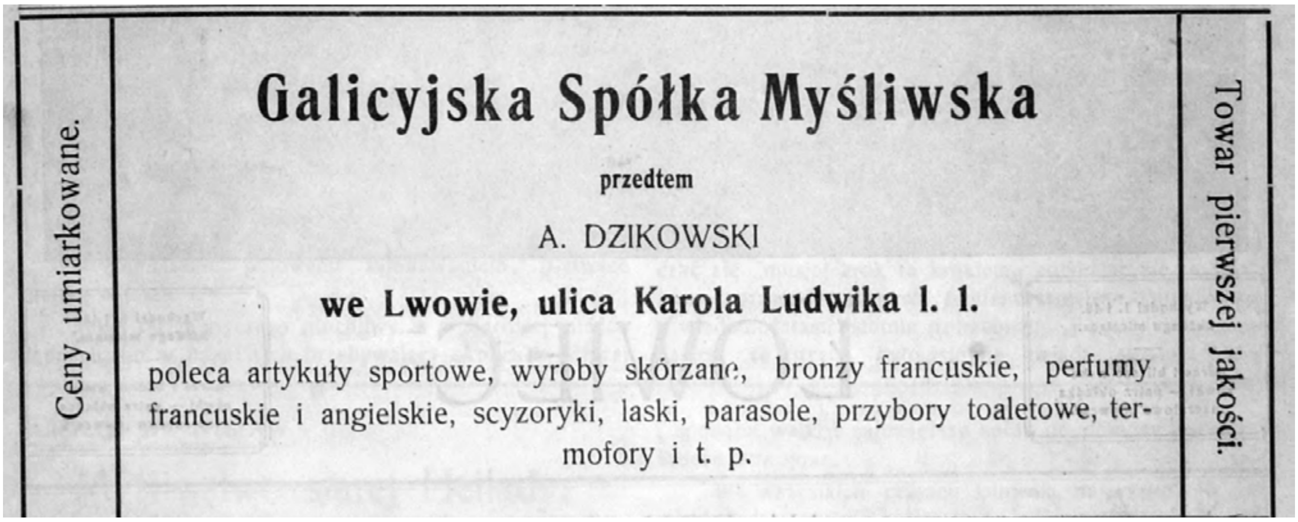

Оголошення Галицької мисливської спілки − правонаступниці фірми А. Дзіковського (Львів, вул. Кароля Людвіка, 1) про наявність спортивних товарів найкращої якості[745].

[744] Gospodarz kalendarz – 1909.

[745] Ogłoszenia // Łowiec – 1915. – № 1. – S.1.

(Додаток № 190)

Оголошення Галицької мисливської спілки − правонаступниці фірми А. Дзіковські (Львів, вул. Кароля Людвіка, 1) про великий вибір набоїв до мисливської зброї[746].

[746] Ogłoszenia // Łowiec – 1917. – № 7-8. – S.49.

(Додаток № 191)

Реклама магазину зброї по вул. Легіонів, 3, Львів[747].

(Додаток № 192)

Оголошення зброярської фірми (Львів, вул. Легіонів, 3) про реалізацію мисливської зброї різних фірм[748].

[747] Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 1. – S.12.

[748] Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 3. – S.8.

(Додаток № 193)

Реклама магазину Е. Дмитраха про продаж зброї (Львів, вул. Легіонів, 3)[749].

(Додаток № 194)

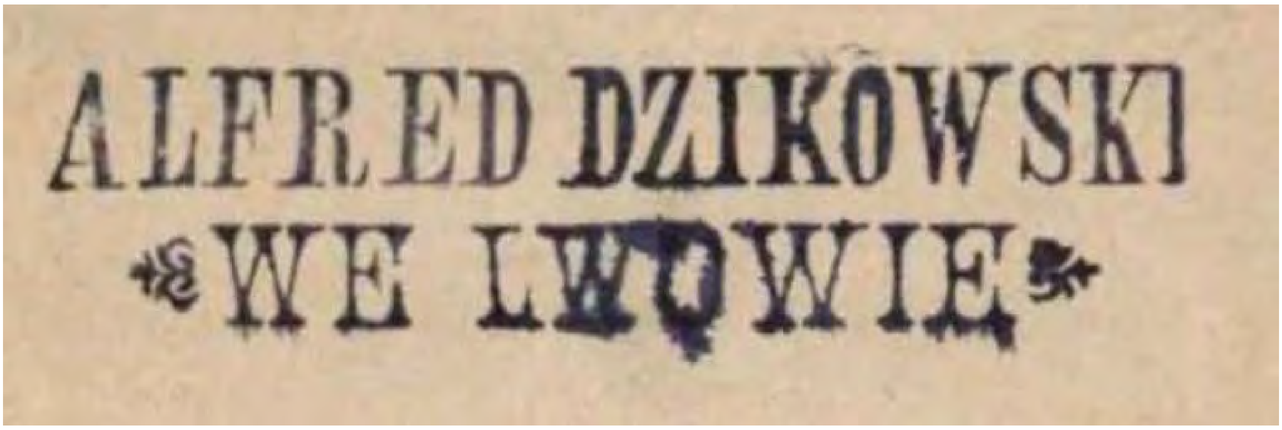

Екслібрис А. Дзіковського

[749] Ogłoszenia // Łowiec – 1935. – № 3. – S.36.

(Додаток № 195)

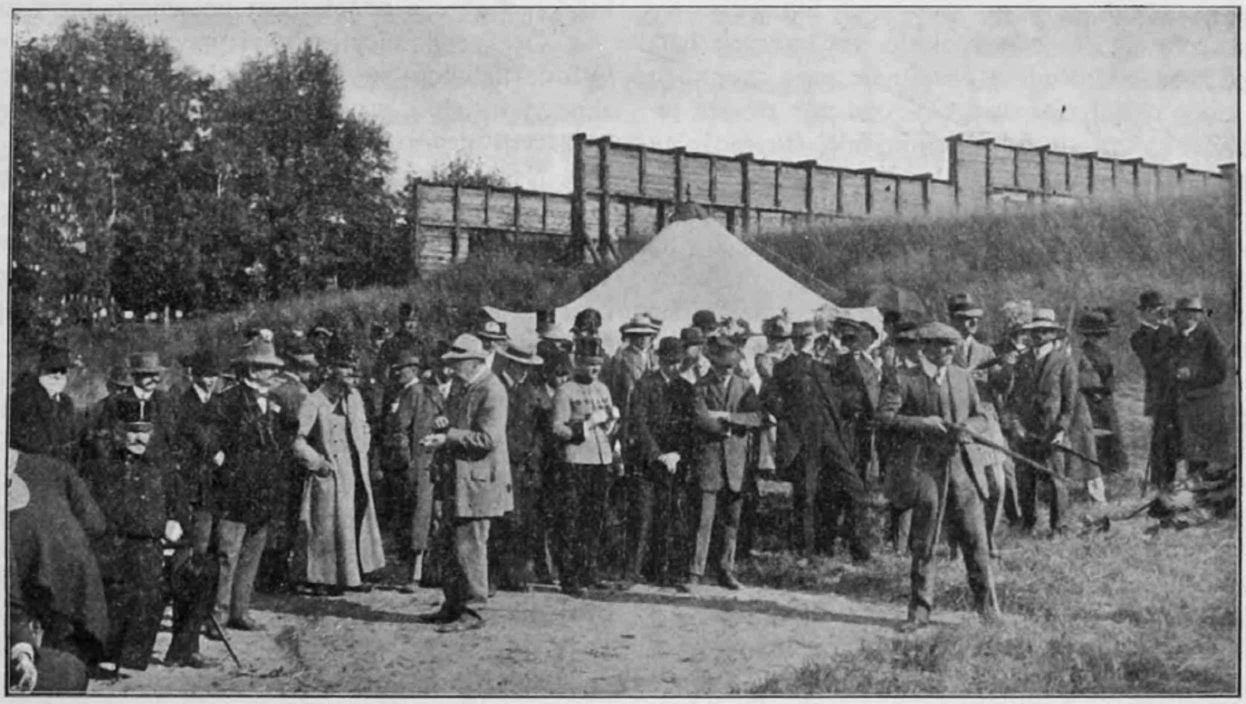

ZE STZELNICY.

Фотографія змагань зі стрільби (Львів, 1911р.) [750].

(Додаток № 196)

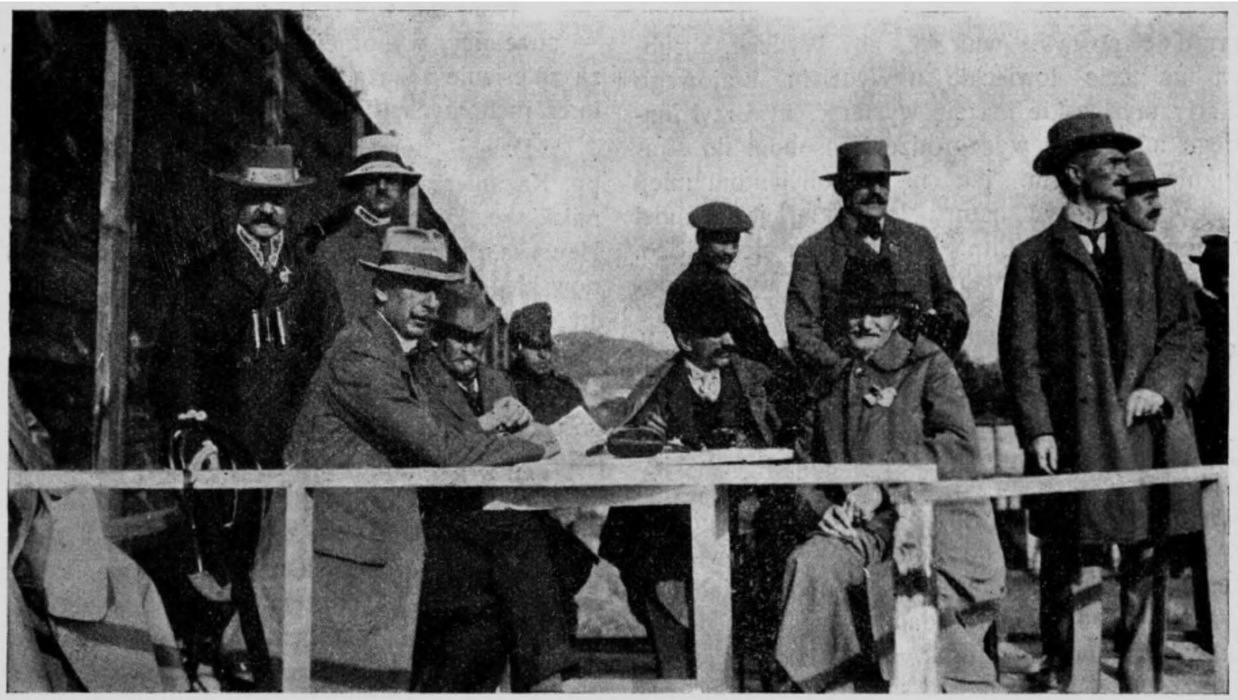

Z popisowego strzelania: Sędziowie.

Фотографія з показових стрільб мисливців у Львові (1913 р.): судді[751].

[750] Na strzelnicy. // Łowiec – 1911. – № 12. –S.137.

(Додаток № 197)

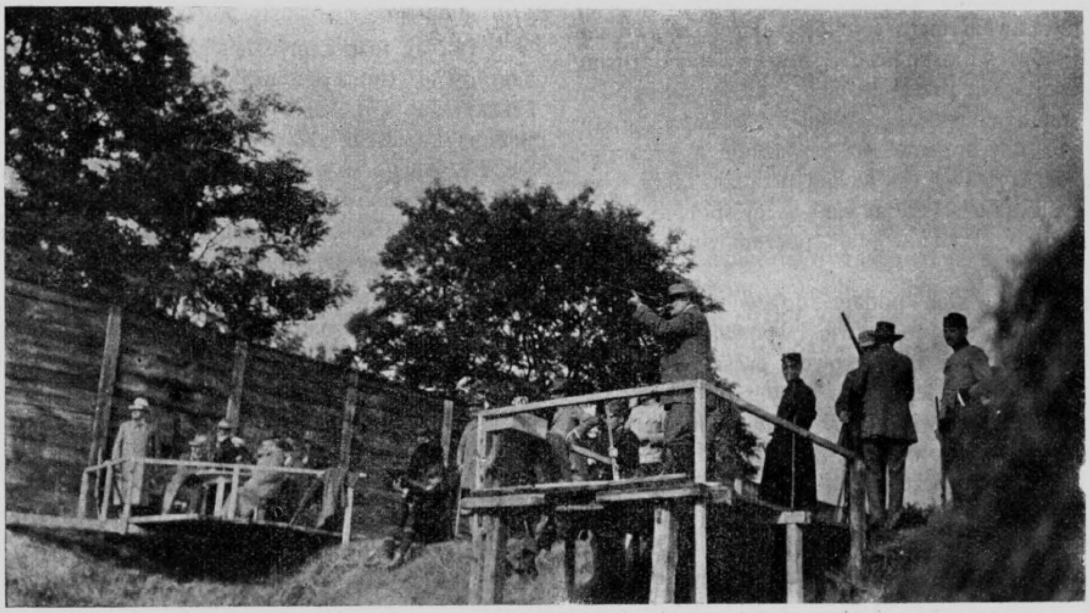

Strzelanie do dzika.

Фотографія з показових стрільб мисливців у Львові (1913 р.): постріли по мішені кабана[752].

(Додаток № 198)

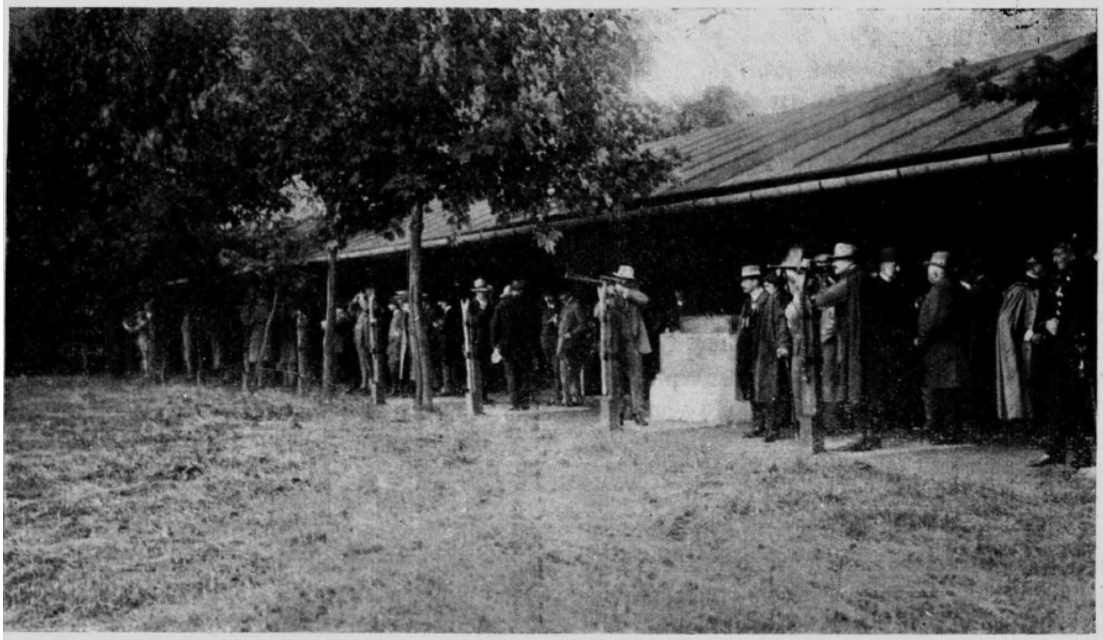

Strzelanie przez lunety.

Фотографія з показових стрільб мисливців у Львові (1913 р.): стрільба із застосуванням оптичного приціл[753].

---

[751] Ogłoszenia // Łowiec – 1913. – № 12. – S.136.
[752] Ogłoszenia // Łowiec – 1913. – № 12. – S.136.

(Додаток № 199)

(fot. M. Münz, Lwów) Strzelanie do rzutków.

Фотографія змагань зі стендової стрільби у Львові (1914 р.)[754].

[753] Ogłoszenia // Łowiec – 1913. – № 12. – S.136.

[754] Sprawozdanie z obrad XVlll. Zjazdu łowieckiego. // Łowiec – 1914. – № 12. – S.145.

(Додаток № 200)

Фотографія змагань зі стрільбі у Львові по рухомих мішенях (1914 р.)[755].

(Додаток № 201)

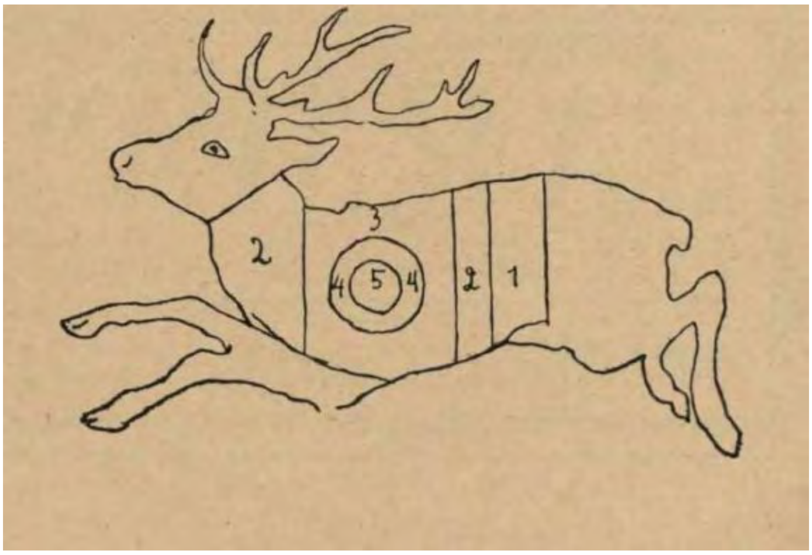

Мішень рухомого оленя, якого використовували на міжнародних стрілецьких змаганнях у Львові.

[755] Sprawozdanie z obrad XVlll. Zjazdu łowieckiego.// Łowiec – 1914. – № 12. –S.143.

(Додаток № 202)

Tarcza jelenia ruchomego
na Międzynarodowych Zawodach Strzeleckich we Lwowie

Мішень рухомого оленя, якого використовували на міжнародних стрілецьких змаганнях у Львові.

(Додаток № 203)

Program i Regulamin popisowego strzelania M. T. Ł.
18. i 19. czerwca 1925.

Програма і правила проведення показових стрілецьких змагань (18-19 червня 1925 р.)

(Додаток № 204)

PROGRAM I REGULAMIN
POPISOWEGO STRZELANIA M. T. Ł.
18. i 19. czerwca 1926

Програма і правила проведення показових стрілецьких змагань (18-19 червня 1926 р.)

(Додаток № 205)

STRZELANIE SENIORÓW: KAZ. MARMOROSS

Стріляння старших Казимир Мармарос[756]

[756] Na strzelnicy //Łowiec – 1926. – № 7-8. – S. 110-111.

(Додаток № 206)

STRZELANIE SENIORÓW: PREZES J. hr. BIELSKI

Стріляння старших. Керівник Малопольського мисливського товариства граф Ю. Бєльський[757]

[757] Na strzelnicy //Łowiec – 1926. – № 7-8. – S. 110-111.

(Додаток № 207)

JURY PRZY STRZELANIU DO TARCZ RUCHOMYCH

Судді оцінюють вправи зі стрільби до рухомих мішенях[758]

[758] Na strzelnicy //Łowiec – 1926. – № 7-8. – S. 110-111.

(Додаток № 208)

XXVIII MIĘDZYNARODOWE ZAWODY STRZELECKIE
1931 R. WE LWOWIE

Prezes Bielski, w rozmowie z por. Tobolą

Фотографія з XXVIII міжнародних стрілецьких змагань у Львові (1931 р.)

(Додаток № 209)

Program zawodów strzeleckich z broni myśliwskiej

które odbędą się w dniach 26, 27, 28 i 29 czerwca br. na strzelnicy garnizonowej Kleparów.

Zawody dla M. T. Ł.

Програма змагань з мисливської зброї у Клепарові

(Додаток № 210)

Zawody myśliwskie o Mistrzostwo Lwowa.

W dniach od 5 do 9 bm. odbyły się V. zawody strzeleckią i myśliwskie o Mistrzostwo m. Lwowa na r. 1937.

Мисливські змагання на першість Львова (1937 р.)

(Додаток № 211)

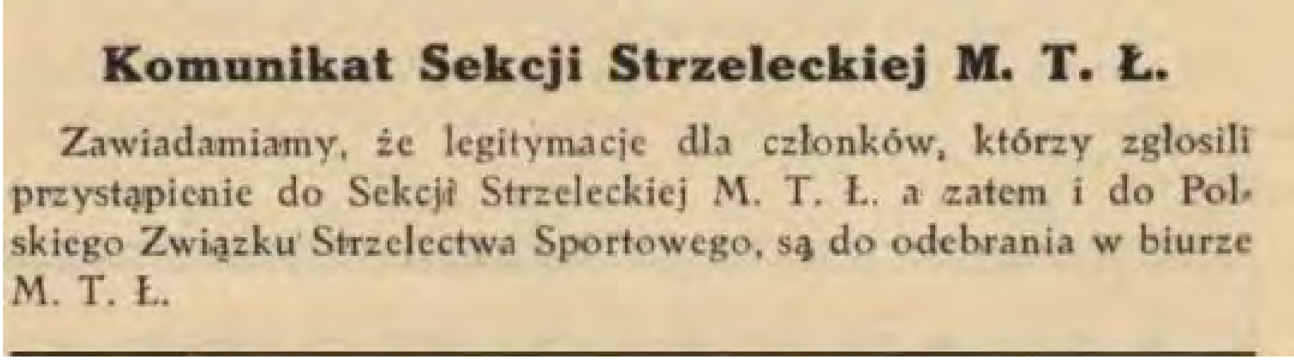

Komunikat Sekcji Strzeleckiej M. T. Ł.

Zawiadamiamy, że legitymacje dla członków, którzy zgłosili przystąpienie do Sekcji Strzeleckiej M. T. Ł. a zatem i do Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego, są do odebrania w biurze M. T. Ł.

Оголошення стрілецької секції Малопольського мисливського товариства про можливість отримання для членів секції посвідчень[759].

(Додаток № 212)

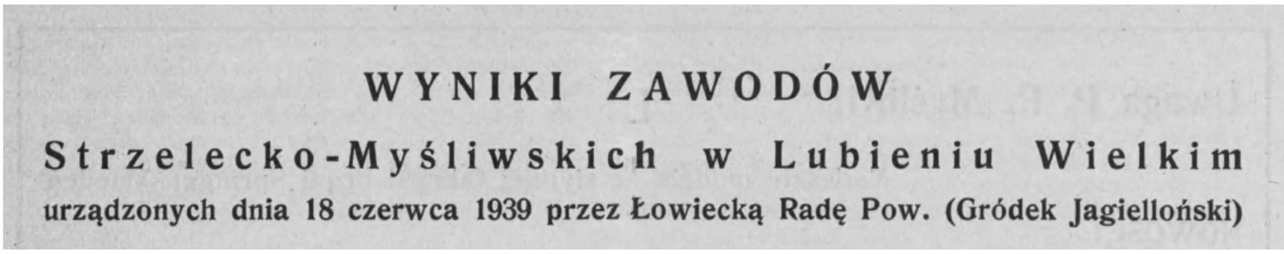

WYNIKI ZAWODÓW
Strzelecko-Myśliwskich w Lubieniu Wielkim
urządzonych dnia 18 czerwca 1939 przez Łowiecką Radę Pow. (Gródek Jagielloński)

Результати стрілецько-мисливських змагань у Любені Великому 18 червня 1939 року.

(Додаток № 213)

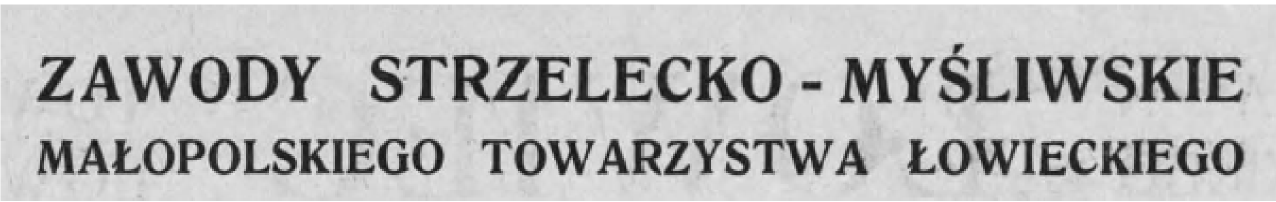

ZAWODY STRZELECKO - MYŚLIWSKIE
MAŁOPOLSKIEGO TOWARZYSTWA ŁOWIECKIEGO

Відповідно до інструкції члени повітових філій товариства були зобов’язані організовувати повітові конкурси на влучність стрільби з мисливської зброї[760].

---

[759] Ogłoszenia // Łowiec. – 1935. – № 9. – S.108.

[760] Krogulski S. Pół wieku: Zarys działalności Małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876–1926 / Seweryn Krogulski. – Lwów: Małopolskie towarzystwo łowieckie, 1929. – S.41-42.

(Додаток № 214)

Реклама мисливської оптики фірми «Цейс»[761].

[761] Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 23-24. – S.389.

(Додаток № 215)

Реклама оптичних прицілів та біноклів для мисливців[762].

(Додаток № 216)

Реклама майстерні М. А. Августина (Львів, вул. Рутовського, 7) про виправлення хутра лисиць, тхорів, видри[763].

[762] Ogłoszenia // Łowiec. – 1936. – № 9. – S.164.
[763] Ogłoszenia // Łowiec. – 1936. – № 9. – S.164.

(Додаток № 217)

Оголошення фірми Ф. Свачіна («F. Swaczina»): вичинка шкіри та виготовлення збруї для коней про продаж знарядь для полювання (м. Львів, Мар’яцька площа)[764].

[764] Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański 1872. – Lwów: Drukarnia K. Pillera, 1872.

(Додаток № 218)

Реклама майстерні з вичинки шкірок Станіслава Вронського (м. Львів, вул. Театральна, 5)[765].

(Додаток № 219)

„SARNIE SKÓRY“ kupuje każdej ilości,
H. WIERZYCKI, Tarnów, ul. Klikowska 10.

Оголошення Х. Вєршицького з Тарнува про закупівлю козулячих шкірок[766].

[765] Ogłoszenia // Łowiec – 1905. – № 23.
[766] Ogłoszenia // Łowiec – 1902. – № 23. – S.282.

(Додаток № 220)

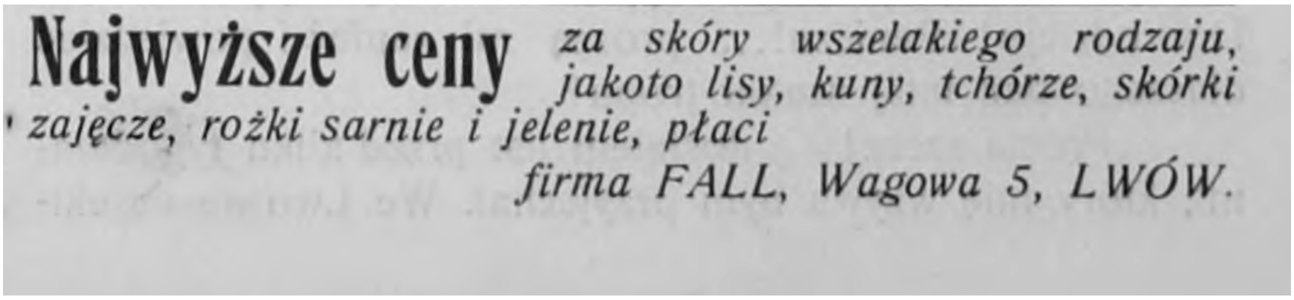

Оголошення фірми «Фалл» (м. Львів, вул. Вагова, 5) про закупівлю за найвищими цінами шкірок лисиці, куниці, тхорів, зайців, козулячих та оленячих рогів[767].

(Додаток № 221)

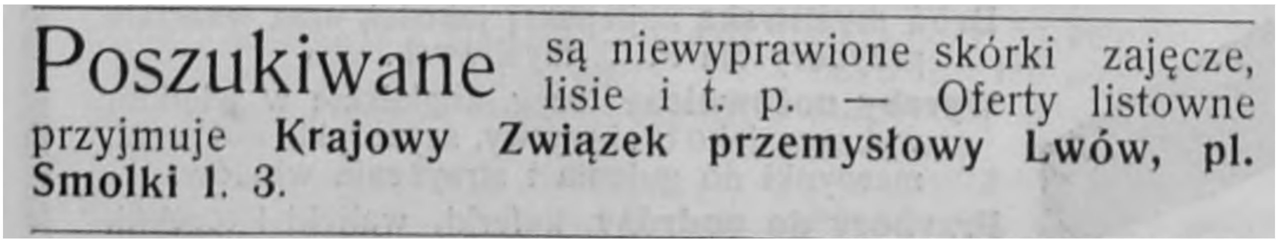

Оголошення Крайової промислової спілки (Львів, площа Смолкі, 3) про можливість закупівлі шкірок зайців та лисиць[768].

(Додаток № 222)

Оголошення фірми Петра Карп'яка (Львів, вул. Руська, 18) про виконання робіт з виправлення шкірок з лисиці, ласки, тхора, куниці, крота, хом'яків, білок. Приймаються шкірки тварин, добутих взимку[769].

[767] Ogłoszenia // Łowiec – 1911. – № 24. – S.292.

[768] Ogłoszenia // Łowiec – 1912. – № 24. – S.287.

(Додаток № 223)

Реклама майстерні з вичинки шкіри Петра Карп'яка (Львів, вул. Зублікевича, 4)[770].

---

[769] Ogłoszenia // Łowiec – 1913. – № 24. – S.292.
[770] Ogłoszenia // Łowiec. – 1938. – № 1-2. – S.23.

(Додаток № 224)

Оголошення фірми з вичинки шкіри «Польська гарбарня» («Polska garbarnia», Львів, вул. Зублікевича, 24) про прийняття від мисливців на вичинку різного виду шкірок[771].

(Додаток № 225)

Оголошення хутряної майстерні Кароля Шюрера (Львів, вул. Сенаторська, 11а) про вичинку шкірок та фарбування мисливських тварин (лисиці, куниці, видри, тхора, козуль, оленя)[772].

[771] Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 7. – S.8.

(Додаток № 227)

Оголошення фірми Кароля Шурера (Львів, вул. Сенаторська, 11а) про купівлю та виправку шкірок лисиць, видр, куниць, тхорів, можливість обміну шкірок дичини на інші хутра[773].

(Додаток № 228)

Оголошення хутряної майстерні Кароля Шюрера (Львів, вул. Сенаторська, 10) про вичинку шкірок

[772] Ogłoszenia // Łowiec – 1934. – № 2-3. – S.28.
[773] Ogłoszenia // Łowiec. – 1937. – № 3. – S.53.

(Додаток № 229)

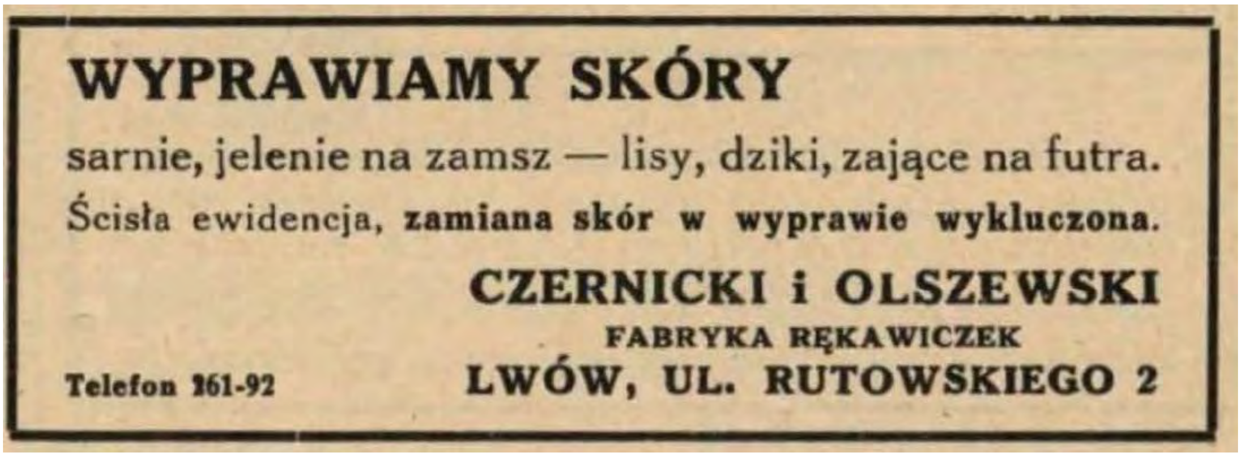

Оголошення фабрики рукавиць Черніцького та Ольшевсського щодо виправки шкірок козуль, оленів на замшу, а лисиць, кабанів, зайців.[774].

(Додаток № 230)

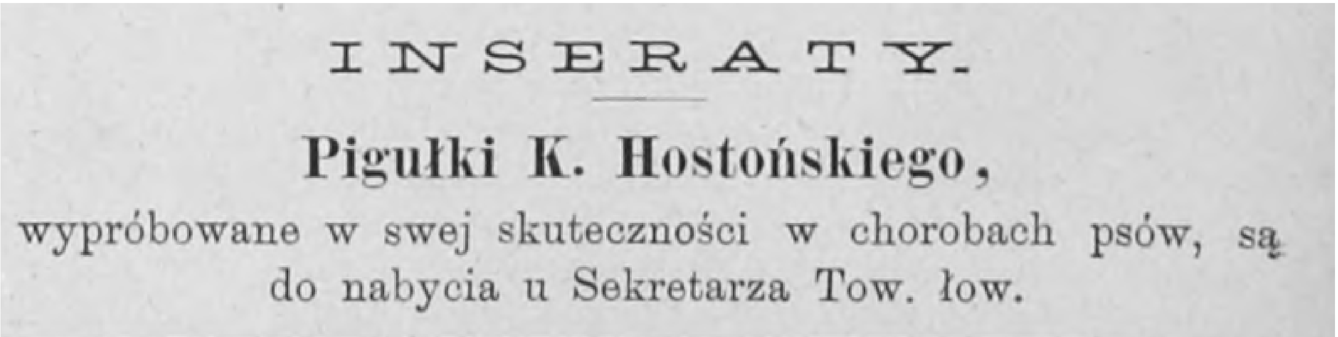

Оголошення про реалізацію ліків для собак за рецептом К. Гостонького[775].

[774] Ogłoszenia // Łowiec. – 1936. – № 9. – S.163.
[775] Ogłoszenia // Łowiec – 1885. – № 12. – S.200.

(Додаток № 231)

Оголошення про реалізацію ліків для собак[776].

[776] Ogłoszenia // Łowiec – 1893. – № 9. – S.144.

(Додаток № 232)

PIGUŁKI I PROSZKI
przeciw chorobom wewnętrznym psa
wynalazku Karola Hostońskiego,

jak wykazały rozliczne doświadczenia są najlepszym ze wszystkich naszych dotąd środkiem leczniczym. Wydział gal. Tow. łowieckiego na posiedzeniu w czerwcu w r. 1883 na podstawie licznych świadectw i sprawozdań wyraził p. Hostońskiemu swe uznanie jako wynalazcy tego środka leczniczego i polecił go swym członkom. Pigułki te są znakomite. Pudełko zawierające 6 sztuk pigułek i proszek, oraz opis użycia kosztuje 1 złr. 50 ct. Marka ochronna znajduje się na pudełku. Nabywać można u wynalazcy

p. Karola Hostońskiego

we Lwowie ul. Zborowskich l. 6 lub w administracyi *Łowca* plac Wacława Dąbrowskiego (Chorążczyzny) l. 1.

Оголошення Кароля Гостонського Karola Hostonskiego про реалізацію ліків для лікування собак: Галицьке мисливське товариство на засіданні у 1883 році на основі багатьох свідчень визнало його ліки найбільш ефективними. Ліки можна було купити у Львові. вул. Зборовських, 6[777].

[777] Ogłoszenia // Łowiec – 1897. – № 12. – S.212.

(Додаток № 233)

Реклама ліків для лікування собак від короси та захворювань шкіри ветеринара Франца Еренгюфера (Нижня Австрія)[778].

[778] Ogłoszenia // Łowiec – 1897. – № 10. – S.176.

(Додаток № 234)

Реклама лікарського крему для лікування у собак шкірних захворювань[779].

[779] Ogłoszenia // Mój pies. – 1936. – № 4. – S.2.

(Додаток № 235)

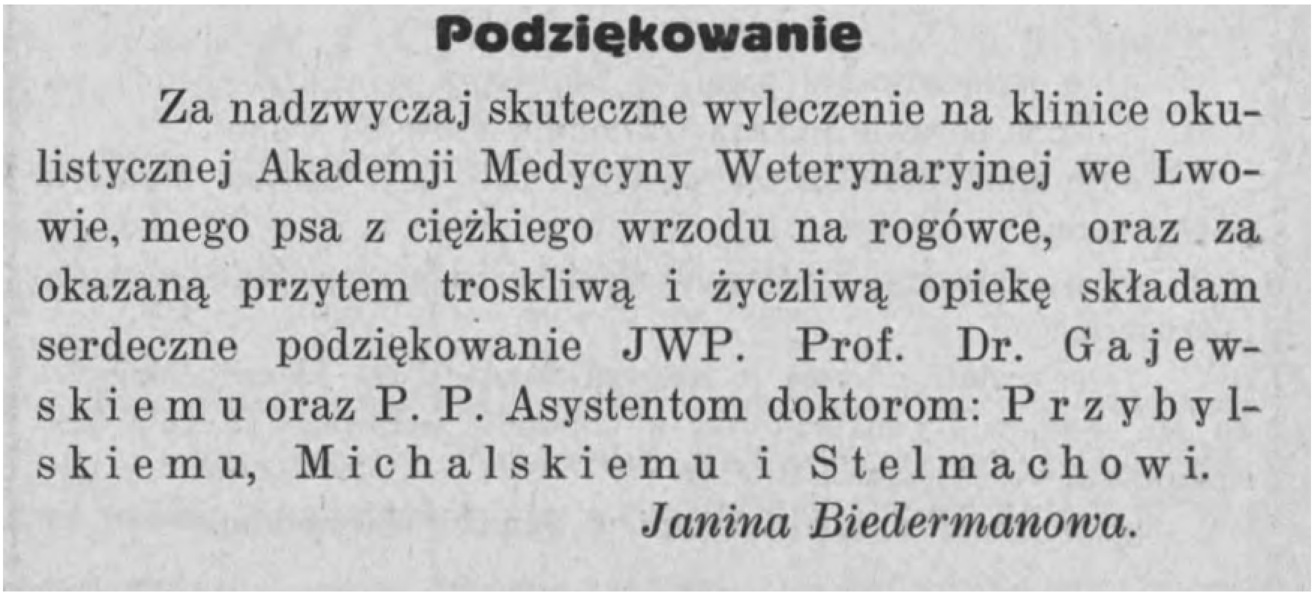

Podziękowanie

Za nadzwyczaj skuteczne wyleczenie na klinice okulistycznej Akademji Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie, mego psa z ciężkiego wrzodu na rogówce, oraz za okazaną przytem troskliwą i życzliwą opiekę składam serdeczne podziękowanie JWP. Prof. Dr. Gajewskiemu oraz P. P. Asystentom doktorom: Przybylskiemu, Michalskiemu i Stelmachowi.

Janina Biedermanowa.

Подяка Яніни Бєдерманової за успішне лікування собаки лікарям ветеринарної медицини Львівської ветеринарної академії Гаєвському, Пшибильському, Міхальському, Стельмахові[780].

(Додаток № 236)

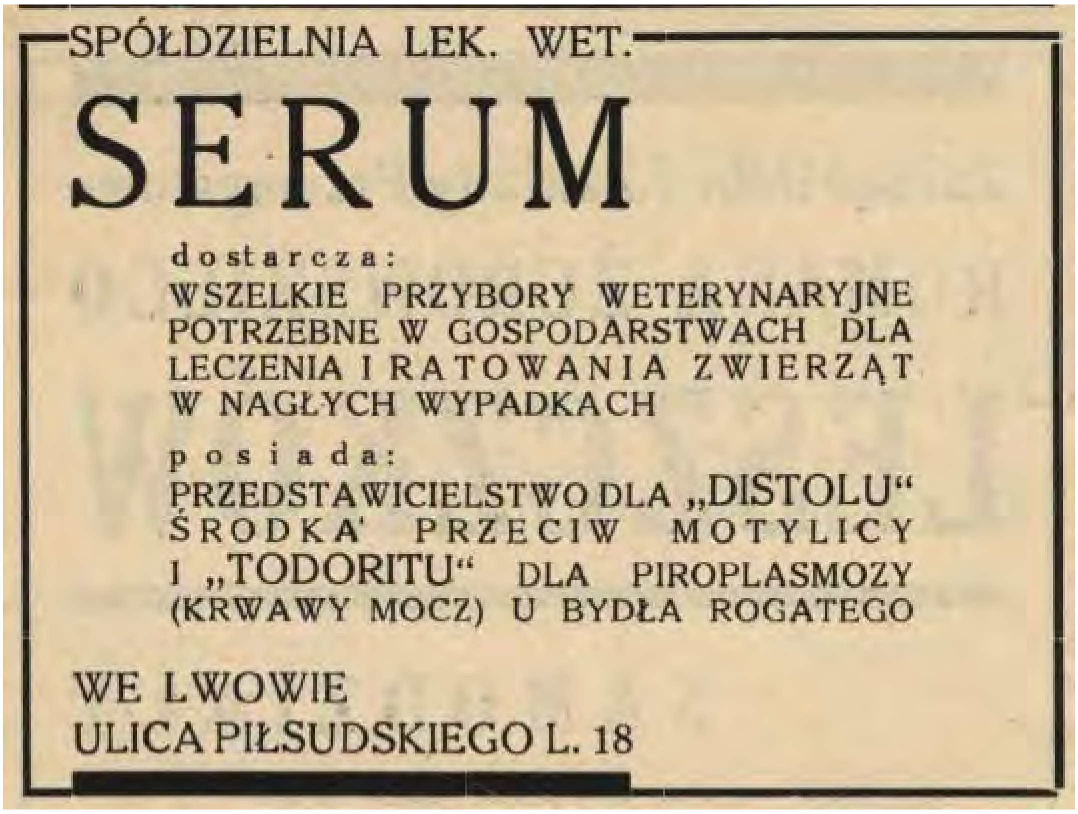

Реклама ветеринарної спілки «Serum» (Львів, вул. Пілсудського, 18)[781].

[780] Ogłoszenia // Łowiec – 1939. – № 17-18.
[781] Ogłoszenia // Łowiec – 1936. – № 6. – S.113.

(Додаток № 237)

PRZEGLĄD WETERYNARYJNY

Miesięcznik poświęcony medycynie weterynaryjnej,

wychodzi przy współpracy Grona Profesorów Akademji Medycyny Weterynaryjnej i Lwowskiego Oddziału Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych R. P. **we Lwowie.**

Prenumerata roczna: 24 zł.

Adres Redakcji: LWÓW — ul. Kochanowskiego L. 61.

Реклама часопису «Ветеринарний огляд»[782].

(Додаток № 238)

L. m. 77592/19 I.

Ogłoszenie licytacyi.

Gmina miasta Lwowa rozpisuje niniejszem publiczną licytacyę ofertową na wydzierżawienie prawa polowania w dobrach miejskich Wola-dobrostańska, położonych w powiecie gródeckim obejmujących około 3.500 morgów lasu na przeciąg lat trzech, względnie sześciu, począwszy od 1 grudnia 1919 do końca listopada 1922 względnie 1925.

Od polowania wyłącza się staw w Woli dobrostańskiej i łąki pomiędzy lasami zajęte pod ujęcia wodociągowe.

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone w kasie miejskiej wadyum w wysokości 10 proc. ofiarowanego za cały czas czynszu dzierżawnego.

Bliższe warunki dzierżawy przejrzeć można w godzinach urzędowych w Depart. I. Magistratu (II. p. ratusz).

Opieczętowane oferty należy wnosić najdalej do dnia 15 listopada 1919 włącznie do godziny 12 w południe w Depart. I. Magistratu.

Lwów, dnia 16 października 1919.

Magistrat król. stoł. miasta Lwowa

4885 Neumann w. r.

Гміна Львова подала оголошення про оренду права полювання у господарстві Воля Добростанська. Термін оренди – три роки. Заявки слід було подати до 15 листопада 1919 року[783].

[782] Ogłoszenia // Mój pies. – 1936. – № 2. – S.3.

(Додаток № 242)

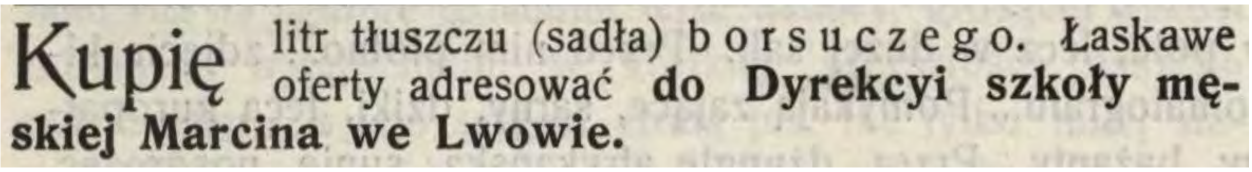
Kupię litr tłuszczu (sadła) b o r s u c z e g o. Łaskawe oferty adresować do Dyrekcyi szkoły męskiej Marcina we Lwowie.

Оголошення про купівлю однієї літри борсучого сала. Пропозиції направляти до керівництва школи Мартина у Львові[784].

(Додаток № 243)

Na Polowania
Wyśmienite Wędliny, Łosoś, Węgorz, Sardynki, Pasztety, Sery, Wódki, Likiery, Wina, Rumy, jakoteż wszelkie delikatesy kupujemy najkorzystniej tylko
u Zofji Teliczek
WE LWOWIE ulica Akademicka l. 6.

Оголошення Зофії Телічек (Львів, вул. Академічна, 6) про реалізацію гастрономічних делікатесів для мисливців на полюванні[785].

783 Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1919. – № 249. – S.8.
784 Ogłoszenia // Łowiec – 1914. – № 7. – S.84.
785 Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 12. – S.223.

(Додаток № 244)

Оголошення Кароля Крупінського про закупівлю за найвищими цінами дичини (Львів, вул. Академічна, 4)[786].

(Додаток № 245)

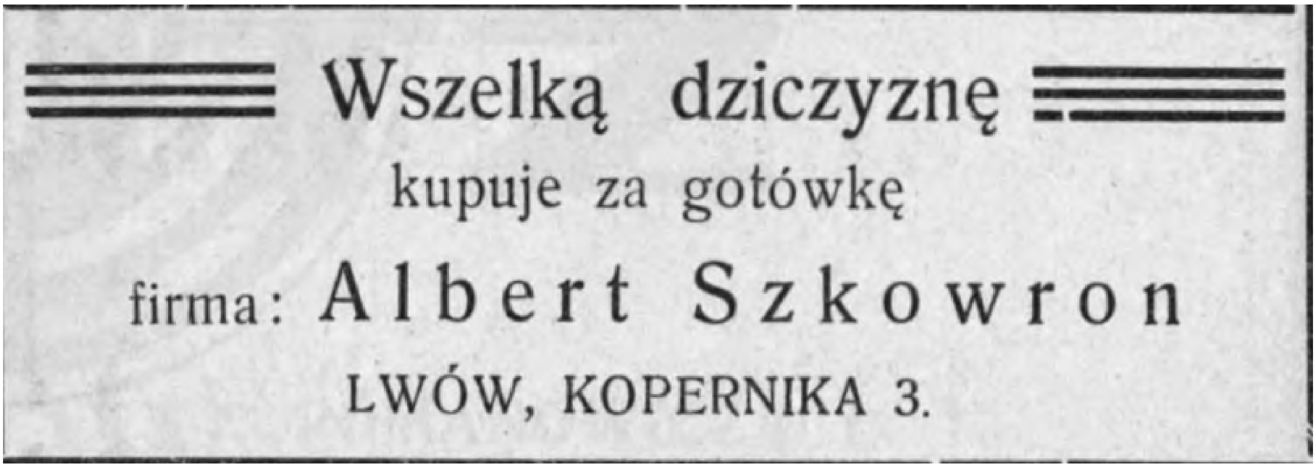

Оголошення Альберта Шковрона про закупівлю різних видів дичини. (Львів, вул. Коперника, 3)[787].

[786] Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 12. – S.222.
[787] Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 23-24. –S.389.

(Додаток № 245)

Оголошення Кароля Крупінського (Львів, вул. Академічна, 4) про закупівлю за ринковими цінами всіх видів дичини[788].

(Додаток № 246)

Оголошення Едмунда Рідла про реалізацію вин, горілки, лікерів для мисливців на полювання. (Львів, вул. Рутовського, 3)[789].

(Додаток № 247)

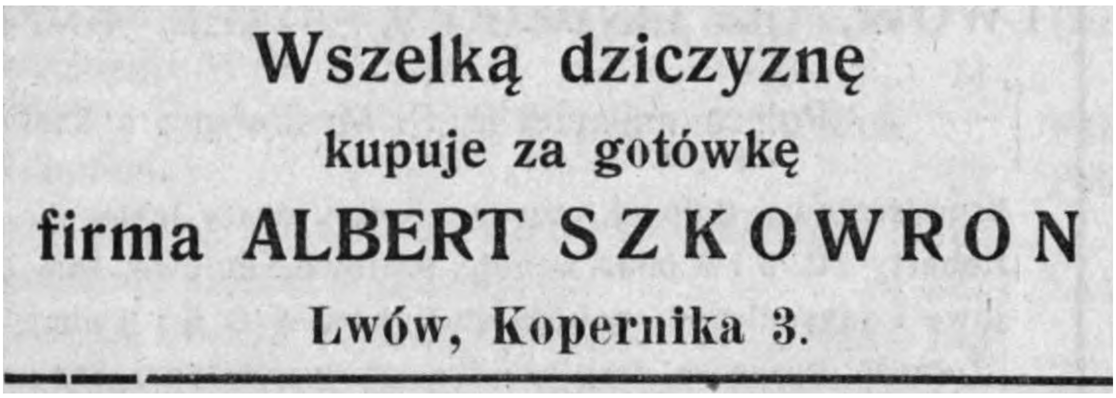

Оголошення фірми «Альберт Шковрон» (Львів, вул. Коперника, 3) про закупівлю за готівку дичини[790].

[788] Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 21. – S.323.
[789] Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 24. – S.386.
[790] Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 1. –S.2.

(Додаток № 248)

Оголошення про закупівлю дичини (Львів, вул. Лінди, 10)[791].

(Додаток № 249)

Реклама Мар'яна Каролевича (м. Львів вул. Галицька, 7) про продаж спеціалізованих харчових продуктів, необхідних на полюванні[792].

[791] Ogłoszenia // Łowiec – 1930. – № 22. – S.352.
[792] Ogłoszenia // Łowiec – 1931. – № 21. – S.322.

(Додаток № 250)

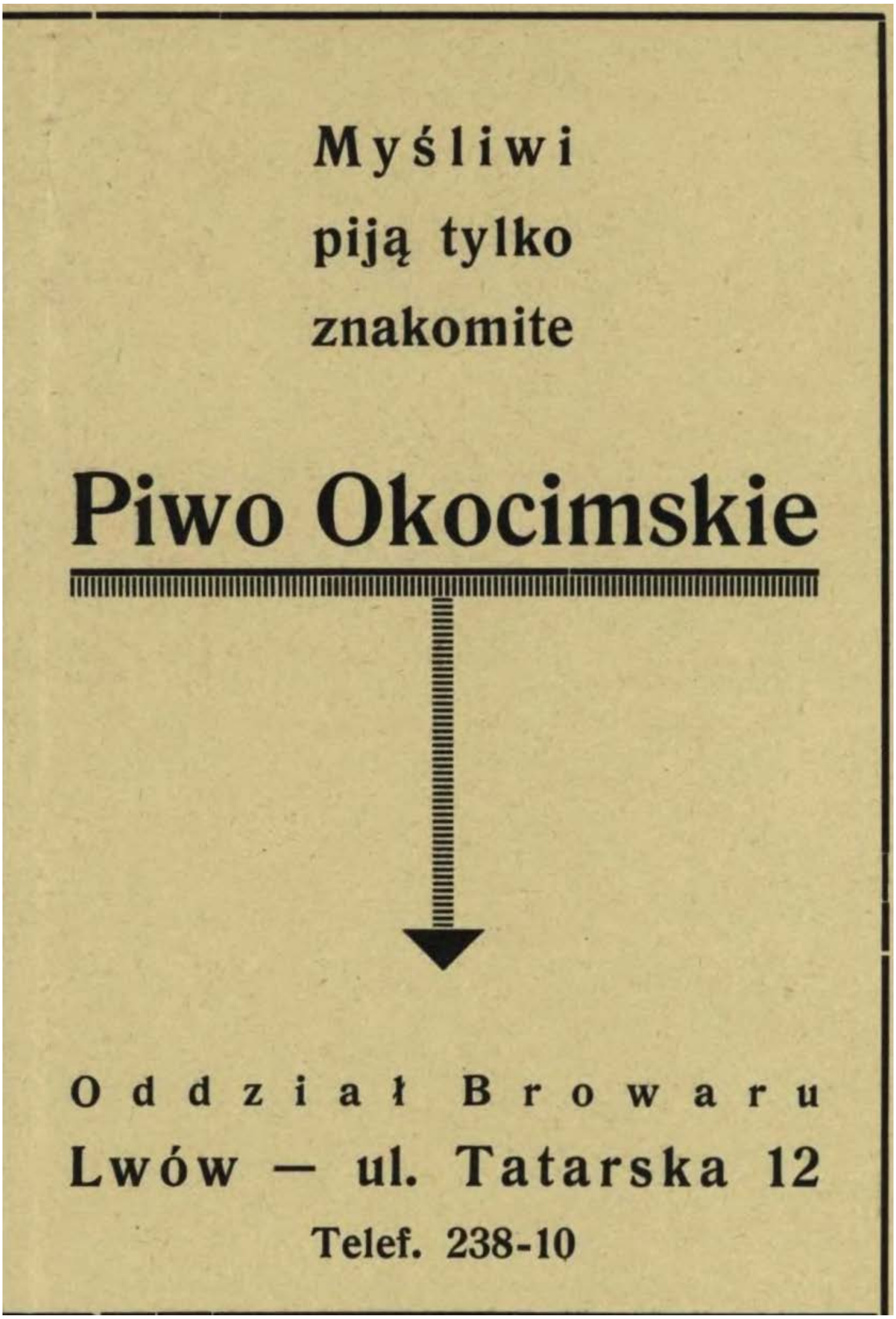

Реклама пива марки «Окоцім»: Мисливці п’ють лише найкраще пиво «Окоцім». (Львів, вул. Татарська, 12)[793].

[793] Ogłoszenia // Łowiec – 1938. – № 19-20.

(Додаток № 251)

PO ŁOWACH
najlepiej smakuje
LWOWSKIE
PIWO
EKSPORTOWE
z nowym zamknięciem

Реклама пива: «Після полювання мисливці п'ють Львівське пиво експортове[794].

(Додаток № 252)

Реклама спеціальних консерв для мисливців фабрики Зигмунта Рукера (м. Львів, вул. Жовківська 225/5).

(Додаток № 253)

[794] Ogłoszenia // Łowiec. – 1936. – № 9. – S.164.

Реклама: Відомий ресторан Яна Рудека (Львів, вул. Коперніка, 3) пропонує для мисливців спеціальне меню (бігос мисливський, крупнік і багато інших страв). Можлива доставка за межі міста[795].

(Додаток № 254)

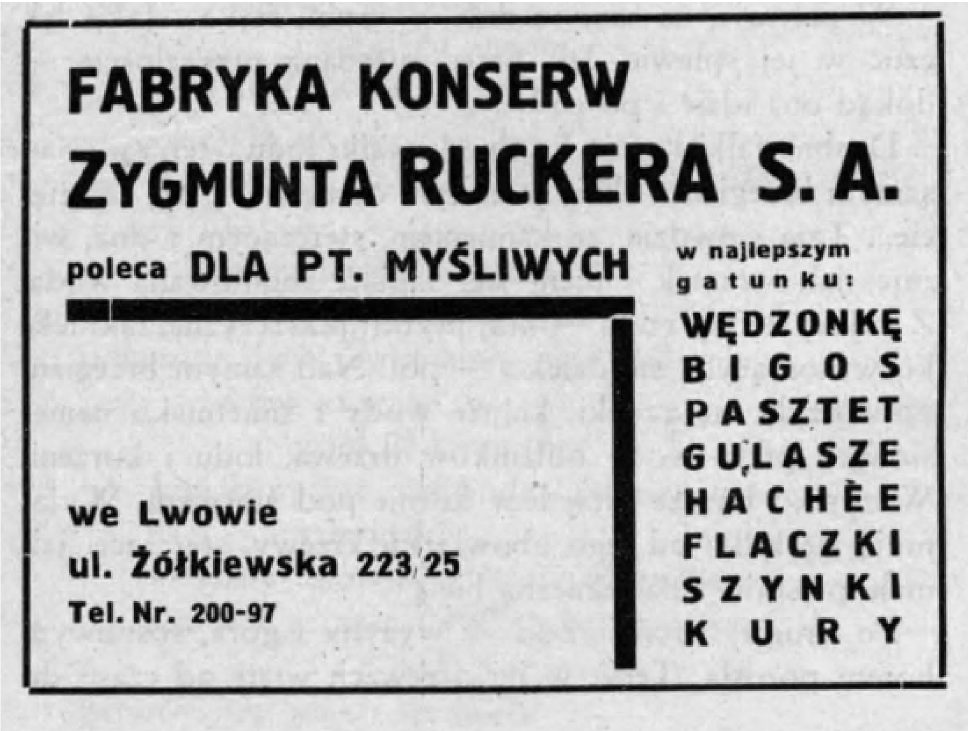

Реклама консервної фабрики акційної спілки Зигмунта Руцкера (Львів, вул. Жовківська, 223 25), яка спеціалізувалась на виготовленні для мисливців продуктів харчування (копчені вироби, бігос, паштет, флячки, шинки, кури)[796].

(Додаток № 255)

Оголошення Фелікса Ожельського – керівника львівського повітового суду, про продаж двох самців козулі[797].

[795] Ogłoszenia // Łowiec. – 1937. – № 12. – S.183.
[796] Ogłoszenia // Łowiec. – 1937. – № 4. – S.66.
[797] Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 12. – S.14.

(Додаток № 256)

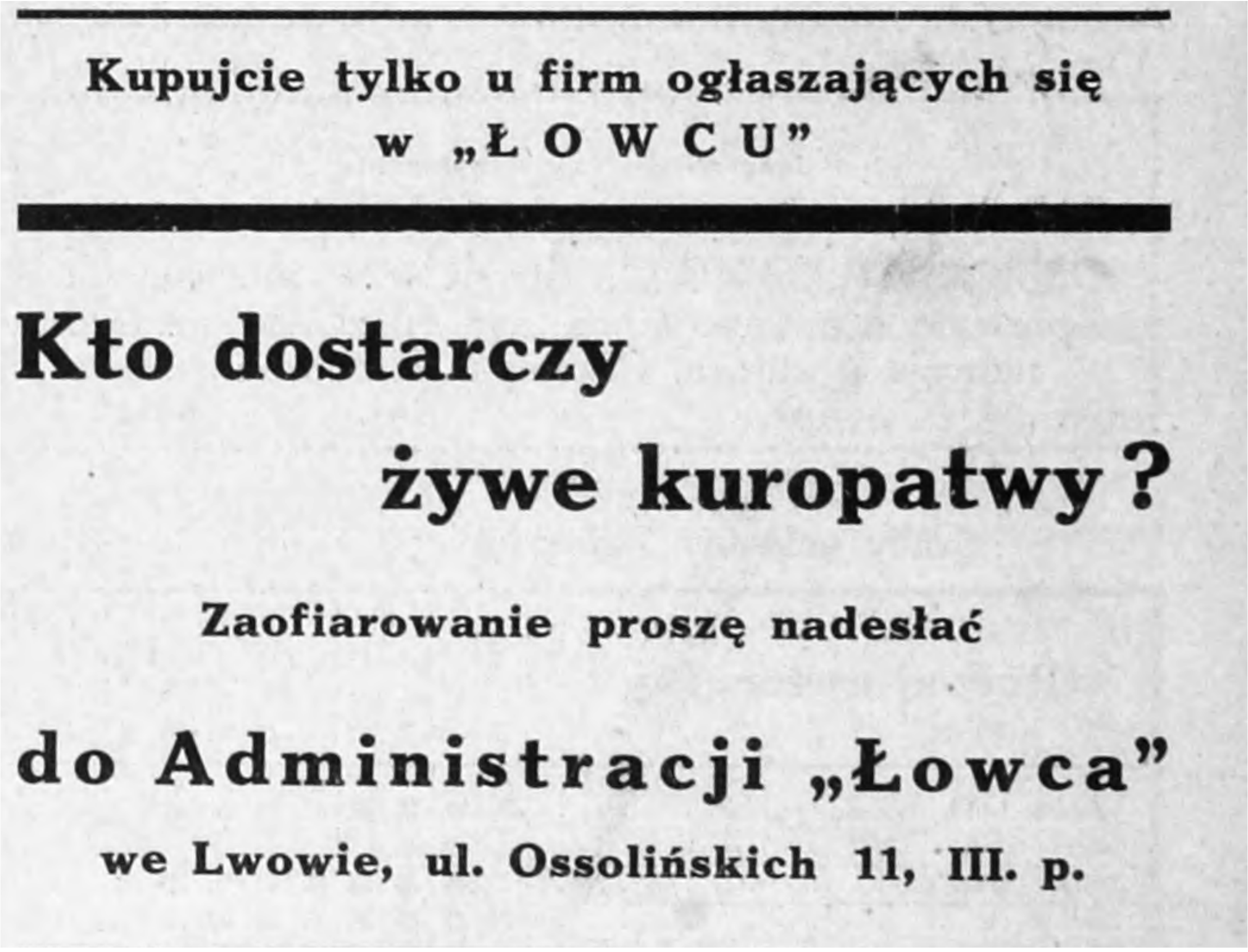

Оголошення про купівлю живих курікок, пропозиції направляти до офісу часопису «Ловець» (Львів, вул. Оссолінських, 11)[798].

(Додаток № 257)

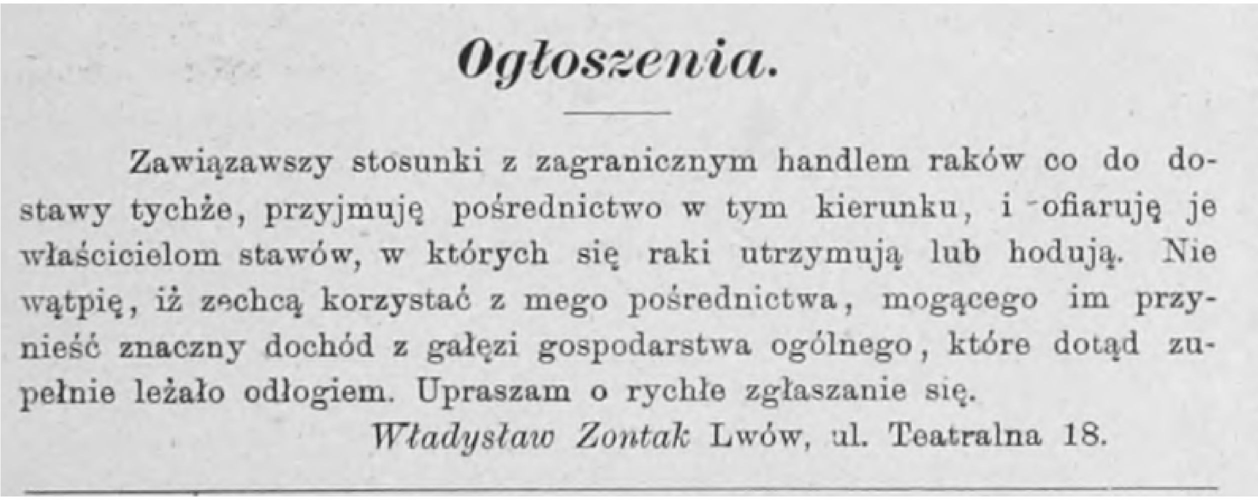

Ogłoszenia.

Zawiązawszy stosunki z zagranicznym handlem raków co do dostawy tychże, przyjmuję pośrednictwo w tym kierunku, i ofiaruję je właścicielom stawów, w których się raki utrzymują lub hodują. Nie wątpię, iż zechcą korzystać z mego pośrednictwa, mogącego im przynieść znaczny dochód z gałęzi gospodarstwa ogólnego, które dotąd zupełnie leżało odłogiem. Upraszam o rychłe zgłaszanie się.

Władysław Zontak Lwów, ul. Teatralna 18.

Оголошення про посередництво Галицького мисливського товариства (м. Львів, вул. Театральна, 18) при торгівлі раків на експорт[799].

---

798 Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 21. – S.323.

(Додаток № 258)

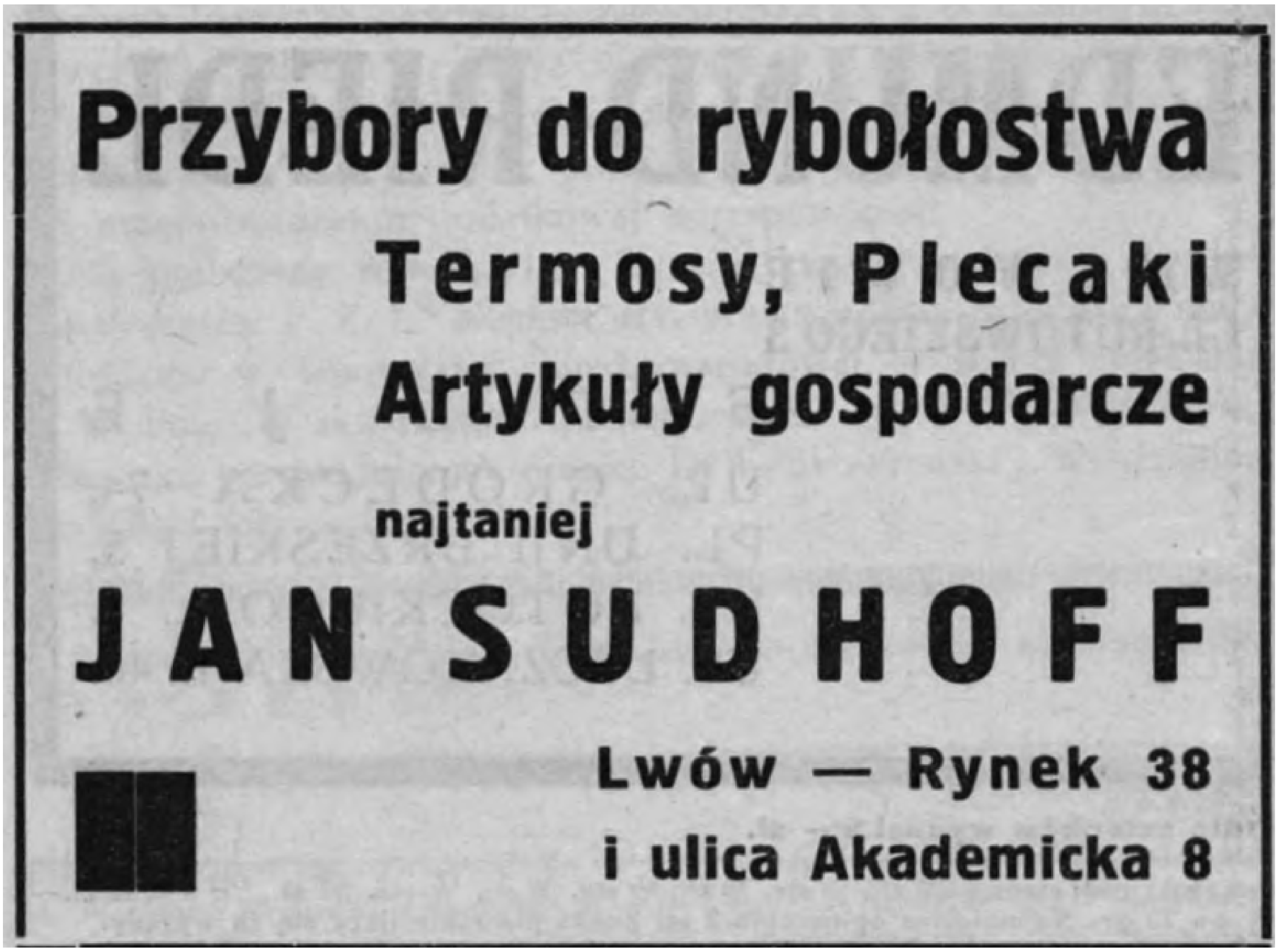

Реклама фірми Яна Судхофф про реалізацію знарядь для рибальства (Львів, Ринок, 38 та вул. Академічна, 8)[800].

---

[799] Ogłoszenia // Łowiec – 1885. – № 11. – S.184.
[800] Ogłoszenia // Łowiec – 1937. – № 4. – S.70.

(Додаток № 259)

Dział rybacki na wystawie nasion we Lwowie.

Фотографія з рибальського відділу на виставці насіння організована у Львові в 1906 році[801].

[801] Wystawa targowa nasion połączona z wystawą narybku we Lwowie // Okólnik. – 1906. – № 83. – S.112

(Додаток № 260)

Реклама фірми Яна Судхоффа, що торгувала рибальським спорядженням (Львів, вул. Академічна, 8)[802].

(Додаток № 261)

Реклама складу рибальського спорядження Яна Судхоффа (Львів, вул. Академічна, 8)[803].

[802] Ogłoszenia // Haliczanin, kalendarz humorystyczny ilustrowany noworocznik dla wszystkich 1925. – Lwów:, 1925. – S. 105.

[803] Ogłoszenia // Haliczanin, kalendarz humorystyczny ilustrowany noworocznik dla wszystkich 1935. – Lwów:, 1935. – S. 135.

(Додаток № 262)

Skórki sarnie i jelenie, jakoteż rogi, pośredniczy, kupuje i sprzedaje, po kursie najlepiej płatnym, Jakób Führer, rękawicznik i bandażysta, Lwów ul. Trybunalska l. 10. obok WP. Naftuły Töpfera.

Оголошення про купівлю та продаж шкір, рогів козуль та оленів. Звертатись до Якоба Фюрера (м. Львів, вул. Трибунальська, 10)[804].

(Додаток № 263)

KUPUJE

KAPITALNE ROGI

rogaczy na całkowitej czaszce; kilka par.

Łaskawe oferty przyjmuje Redakcja „Łowca“, pod literami W. M. 1028.

Оголошення про купівлю кількох цінних трофейних рогів оленя. Пропозиції подавати у редакцію часопису «Ловець» м. Львів[805].

[804] Ogłoszenia // Łowiec – 1903. – № 10. – S.121.

[805] Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 7. – S.8.

(Додаток № 264)

Оголошення фірми Костянтина Левандовського «Konstantego Lewandowskiego» щодо прийняття до вичинки різного роду шкір. Фірма знаходилась у Львові, по вул. Курковій, 51[806].

[806] Ogłoszenia // Łowiec – 1894. – № 1. – S.16.

(Додаток № 265)

Оголошення про купівлю опудала рисі, пропозиції подавати в адміністрацію часопису «Ловець»[807].

(Додаток № 266)

Реклама різб’ярської фірми Чернавського (Czernawskiego) щодо виготовлення підставок для рогів. (Львів, вул. Кароля Людвіка, 3)[808].

---

[807] Ogłoszenia// Łowiec – 1896. – № 4. – S.64.
[808] Ogłoszenia // Łowiec – 1898. – № 6. – S.96.

(Додаток № 267)

Оголошення про продаж чучела ведмедя. Детальніша інформація (м. Львів, вул. Красінських, 9[809].

(Додаток № 268)

Оголошення «Першої польської таксодермічної майстерні з виготовлення чучел тварин Романа Гартля» (Львів, вул. Сташіца, 3) про прийом замовлень[810].

[809] Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 18. – S.260.

(Додаток № 269)

Реклама фірми (Ф.М. Злотніцького) F. M. Złotnicki (Львів, пасаж Гаусмана, 8) про виготовлення чучел та мисливських трофеїв[811].

[810] Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 7. – S.14.
[811] Ogłoszenia // Łowiec – 1923. – № 6. – S.95.

(Додаток № 270)

Реклама таксодермічної майстерні (Львів, Пасаж Хаусмана, 8)[812].

812 Ogłoszenia // Łowiec – 1935. – № 1. – S.12.

(Додаток № 271)

Оголошення фірми «Złotnicki» (заснована 1893 року, м. Львів, пасаж Хаусмана, 8) про прийняття замовлень на виготовлення опудал та обробку різного виду мисливських трофеїв за сучасними досягненнями науки та за найнижчими цінами[813].

(Додаток № 272)

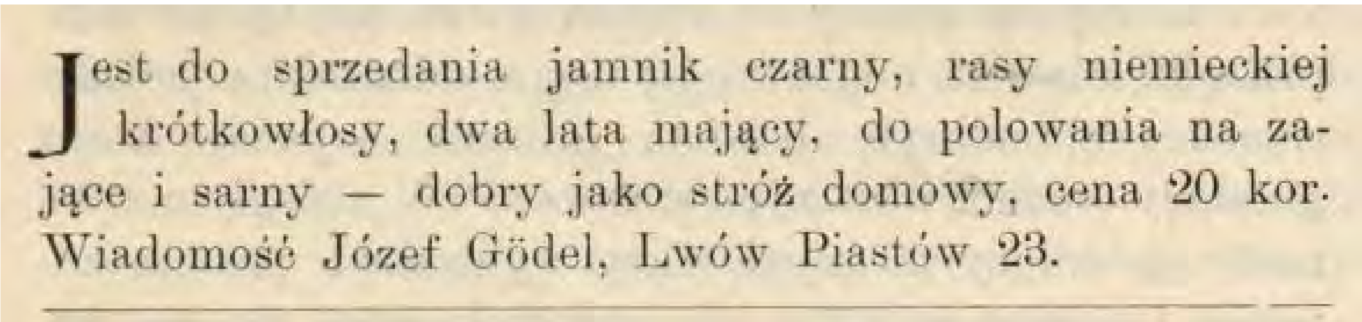

Оголошення Йозефа Гьоделя м. Львів, вул. П'ястів, 23 про продажу собаки нірної породи[814].

[813] Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 2. –S.8.
[814] Ogłoszenia // Łowiec – 1903. – № 4. – S.50.

(Додаток № 273)

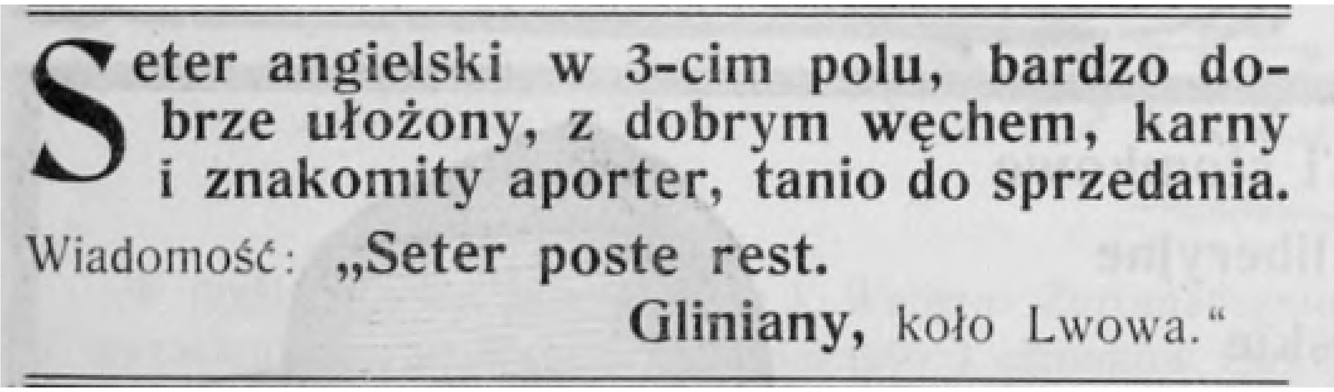

Seter angielski w 3-cim polu, bardzo dobrze ułożony, z dobrym węchem, karny i znakomity aporter, tanio do sprzedania.
Wiadomość: „Seter poste rest.
Gliniany, koło Lwowa."

Оголошення про реалізацію англійського сеттера. Більше інформації можна отримати у с. Глинянах біля Львова[815].

(Додаток № 273)

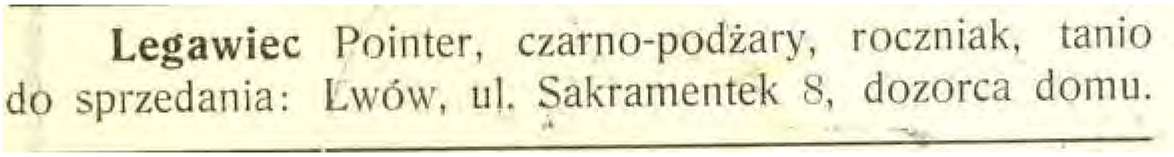

Legawiec Pointer, czarno-podżary, roczniak, tanio do sprzedania: Lwów, ul. Sakramentek 8, dozorca domu.

Оголошення про реалізацію собаки породи пойнтер. Більше інформації можна отримати у сторожа будинку по вул. Сакраменток, 8 у Львові[816].

(Додаток № 274)

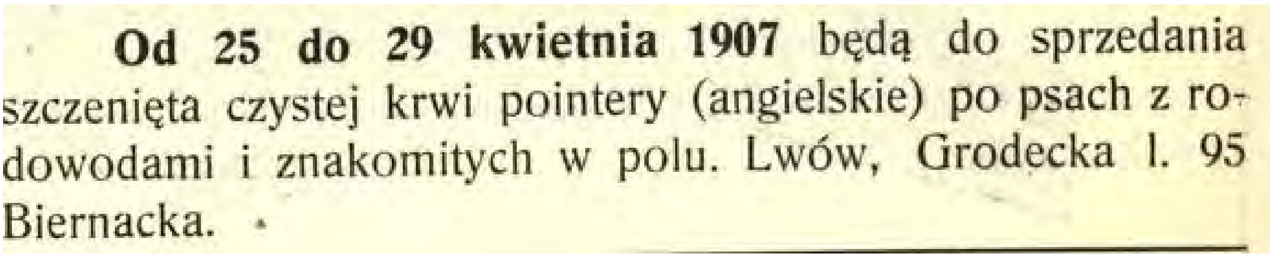

Od 25 do 29 kwietnia 1907 będą do sprzedania szczenięta czystej krwi pointery (angielskie) po psach z rodowodami i znakomitych w polu. Lwów, Grodecka l. 95 Biernacka.

Оголошення п. Бєрнацької про можливість купити щенят англійського пойнтера з родоводом у період з 25 по 29 квітня 1907 року у Львові (вул. Городецька, 95)[817].

815 Ogłoszenia // Łowiec – 1906. – № 7. – S.95.
816 Ogłoszenia // Łowiec – 1907. – № 5. – S.59.
817 Ogłoszenia // Łowiec – 1907. – № 7. – S.99.

(Додаток № 275)

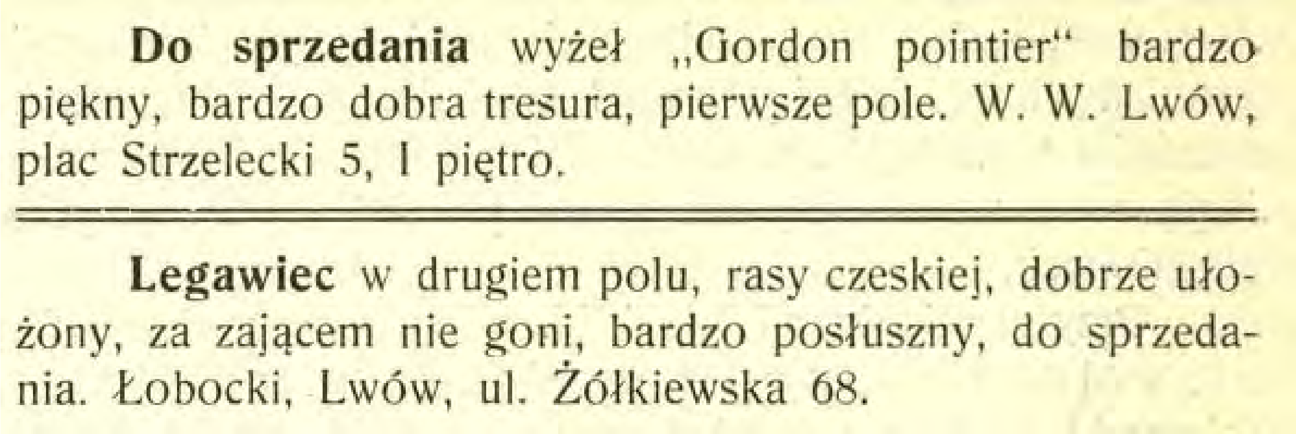

Do sprzedania wyżeł „Gordon pointier" bardzo piękny, bardzo dobra tresura, pierwsze pole. W. W. Lwów, plac Strzelecki 5, I piętro.

Legawiec w drugiem polu, rasy czeskiej, dobrze ułożony, za zającem nie goni, bardzo posłuszny, do sprzedania. Łobocki, Lwów, ul. Żółkiewska 68.

Оголошення про продаж собаки породи гордон поінтер (м. Львів Стрілецька площа, 5), оголошення про продажу лягавого собаки чеської породи (м. Львів, вул. Жовківська, 68)[818].

(Додаток № 276)

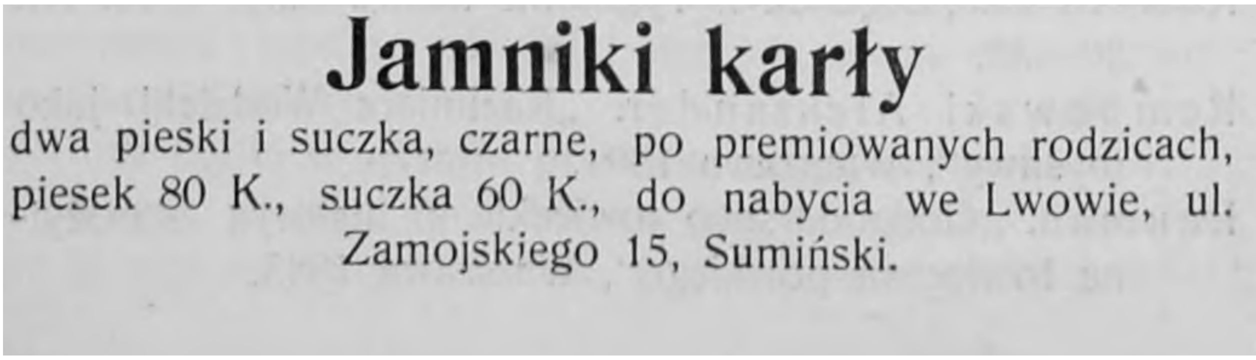

Jamniki karły

dwa pieski i suczka, czarne, po premiowanych rodzicach, piesek 80 K., suczka 60 K., do nabycia we Lwowie, ul. Zamojskiego 15, Sumiński.

Оголошення Сумінського зі Львова, (вул. Замойського, 15) про реалізацію двох норних собак для полювання по ціні 60-80 крон[819].

(Додаток № 277)

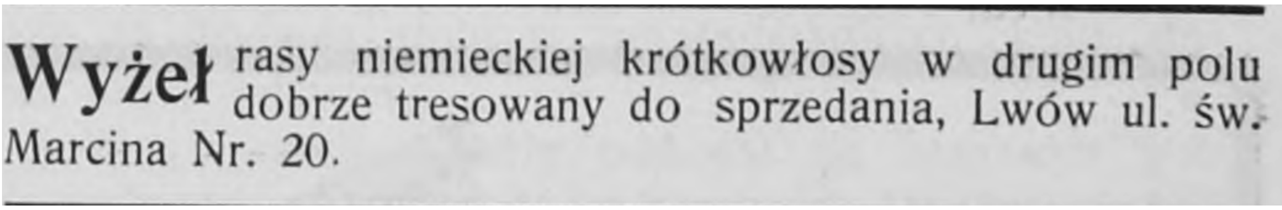

Wyżeł rasy niemieckiej krótkowłosy w drugim polu dobrze tresowany do sprzedania, Lwów ul. św. Marcina Nr. 20.

Оголошення про реалізацію мисливської собаки породи-німецька лягава. Звертатись за адресою: (м. Львів, вул. Святого Мартина, 20)[820].

818 Ogłoszenia // Łowiec – 1907. – № 12. – S.152.

819 Ogłoszenia // Łowiec – 1909. – № 5. – S.59.

820 Ogłoszenia // Łowiec – 1909. – № 15. – S.155.

(Додаток № 278)

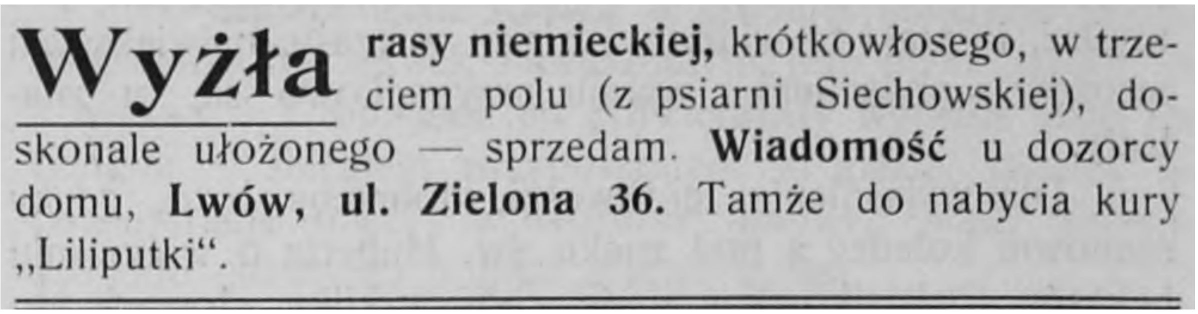

Wyżła rasy niemieckiej, krótkowłosego, w trzeciem polu (z psiarni Siechowskiej), doskonale ułożonego — sprzedam. **Wiadomość** u dozorcy domu, **Lwów, ul. Zielona 36.** Tamże do nabycia kury „Liliputki".

Оголошення про продаж короткошерстої лягавої собаки німецької породи. Купити собаку можна у Львові по вул. Зеленій, 36.[821]

(Додаток № 279)

Alojzy Hübner
Lwów, Rynek l. 38
poleca:
Suchary dla psów. — Śrut ołowiany. — Sól dla koni i bydła. — Spuszczadła do krwi. — Hegary dla bydła. — Smary na kopyta. — Artykuły do rybołowstwa, — również Farby i lakiery wszelkiego rodzaju. — Perfumy, mydełka i artykuły toaletowe. — Hamaki, Krzesełka polne i t. p.
po najniższych cenach.

Оголошення Алойзи Хубнера (Львів, площа Ринок, 38) про продаж корму для собак[822].

[821] Ogłoszenia // Łowiec – 1911. – № 6. – S.72.

[822] Ogłoszenia // Łowiec – 1914. – № 9. – S.116.

(Додаток № 280)

Реклама корму, для собак який можна було замовити (Львів, вул. Коперника, 5)[823].

(Додаток № 281)

Оголошення про продаж ірландського сетера, (м. Львів, вул. Оссолінських, 11, третій поверх)[824].

823 Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 12. – S.223.

824 Ogłoszenia // Łowiec – 1932. – № 8. – S.98.

(Додаток № 282)

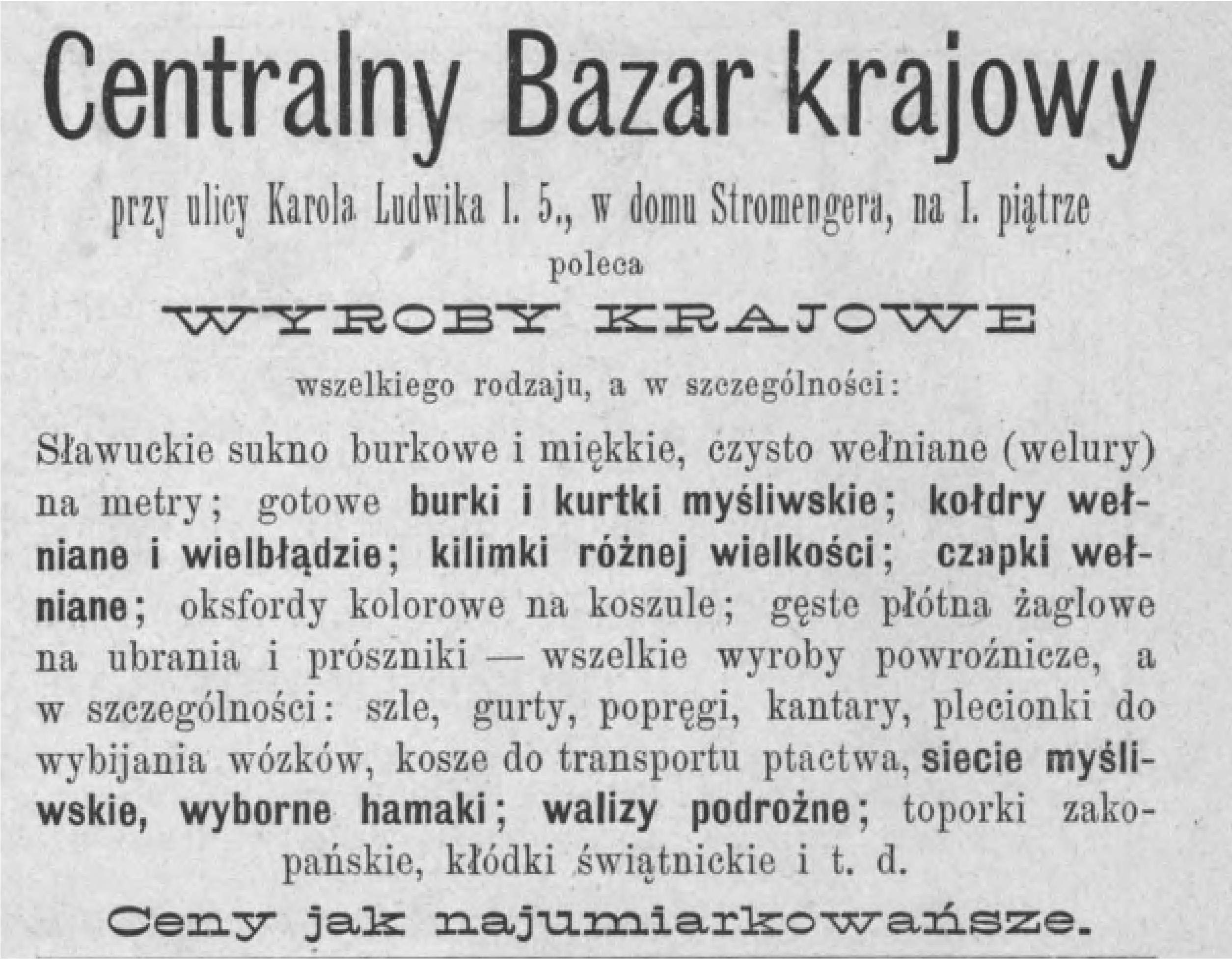

Оголошення про реалізацію на центральному крайовом ринку у Львові (вул. Кароля Людвіка, 5) одягу для полювання[825].

(Додаток № 283)

Оголошення Рудольфа Кріммера про реалізацію взуття для полювання. Купити взуття можна у Французькому готелі у Львові[826].

[825] Ogłoszenia // Łowiec – 1892. – № 9. – S.144.

(Додаток № 284)

Оголошення Казимира Бельчука про продаж мисливських головних уборів. Магазин знаходився за адресою м. Львів, вул. Галицька, 21[827].

(Додаток № 285)

Оголошення Казимира Бельчука про продаж мисливських головних уборів та взуття для полювання. Магазин знаходився за адресою м. Львів, вул. Галицька, 15.[828]

[826] Ogłoszenia // Łowiec – 1900. – № 2. – S.32.

[827] Ogłoszenia // Łowiec – 1902. – № 2. – S.96.
[828] Ogłoszenia // Łowiec – 1910. – № 22. – S.268.

(Додаток № 286)

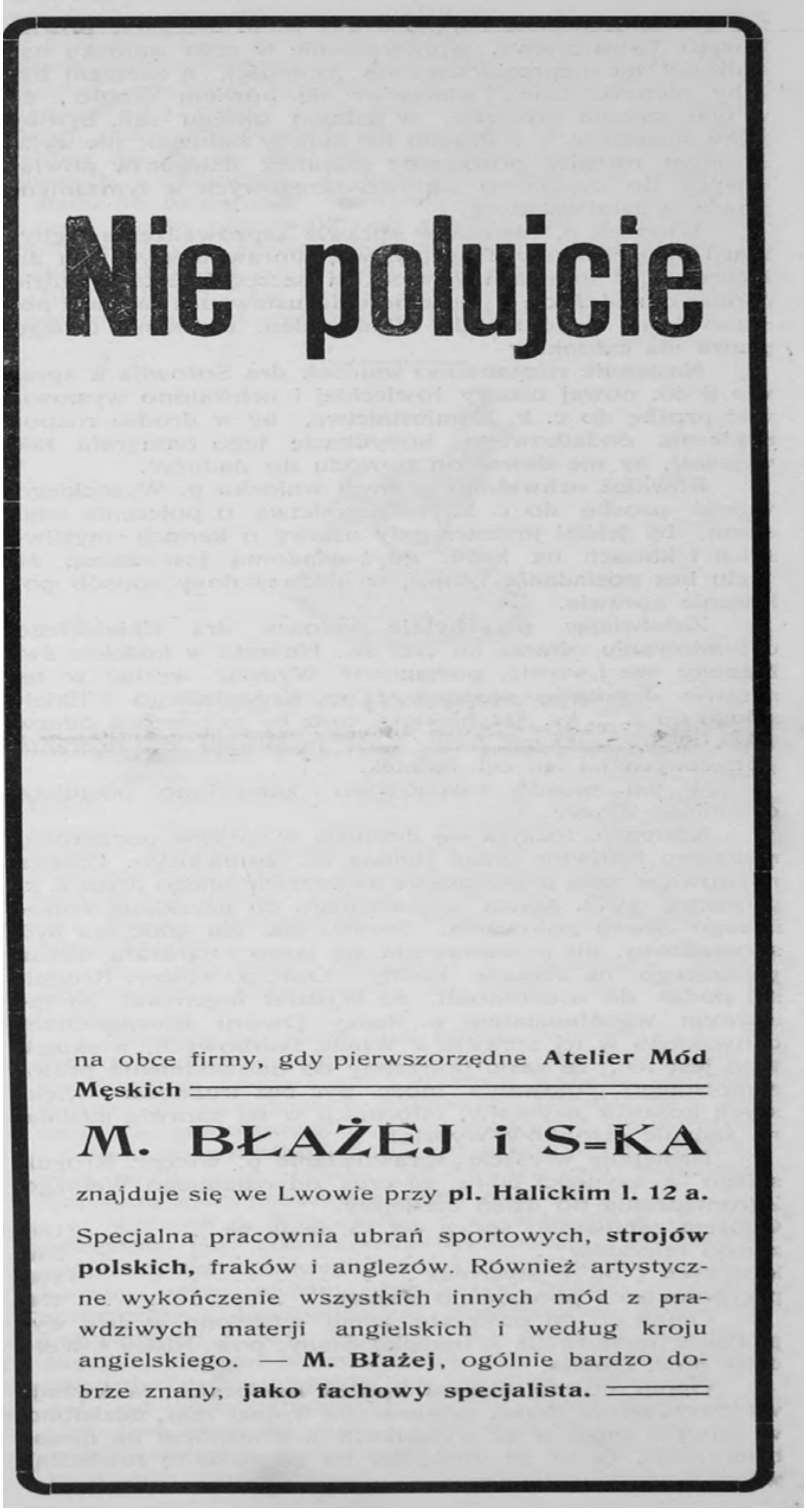

Оголошення фірми «M. Błażej i s-ka» про реалізацію спортивного одягу для полювань. Адреса магазину: м. Львів, Галицька площа № 12 а[829].

[829] Ogłoszenia // Łowiec – 1911. – № 18. – S.220.

(Додаток № 287)

Оголошення фірми Б. Салеса (Львів, вул. 3 травня, 17) про продаж водонепроникного взуття для полювання[830].

[830] Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 7. – S.13.

(Додаток № 288)

Реклама фірми мисливського взуття Юліана Янчишина (Львів, вул. Валова, 7)[831].

(Додаток № 289)

Реклама непромокального взуття для полювань фірми (Б. Салеса) «B. SALESA», які можна було купити у Львові, вул. 3 травня, 17[832].

[831] Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 10. – S.15.

(Додаток № 290)

Оголошення Торгової спілки (Г. Скотта і Л. Павловського) «G. Scott i L. Pałowski» (Львів, площа Галицька, 7) про продаж засобів для чищення мисливського та спортивного взуття[833].

(Додаток № 291)

Реклама кравецької фірми «Белтовські», яка спеціалізується на пошитті мисливського одягу (Львів, вул. Бєловського, 6)[834].

[832] Ogłoszenia // Łowiec – 1925. – № 12. – S.194.
[833] Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 3. – S.34.
[834] Ogłoszenia // Łowiec – 1937. – № 13. –S.200.

(Додаток № 291)

Оголошення кравця Й. Н. Спожарського про пошиття рукавиць та штанів для полювання (Львів, вул. Галицька, 20)[835]

[835] Kalendarz myśliwski i rybacki na rok 1885. – Lwów: Gal. Tow. Łowieckie, 1885. – S. 299.

(Додаток № 292)

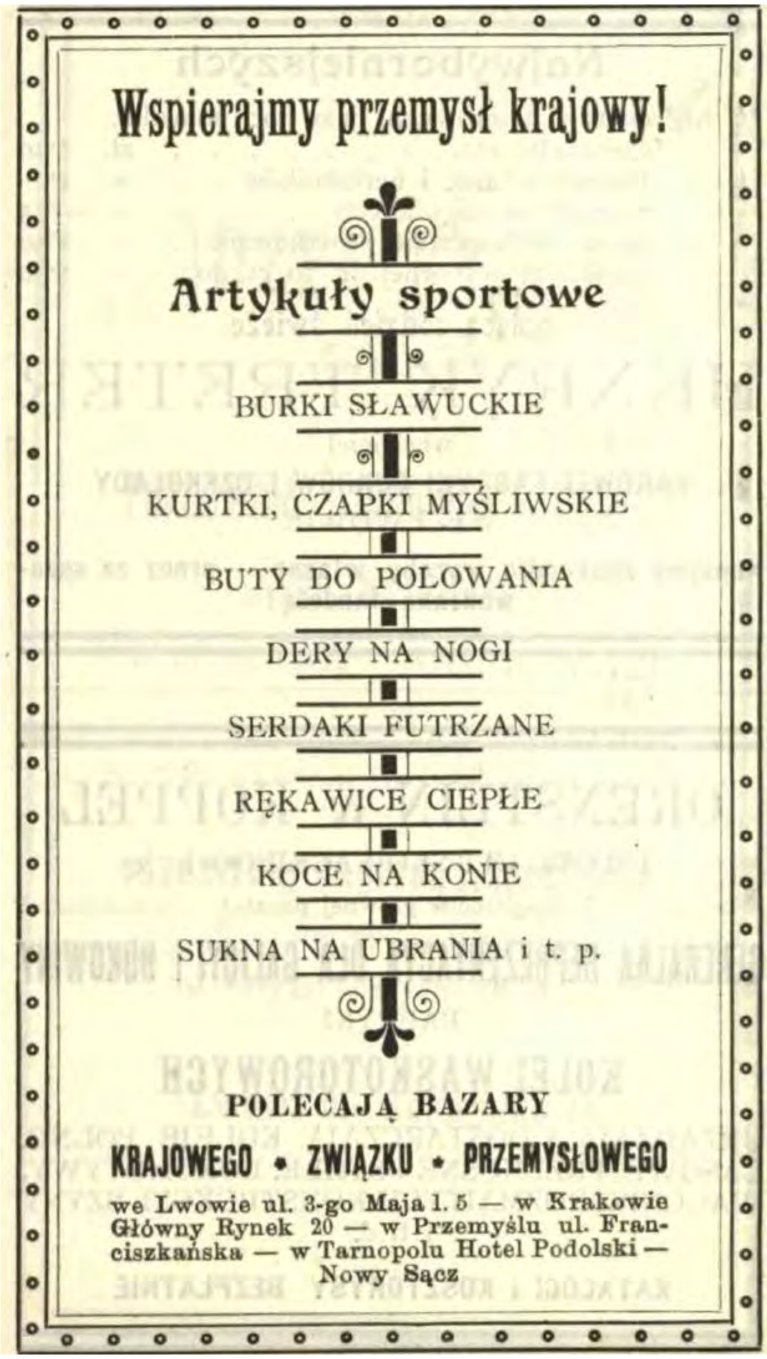

Оголошення Крайової промислової спілки з гаслом «Підтримаймо місцевого товаровиробника»: рекламою одягу та взуття для полювання. Офіси фірми знаходились за адресами: Львів, 3 травня, 5; Краків, Головний ринок, 20; Перемишль, вул. Францішканська; Тернопіль, Готель Подільський[836].

[836] Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1902. – Lwów: Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1902.

(Додаток № 293)

Реклама фірми «Viktoria" (власник – Тадеуш Горський) щодо реалізації одягу для полювання (Львів, Мар'яцька площа, 8 на куті з Гетьманською)[837].

[837] Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1902. – Lwów: Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1902.

(Додаток № 294)

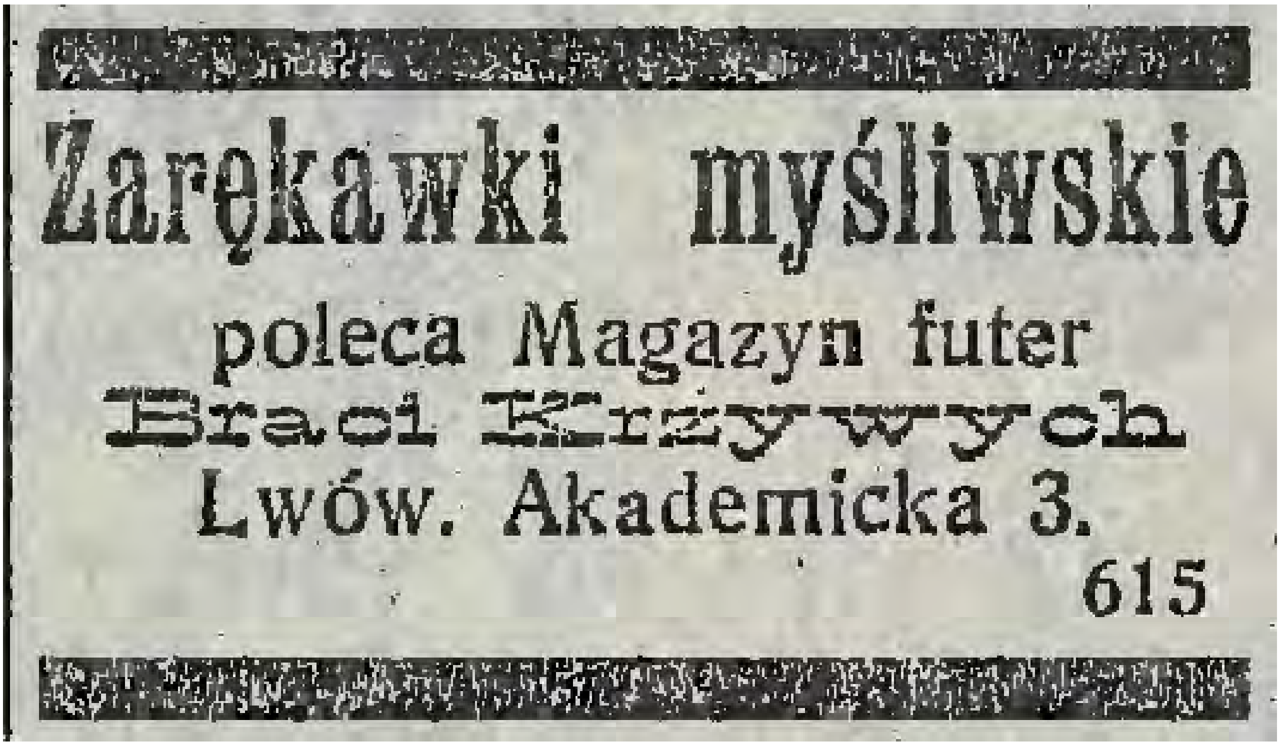

Реклама мисливських нарукавників, що продаються у магазині хутряних виробів братів Кривих (Львів, вул. Академічна, 3)[838].

(Додаток № 295)

Реклама фірми Александра Белтовського (Львів, вул. Бєловського, 6), що спеціалізується на виготовленні різного одягу для мисливців[839].

[838] Ogłoszenia // Słowo Polskie– 1908. – № 16. – 10 Stycznia. – S.11.
[839] Ogłoszenia // Łowiec. – 1937. – № 13. – S.200.

(Додаток № 296)

Реклама капелюхів для полювання фірми Марціна Мюллера (Львів, вул. Галицька, 17)[840].

(Додаток № 297)

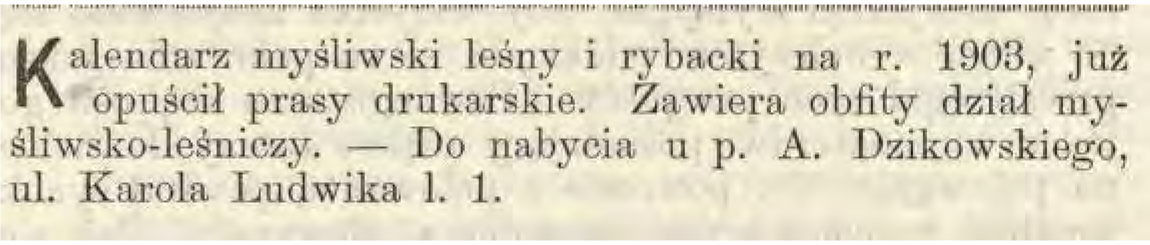
Kalendarz myśliwski leśny i rybacki na r. 1903, już opuścił prasy drukarskie. Zawiera obfity dział myśliwsko-leśniczy. — Do nabycia u p. A. Dzikowskiego, ul. Karola Ludwika l. 1.

Оголошення про продаж мисливського, лісового та рибальського календаря на 1903 рік у крамниці А. Дзіковського (вул Кароля Людвіка, 1 у м. Львові)[841].

[840] Haliczanin, kalendarz humorystyczny ilustrowany noworocznik dla wszystkich 1883. – Lwów:, 1883.

[841] Ogłoszenia // Łowiec – 1902. – № 21. – S.258.

(Додаток № 298)

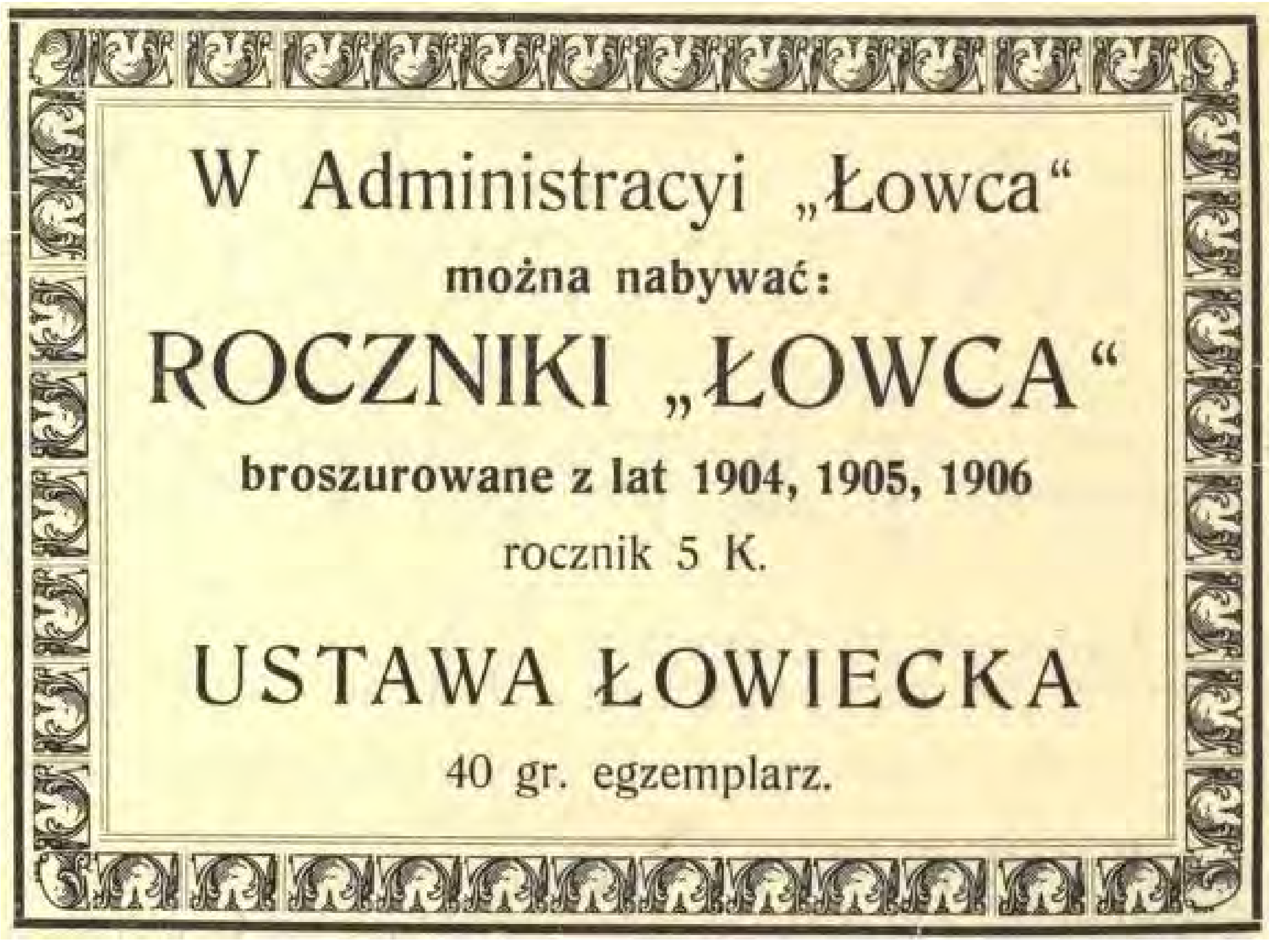
W Administracyi „Łowca“
można nabywać:
ROCZNIKI „ŁOWCA“
broszurowane z lat 1904, 1905, 1906
rocznik 5 K.
USTAWA ŁOWIECKA
40 gr. egzemplarz.

Оголошення про продаж часопису «Ловець» за 1904, 1905, 1906 рр. та брошури «Мисливського закону» вартістю 40 грош[842].

[842] Ogłoszenia // Łowiec – 1907. – № 24. – S.295.

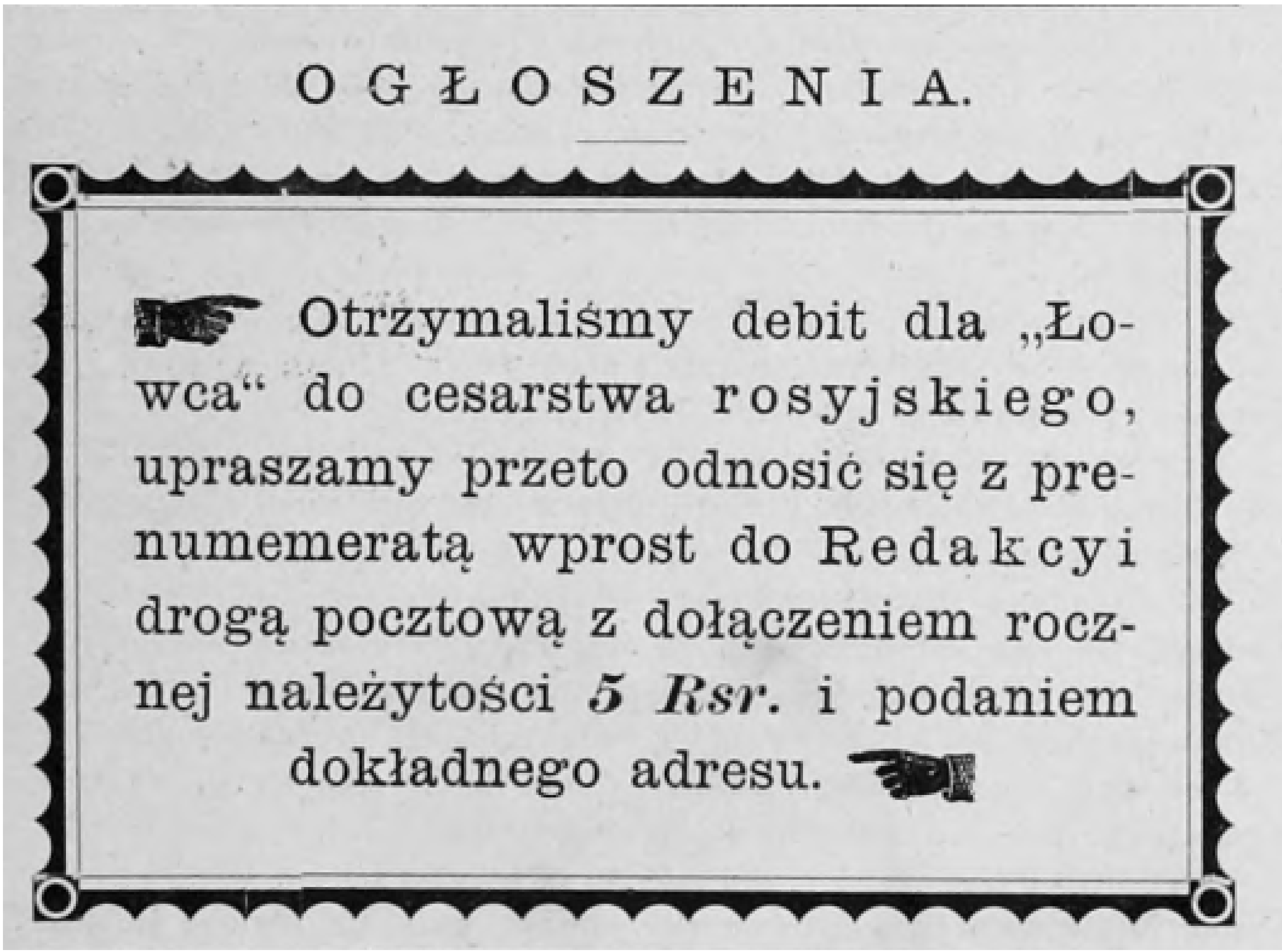

OGŁOSZENIA.

Otrzymaliśmy debit dla „Łowca“ do cesarstwa rosyjskiego, upraszamy przeto odnosić się z prenumemeratą wprost do Redakcyi drogą pocztową z dołączeniem rocznej należytości *5 Rsr.* i podaniem dokładnego adresu.

Оголошення про передплату часопису «Ловець» для читачів з Російської імперії[843].

[843] Ogłoszenia // Łowiec – 1882. – № 6. – S.96.

(Додаток № 300)

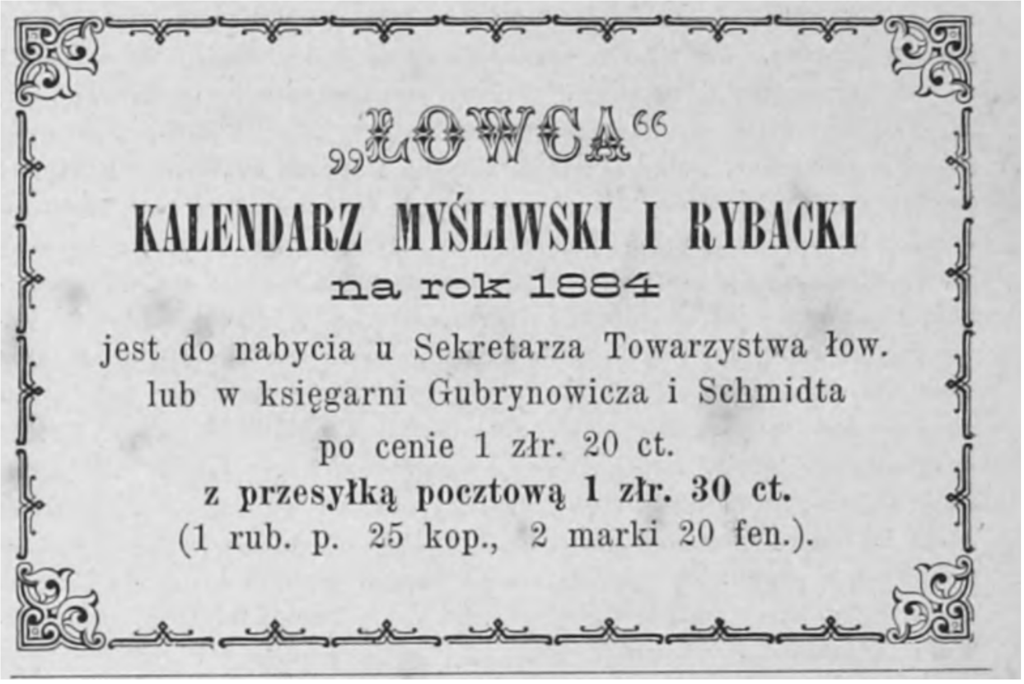

„ŁOWCA"
KALENDARZ MYŚLIWSKI I RYBACKI
na rok 1884
jest do nabycia u Sekretarza Towarzystwa łow.
lub w księgarni Gubrynowicza i Schmidta
po cenie 1 złr. 20 ct.
z przesyłką pocztową 1 złr. 30 ct.
(1 rub. p. 25 kop., 2 marki 20 fen.).

Реклама мисливського та рибальського календаря на 1884 рік. Календар можна було придбати у секретаря Галицького мисливського товариства за ціною 1,2 золотого, або отримати поштою за ціною 1,3 золотого, 1,25 російського рубля та за 2,2 німецькі марки[844].

(Додаток № 301)

Już wyszedł z druku
„ŁOWCA" KALENDARZ
myśliwski i rybacki
na rok 1888.
pomnożony, z nowym działem literackim, w ozdobnej oprawie.
Cena 1 złr., 2 marki, 1 rubel.
Zamówienia przyjmują Sekretarz Towarzystwa łow.
(Lwów ul. Teatralna l. 18) i księgarnie.

Оголошення про видання «Мисливського та рибальського календаря» на 1888 рік за ціною 1 золотий, 2 марки, 1 російський рубель. Придбати календар можна було у секретаря Галицького мисливського товариства, Львів, вул. Театральна, 18)[845].

---

844 Ogłoszenia // Łowiec – 1884. – № 1. – S.20.
845 Ogłoszenia // Łowiec – 1888. – № 1. – S.16.

(Додаток № 302)

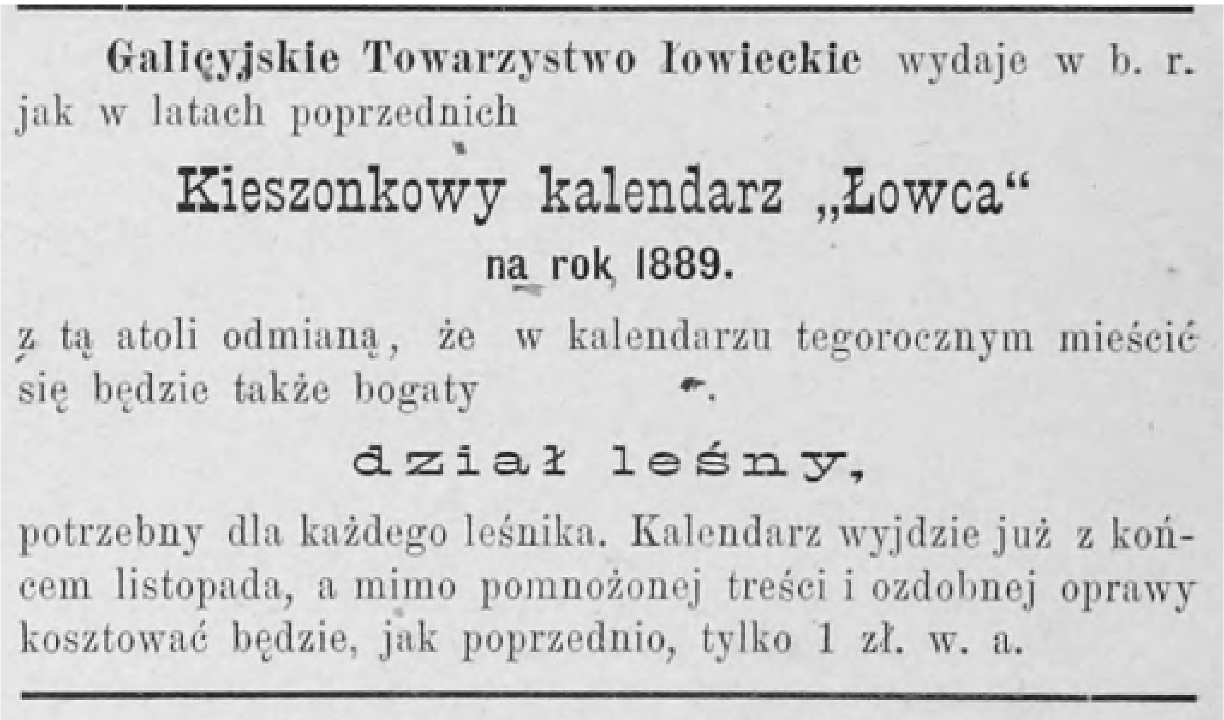

Galicyjskie Towarzystwo łowieckie wydaje w b. r. jak w latach poprzednich

Kieszonkowy kalendarz „Łowca"

na rok 1889.

z tą atoli odmianą, że w kalendarzu tegorocznym mieścić się będzie także bogaty

dział leśny,

potrzebny dla każdego leśnika. Kalendarz wyjdzie już z końcem listopada, a mimo pomnożonej treści i ozdobnej oprawy kosztować będzie, jak poprzednio, tylko 1 zł. w. a.

Оголошення про видання кишенькового календаря «Ловця» на 1889 рік за ціною 1 золотий[846].

(Додаток № 303)

W połowie Października wyjdzie

Łowca kalendarz myśliwski i rybacki

na rok 1888.

Zamówienia przyjmuje Sekretarz Tow. łow. ulica Teatralna 18.

Оголошення, що у половині жовтня видавництво «Ловець» випускає мисливський та рибальський календар на 1888 рік. Замовлення можна оформити у секретаріаті Галицького мисливського товариства (м. Львів, вул. Театральна, 18)[847].

[846] Ogłoszenia // Łowiec – 1888. – № 11. – S.184.
[847] Ogłoszenia // Łowiec – 1887. – № 9. – S.156.

(Додаток № 304)

ŁOWCA KALENDARZ
myśliwski i rybacki wydany nakładem galic. Towarzystwa łowieckiego
na lata 1884, 1885, 1886.
Format kieszonkowy, druk (19 arkuszy) na welinowym papierze, oprawa pularesowa, ozdobna. — Cena każdego kalendarza 1 rs.

Оголошення про можливість придбання мисливського та рибальського календаря видавництва «Ловця» на 1884, 1885, 1886 рік кишенькового формату[848].

(Додаток № 305)

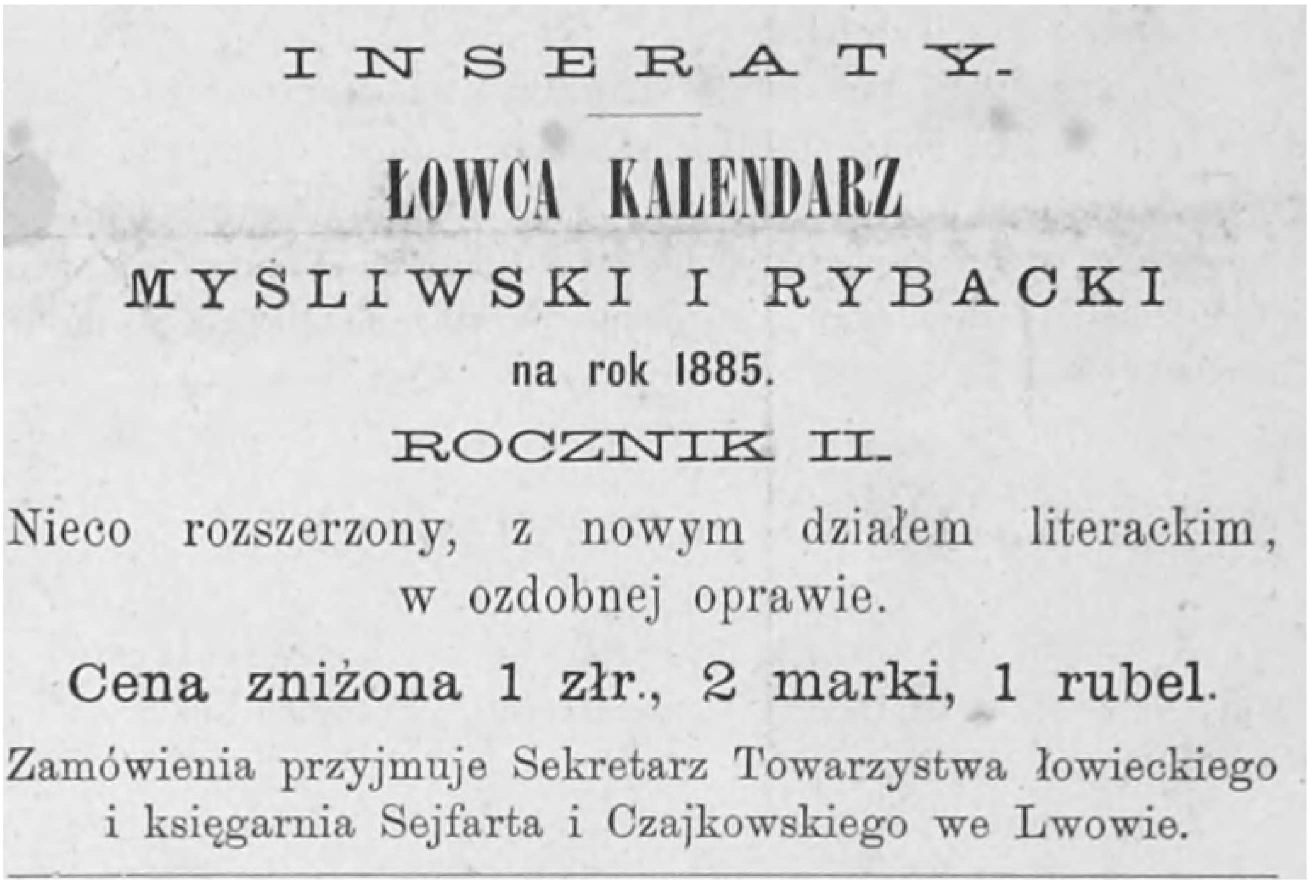

INSERATY.

ŁOWCA KALENDARZ
MYSLIWSKI I RYBACKI
na rok 1885.
ROCZNIK II.
Nieco rozszerzony, z nowym działem literackim, w ozdobnej oprawie.
Cena zniżona 1 złr., 2 marki, 1 rubel.
Zamówienia przyjmuje Sekretarz Towarzystwa łowieckiego i księgarnia Sejfarta i Czajkowskiego we Lwowie.

Оголошення про реалізацію мисливського та рибальського календаря видавництва «Ловець» на 1885 рік. Придбати календар можна було у секретаря Галицького мисливського товариства [849].

---

[848] Ogłoszenia // Łowiec – 1887. – № 6. – S.104.
[849] Ogłoszenia // Łowiec – 1885. – № 1. – S.20.

(Додаток № 306)

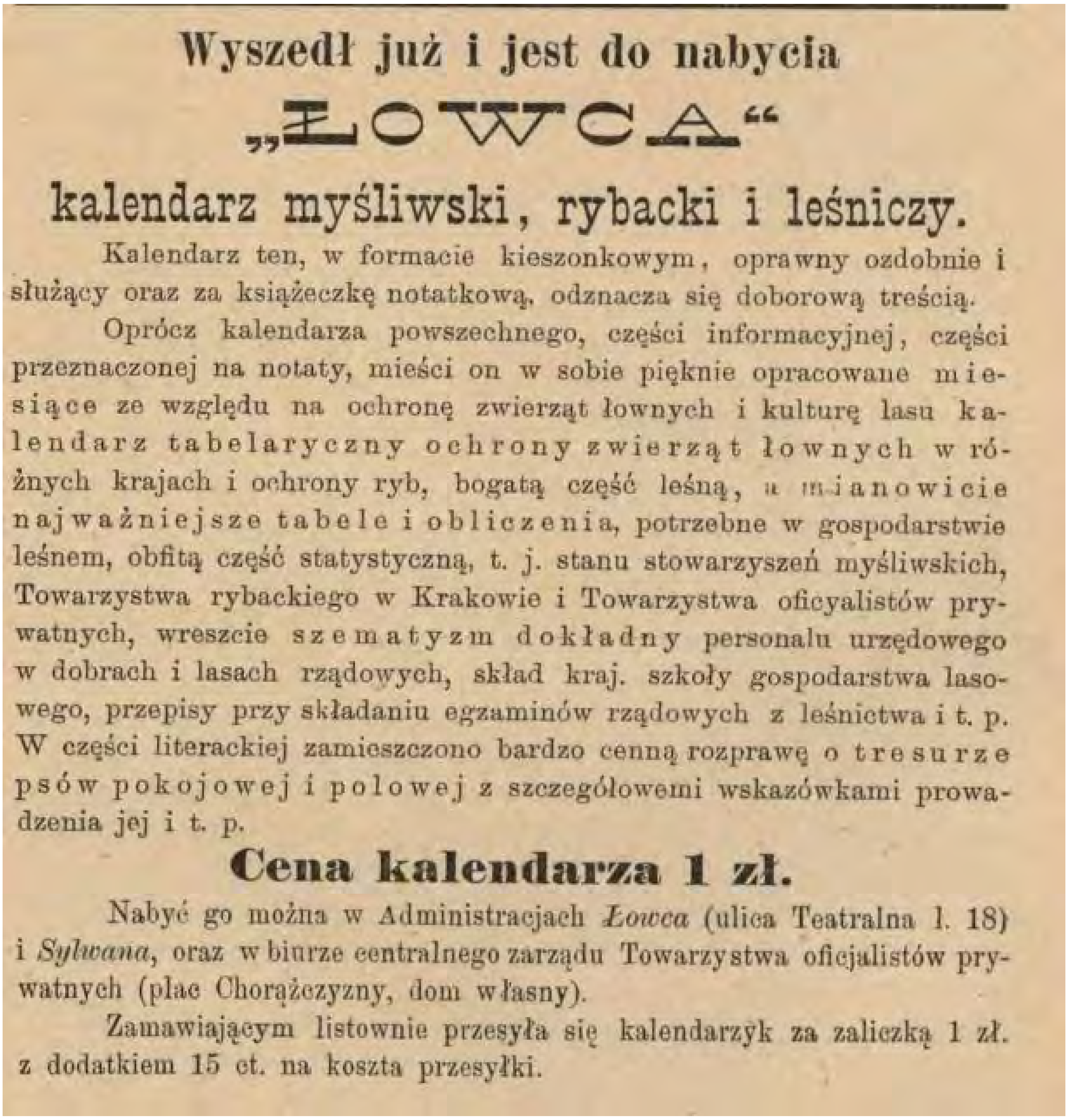

Wyszedł już i jest do nabycia

„ŁOWCA"

kalendarz myśliwski, rybacki i leśniczy.

Kalendarz ten, w formacie kieszonkowym, oprawny ozdobnie i służący oraz za książeczkę notatkową, odznacza się doborową treścią.

Oprócz kalendarza powszechnego, części informacyjnej, części przeznaczonej na notaty, mieści on w sobie pięknie opracowane miesiące ze względu na ochronę zwierząt łownych i kulturę lasu kalendarz tabelaryczny ochrony zwierząt łownych w różnych krajach i ochrony ryb, bogatą część leśną, a mianowicie najważniejsze tabele i obliczenia, potrzebne w gospodarstwie leśnem, obfitą część statystyczną, t. j. stanu stowarzyszeń myśliwskich, Towarzystwa rybackiego w Krakowie i Towarzystwa oficyalistów prywatnych, wreszcie szematyzm dokładny personalu urzędowego w dobrach i lasach rządowych, skład kraj. szkoły gospodarstwa lasowego, przepisy przy składaniu egzaminów rządowych z leśnictwa i t. p. W części literackiej zamieszczono bardzo cenną rozprawę o tresurze psów pokojowej i polowej z szczegółowemi wskazówkami prowadzenia jej i t. p.

Cena kalendarza 1 zł.

Nabyć go można w Administracjach *Łowca* (ulica Teatralna l. 18) i *Sylwana*, oraz w biurze centralnego zarządu Towarzystwa oficjalistów prywatnych (plac Chorążczyzny, dom własny).

Zamawiającym listownie przesyła się kalendarzyk za zaliczką 1 zł. z dodatkiem 15 ct. na koszta przesyłki.

Оголошення про реалізацію мисливського, рибальського та лісового календаря на 1889 рік. Придбати календар можна було (м. Львів, вул. Театральна, 18)[850].

[850] Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 2. – S.32.

(Додаток № 307)

Redakcya podaje do wiadomości, że z końcem bm. wyjdzie w ozdobnej oprawie **kieszonkowy kalendarz „Łowca“ myśliwski, rybacki i leśny na r. 1890.**, stanowiący niezbędny podręcznik i notatnik dla myśliwych i leśników, i będzie kosztował **1 zł. wa. = 1 rs. = 2 marki.**

Оголошення про реалізацію кишенькового мисливського, рибальського та лісового календаря на 1890 р.[851]

(Додаток № 308)

Redakcya „Łowca“ posiada jeszcze małe zapasy

Roczników „Łowca“ z lat 1892, 1893, 1894

Każdy rocznik zbroszurowany kosztuje zł. 3·50.

Dwa roczniki razem **6** złr. — Wszystkie trzy razem tylko **8** złr. w. a.

Оголошення редакції часопису «Ловець» про продаж часописів за 1892, 1893, 1894 рр.[852]

(Додаток № 309)

Nowa Ustawa łowiecka

wraz z rozporządzeniami wykonawczemi do nabycia w Redakcji „Łowca“, Lwów, ul. Jagiellońska 3.

Cena za egz. 1 kor. wraz z przesyłką pocztową.

Оголошення про реалізацію «Нового мисливського закону» вартістю 1 крона. Звертатись до редакції «Ловця» (м. Львів, вул. Ягелонська, 3)[853].

---

[851] Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 10. – S.160.

[852] Ogłoszenia // Łowiec – 1895. – № 3. – S.48.

(Додаток № 310)

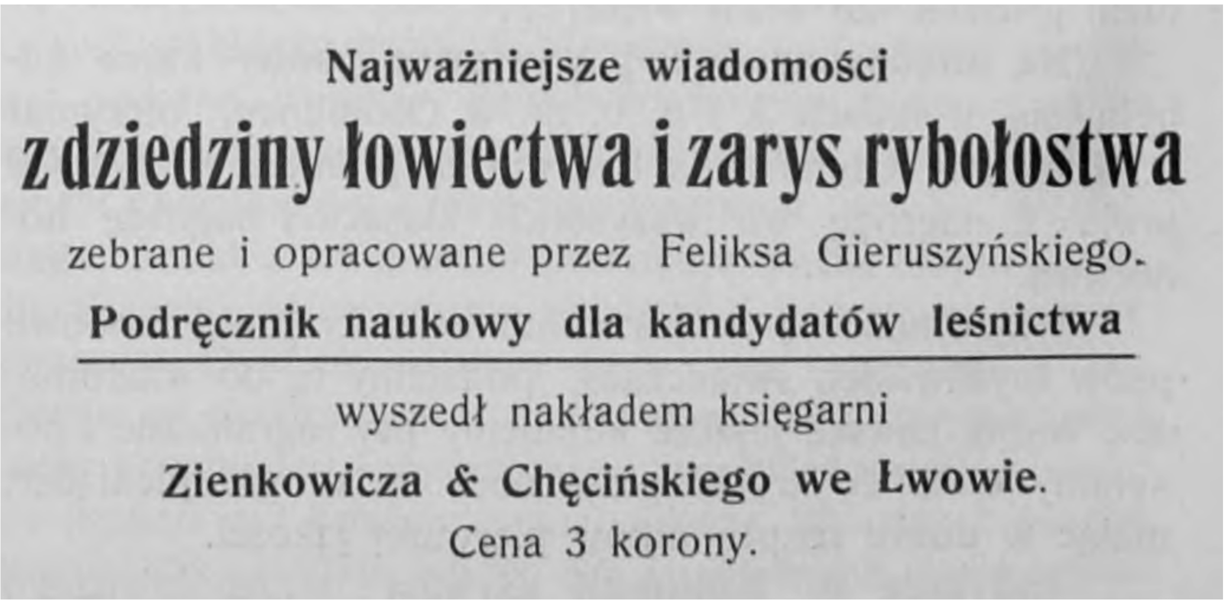
Najważniejsze wiadomości
z dziedziny łowiectwa i zarys rybołostwa
zebrane i opracowane przez Feliksa Gieruszyńskiego.
Podręcznik naukowy dla kandydatów leśnictwa

wyszedł nakładem księgarni
Zienkowicza & Chęcińskiego we Lwowie.
Cena 3 korony.

Оголошення про продаж підручника Фелікса Герушинського «З мисливського спадку та нарис рибальства»[854].

(Додаток № 311)

Nowość! KSIĘGARNIA Nowość!
Zienkowicza i Chęcińskiego
we Lwowie.
poleca P. T. Amatorom łowiectwa, leśniczym, kandydatom leśnictwa F. K. Gieruszyńskiego:
Najważniejsze wiadomości z dziedziny łowiectwa i zarys rybołowstwa, Lwów 1911.
Treść: Opis zwierząt łownych i hodowla, ochrona zwierząt, użytkowanie z dzikich zwierząt czyli polowanie a) na wychodnego b) przez podejście c) z nagonką d) z obławą e) z psami f) z sokołami g) na wabika, trucie i łowienie zwierząt drapieżnych, prawo łowieckie, rybołowstwo, hodowla i łowienie.
Cena Kor. 3·— Z przesyłką Kor. 3·45.
Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Оголошення книгарні Зеньковича і Хенцінського» про реалізацію книжкової новинки авторства Ф. Герушинського «З мисливського спадку та нарис рибальства». Вартість книги – 3 крони[855].

---

853 Ogłoszenia // Łowiec – 1911. – № 6. – S.72.

854 Ogłoszenia // Łowiec – 1911. – № 16. – S.196.

(Додаток № 312)

Оголошення Малопольського мисливського товариства (Львів, вул. Міцкевича, 6) про продаж часописів «Ловця» з 1915 по 1922 рр., «Лисовицьких хронік» –за 1917-1921 рр.[856]

(Додаток № 313)

Оголошення про реалізацію мисливських книг в офісі Малопольського мисливського товариства (Львів, вул. Оссолінських, 11)[857].

(Додаток № 313)

---

[855] Ogłoszenia // Łowiec – 1912. – № 10. – S.120.
[856] Ogłoszenia // Łowiec – 1923. – № 7. – S.112.
[857] Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 8. – S.156.

Оголошення про запрошення мисливців та шанувальників мисливської літератури на книжкову виставку у палаці мистецтв (площа Східних базарів)[858].

(Додаток № 314)

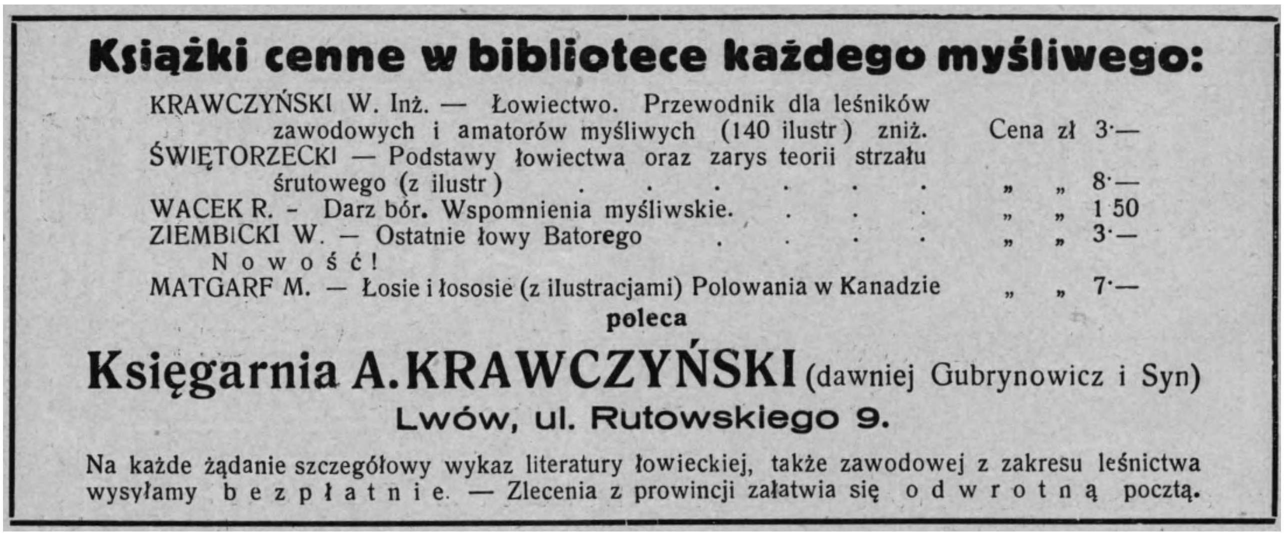

Оголошення книгарні А. Кравчинського (Львів, вул. Рутовського, 9) про реалізацію мисливських книг[859].

858 Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 6. – S.124.
859 Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 14. – S.190.

(Додаток № 315)

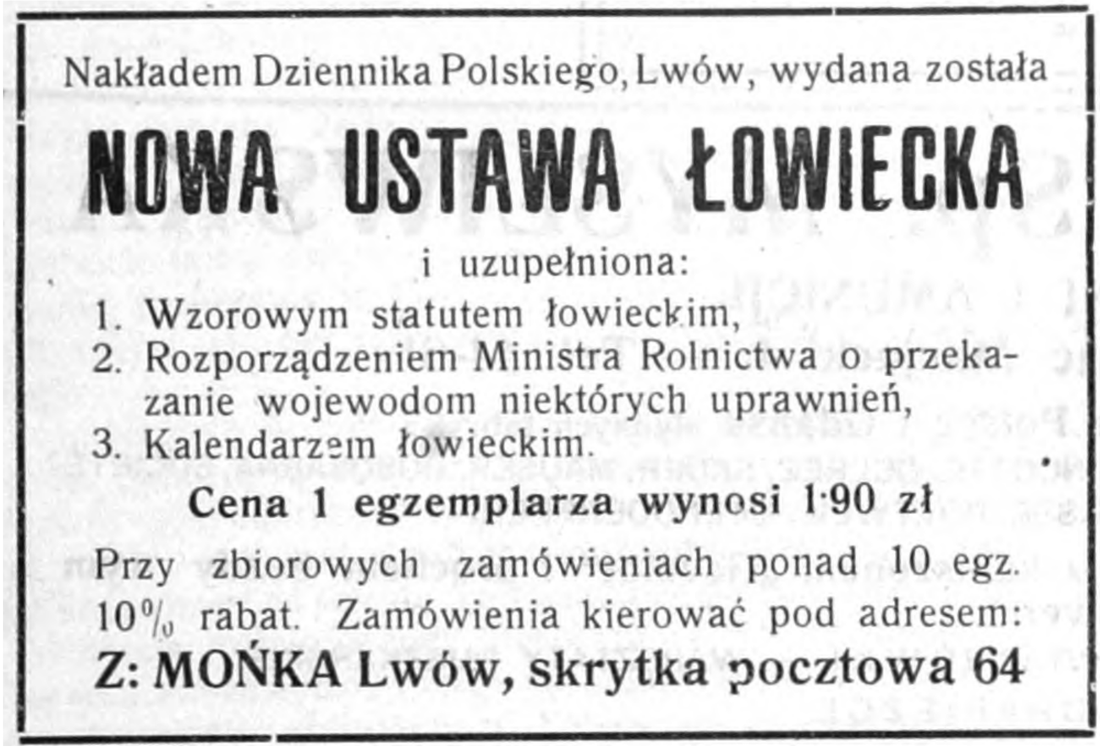

Оголошення про продаж брошур «Новий мисливський закон»[860].

(Додаток № 315)

Реклама короткого практичного підручника для дресирування собак за ціною 2 злотих у крамниці на площа Мар'яцький, 4, Львів[861].

---

[860] Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 12. – S.178.

(Додаток № 316)

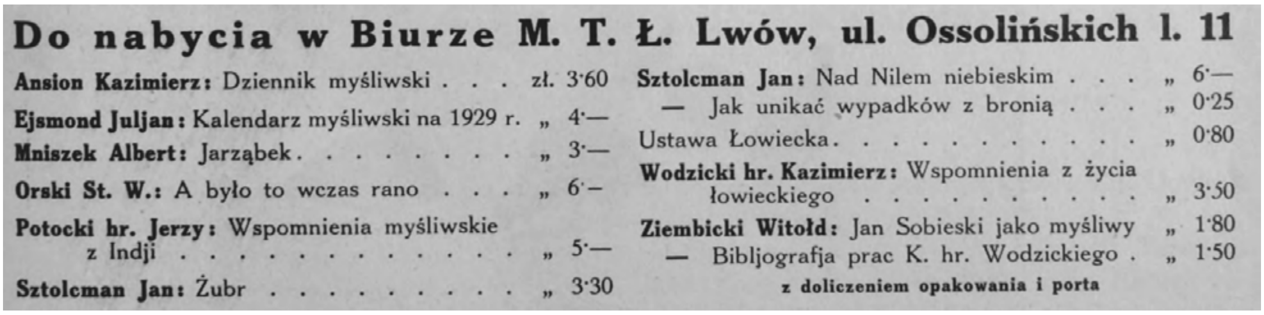

Оголошення про можливість придбання книжок на мисливську тематику в офісі Малопольського мисливського товариства (Львів, вул. Оссолінських, 11)[862].

(Додаток № 317)

Реклама книги графа Казимира Водзіцького «Вальдшнеп». Придбати книгу було можна у Малопольському мисливському товаристві за адресою (Львів, вул. Оссолінських, 11)[863].

---

861 Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 18. –S.278.
862 Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 12. –S.179.
863 Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 24. –S.373.

(Додаток № 318)

Реклама книжок на мисливську тематику. Придбати книги можна було у Малопольському мисливському товаристві [864]

(Додаток № 319)

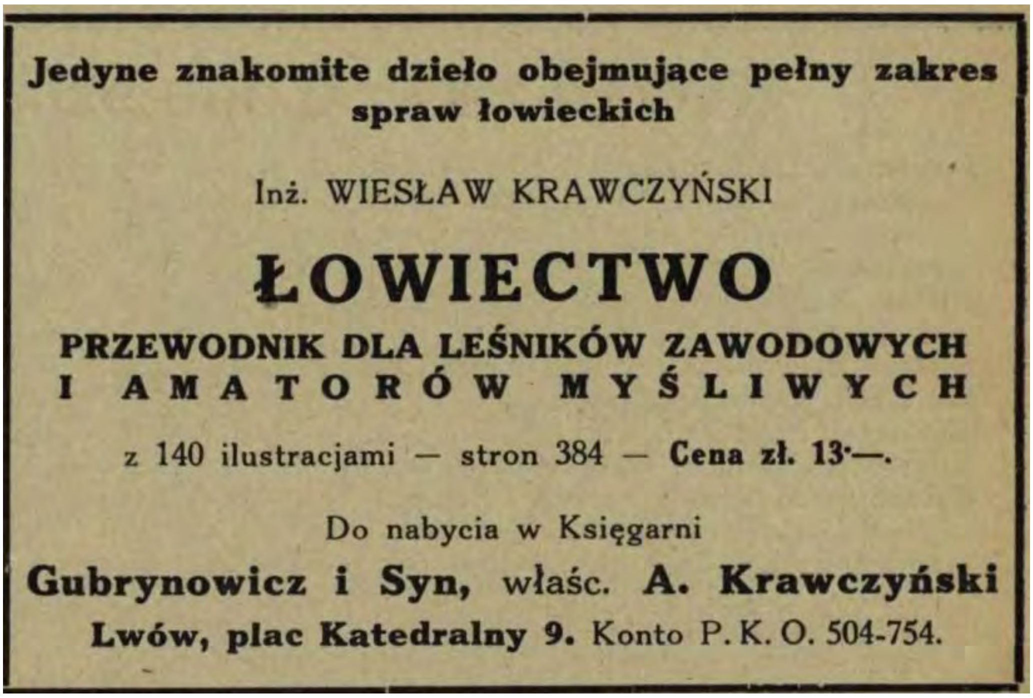

Реклама книги Вєслава Кравчинського «Мисливство – путівник для лісників та мисливців». Придбати книги можна було у книгарні «Грибович і син» (Львів, Катедральна площа, 9)[865].

[864] Ogłoszenia // Łowiec – 1936. – № 1. – S.18.

(Додаток № 320)

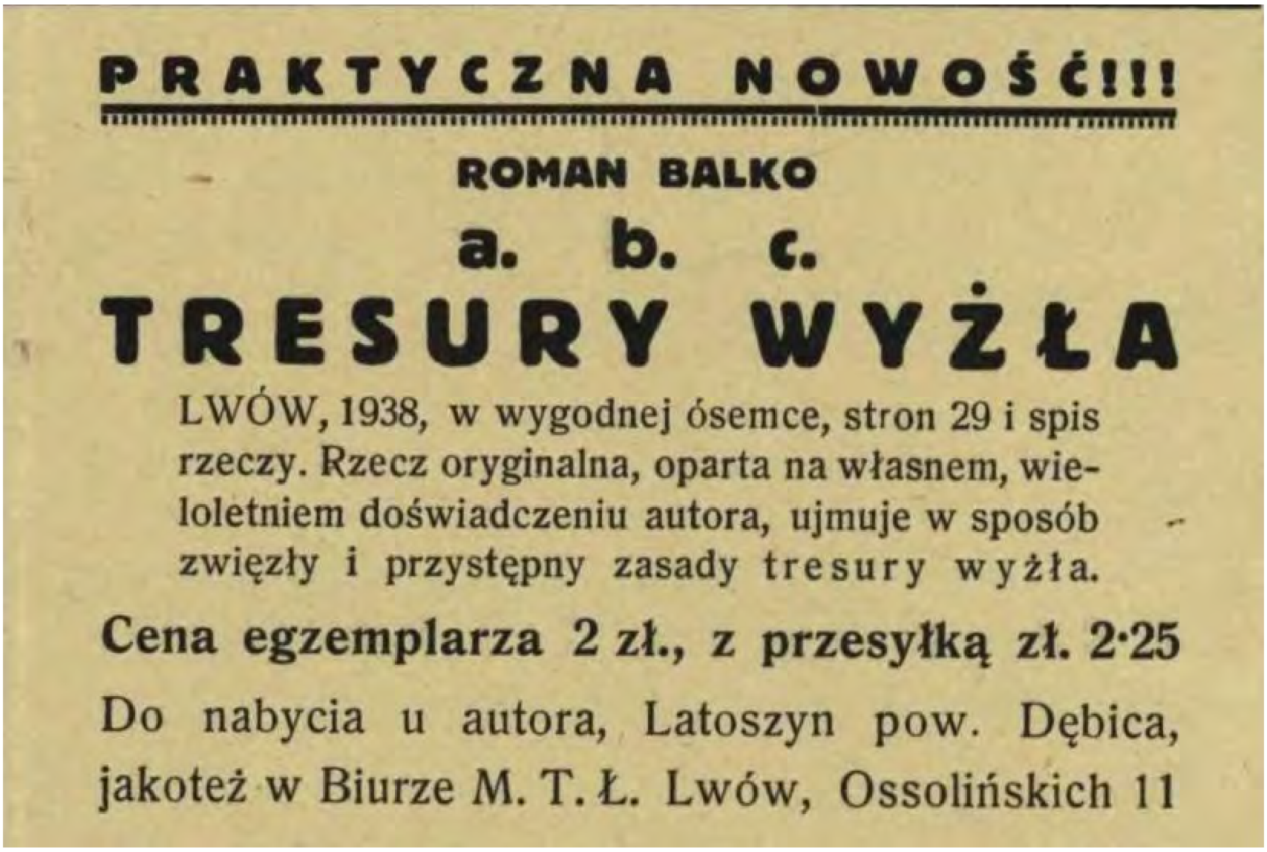

Реклама книги Романа Балька «Дресування гончака». Придбати книгу було можна у Малопольському мисливському товаристві за адресою (Львів, вул. Оссолінських, 11)[866].

[865] Ogłoszenia // Łowiec – 1936. – № 1. –S.18.

[866] Ogłoszenia // Łowiec – 1938. – № 19-20.

Додаток № 321)

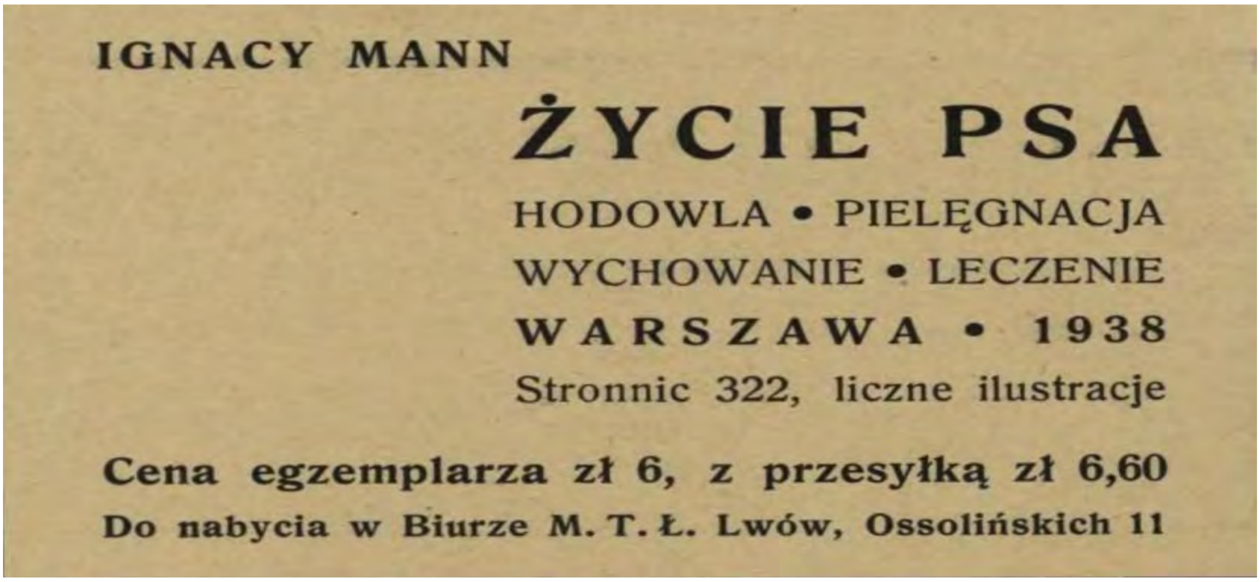

Реклама книги Ігнація Манна «Життя собаки». Придбати книгу було можна у Малопольському мисливському товаристві за адресою (Львів, вул. Оссолінських, 11)[867].

(Додаток № 322)

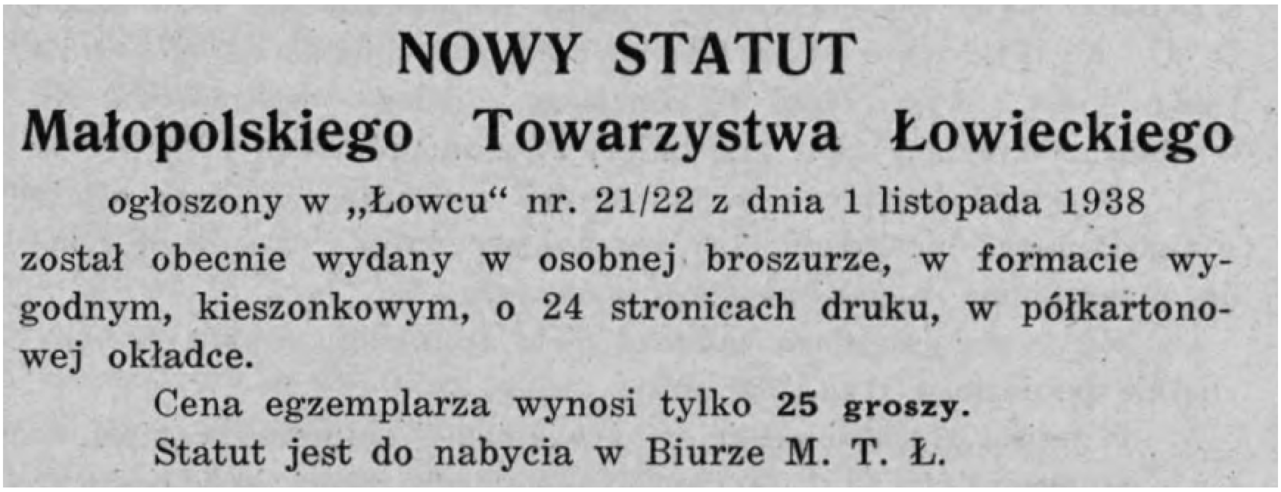

NOWY STATUT
Małopolskiego Towarzystwa Łowieckiego
ogłoszony w „Łowcu" nr. 21/22 z dnia 1 listopada 1938
został obecnie wydany w osobnej broszurze, w formacie wygodnym, kieszonkowym, o 24 stronicach druku, w półkartonowej okładce.
Cena egzemplarza wynosi tylko **25 groszy.**
Statut jest do nabycia w Biurze M. T. Ł.

Оголошення про продаж статуту Малопольського мисливського товариства за ціною 25 грош.[868]

[867] Ogłoszenia // Łowiec – 1938. – № 19-20.
[868] Ogłoszenia // Łowiec – 1939. – № 1-2. – S.25.

(Додаток № 323)

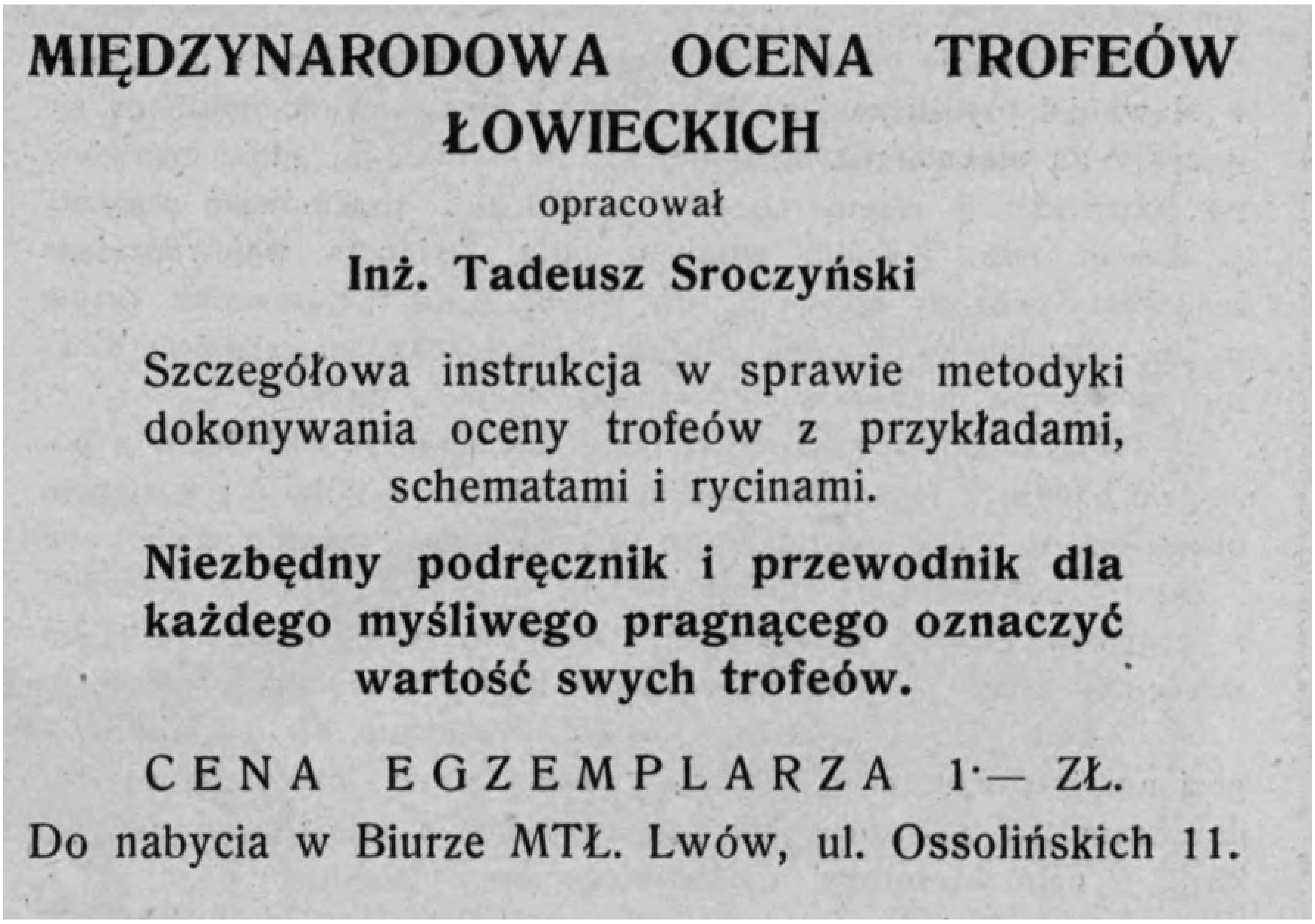

Реклама книги Тадеуша Срочинського «Міжнародна оцінка мисливських трофеїв». Придбати книгу було можна у Малопольському мисливському товаристві за адресою (Львів, вул. Оссолінських, 11)[869].

[869] Ogłoszenia // Łowiec – 1939. – № 1-2. – S.25.

(Додаток № 324)

Kieszonkowy kalendarz
myśliwski, rybacki i leśniczy
na rok 1890
wydany nakładem „ŁOWCA“ opuści 15. grudnia bm. prasę i kosztuje
w ozdobnej oprawie 1 złr.
Prenumeratorowie „Sylwana“ i Członkowie Towarzystwa leśnego galicyjskiego będą mogli nabywać kalendarz ten po cenie 1 złr. już z przesyłką pocztową za recepisem.
Zamówienia przyjmuje Administracya „Sylwana“ we Lwowie plac Chorążczyzny l. 4.

Реклама мисливського, рибальського та лісового календаря кишенькового формату на 1890 рік. Вартість в оздобленій оправі – 1 золотий. Замовити календар можна було в офісі часопису «Сильван» (м. Львів, площа Хоронщизни)[870].

[870] Ogłoszenia //Sylwan. – 1889. – № 12. – S.476.

(Додаток № 325)

Реклама книги «Рябчик» Альберта Мнішека редактора часопису «Ловець». Вартість книги – 3 злоті[871].

(Додаток № 326)

Реклама книги «Крук» графа Казимира Водзіцького, видання якої приурочено до мисливської виставки у Львові 1927 року[872].

[871] Ogłoszenia // Łowiec – 1925. – № 8. – S.128.
[872] Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 6. – S.124.

(Додаток № 327)

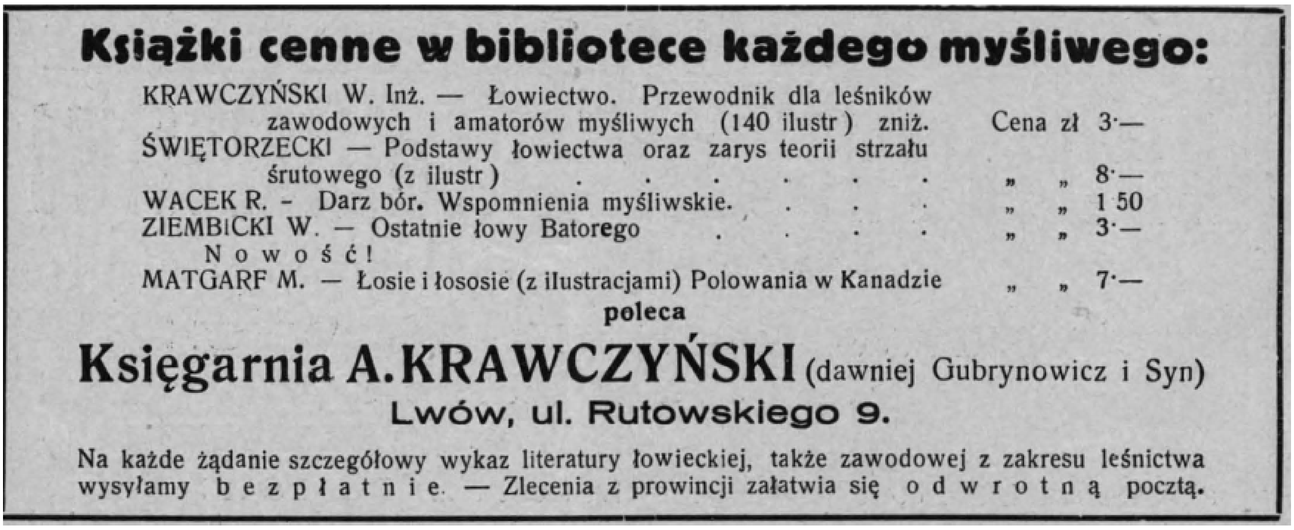

Реклама книг на мисливську тематику, які можна було придбати у книгарні А. Кравчинського (Львів, вул. Рутовського, 9)[873].

(Додаток № 328)

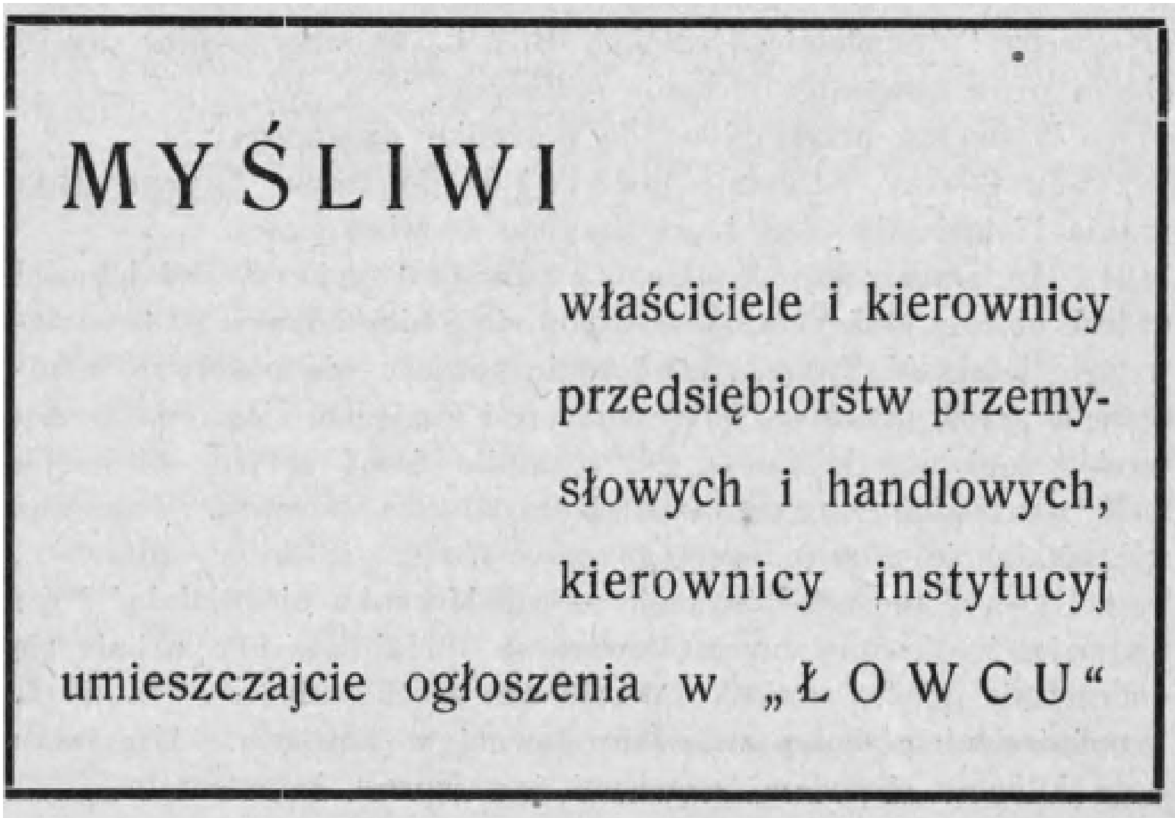

Реклама: Мисливці, керівники підприємств, розміщуйте рекламу у «Ловці»[874].

---

[873] Ogłoszenia // Łowiec. – 1937. – № 13. – S.198.
[874] Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 5-6. – S.5.

(Додаток № 329)

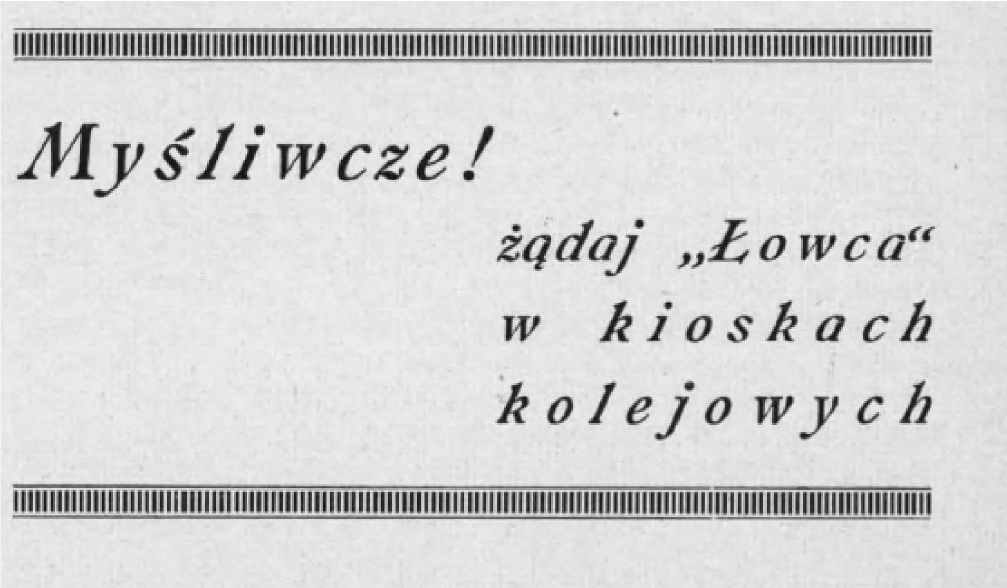

Реклама: Мисливці! Вимагайте часопис «Ловець» у залізничних кіосках[875].

(Додаток № 330)

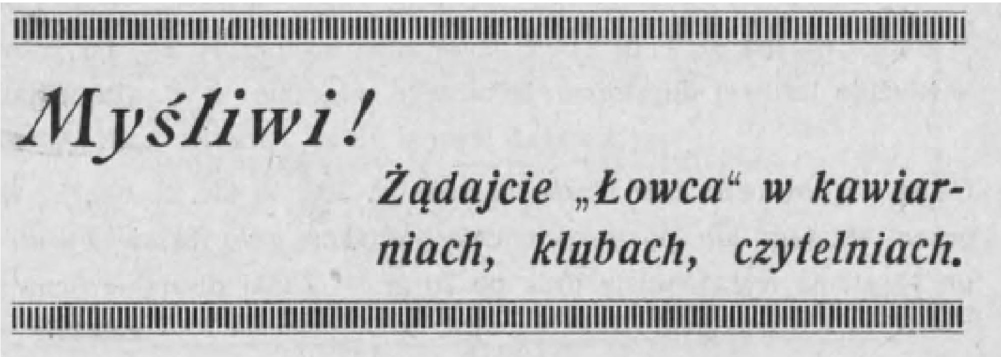

Реклама: Мисливці! Вимагайте «Ловець» у кав'ярнях, клубах та бібліотеках[876].

(Додаток № 331)

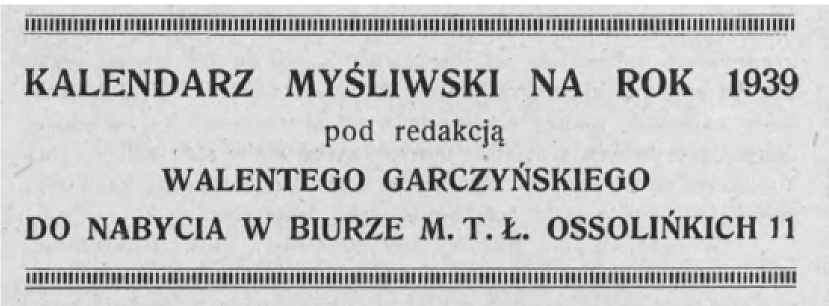

[875] Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 5-6. – S.55.
[876] Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 5-6. – S.29.

Реклама мисливського календаря на 1939 рік під редакцією Валентина Гарчинського[877].

(Додаток № 332)

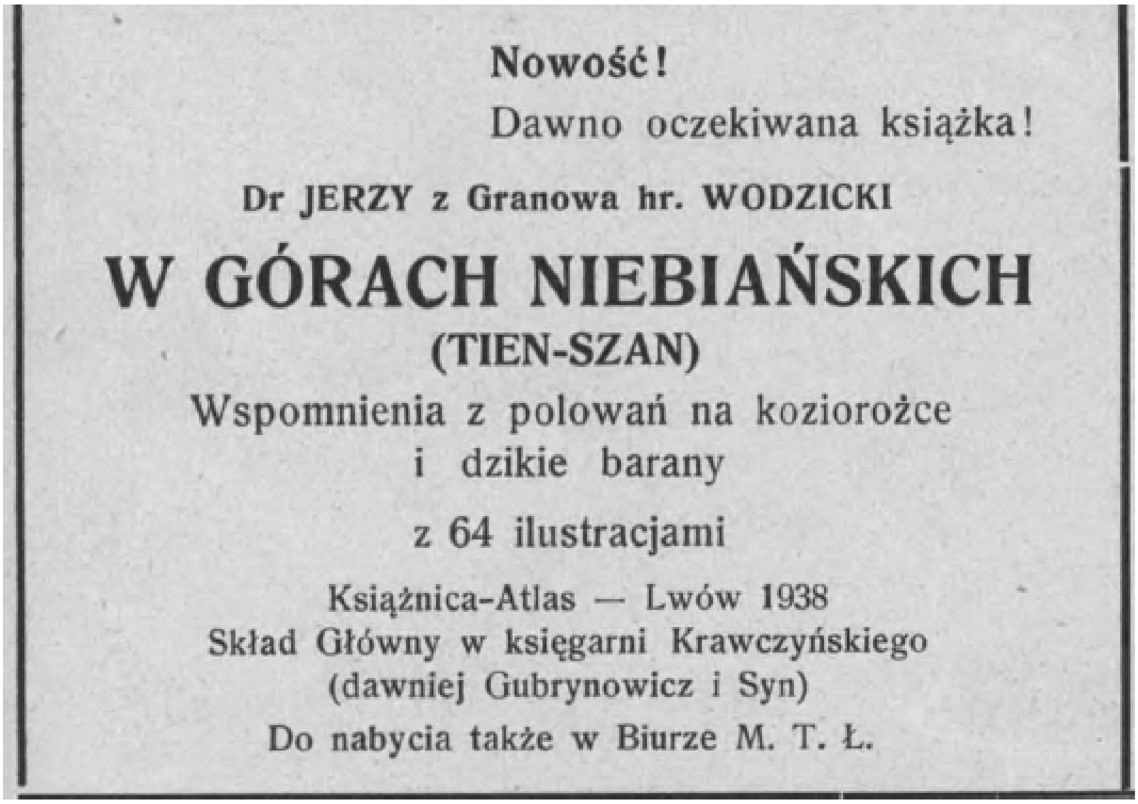

Реклама книги графа Єжи Водзіцького «В голубих горах». У книзі описано спогади про полювання автора у горах Тянь-Шаню[878].

(Додаток № 333)

Реклама: Мисливці та друзі «Ловця»: у літньому відпочинковому сезоні вимагайте в готелях, ресторанах, будинках відпочину, бібліотеках часопис «Ловець»[879].

[877] Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 5-6. – S.30.
[878] Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 5-6. – S.32.

(Додаток № 334)

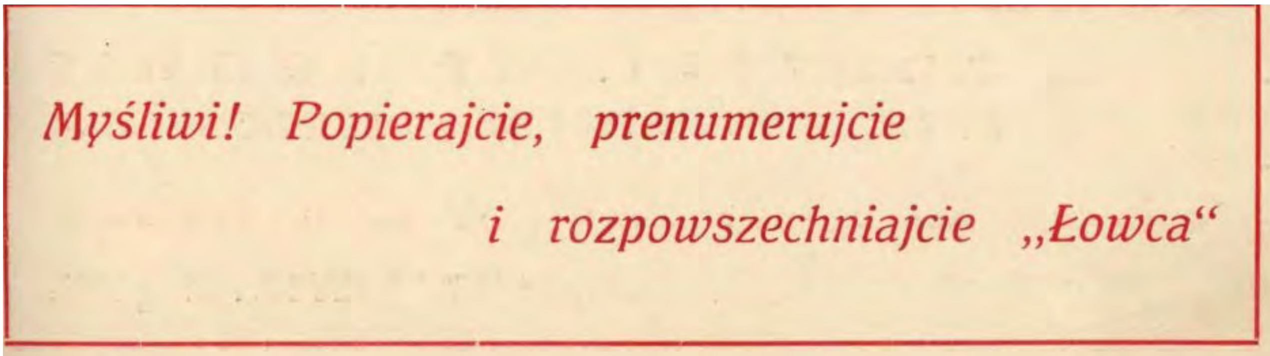

Реклама: Мисливці підтримуйте, виписуйте та розповсюджуйте часопис «Ловець»[880].

(Додаток № 335)

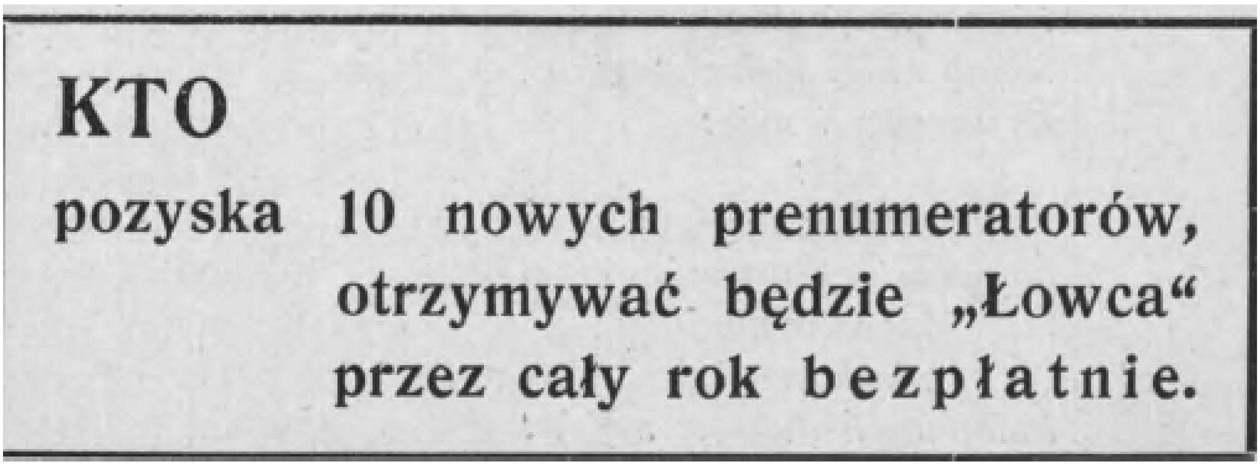

Реклама: Хто заагітує 10 осіб виписати часопис «Ловець», той отримає його безплатний абонемент[881].

---

[879] Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 13-14. – S.124.
[880] Ogłoszenia // Łowiec. – 1938. – № 1-2. – S.26.
[881] Ogłoszenia // Łowiec. – 1938. – № 21-22. – S.193.

(Додаток № 336)

Ogłoszenia.

Wydział krajowy rozpisał konkurs w celu obsadzenia posady nauczyciela fachowego do nauki inżynieryi lasowej, miernictwa i łowiectwa przy krajowej średniej szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie, do której przywiązana jest płaca roczna w kwocie 1000 złr., dodatek aktywalny 240 złr. i dodatek pięcio-letni 200 złr. Termin podania do końca Lutego.

Оголошення про конкурс на заміщення посади вчителя з лісової інженерії та мисливства у середній школі лісового господарства у Львові з річною заробітною платнею 1000 золотих[882].

(Додаток № 337)

Оголошення фірми (С. Вагнера та Ланга) «St. Wagner i A. Lang» щодо продаж термосів для полювання (Львів, Мар’яцька площа, 6)[883].

[882] Ogłoszenia // Łowiec – 1886. – № 2. – S.36.
[883] Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 12. – S.14.

(Додаток № 338)

Реклама магазину Людвіка Хегендюса (Львів, вул. Коперника, 11) про реалізацію мисливських товарів[884].

(Додаток № 339)

Оголошення фотографа Казимира Скурського (Львів, вул. Коперника, 22) про проведення фотосесій під час полювання[885].

[884] Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 23-24. –S.389.
[885] Ogłoszenia // Łowiec – 1931. – № 21. – S.322.

(Додаток № 340)

Оголошення подане спілкою лісників у Львові про реалізацію жолудів для підгодівлі диких кабанів (Львів, вул. на скальці, 1)[886].

(Додаток № 341)

Оголошення про технічну новинку для обігріву рук на полюванні – термофор. Придбати товар можна (Львів, вул. Оссолінський, 11, або у виробника Коперника, 16)[887].

---

[886] Ogłoszenia // Łowiec – 1931. – № 18. – S.274.

(Додаток № 342)

Оголошення фірми (Х. Мюллера і К. Ланга) «H. Muller & K. Lang» (правонаступниця фірми Ф. Павліка) про продаж знарядь для полювання (Львів, вул. Галицька, 20, 21)[888].

---

[887] Ogłoszenia // Łowiec – 1933. – № 21. – S.252 .

[888] Haliczanin, kalendarz powszechny na rok pański 1872. – Lwów: Drukarnia K. Pillera, 1872.

(Додаток № 343)

Реклама магазину Яна Буяка, (м. Львів, вул. Коперника, 4) який за найдешевшими цінами у Малопольщі реалізовував фотоапарати, що найкраще придатні для полювання[889].

[889] Ogłoszenia // Łowiec – 1936. – № 6. – S.113.

(Додаток № 344)

Реклама фірми «Скотт і Павловський» (Львів, вул. Академічна, 5), про реалізацію для мисливців палаток, спальних мішків, взуття тощо[890].

[890] Ogłoszenia // Łowiec. – 1937. – № 12. – S.181.

(Додаток № 345)

Оголошення торгової спілки Г. Скотта і Л. Павловського «G. Scott i L. Pałowski» (Львів, вул. Академічна, 5) про продаж товарів для мисливців – спальних мішків, палаток, матраців, наплечників, взуття[891].

[891] Ogłoszenia // Łowiec. – 1936. – № 6. – S.82.

(Додаток № 346)

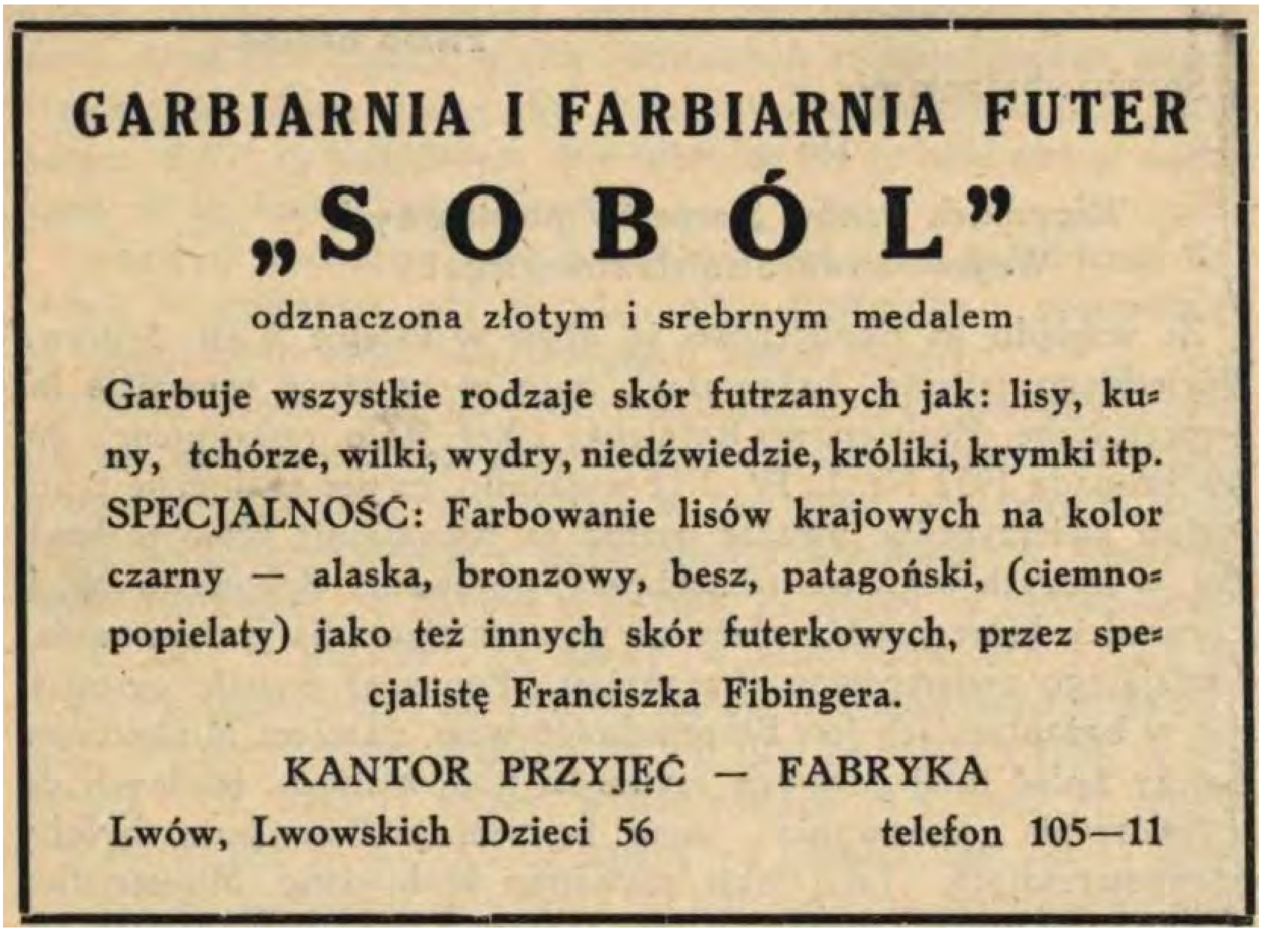

GARBIARNIA I FARBIARNIA FUTER

„S O B Ó L"

odznaczona złotym i srebrnym medalem

Garbuje wszystkie rodzaje skór futrzanych jak: lisy, ku=
ny, tchórze, wilki, wydry, niedźwiedzie, króliki, krymki itp.
SPECJALNOŚĆ: Farbowanie lisów krajowych na kolor
czarny — alaska, bronzowy, besz, patagoński, (ciemno=
popielaty) jako też innych skór futerkowych, przez spe=
cjalistę Franciszka Fibingera.

KANTOR PRZYJĘĆ — FABRYKA

Lwów, Lwowskich Dzieci 56 telefon 105—11

Реклама фірми з виправки та фарбування шкіри «Соболь» (Львів, вул. Львівських дітей, 56)[892].

(Додаток № 347)

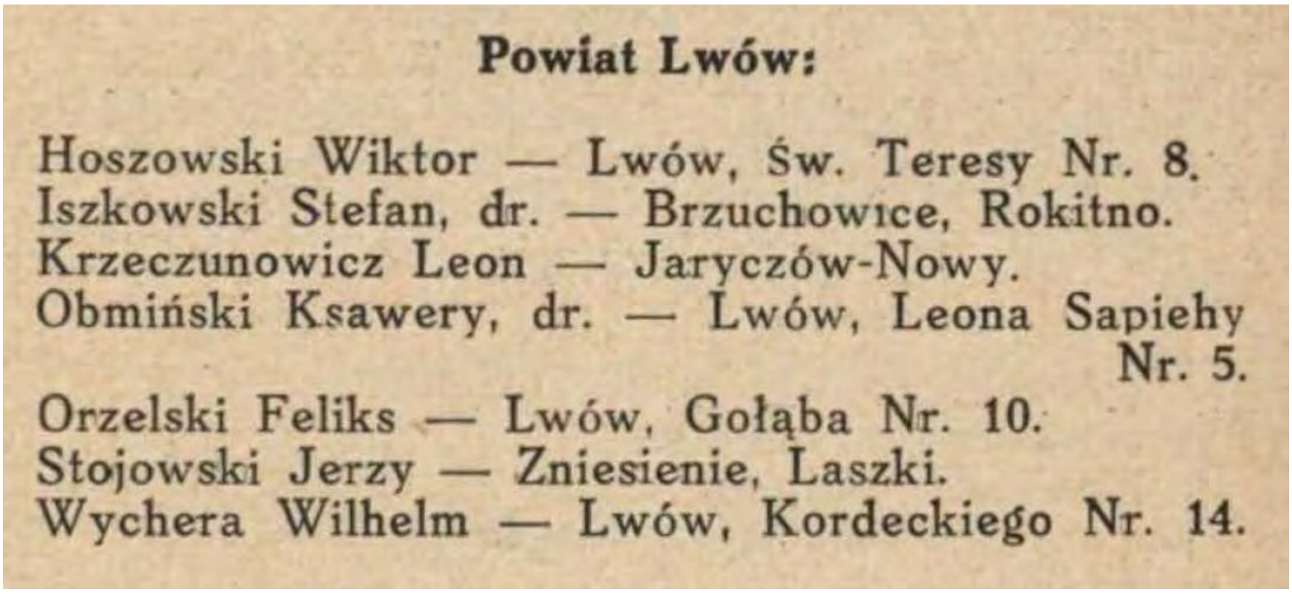

Powiat Lwów:

Hoszowski Wiktor — Lwów, Św. Teresy Nr. 8.
Iszkowski Stefan, dr. — Brzuchowice, Rokitno.
Krzeczunowicz Leon — Jaryczów-Nowy.
Obmiński Ksawery, dr. — Lwów, Leona Sapiehy Nr. 5.
Orzelski Feliks — Lwów, Gołąba Nr. 10.
Stojowski Jerzy — Zniesienie, Laszki.
Wychera Wilhelm — Lwów, Kordeckiego Nr. 14.

[892] Ogłoszenia // Łowiec – 1933. – № 4. – S.48.

(Додаток № 348)

KRONIKA MYŚLIWSKA

Towarzystwa lwowskie:

„im. św. Huberta“ w Stulsku 2 lisy, rogacz i 5 zajęcy, w Iłowie 2 lisy, i 6 zajęcy — strzelb 13,

„Miejskie“ w Pniatynie 4 lisy i 11 zajęcy; 14 strzelb,

„Żubr“ w Dornfeldzie 50 zajęcy i kot — strzelb 11,

„Venator“ w Mierzwicy 54 zajęcy i 2 kuropatwy, strzelb 11,

„Połtew“ towarzystwo urzędników Banku Rolnego w Twierdzy 75 zajęcy — strzelb 12,

„Nemrod“ w Podborcach 18 zajęcy i 8 kuropatw — strzelb 5,

„Ponowa“ równocześnie: w Smorzu — strzelb 5 — 2 dziki i 2 lisy, we Wielkich Oczach strzelb 9, 2 lisy — 35 zajęcy i 6 kuropatw — do kozłów nie strzelano.

(Додаток № 349)

Ś. † P.

WILHELM JAN WYCHERA

Długoletni członek i delegat M. T. Ł., Prezes-Założyciel Mieszczańskiego Towarzystwa Myśliwskiego „Nemrod“, zmarł dnia 8 lipca 1936.

Cześć pamięci zacnego Towarzysza!

(Додаток № 350)

SPRAWOZDANIE
z 46-go zwyczajnego walnego zgromadzenia
Tow. Myśl. NEMROD we Lwowie.

(Додаток № 351)

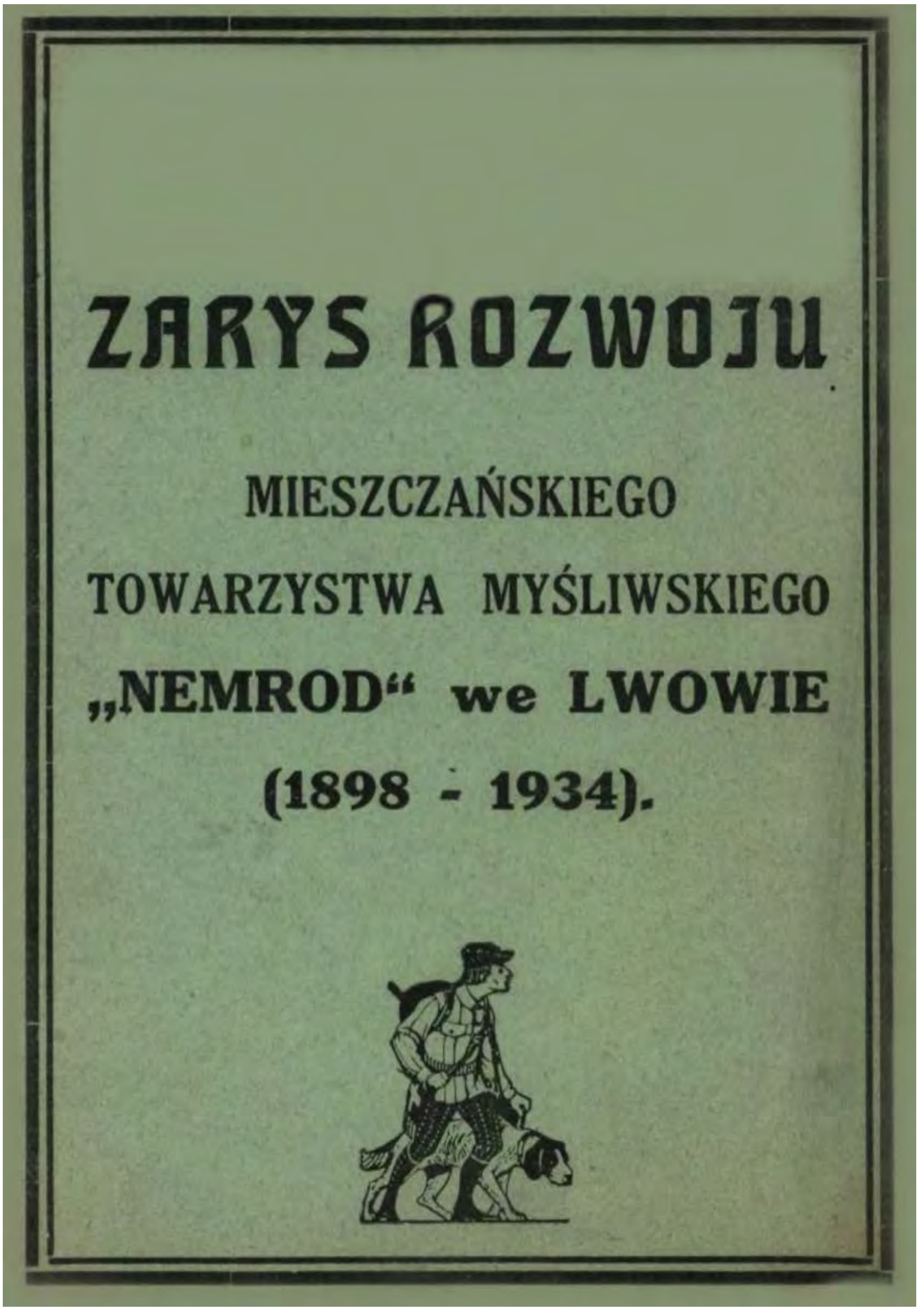

Zarys rozwoju mieszanskiego towarzystwa mysliwskiego „NEMROD” we Lwowie (1898-1934).

(Додаток № 352)

W. WYCHERA

Delegat M. T. Ł. dziś a dawniej

(Додаток № 353)

ALEKSANDER ULM

Łowiectwo na Wystawie regjonalnej i rolniczej w Tarnopolu

(Додаток № 354)

ALEKSANDER ULM

Pierwszy pokaz trofeów łowieckich w Warszawie

(Додаток № 355)

A. ULM

Ogólnopolska Wystawa psów rasowych przy XIII Targach Wsch. we Lwowie

(Додаток № 356)

ALEKSANDER ULM
SĄDOWA WISZNIA

SPANIEL MYŚLIWSKI

(Додаток № 357)

ALEKSANDER ULM

Ograniczenie polowaniowe dla obcokrajowców w Rumunji

(Додаток № 358)

A. ULM

Nowe prawo łowieckie w Prusiech z 18 stycznia 1934 r.

(Додаток № 359)

A. ULM

Częściowa zmiana ustawy łowieckiej

(Додаток № 360)

Statystyka łowiecka

(Додаток № 361)

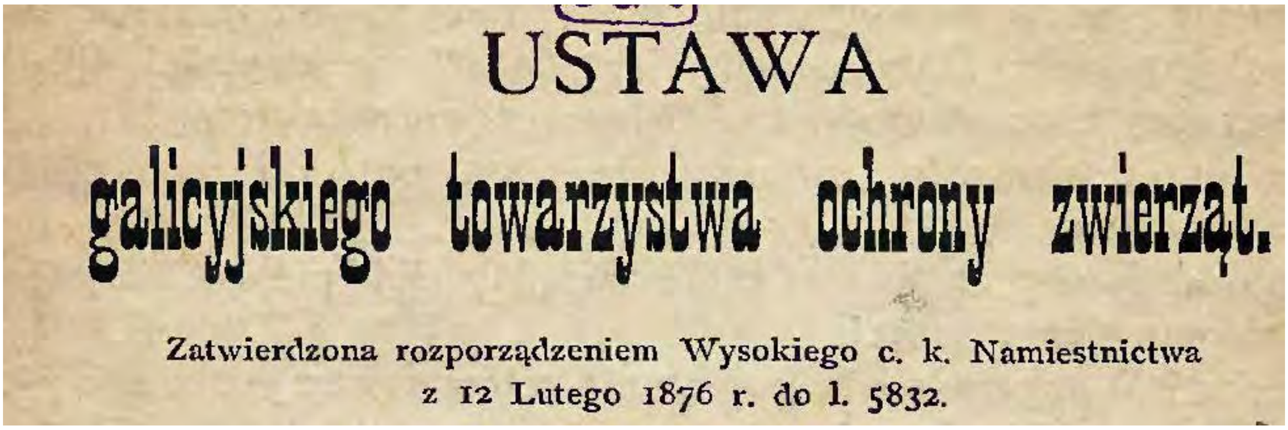

USTAWA

galicyjskiego towarzystwa ochrony zwierząt.

Zatwierdzona rozporządzeniem Wysokiego c. k. Namiestnictwa
z 12 Lutego 1876 r. do l. 5832.

(Додаток № 362)

Rok IX. Styczeń 1884. Nr. 1.

Wychodzi we Lwowie z końcem każdego miesiąca. Wkładka roczna z prenumeratą wynosi 1 zł. 20 ct. Dla nauczycieli pow. i uczniów tylko 70 cent. z przesyłką 82 ct.

MIESIĘCZNIK
galicyjskiego
TOWARZYSTWA OCHRONY ZWIERZĄT.

Administracya i ekspedycya we Lwowie ulica Teatyńska liczba 23, dokąd też wszustkie przesyłki, wkładki i prenumeraty adresować należy.

Redakcya: Dr J. Ciesielski i F. Lewandowski.

Титульна сторінка «Місячник Галицького товариства охорони тварин» («Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt») (1884 р.)

(Додаток № 363)

Rok XIV. Styczeń i luty 1890. Nr. 1. i 2.

Wychodzi we Lwowie z końcem każdego miesiąca. Wkładka roczna z prenumeratą wynosi 1 zł. 20 ct. Dla nauczycieli pow. i uczniów tylko 70 cent. przesyłką 82 ct.

MIESIĘCZNIK
galicyjskiego
TOWARZYSTWA OCHRONY ZWIERZĄT.

Administracya i ekspedycya we Lwowie ulica Teatyńska liczba 23, dokąd też wszystkie przesyłki, wkładki i prenumeraty adresować należy.

Redaktor: Feliks Lewandowski.

Титульна сторінка «Місячник Галицького товариства охорони тварин» («Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt») (1890 р.)

(Додаток № 364)

ROCZNIK XXXII. Styczeń 1910. Nr. 1

Wychodzi we Lwowie każdego miesiąca. Wkładka roczna z prenumeratą wynosi 2 k. 40 h. Dla nauczycieli członków Tow. i uczniów tylko 1 k. 40 h. z przesyłką 1 k. 64 h.

MIESIĘCZNIK
Galicyjskiego Towarzystwa
OCHRONY ZWIERZĄT.

Administracja i ekspedycja we Lwowie ul. Łyczakowska 22. Wszystkie pisma wkładki i prenumeraty należy adresować do prezesa A. Mussila, ul. Karola Ludwika 7.

Organ galicyjskiego i krakowskiego Towarzystwa ochrony zwierząt, zostającego pod protektoratem J. E. Leona hr. Pinińskiego. Czasopismo polecone dla szkół reskryptem c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie z 30 listopada 1909 L. 35.255.

Redaktor: Józef Białynia Chołodecki Lwów, ul. Sykstuska l. 62.
Redakcya otwarta w dnie powszednie od 2—3 popołudniu.

Титульна сторінка «Місячник Галицького товариства охорони тварин» («Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt») (1910 р.)

(Додаток № 365)

Nr. 2. Maj 1887. **Rok I.**

Wychodzi w Krakowie **co miesiąc.** Wkładka roczna wraz z prenumeratą czyni 1 złr. 50 ct.; dla nauczycieli szkół ludowych i uczniów szkół średnich 1 złr. z przesyłką.

OPIEKUN ZWIERZĄT

DOMOWYCH i POŻYTECZNYCH.

ORGAN

◁ KRAKOWSKIEGO STOWARZYSZENIA ▷

OCHRONY ZWIERZĄT.

ADMINISTRACYJA i EXPEDYCYJA w Krakowie, ul. Podzamcze, l. 3. p. 1., dokąd wszystkie przesyłki, wkładki i prenumeraty adresować należy. Członkowie krakowsk. Stow. ochr. zw. otrzymują czasopismo bezpłatnie.

Motto: „Biednym zwierzętom domowym katowanym od wieków ślepą ręką i niemiłosierną należy się wreszcie ulga.“ Dr. M. Laurysiewicz.

Odpowiedzialny redaktor: **Bronisław Gustawicz.**

(Додаток № 366)

Rok I. Marzec 1879. **Nr. 1.**

Wychodzi w Krakowie na początku każdego miesiąca.

Przedpłata roczna wynosi 60 cnt.

PRZYJACIEL ZWIERZĄT.

Pisemko przyrodnicze

dla

młodzieży i ludu.

Administracyja i ekspedycyja w Krakowie, ul. Wielopole, l. 89, III p. — Członkowie krakowskiego Stowarzyszenia ochrony zwierząt otrzymują pisemko bezpłatnie.

(Додаток № 367)

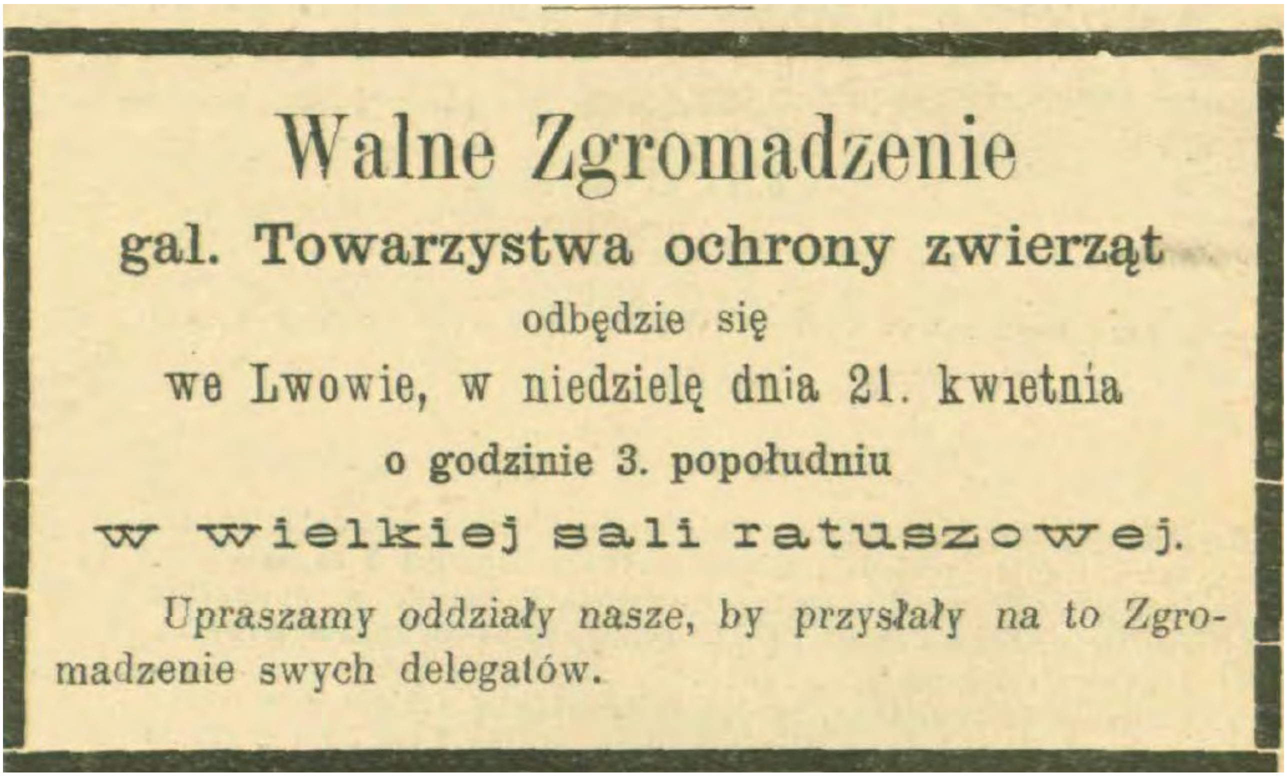

Walne Zgromadzenie

gal. Towarzystwa ochrony zwierząt

odbędzie się

we Lwowie, w niedzielę dnia 21. kwietnia

o godzinie 3. popołudniu

w wielkiej sali ratuszowej.

Upraszamy oddziały nasze, by przysłały na to Zgromadzenie swych delegatów.

(Додаток № 368)

Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt. – 1890. – № 12. – S. 193.

(Додаток № 369)

Członkowie honorowi:

Chołodecki Białynia Józef, Lwów
Cieńska Florentyna, Jabłonów
Ciesielski Teofil dr., Lwów
Domiczek Ernest. Stanisławów
Eiselt Ludwik, Stanisławów
Holland de Grunddenfels Artur dr., Wiedeń †
Kalinowska Jadwiga hr., Żółkiew
Królikowski Stan. mag., Lwów
Krzaczkowski Wład. Lwów †
Limbach Józef dr., Lwów
Maresch Aleksander, Lwów
Mazurkówna Marja, Lwów
Mussil Adolf, Lwów
Neumann Józef, Lwów
Pławicki z Pławnic F. Lwów †
Popławska Marja Krościenko
Reinländer Józef dr., Lwów
Rybowski Mikołaj, Lwów
Treter z Lubomierza H. Lwów
Witowska Teresa Kraków

(Додаток № 370)

Walne Zgromadzenie Gal. Tow. Ochrony Zwierząt
26. kwietnia 1914.
Rozdzielenie nagród między żołnierzy policyjnych i strażników miejskich.

— 39 —

1. Ustępujący prezes A. Mussil. 2. Nowoobrany prezes J. B. Chołodecki. 3. I. zast. prez. I. Steczkowska. 4. II. zast. prez. L. Koerber. 5. Sekretarka M. Mazurkówna. 6 Skarbnik A. Ściborski. 7. Gospodarz J. Kubessa. 8. Del. Tow. łowieckiego S. Krogulski. 9. Del. Stanisł. okręgu Tow. ocnrony zwierząt J. Silterbach. 10. Zast. Sekr. dr. Z. Motylewski. 11. Del. T. B. Dybowski. 12. Wydziałowy E. Czajkowski. 13. Wydziałowy W. Janowicz. 14. Wydziałowy S. Bromilski. 15. Wydziałowy Z. Kępieński. 16. Wydziałowa M. Motylewska. 17. Wydziałowa H. Ziętkiewicz. 18. Czł. kom. rew. H. Treter. 19. Czł. kom. rew. P. Targoński. 20. Członek Tow. O. Bühnowa. 21. H. Mazurkówna. 22. M. Karabanowski.

Члени Галицького товариства охорони тварин (26 квітня 1914 р.)

(Додаток № 371)

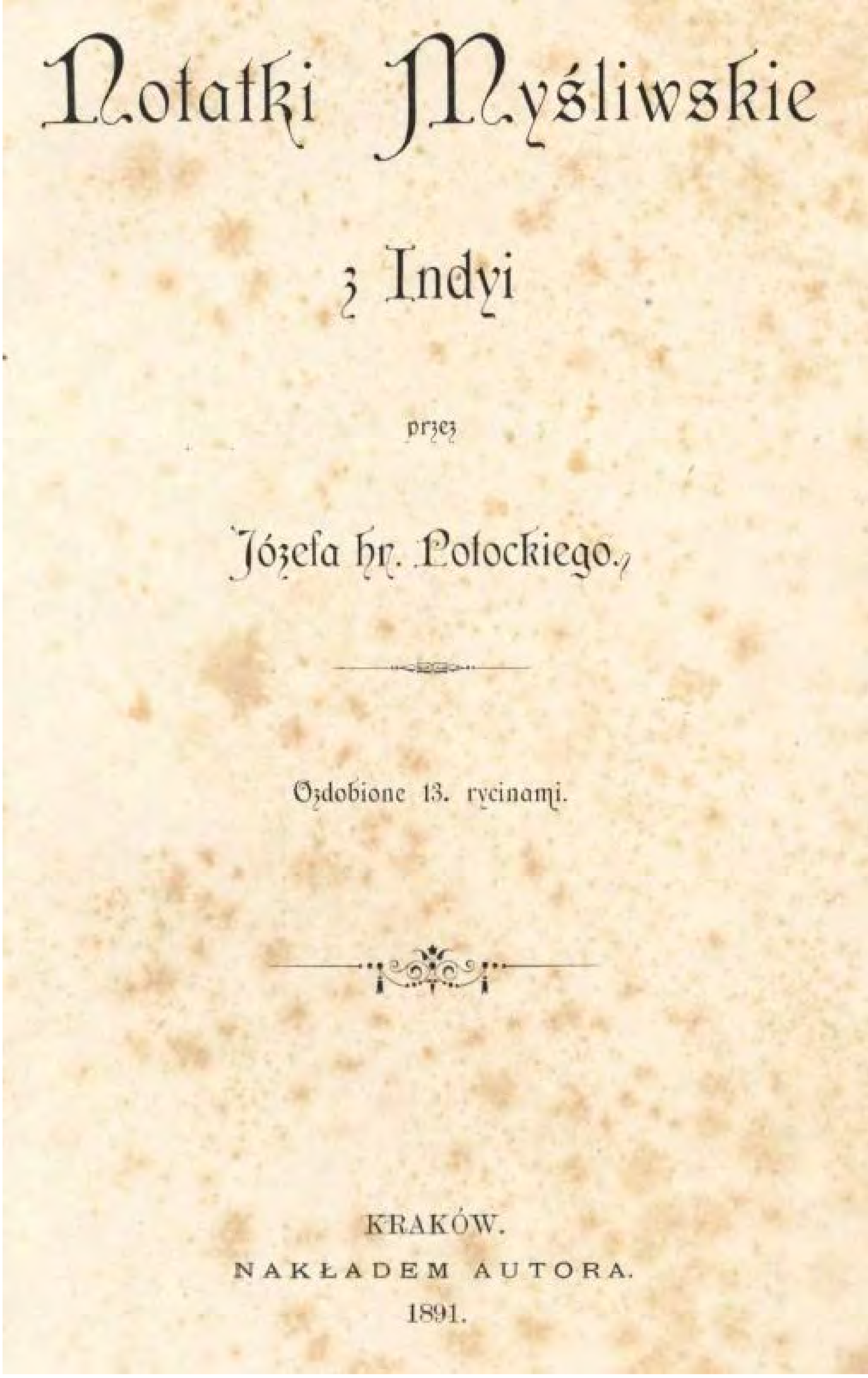

Notatki Myśliwskie

z Indyi

przez

Józefa hr. Potockiego.

Ozdobione 13. rycinami.

KRAKÓW.

NAKŁADEM AUTORA.

1891.

Титульна сторінка книги: «Мисливські замітки з Далекого Сходу. Індія» (1891 р.)[893]

893 Potocki Józef Notatki myśliwskie z Indyi – Kraków: Nakładem autora. 1891. – 149 s.

(Додаток № 372)

Hr. Józef Potocki na Cejlonie.

(Додаток № 373)

JÓZEF Hr. POTOCKI

NOTATKI MYŚLIWSKIE

Z DALEKIEGO WSCHODU

I

INDYE

Z ILUSTRACYAMI PIOTRA STACHIEWICZA

WARSZAWA
GEBETHNER I WOLFF
1896

Титульна сторінка книги: «Мисливські замітки з далекого сходу. Індія» (1896 р.)[894]

---

[894] Potocki Józef Notatki myśliwskie z Dalekiego Wschodu. Indye – Warszawa: Gebethner i Wólf, 1896. – S.1.

(Додаток № 374)

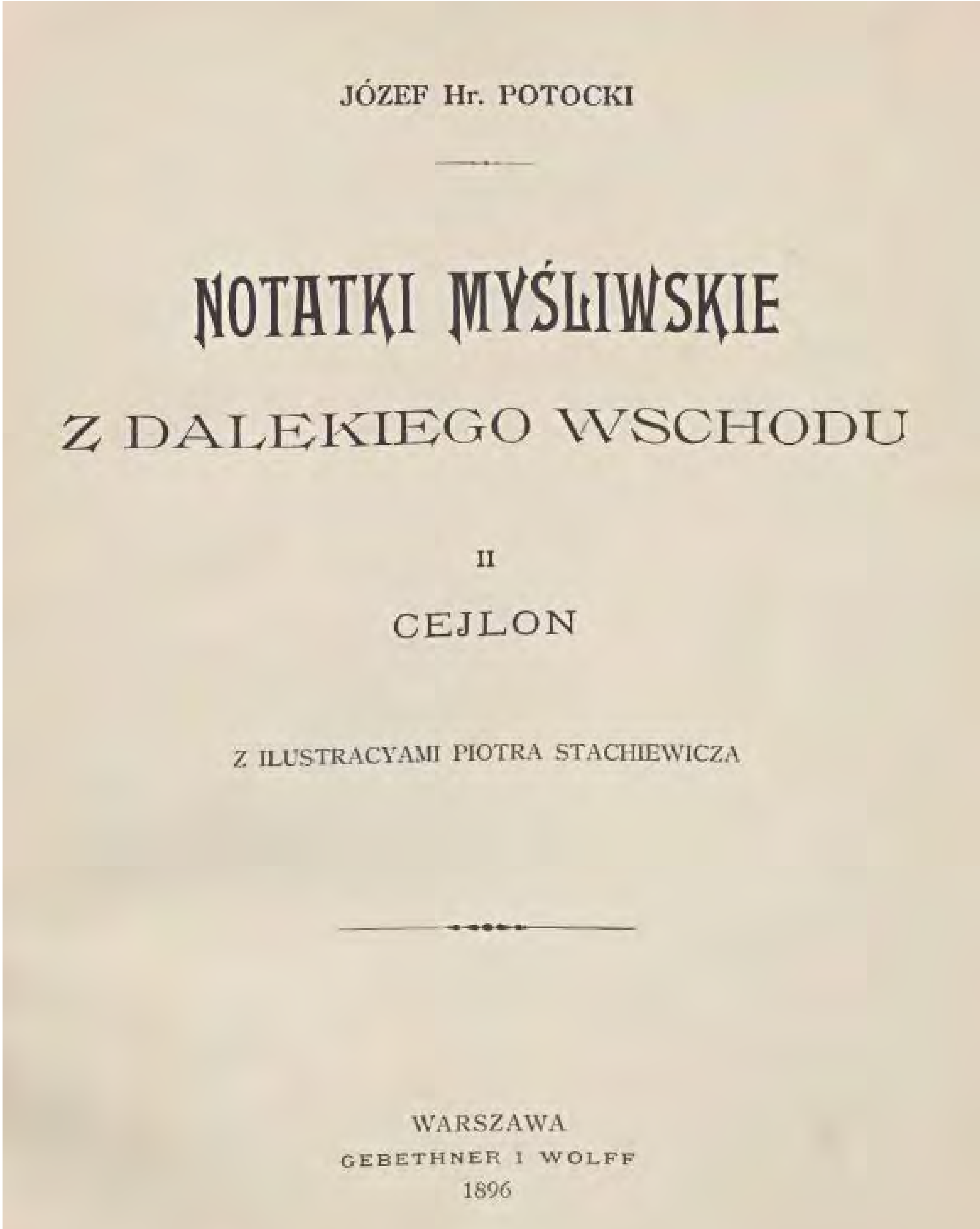
JÓZEF Hr. POTOCKI

NOTATKI MYŚLIWSKIE

Z DALEKIEGO WSCHODU

II

CEJLON

Z ILUSTRACYAMI PIOTRA STACHIEWICZA

WARSZAWA
GEBETHNER I WOLFF
1896

Титульна сторінка книги: «Мисливські замітки з далекого Сходу. Цейлон» (1896 р.)[895]

[895] Potocki Józef Notatki myśliwskie z Dalekiego Wschodu. Cejlon – Warszawa: Gebethner i Wólf, 1896. – S.1.

(Додаток № 375)

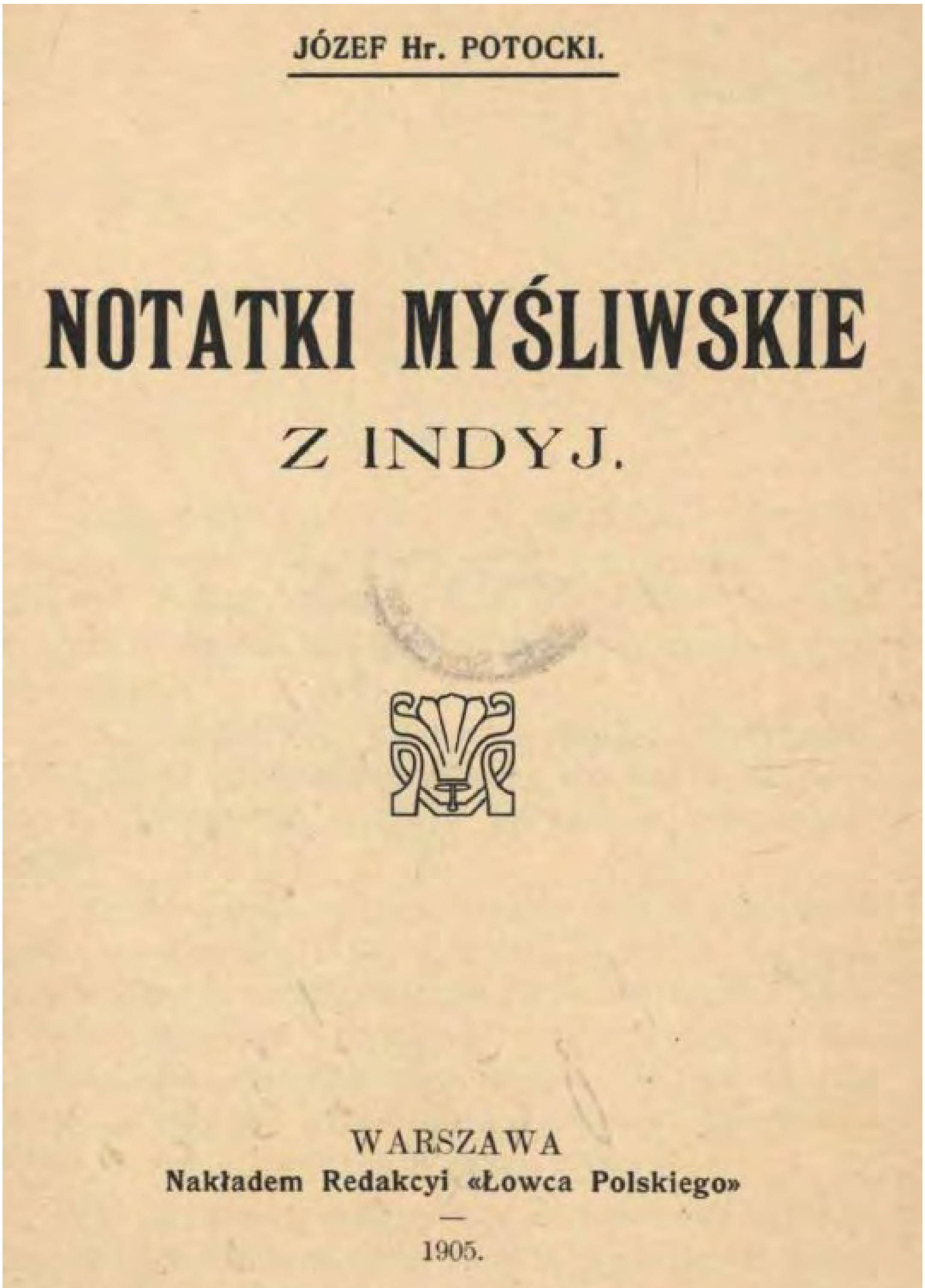

JÓZEF Hr. POTOCKI.

NOTATKI MYŚLIWSKIE

Z INDYJ.

WARSZAWA
Nakładem Redakcyi «Łowca Polskiego»
—
1905.

Титульна сторінка книги: «Мисливські замітки з далекого Сходу. Індія» (1905 р.)[896]

[896] Potocki Józef Notatki myśliwskie z Dalekiego Wschodu. Indye – Warszawa: «Łowiec Polski» 1905. – S.1.

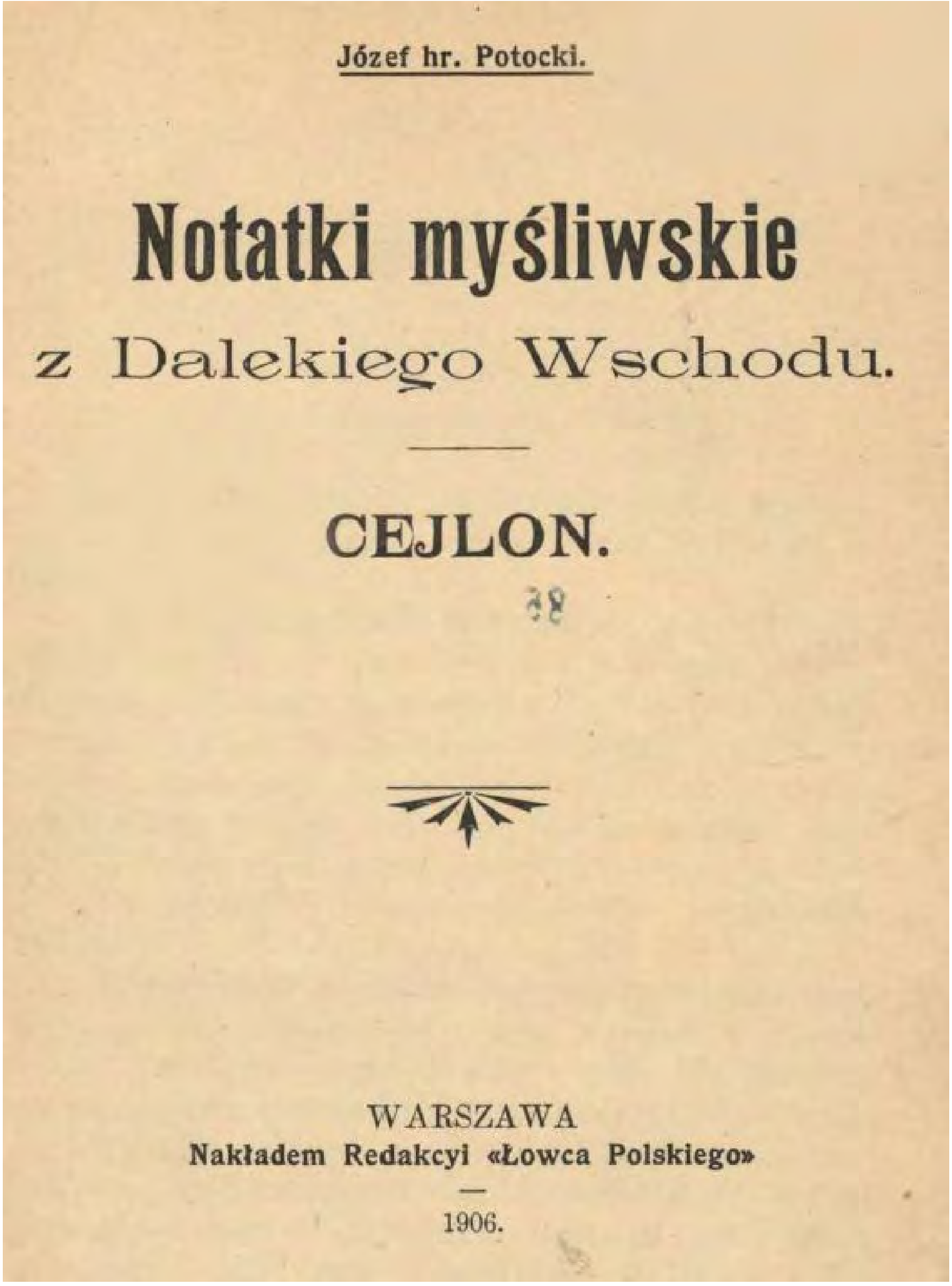

Józef hr. Potocki.

Notatki myśliwskie

z Dalekiego Wschodu.

CEJLON.

WARSZAWA
Nakładem Redakcyi «Łowca Polskiego»

1906.

Титульна сторінка книги: «Мисливські замітки з далекого Сходу. Цейлон» (1906 р.)[897]

[897] Potocki Józef Notatki myśliwskie z Dalekiego Wschodu. Cejlon – Warszawa: «Łowiec Polski» 1906. – S.1.

(Додаток № 377)

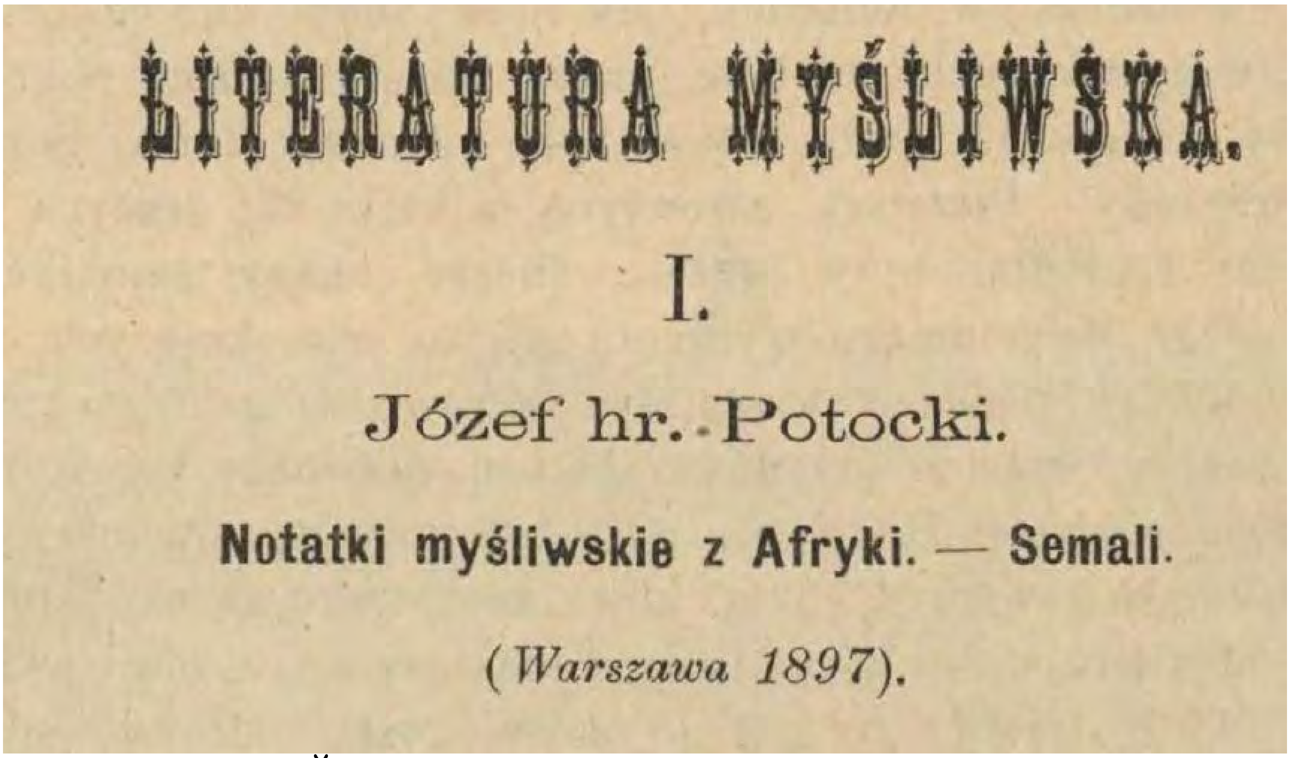
LITERATURA MYŚLIWSKA.

I.

Józef hr. Potocki.

Notatki myśliwskie z Afryki. — Semali.

(*Warszawa 1897*).

Заголовок праці Йозефа Потоцького «Мисливські замітки з Африки. Сомалі»[898]

(Додаток № 378)

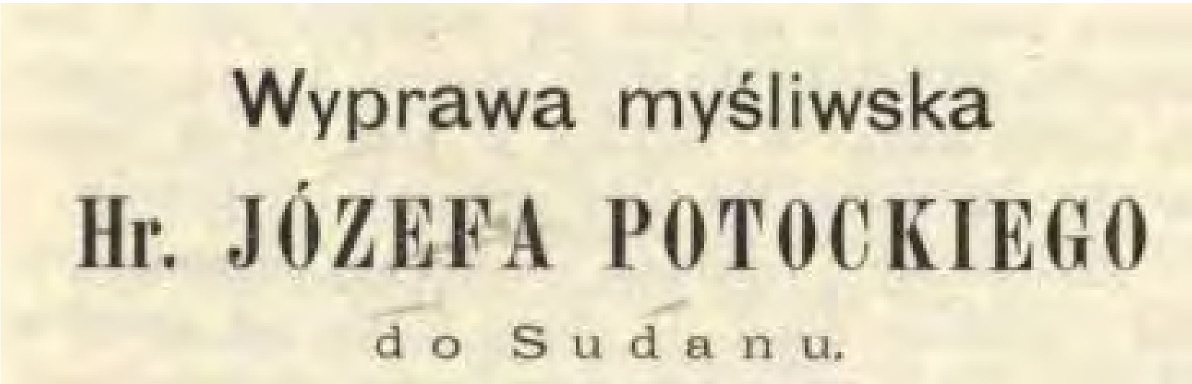
Wyprawa myśliwska

Hr. JÓZEFA POTOCKIEGO

do Sudanu.

Заголовок статті «Мисливська подорож графа Йозефа Потоцького до Судану»

[898] Notatki myśliwskie z Afryki – Somali // Kalendarz myśliwski na rok 1899. – Warszawa: 1899. – s.55.

(Додаток № 379)

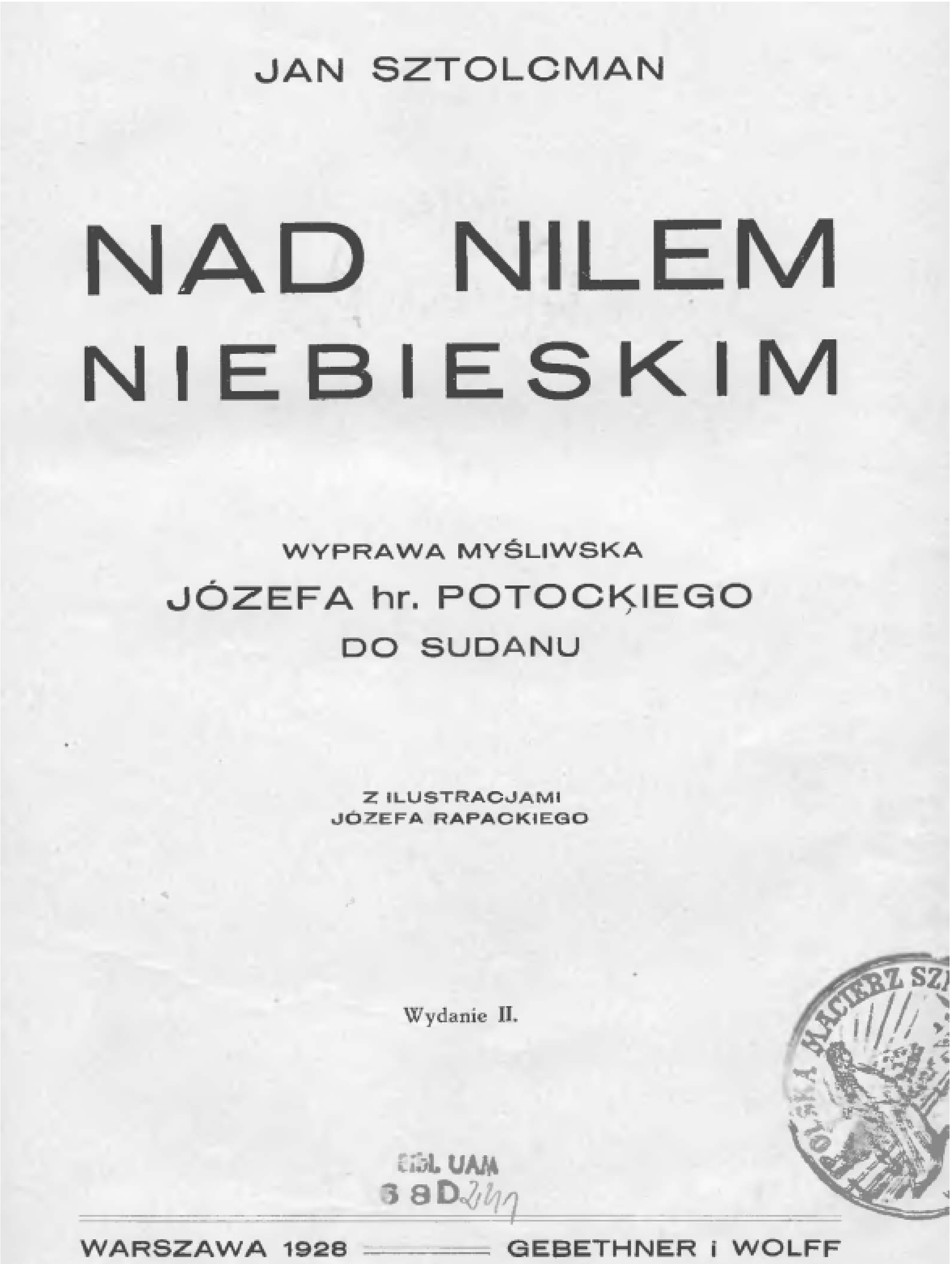

JAN SZTOLCMAN

NAD NILEM NIEBIESKIM

WYPRAWA MYŚLIWSKA
JÓZEFA hr. POTOCKIEGO
DO SUDANU

Z ILUSTRACJAMI
JÓZEFA RAPACKIEGO

Wydanie II.

WARSZAWA 1928 — GEBETHNER i WOLFF

Титульна сторінка книги «Над блакитним Нілом» (1928 р.)[899]

---

[899] Sztolcman J. Nad Nilem niebieskim – Warszawa: Gebethner i Wólf, 1928. – S.1.

(Додаток № 380)

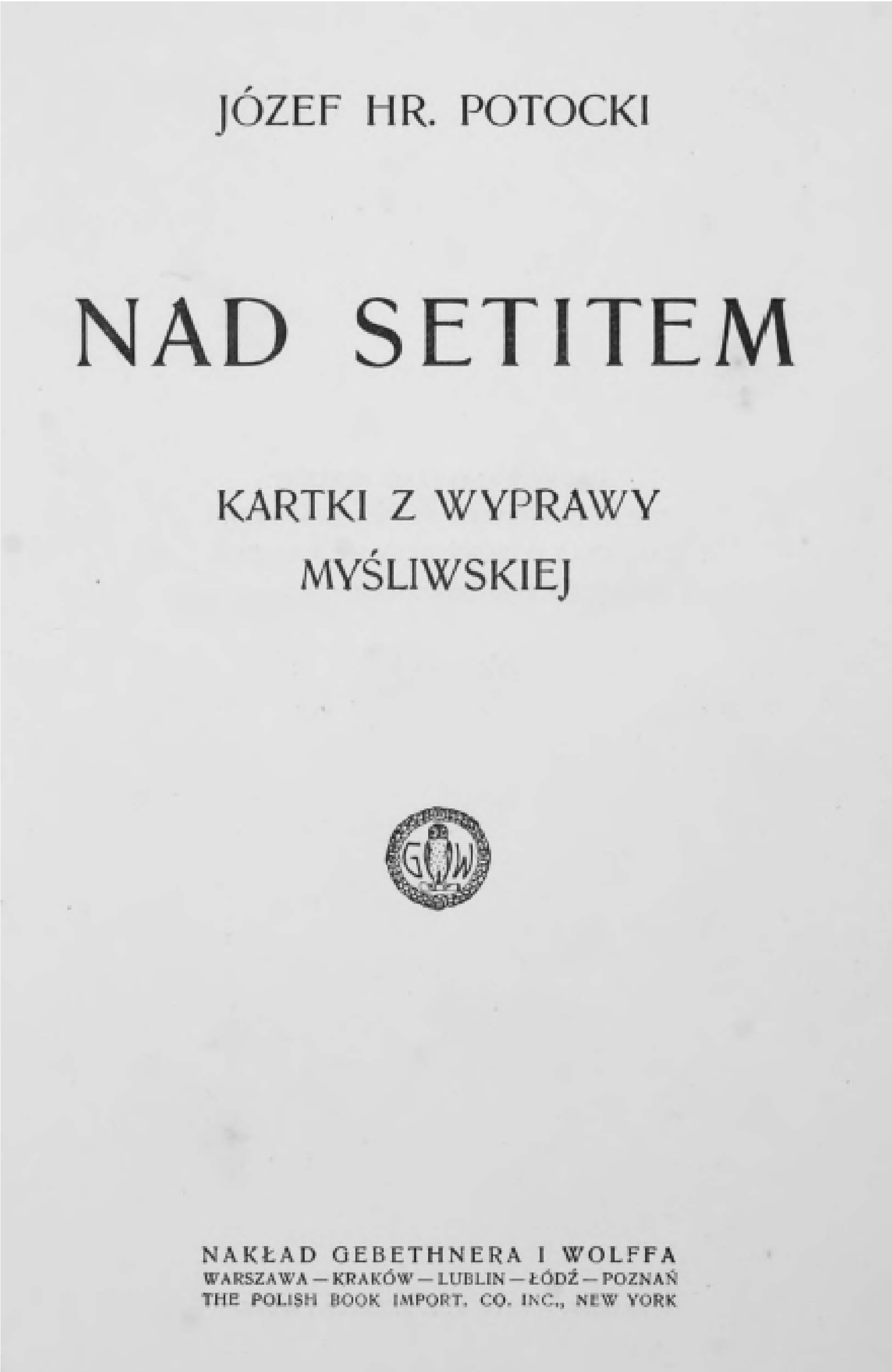

JÓZEF HR. POTOCKI

NAD SETITEM

KARTKI Z WYPRAWY
MYŚLIWSKIEJ

NAKŁAD GEBETHNERA I WOLFFA
WARSZAWA — KRAKÓW — LUBLIN — ŁÓDŹ — POZNAŃ
THE POLISH BOOK IMPORT. CO. INC., NEW YORK

Титульна сторінка книги «Над Сетітом» (1921 р.).[900]

---

[900] Potocki Józef Nad Setitem kartki z wyprawy, mysliwskiej: Gebethner i Wolf., 1921. 61.s.

(Додаток № 381)

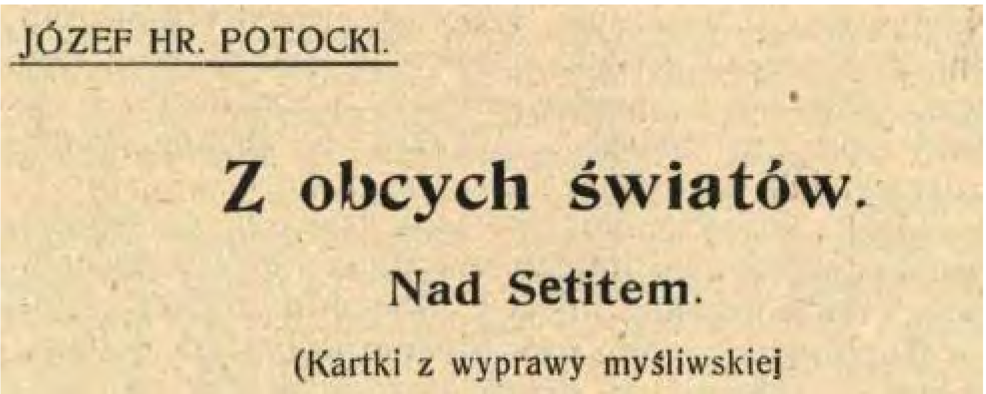
JÓZEF HR. POTOCKI.

Z obcych światów.

Nad Setitem.

(Kartki z wyprawy myśliwskiej

Заголовок книги «Над Сетітом», опублікованої у «Ловці» (1923 р.)[901]

(Додаток № 382)

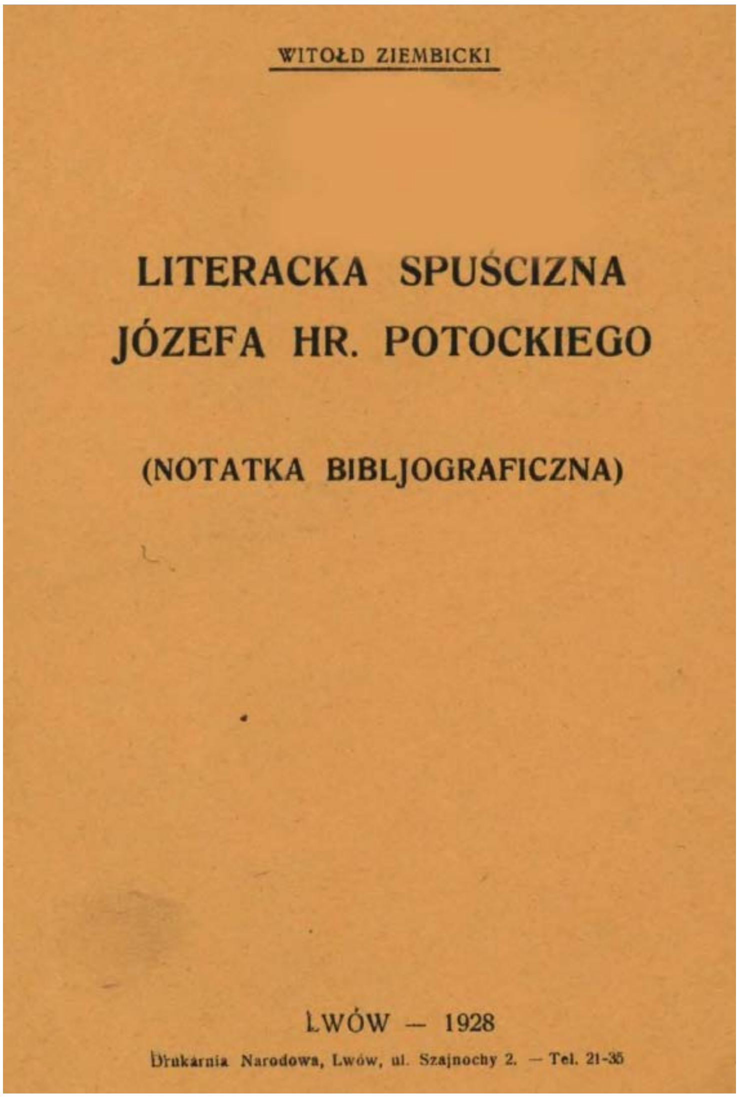
WITOŁD ZIEMBICKI

LITERACKA SPUŚCIZNA
JÓZEFA HR. POTOCKIEGO

(NOTATKA BIBLJOGRAFICZNA)

LWÓW — 1928

Drukarnia Narodowa, Lwów, ul. Szajnochy 2. — Tel. 21-35

Титульна сторінка книги «Літературний спадок графа Йозефа Потоцького» (1928 р.)[902]

---

[901] Z obcych światów. Nad Setitem. //Łowiec – 1923. – № 5. – S. 72.

(Додаток № 383)

Ілюстація до книги «Літературний спадок графа Йозефа Потоцького» (1928 р.)[903].

[902] Ziembicki Witold Literacka spuscizna Józefa hr. Potockiego (notatka bibljooraficzna) – Lwów: Drukarnia Narodowa, Lwów, ul. Szajnochy 2., 1928. – S. 1.
[903] Ziembicki Witold Literacka spuscizna Józefa hr. Potockiego (notatka bibljooraficzna) – Lwów: Drukarnia Narodowa, Lwów, ul. Szajnochy 2., 1928. – S. 6.

(Додаток № 384)

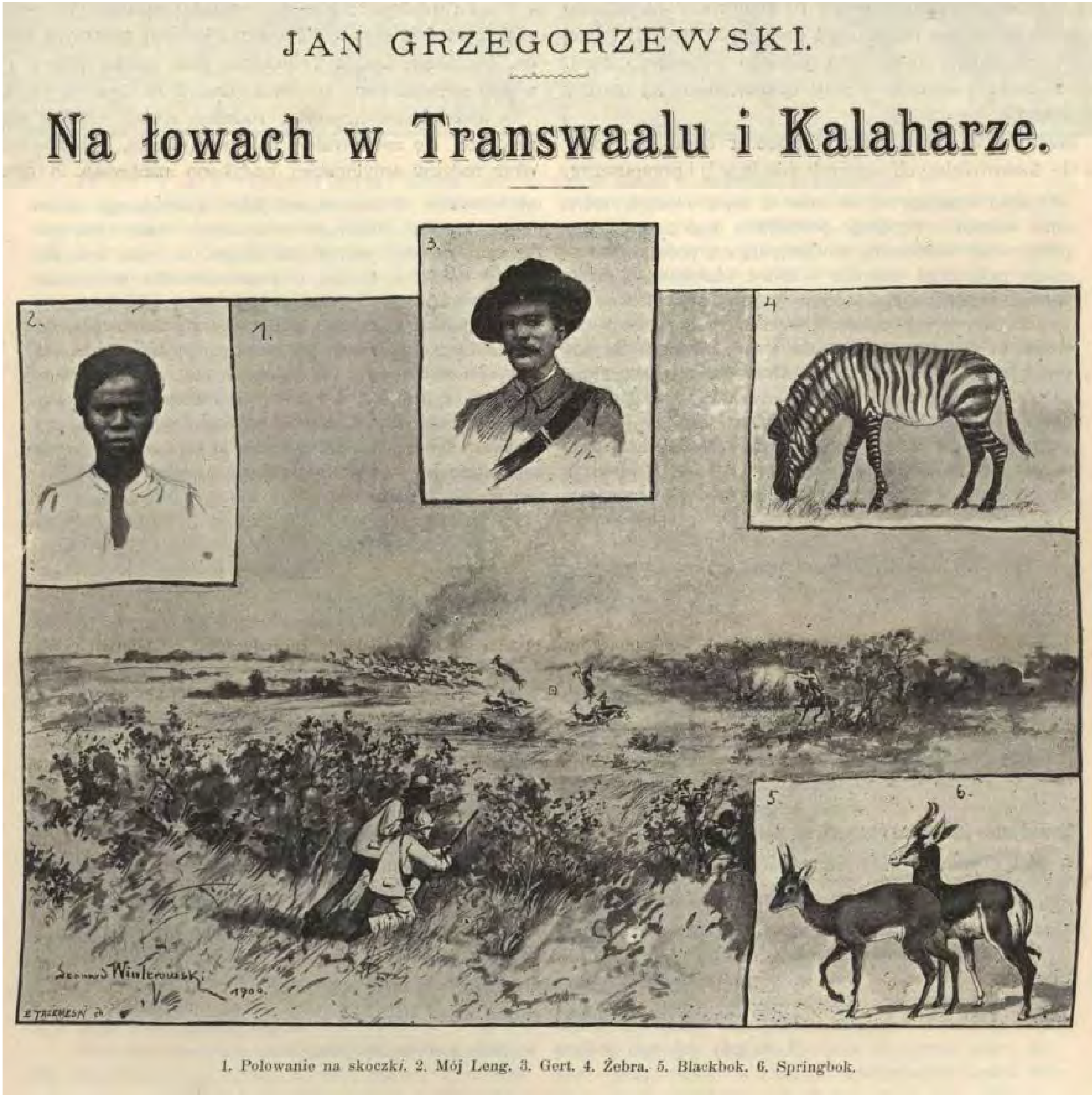

Ілюстрація до статті Яна Гжегожевського «На полюванні у Трансваалі і Калахарі»[904]

[904] Grzegorzewski Jan Na lowach w Transwaalu i Kalaharze //Łowiec – 1900. – № 14. – S. 203-206.

(Додаток № 385)

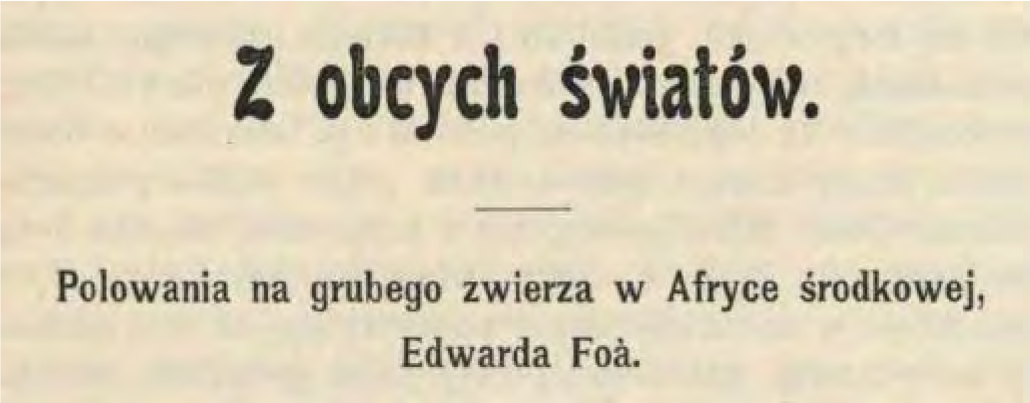
Z obcych światów.

Polowania na grubego zwierza w Afryce środkowej,
Edwarda Foà.

Заголовок мемуарів про полювання в Африці французького мисливця Едварда Фоа[905]

(Додаток № 386)

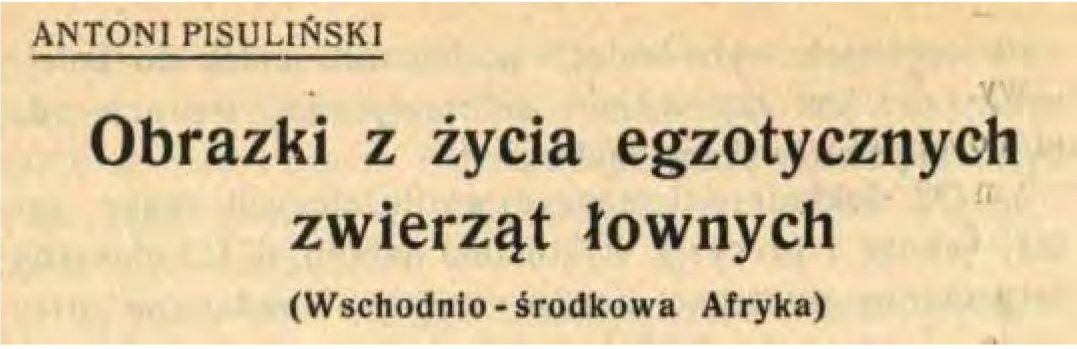
ANTONI PISULIŃSKI

Obrazki z życia egzotycznych zwierząt łownych

(Wschodnio-środkowa Afryka)

Заголовок публікації Антонія Пісулінського «Нарис з життя екзотичних мисливських тварин східної Африки»[906]

(Додаток № 387)

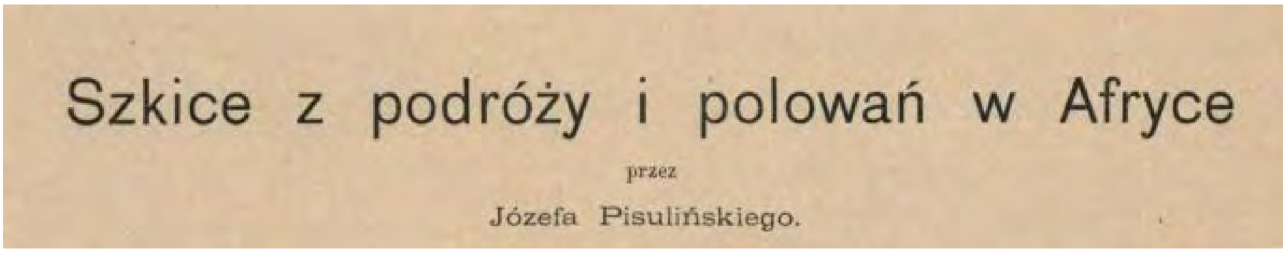
Szkice z podróży i polowań w Afryce

przez

Józefa Pisulińskiego.

Заголовок публікації Йозефа Пісулінського «Нарис про подорож і полювання в Африці»[907]

[905] Z obcych swiatów//Łowiec – 1903. – № 16. – S. 186-187.
[906] Obrazki z życia egzotycznych zwierząt łownych //Łowiec – 1927. – № 12. – S. 210.
[907] Szkice z podróżyi polowań w Afryce//Łowiec – 1895. – № 1. – S. 5-7.

(Додаток № 388)

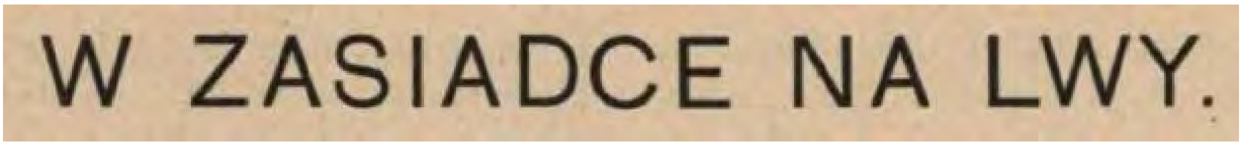
W ZASIADCE NA LWY.

Заголовок публікації «У засаді на льви»[908].

(Додаток № 389)

Z obcych światów.

W KRAJU SOMALISÓW.

Заголовок публікації «У країні Сомалі».[909]

(Додаток № 390)

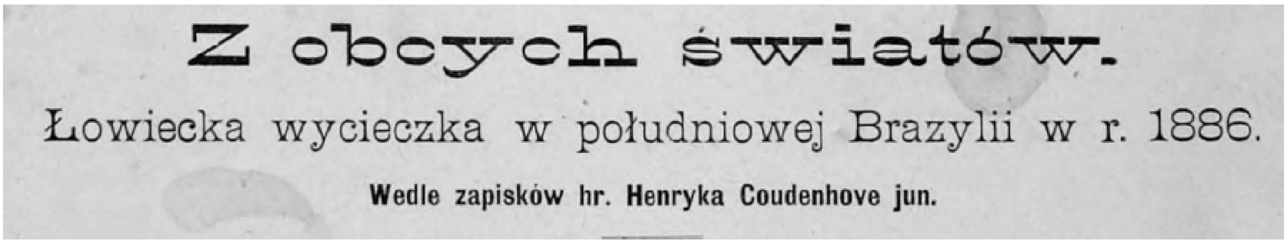
Z obcych światów.

Łowiecka wycieczka w południowej Brazylii w r. 1886.

Wedle zapisków hr. Henryka Coudenhove jun.

Заголовок публікації «Мисливська подорож до південної Бразилії в 1886 році»[910]

(Додаток № 391)

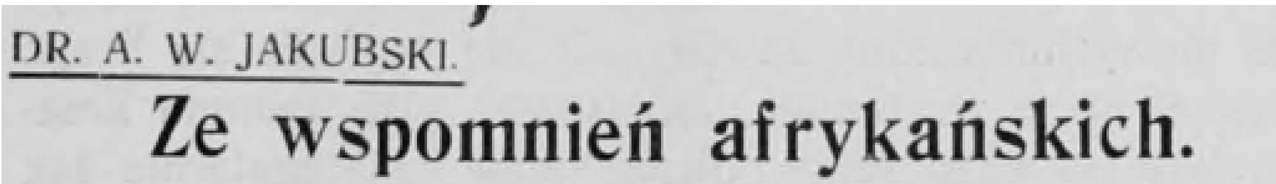
DR. A. W. JAKUBSKI.

Ze wspomnień afrykańskich.

Заголовок публікації доктора А. Якубського «З африканських спогадів»[911]

---

[908] W zasiadce na lwy. //Łowiec – 1894. – № 12. – S. 186.

[909] W kraju Somalisow //Łowiec – 1894. – № 9. – S. 186.

[910] Łowiecka wycieczka w południowej Brazylii w r. 1886. //Łowiec – 1890. – № 1. – S. 72.

[911] Ze wspomnień afrykańskich. //Łowiec – 1912. – № 14. – S. 159-160.

(Додаток № 392)

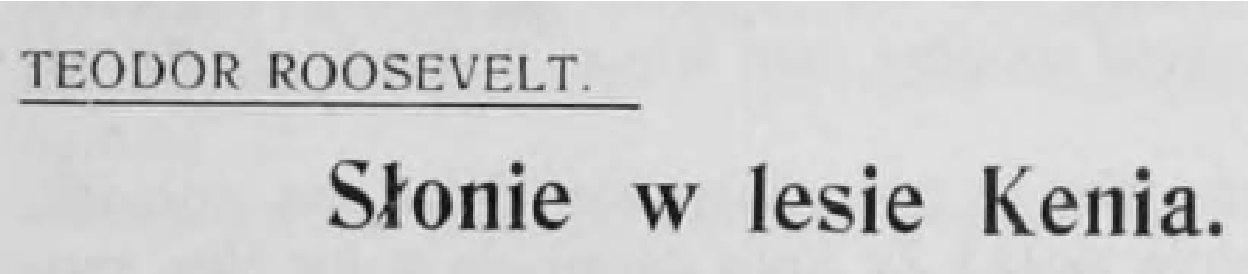
TEODOR ROOSEVELT.

Słonie w lesie Kenia.

Теодор Рузвельт «Слони в лісі Кенії»[912]

(Додаток № 393)

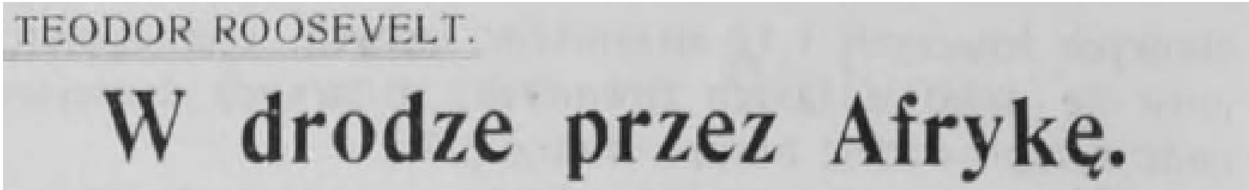
TEODOR ROOSEVELT.

W drodze przez Afrykę.

Теодор Рузвельт «Дорогою через Африку»[913]

(Додаток № 394)

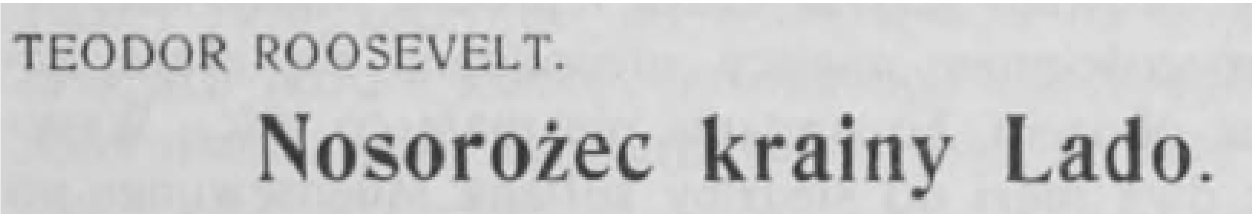
TEODOR ROOSEVELT.

Nosorożec krainy Lado.

Теодор Рузвельт «Носоріг країни Ладо»[914]

(Додаток № 395)

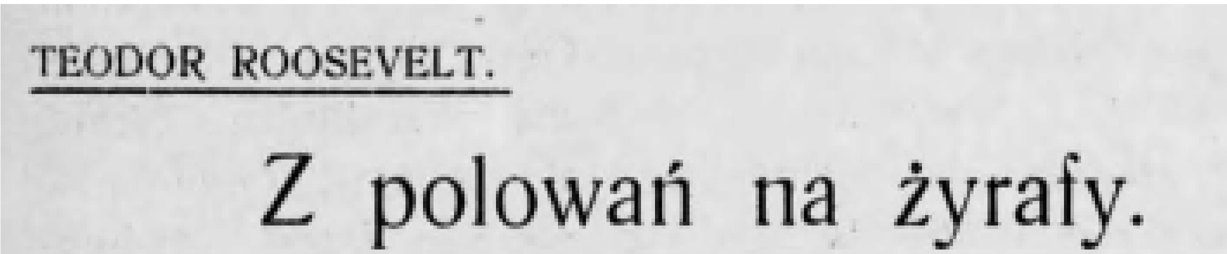
TEODOR ROOSEVELT.

Z polowań na żyrafy.

Теодор Рузвельт «З полювань на жирафів»[915]

---

[912] Słonie w lesie Kenia.//Łowiec – 1911. – № 19. – S. 224-225.

[913] W drodze przez Afrykę. //Łowiec – 1911. – № 2. – S. 18-19.

[914] Nosorożec krainy Lado.//Łowiec – 1912. – № 13. – S. 13.

[915] Z polowań na żyrafy.//Łowiec – 1913. – № 2. – S. 15-16.

(Додаток № 396)

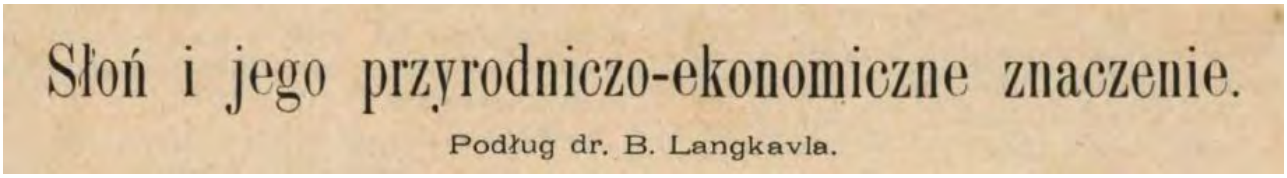

Słoń i jego przyrodniczo-ekonomiczne znaczenie.

Podług dr. B. Langkavla.

Заголовок публікації «Слон і його екологічно-господарське значення»[916].

(Додаток № 397)

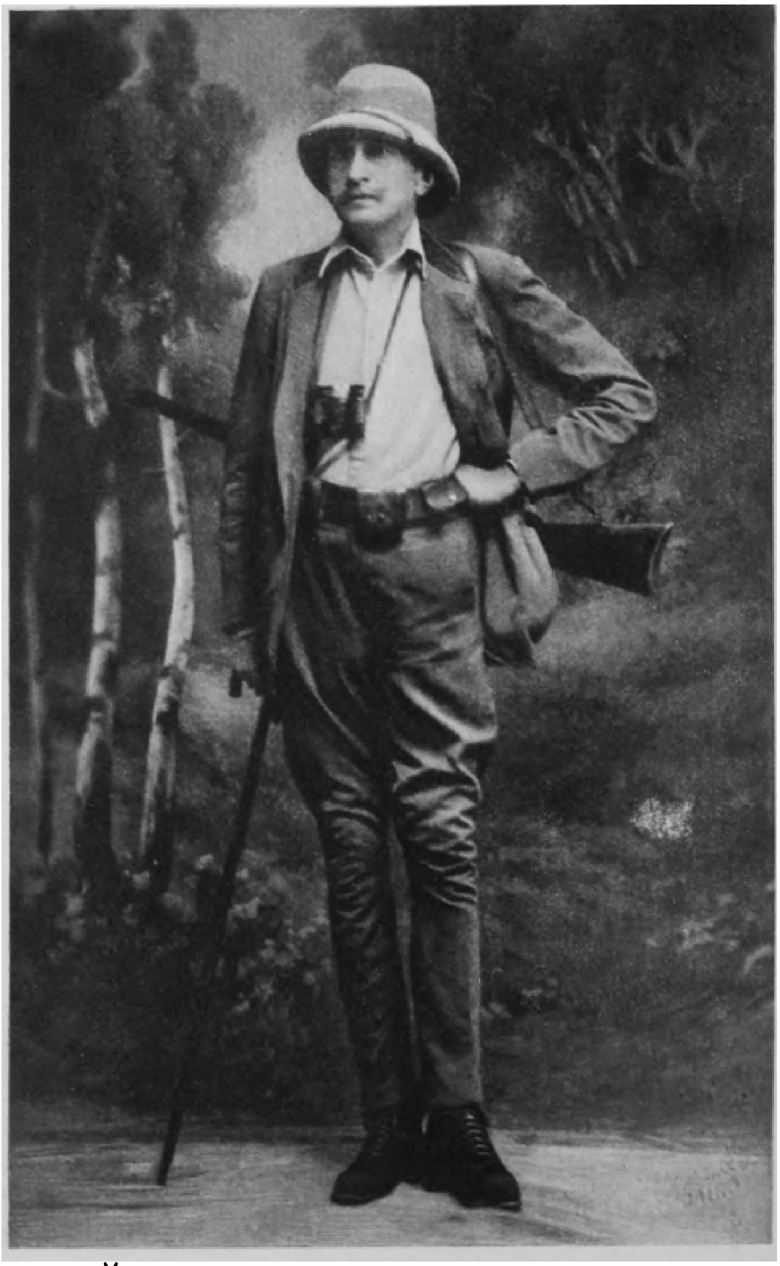

Граф Йозеф Потоцький під час подорожі в лютому-березні 1921 року на річку Сетіт[917].

[916] Słon i jego przyrodniczo-ekonomiczne znaczenie. //Łowiec – 1894. – № 7. – S. 104.

[917] Potocki Józef Nad Setitem kartki z wyprawy, mysliwskiej: Gebethner i Wolf., 1921. 61.s.

Карта з позначенням місць полювання графа Йозефа Потоцького під час подорожі в лютому-березні 1921 року на річку Сетіт[918]

[918] Potocki Józef Nad Setitem kartki z wyprawy, mysliwskiej: Gebethner i Wolf., 1921. 61.s.

(Додаток № 399)

JÓZEF HR. POTOCKI Z UBITYM TYGRYSEM

Граф Йозеф Потоцький з добутим тигром

(Додаток № 400)

OGÓLNY ROZKŁAD MYŚLIWSKIEJ WYPRAWY

Трофеї, добуті Йозефом Потоцьким під час мисливського туру

(Додаток № 401)

MÓJ NILGAJ UBITY D. 14. MARCA.

Трофеї, добуті Йозефом Потоцьким під час мисливського туру

(Додаток № 402)

ANTYLOPY INDYJSKIE UBITE W GWALIOR.

Трофеї, добуті Йозефом Потоцьким під час мисливського туру

(Додаток № 403)

OBÓZ POD RAGORARE.

Мисливська база, де перебував граф Йозеф Потоцький

(Додаток № 404)

OBÓZ POD LHOPAL.

Мисливська база, де перебував граф Йозеф Потоцький

(Додаток № 405)

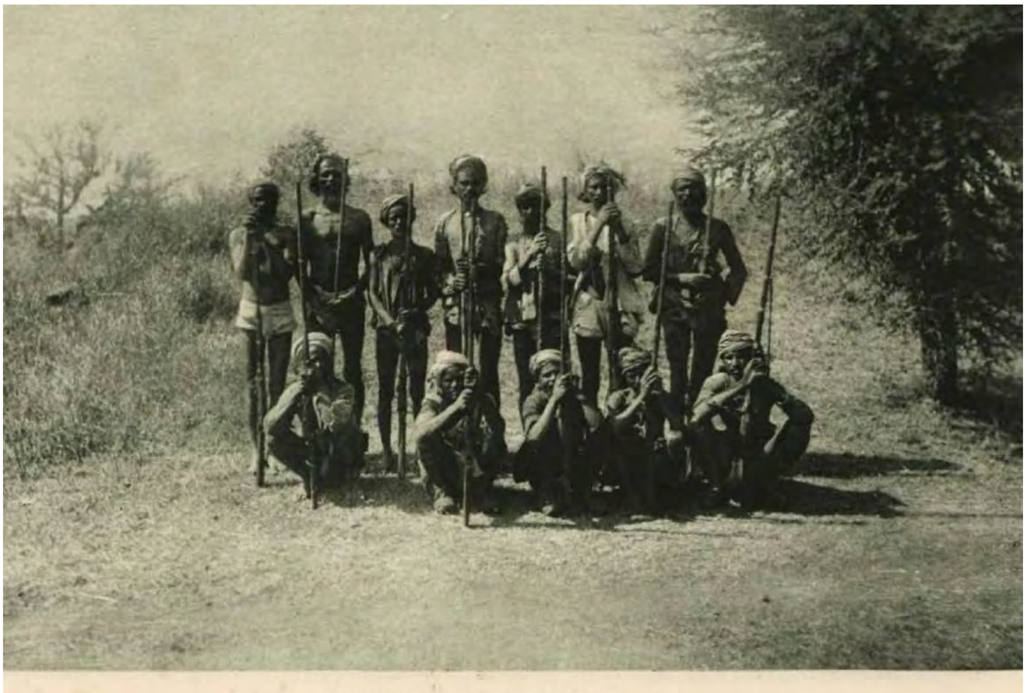

NASZA NAGONKA.

Нагоничі на полюванні графа Йозефа Потоцького

(Додаток № 406)

PRZEMARSZ NA SŁONIACH PRZEZ WODY I BAGNA

Переправа через воду на слонах під час полювань графа Йозефа Потоцького

(Додаток № 407)

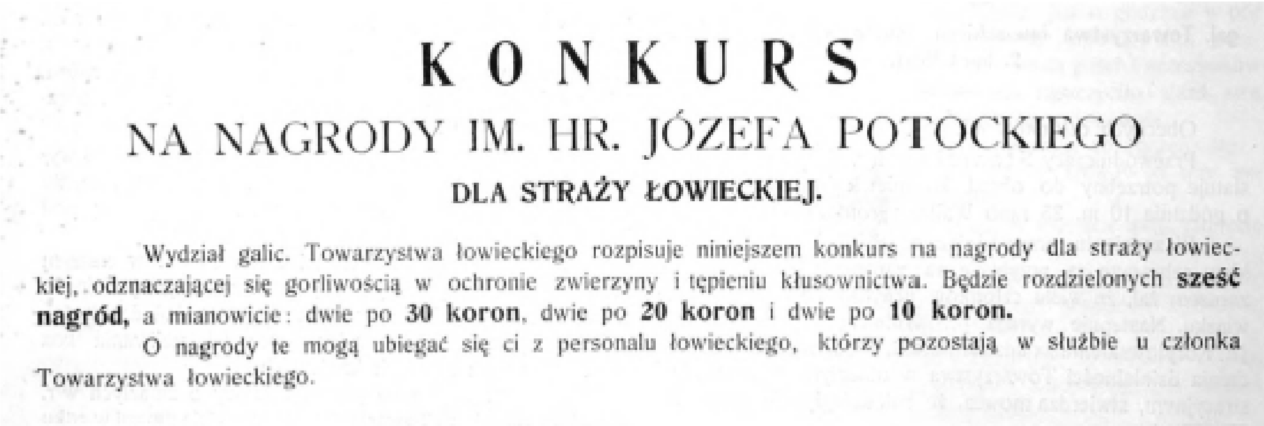

KONKURS

NA NAGRODY IM. HR. JÓZEFA POTOCKIEGO

DLA STRAŻY ŁOWIECKIEJ.

Wydział galic. Towarzystwa łowieckiego rozpisuje niniejszem konkurs na nagrody dla straży łowieckiej, odznaczającej się gorliwością w ochronie zwierzyny i tępieniu kłusownictwa. Będzie rozdzielonych **sześć nagród,** a mianowicie: dwie po **30 koron**, dwie po **20 koron** i dwie po **10 koron.**

O nagrody te mogą ubiegać się ci z personalu łowieckiego, którzy pozostają w służbie u członka Towarzystwa łowieckiego.

Оголошення про проведення конкурсу для мисливської охорони імені графа Йозефа Потоцького[919].

[919] Konkurs na nagrody im. Hr. Józefa Potockiego dla straży łoweickiej//Łowiec. – 1904. - № 13. – S.147.

Наукове видання

ПРОЦІВ Олег Романович

Ловецтво Львова середини XIX – першої третини XX ст.

Редактор – **Галина ПРОЦІВ**
Комп'ютерна верстка – **Олег ПРОЦІВ**

Формат паперу і частка аркуша 60×90 1/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 29,75. Наклад 300 прим. Зам. 9137

Друкарня "Фоліант"
76000, м. Івано-Франківськ
вул. Старозамкова, 2
www.foliant.if.ua
e-mail: foliant.drukarnja@gmail.com
тел.-факс: +38(0342) 50-21-65
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи Серія ІФ № 24

Проців Олег Романович

Народився у м. Стрий Львівської області. Закінчив Львівський зооветеринарний інститут (1989 р.), магістратуру державної служби при Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу (2007 р.), аспірантуру за напрямком «Державне управління» у Львівському регіональному інституті державного управління (2014 р.). У 2015 р. захистив дисертацію «Актуальність історичного досвіду Галичини кінця XIX - початку XX століття для державного регулювання мисливського господарства сучасної України». Працює головним спеціалістом в Івано-Франківському обласному управлінні лісового та мисливського господарства.

Автор понад 250 публікацій, з яких 13 монографії, 77 статей у наукових фахових виданнях, 57 доповідей на наукових конференціях, 103 публіцистичні статті.